

BIBLIOTEKA

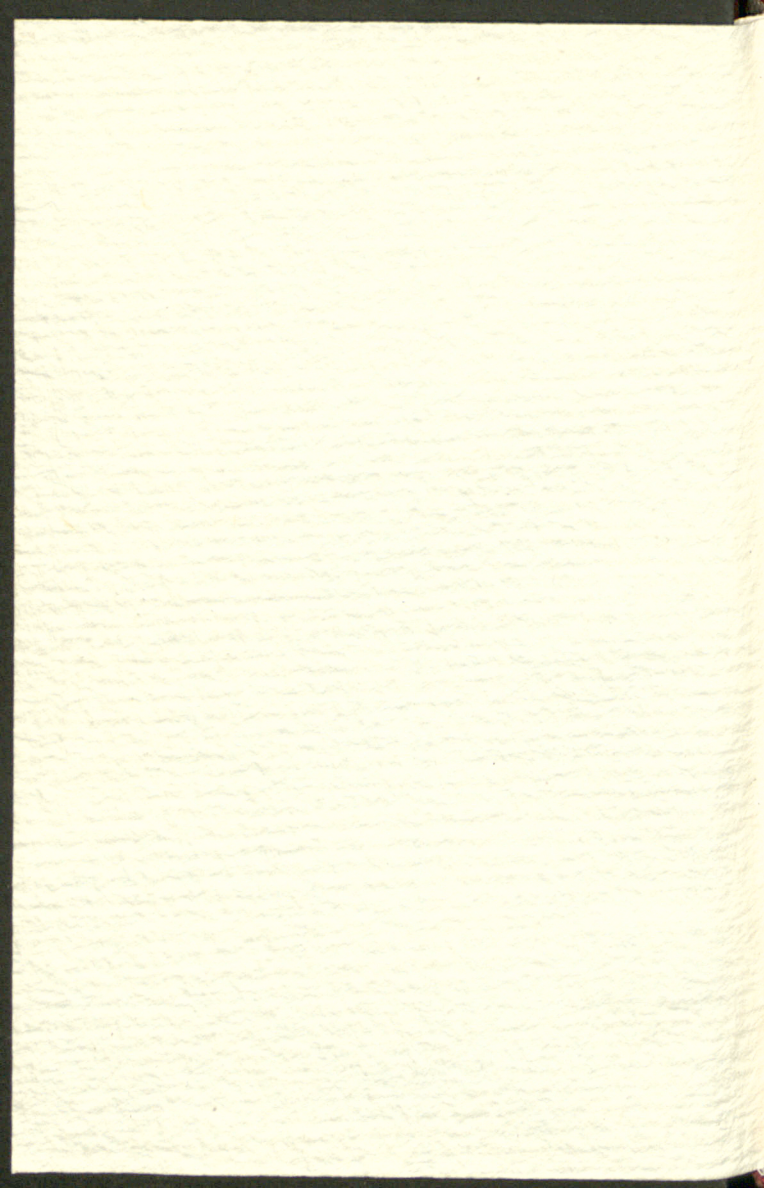
Zakl. Nar. im. Ossolińskich

XVII 5061

f1x8

3124

(S)(+)(S)

Facultas A. R. P. Prouincialis Societatis IESV in Prouincia Polonia.

ALXANDER LORENCOWICZ Societatis IESV in Polonia Præpositus Prouincialis, iuxta Pfiuilegium eidem Societati, à Serenissimo SIGISMUNDO III. Rege Pol: ac Sueciæ, Varſauiæ 15. Martij Anno 1619. concessum, & nouissimè à Serenissimo IOANNE CASIMIRO Poloniae item ac Sueciæ Rege, confirmatum Leopoli 19. Maij Anno Domini 1663. quo Bibliopolis omnibus prohibetur, ne libros ab eiuſdem Societatis hominibus, compositos absque Superiorum permissione imprimant, facultatem do Nobili STANISLAO PIOTRKOWCZYK S. R. M. Typographo, vt Synonima seu Dictionarium Polono-Latinum in gratiam & vsum Studiosæ Iuuentutis Polonæ ex Thesauro GREGORII CNAPII Societ: IESV collectum, imprimere ac liberè diuendere possit.

Dat. Crac. 24. Aug. Anno 1668.

XVII - 5061 - II.

SYNONYMA

SEV

DICTIONARIUM

POLONOLATINUM.

A.

A Polstei Et, ac, atque. *Side plura in Thesuro Cnapy.*
Abol / *abowiem / bowiem.* Nam, quia, quoniam, e-
tenim.

Abol / *Coniunct.* Aut, vel, siue, seu.

Abol / *Adverb.* Nunquid, aut, num.

Abyl / *Vt, vel, quatenus, quo.* Abyl raz / *Saltem semel.*

Ag / *Agkolwiek.* Quamuis, quanquam, etsi, etiamsi, licet,
tamen, tamen, *pro quamuis.*

Ag / *nic.* Saltem, nimirum.

Adama / *szel.* Sericum florulentum. Tela Damasceni operis,
Tela Damascena. Vestis scutulata.

Affekt / *abo Affekty.* Affectus, affectio, commotio, motus.

Affektu pelny / *goracy.* Affectuosus, patheticus.

Agrest / *Vua acerba, immatura, immitis.*

Agrestowy / *Omphacinus, Vinum omphacinum.*

Agrestowy / *sol.* Omphacium.

Akademia / *Academia, Vniuersitas omnium Facultatam.*

Aksamit / *Sericum, holofericum.*

Aktor / *Komedyny.* Actor, Histrion, Scenicus artifex.

Alabaster / *Alabastrites, Onyx, Alabaster, m.*

Alembik / *prosty.* Æolypila, *f. Nola vltrea,*

Alabant / *Vinum creticum, atrum.*

Alba / *Baptanista.* Vestis religiosa lin:ea, pura.

Alchimia / *Chimica ars.*

- 2
Alchymista/ Chemicus, Chymista, Chrysopæus.
Alē/ Sed, verum, at, ast, verum, tamen, enimvero.
Alū/ Alīści. Ecce autem, Ecce tibi.
Altaná/ Tabularum supremum, Cænaculum.
Altembás/ Sericum aureo filo crispatum.
Ambrá/ Burszyn. Succinum, Electrum flauum.
Amirat/ Hetman wodny. Trierachus, Triremis gubernator.
Ampulka/ Simpulum, simpulum, Ampulla.
Ani/ Ne, neque, ne. **Ani táł/** ani owáł: Neutro modo.
Anyot/ Angelus. **Anyot stroż/** Angelus custos, tutelaris, Genius.
Antypást suchy/ Antecœnium, Promulsidaria, *oruma*
Antypást w trunku/ Promulsis, *f.* Promulsidarium.
Antyás/ Lauacrum, Mailuium.
Anyż bramny/ Anisum Anicetum.
Anyż polny/ Carum, careum, carui.
Anka/ Fibula murorum, ædificiorum.
Ankrowanie/ Plamrowanie. Fibulatio.
Appellacya/ odwoływanie *sic.* Appellatio ad aliquem.
Appelute/ Prouoco ad Senatum, Appello, Tribunos.
Appetyt/ Appetitio, stomachus, malatia.
Appetit gynie/ Palatum excito, exacuo, incito.
Appoplexia/ nagła smierć. Appoplexia, Sideratio, Patagus.
Apoplektyk/ Sideratus, sidere afflatus.
Apóstol/ Apostolus. **Apóstolski/** Apostolicus.
Apteka/ Myropolium, Pharmacopolium, Selapsia.
Aptekarz/ Myropola, Vnguentarius, Pharmacopola.
Architekt/ Budowniczy naukowy. Architectus.
Architektoniska nauka/ Architectura, Architectonica.
Arceybiskup/ Archiepiscopus, Primas in iure Canonico.
Arceybiskupstwo/ Archiepiscopatus.
Arceybaitwo/ Arceybaitze. Archiducatus, Archidux.
Arceyłodziej/ Trifur, Princeps furum.
Arrendá/ Lucratio, conductio. **Arrendarz/** Conductor.
Arrendute/ Conduco, Loco fundum alicui.
Arrest/ Interdictio, interdictum.
Arrestute/ hamate przedate. Interdico publicitus aliquem.
Arzbisup

- Arkábusz/** Bombarda manualis.
Arkábusz/ Strzelec. Sclopetarius, Fistulator.
Arkasz papiernie lamány/ Plagula, phylira, *vel* phylura.
Artykuł/ Clauſula, Arciculus.
Aspekt/ Konstellacya. Genesis, Genitura.
Aspekt dobry/ Dextrum sidus, benigna temperies.
Aspekt zły/ Intempestiuitas, sidus iniquum:
Aspektu wpatrować/ Obseruare tempora, aucupari tempus.
Astrych/ posadzka. Pavimentum.
Atlas/ Tela serica densa, & leuis.
Autentyk/ Authenticum, instrumentum.
Author/ pisarz Eszag. Author Effector rei alicuius.
Aż/ Usque, dum, donec, vsquequo.
Aż nazbyt/ Abandè. **Aż/** ażali. Si fortè.

B A

- B** *Particula, Varium habet Ssum, vide Cnapij Thesaurum*
Baba/ stara biataglowa. Anus, *f.* Veuula.
Baba/ Babka/ **stara,** Auia.
Baba rodzących pilnutca. Obstetrix, Adfestrix, Affestrix.
Baba zabobonna/ Piatrix, Expiatrix, Simulatrix, Simpula-
Baba miedziana/ **apżana.** Fistuca, Machina. [trix:
Babel/ **bania na wodzie.** Bulla, Sufflatio bullantium aqua-
rum, Bullula.
Babi/ Anilis, Anicularis.
Babie/ rodzących pilnutie. Obstetrico, & Obstetricor.
Babiniec/ Fruchta. Proseucha, Pronaus.
Babka/ **z** **Baba/** Anicula.
Babka/ **zielo.** Plantago.
Babie zeby/ **zielo.** Dentaria minor.
Balasy/ Balauſtra, Balastrix.
Balwochwálnia/ Idolinum, delubrum.
Bania/ rybá **morsta.** Orchis.
Banderá/ otretowa ozdoba. Aplustrum, *ms.*
Balwierz/ Chirurgus, Tonſor.
Bez ciała/ Expers corporis, Incorporeus.
Binda rybá/ Tania.
Biore co na sie/ przyłmuce. Præsto periculum, Suscipio
curam.

- Balasy/** Balastrix, *Vel* Balustrix.
Balsam drzewko/ Balsami fructex.
Balsamowe drzewo/ gálas. Xynobalsamum.
Balwan/ obraz rzezány pogánstí. Simulacrum, delubrum, statua. **Balwan solt/** Gleba salis.
Bálwochwalca/ Idólátra. **Bálwochwálstwo/** Idolatria.
Bená gliniána/ Fidelia, hirnea, fictilis.
Bánečka/ báneka. Ampula, guttulus.
Bánka bálwiersta/ Cucurbita ventosa.
Bánket/ veta. Conuiuium, cōpotatio, concœnatio, epulū.
Báran stop. Aries. **Báráneč/** Agnus, Agnellus.
Bárani/ Agninus, Arietinus.
Bárč/ Melhicium syluestre.
Báchan/ Vestis, *Vel* tela gossipina.
Bárdyš/ Lunata securis.
Bárč/ Brachium, humerus.
Bárlog/ Substramen, stramentum.
Bářka/ Acanthus, *m.* Iusculum acanthinum.
Bártnič/ Apiarius, mellarius, melliturgus.
Bárwa ná tmarzy/ Color, mutatio faciei.
Bárwa ná flugáč/ Vestitus concolor.
Bárwená r. bá/ Barina, mullus, *m.* Trigla.
Bárwica postřyggána/ Tomentum.
Bárwicá/ rumiendlo. Pigmentum.
Bárwistí/ Tonstrix, constrictula.
Bárylá/ Cadus, *m.*
Bárzey/ Magis, plus, impensius facere.
Bárzo/ Valde admodum, vehementer, magnoperè, apprimè.
Bárzo dobrze/ Rectè sanè, Sanè quidem.
Bářter/ beřart. Spurius, nothus.
Bářta Tureckí/ Bassa, Basiates.
Bářta turomána/ Propugnaculum.
Bářta widołowa/ Pegma.
Bářta woienna/ rúchoma. Machina, phala.
Bar. Nauis oraria.
Báwelná/ Linum xylinum, gossipinum.
Báwelnány/ Xylinus, gossampinus.
Báwelnicá/ Peplum xylinum.

B A W B E C B E S

- Báwey/** Euge, hem! Papæ!
Báwie Fogo/ *Græc. Sabáwiam. Fogo.*
Báwie sie tym/ Ago, tracto, inhæreo, exerceo, vaco.
Bawie sie dlugo/ Moror, immoror, comoror, duco moras.
Báwol/ Bubalus, syluestris bos.
Baylá/ Fabula, fabella, Nenix aniles.
Bayki/ plotki. Nugæ, tricæ, apinæ, affanix.
Bézant/ Phasianus, *m.* Phasiana, *f.* Phasis, *is, f.*
Bázyliská ziele/ Balsam Polski. Ocimum.
Bázyliská polna/ Acinus, *n.* *f.* Epipetron, *f.*
Bázyliszek/ Basiliscus, serpens hominem aspectu enecans.
Beben/ Tympanum. **Beben Kotlány/** Bronteum.
Bebennicá/ Tympanotriba, Tympanista, *Galgo.*
Bebnie/ Tympanizo, tympana puto, tundo.
Beze/ bekam. Mugio, boo, *as, &* boo, *is.* *&* bouo, *uas.*
 Blactero, reboo, remugio.
Beze/ Bombilo, facio bombum.
Begente/ Mugitus boum, balatus ouium.
Begente pšgol/ Bombus, bombitatio.
Beglá/ áchtel/ *Flodá.* Dolum, orca, cuppa.
Begulká/ faská. Doliolum, cupella, orcula.
Bedlá/ Fungorum genus, album edule.
Bednarz/ Victor, doliarius.
Bekárz/ báster. Spurius, nothus, è furto genitus, illegiti-
Bekárt w iedwabiu/ Sericum spurium. Emus.
Belá/ Sarcina mercium.
Belfoce/ blašam. Bibit amphora.
Beik/ Pilum catapultarium, spiculum ballistæ.
Ber/ Pannicum. **Ber myšy/** Phalaris, *f.*
Berko/ Sceptrum. **Berko trzymáciacy/** Sceptrifer.
Bespiegawstwo/ bespiegnośc. Securitas.
Biespiegawstwo/ prezencya. Confidentia, animi presentia,
 acer & præsens animus.
Bespieganie/ Tutè, libarè, tutè, fidenter.
Bespieganie názbyt/ Licenter, temerè.
Bespiegny/ Tucus, securus, innoxius.
Bespiegny názbyt/ Licentior, temerarius.
Beswaze Fogo/ Effero, ferocem reddo.

- Bestwie sie/ bystrzeie.** Ferocio, frenum momordit.
Bestwie sie/ aliter. Lasciuire, adolescenciari, voluptate corporis incitari.
Bestwienie sie/ Lascinia Veneris, Carullio.
Bestya/ Bellua. **Bestyálski/** Bellualis educatio.
Bez/ drzewko Sambucus, f.
Bez [praposition] **from/ okroń/ prog.** Absque, me, te, illo, citra, siue.
Bezbolność/ niebolente. Indolentia.
Bezbolny/ Doloris expers, **Bez bolu/** Sine dolore.
Bezbożnie/ Sine Deo. Impie. **Bezbożność/** Impietas.
Bezbożny/ Arheos. **Bezbożnie sie spráwuje/** Impie ago.
Bez bráku/ Sine delectu.
Bez broní/ Inter mis.
Bez gapki/ Nudato capite.
Bez denka/ przewrotny. Futilis, futile vas.
Bezdenność/ bezdenny. Profunditas magna, Fundum non habens.
Bezdrożność/ Inuium. **Bezdrożny/** Inuius.
Bez duże/ Exanimis inanimus.
Bez dżeki/ Inuitis auribus, dicam inuitis popularibus.
Bezecny/ Famosus, execrandus, infamis, interabilis, nefarius.
Bez głowy/ Acephalus, sine capite manans.
Bez gospody/ Inhospitale litus, tetraque inhospita.
Bez grotu/ bez zelazca wlocnia. Præpilatus, præpilatum, telum. **Bez nazwiska/** Anonimus nomine carens.
Bez tazyka/ Elinguatus. **Bez kolankow/** Enodis.
Bez konca/ Infinitè.
Bez kosi/ bez kosi/ Exos, *sis*, anguimanus.
Bez lusi tyby/ Moles pitces, mollia.
Bez mala/ nie mal. Propè, penè, fermè.
Bezmiernie/ Immoderatè, infinitè, in infinitum extendere, effusè diligere. **Bezmierny/** Immensus, Ininitus.
Bezmierność/ niezmierność. Immoderatio, immenitas corporum, longitudinum, &c.
Bez nádzieta/ Exipes.
Bez nárazenia przytáżni/ Saluo iure amicitiz, saluo officio, fide, lege, salua reuerentia.

Bez oplázu bílé/ *fermowác.* Verius gladijs depugnare, ad certum dimicare.

Bez podárkow/ Integre, incorrupte.

Bez porády/ Inconsulte, inconsulto, expers consilij.

Bez přestánku co syné/ Indefinenter, con inue.

Bez przygány/ *nšenagáutony.* Inculpatus, candidus, irreprehensibilis, irreprehensus.

Bezrozumny/ Irrationabilis, irrationalis, expers rationis, temerarius.

Bez testamentu vmácty. Intestatus, intestabilis.

Bez vst/ Inotus, inora ostrea.

Bez vsu/ Inaurius, inaurica animalia.

Bez wápienia. Proculdubio, scilicet, videlicet sine dubio, sine dubietate, indubitanter, utique.

Bez zártu poprowdžie. Serio, extra iocum, remoto ioco, amoro ludo, omillis iocis.

Bez zebow/ Edentulus, edenatus.

Bez zensec/ Exfors matrimonij, caelebs.

Biáda/ *Vá. Biádam.* *Vá* ingemino.

Biáglowá/ Femina cuius femina, decennis femina, matrona, materfamilias.

Biála suknia nosacy w bieli. Ablatus, candidè vestitus, candidatus. (bidus.

Biálásky/ *biáláwy.* Subalbidus, subalbicans, albidulus, exal-

Biáleť w játu/ Albumen, candidum oui.

Biáleť w oky/ Album oculi, albugo.

Biáto/ Candidè vestitus.

Biátoğlowstí/ Feminus amor, clamor. Feminus sexus.

Biátoścí/ Albedo, albor, albitudo.

Biátoškorní/ Coriarius.

Biátozor/ Gyrofalco, Hierofalco.

Biály/ *po prostu.* Albus, albeus, lacteus.

Biály tášno/ Candidus, niveus, castius.

Biblia/ *Sulgò* Biblia sacra. Sacra scripta. Sacri libri.

Bibliotekácz/ Bibliothecæ præfatus, curatór.

Biáca godny/ Verbero, *m.* Verberabilis.

Biáte/ Percussus, pulsus, percussio, plaga, verberatio.

Biá/ Flagellum, scutica, flagrum.

Bia omã nie/ Flagellatio, percussio.

Bisysto/ Manubrium.

Biedzente/ Pimpinella, phellandrium.

Biedze sie/ Luctor, colluctor, conflictor, deluctor, depugno cum animo meo.

Bieg/ bieżente. Cursus, curriculum lunæ solis.

Bieg/ aliter. Fatum, Genitura.

Bieg swiãta/ Ordo causarum sempiternus. Causæ æternæ. immutabiles rerum futurarum.

Biegãg/ Ambulator.

Biegam/ frequentatiuum, ferè est. à Bieże/ Curso, cursito.

Biegam zã Biecm/ Sector aliquem.

Biegam z Biecm/ Concurso.

Biegiem/ Cursim, curriculo, admissio passu sequi.

Biegle/ Scienter, exertatissime.

Biegłość/ Prudentia, grauitas, experientia.

Biegły w gym/ Prãktyk. Peritus, peritissimus, Versatus. Exercitatus, vsu eruditus, prudens, consultius. Veterator.

Biegun/ białãg/ wśedy był. Erro. *m.* Multiuagus, circumuagus, omniuagus.

Biegun/ sopãk nã storum sie co obraca/ Axiculus trochlear. Chodax; *m.* Enibolus masculus.

Biegun/ os niebieske. Polus, axis, Vertex.

Biegunkã prosta/ Lienteria, Diarchoea, profluuium, resolutio alui, aluus cita, aluus liquida, *inde* Dysentericus.

Biegunkã krewawa/ Dysenteria, *inde* Dysentericus.

Biegunkã zãstãnowic/ Citam aluum compelescere, emendare, colubere, siltere, firmare.

Biel nã drzewie z wierzchu/ Alburnum.

Biel w drzewie/ Caro arboris.

Biel druga w drzewie/ Pulpa arboris interuenia.

Biele/ Dealbo, candido, candefacio.

Biele nã stõncu/ Insolo.

Biele sie/ Albesco, albeo, albio. Candico, candesco.

Biele twarzy/ Mentior colorem fuco.

Bielete/ Incipio albicare.

Bielete nã stõncu/ Insolatio ceræ.

Bielidlo/ Cexussa, melinum.

Bielmo w oku/ Albugo.

Bielone nić/ Infolata fila.

Bielony nã ciele/ Gerullatus, candidulus.

Biergm/ Sumptio, prompto, *as.*

Bierka/ Calculus, scrupus.

Bierki/ grã/ dãmã/ mlynce, Ludus calculorum, Ludus scruporum,

Bierze mu sie nã zdrowie/ Signa sunt ei ad salutem.

Bierze w sie ziemiã/ wełnã. Bibit lana colorem, hortus aquas. **Bierzmiute/** Confirmo.

Bierzmiowan ie/ Confirmatio, Vnctio sacra sanorum.

Biesãgu/ Manica duplex, Bisaccium.

Biesiãdã powsechnie/ Compotatio, concoenatio, Conuiuium, epulatio. **Biesiãdniã/** Conuiuator, conditor instructorq; conuiuij, Dominus conuiuij.

Biesiãdute/ bãnkietute. Conuiuor, conuiuio, *s.* Concelebro, apparo, instituo conuiuia, Epulor.

Bieźã/ Curro, Meo, *as.* **Bieźã w pãst/** Volo, *as.* cursu, magno feror.

Bigos/ Minutal, ferculum ex concisis carnibus.

Bite mie/ Vapulo, *as.* **Bite sie/** Pugnatur, ad manus ventum est. **Bite sie tego/** Crudescit pugna, certamen cernitur, Facere fortiter, Gliscit praelium.

Bitek/ co sie rad bite. Pronus ad percutiendum.

Bitek v cep/ Verber flagelli frumentarij.

Buzã/ Verberito.

Bite bydlo nã ofiãre/ Mactio pecudes, Cedere hostias.

Bite isemie/ Palpitat vertex cerebrum.

Bite iunã od zego/ Arcus caelestis species & colores in proximis parietes eiacularur.

Bite kogo/ Verbero aliquem, percutio, cædo.

Bite kogo Eitem/ Fusto multare aliquem, Impingere fustem alicui.

Bite koly/ pale. Pango, Palo, *as.*

Bite nogã/ Calcepulso, Infesto, calcibus.

Bite/ Eite pñeniãdze. Signo argentum, Cudo nummos, Fero pecunias.

Bite pñeñã/ Pugnos in aliquem exerceo, Incurfare, onerare, obtundere aliquem pugnis,

Bite pot nã mie! *Side Poce sie.*

Bite puls! *Micant arteria.*

Bite rześ! *Cado greges armentorum, Mactō inuencos.*

Bite sie z ktem! *Batuō cum aliquo, pugnam.*

Bite we dzwi! *Pulso fores, ostium.*

Bite zegar! *Sonat horologium.*

Bite z dziel do miastã! *Verbero urbem tormentis, Quatio machinis claustra. Admoueo machinas vrbi.*

Biel! *Side Ribãtt.*

Bindã! *Side. Przepastã.*

Bindã! *fnurã v szapki.* Anadema mitra. **Bindã do zãwies zãnia glowy!** *tany.* Fascia, Fascia agrorum. Falciola.

Bindã! *opuszosa litaykã!* *ptorno ctenkie v Oltarzã.*

Vitta altaris, infula. **Bindã do noszenia ksti chotey!** *Mitella.* **Bindã rybã!** *Tænia.* **Bindãmi!** *otogony!* *Vittatus, lemniscatus, Lemniscata palma.*

Bindas! *Scuris architecti angustiore & productore, collo.*

Biodeã! *Coxa seu coxendi femur lumbi, os.*

Bioracy w sie! *Capax, calix ad tres Sextarios.*

Bioracy tad! *Pronus ad accipiendum.*

Biore! *Accipio, assumo, sumo, arripio, promo.*

Biore co przed sie! *Side Omysliem.*

Biore co nã swã duszã! *Illam culpam ego præstabo.* **Biore co nã sie!** *przymiute.* *Præsto, suscipio, recipio id in me.*

Biore co w przod! *Præsumo, præcerpo, præcipio fructum.*

Biore co z sobã! *Allumo.* **Biore co zãd!** *Peto, accerso, sumo, accipio.* **Biore Eziem!** *Lumbifragium auferet.* **Biore Ego nã swã duszã!** *Mæx salutis periculo aliquem piaculo exsolue.*

Biore sobie w pãmieci! *Defigo aliquid in mente & cogitatione.* **Biore sobie nã despekt!** *Accipio aliquid in contumeliam.* **Biore zamęti!** *miastã.* *Expugnare castellum. Multa castella cepi.*

Biret! *Biretum, vulgò Pileus quadratus, quali stuntur Ecclesiastici publicè, & promori.*

Bistor! *Byssinum, f. linum.*

Bispekt! *przypiekany chleb.* *Panic ad vsus diurnitatem, excoctus, Panis nauticus.*

Biskup/ Pontifex, Antistes legis Christianæ. **Biskup/** Pontificius, Pontificalis, Episcopalis. **Biskup stolca/** Episcopa, *a. Vel* Episcopè, *es.* **Biskupstwo/** godność. Pontificatus, Antistitium, Pontificiū. **Biskupstwo/** powiat. Diocesis.

Bitny/ bitak/ *stęka.* Pugnax, pugnator, promptus manu

Bitwa/ Pugna. Prælium, Certamen.

Bity/ *vide* **Obity.**

Bity/ *Kowany* *stęka.* Malleatus.

Blacha *ciągłona/* Lamina ductilis. **Blacha** *ciężka/* Bractea. **Blacha** *mięzka/* Lamina. **Blacha** *połładam/* Imbractea. **Blacharz/** *blachownik.* Bractearius, bracteor, malleator.

Blad/ *omyłka.* Error, mendum, vitium.

Bladem *synie/* Fugo alicui sanguinem, Pallere facio aliquem. **Bladość/** Pallor, luror. **Blady/** Pallidus, exsanguis, luridus pallor, Squavidus.

Bladze *po polu/* *po lesie/* *ci.* Erro in campis, Huc & illuc errare. **Bladze/** *iz.* *vide* **Omylam** *sie.* **Bladzenie/** Erratio.

Blagać/ Delinitor.

Blagania/ Oraculum.

Blagam/ *Łoie.* Placo, paco, mitigo, lenio, demulceo.

Blaganie/ Mitigatio, placatio, propitiatio.

Blaganie *rzec* *stęka/* Placamen, delimentum.

Blachy/ *łchy.* Tenuis, per-tenuis, futilis.

Blakatacy *sie/* Palans vagus, vagabundus, erraticus, erroneus.

Blakac/ *biegun.* Spatiator, Erto. **Blakam** *sie/* *tulam* *sie* *tluka* *sie.* Vagor, diuagor, oberro, palor, *aris* *Dep.*

Blakanie/ Vagatio, euagatio.

Blakute/ Obsolesco, obsoleta vestis, decolari, euanesco.

Blakute/ Pinnæ murorum, lorice murorum.

Blakute/ Pinnas loricasque attexo.

Blakute/ Splendor solis, ignis, perstringens oculos.

Blakute *zyn* *łaka* *rzec/* Lux aliena perstringit oculos.

Blazen/ Sannio, scurra, morio, *onis,* *m.* **Blazenski/** *fydera* *sti.* Nugatorius, lubider, ludicra ars. Friuolus & illiberalis sermo. **Blazenskie/** Ineptè, perdicusè.

Blazenskiwo/ Nugæ, ineptiæ, minus.

Blazgon/

- Blazgon/** Morologus, oscus, scurrilis, spurcidicus, opicus.
Blazgonie/ Morologis vtor sermonibus, osce fabulari, scur-
 ror, *aris.* Scurriliter ludo. **Blazgonienie/** Sermo obscen-
 nus, obscœnitas orationis, turpitudô verborum.
Blaznie łogo/ *zblaznie.* Infatuare aliquem.
Blaznie/ *Side Tartuse.*
Blech/ Bielnie. Solarium. **Blecharz/** *wybielac ptoćien.*
 Candidans vestes. Infolator.
Blednie/ Palleo, Palleo, extabesco, Palliorem traho.
Bledny/ *bledzacy.* Erraticus, errabundus, erroneus, erro, *m.*
Bleskny/ *Side Modry.*
Blesoce/ *nie dobrze wymawiam slow/ momoce.* Balbutio.
Blesoce/ *leda co mowie.* Blatero deblatarare, *est stultè loqui.*
Blesot/ *momot/ pradkomowny.* Atypus, *qui male expri-*
mit verbâ. **Blesotanie/** Balbuties.
Blewas/ Psimmythium, *Sel* Psimmythum.
Bliski/ Propinquus, vicinus, proximus, **Blisko/** *poblizu.*
 Propè, proximè. **Bliskość mtejsca/** Propinquitas loci, Vi-
 cinitas arum. **Blizsy/** Propior. **Blizy/** Propius.
Blizna/ Cicatrix, cicatriceula.
Bliznera/ Fratres gemini, geminus parvus, Gemelli.
Blizny/ Proximus. **Bloce/** *Side Kalam sie.*
Blociany/ *z blotâ.* Luteus, opus luteum. **Blocisty/** Cœ-
 nopus, linolus, palustris. Lutulentus, lutosus.
Blogo/ *blogo mu.* Belle, beatè, Perbeatus est.
Blogosławie łomu/ Optimis omnibus prosequi aliquem.
Blogosławie łogo/ Beatum prædico. **Blogosławi łogto-**
mu/ Benedicit homini Deus, cum benè illi facit, *Sel* pro-
 spera omnia tribuit. **Blogosławienstwo/** **Blogosławie-**
nie/ Benedictio. **Blogosławiony/** Benedictus, beatus.
Blona rozmaita/ Membrana, Diaphragma.
Blona w oknie/ Fenestra, Specular.
Blonie/ Ager, vel campus compascuus. *Pascuus, ager.*
Blorny/ Palustris, lutosus.
Bloto/ Lutum, canum, limus.
Bluzga/ Hedera, Corymbia, *e.*
Bluz/ Vomitor, Nauseator.
Bluznie/ Sacrilego, maledico, obstringo. **Extrecari co-**
 lites

lites, sacra, Deum, Blasphemo. **Bluznierca!** Blasphemus. Probrosus in Deum.

Bluznierstwo! Sacrilega obretractio, blasphemia.

Blysta sie! Fulgurat, fulgero, corusco, fulgurio **Blystantel**
blystawica. Fulgur, fulgor. **Blystacy sie!** Coruscus,
splendens ferrum. **Blystze sie!** Mico, emico, scintillora-
dio. **Blystzente!** Splendor, scintillatio, radiatio.

Bol bowiem. Namque, enim, quippe.

Bob! groch tyzny. Faba, fabulum. **Bob! groch Turecki.**
Similax, Faselus, faseolus. **Bob! groch wodny.** Colocasia,
& **Bob kamienny wyka.** Anagyros, f.

Bobek owoc! Lauri baccæ. **Bobek drzewo!** Laurus, f.

Bobek kost! oway. Stercoris caprini pilula, *Vel* urini.

Bobkowym lisciem ozdobiony! Laureatus, Laurifer, *Vel*
Lauriger. **Bobkowy!** Laureus, laurinus.

Bobowiny! Fabale, *n.* Fabulis stipula, Scapi fabarum.

Bobowy! Fabaginus, fabarius.

Bobowy placet! Fabacia, *n.* Fabata.

Bob! Fiber & Castor. **Bobrowe stroje!** Castoreum.

Bobrowy! Castoreus. **Bobruze w wodzie!** Grassor in. *n.*
quis.

Bochen chleba! Collyra, Collyrida.

Bochenek chleba! bulka. Pastyllus, collyris, *idis, f.*

Boctan nasti! Ciconia.

Boctan cudzoziemski! Ibis, *huius Ibi, & Ibis, f.*

Boday! Bogday. Veinam. O veinam!

Boday zdrow! Bene vixeris. Saluus sis, Profit.

Bode! Cornu ferio, cornu peto.

Boda sie woły! Decertant cornibus tauri.

Bodzied! osceci. Stimulus.

Bog! Deus. Numen diuinum, animus mundi.

Bogace fogo! Locupletio aliquem. **Bogace sie!** Amplifico
rem familiarem, opes augeo. **Bogaczenie!** Ditatio, **Bogac-**
stwa! Res, opes, diuitiæ, copiæ, fortunæ, opulentia.

Bogacz! bogaty. Diues, opulentus, perdiues, pradiues.

Bogarodzica! Deipara, B. Virgo. **Bogarodzica piesni!** Can-
tiena, a vocabulo Deiparæ incipiens Symbolum Christia-
num, Scauis rythmo a S. Adalberto conscriptum, *al.* Præana

Bogato!

Bogáto/ Opulenter, opulente ornata Domus.

Bogini/ Dea.

Bogoboynie/ z **Bogiem**. Religiosè. **Bogoboyność**/ Religio. **Bogoboyny**/ Religiosus.

Bogochwałca/ Cultor Dierum, Cultor Minerarum.

Bogomodica/ *Side Nabożny*.

Bogomyślnosc/ Contemplatio, consideratio rerū occultiorum. **Bogomyślny**/ Speculator diuinorum, cœlestium.

Bohátýr/ **bohátýřká**/ **bohátýřřtí**. Heros, Herois, Heroicus

Bojáźliwie/ Timidè, pauidè, tremidè.

Bojáźliwy/ **leźliwy**. Timidus, meticulosus, formidolosus.

Bojáźń/ **leźkanie**. Timor, metus, formido.

Boie się/ **stracham się**/ **leřam się**. Timeo aliquid, metuo ab aliquo, vereor ne horreo arma, perhorresco, paueo.

Boie się o cie/ Timeo tibi, timeo mihi :

Boie się o co/ Metuo de vita, Timeo furem.

Boiewiřto/ Area ad trituram habilis.

Boł/ Latus, *eris n.* **Bołow bołente**/ Laterum computatio.

Boł/ **bołeść**/ **bołente**. Dolor. Tormentum narium, Passio ventris. **Boł zádáte**/ Afficio dolore. **Bołete**/ Doleo, dolorem capio, suscipio, habeo, patior, susqueo. **Boł mię co**/ Doler mihi caput, cor. Conflctor capitis doloribus.

Bor/ Sylua pinea, Pinetum. **Bora?**/ Borrago.

Borg/ **borgowanie**. Pecunia credita. **Borgute**/ Fidem de alicui, Vendo pecunia non presentis, Credo ementi.

Borowń garnie/ **garnice**. Vaccinia nigra.

Bosał/ **bosy głowieř**. Nudus pedes, Excalceatus, discalceatus. **Bose chodze**/ Nudis pedibus incedo.

Bosł/ Diuinus. **Bosłwo**/ Diuinitas.

Bót/ **bóty**. Ocreæ.

Boža wieřka/ **Řrzyř**/ **Řrucyřř**, Columna Christi in Cruce pendentis effigem sustinens.

Boža trawka/ **řengreř**. Fenum Græcum.

Bože cie przeřegny/ Viue, Sis felix, Maće,

Bože day to/ Vtinam id accidat.

Božeć day zdrowie/ **pitacy do łogo**. Propino tibi, Inuito te hoc poculo,

Božeć

Bożec day zdrowie/ odpowiadając. Sit tibi saluti. Sit salu-
bris, potio, Bibe salutem.

Boże moy/ z podziwieniem. O Dij immortales ! *Es nos,* De-
us immortalis ! Deum immortalem !

Boże mu day długie zdrowie/ Dij te perpetuent, Deus Op-
Max: te quam diutissime seruet incolumem,

Boże mu day wieznie odpozniencie/ Cui mortuo Deus be-
nefaciat.

Boże mu day dobra godzine/ Bene illi sit, vbi vbi genti-
um est.

Bożedrzewko/ Abrotonum.

Bożek pogański/ Bożki domowe. Penates lares. Dij pen-
trales.

Bożnica/ Delubrum. **Bożnica żydowska/** Proseucha.

Bractwo/ Societas; sodalitas, sodalium.

Brak/ (Actio) Delectus, *us.* Discrimen:

Brak/ (res) *Side* Odrzutek.

Brakute gym/ *Side* Odrzucam/ Nieprzyjmie.

Brakute ludzi/ Habeo personarum rationem.

Bramá/ broná mteyska. Porta. **Bramá v šaty/** Limbus,
fimbria. **Bramá ná triumph/** Fornix, *icis, m.* Porta.

triumphalis. Arcus. **Bramé buduje/** Portam ædifico.

Branká/ fortka. Portula. **Bramny strož** Custos portæ.

Bramowany/ Fimbriatus, limbatus.

Bramuie šate/ Fimbriam vesti assuo.

Bramy strzege/ bramny testem. Sum porte custos.

Bramie/ wzięcie. Acceptio, assumptio.

Brat/ Frater, **Brat z bractwa/** Sodalis, socius. **Brat sedney**

Matki/ inšego Cyca. Frater vterinus. **Brat rodzony/**

Frater germanus. **Bratunek.** Filius ex sorore.

Braterswo/ braterski/ braterskie. Fraternitas fraternus,
fraternie.

Bratnal goźdz zelazny głowiasty/ Clauus capitatus.

Bratoboyca/ Fratricida. **Bratoboystwo,** Fraternum par-
ricidium. **Bratowa/ Jatrew.** Fratria, vkor fratris.

Brew/ Supercilium, abrasa supercilia.

Brewiatz/ Epitome precum, Breuiarium precum Sacerdo-
tialium.

- Bre** pzez ezeke/ brodze. Vado transeo fluium, Vado, *as.*
Brod/ Vadum. **Brodá** fozia/ Aronicus.
Brodá/ Barba, mentum. **Brodá** dluga/ Barba promissa.
Brodáty/ Brodas, Barbatus, barbiger.
Brodawczáty/ Verrucolus.
Brodawka/ Brodaweczka, Verruca, verrucula.
Brodze we krwi/ w winie, Tingo vino pedes, Tinger pavementum mero superbo, Grassabantur in sanguine occisorum.
Brog/ Aceruus manipulorum, frumenti vel leguminis quadratus.
Bron co zlego/ *S. de Dopużcau sie.*
Broni oreże. Arma, armatura, telum.
Broná/ Occa, Pestem, *Ouid : Póet.*
Bronie fogo/ ábo zego. Tueor aliquem, factum, fines, Tutor aliquem, Defendo.
Bronie fogo v práwá/ Causam capitis orare, Tueor dicendo alicuius personam. Patrocinium alicui præbeo.
Bronie sie/ Defendo vim, Vim vi repello.
Bronienie/ Tutio sui, Defensio.
Bronowánie/ wlozenie. Occatio, pulueratio.
Bronie/ wloze. Subigo glebas, Occo.
Broskiem/ Broskwiniá drzewo. Perfica arbor.
Broskwiniá owoc/ Malum perficum, Nux Perfica.
Browar browárníá, Officina ceruisiaria.
Brodá/ Sulcus. **Brodáni**/ Sulcatim.
Brodzić/ Sulcare, lirare, imporcare.
Brud/ Strigmentum, illuies, pædor, squalor.
Brudny/ Squalidus, prædidus, squaloris plenus. **Brudny** stem/ Squaleo. **Brudze**/ brudam/ smole. Inficio, Sordido, *as.* Denigro aliquid.
Bruf/ Litostrothum, via strata. **Brufarz**/ Litostrota, *m. i.*
Brufowánie/ Stratura viarum. **Brufowány**/ Delapidatus.
Burfute/ Sterno iocum saxi, viam lapide.
Bronatna farbá/ Ochra. **Brunatnie**/ Purpurasco, *is.*
Brunatno gynie/ Purpuro. **Brunatno** gerwóná farbá/ Tyrianthinus color, vestis, Molochinus color.
Brunatny/ Purpureus, Purpureæ violæ.

- Browi podnoże**/ Supercilia attollo. **Browi spuściam**/ Supercilia contraho. **Browisty**/ **browi wielkich**, Silo, *m.* Biepharo. **Brykam**/ Remurmuro.
Bryła/ Grumus terræ, gleba.
Bryłasty/ Glebosus, glebulentus.
Bryndza/ Caseus Russicus, in heduli pelle formatus.
Brytan/ Molossus.
Brytfanna/ Sartago, Artopra.
Bryzelta/ drzewo farb **ste** Brasilicum lignum.
Bryzłam na stronach/ Tango chordas.
Bryzłam w dzwonek/ Tinnitum cieo.
Bryzkaście/ Cruima, *n.* Pulsus æris. **Bryzkaściami probuję górać**/ Tinnitu exploro aliquid, ut ollam
Bryzka/ Mustum triticeum, ceruisiarum.
Bryz morski/ Littus *n.* Acta, & Crepido **Bryz rzecny**/ Ripa margo fluminis. **Bryz rany**/ Ora vuneris.
Bryz rowu/ Labrum fossæ. **Bryz wóci**/ Basis, Ora, *a.*
Bryzi w morze w biegiące/ Sinus, *m.*
Bryzka/ **Bryzkała** Tinnaculus, cymbalista.
Brymie gego/ drew/ stomy. Straminis tantum, quantum brachiorum complexu continere potest. **Brymie brzemiennych**/ Alius grauida, grauiditas.
Brymienna/ Prægnans femina, grauida mulier.
Bryzitha/ lás. Siua betullæ.
Brymiacy/ Sonorus, canurus resonus.
Brymie/ Persono, Sono; *m.* Reboo, tintino.
Brymiencie dźwięk/ Sonus, soniticus, sonor, *m.*
Bryzda/ Betulla.
Brych/ żywot. Venter alius.
Brychasty/ Ventriosus, ventrosus. **Bryzsek**/ Vterculus.
Bryzdki/ brzydliwy. Exsecrandus, detestabilis obscenus; morosus. **Bryzdki/ mierziono**. Feede, rancide, putide.
Bryzdkość/ Fastidium nausea, nauseola **Bryzdzacy sie**/ Fastidien stomachus. **Bryzdz sie/ hydze sie**. Abhorreo animo, voluntate Nauseo aliquid, fastidio, respuo.
Bryzdzente sie/ hydzente sie. Aduersatio, detestatio.
Bryzwa/ Nouacula, Culter tonloris.
Buda/ Taberna.

- Budowanie/ Budynek.** Edificatio fabricatio, exstructio.
Budowanie wystawione/ Fabrica, edificium, opus, structura antiqua. **Budowniczy/** Edilis, Fabricatum, Tribunus.
Budownic/ architekt. Edificator, structor, molitor, fabricator. **Budowie/** Fabrico, condo urbem, extruo villam, sepulchrum, Struo domos.
Budowie sie z kogo/ Petto ab aliquo exemplum, Tangor exemplo aliquod. Traho ad exemplum aliquid.
Budze/ Excito, suscito, expergefacio aliquem.
Bulam sobie/ Vagor, euagor.
Bużanie/ bieżące swawolne. Euagatio.
Buż/ Fagus, esculus.
Bużew/ Fagea, glans. **Bużew Turecka/** Myrobalanum.
Bużlak/ bużal. Lagena lignea.
Bużowina/ bużyna. Faginea sylua, arbor, lignum, Esculetum. **Bużowy/** Faginus, fagineus, fageus.
Bużspan/ Buxus, *f. & Buxum, n.*
Bużspanowy ogródek/ Buxetum.
Bużwica/ Betonica, Vetrica.
Bużawa/ Claua ferrea longo manubrio.
Bunt/ z buntowanie sie. Factio, rebellio.
Buntowanie/ Tubarum concitatio. Seditio.
Buntownic/ Euocator feruorum, Turbator.
Buntowny/ bużliwy. Seditiosus, factiosus, turbidus homo, turbulentus. **Buntuje drugich/** Agito plebem seditionibus, Concito, excito tumultum, **Buntuje sie przeciwko komu/** Tumultuor, rebello, turbo, *absolute.*
Burda/ gomon/ faszol. Tuba turbella.
Burdam sie/ Segniter me vestio, vel accingo operi, itineri.
Burdy strote/ Do turbas, turbelas facio.
Burgrabia/ Custos arcis, Persectus vigilum.
Burmistrz/ Consul, Magister ciuium.
Burmistrzem testem/ Sum Consul, Consulatum gero.
Burmistrzow namiestnik/ Proconsul.
Bużsa/ konwikl. Contubernium, Conuictus.
Bużstyn/ Succinum, electrum flauum. **Bużstynowy/** Succineus.
Bużsa/ bużnicz. Transtra, *n. plur.*

Bury/ Virgatus, virgulatus.

Burza/ *Side Chmura.*

Burze miasto/ Euerto urbem, extinguo, eruo ciuitatem; expugno, do excidio. **Burze**/ *aliter.* Agitant mare venti.

Burzente miasto/ Excidium urbis, excisio, euersio tectorum.

Burzente morza/ *nawalość.* Tempestas pelagi, Procella æstus s. ruor maris.

Burzliwe/ Turbidè, turbulentè, **Burzliwe wicherzasty**/ *nawalości pelny.* Procellosus tempestuosus, turbidus.

Burzy sie morze/ Exæstuat mare, efferuescit pontus, feruet æquor. **Burzy sie piwo**/ *wino.* Feruet vinum, æstuat mustum, æstum mustulentum emitit cereuisia.

Burzyciel/ *zburzyciel.* Euersor urbium, extinctor patriæ, vastator Troia. Expugnator coloniarum.

Buyno/ Abundanter, abundantius, fertilius.

Buyno rodze/ Exubero, exuberat arbor pomis. **Buyno roste**/ Eluxurior, Supernagor. **Buyność**/ Luxuries, segētum. **Buyny grunt**/ *śad.* Luxuriosa vitis.

Bydła siał mialecy/ Armentosus, pecorosus. **Bydła**/ Pecus, *udis, f. lumentum.* **Bydleczy**/ Pecuaris canis.

Bydło/ Stot. Pecus, *pecoris, n.* **Bydłokradsca**/ Abactor.

Był/ Taurus, Ductor gregis indomiti.

Byle/ Dum modò.

Bylica/ Parthenis, *idis, f.* Arthemisia, Dianaria.

Bystro/ *bystrze.* Rapide confluit. **Bystro patrzye**/ Acutum cernere. **Bystrość rzeki**/ Rapiditas fluminis.

Bystry/ *proprze s.* **Bystry potok.** Rapax torrens, rapax fluius. Violentus, amnis, Acris equus.

Bystry/ *tr.* Perspicax, acutus, solertissimus, sagax.

Byt dobry mam/ *Side Wywam sobie.*

Bywa to trafia sie. Fit, solet sæpe est.

Bywalec/ Versatus, expertus, Multorum hominũ mores vidit.

Bywam gdzie gesto/ Celebro domum alicuius. [dit.

Bzowy/ Sambuceus baculus.

C

Cadze/ *cedza.* Colo, *u.* Liquo vinum, exprimo perlin-teum.

Cadzenie/ Expressio.

CADZO

- Cádroňy**/ Sacatus lineis faccis.
Cata noc pié/ grác/ gadác. Producere noctem vino, Perpete nocte aléa ludere. Noctem vario sermone traho.
Cálego cošolwteš/ Corpus ciuitatis, Reipublica.
Calkowitosé/ Totum corpus.
Cátosé/ záchowánte. Salus Reipublicæ, integritas.
Cátowánte/ pocátowánte. Osculum, osculatio, suauium.
Cátute/ Osculor, suauiora aliquem. Do alicui suauium.
Cátý nero; dzielny/ calkowáty. Integer, solidus.
Cár/ Anás Wielki. Rex, aut Regulus, Magnus Dux.
Cárograd/ Constantinopolis, Bizantium.
Ceber/ Hydria lignea.
Cebulá/ Cepe, *neutr: indecl.* cepa, cepula.
Cech/ Collegium, Contubernium, Socialitium.
Cechmistrz/ Magister curiæ.
Cechute/ piétnute. Signo, Libero, *as.*
Cedr drzewo/ Cedrus, *f.* **Cedrowy owoc/** Cedris, *idís, f.*
Cegielnia/ Lateraria. **Ceglá/** Later, *m.* Laterculus.
Ceglány/ z cegly Latericius paries, coctilis murus. **Ceglá nie palona/** Crudus later. **Ceglástý farby/** Miniatus.
Cešlarz/ Apparitor, stator, viator, listor.
Cel/ Scopus, scopulus.
Celuisš/ Publicanus, telonarius, Vestigaliarius.
Celšad/ Campus iaculatorius.
Cená/ Æstimatio, valor.
Cenie/ Indico, impono pretium alicui rei.
Cenienie/ Indicatio.
Cepy/ Pética, quâ frumentum flagellatur.
Cerá/ Frasá/ bárwá. Habitus, habítudo, coloris mutatio.
Certá tybá/ Circa.
Cesarz/ Cæsar & Augustus, Imperator Romanus.
Cesa zowa/ Augusta, Imperatrix.
Cetka/ Bulla cinguli aurea, argentea.
Cetšami ozdobiŃny/ Bullatus heres.
Cetnar/ štofúnéte. Centum pondium, centenarium.
Cetnem/ Par. numero. **Cetno/** Duplaris numerus.
Cetno/ lichó grác/ Ludere, par impar.
Cewšá nčí/ Panus, rhombus, turbo.

- Czewła v rur/ v bezeš.** Siphon siphunculus.
Chadzam/ Frequenter, ventito domum.
Chaląstra dworska/ Asseclæ, à pedibus serui.
Chaląstra mieyska/ Colluuiæ, quisquillæ, canaliculæ, fontales.
Chaląstra wolenna/ ćturowie. Lixæ, calones, sequelæ.
Chalupa/ chalupka. Gurgustium, gurgustiolum.
Chart. Canis venaticus agilior, Vertagus.
Cheć/ Volo, auco, Auemus aliquid audire.
Chęmie/ Velle suum cuique est.
Chęwie/ Flagranter, cupidissimè audè.
Chęwośc/ Cupiditas, cupido habendi.
Chęwy/ Cupidus, studiosus, audis.
Cheć, łaska. voluntas erga aliquem, inclinatio, beneuolentia, studium. **Cheć pokazute/** Gratificor alicui, nauo alicui beneuolentiam. **Cheć pokazante/** Gratificatio.
Chedogi/ *Side Nadobny/ Chedożny.*
Chedogo/ Eleganter.
Chedoże/ oczyszciam. Purgo aliquid, expurgo, munditias facio, tergo vasa, depurgo locum.
Chedożenie/ Purificatio, purgatio.
Chedożyciel/ Purgator, mundator.
Chelbam/ Fluctare liquorem facia, agito vas.
Chelba sie/ Fluctuat, Motus & agitatio fluctuum.
Chelpte sie/ chlubie sie. Glorior insolenter, iactare ingentium, Ostento me opes.
Chępliwte/ Gloriosè, iactanter.
Chępliwcy/ Gloriosus, iactans, ostentator, magnificus, magniloquus, iactator.
Chęnie/ Chęliwte. Libenter, propensè, perlubenter, propensio animo. **Chęny/** Chęliwcy. Lubens, bibens, libentissimus, perlubens, studiosus eloquentiæ.
Chleb/ Panis triticeus, siligineus.
Chlod/ Refrigerata aura, ætus.
Chłodnik/ Umbraculum, Æstiuæ pecorum, topiarum opus.
Chłodny/ Refrigeratorius, frigidarius.
Chłodnikarz/ Topiarius.
Chłodze/ Refrigero æstum, refrigero thermas.

- Chlop**/ Rusticus, agrestis.
Chlopstwo/ Agrestes, *n. plur.* Rusticitas.
Chlosta/ Flagellamentum **Chlosta dác łomu**/ Flagris cedere.
Chlusty/ Fogo/ Vrgeo, admoneo flagello.
Chmiał/ Lupus salutaris.
Chmura/ Coelum turbidum nubilosum.
Chmurze/ **zACHMURZAM**. Fulco diem.
Chociabel by też. Si pro etiamsi vt.
Chochol ná brogu/ Turbo, *m.* Tutulus.
Choina/ Pinctum nouellum.
Chod/ **choy nie**/ iscie. Incessus, *us*. Itus *us*, ambulatio, gressio. **Chodze**/ Ambulo, incedo, ingredior, grassor.
Chodzenie mieysce do chodzienia/ Ambulatio, ambulacrum, deambulatorium, spatium, deambulatio.
Chodz sam/ Ehodum, Adesdum.
Cholewa/ Ocrea.
Chomato Hicium, sublinga lora.
Choragiew koscielna/ Vexillum, labrum sacrum, supparum.
Choragiew wojenna/ Signa, *n. plur.* Vexillum.
Chorazy/ Signifer, Vexillarius, Vexillifer.
Choroba/ **zle zdrowie**. Morbus, inualetudo, inualentia, agror, languor. **Chorobie podlegly**/ Morbidus, morbosus, valetudinarius **Chorute**/ Egrotō, *as*. Cubo, *as*. morbo afficior. **Chorute cieşlo**/ Iaceo grauitē, periculose egrotō. **Chorute ná co**/ Laboro ex renibus, expedibus.
Chory nie zdrowy. Ager, agrotus, infirmus.
Chowan co/ Seruo, obseruo, conferuo. **Chowan sie z ktem dobre**/ Ingratiam esse cum aliquo. Magna mihi cum illo est gratia. V. or amicitia alicuius. **Chowan wino**/ miez. Racundo in vasis aliquid, gladium in vaginam.
Chowan sie ná co/ Eo me seruauī.
Chowan/ **zpywie**/ **farmie**. Alo canes, equos, gallinas.
Choyła/ *Sede Sosna*.
Charchala/ Screator. **Charchan**/ **ktuſe sie**/ Screo, exscreo, gargarizo. **Charchanie**/ Screatus, *f.* Gargarizatio.
Chamante/ Claudicatio. **Chamie**/ Claudio.

- Chrapáta/** Rhonchifonus. **Chrapam/ chrapie.** Rhonchif-
 to, sterto. **Chrapáne/** Rhonchus.
Chrápek/ chrapliwy. Rancus, rancinosus.
Chroboce/ Edo strepitum strepito. **Chrobot/ chrobotáne.**
 Strepitus.
Chromota/ Clauditas. **Chromy/** Claudus.
Chromie sie/ strzega sie. Vito, deuito periculum, mortem,
 subterfugio. **Chromienie sie gego.** Vitatio, fuga.
Chropawo/ chropowato. Fragosè, aspere, scabrè.
Chropawy/ Asper, fragosus, scabratus, scabrosus.
Chropowaciete/ Asperor, aspes, fio, Scabresco.
Chropowacina/ chropowatosc. Aspretum, aspredo, aspritu-
 do, scabrum. **Chropowato cynie/** Aspero.
Chrosiete/ chrostem zarastam. Fruticesco.
Chrosiel ptak/ Coturnix maior.
Chrosina/ chrost. Virgetum, fruticetum, virgultum.
Chrzan/ Raphanus maior, **Chrzanowy/** Raphaninus.
Chrzab/ Scarabæus.
Chrzab/ Baptizo, tingo, intingo.
Chrzacie/ Baptista, *m.* **Chrzcielica/** Baptisterium.
Chrzcinny/ nacznowny. Nominalia, Repotia, *orum.*
Chrzescianin/ Christianus.
Chrzescianinem zostac/ Christiana sacra suscipere.
Chrzestla/ Cartilago. **Chrzestkowaty/** Cartilagineus.
Chrzest/ Baptisma, *m.* Salutare lacrum.
Chrzta getaiacy/ Cathemenus.
Chrzest/ Crepitus armorum.
Chucham na fogo/ Afflo ore aliquem.
Chuchanie/ Afflatus, *is.* Inhalatus oris.
Chudak/ chudziec/ chudzina. *Side Wiedzi.*
Chudne/ Macesco, gracilesco, macresco. **Chudosci/** Macies,
 maerior, macritudo, maceries. **Chudy/ wyschty/ wywie-
 dly.** Macilentus macer, macie preceptus.
Chudze/ Macero, emacio, tenuo vulcum.
Chusta/ Lintheum.
Chustka do nosa/ Lintheolum, sudarium, strophium.
Chutki/ chutkosc. *Side Pretki.*
Chwalá/ Laus, gloria.

Chwała Bogu/ To dobrze. O factum bene ! Dijs habeo
grates, Gratia magna Ioui **Chwała Boża/ poklon.** Cul-
tus Dei, cultus deorum, Pietas in Deos.

Chwałca/ Laudator, laudatrix. **Chwałca Boży/** Cultor Dei.

Chwale co/ Ego. Laudo, orno, effero aliquem verbis, lau-
sibus. **Chwale bierz ego/ wychwalam.** Celebro, tollo,
fero aliquem in caelum, extollo.

Chwale Bogu/ Veneror Numina, adoro Superos.

Chwalebny/ z pochwała. Gloriosè triumphare, laudabiliter

Chwalebny/ Laudabilis, gloriosus. **Chwalenie ego/** Lau-
datio, praconium gloriatio, celebratio.

Chwały pragne/ Gloriam appeto.

Chwały pragniente/ Apperitus laudis.

Chwasćcie/ w chwast zaraśtam. Stirpesco, herbesco, ob-
herbecere, syluescit vitis. **Chwasćsty/** Herbofus, mul-
ticaulis. **Chwasć/** Calamentum, sylua herbarum.

Chwiecie sie/ Labo, *as.* Labasco, vacillo.

Chwila/ Gás. Longi temporis vsura, interuallum tractus
temporis. **Chwila/** Exigui temporis vsura, monumentum
momem. *n.* Punctum temporis.

Chwyta/ Capio, capto muscas aucupor, comprehendo.

Chwytam sie zego/ Prensio aliquid.

Chwyta/ łapanie. Captatis, captio, comprehensio.

Chybáby táż/ Nisi fortè hoc velis.

Chybiam zego/ Aberrare à regula, a proposito.

Chybta co/ wrodzay/ nádzietá. Fallit alea, Decoquit area.

Chyble/ chyzy/ zárkli. Agilis homo.

Chytró/ chytrze. Astu, astutè, callidè, argutè, vafre.

Chytrósc/ Astus, *as.* Astutia, calliditas.

Chytró/ Astutus, vafér, versutus, malitiosus, argutus, ver-
sipelis.

Chytrómowny/ Versutiloquus.

Ciąg w otántu/ cug/ przegani. Protelum, stirga, versura.

Ciągły/ Ductilis, ductitius. **Ciągne co/ Ego.** Traho aliqúe.

Traho cfinibus virginem, **Ciągne Ego zá co/** Ducó ali-
quem capilis. **Ciągne Prusiec/** Ducó laminam.

Ciągniemu służacy/ Tractorius, Ductorius, Subductorius
funis.

- Ciagne lub/** Tendo arcum. **Ciagne skory/** Produco pelles
 dentibus. **Ciagnienie/** Tractus.
Ciagnienie do kad/ Profectio.
Ciálo/ Corpus, corpusculum. **Ciálo vmárte/** Funus.
Ciázetan/ Ciculator, ostentarius nugiuendus.
Ciásno/ Angustè rectè, peranguste.
Ciásnochá/ odziemnicá. Castula, Supparum,
Ciásno mi/ Virgeor angustijs coarctor.
Ciásno mi siedzié/ Angustè sedeo, arctè accubo.
Ciásny/ Arctus, angustus.
Ciásno/ Farina aqua subacta, farina subacta & pinsita.
Ciáza/ Piguus, **Ciázaz/** Pignerator.
Ciázam/ Aufero pignora.
Cicho/ *Side Spokoynie.*
Cicho mowic/ Submissò sono, tacito passu.
Cichosc ałowteka/ Mansuetudo, placiditas.
Cichy/ Mitis, permitis, mansuetus
Ciecie/ Ictus. *m.* Ictus securis, Sectio venæ.
Cieciwá/ Neuis, quo arcus intenditur,
Cieciwá v fusze/ Hemitonium.
Ciezenie/ plynienie. Fluxio, scaturigo, fluer, scatebræ.
Ciegatura/ Cinctus **Ciegotti/** Tentigo, *f.*
Ciekaca/ rzadka sázdá rzeg. Latex, *icis, m.* Liquor floris,
 melis. **Ciekawy/** S gax, & facillè odorans.
Cieka/ Cieke co Mano, manat aqua de Scateo, fluo, profluo.
Ciele/ Cielatko. Vitulus. **Ciele morskie/** Phoca, mariti-
 nus bos.
Cieleká ptezenia/ Assum vitulinum.
Cielcziná/ Vitulina. **Cielecy/** Vitulinus.
Cielezny/ Corporeus corporalis. **Cielezny/ aliter.** Venerens.
Cielisty/ mieisty Carnosus, corporatus, corpulentus, car-
 nul ntus.
Ciente/ Vertex capitis, sinciput.
Ciemierzycá Helleborum, *n.* Helleborus, *m.*
Ciemna noc/ Illunis nóx.
Ciemnicá/ wieziénte. Robur, *n.* Arca robustea.
Ciemno sc/ Obscuritas tenebræ.
Ciemny/ Obscurus, tenebrosus, caliginosus.

- Cień**/ Vmbra. **Cieyistość**/ Opacitas.
Cienisty/ nie jasny. Vmbrosus, opacus.
Cieniuchy/ Tenuiculus, pertenuis. **Cienki**/ Tenuis, tenuis-
 simus filium. **Cienko**/ Tenuiter, tenuis.
Cienki/ zapła od słońca. Vmbra culum, vmbella.
Cienzeć/ Tenuor, extenuor, teneresco.
Cieplice/ Thermæ. thermulæ.
Cieplo/ Calor, caldor, vapot calidus. **Cieplo mi**/ Caleo.
Cieplo co chowam/ Fauco, focillo, *as.*
Cieplo co pić/ Thermopoto.
Cieplo tu/ Caletur hic maximè, Caloris hic satis est.
Cieply/ Calidus, Egelidus, repens cinis.
Ciernie/ Vepres, *is, m.* Spina, Dumus, Rubus.
Ciernisty/ Spinosus, spinifer.
Cierpieć/ znosze. Paulor, perpetior, fero aliquid, suffero,
 Toleranter fero, **Cierpienie**/ Perpassio passio.
Cierpieliwy/ Patibilis, passius animo.
Cierpi/ Acerbus, peracerbus adstrictus.
Cierpko/ Acerbè. **Cierpkość**/ Acrimonia, acritudo, acerbi-
 tas. **Cierpliwość**/ Patientia, æquanimitas.
Cierpliwie/ Patienter, toleranter.
Cierpliw/ Tolerans, tolerantissimus.
Cierpnie/ **cierpienie mi iszyk**. Exsurdatur palatum vino.
Cierpienie/ Adstrictio.
Cieścielcyk/ Tyro in arte fabrili.
Cieścielka robota/ Materiatio, materiatura fabrilis.
Cieścielstwo/ Ars fabrica. **Cieściła**/ Faber lignarius.
Cieśń/ **cieśnia**/ Angustia viarum.
Cieśće łogo/ Consolor, refocilor, recreo, solatium do, conso-
 latione permulceo.
Cieśće drzewo/ Dolo, *as.* Ascio, *as.*
Cieśći/ waga młacy. Grauis, ponderosus, onerosus, gra-
 dus. **Cieśćkość** *proprie*, Grauitas.
Cieśćkość *tr.* Intolerantia.
Cieta rana/ Vuluus cæsim factum.
Cietrzew/ Tetrax, *acis, m.*
Cieźar przykry do noszenia/ Onus, *oris, n.* Pondus graue,
 pondus conscientia.

- Ciezarowy Kosi/ ośtel.** Clitellarius equus, asinus.
Cieżary wolenne/ Impedimenta bellica.
Ciofka/ Plaudere equos. **Ciofanie/** Poppyismus, *m.* Poppy.
Ciołek/ Iuuenus, bubulcus. (*lima, m.*)
Ciotrony/ Ciotecny. Amitinus, sobrinus.
Ciotka po matce/ Matertera. **Ciotka po Oycu/** Amitta.
Cis/ Taxus, *xi, f.* Smilax, *acis, f.*
Cisawy/ Kąstánowaty. Spadix, *icis, m.*
Cisak/ Iaculator. **Cisam co/** Iactio lapides, Projicio tela.
Cisam ná kogo/ Peto aliquem telis, saxis.
Cisne sie do kad/ Insero me turbæ, penetrare turbam nitor.
Cisnienie gegó/ Iactus teli. **Cisnie wiatr/** Quiescit ventus
Cliwo mi/ cęte mi sie. *m.* Fastidio, nauseo.
Cliwość/ Fastidium. **Cliwie/** Fastidiosè.
Cliwy/ Fastidiosus.
Cio/ myto/ mostowe/ zc. Vestigal, Portorium.
Cio wybieram/ Exerceo. exigo vestigal.
Cio place/ Pendo vestigal
Cio ptzesedzi/ Mercator legem de portorio soluendo vio.
Cmyntarz/ Coemeterium, sepulcretum. (*laute.*)
Cnota/ Virtus, probitas, integritas vitæ, **Cnotliwie/** Probe,
 integrè, integerrimè. **Cnotliwy/ cny.** Probus, integer, spe-
 catus vir, pollet virtute.
Co/ pyrtiac. Quid?
Corka/ coredka. Filia filiola, nata.
Corozny/ Annuus, anniuersarius.
Cuchne/ *Side Smierdze.*
Cuchnie kómu z vst/ Maledole, Grauem halitum habet. oris.
Cuchnacy/ Olens, *pro male olens,* graue olens.
Cuchnienie z vst/ Oze, *es, f.* Grauitas oris.
Cud/ cudo. Miraculum, prodigium, portentum.
Cudá gynie/ Miracula, prodigia edo.
Cudotworny/ Monstrificus, monstrifer annus.
Cudownie/ Monstrosè, prodigiosè.
Cudowny/ Prodigiosus, monstruosus partus.
Cudze kóniá/ Strigilifico equum.
Cudzolostwo/ Adulterium, stuprum, probum.
Cudzolostwa/ Adultera, succuba alieni lecti, pellex, *icis, f.*
Cudzol

- Cudzolożnik** / Adulter, stuposus, stuprator, mœchus.
Cudzoziemiec / Extraneus, peregrinus, alienigena.
Cudny / obcy / Alienus, extrarius, hospes.
Cug / sprzeg. Iugum, protelum.
Cug Pom podwojny / Biga, quasi ex duobus.
Cug wody / Ductus aquæ.
Cugu jednego konie / Iuges equi, i. eiusdem iugi.
Cukier kandy / Saccharum canarum, mel arundinum.
Cukier lodowaty / Saccharum scissile, Saccharum candium.
Cukrzyca / Saccharo condio.
Cwelich / drelich. Tela trilix multitia.
Cwicze Pogo / Exerceo, excolo, erudio informo, instituo.
 inficio artibus. **Cwiczenie Pogo** / Institutio, disciplina,
 eruditio. **Cwiczenie sie** / Exercitatio, meditatio, tyro-
 cinium. **Cwiczony** / Exercitatus, exercitatissimus.
Cwiczele / Clavus, claviculi.
Cwierc / **Cwarta część**. Tetraus, quadrans, quartarius.
Cwila / Beta, f.
Cyc v Romy / **wymie**. Ruma, f. Rumis, m.
Cygan / Cingarus *Sulgò*.
Cymbał / Cymbalum, Siltrum.
Cyna / Stannum.
Cynamon chroscina / Cinnamomum.
Cyneł na kostce / Quincunx, m. **Cynkowaty** / Scatulus.
Cynobry / Cinabaris, f.
Cypres drzewo / Cupressus, f.
Cypres zielen / Chemæcyparissus.
Cyranká / Querquedula, Boschis, *idos*, f.
Cyrkiel / Circinus. **Cyrkute** / Circino, *n. ss.*
Cyrograf / Chirographus. m. Chyrographum, m.
Cyrułk / Archiatror. Chirurgus.
Cytra / Cithara. **Cytarista** / Citharista, Citharœdus.
Cytr drzewo / Citrum, n. Citrus, f.
Cytryn owoc / Citrum, vel malum citreum.
Cytwar / Zedoria.
Czaban / Bos grandis Podoliensis.
Czabr zielen / Saturela, cunila.
Czanie sie / Simulo medormire.

- Czámlet/** Vndulata toga, vestis. Camelota tela.
Czapka/ Pileus, pileum, *n.* **Czapezka/** Pileolus.
Czapka niewiescia/ Mitra calantica.
Czaplá/ Ardea cinerea, Ardeola.
Czapnik/ Pilopæus, Coactiliarius.
Czaprag/ Instratum equorum splendidum.
Czará/ Czása. Crater, *eris, m.*
Czarnawy/ Obniger, subniger.
Czarnosieczka nauka/ Ars magica, Magia, magicè, *es, f.*
Czarnosiecznik/ Magus.
Czarnosc/ Nigritudo, $\text{\textcircled{S}}$ nigritia, nigrior, nigritas, nigredo.
Czarnucha/ Mellanchion & Melaspermon, *n.*
Czarny/ Niger, ater, atricolor.
Czarownica/ Saga, venefica. Striges *stringum, f. plur.*
Czart dyabal/ Szatan. Cacodæmon, Malus genius, Orcus.
Czarute/ Incanto, excanto, delinto. **Czary/** Veneficium $\text{\textcircled{S}}$
 canatio, præstigia, Incantamenta, artes funestæ nefandæ,
 Maleficum. **Czarownik/** *ziela.* Circea.
Czas/ dobra chwila. Tempus, otium, spatium temporis.
Czása/ Crater.
Czása glowy/ Calua, Cælum capitis.
Czará, Excursio militum commeatus, vel tesseræ hostilis
 acquirendæ causa. Prætentura, *a.*
Czayka/ Pavo agrestis, monedula, Parra.
Czi godny/ Venerandus, venerabilis. **Czi pragnacy/** Am-
 biosus. **Czi pragnienty/** Ambitio, cupiditas honorum.
Czecz/ wyrazam czesc. Honoro, afficio, orno honore, Fa-
 cio, augeo, defero, do, præsto, tribuo alicui honorem.
Czecz tako Bogá/ Colo Deum.
Czecie/ Veneratio, reuerencia.
Czecz próżny/ Vaccus, inanis, vanus.
Czech/ Bohemus.
Czechyze wełne/ Carmino lanam, pectino.
Czechotka/ Salus *fali.* Egithus. **Czechugá/** Sturio.
Czesam fogo/ ogetawam. Expecto, præstolor, opperior ali-
Czesam/ Martiobarbulus, malleus rostratus. [quem.
Czelaonik/ párobeł. Famulus.
Czeladz/ Familia, famulitium, famularis turba.

- Czeluśc w gębie/** Maxilla mandibula.
Czeluśc v piecá/ Praefurnium, propnigeum.
Czemu/ przé/ dla czego ? Cur ? quare ? quamobrem ? qua-
propter ? quid ita ?
Czeptec niewieści/ Reticulum vitæ.
Czernidło/ Atramentum sutorum.
Czernie/ smole. Denigro, nigro, *us.* **Czerniec/** Monachus
 Græcorum & Russorum. **Czerniete/** Nigresco infuscor.
Czerpácz/ Haustor, *m.* **Czerpáczká/** Anlia, *f.* Haustrum.
Czerpán/ Hauro antlo, *us.* **Czerpánie/** Haustrus, *us.*
Czerstwie/ rzeżwym czynie. Vegeto, végeo, *es.* (res.
Czerstwieie/ rzeżwieie. Vegetor, vigescunt pedes, vigent vi-
Czerstwóśc Viuacitas, vigor animi. **Czerstwý** Vigetus, vi-
 gens, viuax senectus. **Czerstwienie/ rozruhánie.** Vegetatio.
Cze w drzewny/ zyny/ pšgelny. *Side Kobak.*
Czerniec Miestac/ Iunius.
Czerwonáwy/ Subrubicundus, subrubeus, subruber.
Czerwónac/ Rubedo, rubor.
Cze wony/ Ruber, rubrus, *a, um.* Rubeus, rubicundus.
Czerwony wosł/ Cera miniatula.
Cześc/ Honor. **Cześc/** Pars, portio.
Czeñie/ *Side Podczásy.*
Czešto/ czestość/ gesto. Szczę, sæpius, sæpenumerò, sæpi-
 uscule, crebro, sæpius, sæpenumerò, sæpi-
Czeštute łogo dobrze/ złe. Tracto aliquem liberaliter, com-
 mode, Accipio magnifice, lautè.
Czeštý/ Creber, multus, frequens.
Czeštý/ Pešto, depešto crines.
Członek/ Membrum, internodium, articulus.
Człowiek/ człowieczek. Homo, homunculus, homuncio.
Czółgam sie/ Repo serpo, repto, **Czółganie/** Reptatus, *m.*
Czółn/ łocká rybitwia. Monoxylum, remunculus, cymba,
 alueus. **Czóło/** Frons.
Czop v beżki/ Epistomium, **Czopek/ izeyżek.** Gurgulis.
Czopowe/ Vestigal doliare.
Czofneł/ Allium
Czterletni čas/ Lustrum. **Czterletni/** Quadrimus, quadri-
 ennis. **Cztermieśezny/** Quadrimestris.

- Cztery dni/** Quatriduum. **Cztery lata/** Quadriennium.
Czub/ Crista, cristula, cirrus, *m.* apex, *m.*
Czubar/ Cristatus. **Czuchaw/** Inhio alicui.
Czute/ *vszute.* Sensus. **Czusiacy/** Sensibilis.
Czute/ *nie spie.* Vigilio. vigilias agito, excubo.
Czute co zmysłami/ Percipio dolorem, sentio sonitum,
vsurpo aliquid sensibus, Czute co powonieniem/ Odoror,
olfacio aliquid, Præsentit canis.
Czute sie w szym/ Consciens mihi sum.
Czupryná/ Caprona, *arum.* Procotta, *a.*
Czuyny/ Vigilans, vigil. peruigil. sagax.
Czwártowány/ Quadripartitus.
Czwártule/ Quadripartior, carnifico.
Czworáká/ Quadruplex, quateruus, quadinus.
Czworogranásta rzesz/ Tessera & cubus, Quadrum, Qua-
dratus. Czworogłowy/ Quadriceps.
Czworonogi/ Quadrupes. **Czworozeby/** Quadridens.
Czy ? czyli ? ten czy nie ten ? An ? an non ?
Czynie co działam. Facio, ago, præsto, Faxo, Faxit,
Czynie co dla kogo. Do aliquid gratiæ alicuius,
Czynie co z czego/ Facio ex arce cloacam,
Czynie dosyć komu/ Satisfacio legibus, Deo, causæ, officio
meo: opinioni hominum.
Czynie komu pózytek/ chwale/ przykrość. Sum alicui laudi,
gloriæ, molestiæ, odio.
Czynie prawem z ktem/ Experior ius.
Czynie sie szymem nie test/ Ementior genus, Ementior stir-
pem. Czynie sie szym/ ktolem/ zé. Suscipio personam ali-
cuus, induere personam Iudicis, Philosophi, Formam al-
terius gero. Czynienie/ Factio testamenti, Actio.
Czynsz/ piát od czego. Pensio.
Czynsz pospolity/ Census, censitio.
Czysćtec/ Purgatorium. **Czysćciec ziele/** Sanamunda.
Czysto/ z czystości duse. Castè & pure.
Czystość powšednie/ Munditia. **Czystość/ cnota.** Castitas
castimonia Czysty/ chedogi. Purus, mundus, elegans.
Czysty/ cnote czystości mairacy. Castus vir, integer & ca-
stus, purus animus, perintegre castitatis.

- Cyżce/żce/ wátáß.** Castro hædos, amputo virilitatem.
Cyżenie/ Castratio, euiratio castratura.
Cyżony/ Castratus, excastratus caper.
Cytan/ Lego, lecto. **Cytan co publicante/** Profiteor Phi-
 losophiam. **Cytan znowa/** Relego, reuacto.
Cytan z kárty/ Recito, edictum, literas.
Cytante/ Lectio, recitatio, prælectio.
Cyteinik/ Lector, Anagnostes, *e. m.* Prælector, recitator.
Cyż/ Acanthus, *icis, f.*

D A.

- Dab/** Quercus, Farnus. **Dabrowá/** *Side Gay.*
Dác/ przykrycie. Tectum, contignatio. **Dách Romiány/**
 posycie. Culmen, *inis, n.* **Dáchowká/** Tegula.
Dáchowká stobłowá/ Imbrex, *icis, f.*
Dáchowka poládám/ Imbrico, *is.*
Dáte co koma/ Do largior, confero, tribuo, elargior, con-
 cedo, præbeo. **Dáte ná lichwe/** Colloco pecuniam, Exer-
 ceo pecuniam. Pono nummos in fenore.
Dáte ná wíßá/ Stipe sacrificium ad orandum pro me Deum
 inter sacra induco, inuito, excito. **Dáte ná przyklad/** Ad
 exemplum alicuius uoco aliquem. Documentum statuo.
Dáte ná refoymia/ Eidem habeo uadibus.
Dáte ná tozmyß/ Ad deliberandum tempus do, Concedo a-
 licui spaium temporis ad considerandum.
Dáte ná wola/ Permitto liberum aliquid alicui.
Dáte komu pokoj/ Sino Missum facio aliquem.
Dáte przyklad dobry/ Sum exemplo alicui, Edo, relinquo
 Exemplum. Exemplum alijs præbeo.
Dáte z soba mowic/ Affabilis est, licet illum affari, Ben-
 gnè, blande accipit se alloquentes.
Dáctyl owse Palmowy/ Dactylus, palmula.
Dálegto/ Longissime.
Dáleki/ Distant remotus, procul, longinquus.
Dáleko/ Longè, longinque multò.
Dálekosci/ Longinui as, longinquum, *Substant.*
Dalibogi/ tesli Bog z dárzy. Deo saluente, Deo prosperante.
 Si Deus annuerit **Dáliszy/** Vterior.
Dámá/ *Side Bierski.*

Damś! groźac. Aggrediar te fuste. Diminuiam ego caput tuum, nisi abis. Referes à me fustuarium.

Damaśceny slwy! Pruna Damascena.

Dar! Munus *n.* Donum, Donarium.

Dardâ! Lancea, qua decuriones peditum utuntur.

Darmo! *dâremie.* Inaniter, nequicquam volo, frustra tempus conterere. **Dâmo!** *dârem!* *bez pientedzy.* Grauis grauitate. **Dâremny!** *dâmo dâny.* Gratuitus, Gratuitum, hospitium. [etius.]

Darś! Cespes, *tu, m.* **Darnisty!** *dârnîowy.* Cespofus, cespifolus.

Darowânie! Donatio, condonatio, largitio.

Darowinâ! Dono datum quidpiam. **Dâtuse!** Dono, condono, munero & muneror aliquem aliqua re.

Dasam sie! Stomachor, turgeo, ringor, fremo.

Dasobie mowic! Patitur se moneri, patiens est admonitio-

Date! Datum.

(num.)

Dawan! Dato, *as.* **Dâwânie!** *dânie.* Datio, datus, *us.*

Dawca! Dator, largitor, Præbitor, Tributor, & præstitor.

Dawciel! *duściel.* Strangulator.

Dawie! *zadawiam.* Strangulo, Suffoco, *as.* Præfoco, effoco.

Dawie sie! Suffocor. **Dawienie!** Suffocatio, præfocatio, Strangulatio, stranguatus, *us.*

Dawnieŝy! Superior ætas, superius tempus.

Dawno! Pridem, dudum, Olim, diu, iamdudum.

Dawnoŝci! Antiquitas, vetustas.

Dawny stary. Antiquus amicus, vetus, peruetustus, pristinus.

Daw go Bogu wymowny Râznodziel! Quantum Deus bone Orator! Concionator!

Daw mi omogyc pîorko! Permite me immergere, intingere calamum in tuum atramentum.

Daw mi sie nâ iesci! Liceat mihi per te quieto canare.

Dawmy co! *niedh tak bedzie.* Fiat, Fac ita esse.

Dawże maŝli dâc! Quin das, si quid das.

Dbam o co! *stote o co.* Curo aliquid, Laboro de aliqua re.

Debinâ! Quercetum, querquetum.

Debowy! Roboreus, Quernus, querceus, quercicus.

Dech! *tdhntente!* *duch.* Spiritus, Halitus.

Decie! *dmuchânie!* *wiânie.* Flatus, *us.* Flamen venti.

- Değá / pregá.** Vibex, *scis*, *f.* Tumer, *à tumendo.* [lum.
Değá / nastoká / nasćielniš. Stragulum; iustratum, instragu-
Değá v Lúnie / v Cýrey. Magas, *f. dis. sine* Magadium.
Değret / Decretum Coniulum, Senatus, Caesaris, Prætoris.
Değret / alinér. Sententia, Iudicium, Decretum.
Değša / *Side Szák męsta.*
Depece po gýni / Caleo pede, Profubigo.
Depece glině / Condepsio, Deprantē / Calcatus, *us.*
Dereni / Cornus, 2. § 4. *f.*
Dereniowa tágodá / Cornum. **Derensowy gay /** Cornetum.
Dešák / tárcicá / del. Axis, *m.* Axis, tabella.
Dešerácyá / Desperatio, profešta audacia.
Dešerát / Perditus homo, Desperatissimus latro.
Dešá / Pluuia, Imber, *m.* **Dešá drobny /** Tenuis pluuiá.
Dešá wielki / Nimbus. **Dešá pada /** Pluit, impluit, depluit.
Dešáká / Assula, Tabella.
Dešý / Cauus, concauus.
Diabel / *Side Czárt.*
Diá gego / genu. Quamobrem, præter, propter.
Diá tego / przeto / temu. Per, propterea, hac de re, quapro-
 pter, idē, quod.
Diá vciechy / Animi causa, reficiendi gratia.
Diáwie / *Side Scissam.*
Dióš / Palma, 2. Explicata manus.
Dioto / Celum, celtē. **Diubás /** Cauator. **Diubáská ogro-
 dnica /** Sculptum. **Diubánié /** Sculptura.
Diubie w zębách / Scalpo dentes, Fodico dentes.
Diug / co kto winen. Creditum, debitum, pecunia credita.
Diug pláce / Exsoluo, dissoluo, expedio res alienum,
Diugi / Longus, diuturnus, diutinus, longinquus.
Diugo / Diu, per diu, longo spatio.
Diugonogi / Longipes. **Diugoreki /** Longimanus.
Diugosć / Longitudo, diuturnitas, longinquitas.
Diugosi / Longurio, prælongus homo.
Diugosi / pošíš ? Quoad ? quousque ? quamdiu ?
Diugowiecznosć / Longinquitat, Longiturnitas.
Diugowieczny / Longæuus, perdiuturnus.
Diuze sie / Res alienum cogo, conflo, contraho, facio,
 Cz Diuzeni

- Dlužen/ zadlužony.** Obaratus.
Dlużej/ dąłoy. Diucius, ultra, ulterius ne tende odijs.
Dłużnik/ De-bitor, aratus homo.
Dmucham/ dynam. Fio, *as.* perflo, follico, afflo.
Dniestr/ Nieszt. Tyras, *m.* Tyra, Nester.
Dno statku/ statiego/ Fundum, infundo parsimonia.
Do! (*Prapostiso*) Ad me, ad hanc horam, ad vesperam.
Do grontu/ z grontu. Radicitus. **Do kad!** Quo ad.
Dobrodolwie! Quopiam. quòquo, quouis genitum, quopia.
Dobiegam do kresu/ Tango metam, ad calcem decurro. Con-
 ficio cursum.
Dobiegam do kad! Excurro, percurro ad aliquem.
Dobieganie! Decursus.
Dobitiam sis sławy! Pario gloriam bello, armis.
Dobra! Bona, *n. plur. substant.*
Dobra laciná! Locutio emendata, incorrupta.
Dobra mysl! Hilara vita, hilaritatis plenum conuiuium.
Dobra nářa! Salua res est, Benè habet. Bonum factum.
Dobroc! **dobrotá** Probitas, integritas, bonitas innata.
Dobroczyunos! Beneficentia. **Dobroczyuny!** Beneficus.
Dobrodziej! Benefactor, Mecenas, beneficus.
Dobrodziejstwo! Beneficium, benefactum, promeritum.
Dobrotliwość! Beneuolentia. **Dobrotliwy!** Beneuolus.
Dobrowolnie! Vltro, voluntario, voluntarie, spontè.
Dobrowolny! Voluntarius amicus, vltro-neus, grauitus.
Dobry! Bonus, probus, rectus, secundus ventus.
Dobry dzień! Bona dies, Felix tibi illucescat hic dies. Matu-
 tinum aue porto tibi, Sis felix.
Dobrze/ osoblwie. Benè, perbenè, rectè, bellè, probè.
Dobrze o niem mowia! Benè audit.
Dobrześ przyszed! Opportunè venis, optimè, te mihi offers.
Dobycie miastá! Expugnatio. **Dobyty!** Expugnabilis arx.
Dobynam miastá! Expugno oppidum.
Dobynam mieczá! Educo, deftingo gladium.
Dobynam pieniedzy! Depromo pecuniam, promo aurum
 ex armario.
Dobynam sie do domu! Irrumpo portas, perumpo limina.
Dobywanie miastá! Oppugnatio, impugnatio vr̄bis.

- Dochod/** intratá/ prowent. Census, reditus, proventus.
Dochodze do łoga/ Adeo illum. Conuenio aliquem.
Dochodze dziedzietwá/ Capio, cerno hereditatem.
Dochodzenie swego práwem/ Vindicatio.
Dochodzi mi co/ Peruenit ad me, certior fio.
Dochodzi mi lat 50. Ago annum quinquagesimum.
Dochodzi mi tuż rok/ Annus iam expletur, completur.
Dogadka łoga/ Expectare aliquem dum veniat.
Dogaszny/ Temporalis, temporarius, secularis.
Dodate/ Præbeo, subministro, suppedito sumptus.
Dodate ostátka/ Reliquum do, soluo.
Dodate sercá ná zle/ Nutrio alicuius audaciam.
Dodawacz/ Subministrator alicuius rei.
Dodawanie potrzeb/ Suppeditatio, suffectio materiæ.
Dodymam/ Inflo vehementius, intendere sonorum gradus.
Dodymaj/ Imple tubam, tibiã, flatu.
Dogadzam łomu/ Gratificor alicui, satisfacio alicuius mandatis, indulgeo alicui. **Dogadzam sobie/** Explere animum suum, indulgere sibi, deseruire, vacare corpori, Bene habere suam ætatem.
Dogadzente łomu/ Gratificatio, accommodatio.
Dogadzante sobie/ Obsequium & indulgentia corporis.
Dogladam do czego/ nágladam. Interuiso domum, reuiso, inspicio argum.
Dogladam łoga/ Indigilo, attendo alicui.
Dogrzewam łomu/ do tezdżam łoga. Vro hominem, Insto alicu, alacriter. Premo aliquem verbo.
Doie Krowy/ Mulgeo, premo, emulgeo mammam.
Doienie/ doy. Multus, *us, m.*
Dokazuje czego/ dowodze. Perficio, efficio aliquid.
Dokladam czego/ Suppleo, compleo summam.
Dokonanie/ dokosigente. Perfectio, consummatio.
Dokonywam czego/ kosigé co. Finio perficio, absoluo aliquid, consummo opus, impono finem bello.
Doktor/ Doctor sapientiæ, Iuris Doctor, interpret legum.
Dokuzam łomu/ Persequor aliquem bello, infesto, infector aliquem.
Dokupate sie czego/ Pretio aliquid acquirere nitor.

- Dol**/ Fouea, Scrobs, *scrobu, m & f.*
Dol wody pelny/ Lacuna, fossa.
Dolga do kadi/ Adrepo. **Dolek**/ Fossula, Scrobiculus.
Dolina/ Velles, *Vel Vallis, Conuallis, vallicula.*
Dolkowaty/ w flesy. Lacunofus, loculosus, cauus.
Dom/ Demus, *f. Aedes; plur. Lar, Vel Lares.*
Domagam sie zego/ Depoico, effragico aliquid ab aliquo.
Domak/ Umbraticus homo, micropicus.
Domek/ Aedacula, edificatiuncula, domuncula.
Domostwo/ Res familiaris.
Domowiel/ Domesticus, penetralis, vernaculis, familiaris.
Domyśl/ dorozumiente *sic.* Coniectura, coniectio.
Domyśląg/ Coniector, & Interpret portentorum.
Domyślam sie zego/ *Sic dorozumiewam sic.*
Donica/ Caprunculum. **Doniczka do raka**/ Echinus.
Donosze go/ Defero, perfero, asporto aliquid ad locum.
Dopadam konia/ Iodsi, Indipiscor, arripio equum.
Dopelniam/ dokładam. Compleo, suppleo, expleo.
Dopelnienie/ dokład. Supplementum, explementum.
Dopiero/ niedawienko. Modò, repente, paulò ante, demum,
 denique, iam primùm.
Doprowadzam/ Deduco, perduco.
Dopuszam komu zego/ Permitto, tribuo, sino.
Dopuszam sie zego/ Committo, admitto, patro facinus.
Dopuszanie sie zego/ Commissum, admissum, *n. substant.*
Dorabiam sie/ Querendo, laborando rem facio.
Dorachowac sie/ dorozyc. Numero comprehendere.
Dorastani/ dorasta co. Assurgit in arborem, accreuit cum
 etate, ad summam magnitudinem peruenit.
Dorez/ doraze. Copia auxiliij, consilij, Occasio; potestas.
Dorezny/ Obuius, manticularius.
Dorostra corka/ Matura viro filia, Nobilis filia.
Dorostry/ dorosteł. Grandis exoletus, maturus sponsæ.
Dorośniecie dorostosc. Status consistentię, maturitas iusta,
 Statuta plena.
Dorozumiewam sie/ domyślam. Conijcio, coniectio conie-
 cturam facio ex vultu, coniectura percipio.
Dorywzy/ Subsecuius, subsecundaria, & subsecina tempora.

- Dosyć / dosć test.** Sat diu, sat scio, sat habeo, Assatum, bundo, quantumuis.
- Dosyc mi sie sstare od łogo /** Satis sit mihi à te cumulate.
- Dosyc re^o tuż było /** Sat diu iustiti. Hactenus impunè peccasti.
- Dosćigam / dobiegam łogo.** Assequor aliquem, confector aliquem, adipiscor. **Dosćegam gego /** Assecutio.
- Dosćegam gego /** Attingo cælum digito, contingo aliquid.
- Dosćakuis gego /** Assilio aliquid saltu.
- Dosćonale. /** Perfectè, perfectissimè. **Dosćonálním gynie /** Perfectum reddo. **Dosćonálóć /** Perfectio, absolutio, virtus, Exactio partus capti.
- Dosćonály /** Abolutus, perfectus, exactus, consummatus.
- Dosćare gego / dosćepuis nabywam.** Acquiro, nanciscor, comparo gloriam, potior fio, Conquiro opes.
- Dosćare mi / dosćaték test.** Sufficit quæstus, suppetunt omnia. Non desit mihi lac.
- Dosćaték / przystátek / dochodze.** Pertineo, pertingo.
- Dosćawa sie owoz / zboze.** Maturescunt frumenta, vires, mella, Mutescunt pruna cito.
- Dosćaték mi sie co nápadem ná co.** Contingit mihi aliquid, Sortitus sum aliquid, obuenit mihi forte.
- Dosćaték mi sie gego.** Sum particeps alicuius rei, Compos & particeps tio
- Dosćalósć / doyrz / losć.** Maturitas frugum, lactis, ætatis.
- Dosćalý / doyrz / zály.** Maturus percoctus.
- Dosćatécnie** Luculenter, solidè, affatim, sufficienter.
- Dosćaték gego /** Facultas nummorum, virorum, Materia, ingens, plurima. **Dosćaték ná bieśtedzite /** Lautitia, luxus regali, apparatus epularum regius.
- Dosćatni / dosćatécny.** Lautus, locuples ciuitas.
- Dosćatni sobie /** Sufficiens sibi. Copiosè percoctus est.
- Dosćawa plácu /** Sustineo impetum hostium.
- Dosćepuis łokiem /** Tango locum gradu.
- Dosćoieśistwá / godności dosćare.** Peruenio ad dignitatem.
- Dosćoieśistwá zabiegáacy /** Ambitiosus, ambitor.
- Dosćoieśistwá porzadnie zabiegáacy /** Candidatus. [bus.
- Dosćoieśistwu zabiegám /** Ambio, deseruto, inseruto honori.
- Dosćoieśistwá zabiegánie /** Ambitio ambitus, *us, m.* Prenatio, petitio consuiatus.

- Dostofeſtſtwo/ godnoſc.** Dignitas, dignatio, amplitudo.
Doswiadczam zego/ łogo. Probo boues, amicos, Experi-
 or certamen, Tanto viū exploro.
Doswiadczanie/ proba/ fuſzenie. Experientia, exploratio,
 ſpectamen, tentatio perfeuerantia.
Doswiadczony/ Spektatus. Vir, expertus, probatus.
Dosypiam/ dojadam. Somno, cibo, potui indulgeo.
Dofła ugodá/ iednanie. Conuenit pacto, Pax ita conuenit.
Dotknienie/ Contrectatio, Tactus. *uu. m.* Attactus, *uu.*
Dotkliwie/ Contrectabiliter.
Dotkliwy/ dotykálny. Tactilis, tractabilis.
Dotrwac do konca/ Perfeuerare conſtanter, perdurare.
Dotrwanie/ Perfeuerantia, perfeueratio.
Dotyge ſie/ co ſie tyce. Quot attinget. Quantum attinget.
Dotyka ſie mnie powiſnowactwem/ Contingit me propin-
 quitate. **Dotykający ſie zego/** Contingens, contingens.
Dotykam ſie zego/ Tango aliquid, attingo aliquem, attrecto
 ſacra contrecto pocula. **Dotykam w mowie zego/** Per-
 ſtringo breuiter aliquid. Moueo, infero mentionem.
Dotykam ſie paſek/ Attingo aliquid digito.
Dotykanie/ zmyſt. Tactus. **Dotykanie zego/** *Side Tykante.*
Dowcip/ Ingenium, ingeniolum; indoles, ſoleria.
Dowcipnie/ Ingenioſe, peracute, ſagaciter, ſagaciſſime, ac-
 ute, indutrie. **Dowcipny/** Ingenioſus, indutrius, peracu-
 tus, ſagax, ſagaciſſimus homo, verſutus.
Dowiaduje ſie zego/ wywiaduje. Exquiro aliquid ab ali-
 quo, inueſtigo, expiſcor, perſcrutor.
Dowierzam/ Nimum alicui credo, Præbeo me credulum.
Dowod/ proba. Argumentum, documentum, probatio.
Dowod/ dowodzenie. Argumentatio, ratiocinatio, probatio,
 demonſtratio, collectio. **Dowodnie/** Authenice, euiden-
 ter, neceſſarie. **Dowodny/ dowody matic.** Rationalis, ra-
 tionaciuſ, argumentalis, euidens, probabilis.
Dowodze zego/ probuje. Probo aliquid alicui, Conuinco,
 colligo, vinco, argumentis colligo.
Dowrzaly/ Bene coctus, & percoctus.
Dowoze łogo gozie/ Perueho aliquem aliquo.
Doyna łowa/ Lactaria bos, lactans.

- Doyrze/ widze dobrze.** Cerno acutè, Acerrimi visus sum, Illustrè habeo viùm, Cerno clarissimè.
- Doyrze gego/ Dyprehendo,** comprehendo visu aliquid.
- Doznawby/ gdy bylo wiadomo.** Cognito comperto.
- Dozor/ Inspectio,** Abstinerè inspectione rerum suarum.
- Dozorca/ doglądacz.** Spectator, inspector, prouisor, curator, iustrator, arbiter.
- Dozwalający.** Concessiuus. **Dozwalam gego Tomu/** Concedo aliquid alicui, permitto omnia alicui, Indulgeo precibus, suffragio alicuius, indulgit balneum fieri, Tribuo & concedo alicui multa: **Dozwolente/** Permissio, permissus, *us.* Licentia, concessio, Facultas, venia.
- Dozwolenie odescia/** Commentus.
- Dozyworny/** Addicalitius, addurationem vitæ alligatus.
- Diab/ vide Zayduł.**
- Drabina drapła.** Scalæ, *arum, plur:* Scala, *a.*
- Drębate kosa/** Equum cursu exploro, exerceo.
- Drąg/ drażel.** Pertica, sigillum hastille.
- Drąg do cieżarow drewniany/ żelazny.** Vectis, *is, m.* Conamentum ligneum. **Drągami ruszam/** Vecte promoueo.
- Drągant/ sol.** Tragacantha.
- Drągná waga/** Drachma pondus sex obolorum.
- Drąpanie/** Friccio, fricatio, laceratio.
- Drąpaczka/** Strigil. *Vel* Strigilis, *fem :*
- Drąpanina porządka/** Tucetum. (corpus.
- Drąpie co/ dre.** Lacero, dilcerpo, delacero, collaceratum
- Drąpie sie w co/** Frico genu, circumfrico, scalpo caput.
- Drąpierstwo/ żdzierstwo.** Rapina, raptus, *us.* [pacitas.
- Drąpieżca, drąpieżnik.** Raptor, rapax. **Drąpieżność/** Radrąpawá/ Acialutoris. [laccio aliquem.
- Drąmie łogo/** Irrito aliquem, aspero, exulcero; exacerbó
- Drętwie/ z drętwiam.** Exsurdo, palatum, Torporo, callum obduco. **Drętwieie/ twarżenie mi stórá.** Occalesco. Calleo, induruit vsu corpus.
- Drętwie rybá/** Torpedo.
- Drewniana/** Lignatum progredior, lignatum eo, mitto.
- Drewnianie/** Lignatio. **Drewnieie.** In lignum mutor.
- Drewniacy/ drewnik.** Lignator. **Drewnisty/** Lignosus.

- Drogam/** Palpito. **Drogante/** Palpiatio.
Drob/ drobiazgi tyby. Pisculi minuti, parui.
Drobiana/ Protrimentum, Penis incritus ceruissæ.
Drobie co/ drobno dziele. Minutatim comminuo, concido.
 frango in micæ, minutim.
Drobno/ Minutè, minuciùs, testatim. **Drobny/** Minutus,
 tenuis, concisus. **Drobniuchoy/** Minutulus, perminutus.
Drobki/ drobny. Trunculi superamenta.
Droga/ Via, iter, itiner. **Drog zbieżenie/** Triuium.
Droga krzyżowa/ Quadruium, Triuium.
Droga torowana/ Via publica, lata, tria.
Drogo/ w cenie. Pretiosus, carus, magni pretij.
Drogo kupić/ Care, plurimo emere.
Drogo co sącucie/ Valde carè æstimo. (annonæ.
Drogość w żywności/ Caritas, difficultas, penuria, inopia.
Drop/ Otis, idis, f. Tarda.
Drozd/ Tardus minor.
Drożdże/ Fæx, m. & f. **Drożdżowy/** Fæcarius.
Drożdżisty/ Fæculentus, fæcatum vinum.
Droże zboże/ wzdrażam. Incendo, excandefacio annonam.
 augeo, accendo premium.
Drożcie zboże/ Ingrauescit annona.
Drugi w liście/ Alter, alius.
Drugi bity księgi. Liber, charta impressa literis.
Drukarnia/ Typographium. **Drukarska nauka/** Typogra-
 phice, es, f. **Drukacz/** Typographus, Impressor, excussor
 librorum. **Drukate/** Imprimo, exprimo, excudo literas.
Druzgoce/ Frango in minutas partes.
Drwa do budowania/ Materia, materies.
Drylakiew/ Theriaca. **Drylakiew polna/** Phyllanthes, n.
Drzacy/ Tremebundus, tremulus, trepidus.
Drze/ Tremo, trepido, circumtremo, contremisco.
Drzemanie/ Sopor, semisomnus, dormitatio.
Drzemie/ Dormito soporor, dormitatio.
DrzemliŃ Ptak/ Æsalon, Sol Ælalo, onis.
Drzenie/ Tremor, trepidatio, palpitatio.
Drzewo/ Arbor, oris, f. Arbor, oris.
Drzwi/ Ianua, fores, ostium, porta.

- Dubas/ potšlutek.** Scapha. **Dubiel/** Cyprinus latus.
Duch/ Mens, spiritus. **Duchowieństwo/** Clerus, status Clericorum. **Duchowny/** Spiritualis, Ecclesiasticus.
Duchná/ Pileus nocturnus ex plumis.
Duchowny otec/ mistrz. Magister pietatis, religionis, virtutis.
Dudek/ Vpupa.
Dudy/ *Side Gaydy.*
Duřany/ trable w rog Buccino, buccinam inflo.
Duřay/ tzeřá. Danubius, iter.
Duřyř/ Danus, inde Dania.
Duřny/ *Side Glup/ Fantásky.*
Duřňák/ Colum argenteum, Cribrum ferreum æreum.
Duřňá/ Duch. Anima efflare animam.
Duřacy/ Suffocans. **Duře zmarlych/ Duchy.** Umbra.
Duře řogo/ Strangulo, intercludo, animam.
Duřenie/ Interclusio animæ, strangulatio.
Duřenie noćne/ Suppressio nocturna.
Duřiem wpyře/ Ductim bibere.
Duřite/ 3 duře. Animitus. **Duřnoře/** Spirandi difficultas.
Dwá para. Duo, bini Oratores.
Dwá ont/ Biduum.
Dwádziesćta/ Viginti dies, viceni.
Dwádziesćtařoc/ Vicies. **Dwá řoc wřetřy/** Duplus.
Dwiesćte/ Ducenti, *ta, ta.* **Dwiesćte řoc/** Ducenties.
Dwořák/ Duplex. **Dwořáko/** Dupliciter.
Dwoře/ *dziela ná dwie řesćt.* Bipartio, & bipartior, diuidido, bifariam diuido, partior ex æquo.
Dwořtego ćiałá/ Bicorpor, biformis.
Dwořty/ ze dwu zložony. Duplex, geminus.
Dwor/ pářřtie mieřřlánie Aula, ædes aulicæ, domus aulicæ.
Dwor we wřá/ Dworzec. Prætorium.
Dwořká/ Villica. **Dwořnie/** Curiosè.
Dwořnoře/ Curiositas. **Dwořánin/** Aulicus.
Dwořletní/ Bimus, biennis. **Dwořmiesćteřny/** Bimestris.
Dybie/ *ćicho ná pálcách řtapam.* Suspensio gradu eo, suspensum pono vestigium.
Dycháwica/ Dyspnœa, peripneumonia, difficultas spiritus.
Dycháwigny/ Dyspnoicus, suspiriosus, anhelator, pulmonarius.

- Dyl/ Longurius, planca in ponto. *Side Desła.*
 Dylowanie/ Sepes structilis, sepimentum fabrile.
 Dym/ Fumus. *Dymie/ Fopce.* Fumo, *as.* Fumigo.
 Dymienice/ Bunones, *m. plur.* *Dymnik/* Fumarium.
 Dymny/ Fumoius, tumifer ignis.
 Dypian biały nązi/ Dictamnium album.
 Dyże/ Anheło, ducit anhelitum ex cursura. *Wdyżal sie.*
 Dyżenie/ tchucenie. Anhelatio.
 Dyże/ Temo, *onis, m.*
 Dyskurs/ *Side* *Wważanie/* Rozważanie.
 Dyskurs o czym/ Ratiocinor, diicurro.
 Dzbau/ miara/ *Si* *Dzban piwa/* modu/ *romiar/* gárniec/
 Fidelia, *Si* *Mulli fidelium* congialem tibi, &c. Cirnea, Vini
 meri cirneam ebibi. *Dzbanek/* *dzbanuszek.* Irnella, *Vel* hir-
 nella, Vnulla fidelis, vrceolus.
 Dżdżawy/ Pluuiosus annus, pluuius, *adiect.* Imbricus Auster
 Dżdżownica/ glistá zienna. Lumbricus.
 Dżdżownice gwiazdy/ Hyades, *f.*
 Dżdż sie/ Caelum est pluuium. [tauus.
 Dziad/ Dziadek/ *szarek.* Auus, Proauus, Abauus, Arauus, Tri-
 Dział/ Dzielene. Partitio, distinctio, diuisio.
 Dzialam co/ *Side* *Czynt.*
 Dzialo/ Tormentum, fulwinea machina.
 Dziawka/ Dziawa *szata.* Nexilis vestis, tunica texta.
 Dziany/ Textilis, Textile stragulum.
 Dziarsstwo/ Tophus, *m.*
 Dziarswisty/ Tophaceus, tophinus.
 Dziastka/ Gingiuz, gingiula.
 Dziżete/ Efferor, *aris.* Degenero in feritatem.
 Dziżyna/ Aprugna caro.
 Dzieci/ Liberi, pignora, soboles.
 Dzieciatko/ Puerulus, puellus, puer.
 Dziecinienie/ Repuerasco, fio puer.
 Dziecinnie/ Pueriliter. *Dziecinność/* Puerilitas.
 Dziecinstwo/ Pueritia, infantia.
 Dzieciol/ Picus *Dzieciuch/* Puerilibus moribus præditus a-
 Dziedzic/ Heres. *Dziedzictwo/* Hereditas. [licu.
 Dziedzic/ Hereditatem capio, oboeo, adeo, Succedo heres.
Dziedzic

- Dziedziczenie/** Cretio. **Dziedziczny/** Hereditarius.
Dziedzina wlosc. Prædium, hereditum. **[**oleum.
Dziedzic/ Pix liquida betullæ adultæ, Sutorijũ vnguen, Betul-
Dziedzicel ogrodny/ Panaces, cis, Angélica.
Dziedzicel cudzoziemski/ Smyrnum.
Dziedzic/ Parulis, idis, f.
Dziedzic siedi/ Necto retia.
Dziedzic sici/ Fici.
Dziedzicopis/ Historicus, conditor Historiæ. **[**rice, es.
Dziedzicow kstegi/ Acta, monumenta. **Dziedzicow pisanie/** Histo-
Dziedzica/ abo **Dziedzici.** Grates, gratiarum actio.
Dziedzian/ Decanus Ecclesiasticus.
Dziedzicute komu/ Gratias alicui habeo, Reddo alicui gratias.
Dziedzica/ ten co **Dziedzici.** Distributor, partitor.
Dziedzic co/ rozdzielam. Diuido, tribuo, partior, facio partes.
Dziedzic co od czego/ Distinguo, discrimino, discrimino,
 distingo. **Dziedzico/** Actus, facinus, opus.
Dziedzic/ Dies, diurnum spatium. **Dziedzic narodzenia cygiego/**
 Natalis dies. **Dziedzic nieszczesliwy/** Dies funestus, infestus.
Dziedzic sadowy/ Dies faultas.
Dziedzic wolny od idkiej roboty/ Ferix.
Dziedzicnik/ Ephemeris, idis, f. **Dziedzicny/** Diurnus.
Dziedziclatka/ Galerita, Galericus.
Dziedzicawka/ mæstnośc Possessio.
Dziedzicawca/ Possessor. **Dziedzic co/** vide **Trzymamie**
Dziedziclatka cesi czego/ Decumum.
Dziedzicatel/ Decas, adis, f. **Dziedzicatelnik/** Decurio.
Dziedzicacina/ Decima, f. plur. Decuma, s.
Dziedzicacine datel/ Decimas do.
Dziedzicetora/ Decuplus. **Dziedzicetoc/** Decies.
Dziedzic tysieczna igba/ Myrias, adis, f. Decem millia.
Dziedzicawka/ Knotu ca. Verbascum.
Dziedzic/ **Dziedzicyni/** **Dziedzicelka.** Pupa, puella, pupilla,
 puellula. **Dziedzicowy/** Puellaris.
Dziedzicawka panna/ Virgo, nescia viri.
Dziedzicowo/ pamestwo. Virginitas, pudor.
Dziedzicowy/ Virginalis, virgineus.
Dziedzic/ **Dziedzicetoro.** Nouem, Noueni anni.

- Dziewięćdziesiąt**/ Nonaginta.
Dziewięćdziesiątoletni/ Nonagenarius. **Dziewięććroć**/ No-
Dziewięćset/ Nongenti.
Dziewięć sił/ *siła*. Chamæleon, Briareus.
Dziewięć/ Leuir, Frater matris, **Dziewięćnaście**/ Nonus de-
 cimus, vnde uigefimus. **Dziewięć** Femina. *Impre*
Dziewięć swat / družba. Pronubus. *sedat*
Dziewięć sebie / Pronubo, *is*. sponfam adduco.
Dziewięć sebie / Swachna. Pronuba.
Dzień / Foryto od ciasta. Mastra, *e*. **Dziś** / Ferus, Fera capra,
Dziś mąż / Satyrus, semihomo.
Dziś / Feritas.
Dziś gynie / Effero, *as*. **Dziś** / Diecula.
Dziś / dzisiaj. Hodie. **Dziś** / dzisiaj. Ocius.
Dziś trzeci / Swarty dzień. Nudius tertius.
Dziś dzisiaj / Hodiernus.
Dziś w drzewie / Dap. Antrum exesâ arboris.
Dziś / side Przypiek. **Dziś** / Rostro, *e*. Pinso.
Dziś / Foramen, rima, conscissura.
Dziś wie / Pertundo, perfodio, perfero.
Dziś wie / Fistulo, *si*.
Dziś wie / Pertusus, rimosus, perforatus.
Dziś wie / gebą / szty. Fistulosus, fungosus, multiforus,
 pumicosus.
Dziś wie / dziwna. Mirum.
Dziś / *aliter*. **Dziś** / Si dziś / śako. Immane ! immensum,
 mirum quantum. **Dziś** / wo / Mirofitas.
Dziś / Mirofus, intractabilis.
Dziś / Admirabiliter, mirificè, mirum in modum, miri-
 modis. **Dziś** / wość / Admirabilitas rerum cœlestium.
Dziś / straszny / Monstruosus, prodigiosus, potentosus.
Dziś / Mirus, mirabilis, mirificus, per mirus, admirabilis,
 admirandus. **Dziś** / wanie / Admiratio, admirabilias,
 miratio. **Dziś** / wie / miejsce / tu / patrzem. Theatrum,
 forum, spectaculum, Scena.
Dziś / nie / dziwno / mi. Miror, admiror, demiror.
Dziś / Sonus, strepitus.
Dziś / wie / Baialo, attolo humeris. **Dziś** / wanie / Baiulatio.
 Dziwno!

- Dzwon/** Campana, Nola, *a.* **Dzwonek/** Tintinabulum, Campanula. **Dzwoniarz/ dzwonnik.** Tinninnaculus, pullator aris, tinnuli, motor, agitator campani, a campanis.
Dzwonie/ Pulso tintinabulum, sonat aris, tintinnire.
Dzwonienie/ Pulsus aris.
Dzwonki zielep. Marycy dzwonki/ Hypericum, Chamæpitys. **Dzwonki gerwone wielkie/** Ascyron.
Dzwonny/ Campanisticum.
Dzwonnica/ Turris templi, campanile.
Dzwono v kosa/ Pars canthi lignei compactilis.
Dzwono ryb/ Segmentum piscis.

F A R.

- Facalek/** *Side* Chustka do nosa.
Falka/ pieczyt zelazny. Foculus. **Falka stolowa do grzania potraw.** Batillum mensarium, Crater, *m.*
Fala/ *Side* Nawalnosc.
Fald/ faldá. Siria. **Faldowanie/** martwienie. Structura togæ. **Faldute/** Strio, *as.*
Falut/ wie stowny kuptez. Fraudator creditorum.
Falsz/ nieprawda. Falsum, *subst.* Falstas.
Faltery/ testamentow/ Testamentarius, *subst.*
Faltery monetz/ Paracharacta, adulterator monetæ.
Falstute/ Adultero ius, suppono & subijcio testamenti.
 Corrumpto literas, Vicio, *as.* pondera, monetam.
Falstyma moneta zloto. Arosum aurum, arosa moneta.
Falstwie/ Falso, mendose, fabulose, false.
Falstwy/ falezny. Fallax interpres, Falsus codex, falsæ litteræ, Adulterinus nidus.
Familia/ Domus nobilis, Genus, Gens, Prosapia vetus, Familia consolaris, prætoria honesta.
Fane/ zaklad. Res pignus.
Fantastyk/ Imaginosus, opinator.
Fantastykute/ Imaginor figmenta vana.
Fantazyja/ Phantasia, vane finguntur species. *(templum.)*
Fara/ Kosciol farski, *culgo* Parochiale templum, Curiale
Farba na taftiey kolwiez rzezy/ Color.
Farba malarska. Pigmentum, tritor colorum.
Farda blada/ zadla. Color lentus, surdus, obsoletus, dilutus,

- dilutus, languidus. **Farba iasna**/ Color satur, suavis, vi-
uus, floridus. **Farba farbierska**/ Succus infector,
Farbe traca/ Decoloro. **Farbiernia**/ Tingentium, tinctorum officina. **Farbierz**/ Tinctor, offector.
Farbowante/ Tinctura, tinctus, *us*.
Farbowany/ Infectus, tinctus, fucatus, coloratus.
Farbute/ Coloro, inficio lanas, capillos, tingo, fuco lanam.
Farmuska/ *gramatka*. Offa, offula, in. ritum.
Faktuch wasti/ Ventrale, *n*.
Sasa wielka/ Dolium. **Saska**/ *fasezka*. Lagenâ picata, gy-
Sazyra/ *vide Bazant*. [piata.
Febra/ *vide Gorazka*.
Ferezpa/ Vestis exterior, superior.
Fest/ *dziesi wesoły*/ **publiczny**. Solennitas, solennia, *orum*.
Solenne festum.
Figâ drzewo/ Ficulnea arbor, fici arbor.
Figâ owoc/ Ficus, *f*. **Figâ lesna**, Caprificus, *f*.
Figâ sucha/ Carica, arida ficus.
Figę komu pokazac/ Medium ostendere vnguem.
Figę opatrute/ Caprificor.
Figlacz/ Histrion, mimus.
Figlute/ Obludo, iocor, scurror, gesticulor.
Figo iaska ptak/ Ficedula, Galbula.
Filar kamienny *vide Slop kamienny*.
Filar madowany/ Columna stracilis.
Filarem podparty/ Columnatus.
Filozof/ Philosophus, Magister virtutis, Doctor sapientie.
Filozofia/ Philosophia studium sapientie, Cognitiono optima-
Fiolet/ Viola, viola alba. [rum rerum.
Fiolet brunatny/ *iolet*. Viola purpurea, lutea, flammea,
Fioletowy ogrodek/ Violarium.
Ficanki/ Velum plicatile striatum, Cortina striata.
Fioder/ Crispans lignum, Abies crispa.
Fiodrowaty/ Vndam crispus, tigrinæ mensa.
Fiak/ *faki*. Omasum, Ventriculus animalis.
Fiaska/ Onephorum. **Fiaszka**/ Laguncula.
Flegma/ Pituita, humor frigidus & humidus.
Flegmisty/ Piuicosis, Phlegmaticus.

- Flejtuch/** Linamentum. Derasa linteorum languo.
Flis płatnik. Helciarius, Ratiarius.
Foldruie/ foldrowanie *Side Instygute.*
Folga/ *Side Ożenie/* folgá pod kámiens drogi/ Substratum
Folguie komu/ Pareo teneris. [gemina.
Folusz/ blecharstki mlyn. Pila fullonica.
Folwárzek/ Prædiolum. **Folwárk/** Prædium, rus fundus.
Forboty/ *Side Koronki.*
Formá/ *Side Kształt/* formá gánczárstka/ Problasma.
Formowanie/ Conformatio, modificatio, Figuratio.
Formuie co/ Fôrmo, conformo, configuro, modifisor mem-
Formá/ *Side Drzwi.* [bra.
Forteca/ *Side Twierdza.*
Fortká/ Porrula. **Fortuna Bogini/** Fortuna Fors.
Fortuná/ grá Sors auspicium.
Forytarz/ Aurigæ adiutor. **Forytarz cyf.** Promotor.
Forytule kogo/ Promoueo, augeo, orno honoribus.
Frámbuga/ Cryptici arcus, Arcus cæmentitius
Fráncá/ Lichen, *onis, m.* Mentagra, Morbus Gallicus,
Fránci/ Sycophanta, graphicus nugator.
Fránciate/ *Side Zártute.*
Frásobliwie/ Solicite, anxie. **Frásobliwość/** Anxietas.
Frásobliwyl/ Sollicitus timor, mens, dolor, Anxius curis.
Frásute sie/ Sum sollicitus, Angor me afficit, afflicto me, so-
licitude me stimulat, conficit, afficit.
Frásunek/ troská/ Kłopot. Anxietas, sollicitudo, angor.
Frásplá/ Nugæ, meræ nugæ.
Fráncmer/ mieysce. Gynæceum.
Frézla/ Limbus vestium & peristromatum.
Frzyerká/ Amatrix. **Frzyerz/** Amator mulierum, Nepos Ve-
Frzymárk/ *Side Zamáná/* [neris.
Frzyft/ wytychnienie zimowne w potyżce. Inducix, Belli fe-
 rie, Diludium.
Folgowanie w drzewie/ w kámiensu. Cubilia tignorum,
 lapidum.
Fuk/ fukanie. Obiurgario, conuicium. **Fukam/** trzástam.
 Ciamosé obiurgo. **Fuklwy/** Obiurgatorius.
Fundacya/ Fundusz. *Side Dochod.*

- Fundator/** *Stary zbudowni.* Fundator, conditor, auctor.
Fundator Zakonu/ *Parens, conditor, auctor religioni ordinis.*
Fundate sie m̄ hym/ *Fundata legibus ciuitas.*
Funt/ *Libra, As; m. libræ pondo.*
Funtowy/ *Libralis, libræ pondus,*
Furá/ *woz ieden gego. Vehes, vehis, f.*
Furá furlon. *Vectura, Pro vectura soluere.*
Furman/ *Vector. Furmánie/* *Facio exerceo vecturam.*
Futro/ *Pelles ferarum, Pelliceum, stragulum. Vide Rozudj.*
Futrowanie scian/ izby z drzewa. *Intestinum opus, tabulatio. Futruie/* *śróz drzewem scianj/* *Crusto, m.*
Fuz/ *Magma, atis, n. Fraces, Fax olei.*

G A

- GAbam/** *Inquieto, laesso, vexo, turbo.*
GAbánie/ *Tentatio morbi, vexatio, molestia;*
Gác/ *Serata viarum in paludibus.*
Gáce/ *Sterno viam palustrem.*
Gácie/ *fámurály. Feminalia barbarica, Sarabara; crurum operimenta.*
Gábás/ *przegáduacy sie z niem. Disputator.*
Gadam/ *inowie. Vide Rozmawiam.*
Gadka/ *Enigma, Quæstio.*
Gadzina/ *gad. Reptile, repens animans. Vide Robáctwo.*
Gágarek kámtel/ *Gagates m.*
Gáte sad/ *Indico iudicia;*
Gátek/ *Vide Lás/ Lasek.*
Gátowy/ *leány. Saltuarius, custos nemorum, Lucarius.*
Gátowy/ *adiect. Nemorensis nemorensē mel deterrimum;*
Gálant giádyš/ *Munditiarum lauritiarumq; studiosissimus; expolitus vira atque cultu, Concinnus, politus, comotus, scitus, scitulus Bellus.*
Gáláredá/ *Ius coactum, gelatum, Tuectum;*
Gálás/ *debianká cudzoziemsta. Galla.*
Gálás zielona/ *Frons, dis, f. Brachium arboris.*
Gálaska/ *Ramulus, ramusculus, furculus.*
Gálaska z owocem/ *Termes, itis, m.*
Galban drzewko/ *Stragonitis, f. Metopium, n.*
Galbnowy sok/ *Galbanum, succus ferulæ Syriacæ.*

- Gale pile!** nádáte pily. Protensa manu præbeo pilam.
Gale co komul / r. ná kogo. Suffragor velificor.
Galezlá! Globulus, orbiculus, pilula.
Gales gra! Sphæromachia, globuli vitrei, Ludere globis,
 globos torqueo.
Galera! Triremus, *f. Gálezi obcinánie!* Frondatio.
Gálezie puszam! Frondeo, frondesco.
Gálezisty! / rosocháty. Frondosus, ramosus, Sarmentosus.
Gálgan! Cyperus Babylonius, Galanga vulgaris.
Galká! Globus, sphaera. Soliditas rotunda.
Gámrat! Amator venerens, riuialis, proeus.
Gané! gauzeš. Pergula.
Gángená! *Side Martwienie zloná.* [peror.
Gánia mie! Male audio, venio, cado in vituperationem, vitu-
Gániciel! Vituperator Philosophia, reprehensor Academiae.
Gánie co! Culpo aliquid, aliquem reprehendo, vitupero, im-
Gániente! Vituperatio, reprehensio. [probo.
Garb! Gibbus, *m.* Tuber cameli, *n.*
Garbáty! Gibber, gibberosus, gibbosus.
Garbarz! Coriarius, confector coriorum.
Garbuie stoy! Depilo pelles, subigo pelles.
Gárdlá bolenie! *Side Skwináncya.*
Gárdlá vsáte! Curculio, frumen, fauces.
Gárdlem farác! *Side Káze kogo gárdlem.*
Gárdlo! gárdziel. Guttur, *uris, n.* Gula.
Gárdlo vpták! Ingluuias. Auium vesica in guttore.
Gárdlowáty! Gutturifus.
Gárdlute! Vita non parco, Vitam non parco perdere.
Gárdza nita! Veni in contemptum, in contemptionem.
Gárdzac! Contemptim.
Gárdze! pogárdzam. Asperrnor, abijcio, contemno, despi-
 cio, despicio, sperno, dedignor.
Gárdzeme! *Side Pogárdzanie!* Wzgárdá.
Gárdziciel! Contemptor, spretor.
Gárgáryzm! gárdlá plokánie. Gargarizatio.
Gárgáryzute! Gargarizo, colluo guttur aligto humore.
Gárcce robie! Fingo poculum de humo, figinam exerceo.
Gárcowoy do gárcá należacy. Ollaris.

- Gárncowy/ gárncowy młáry.** Congialis.
Gárnqársz/ Figlinus, figularis.
Gárnqársz/ rycel/ Forum figlinum.
Gárnqársz/ co robi/ zdun, Figulus.
Gárne co do siebie/ Verro aliquid versus me, attraho aliquid.
Gárne sie/ Mambus pedibusque conor.
Gárnec gárnef gliniány. Olla, Hirnea fictilis.
Gárnec miedziany/ Cacabus staneus, Cacuma.
Gárnec ná uogách/ Chytropus, Olla pedibus fulta.
Gárnec/ miárá mokrych rzeczy. Congus.
Gárnec winá/ oliwy. Congiarium.
Gársé v reki/ piésé. Pignus, *m.*
Gársé ztela/ Scopa manualis herbæ, Fasciculus.
Gársé zboża vžetá/ Manipulus.
Gárszka/ Pugillus, **Gársziány/** Manualis scapus.
Gás ná tógo/ Impetus in aliquem per tenebras.
Gásze/ Pullus anseris, anserculus.
Gászennicá/ Conuoluulus, Voluox.
Gásztor/ Anser mas. **Gásztor wiezienie.** Columbar.
Gásze/ Extinguor. **Gászenie/** Exstinctio.
Gász/ Ius spissum.
Gásze/ Extinguo. **Gászenie/** Restinctio.
Gáwron/ Cornix frugiuora, nigra.
Gáy/ dabrowa. Nemus, *oris, n.* Saltus, *us, m.*
Gáyda/ dudá. Vtricularius, Pithaules, *a. m.*
Gáydy/ dudy. Tibia vtricularis.
Gdage kólosz/ *vide Zwólá.*
Gdázanie/ Singulatus, *us.* Glucidatio.
Goulá/ gruska. Pyrum cucurbitinum, Pyrum libræ.
Gdy/ kiedy. Postquam, vbi, cum quando.
Gdy/ *vide Poniewaz.*
Gdzie/ Vbi vsquam, quopiam. **Gdziekolwiek/** Vbicunq̃ue.
Gdzie indzie/ Alibi, alias, aliò, aliorum.
Geba/ Os, *oris, n.* Bucca.
Geba delifacká pánsta/ Palatum doctum & eruditum, Gula.
Gebiasty/ Buccis fluentibus.
Geblá/ Spongia, **Gebzasty/** Spongiosus.
Gebzarz/ co gebzi zbiera, Spongiarius.

- Gębowy Pamięsi/** Spongites, *n. m.*
Gedel/ *vide Gram ną luthi/ ną Fornecie.*
Gegante gest/ Clangor anserum, Glacita, gangrit anser.
Gegnie w mowie/ De nare loquor.
Ges nąsta/ Anser. **Ges cudzoziemsta/** Chenalopex, *cis, f.*
Gesti/ Anserinus. **Gesti kociet/** Chenobiscum.
Gesia wyła/ groch wilczy. Eruum.
Gesciele/ gestna rzadnie rzeczy. Crasseo in nubes, denseo, *es. Coeo in densitatem.*
Gesto/ scisto. Spisse, confertim, dense.
Gestosc mtełlich rzeczy/ Spissitudo, spissitas, densitas.
Gestwa/ zaroślina. Tetqua, *n. plur.* Saltuosa loca, saltus est densitas arborum.
Gesty/ Densus, spissus, solidum ferrum.
Gibam/ Lento, lentare remos, *id est, inflectere.*
Gibamste/ przegibam sie. Arcuor, Arcuatim repit.
Gibki/ Lentus, lentæ virgæ, lenta salix, Flexibilis.
Gibki testem/ Lentesco.
Gibkosc/ Lentitia virgarum, flexus membrorum.
Gielda/ *vide Gospoda pospolita/* **Zarzma.**
Gierada/ sprzet zenin. Supellex vxoris.
Giermał/ Epitogium plebeium.
Giermek/ Armiger, scutigerulus, Puer telifer.
Gierz/ gter. Hippocelinum agreste, olus atrum.
Gil/ prał. Erithacus, rubecula, Phœnicurus.
Gine/ Pereo, dispereo, intercido, intereo, Depereo.
Gips/ wapno. Gypsum. **Gypswany/** Gypfatum opus.
Gipsute/ Gypso, obliuo.
Giser/ odlewacz wszystkich rzeczy z kruszcu. Fusor.
Glab/ Caulis, *m. vide Lodyga.*
Glabiasty/ Surculosus, caulodes, Surculaceus.
Glabiete/ Caulesco. *vide Wyrastam.*
Gładki w dotknięciu/ Læuis, lenis, Læue poculum.
Gładki/ nie obrosty. *vide Goly.*
Gładki ną weprzeniu/ *vide Krasny/* **Wzdobny.**
Gładki do słuchania/ Limatus, polita oratio, rotundus Orator.
Gładko co robić/ Limate, polite, ad amussim, ad vnguem,
 Concinnè, compositè, conclusè, rotundè dicerè.

- Gładkość** / *prop.* Leuitas, leuor.
Gładkość mowy / elegantia, concinnitas, splendor, concinnitudo, composito leuis.
Gładnieta / *prop.* Glabresco, leuigor.
Gładnieta / krasnym sie sstaie. *Side* **Krasnieta.**
Gładze rzezy chropawe / Polio, leuigo aliquid, Lauo, delauo, dolo robur. **Gładzenie** / *prop.* Politura, leuigatio, repunicatio gemmarum, marmoris.
Gładzony / Politus expolitus, leuigator, à *Leuigatus*, Limacus, Expolitus liber pumice.
Głanc / Nitor, candor, polimen splendor.
Gładowny / Exaluminatus, splendidus, nitidum ebur.
Głancute / Splendidum reddo, do in splendorem aliquid.
Gładzante / Mulcedo; *f.* Attrectatio, permulatio.
Gładkiwy / Dumabilis, tractabilis.
Gładze Pogo / Mulceo, demulceo, permulceo.
Głęboko / Alci; altius imprimere sulcos, profunde.
Głębokość / głab. Profundum, *subst.* Profunditas, Gurgēs, Altitudo gurgitis, Fastigium fossæ, scrobis.
Głęboki / Profundus, altus, prælatus fluuius, Penitus.
Głogoce gântes wrzacy / Bilbicæphora **Głogoce boćka** / Glorator ciconia. **Głogorante** / Plaudit ciconia rostro.
Głey / zelány list. Literæ moratorix, Saluus conductus, *Latine*, Fides publica.
Głina / Argilla, lutum. **Głiniány** / Argilaceus, fictilis vrna.
Głiniasty státek / Lateramen.
Głiniasty grunt / Argillosus colis. **Głiniasty kón** / Argilaceus. **Głiniá czerwona, lubriká násta.** Rubrica.
Głista w zywocie / Lumbricus, colubra cæca.
Głista ziele / Santonicum, sementiua, Absinthium.
Głistak morski / mech koralowcy. Corallina.
Głisty mam / Vermis, *is.*
Głód / Famos, *is. f.* Rabies edendi.
Głodny / głódzien. Fame licus, fame perditus, enectus, coniectus, Ellurio, *onis, m.* **Głodny iestem.** Fame enecor.
Głodze / morze głodem *Side* **Morze Pogo / Wymorzyć.**
Głodze / głodam. Rudo dentem dente, Teruntur equi dento frena,

- Glog/ chrosćina.** Oxyacantha, Spina alba.
Glog drzewo/ Cornus femina, Sanguineus frutex.
Glos/ Vox clara suavis, sonora. **Glos wydate/** Edo sonum, vocem. **Glosno/** Clare, summa voce, clamor, è lo. ul.
Glosny/ Canora vox, clarus amor, sonora cythara.
Glosu odbijante/ odglos. Echo. **Glos rozumny/** Vox articula. **Glos niezumny/** Vox confusa.
Glosa/ Calenturiores. **Glosa/** Vide Rozglaszam
Glowa/ Caput, *m.* Sinciput. **Glowag/** wielkoglowy. Capito *m.* **Glowag rybã/** Mugil, Squalus. **Glowiasty/** Capitus clavius **Glowicã v zego/** Capitellum. **Glowizna swina/** Sinciput aprugnum. **Glowka/** glowka. Capitulum, Operto capitulo bibunt. **Glowka gosku/** cebule/ *z.* Bulbus, *m.*
Glownia gazona/ Titio, *m.* **Glownia zywa/** zarzyta. Torris, *m.* **Glowny/** Vide Niezoboyca.
Glowny/ do glowy nalezacy. Cephalicus.
Glowny/ na gardlo stotacy. Capitalis aduersarius, capitale odium. **Glowy bolente/** Cephalæa, grauedo, grauitas capitis. **Glowy bol od piasistwa/** Crapula.
Glowy bolente cierptacy/ Grauedinosus.
Glowy podlugowatey/ Cilo, *onis, m.*
Glowy mocney/ Crapulam nõ sentiens, & ebrietate resistens.
Glucho/ gluchel Surdaster. **Glucho/** Surdum spirare.
Glucho o tym mowia/ Perobscura est fama.
Gluchoã/ Surditas.
Gluchoy/ Surdus, captus auribus, auditu caret.
Glupi/ adiesl. Stultus, delirus, fatuus, moros, excors, vecors, stolidus, stupidus, insipiens, demens, amens.
Glupi testem/ Quicunq; sunt, fuere, futuriq; sunt post hac stulti, stolidi, fatui, fungi bardi, solus ego omnes longe anteeo stulticia. **Glupiec/** substant. Caudex, *icis, m.* Stipes, truncus. **Glupiec/** Stultè, fatuè, insipienter, infusè.
Glupiete/ glupie sie sprawuje. Fatuor, moror, *aris,*
Glupiomownosc/ Stultiloquium, stultiloquentia.
Glupiomowny/ Morologus nomo.
Glupstwo, Stulticia, facuitas, inscitia, insulitas, desipientia, secordia, Stupor in verbis.

- G**luſſec ptaſz/ Tetrao, *onis, m.* **G**luſſeſz/ Surdeſco.
Gmatwam/ Conuoluo verba, herbam.
Gmerzacy w ziem/ Scalpuriens.
Gmetze *ſide* Grzechie w ptaſza/ pyſſze.
Gmit/ *ſide* Gromada/ Pospoliſtwo.
Guabie/ gniore. Premo, Arde aliquid premo.
Gne col/ *ſide* Nagineam.
Gniady/ Caſtaneus, obſcurus, fufcus.
Gniazdo ptaſz/ Nidus, cunabula auium.
Gniazdo/ *aliter.* Seminarium, propago liberorum.
Gniazdoſz ſzele/ Cynomorion, *m.* Dentaria maior.
Gnidá/ Lens; *dis, f.*
Gniadoſz ziele/ Staphis agria, pedicularis herba.
Gniew/ gniewliwoſc. Ira, iracundia, Furor.
Gniew/ gniewanie. Iracundia, viciſcendi libido, ira, rabies,
 indignatio, bilis, atra bili percita eſt.
Gniew wyrzucam ná łogo/ Erumpo in aliquem ſtomachú,
 Iram emouere in aliquem.
Gniewam łogo/ Concio iram. Concio aliquem in iram.
Gniewam ſie I aicor, *abſolute.* Indignor, ſtomachor.
Gniewam ſie bázto/ Ardeo iracundia, inflammari, efferri
 iracundia. Incedor ira.
Gniew vamiertzam/ Iracondiam cohibeo, contineo, remitto.
Gniewliwie/ Iracunde, indignabunde, infenſe.
Gniewliwy/ iádowity. Iracundus, iræ plenus, ſtommacho-
 lus, rabioſus. **G**niewno mi/ Subiraſcor.
Gniezdze ſie/ Nidifico, nidulor, *inde.* Nidificatio. [ceſco.
Gniite/ Putreſco, computreſco, putreo, fraceo, fraceſco, mar
Gniore/ Subigo, & Depſo, & condepſo farinam, Maſſo *ac.*
Gniorká/ Depſticius panis, Coptea, *a.* Depſtus.
Gnoiacy/ iáe máſc gnoiaca. Septicus.
Gnoie/ zgnilo gynie. Putrefacío.
Gnoie rola/ Stercoro agrum. Pingui ſimo ſaturare ſolum.
Gnoie rane/ wrzod. Emargino vilcera.
Gnoie/ *aliter* zgnoié łogo. Carceri in perpetuum includere.
Gnoieł/ *de homine.* Fimeri incola.
Gnoiente roley/ Stercoratio.
Gnoiwiełto/ Sterquilinium. **G**no łowłi/ Grates ſtercorariae.
Gnoiełty/

- Gnoisty / nágnofony.** Stercoratus, stercoreosus.
Gnoy wšeláki / Fimus turdorū, pecudū, Merda, *e.* Stercus.
Gnoy bydlecý / wolowy. Bolbitum, Editus boum.
Gnoy do nápráwy ogroda / žtol / drzew. Latamen. *n.*
Gnoy myšý / Mulcerda, *e.* Fimus murinus.
Gnoy swini / Succerda, *e.*
Gnuantels / leniele. Torpeo, torpescio, marceo, marcesco, pi-
 gresco, tardeo, Lenteo, *es.* **Gnuano /** Ignauē, ignauiter,
 desidiose, segnitier. **Gnunosť / lenistwo.** Desidia, desidies,
 socordia, segnities, inerita, ignauia, tarditas, torpor, mētis.
Gnuěny / Piger, ignauus, iners, segnis, deses, *idus*, oscitans,
 languidus, desidiosus, socors, marcidus,
Gnop / Scalprum, crepidarius cultellus.
Godlo / Symbolum, tessera.
Godlo / aliter. Signum, Pastorale canit signum.
Godlo o przystlych rzecách / wrořka. Omen.
Godna rzec. *Side* Przystoyna rzec.
Godnie / Dignē, licitō. **Godność /** Dignitas, *side* Dęciwość.
Godność Brolewřka / Principatus regius.
Godny / Dignus, idoneus, per dignus tua amicitia.
Godownik co spráwute / Dominus nuptiarum, Dominus
 conuiuij. **Godownik / gość ná weselu /** Conuiua.
Godowy / weselny. Nuptialis, coniugialis.
Godute / ná weselu lestem v fogo. Cano apud aliquem in-
 nuptijs. **Godute / gody spráwute.** Nuptias celebros, Ador-
 no nuptias. **Gody wesele nowoženřte.** Nuptiaz, solen-
 nia nuptiarum, Nuptialis coena.
Gody / swietá Narodzenia P. *side* Narodzenie Páńřte.
Godze ná co ná fogo. Capto aliquem, intendo aliquo animū
Godze sie ná co / do zego. Sum natus, aptus, idoneus, ac-
 commodatus ad aliquid.
Godzi mi sie co / Licet, licitum est, ius est, fas est, ius habeo.
Godzi sie už pić wno / Maturum potui uinum.
Godzińá / Hora. Horarium spatium.
Godzińki P. Mąryřey. Officium B. M. V. Preces horariz :
 Liber continens Horas B. M. V.
Got sie rana / Sanescunt vulnera, vlcera, Sanescit, coit cic-
 atrix, Sanescit uulnus, Consanescit, consanantur plagæ.

- Gora** / Sano, praesano, curo. **Gnoisty** / Sanabilis.
Gola / *Gr. Nágoli co lezy*. Apertum, *substant.*
Golab domowy / Columbus.
Golabiel / *golabiatko*. Pipio, *onis, m.* Pullus columbae.
Gole kogo / Rado, rascio barbam, Tondeo, attondeo strictim.
Golebientec / Peristereon, *onis, m.* Columbarum.
Golen / Crus, *ris, n.* Tibia. **Solenie** / Rasura.
Golizna / *gole pole*. Glabretu, glabrentia loca, Campus purus
Golocel / *obieram*. Nudo, *as.* Priuo, spolio ornamentis opibus, omni argento.
Golowas / *mlodzyf*. Imberbis, impubis, impuber.
Goly / *goluchuy gladfi*. Claber crure, implumis pullus, avis.
Gomolka / Caseus cylindraceus formula.
Gomoly / Mutilus carnibus aries.
Gomon / *vide* Poswarek.
Gon / *vide* Gomenie / *Uciekanie*.
Gonie na co / Accerso mihi aliquid mali. Quæro inimicitias. Sero lites, discordias.
Gonie na ostre / *potykam sie kopita*. Diris armis concurrere. Concurro fero. **Gonie do pierścienia** / Decurro.
Gonet / Veredarius, Nantius celer.
Goniente / *ściganie*. Consecratio, Insecutio.
Gonitwa zbitanie sie / *igrysko*. Certamen, Decursus, *us.* Lucrum certamen, Hastiei ludi, curule certamen.
Gonitwa syntacy / Celetizontes, Andabatae.
Gonitwy mieysce / Decursorium, Catadromus, Campus
Gont / *studa*. Scandula. (Martius.)
Gontowy dach / Scandulare tectum.
Gora / Mous, *m.* **Gora nadmorska** / Promontorium, acroterium.
Goraco / Ardenter, Aestuosius. [terium,
Goraco / *gorliwie*. Feruenter loqui, incensè & inflammanter, patheticè, acriter & ardentè, causas agere.
Goracośc / Aestus solis flammæ, Ardor, feruor solis.
Goraco mi / Aestuo, vtor calore, Feruesco, Laboro aestu.
Goracy / *proprie* Feruidus, feruens, flagrans, torridus aer, torrens, aestuosius Auster, Aëris, ignis, sol.
Goracy / *tr. gorliwy*. Acer, *acris*. Calide iuuentus, vehemens oratio, Flagrans cupiditas.

- Goragła**/ Febris, febricula, Leuissima febris.
Goragła cześka/ Causodes, ardens, flagrans febris.
Goragła sie śilla/ Intenditur, increscit febris.
Goragła wstaje/ Decrescit, leuatur, minuitur, remittit, de-
 cedit febris **Goragła wstawa**/ Hectica.
Goragła mała/ Febrilio, febricito, habeo febrim, iactor febrim.
Gorzycá biała/ Eruca hortensis.
Gorzycá/ *absol.* Sinapi, *n.* Sinapis, *f.* Sinape, *n.*
Gorzycá polna/ Erysimon, Iffo, *onis*.
Gorze/gorzela/ **pala sie**. Ardeo flagro, vror, ignescit omnis
 mundus, Candéico, ferues, *es*, Dominatur flamma.
Gorliwość/ **gorakosć wmyśła**. Feruor mentis, ardor animi,
 Flagrancia mentis.
Gorliwość o rzeczy Boskiej/ Zelus, *m.*
Gorliwość o Bożo gosci/ Ardens propugnator religionis, Ec-
 clesiaz, honoris diuini, Zelosus.
Gorliwość iestwa o Boskiej rzeczy/ Zelo diuino motieor.
Gornik/ **co w gorach pascie**/ **orze**. Petro, *inis*, Rupices, *eti-*
am dicuntur qdem. a rupibus, quam incolunt.
Gorny/ **w gorze badacy**. Superus, supernus.
Gorny na gorach mieszkacy. Monticola, montiuagus,
 montanus.
Gorszacy/ **Gulgò** Scandalosus, *Latine*, Mali exempli homo.
Gorsze co/ Multo deterius. **Gorsze ludzie**/ Scandalizo, Exem-
 plo sum malo. **Gorsze sie z tego**/ Tangor exemplo alicu-
 ius, **Gorszele**/ Deterior fio.
Gorszy/ Peior, deterior. (Subst.)
Gory/ **gozyszte miejsce**. Montosa regio, Montana, *orum*.
Gory/ **gdzie krusze**/ **sol zc.** **kopra**. Fodina argenti, auri,
 plumbi, salis, Metalla aurifera.
Gorzycá ziele/ Gentiana. [tum.
Gorzalká akwawitá/ Vinum crematum, vinum igni eliqua-
Gorzey/ Peius, deterius.
Gorzli/ Amarus cortex, bacca. **Gorzliwy gorzlawy**/ Sub-
 amarus. **Gorzlue**/ **gorzluete**. Amaresco, immaresco.
Gorzko/ Amare. **Gorzkosć**/ Amaritudo, amaror, *m.* amarities.
Gorzysty/ Montosus, iugosus, Arduum, *n.*
Gosć na biesiedzie/ Conuiua, hospes, pransor.

- Gości** / *aliter.* Et **Gościem** *stare* v **Łogo** / *Hospes, diuersor,*
interuentor, aduentor.
- Gościanność** / *gościanna ochotá.* Hospitalitas.
- Gościenny** / *głowiek / ludzki / rad gościom.* Hospitalis in su-
os, perhospitalis.
- Gospodá** *pospolita* / **gościńiec.** Hospitium, diuersorum, ta-
berna diuersoria.
- Gospodárny** / *Diligentissimus rei familiaris.*
- Gospodárski** / **gospodarzow.** Familiaris, filius familias, He-
rilis filius.
- Gospodárstwo** / *Prudentia domestica, Oeconomice, es.*
- Gospodárute** / **gospodárstwa pilnute.** Administro rem fa-
miliarem, Rei operam do.
- Gospodarz** *každy w swym domu* / *Paterfamilias.*
- Gospodyni** / *Materfamilias.*
- Gospodze** / *Hera, Heroína.*
- Gotowanie** *tego* / *Præparatio animi, apparitio, præparatus*
rei rusticæ.
- Gotowe pieniadze** / *Numeratum, Præsentarium argentum.*
- Gotowe** / *Paratè, paratissimè. In procinctu stare.*
- Gotowizná** / **gotowego** *co.* Paratum, Parati nihil est.
- Gotowy** / *Paratus, expeditus, promptus, instructus.*
- Gotuje** *co* / *Paro, Præparo, apparo, comparo, concinno con-*
uiuium, exercitum, ludos, insidias, Expedio, struo, instruo,
molió, apto, machinor aliquid.
- Gotuje** *co wstók* / *Festino, vrgeo, propero.*
- Gozdź** / *Clauus.*
- Gozdzieć** / *chorobá.* Plica, complicatio capillorum.
- Gozdził żelazny** / *Clauulus.*
- Gozdził** / **gozdziłi do potraw.** Caryophyllum.
- Gozdziłty** / *Clauatus.*
- Grá** / *Ludus pilæ, talorum, Lusus.*
- Grab** / **grábiná.** Carpinus. **Grabowy** / *Carpineus.*
- Grabárka** / *Opera, &el ars foris.*
- Grabarz** / *Fossor, lacunarius.*
- Grábie** / *Rastrum, n. Rastris, plur. Rastra, orum.*
- Grábie ziemie postana** / *Rastris terram rimor, insector Frá-*
go glebas rastris.

- Grąble/ grąno/ Rome. Erado stipulam de parto rastellis.
 Grąca heroka/ *Side Motylą.*
 Grąca wapienna/ Rutrum. [potest.
 Grąca ogrodnicza/ Sarculus, Arare sarculis vbi uomere non
 Grącowanie ziemie zą sianey/ Sarculatio, fartura.
 Grącuie ziemie/ ogrod. Sarrio, *is.*
 Grąz *Side Kosterą.*
 Grąd/ Grando, *f.* Glacies suspensa.
 Grąd pąda/ Grando decidit, degrandiuat.
 Grąm ną lutni/ Ernecie. Capo fidibus, tibijs, psallo.
 Grąm kostki/ Ludo aleam, ludo tessleris.
 Grąmątyk/ Grammaticus, literator.
 Grąmole sie/ Eo per obstancia, enitor per arduo.
 Grąnat/ kostur. Dolon, *m.* Cucuma.
 Grąnat hulno/ Purpura violacea *aut* cąrulea.
 Grąnat drzewo/ Malus punica.
 Grąnatek ziele/ Horninum. [cus.
 Grąnatek łámień/ Carnabunculus, Granatus *vel* Garamanti.
 Grąnatowe tábłó/ Malum punicum, malum granatum.
 Grąnatowych tábłek kwiat/ Balaustium.
 Grąnasty/ *Side Czworogrąnasty.* [ciarum.
 Grąnicą/ Limes, confinium, Fines imperij, ciuitatú, prouin-
 Grąnic pompykam/ Profero, propago fines.
 Grąnicą/ ogrąnicąm/ Constituo, pango, termino fines,
 Pango terminos, finibus circundo.
 Grąniczące/ Terminorum designatio.
 Grąniczny/ Limitaneus, terminalis lapis.
 Grąnie muzyłow/ Incentio tiliarum, Lyrodia.
 Grąry stąte/ Villis supellex.
 Grącka mową/ Grącanicus, Grącus sermo.
 Grąckim izeykem/ Grące. Grącyu/ Grąk. Grąculus.
 Grąplą/ Pecten pellationis, lanarij.
 Grąpluie/ Pectere ferreis hamis stupam, carpere lanam.
 Grób/ Sepulchrum, monumentum, conditorium.
 Gróbelne/ clo od gróblu. Aggeralia, Vestigal.
 Gróbla/ Ager, *m.* aggestum, moles, *f.*
 Gróch swoyski/ Pium, *m.* Eruilla.
 Gróch tyzny/ Melogroch, Pisum maius.

- Grodh** prážony / *Sulgo* *Nawárá* / Písa frixa.
Grodh w stracu wárzony / Conchis, *n, f.* Písa cořta in co-
 tice suo. **Grodhowká** / Faba fresca.
Grod / sadowe mieřsce. *Sulgo* Caltrum, conciliabulum, Fo-
 rum nobilitatis, Iudicia Equestris ordinis.
Grodz / **grodza** zagrodá. Septum, loca lepta, Sepimentum,
 sepimen. **Grodze** / Texo sepes, septio.
Gross / **Grábá** / **Grábá**. Comes praesidium.
Grom / Tonitrus, *m, quarta* Tonitrum, *n.*
Gromadá ludři / **Pupa** / **zgomádzenie**. Conuentus, concilia
 carusque hominum. cateruę, testiu, cohors amicorum.
Gromadá / *aliter*, *et* **Nakazá** **gromáde**. Conuentus, concil-
 ium plebis habere.
Gromáda / **gromádno** / **Pupa**. Cateruatim, accruatim, cong-
 estim, farcim.
Gromádza sie / **Eupia** sie. Congregant se in vnum locum,
 Condensat se oues, Globari, globantur nubes, guttae.
Gromádze / **zgomádziám**. Congregare homines, cogere di-
 sperša, Congero omnia.
Gromádziřty / Acerualis, numerosus, Numerosa gloria.
Gromie kogo / **trzářkam**. Tono suo, murmure, Bacchor &
 debacchor, Inuehor in aliquem.
Gromienie kogo / Inuectio, Obiurgatio.
Gromnicá / Tonitrualis candelá. [sacer dies.
Gromn ce **ewięto**. Candelaria, *orum*, Purificata Deiparae
Gromowy / Tonitrualis, tonitrualia templa.
Gromisty / Racmosus, racematus.
Grono winne / **Falinowe** / **bzowe**. Botryon, Botrus, *m.* race-
 mus, corymbus. Vinum pendet.
Gronořtař / Mustela alba, arnellinus.
Grot / **zeleze** / **Kopiey** **wlocznie**. Spiculum hastae, Acumen,
 cuspis hastae, **Grot** / *aliter*, Signum.
Grozá / *vide* **Strách**. [minatio.
Grozba / **pogrozba**. Comminatio, *minę, plur, tant.* Minaciae,
Grozę sie **na kogo** / **przegrozám** sie. Iacto minas, intendo
 minas alicui, Minor, mitor alicui.
Grozno / Minaciter, minanter.
Grozny / Minax, Minascissimus.

- Grubá/ dol/ loch do chowánia.** Syrus, Cauum, *n. subst.*
 concava, *n. plur.* Cauerna terræ.
Grubarz/ kopás. Fossor.
Grubarz grabowy/ Vespillo, Vespa, z. Funerarius.
Grubol/ proprie, vide Miazósó.
Grubol/ tr. poprostru/ nie gladšo Crasse, inapolitè, inornate incultè, vastè, rusticè loqui, Crassa, pingui Mincrua.
Grubomownosć/ Barbaries.
Grubomowny/ Barbarus scriptor.
Grubosć/ proprie vide Miazósó.
Grubosć/ tr. Rusticitas, barbaries, impolitia.
Gruby słowiek/ grubian. Agrestis, impolitus, rudis, inconcinuus homo, inornatus, inconditus orator, incurus & horridus. **Gruby/ aliter** Cassus aer, verrucosum pòéma, Supina negligentia. **Gruby/ nie robiony.** Rudis lana, rudus, ruidum pilum, raudus & rodus, *m. secunda.*
Grucá/ Granea, z grano. Auenacea puls.
Grucha gotab/ sinogárlicá. Gemit turtur.
Gruchnólo có/ Ingruit terror, peritrepit rumor, iacrebre scie, increbuit suspicio.
Gruchoce/ Crepito, concrepo, Increpo.
Gruchot/ gruchotánte. Crepitus, sonitus tessarum.
Grugoty/ Glandula; Strumæ.
Grugolowaty/ Strumofus strumatius, grandinosus.
Grudá/ Concreta luti crusta, luti glebæ frigoræ duracz.
Grudniowy/ Decembris, adieš. com.
Grudzien/ December.
Grunt/ fundament dó budowánia. Solum atque fundamentum, Fundatio. Fundamenta iacere, locare, ponere.
Grunt/ aliter & Mój to grunt/ Fundus m. solum agri.
Gruntownie Solidè. **Gruntowny/ Stabilis, solidus mons.**
Grunture/ vide Vinaentiam.
Gruska drzewo/ Pyrus, f.
Gruska owoc/ Pyrum, neutr.
Gruska leśna/ Pyraſter.
Gruz/ rozwałin. Rudus, *eris, n. tertia.*
Grzem nabijanie/ Ruderatio.
Gruzowaty/ Ruderatus, rudetus, rudetum;

Grzeń/ Grumus salia, calculi in calce.

Grzełowaty/ Glebosus, calculosum solum.

Grzeł/ Gryps, *phis, S pis, m.*

Grzeł/ mała poslednia. Crimnum.

Grzeze co/ Rodo vngues, corrodo, arrido, derodo.

Grzezeł tr. *Side Trapie/ frásute.*

Grzeze sie sam w sobie/ Discrutior, percrucior, maceror,
exenteror. miter.

Grzyzenie w żołądku/ Rosio, torsio stomachi.

Grzyzenie cyniacy/ Torminalis.

Grządka w ogrodzie zielnym/ Area, areola, perçuletum.

Grzbieł/ Dorium, tegum. **Grzbieciły**/ Doruosus.

Grzbiełowy/ Dorfusalis.

Grzebie w piasku *gm rze.* Ruspari, *gallinarum propriū est.*

Grzebie ymártego/ S pelio, humo, condo terram, contu-
mulo aliquidem, Trado sepulturæ.

Grzebień do włosów/ Pecken, *inis, m.*

Grzebień v kura/ Crista, iuba gallinaceorum.

Grzebień v kura spodni/ podgardleł. Palea, *f.*

Grzeblo/ šropá. Strigil, *le, f.* Strigilis.

Grzech/ Peccatum, piaculum, crimen, vitium.

Grzech wielki/ Scelus, *eris, n.* flagitium, facinus, facinus

Grzegny/ Aptus, idoneus, scitus. [sceleris.

Grzegy/ grzegnie. Appositè, aptè, accommodatè, probè,
scitè, maçtè, pulchre dictum.

Grzegy do rzegy/ Ad propositum.

Grzedá dla kókošy/ záwiešánia. Pertica.

Grzeł *Side Zágrzewam.*

Grzeše/ Pecco, delinquo, committo, admitto noxam.

Grzešny/ Reus criminis, obnoxius, conscius peccati.

Grzm/ Tonat, tonescit, Intonuit canis.

Grzmienie *Side Grom.*

[armorum

Grzmok/ Fragor fulmineus, strepitus rotarum, crepitus

Grzmot cynie/ ogrom. Concrepo gladijs ad scuta circum-
stredo aliquem, circumtono locum strepito,

Grzyb/ grzybeł/ bedleł. Fungus, Tuber, *n.*

Grzybiasty/ Fungosus, Funginus.

Grzywá/ luba. Grzywiasty/ lubatus.

Grzywázi

- Grzywacz**/ Palumbus, Palumbes, *m. & f.*
Grzywna pientedzy/ Mna, *Vel mina, potius dici potest.*
Grzywna mingárska/ Marca, *Vel Latine Seibra.*
Gubie co/ Perdo pecuniam, res aliquas.
Gumno/ Horreum, granarium, horreolum.
Gunia/ guńka. Gausape, *n. indecl. in singulari, in plurali.*
     Gausapa, *orum*, Stragulum villosum, crassum.
Guz ná ciele z vderzenia/ Nodus plagarum.
Guz ná drzewie/ Tuber arboris, Mamma tarboris.
Guz ná ciele losowáry/ Steatoma.
Guz w gárdle przyrodzony/ Frumen.
Guzica/ Eustrzyca. Vropygion, Coccyx, *gis, m.*
Guzyl/ Nodulus, tuberculum. Tori venarum.
Gwałce mieysce/ práwó. Violo iura, profano sacra, Temere sepulchrum, cubile.
Gwałciiciel białydgłow/ Stuperator, vitiator, stuprosus, corruptor iuuenis.
Gwałciiciel pořotu/ Ruptor foederis, violator iuris.
Gwałt/ Vis, opressio, violentia. [prata.
Gwałt białydgłowie vřyniony/ Stuprum, Vis, per vim stu-
Gwałtem/gwałtownie. Per vim actú, violententer, violentius.
Gwałtowny/ Violentius impetus, impetuosus.
Gwar/gadanie wielu. Strepitus popularis, marmur. Iu-
     bilatus, *us.* **Gwárze**/ *Side Gadami/ Wolam.*
Gwiazda/ Stella, Sidus, *n.* Altrum.
Gwiazda wiegorna/ Hesperus, Stella Veneris.
Gwiazda zaránna/ Lucifer, *m.* Venus.
Gwiazda pśia/ Procyon, *onis, m.* Canicula, Canis, Sirius.
Gwiazda świetego Jákubá/ Orion, *onis, m.*
Gwiazda żeglárska/ Stella polaris, Stella maris.
Gwiazdami zdobie/ Stello, *as.*
Gwiazdarska náuka/ Astrologia, astrorum Scientia.
Gwiazdarsz/ Astrologus, inspector siderum, astrorum inter-
     pres, in Astrologia Princeps.
Gwiazdegka/ Asteriscus, Stellula.
Gwicht/ waga. Saconia, pondus, *Aequipontium.*
Gwizdante/ Subilum pastorium, sibilus, *m.* sibilo, signum
     (dare.
Gwizdze/ Sibilo ore, Poppyzo,
Gweli/

- Gwoli/ Ad voluntatem loqui omnia.
- Gwoli hyc komy/ Dare se alicui. Ero vt me voles.
- Gwoli sobie zyc/ Suo stomacho viuere.
- Gze sie/ Tabano concitantur vacca.
- Gzegulka/ kufulka. Cuculus, Cucus.
- Gremly/ kornesy. Cornices, coronæ, Opus coronarium.
- Gznie sie vkašeme od bała. Agitatio ab æstro.
- Gznie rokał/ Oculum.
- Gzto/ gieszko gecho. Supparus, vel supparum, Subucula.

H A

- Hazel hazył. Hamulus, clauus vncinatus.
- Hazyły/ Aduncus, humatus, vlinatus.
- Hazi/ Sutura vulneris, fibula.
- Hazyry/ Phrygio, m. Limbolarius plumarius.
- Hazyka/ Fibula. Hazywane/ Textilis pictura, segmentum.
- Hazywany/ Segmentatus, plumatilis vestis.
- Hazywie/ Plumo, m. Intexo gemmas, Lentum filis immittere aurum. Hazywie rane/ Suo plagam.
- Hazi/ Vncus naualis. Hazi dwozyeby/ Bidens, m.
- Halamy spynam/ Hamo, m. Hamator lamina flexilis.
- Halomnicai/ Vide Musket.
- Halabart/ Amazonia securis, Bibennis, f.
- Halabartnicy/ Cohors prætoria. Halabartnicy/ Hazyry/ drabani. Satelles, Doryphoros, stipator Regis.
- Halamy/ Alum n, m. Halunisty/ Aluminosus.
- Halonwany/ Aluminatus, exaluminatus.
- Halsbany/ noszenie. Phalera, arum hinc Phaleraus equus.
- Hamowane/ Coertio, cohibitio, Refrenatio.
- Hamyte lego/ wsieagam. Coerceo cupiditatem, improbitatem, temeritatem alicuius. Comprimo, reprimo alicuius impetum. Inhibeo, infreno, compesco incendium.
- Hamyte sie od gego/ Cohibeo iracundiam, furorem. Reprimo, comprimo, supprimo, abtineo, moderor.
- Hamyte woz/ Sufflamino currum, Sust neo rotam.
- Hamyteci/ Sufflamen. Hamuleci/ r. Freni.
- Hazyba/ Vide Zelzywan.
- Hazydel/ Vide Towar/ Dupsectwo.
- Hazyap/ Intericctio, compescentis carum a prada.

Hazy

- Hără!** Initium, *vel* pro ludum pugnae.
Hărăwnik! Prouocator, excursor & emissarius, praefultor,
Hărăwie pzed szkiem! Praeludo pugnae, pro ludo.
Hărăwie Jobte na koniu! Agito, exerceo curium equum.
Hărăwosc! *Side* Pycha.
Hărăw! Imperiosus. *Side* Pychy.
Hărăwie! Satis pro imperio.
Hărăwa! Plalterium. **Hărăwka!** Nablita, sambucista.
Hărăwwardosc! Stomoma. **Hărăwwanie!** Stomosis.
Hărăwuta! Ferrum chalybe praefixum & candefactum aquae
 immerso.
Hărăwta konie! Exultant generosi equi, Stare loco nescit.
Hărăw! godlo wotenne. Tessera, Signum militis.
Hărăwut! drab. Pedes, *itis, m.* Pedestris miles, phalangitae.
Hęban! Hebenus, *f.* & Ebenum, *n.*
Hęb! Runcina, Pl. nula.
Hęblowiny! od heblu ostruzyny Ramentum.
Hęblute! Runcino.
Hęcel! Fatowcyk. Carnificis famulus, adiutor.
Hęlm! *Side* Szysak.
Hęb! Insigne, signum, insignia.
Hębowny! tegoz herbu. Gentilis, gentilitius.
Hęwetyk! *Side* Kacery.
Hęw woz! glowy / *tr.* Dux & Princeps sicariorum, pro-
 cer inter partem res, Antesignanus.
Hęwman! *absolute* Imperator, Ductor, Rector militiae, mili-
 tum, ducum.
Hęwmanow namiestnik! Podhetmani / *v* nas Polny Hęwman.
 Campiductor, armiductor, vicarius supremi ducis, nauar-
Hęwwanie! Duce exercitum, duco agmen. [chi.
Hęwwanie! Ductus, *us.* Imperium, Ductu, auspicio, im-
 perio meo gelli.
Hęwmanst! Imperatorius, imperialis.
Hęwmanstwo! wiedz. Imperium, Ducatus, *us.*
Hęw sty! Heus tu. **Hęw!** hepyk. Euax, Eugè.
Hęwar! do ciąglenia winy! Simpo, *onis,* siphonè exhaurio
 vinum.
Hęwze! sic szym! *Side* Brzydze sic.

SiDze co Pomu/ Fastidium alicuius rei facio, Adduco aliquid in fastidium. **SiDze Ego/** Facio alicui inuidiam, concito inuidiam in aliquem.

Solo/ Stipendium, Vestigal, & stipendiarium ve&igal.

Soldownik/ Stipendiarius, tributarius.

Soldousé komu/ Vestigal pensito, stipendiarius alicuius sum.

Sordá Tárarska/ Cetus, ciuitas, Resp. Tartarorum.

Hostya nie poswiecona/ oplátek. Orbiculus panis consecrandi. **Hostya poswiecona/** Hostia sacra, mysterium. sacrae men&e. (me.

Soynie/ Ampliter, abunde, affatim, dapsiliter, splendide opt-

Soynosé w gestowániu/ Apparatus epularum, Magnificencia sumptum.

Soyny w gestowániu/ Dapsilis, praelutus, liberales epule, pollucibilis caena, opiparum optionium.

Srábitá *Side Grof.*

Su/ huý. *Interic&ctio, Euax, euoc.*

Su&e/ Erzyce. *Euoc&e inclamo, Bacchor, aris.*

Su&y ogie&ni/ Fremit ignis.

Su&y sowá/ hu&ka puh&as. *Cucubat noctua gemit bubo.*

Su&/ hu&kanie. *Clamor pugnantium, bacchantium, Fremitus, tonitus incendij.*

Sultay/ tul&as; I&sz&ek&e. *Vagus, Erro, onis, m. Erroneus, errantius homo. Sult&y&stwo/* *Side Sz&al&ast&e.*

Surniem/ Effuse, profuse, cateruatim.

Sus&ry/ *Side Kopy&ni&e.*

Sut& Bl&ana/ *Officina vitrarij.*

Sut&ry/ hut&ni&e. *Vitrarius.*

I A

I&ni/ Ego, egemet. **I& sam/** Ego ipse.

I& tak rozumiem/ In hac sum sententia, Ego sic existimor.

J&ble&gni&e/ Vinum e pomis factitium.

J&ble&ko/ Malum, n. Pomum.

J&ble&ko rod&ciel/ Malum musteum, melimelum.

J&ble&kowity/ Scatulus equus.

J&blon/ Malus, f. Pomus, f. **J&blonowy/** Malinus.

J&ch&aniel/ Profectio, Discessus.

J&cy/ *Side Tyl&e.*

- Jad/** Venenum, virtus, tabes, veneni.
Jadam/ Gesto tem. Esito, mansito, à mando.
Jade gózie/ Protifiscor, eo, Ago, facio iter.
Jade ná konu/ Vehor in equo, Equito.
Jade ná woźte/ Inuehor curru, vehi vehiculo.
Jade po wodzie włodźt/ woźe sie. Proficiscor naui, naufulor, nauigo, romigo, Romam, Vela facio, velifico, & velificor. **Jade społem/** Còéquito.
Jadowitośc/ Acrimonia, virus, Rabies canis.
Jadowity/ Vide **Gniewliwy.**
Jadowity/ **ładem napuścżony.** Venenatus morsus, virulentus, virosus.
Jadro orzechowe/ Nucleus nucis.
Jadro vzwierzat/ Testis, *m.* Testiculus.
Jadro z táblek/ gruszek. Nucleus pomi.
Jadro winney iągody/ Vinaceus, semina vinacea.
Jąglány/ Miliaris, miliaria herba. **Jągty/** Milij grana.
Jągty wárzone/ iągłana káśá. Puls è milio.
Jągute/ iągniako. Agnellus, agnus tener, lactens.
Jągodá/ Vua, Bacca.
Jągodá ná twarzy/ Mala, Genæ.
Jągodá lesna winna/ Taminia vua.
Jągodá listna/ tezygłowe źtele. Hypoglossa, Laurus.
Jągodorodny/ Vuifer. **Jągodzisty/** Acinosus.
Jąte/ Ouum, ferus gallinæ.
Jąte mięso wárzone/ Ouum molle, sorbile.
Jąte anticá/ Oua fricta *vel* trixa è butyro.
Jąte/ dziwusac sie. Vt, quam, quantopere. (parens &
Jąte dawno? Quam dudum venit? quam pridem mortuus
Jąte/ **iąkow?** Qualis? Cuiusmodi?
Jąte/ **mei iąte.** Cuiusdam modi, quidam.
Jąte? Quomodo? quo pacto, qui, qualiter.
Jąte/ aliter. Quemadmodum, prout res postulas. Atque, velut arbor crescit. **Jąte/ aliter** Cùm diu, postquam, quod.
Jąte bydle/ iąte bestya. Pecorum more, more bestiarum.
Jąte oby rzeki/ Quasi dicas, quasi tu dicas.
Jąte głowiek mądry/ bągny/ &c. Non dubito, quin pro tua singulari prudentia peripicias, Pro sano loqueris.

Jako Polowiec/ tãkõz Polowiec. Qualitercunque, quomodocumque, quoquo modo, pacto, Vt cunque, vt, vt hæc facta sunt.

Jako sie maß/ Vt vales, quomodo vales.

Jako/ tãko. Ve vt, vtcunque, quomodocunque.

Jako to bywa/ Vt fit, vt solet, vt sæpè venit, vt est cõsuetudo.

Jakõs/ Quodam modo.

Jakõs dobry/ cnotliwy tãstaw/ zc. Per tuam nobilitatem, familiam: per tuum te ingenium obsecro, Si quid generosa in te animi est.

Jalmużná/ Stips, Eleemosyna.

Jalowicã/ Iuuenca Iunx, *icis, f.*

Jalowiec/ Iuniperus.

Jalowy smiech/ Rirus ficus, Sardonius riras.

Jamã/ gãdunã/ tãkõw/ lisow. Cuniculus, Cauum.

Jamulã/ Pileolus, Galericultus.

Jangãrowie/ Triarij Turcarum, Prætoriani milites.

Jãrgãl/ Ephippium velitum. *Vide Stodlo.*

Jãrkã/ tãra pšentã. Trimenon, Halicæstrum, *Vel alicæstrum.*

Jãrmãc/ Mercatus, *us.* Nundinæ.

Jãrmãrkow/ Nundinalis, nundinarius.

Jãry/ tegoroczny. Hornus, Hornotinum frumentum.

Jãry mlez/ *zielo* Peplus, *f.*

Jãrzebek/ Artagen, *enis, m.* **Jãrzebãt/** Curtatus.

Jãrzebinã drzewo/ Sorbus, *f.*

Jãrzebiny tãgody/ Sorba, *orum.*

Jãrzecy miód/ *Vide Liptec.*

Jãrzma tednego/ Iuges, *plur. id est, equi, boves.*

Jãrzmo/ Iugum.

Jãrzmony woł/ Iugatorius bos, Subiugis, Iugalis.

Jãrzynã/ tãrzywo polne. Legumen, *n.*

Jãrzyzny/ Olitorius, forum olitorium.

Jãstier/ Strumea, Ranunculus.

Jãstina/ tãmã. Specus, *us, m.* Spelunca, cauerna, antrum.

Jãstolce žiele/ Chelidonium.

Jãstolcy/ Hirundinus. **Jãstolcy kãnten/** Chelidonium lapis.

Jãstolgetã/ Puffi hirundinis. **Jãstolkã/** Hirundo, *f.*

Jãstolkã rybã/ moršã/ Chelidon, *enis.*

Jãstãwý kõñ/ Equus albos oculos habens.

- Jashtë!** *Cunæ, Cunas Domini nostri Vocant.*
Jasna! *idpna rzes.* Liquet, paret, constat, apparet, locu-
 lenta res est
Jasno! *prop.* Clarè excitare, liquido, dilucidè, planè præclare.
Jásniere! Clareo, claresco, effuigeo, eluceo, niteo, nitescio.
Jasności! *prop.* Claritas, candor, fulgor.
Jasności! *tr.* Lumen, claritudo virtutum.
Jasny! *prop.* Clarus, splendidus, illustris, candidus, dilucidus,
 nitidus. **Jásny!** *tr.* Dilucida oratio, evidens res.
Jaspis kámieni! Iaspis, Onychiponyx.
Jásztab! Accipiter, *m.*
Jászutek! Lacerta, Lacertus.
Jatá chátá! *Luczka.* Turgurium, Scena.
Játka! Macellum, Annona in macello.
Játka miesne! Taberna carnaria, Carnarium.
Jatrzacy, robiacy. Suppuratorius.
Jatrze! *prop.* Suppuro, vlcerō. Suppurat aliquid in corpore.
Jatrze kogo! *tr.* **zarze.** Aspero iram, alicuius, Acerbo, ex-
 cerebare, aliquem. Exaspero animos, Accendo offensiones.
Jatrzente! Suppuratio.
Jatrznicá! Apexatio, *f.* Silicernium.
Jawnie! *táwno.* Publicè, manifestè, manifestò, palam, pro-
 palam, apertè.
Jawny! Apertus, manifestus.
Jawor náski! Acer.
Jawor cudzoziemski! Platanus, *f.*
Jaz! Excipulus; **Jaz tázka!** Rubellio, *m.* Erythrinus.
Jazda! *tezdzenie.* Equitatio, equitatus, *us.* Peragratio itinerũ.
Jazda! *tezdá!* *tezdny.* Equitatus, *us.* Equites, copię eque-
 stris.
Jazda! *kolperz.* Aurata fluitatilis.
Jazwiec! *borzok.* Echinus terrestris.
Jde gozte! Eo domum, gradior ad morem, incedo viam.
 conféro me Romam, pergo iter, peto Athenas, rus.
Jde piess! Iter pedibus facio, conficio, ingredior. Incedo
 pedes & pedibus. **Jde spá!** Eo cubitum, dormitum. Do
 me somno. **Jde zá ktem!** Sequor aliquem, sector confector
 consequor aliquem. **Jde z kmi!** Comitator aliquem, & ali-
 cui. Comitum me alicui præbeo,

I D Z I E D

- Doz do káta**/ I in rem malam, Abi hinc in malam crucem.
- Doz poň** Itq accersitum, ito accerse, adhuc, affer, voca illum.
- Doz z Bogiem**/ Vade in pace, Dominus sit tecum.
- Dozie/ wiedzie drogá do.** Fert iter ad portam, tendit eò iter.
- Dozie o to!** Agitur caput, fama. Periclitor capite.
- Dozie ptaca zold.** Proceđit stipendium militibus.
- Zećiel** *Side Zmánie.*
- Zege!** *Side Steřam.*
- Zeźmień!** Hordeum. **Zeźmienny!** Hordeaceus.
- Zeźmył ná oku!** Crithe, es, f. Hordeolum.
- Zeden**/ Vnus vir fortis, singulus.
- Zedenaśćie kroć!** Vndecies. **Zedenaśćie!** Vndecim.
- Zedliná iodiá,** Abies. (ficator.)
- Zednář/ rozjemcá.** Arbitr, conciliator, pacator, pacifi-
- Zednář/ Kupiey/ strezyciel.** Proxeneta, e. m.
- Zednář/ wřákřie přećie.** Tamen, attamen, verumtamen.
- Zednář!** **zednářowy.** Vniufmodi pari filo.
- Zednářo!** Vnis moribus, legibus viuere.
- Zednářość!** Vnitas coloris, foliorum.
- Zednam niezgodne!** Concilio aliquem ad alterum, compo-
no discordias, coniungo diuisos amantes.
- Zednam fie z niem!** Redeo in amicitiam alicuius.
- Zednáníe!** Pacificatio, reconciliatio.
- Zedneyře mářci!** Concolor flos, vnicolor.
- Zedno** Vnum mihi venit in mentem.
- Zedno tyłko!** *z Náydyi zedno!* Modò, modò id fit verum.
- Zednochoda!** Mollis glomeratio crurum alterno explicatu.
- Zednochoda táde!** Tolutim incedo.
- Zednochodniř!** Gradarius, tolutarius.
- Zednodzienny!** Homer-fios, Dialis.
- Zednodzienny robazeł** Hemerobion.
- Zednoliřt ziele!** Vnifolium, Ceratia.
- Zednomyřlnie!** Vno animo, vnanimiter.
- Zednomyřlność!** Vnanimitas.
- Zednomyřlny!** Vnanimus, vnanimis.
- Zednonogi!** Monocolus, Monoicelus, Sciopodes.
- Zednooči!** Cocles, *itis*, Monoculus, vnoculus, luscus.
- Zednoreł!** Vnimanus, mancus homo.

- Jednorodny**/ Vnicus filius, vnigenitus.
Jednorogi/ Vnicornis. **Jednorozec**/ Monoceros.
Jedności/ Vnitas, **Jednostáynie**/ Vnanimiter, æquabiliter,
 vniter, vniformiter.
Jednostáyność/ Æquabilitas, vniformis, vnimodus.
Jednostáyny/ Vniui modi, vniformis, vnimodus.
Jednowładca/ Monarchia, Principum Princeps.
Jednowładctwo/ Dominatio, Monarchia.
Jednożeńiec/ Monogamus, Vniuir.
Jedyniecie/ Vigeo, *Sicinum*, **Czerstwiete**.
Jedyny/ Vigenis, receus flos. Succus plenus.
Jedwab/ Sericum, bombycinum, Mataxa.
Jedwabnica/ **rabęsek**. Bombyx, *icis*, *m*.
Jedwabnica jedwabna śata/ Serica vestis.
Jedwabne słowa/ *Side* **Słowa łagodne**.
Jedwabnik/ co robi jedwab. Sericarius.
Jedwabnik/ co jedwab przedate. Serici negotiator.
Jedwabny/ Sericus puluillus, holoserica vestis.
Jedynak/ *Side* **Jednorodzony**.
Jedynie/ Vnice diligere. **Jedyny**/ Vnicus.
Jedzą/ **jedzenie**. Comestura, Esus, *m*.
Jedzą/ Lamia, Furia, saga, ex genere strigum.
Jedzą to/ Estur, *pro* editur.
Jego/ Ipsius ante oculos. Eius corpus textit.
Jegomość/ Vir illustris, amplissimus, charissimus, ornatis-
sićca/ *Vel* **iedlicá**. *Side* **Rekość** [simus].
Jelen/ Ceruus **Jelen zamorski**/ Rangifer.
Jeleni/ Ceruinus, Ceruarius.
Jeleni język/ *zielo*. Phyllitis, *f*. Lingua ceruina.
Jeleni porzeń/ *zielo*. Sefelis, Elapholicum, *m*.
Jelenie łanie skóry. Nebrides, *f*. Ceruinæ pelles.
Jelonek robak/ Scarabæus cornutus.
Jemiola/ Vnicum, *n*.
Jemiolucha ptak/ Turdus, *m*.
Jeniec/ *Side* **Pojmániec**.
Jenski/ **tencom suzacy**. Captiuus sanguis.
Jerzyk/ Cypselus, *m*. Apus, *onis*, *m*.
Jesien/ Autumnus, *m*. **Jesienny**/ Autumnalis, autumnus
Jesioni

- Jeston/** Fraxinus, *f.* **Jestonowy/** Fraxineus.
Jesiote/ Accipenser, Scurio maior, Porculus marinus.
Jesli/ Si me amas, vtrum crudum an coctum, nescio an.
Jesli gozie/ Sicubi, nuncubi. **Jesli kiedy/** Si quando.
Jesli sie nie myle/ Nisi fallor. Nisi me animus fallit.
Jesli ias/ Sin autem, sin aliter, sin minus.
Jest Oratorski/ Gestus, *us.* Motus corporis, actio, pronun-
 ciatio, Eurythimia.
Jestami narabiatacy/ Gestuosus, Gestu vtor.
Jestow mistrz/ Chironomus Palæstricus.
Jestem/ Sum, exsto, Exstat oratio, epistola, exemplum.
Jestem przytomny/ Adsum, præsto sum.
Jestem rozumny/ Sapiens, vtor ratione.
Jeszce/ Adhuc, amplius deliberandum censeo.
Jez ziemny/ nasi. Herinaceus, herix, hericius.
Jez cudzoziemski/ Hystrix, *icis, f.* **Jez mostki/** Echinus.
Jez na nogai ziele. Echinopus.
Jezda ludzje wierzchem iadacy. Equitatus, *us.*
Jezdny/ Vide Bonny.
Jezdiam/ gesto jezdze. Sæpè proficiscor.
Jezdze w okolo/ Circumequito. Circa adequito.
Jezdziec konny/ Eques. **Jezdziec na wozie/** Vector.
Jestoro/ Stagnum, lacus, Velabrum.
Jezowka dzewo/ Arbutus, *f.* Comarus.
Jezowkowy owoc/ Arbutum, Arbutus fetus.
Jezyzek/ Lingula. **Jezyzki ziele/** Lanceolata.
Jezycany niepowsciagliwego/ jezycka. Linguax futilis.
Jezyk/ Lingua. **Jezyk/** *tr.* wiadomosć miel/ Nouitiarum.
Jezycka przyroszenie/ Nodus linguæ.
Jez z koma vznae/ Elinguare aliquem.
Jezyny/ chrosćina Rubus, *m.* Humirubus.
Jezyny owoc/ jagody Mota rubi.
Jzielka/ Acicula, Acuncula.
Jzla/ Acus, *us, f.* **Jzlane vcho/** Foramen acus.
Jzlarz/ Acicularius, *qui facit.* *Et qui vendit acus.*
Jzlica wloska ziele/ Ruscus, *vel.* rusum.
Jzran/ gran Ludo, lusito, alludo.
Jzranie/ Ludas, *di,* Lusus puerorum est.

- Igrzysko męskie / rozmaite.** Ludi, *oritur.*
Igrzysko sprawne / Edo ludos, spectaculum.
Jem / Comedo, edo, Sumo, capio, cibum, Assumo cibum,
 Manduco, Vescor carne, caseo.
Jęka rybia / Oua piscium. **Jęro rodny /** Ouiparus.
Jęza sie ryby / Pilces mutuo attritu lentorem quendam sa-
Ji / Vligo, *f.* (liuant.
Jle / tak wisle. Quantum potui, quoad possum, quam maximè
 potero.
Jle / aliter. **J storey miary.** Quatenus, in quantum illi utile.
Jakokolwiek [o liczbie] Quotquot sunt. (sunt
Jlekolwiek [o wielkości.] Quantumcunque addideris.
Jlekości Quoties. **Jlekoctowiek /** Quotiescunque.
Jli / ilki tak wielki? Quantus.
Jli / tyli takkolwiek. Quantusquantus, quantumcunque,
 quantuslibet, quantumuis, quantumuscunque.
Jlosc, wielosc, abo malosc zego. Quantitas.
Jlowaty / Vliginosus.
Jluminowac obrazy / Illuminare picturam (lascit.
Jni / nim z Quid, quantum, quam magis cohibet, tam magis la-
Jnag / inuiaz y sie zego / fogo. Assertor.
Jnam col / Vide *Vymute 3.*
Jnam fogo / poymute. Inijcio manus alicui, comprehendo
 aliquem, duco in carcerem.
Jnam sie / aliter. **Et Jelo sie go takomstwo / choroba / nes**
zta / zc. Inualit, inceslit ambos inopia.
Jna sie zego ogien / Corripitur flāmis, concipit stupa ignem
 Comprehendi ignem crinibus. (ionium.
Jnante fogo / tacie / poymanie. Prehensio, comprehensio
Jmbier / Zingiber, Zinziber.
Jnte wlasnei Nomen proprium, vocamen proprium.
Jntent / Vide *Maiemosc.*
Jnagcy / maE. Secus, aliter, alioquin.
Jnagcy niE. Secus quam aliter ac aliter atque.
Jnagcy tozumtem a inagcy mowte / Aliud verbis, aliud se-
 lu ostendo. **Jnagcy /** Aliuimodi, alius.
JndyE Fur *Jndyist* Melcagris, *idm, f.*
Jnedy / in zego zasu, Alias, Alio tempore,

- Inflyancye**/ Lino, *ouis, m.*
Influencya/ *Stategnosć niebios/ gwiazd na ziemi.* Influxus calii, influenza, affectio calorum.
Informacya/ Informatio, Quæstio, inquisitio, & quærere, inquirere, est idem quod informari.
Informule Eogo/ Instruo iudicem noticia rerum,
Infulá/ Infula, Tiara Summi Pontificis,
Infulat/ Infulatus.
Infuzya/ Dilutum, Suffusio.
Inkaupt/ Atramentum scriptorium.
Instrumentancyzny wšelaki/ Organum.
Instygnator/ *foldrownik.* Accusator, sector.
Instygnate/ *foldruite na Eogo.* Accuso,
Insy/ *inny.* Alius. **Insy. al. drugi**/ Reliquus, cæterus.
Insy co raz/ Alius atque alius.
Intercyza/ Syngrapha, Cautio, Contractus.
Integta/ *Side Dochod.*
Introligator/ *Estaznik.* Compactor librorum, Bibliopegus.
Introliguel/ *Side Wiazę Estegi.*
Iowis gwiazda/ Phæthon, Stella Iouis.
Jchá/ Pellis ouina depilis.
Jciel/ Scilicet, sanè, nempe.
Jkra/ Scintilla, scintillula, Igniculus.
Jkreze sis/ Scintillo. **Jkzenie**/ Scintillatio.
Jkrye kzenie/ Pyrites, *m.* Pyrodes, *m.*
Jtnosć/ *istota.* Ens, essencia animæ, substantia orationis.
Jbottie/ Essentialiter & Substantiaiter.
Jty/ *isterny/ ten isty.* Ipse, Iste tuus ipse,
Jsi/ *Side Je.*
Jze Eogo/ *do stebie.* Pediculos quæro, [Alqua re.
Jze sis komu/ Sto promissis, fidem præsto, satisfacio de
Jubileu/ *Side Wlosćiwe Lato.*
Juchá/ *usycá* Sanguiculus, Cruor, *m.*
Jurgiele/ Annum Glarium.
Jurgielnik/ Beneficiarius, Salararius.
Jurnosć/ *wšeteżestwo.* Lasciua pastorum, libido procreandi, salacitas passeris, Coniunctionis appetitus.
Jurny/ Lasciuus, salax, libidinosus, uenerens,

Jurydyka w Polſce/ Iudicium Nobilitatis, cui præſt Re-
gius Præfectus, ſel Capitaneus generalis.

Juſ/ iuſ. Iam adueſperat.

Jutro/ Cras, craſtino. **Jutrzejſy/** Craſtinus.

Juzyna/ Vide **Odwiezorek.**

Ja/ jaſ/ jaſi/ Num, nonne, an, num ?

Jzba/ Hypocauſtum, hypocauſis, f.

Jzba garna/ Fumarium.

Jzop/ Hyſſopus, & Hyſſopum.

Jzopek wino/ Hyſſopites, m.

K A

Kabat/kaſtan. Pectoralis tunica, texta, ſine manicis, Thorax

Kacermiſtr/ Hæreſiarcha, prauſ dogmatis primus auctor.

Kacerni/ heretycki. Hæreticus, a, um.

Kacern/ heretyk. Hæreticus.

Kach/ Cubus reſtaceus cauus.

Kacik/ Angellus, Angululus.

Kacik w oku/ Hirquus. **Kacikſy/** Anguloſus.

Kaczka/ Anas, aſis, f. Anaticula.

Kaczor/ Anas maſ. **Kaczyl/** Anatinus, anſtarius.

Kadubi/ Vas, Vrna, doliolum ex vno ligno cauatum.

Kaduk choroba/ Morbus comitialis, epilepſia.

Kaduk cierpiacy/ Epilepticus, comitialis homo, caducus.

Kaduk/ spadek do ſtarbu. Caduca hereditas, caduca bona

Caducarium ius, caducaria lex.

Kadukſtoracy/ kadukowcy. Caducarius.

Kadz/ Lacus, m. quarta.

Kadze/ zatkadzic. Thus incendo, adoleo, ſufficio cellam bonis
odoribus.

Kadzenie/ Sufficus, us, m. Sufficio, f.

Kadzenia materya/ Suffimen **Kadziétel/** Suffitor.

Kadzielo ziele/ Meliſſa ſylueſtris.

Kadzielo/ zywicka/ Thus, thuris, n.

Kadzielnica/ Acerra, Thuibulum.

Kadzielnik/ Thurarius, Thuril-gus.

Kadziel, al. Len abo welna obwiniona. Penſum, penſa
lana, ſtamen.

Kadziel nazynie/ abo drewno/ Colus, f. 2 & 4.

Kaga

- Kágántec ognitowy** Lampas. *adit, f.*
Kágántec kónstsi Caputrum ferratum.
Káte sie gego *Side Przesłate gego/ Zátute gego.*
Káir/ míasro Tureckie w Egipcie. Memphis, *ios, f. Sulgó*
Káfol Lolium, *n.* [Cairus.
Káfolete/ w káfol sie óbracam. In lolium degenero.
Kákolnicá/ gánuhá zýna Pseudomelanthion.
Kákolny/ kákolowy. Aërimus loliarius.
Kál Limus, *m.* Pluvia corruuatus limus.
Kálám/ blóce. Luto, *as.* Lutulo, Limo, *us.* Limare caput f.
Kálámarz/ naczyste Atramentarium. [mo.
Káledon/ kámieš. Chaleedonius.
Káldun/ Omentum, stomachus plenus.
KáleNDARZ/ Fakti, *plur. substant.* Calendarium.
Káleta/ Ven. ralc, *n. substant.* Funda, *idem quod crumentá,*
Káliná/ Sambucus syluestris.
Kálus/ tuf ostrý Lixiuum Saponariorum.
Káluzá/ Lama, *a.* Locus cœnósus. *Side Bioto.*
Kámforá ziele/ S. lągo, Camphorata.
Kámforá zywicá Jądyška/ Caphura, *vel* Camphoro.
Kámiete/ kámientete. Lapidescó.
Kámien póspolity/ Lapis filix, saxum.
Kámien chorobá/ Calculus, calculo laboro.
Kámien ciemno žtelony/ Armenius lapis.
Kámien ciosány/ Quadratus lapis.
Kámien ciskanu w grze fluzacy/ Halter, *onis, m.*
Kámien drogi/ Gemma, lapillus pretiosus.
Kámien dziárstwišty/ Tophus Lapis bibulus.
Kámien kápluni/ Aleatoria, *a f. gemma.*
Kámien z gor lamány/ Cæmentum, saxum.
Kámien mlynški/ Molaris, *m. substant.*
Kámien mlynški spodni/ Meta & Mola inferior.
Kámien mlynški z wierzchni/ Cavillus, mola superior.
Kámien orli/ Aëries, *m. plur.*
Kámien na proby/ Lapis heraclius, lydius.
Kámien waga/ Pondus 16. librarum Cracouiz.
Kámien z piány mostkiej/ Pumex, *icis, m.*
Kámienicá/ Domus lapidea, Domus cæmentitia.
Kámieništy/

- Kámenisty**/ Lapidosus, saxosus, calculosus, scruposus ager,
 petrosus, **Kámenne Guty**/ Lapidina,
Kámiennice rzemiesto/ Ars cadendarum saxorum.
Kámiennik/ Lapidarius, marmorarius.
Kámienny/ **z Kámentia wzyntouy**, Lapidus.
Kámienny desz pada/ Lapidat, Lapideo imbre pluit.
Kántonka w polu/ **Pupa Káment.** Aceruus lapidum.
Kántonka w lázni/ Vaporarium.
Kántonowanie/ Lapidatio.
Kántonnie fogo/ Lapido aliquem, peto aliquem saxis.
Kánsar wino/ Vinum canarium.
Kánsarek ptaszek/ Passer canarius.
Kánsar wrzod Cancer, *m.* Carcinona, Gangrana.
Kánsarute sie/ Cancro infestor.
Kánsarz/ *Sulgò* Cancellarius.
Kániá/ Milvus, *m.* Miluius.
Kániulá/ **zás lecie goracy**, Caniculares dies.
Kánonizute/ In deorum numerum refero, colloco, repono,
 [consecro]
Kánsupst/ Oxygala, *e.*
Kánsor koscielny/ Praeceptor.
Kánsam kroplámi/ Stillo, *as.* Instillo.
Kánsanie z dáchu/ Destillutio, stillicidium arborum.
Kánsanie dzietećta/ Excaldatio puerilis,
Kánsary/ Capparis, *ris*, vel *eos*, *f.*
Kánsce/ Vdones, *m plur.* Socii lanei.
Kánselan/ *Sulgò* Capellanus.
Kánselusz/ Causia, *e.* Petaius, *m.* Galerus.
Kánsca/ Cuculus.
Kánsce cieze/ Perpluit. **Kánsce z drzewá**/ **z dáchu**, Stillas
Kánsce dzieteć/ Foueo aqua calida puerum.
Kánsce sie/ Lauo, *as. absolute*, Caldarijs vtor.
Kánsiel/ Lauatio natabulum, naratorium.
Kánsitulá/ Collegium Praelatorum Canoniorum.
Kánska/ Kroplá. Stilla, gutta.
Kánsan/ **Psádz**, Sacerdos, Presbyter.
Kánsánst/ **Psiez**, Sacerdotalis.
Kánsánstwo/ Sacerdotium.
Kánská/ Sacellum, lararium.

- Kápłun/** Capus, Capo, *onis*, Gallus castratus.
Kąptur pospolity/ Capitium, Bardocucullus.
Kąptur mnisi/ Caputium. **Kąptur po śmierci Krolej
wskley/** Conspiratio Procerum facta ad defensionem iuris.
Kąpusta/ Caulis, *m.* **Kąpusta czarna/** Grambe, Coramble.
Kąpusta gląda/ Lea, *e.* Brassica leuis.
Kąpusta glowiasta/ Caulis lacuturris.
Kąpusta pedzierzawa/ Brassica crispa.
Kąpusta zielona/ Brassica caulodes, *f.*
Kará/ *vide* **Karanie/** **Karność.**
Kará/ woz o dwuch kołach/ Cistum, *n.* Birotum vehiculum.
Kará od cieżarow grubá/ Sarracum.
Karácena/ Lorica squamata, plumata Squamæ lorice.
Karanta godny/ Castigabilis, pænarius.
Karanie/ **Kazni.** Animaduersio, castigatio, disciplina.
Karantu służacy/ Pænalis opera.
Karas nąsi/ Coracinus fluuiatilis.
Karb/ kreska nąrztona. Incisio, incisura raporum.
Karbowá lastá/ Tesserá, Tesserula.
Karbuie/ Incido lignum, piscem, imprimo notam cultro.
Karbuńkul/ Carbunculus, Apyrotus. [latius.
Karcióch/ oser cudzoziemski Scolymus, *m.* Cinará, carduus
Karcz/ Radix arboris excise.
Karczma/ Caupona, caupónula, Copona, Taberna.
Karczenné/ podatek. Tributum pro caupona.
Karżenie słowo/ Iniuriosum vel probrosum verbum.
Karżniarski/ Cauponius.
Karżmarz/ Caupo. *vide* **Gospodarz/** & **Szynkarz.**
Kardynał/ Cardinalis, Antistes eminentissimus.
Karetá/ **Karocá/** **leptyká.** Pilentum, carpenum, lectica.
Karę/ **Karęi.** Ceruix, *icis*, *f.*
Karęi komu stracić/ Trangere ceruices alicui.
Karęow twardo pochylch/ Obstipus, Obstipum caput,
Karlicá/ Nana, pumilio paruula.
Karłowaty/ Pumilius Nanus, *adiect.*
Karmazyń/ Coccum, Carmesinum.
Karmazyń materya/ Coccinum, Coccina donare alicui.
Karmazyńowy/ Coccineus, coccinus,

- Barmia** / *prop. Vide Polam* / **Barmiciel**. Nutritor, altor.
Barmie łogo / Pasco homines olusculis. Nutritor, Cibo *us*.
 gallinas, pecudes. **Barmie pierstani** / Nutricor pueros,
 Lacto, Alere fetum vberē.
Barmienie / Altus *us* *m*. Sagina anserum facilis est.
Barmienie pierstani / Nutricario, Lactatus, *us*.
Barmieł / Viuarium suum, Sagina.
Barmny / Altilis gallina altilis aper, Saginatus porcus.
Barnosć Bará. Disciplina, disciplinæ tenacissimus.
Barny / Emendabilis, disciplinosus.
Barp / Cyprinus, *ſulgò* Carpio.
Barp Barás / Cyprinus, *ſel* Coracinus hybrida.
Barća pápiera. Charta, scheda, foliam.
Barća pišana / Scriptum, De scripto dicere.
Barćownieł / *ſide* **Kosterá**.
Barćy kosterow / Chartæ luforiæ.
Barćy pišaney iedná ſtroná / Pagina, Paginula.
Barćuł / Ichthyocolla, *ſem*.
Barćuł Emin polny. Carum, careum, carium.
Barćwáſ / Brachiale militum è lamina ferrea, Manica.
Barćwat / Croata, *a. m* & Croatia, regio.
Barća mie zà co / Luo pœnam, punior, Pendo supplicia, Ex-
 ſoluo pœnas, Tergo, plector, Pœnas do fero, perfero, ſu-
 beo, ſuffero, ſuſtineo, dependo, perſoluo.
Barćacy / Punitor, animadueroſor, caſtigator, correproſor.
Barće łogo / Punio aliquem, punior *deponens*, ſupplicium de
 aliquo iumo, caſtigo, corrigo, animaduerto, obiurgo, plecto
Barćel / Nanus, Pumilio, *m*. Pumilus.
Barćiac / Morſicatum. **Barćiacy** / Edax virus.
Barćan / Mordeo, lanio dentibus, lacero morſo.
Barćanie / Morſus leonis, Adactus dentis.
Barćel / ſes. ſide **Szrucłá / Trochá / S Mátó**.
Barćami / Fruſtillatum.
Barćowanie / Reſciſſio decreti, Superinductio.
Barćowány / Inductus, irritus, reſciſſus.
Barćate co / Induco nomina, locationem, decretum, Reſcin-
 do inſtituta, *Adá* alicuius tollo & irrita facio conuello, diſ-
 ſoluo, improbo.

- Káśá**/ Puls, *tis, f.* Pulmentum.
Każe sie uá có/ Specto, magna, spirare tribunatum.
Kapel/ Tullis, tussido. **Káśłowy**/ Tussicularis.
Káśtan drzewo/ Castanea.
Káśtan owoc/ Castanea nux, Balanus, *f.*
Káśtanowa łuska łolaca/ Echinus, *m.*
Káśtanowy/ Castaneus.
Káśtellan/ Castellanus *Sulgo* Princeps districtus.
Kat/ Carnifex, tortor. Exactor supplicij.
Kat/ Angulus. **Katny**/ Angularis.
Katáfalé/ Pegma, *tis, n.* Mausoleum, fastigium.
Katuta/ *idéo* **kat steke**, Carnifico aliquem.
Katowanie/ Carnificina, Laniatus, *us.*
Kawa/ **śawka**, Gracus, graculus, monedula.
Kawaler/ *Side* **Kycerz**.
Kawalkátor/ Equiso, domitor, agitator equorum.
Kawecze ná gym/ Consumo *atatem* in aliqua re, Affixus sum alicui rei.
Kazálnica/ Suggestum *n.* Superior locus, ascendere in rostra.
Kazánié/ Concio, dictio oratoria.
Kazániu śluzacy/ Concionatorius.
Kazdy wszelki/ Quisque, quilibet, omnis pars, omne flagitium.
Kazdy z osobná/ Vnusquisque, singuli. [um]
Każé przywieść przyzwac, Arcesso *vel* acerso.
Każé/ *rzecz* do ludu mam, Concionor, concionem habeo.
Każirod/ **Każirodztec**, Incestus homo.
Każirodzstwo/ Incestus, *us.* *et* incestum.
Każirodztesá/ Concionator, orator, præco diuinus.
Każirodztespi/ Concionalis, concionatorius.
Kazob/ **kozabeł z łupku**, Vtriculus ex cortice.
Kedy/ *Side* **Gozie**.
Kedzierzawie/ Crispo capillum. Vibrare crines ferro.
Kedzierzawosc/ Cripitudo. **Kedzierzawy**/ **Kedzioreł**, Cinnatus, calamistratus crispus homo.
Kedziore/ **Kedzioreł**, Concinnus, cinnus, calamistrata coma, intorti capilli.
Kedziornik/ *co* włosy **trási**/ Ciniflo, *onis, m.*
Kedziorny drót/ Calamister, *m.* Calamistrum.

- Kepeł**/ Cespes gramineus ex qua eminens.
Kes/ *Side Trochē/ Māto.*
Kes/ *okasenie zego/dwā Eesy.* Bucca, bucca, buccella.
Kesy/ *Busy.* Mutilus cauda, Curtus equus.
Ketnary/ *trągary/ legary.* Basella, Suggestus.
Kicham/ Sternuto, *as.*
Kichanie/ *Eichnemie.* Sternutamentum, Sternutatio.
Kigła/ Nodus ex vitilibus fruticibus.
Kieglā/ Tillanarum vestis lineā.
Kiedy bez pytanā/ *z Niewiem Eedy.* Cum, dum, quando, unquam
Kiedykolwieł/ *Quandocunque,* aliquando, quandoque.
Kiedys/ *Olim,* quondam.
Kiel/ *Caninus dens,* Canini amissi non renascuntur.
Kielb/ *Gobio,* gobius fluviatilis.
Kielbāsa/ *Lucanica,* botulus, silicernium, Fercimen.
Kielbāsmē/ *Farator,* Lucanicarius.
Kielich/ *Calix,* *m.* Poculum, Calix vitreus.
Kieliszeł/ *Calliculus,* pocillum, cyathus, *m.*
Kielnia mularska/ *Trulla.*
Kielnia wozowa/ *Loculamentum rheda posticz.*
Kierat/ *Etorym cō wyciągac z dołu.* Ergata, *e.*
Kierat/ *gdyte wieszniowie robia.* Ergastulum, pristinum.
Kiermasz/ *rocznica poświęcānia Kosciolā.* Encenia, *ortum,*
Kiernozi/ *Verres,* *is, m.*
Kiernozi/ *Vertinus,* adeps, iecur, verrinum.
Kierute gym/ *nāwragam zego.* Torqueo proras ad littora, flecto currum, dirigo puppim.
Kierz/ *Erzā.* Herba multos pullos habens.
Kiesieci/ *Castus plumbo illigati,* sculponex.
Kiesieci/ *Sacculus vesti subitus.*
Kitanka pragel/ *Malleus,* tudes fullonum telas lauantium.
Kiuel/ *Claua ferrea breui manubrio.*
Kiem biteł/ *Side Bite Eitem.*
Kitowe faranse/ *Fuluarium.* **Kitowy Polag**/ *Obelia,* *e.*
Kikut/ *Trunca manus,* truncus digitus.
Kilā/ *Eilfā.* Aliquot, aliquot fariam.
Kilā chorobā/ *Hernia,* *e.* Hydrocela.
Kiladzieciat/ *Aliquot viginti dies,*

- Bláman/ Ige.** Méntior, mendatio falio, dico mendacium.
Blamca/ Igarz/ Blamlwy. Mendax, falsiloquus, falsidicus,
 expers veritatis. **Blamlwie/** Mendaciter.
Blámra/ Ansa ferrea.
Blámrule/ Ansis ferreis & plumbo vincio. (pore.
Blániam sie/ Inflexo genu, submitto genu, currari toto cor-
Blániam sie od zego/ Salutem alicui ab aliquo defero, per-
 fero, nuntio dico. [tium.
Blápan zebomá/ Increpo malis. **Blápane/** Crepitus, den-
Bláponogi/ Sonipes.
Blápouchy/ Flaccus, flaccidis auriculis canis.
Blax/ Side. Przechystosc/ Jásny.
Blaret wino/ Vinum heluolum, eliquatum.
Blarze/ Eliquo, examurcare oleum, Liquo, *at.* vinum.
Blasz. Blaszanie. Plausus populi, Cottabus, *m.* Sclopus, S
 Scloppus, Poppysmus, *m.* Crepitus.
Blaszam geba/ Poppysma edo.
Blaszam rekoma/ Complodo, collido manus, Concrepo di-
 gitis, Plaudo manibus.
Blasztor/ Claustrum, Coenobium, Monasterium.
Blasztor Pánienski/ Parthenon, *omni, m.* Sacrarum virginum
 collegium, Gynecæum sacrum.
Blaspa/ Cautæ, conclaue auium.
Blatka ná zwierzai/ Carabulum, Cauca ferrarum.
Blatwa koscielna/ Excommunicatio.
Blazura v kštag/ Vincula ærea librorum. [gitur.
Blawizymbal/ Blawifort. Instrumentum musicum quod tan-
BlECE/ Adifico casæ, Coagmento pontem.
Blchá ná wsi/ Abecedarius, triualis Magister.
Blcze/ Nitor genibus, ingeniculo, *at.*
Blczen ná niebie/ Nixus, *nixi.* **Blczenie/** Flexio genuum.
Blcze co/ Conglutiono aliquid. **Blczenie/** Conglutinatio,
Blciona rzez/ Glutinamentum. **Blciony/** Bituminatus.
Blcowały/ Blcisty. Glutinosus.
Blcowały/ z kleu drzewnego. Gumminus.
Blcşam/ padam ná kolána. Procumbo in genua, Flexo po-
 pite sîdo, Prouoluor genibus.
Blcortá/ Crepiaculum, Crotaculum.

- Klepádlo/** Hoc dō vbitánia zjemte. Panicula, *q.* Fistuca,
Klepki/ Materia pro dolijs, Secamenta.
Kleryk/ Clericus, iniciatus sacris.
Klestá/ Clades, cladem accipere, Calamitas.
Klestá rybá/ *Vide* Klestá.
Klestá roba/ Ricinus, *m.*
Klískae/ Forceps, *forcipis*, *f.* **Klískati/** Forficulae.
Kley/ Bitumen, *n.* Glutinum, *n.* Glucen, *inis*, *a.*
Kley z ryby/ gdy sietra. Strigmentum piscium.
Kley z drzew Gummi, *n.* *indecl.* Gumma, *a.*
Klin/ Cuneus. **Klinásty/** Cuneatus ager.
Klisterá/ lékařstvo. Clyster, *eris*, *m.* Enema.
Klisteré wziac/ Clystere purgari.
Kline/ *Vide* Przeklinam/ Wyklinam.
Kloc/ ná ktorým rabta. *Vide* Pien.
Kloc/ gárdliná. Culmarum equalium fascis.
Kloce piwo/ wino. Turbo, agito, misceo, fluctuare facio.
Klocie/ kolenie gym ostrem. Punctus, *us*. Punctio.
Klodá ábo miará mokrych rzeczy. *Vide* Bezka.
Klodá státek/ Dolium.
Klodá wieszienie/ Numella, Solea lignea.
Klodzina/ Truncus, caudex.
Klokočina ogrodna/ Pseudosycomorus [dendron.
Klokočina wloska/ Pistacia. **Klokočina lesna/** Staphylo-
Kloma/ stec Verriculum.
Klon/ Acer, *n.* **Klonowy/** Acernus.
Klonica/ ábo Klonce. Paxilli rusticani.
Klopot/ *Vide* Grasznek.
Klosek/ Massula e farina conspersa.
Klos/ Spica *f.* **Klostiány/** Spiceus.
Klosow zbieranie/ Spicilegium.
Klosy wypusam/ Spico, *as.*
Klotka zelazna/ Sera penilis, mobilis.
Klubá/ ábo klobá budownicza. Trochlea, *a.*
Klubá v wagi/ Trutina, *a.* Aequamentum.
Klucz/ Clavis, *f.* **Kluczni/** Clauicularius.
Klucyk/ Clauicula.
Klucik/ Ferio rostro.

- Klus!** Gradus tollucilis.
Kluska! Succuffor, Tolutarius.
Klykie! Condylus.
Kmieć/ kolnie/ stodia! Colonus. **Kmiecy!** Colonarius.
Kmin Framny! Cuminum.
Kmota! Colona, rustica coniunx.
Kmore! Compater, Sponsor.
Knap! *Side* Sultennus.
Kniat ziele! Poddiał trzeci. Farferum.
Kniaż! Cár! *Side* Kstaże.
Knieia! Tesqua, *n. plur.* Tesca, tescua.
Knot do świec! Ellychnium.
Knot! Knotek do rany. Penicillum, *n.*
Knutel! *prop* Contrunco, arborem.
Knute co! *tr.* Fabricor aliquid ingenio, Machinor.
Knutel! Paxillus ad varios vsus.
Kobiela! Kobialka. Cista viminea.
Kobieli sie sąca! opona. Sinuatur vestis.
Kobielisty! Laciniosus.
Kobierzec! Tapes, *etis, m.* Tapete, *ti, n.*
Kobierzec! Kozłamski. Tapete Perficum.
Kobus! Kobic. Falco arborarius.
Kobylenie! Kobyliń. Prætentura, *arum,* Obex, *icis, ma*
Kobyli! Equinus, Lac equinum, Vbera equina.
Kozba! Pandura, *a.*
Koc! Cento, *onis, m.* Amphitapa, *a.*
Koceni ziele! Gnaphalium, ci amaxelum.
Koceni żołte! Amarantus cetrinus.
Kocham sie w gym! w ktem. Delector, oblector hac re, con-
 quietico in studijs. Deditus sum voluptatibus.
Kocham sie w sobie! Placeo mihi.
Kochani! Kochaniek czy. Delicia, deliciola, Anima.
Kochanie! Oblectatio, oblectamentum, delectatio, delecta-
 [mentum].
Kocie! Catulus felis.
Kocie ptasz! Badz. Ornithon, *m.*
Kocie gest! Chenoboscium, Hara anserum.
Kocie kazy! Neflotrophium.
Kociek! Lebes, *etis, m.* Cucuma, *a.*

Koścelek/ Cocumella, Coquulum *vel* coculum.

Kośłodan/ Kot morski. Cercopithecus, *m.*

Kogut *Side Kur.*

Koka kofos *Side Kwośa.*

Koronat ziele/ Aristolochia.

Kośos/ Gallina. **Kośos nąśladka**/ Gallina incubans.

Kośos mloda/ Pullitza. **Kośoska**/ Gallinula, Pullastra.

Kośosze sie/ Fació me magnum; gloriosum, ferocem.

Kośosy/ Gallinaceus, Gallinarius.

Kol/ Vallus, Exacuere vallos.

Kol ostry/ **záciosany**. Syllus, tonsilla.

Kolace *bite me drzwy*/ Pulso ostium, Increpo foros.

Kolacy/ **ośisty**. Aculeatus, Sensus, Echinatus.

Kolacy *w kolo idacy*/ **Przacy**. Rotans.

Kolacz/ Scriblita, *a*, Sphærita, ferreum.

Kolaczek **Aprękarśki**/ Trochiscus, Ecligma, *m.*

Kolaczowy spodek/ Solum.

Kolaczowe listki/ Tracta, *orum*.

Kolano/ Genu, *n*. **Kolanśo**/ Geniculum.

Kolasa/ Vectabulum.

Kolasa nąkryta/ Plaustrum rusticum Arcera.

Kolaci/ **Kolaciante**, Pulsus, *ms*, Strepitus, *ms*.

Kolca w pąngerzu/ Hami lorice.

Kolca do opon/ Annuli velares.

Kolca v śaty/ Armilla, fibula, spinter.

Kolora/ Stragulum, Lodix, *ms*, *f*.

Kole/ Pungo, *is*. Compungo, stimulo, fodio aliquem stimulis.

Kolebka/ Cunæ, *orum*, Canabula, *orum*.

Koleda/ Strena, *e*.

Koledute/ Strenam peto, capto, posco, do recipio.

Kolek do zawieszenta gego/ Paxillus.

Kotem *w kolo co gynie*. Circulatim, in orbem, orbiculatim rotari, in turbinem versari.

Kolera wilgotnosć w ciele. Bilis, *is*, *f*.

Kolera/ choroba. Cholera.

Kolerygny/ Biliosus, Cholericus.

Kolet/ Thorax splendidior.

Koley/ Orbita, regio, deflectare de recta regione.

Koley

- Koley ná Pogo/ Vices meæ sunt, Sua vice.
 Koliśá/ Koliśá w figłách. Colicus dolor, *Vel* coliacus.
 Koliśá w bófu/ Tetum dolor lateris vchemens,
 Koliśe cietpiacy/ Iliosus, Colicus homo.
 Kolisty/ w frag idacy. Cyratus.
 Koliśo/ Rócula. *a.* Kolo ná ktorym chodýt liná. Orbiculus.
 Koinerz v šáty/ Focale, *is n.* Collare *vulgo.*
 Kolo/ figura okrągła. Circulus, Orbis, *m.* Corona, ambitus
 rotundus. Kolo wożowe/ Rota currus.
 Kolo Seymowe/ Cbmitium.
 Kolo iásne w Kolo Miestacá/ Halos, *Vel* halus, *li m. 2.*
 Kolo/ Kolo Gego; *Præpositio.* Circa forum, circa iecur, ob
 pórtu ire, circiter, Circa decem lustra. Plus, minus triginta
 Kolo dzisty/ Plaustrarius, Rhedarius, Carpentarius faber.
 Kolo dzistyśtwo/ Carpentaria fabrica.
 Kolo wrot/ Vertibulum, verticulum.
 Koliśá/ Koliśá. Pileus turbinatus.
 Koliśá có sie Koliśe. Petaurista, *a. m.*
 Koliśá dzisty/ Cunarum motor.
 Koliśanie/ Oicillatio, Iactator in peturo.
 Koliśá/ Petaurus, *m.* *Vel* petaurum *n.* Oscilla, *orum.*
 Koliśe Pogo/ Agito, *Vel* Iacto aliquem petauró.
 Komedya/ Comedia, Scena, *a.* Spectaculum.
 Komedya strote/ Ago comediam, Facio historioniam.
 Komedyny/ C. micus pòeta, Scenicus artifex.
 Kometá/ *Side* Miotá ná niebie.
 Komegá/ Caudicaria nauis.
 Komin dla dymu/ Caminus, Spiraculum fumi.
 Komor/ Culex, *icis, m.* Centrines, *a. m.*
 Komorá/ schowánie. Conclauē, *is, n.* Cubiculum æstiuum.
 Komorá/ w natiemnym domu mteśkánie. Meritorium.
 Komorká/ Cellula, Cubiculum.
 Komorniś/ Inquilinus, proletaneus, proletarius.
 Komorniś/ wrzedniś/ Cubicularius, Præpositus cubiculo.
 Komorny/ Cubicularis.
 Kompánia/ *Side* Bráctwo.
 Kompás/ Horoscopum vas. Scaphium.
 Kompás morści/ Pyxis nautica.

- Kompáturá/ párgámin do wšywánia.** Sittyba, *anim.*
 Membranulæ, Membrana, Segeltre, *is.*
Kompleksya. Temperatio, habiudo, constitutio corporis.
Kompozycya štólna/ Exercitatio, Stylus Latinus, Scriptio.
Komza káptánšta/ Vestis sacerdotalis lintea.
Komja nošacy ná sobje/ Linteatus, liniger.
Koň/ Equus, Sonipes, *edis*, Quadrupes, *edis.*
Koň nogámi bitacy/ Calcitro, *anis*, *m.* Calcitrosus equus.
Koň chudy/ Equus strigosus.
Koň čiešto nošacy/ Succussator, succussor.
Koň dziki/ Equiferus. **Koň ná štánu.** Equus saginarius.
Koň potěly/ Equus iustus, cernuus.
Koň powodny/ Desultorius equus.
Koň przybrány/ Equus phaleratus.
Koň twárdoušty/ Equus duri oris.
Koň wierzchow/ Veredus.
Koň z ošlce/ Hinnus.
Konam/ vnteram/ Agn. exspiro, animum, Linquor animo.
Konam co/ prowázde do konicá. Pertexo, orsa, Continuo a-
 liquid. **Konamie, zego/** Continuatio alicuius rei.
Koncept/ wymyšl/ poštie. Conceptio, Species & cogitatio,
 Conceptus animi.
Konczes/ Contus ferreus.
Končátá zceg/ Conus, *m.* forma conis, Pyramis, *idis*, *f.*
Končátro/ Cuspidatum. **Končátosć/** Acum n ligni, cunea-
 tio. **Končátý/** Conspidatus, mucronatus, acuminatus, fa-
 stigiatus, cacuminatus. **Konče co/** Finio opus.
Konče zceg mowe/ Peroro, Concludo, termino orationem,
 Finem facio *teponis.*
Končy sie co/ Delinit, terminatur, deficit, finitur.
Kondycya/ wárunek. Conditio postularum.
Kondycye komu dáte/ Conditionem offerre, proponere.
Kondycya/ aliter. Sors fatum.
Konew/ Cantharus, Capis, *idis*, *f.* Camella.
Konfekt z rožey/ zc. Conditanea rosa, Rosatum, Confectio.
Konšlłowác dobrá/ zábřác do štárbu. Redigere bona ali-
 cuius in publicum, Fisco applicare bona.

- Koniakowka gruska** / Pyrum Clumacense,
Konec / Finis, *m.* *S. f.* Terminus vitæ, Exitus anni.
Konecznie / Omnino, planè, profus, necessario, fataliter,
Konik / **Konizek** / **zrebic**. Equulus,
Konik / **stogzek** / **robak**. Cicada.
Koniuszy / Magister stabuli, Tribunus stabuli.
Konkurencyja / Concurfus, *us.* **Konkurent** / Emulus.
Konny / *subst.* *Side* **Jezdziec**,
Konny / *adiect.* Equestris, Turmalis statua,
Konop / Cannabis, *is, f.* Cannabum.
Konopiány / Cannabinus.
Konowal / Veterinarius, Equarius medicus.
Konowalstwo / Veterinaria medicina.
Koniski / Equinus pes, sanguis.
Koniski pastery / *Side* **Kostruchary**.
Konstellacyja / **Aspekt pod ktorym sie kto rodzi**. Genesis eos,
vel is, f. Genitura, constellatio, Horoscopus.
Kontentue sie gym / *Side* **Przeście na gym**.
Konterspekt / **odmalowanie**. Ectypuni, exemplum, conforma-
 tio theatri. **Konterspektue co** / Conformo ædem, columnã,
 Exprimo exemplar, imitatur pictor aliquid penicello,
Side **Wyrazam**.
Kontrakt / Contactus.
Kontraktue / Stipulor, instipulor.
Kontrowersye / **watpliwosci o wietze** Controuersie de ve-
 ra religione. Res qua in religione controuersi faciunt.
Kontyfat / **czynã przednia** Stannum Angelicanum nobilif-
Konwalia / **lanka**. Liliun conualium. (simum.)
Konwisarz / Futor, Faber aris.
Kopa pientedzy / **Esiaq** / **owiec**. Sexageni nummi, sexaginta
 libri, Sexagena. **Kopa siãna** / Meta feni.
Kopacz / Fossor. **Kopam** / **Eopte**. Fodio.
Kopane rzeczy w ziemi / Fossilia, *n. plur.*
Kopanie / Fossio, fossura, **Kopány** / Fossitius, fossiliaq
Kopce / Denigro, fuligne inficio.
Kopeci / Vapor flammæ, exhalatio flammæ fumida.
Kopewas / Chalcauthum, vitriolum,
Koptec na roli / Terminus scopelus.

- Kopista żołnierza/** Hasta **Kopieyńsk/** Hastatus miles.
Kopieyńsk co Koptie robi. Hastarum artifex.
Kopr swoyzi/ Anethum. **Kopr Kobyl/** Hyppomarathrum.
Kopr włoszi/ Feniculum, marathrum.
Kopyac/ Spatha lignea.
Kopytisk/ Asarum, nardus syluestris.
Kopyto v bydleciã/ Ungula, unguis bouis.
Kopyto rozdwojone/ Ungula bifulca.
Kopyto nierezdwojone/ Ungula solira.
Kopyta v swetã/ Formula, modulus.
Kor/ Chor w Kościele. Odeum, n.
Kora/ albo **stora** na drzewie. Cortex, *icis, m.*
Korab/ Arca Noe, Nauis tecta.
Koral/ chrost morski. Corallium, corallum.
Korb/ **Korbã** baniã Cucurbita.
Korbã/ Taurea, *f. Lora, n. plur.* Cedere loris.
Korcal/ Alueolus. **Korcal do sypãnia zboża/** Concha.
Kord/ Machæra.
Kordãl/ *vide Smitãl.*
Kordyãcny/ Cardiacus. **Kordyãka/** Cardiacus morbus.
Korek drzewos y stora tego. Suber, n.
Korkowy/ Corticeus.
Kornecista/ Cornicen, *inis, m.* **Kornet/** Cornu. Sonabit cor-
 nua, quod vnicaque tubas.
Koronã papiańska/ Tonsura. **Koronã Krolewsza/** Diadema,
is, n. Insigne regium, Corona aurea.
Koronowaný w korone/ Diadematus.
Koronisz fogo/ Diadema alicui impono, Corono Regem.
 auro, Ornamento regali decoratus est.
Kortynã/ Peripetasma.
Koryãnder/ Coriandrum.
Koryto/ Canalis, alueus.
Korytko/ Canaliculus, canalis, *m.*
Korze sie/ Submitto me, supplex ad pedes alicuius iaceo, sup-
Korzec/ Medimnus.
Korzen/ Radix, *icis f. Stirps, m.*
Korzente Upiekã/ **Stie/** Aromata. *n. plur.*
Korzente sie/ Ago radices, Radiceor, *aris.*

Korzente

- Korzenteſe/ Radicatio, Korzeniſty/ Radicoſus,
 Korzeniſe/ Papiet. Aromatarius, Aromatapola.
 Korzyſci/ *Side Zysł.* Korzyſtam w gryn/ Duco aliquid lau-
 di, gloria, honori. In lucro aliquid pono.
 Kos/ ptał. Merula, merulus.
 Koſa/ Falx, *cis, f.* Koſiſty/ Falcatus.
 Koſaciec lilowy/ ſiołkowy Porzeñ. Iris, *f.*
 Koſaciowy/ Irinus, Koſatki ſtele/ Phalangium, *n.*
 Koſci/ Os, Oſis, *n.* Koſciány/ Koſciſty. Offeus.
 Koſciot/ w zględem perſon. Eccleſia.
 Koſciot/ w zględem muru/ Templum, Aedes, *Vel* ædis facta,
 Baſilica, Domus Dei, Koſciot opattuſe/ Aedituor, *err.*
 Koſtacz/ Fenifeca, *e, m.* Fenifex.
 Koſm/ Koſmeł welny. Floccus, *m.*
 Koſmácieta/ Hirſutus fio. Koſmáciyny. Capillamenta radi-
 cum, fibræ herbarum, lanugo frondium.
 Koſmácki/ Yua Ipina. Koſmátoſci/ Hirutia.
 Koſmáty/ Villoſus, hirſutus, hiſpidus, fibratus, comatus,
 pexus, capillatus.
 Koſnicá/ Oſſuarium.
 Koſterá/ Aleator, Aleo, *err, m.*
 Koſterſki/ Aleatorius, talarius ludus.
 Koſteruſe/ Ludo aleam, Luſicio alea.
 Koſtka/ Koſteczka. Oſſiculum.
 Koſtka/ figurka kwadrata. Cubus.
 Koſtka y nogi/ Talus, *m.* Koſtka martwa/ Scirthus, *m.*
 Koſtka do grania/ Alca, teſſera.
 Koſtur/ Koſturek, Scipio Bacillum.
 Koſtżewá/ Iſchaemon, *onis, f.*
 Koſy gwiazdy/ Orion, *m.*
 Koſi/ Sporta, *e.* caniſtrum, cophinus. Qualum, *n.* Corbis, *n, f.*
 Koſi okoſy/ Loculamentum.
 Koſi mlyſki/ Infundibulum.
 Koſi do cedzenia/ Fiſcus vimineus.
 Koſi w ſaſicách/ Loricæ, loriculæ.
 Koſi w ſtepie/ Incumba, *e.*
 Koſi Tatarski/ Prætoriana cohors Tartarorum.
 Koſiatek/ Koſyłow máterya. Pleſta, *e.*

- Koſalká**/ Fisciua, Fiscella.
Koſe laſe/ Defeco prara, Falco, *as.* **Koſemie**/ Fenifectum.
Koſt/ Dispendium. **Koſt wiode**/ *Side Zapliadam.*
Koſtowác dáte/ Do guſtum.
Koſtowánie ciego/ Guſtatio, libamentum.
Koſtownie/ *z koſtem.* Sumptuoſe, apparatus.
Koſtowny/ *z koſtem.* Sumptuoſus.
Koſtuiz ciego wſaſeniem/ Guſto, libo, primis labris attin-
 go, deguſto. **Koſtuiz w przod**/ Prægusto, prælibo, *as.*
Koſtuiz ciego/ *tr.* Tento rem armis, prætento aliquid.
Koſtuiz mie to/ Tanto mihi conſtat. [rioius.
Koſtuiz ſie z ſiem/ Præludo, tento, certo cum aliquo, expe-
Koſulá/ Induſium, camiſia, ſubucula.
Koſyſt/ **Koſyſzeſt.** Sportula, caniſtellum, corbula, *a.* Fisciua
 ficorum.
Koſyſko ſiele/ Verbena, periftereon.
Kot/ **Kotká.** Felis, *is. m.*
Kotewſi żełázne/ **Kotwiſki.** Triboli, *m. plur.* Murices ferrei.
Kotlarz/ Faber æris, **Ærarius,** *ſubſt.*
Kotlarſtwo/ Chalceutice, *es.*
Kotlarſki wárſtat/ **Kuznia.** **Æraria** officina.
Kotna owcá/ Foſta ouis.
Kotwicá/ **Kotew.** Anchora, *ſel* anchora.
Kotwiczna liná/ Anchorale, *n. ſubſt.*
Kotwiczy/ Anchorarius, anchoralis.
Kowádło/ *Side Kowálnia.* **Kowal**/ Faber ferarius.
Kowalſki/ Fabrilis flamma, ferrarius.
Kowalſtwo/ Ferrea fabrica.
Kozá/ Capra. **Kozá dzika**/ **ſpálná.** Dama, *m. & f.* rupicapra.
Kozacy/ **Kozactwo.** Lewis armaturæ equites. Velites eque-
 ſtres Polonorum.
Kozi/ Caprinis, caprilis. **Kozia brodeká ſiele**/ Tragopogon.
Kozia ſkorá/ Pellis caprina.
Koziarńia/ Caprile, *n.* Hædile, *is. n. ſubſt.*
Kozia ruta ſiele/ Onobrychis, *idis. f.*
Kozlarz/ **Kozlarz.** Caprarius.
Kozi bobki/ Fimus caprinus.
Kozilep drzewko/ Lada ledum.

- Kozilepow soE/ Ladanum.
 Kozimleg ziele/ Chondrillon.
 Kozica/ styE. Ralla, fustia bifurcus, purgando vomeri.
 Koziel cyßzony/ Hircus castratus.
 Koziel me cyßzony. Hædus.
 Kozil ná ciele/ Caperamenta frons.
 KozieleE/ Capreolus.
 KozieleE, al. KozieleE przewroćc. Saltus in caput.
 Kozil/ Capella. Kozle/ Kozlatko. Hædulus.
 Kozlowy/ Hædinus, Hircinus.
 Kozodoy/ Páštucha. Caprimulgus.
 Kozodoy praE/ Strix, &el Scirinx.
 Kozodzil ziele. Tranium, n.
 Kozuch/ Rii no, onis, m. Arnacis, idis, f. Pellis manicata.
 Kozuch ná mleku wárzonym/ Crassamentum lacti aut pulci
 coctæ innatans.
 Kozuchem odziany/ Pellicus, Pellita iuuentus.
 Kza/ Cruita, Frustum, glaciei. [facio.
 Kzage/ Kzate ogradzam. Clathro, as. Cancelli, as. Cratem
 Kzaciasto/ Cancellatim.
 Kzaciasty/ Cancellatus, clathratus, cratitius.
 Kzage/ Crocito, Coruus crocitabat, Cornicor, aris.
 Kzage ná fogo/ tr. Omnium maledictus succlamatus, Urge-
 or conuictis omnium, Obstrego oáioso clamore alicui.
 Kzadnacy rod/ Furax, acis, om.
 Kzadone/ Furor, aris Clepo, z. Subduco, subtraho aliquid,
 suffuror, Surreptio aliquid alicui.
 Kzadone Kzegypospolitey/ ábo Kzolewskie rzeczy. Pecula-
 tum facio, Depeculor fanum, Compilo ararium.
 Kzadzies/ Kzadnienie. Furtum, detraçtio alieni.
 Kzadzies/ z Parbu Kzolewskiego. Peculatus, us.
 Kzadziesza/ Kzadziennym sposobem. Furtim facere.
 Kzadzienny/ Furtiuus, Surreptitius.
 Kzag/ Circulus, orbis. Kzag/ gra. Trochus.
 Kzaglica/ cyga/ wártołka. Turbo, imis, m.
 Kzaglica graci/ Exercere turbinem.
 Kzaiel/ Scindo, concido aliquid in orbiculos.
 Kzainá Krag. Regio, Plaga, Ora.

Brátopsis/ Chorographus. **Brátopsisanie/** Geographia.

Brálam/ *Side* **Bráze.**

Brákanie/ Crocatio, Crocitus, *m.*

Brálow/ Carodunum, *Vulgo* Cracouia.

Brám/ Frannica/ budá. Taberna, Inſitoria taberna.

Brámárká/ Inſtierix. **Brámárſki/** Inſitorius.

Brámárſtwo/ Inſitorium, **Brámárz/** Frannik, Inſitor.

Brántec Margo teſtudinis, conchæ.

Bráſá gládłoſć/ Venuſtas corporis, Nitór, decor.

Bráſlá prał/ Cæruleus.

Bráſmiete/ gládmieté. Boná ſum habitudine.

Bráſny/ gládki. Formoſus, venuſtus, floridulo ore nitens.

Habitor, conſpicuus formá *Side* **Wrodziwy.**

Bráſomowſtwo/ Eloquénia, Rhetorica, Facultas Oratoris.

Vis, ars, oratoria. Ars Rhetorica. **Bráſomowca.** Orator.

Rhetor, *Latine loquens.* **Bráſomowſki/** Rhetoricus, orato-

rius liber. **Bráſomowſkie/** Rhetoricè, oratoriè.

Brátá/ Cancelli, *m. plur.* **Brátká/** Craticula, craticulum.

Bráwadz/ Culter alicuius rei Ora proculi, Margo conchæ.

Bráwadz toſtká/ Sponda, Latus lecti.

Bráwiec/ Sartor, ſarcinator.

Bray zegokolwick/ Ora, regio, margo, Extremitas mundi,

regionis. **Bray ſáry/** Ora veſtimenti, ſimbria veſtis.

Bray ſwiátá. Clima, *ſis, n.*

Bray/ ábo dſial ſwiátá. Zona mundi, Horizon, *ontis, m.*

Brayzy/ Præguffator, ſciſſor, diribitor, ſtructor, carptor.

Brázenie/ Bragi/ **Polene.** Circuitus ſolis, circuitio, circula-

tio altrorum. Cyrus miluij iu àère. Anſractum, *neutr.*

Brézacy ſie zátoczſty/ **Brézſty.** Tortuoſus, contortus, a-

mnis. Flexuoſus, ſinuoſus, turbineus.

Bréze co/ Torqueo, contorqueo capillos.

Bréze ſie/ Voluor, torqueor.

Bréze ſie/ *al.* obracam ſie z **ſráſunku.** Tergiuerſior.

Brécentie/ Contorſio, Vertigo terebrarum.

Brécony/ **Bréty/** **Brézſty.** Tortus funis, tortilis neruus, Con-

tortus crinis, inortus funis.

Brédens ſlory/ Carcheſium.

Brédens/ *al.* **Brédyt.** Fides.

Brédencez/

- Bredencery** *tebtowyl* / Ab argento, *f. seruus*.
Bredencute *femu* / Præguſto cibos, Prælibo, propino alicui.
Bredyt *sobie wſyniê* / Confirmare ſibi fidem, Præſtrucere ſibi
 fidem. **Bredyt** *sobie zepſowâc* / Perdere conſuetudine
 fidem, Fides conceidit Romæ. **Ûginal Bredyt /
**Bredyt zepſowâc / Auferre, detrahere abrogare fidem alicui.
Bregi *powrozow* / *zwianca*. Volumina uinciorum, Spiræ
 funium, habenarum.
Bregle *gr.* Ludus pyramidum.
Breforze *tofoſ* / Gracillat gallina.
Brepaf *gork* / Carpatus.
Breplei / *ciârto ſmâzone*. Laganum.
Bres / Meta, Calx, *cis*, *f.* Flexus.
Breſtâ / Linea, lincamentum. **Breſtâ** / **Breſtâ**. Lineas duco.
Bret / Talpa, Animal fodiens terram.
Bretâ / Creta, creulâ.
Bretny / **Brety** *ſilâ mâracy*, Cretosus.
Breto / Intortius, *ab intortè*.
Bretoglow *ptaſ* / Linx, *gr.*, *f.* Torquilla, Verticilla.
Bretowâny / **Breta** *bielony*. Cretatus, cretatâ mappa.
Brew *w ciele* / Sanguis *inis*, Sanguen, *n. priſcum*.
Brew *z ſciâtâ cieſaca* / *abo zſiâbla*. Cruet, *m.*
Brew *w ſobie mâracy* / Sanguineus.
Brewſi *wlomny* / Fragilis, Fragile corpus.
**Brewſoſc / Fragilitas humana.
**Brewnoſc / Conſanguinitas.
Brewny / Conſanguineus, conſanguinitate propinquus.
Breſel / Colus exitans.
Brezy / Focalla, Colli ornamenta linea, plana uel criſpata.
Brochmal / *magtâ*. Amylum.
Brog / *ſtepia ſpora*. Inceſſus equi temperatus.
Broge / *ſpora ſbe*. Grandi gradu propero, Proceros paſſus.
Brogulec / Niſus, Accipiter minor. [profero.
Brot / *ſtopâ*. Gradus uelligium.
Brot *mârâ* / Paſſus. **Brotiem** *kozmiertzam col* / Paſſibus di-
Brotodyl / Crocodillus. [menor.
Brotokſi / *ſâfran polny*. Cnicus, *ſel* Cnecus, *f.*
Brotowyl / *toſly*. Cantherij, Deliquiz.********

- Broł**/ Rex, Regnator. **Broł**/ grã, Basilinda.
Brolestwo/ Regnum. **Brolewic**/ Infans Rex, Regulus.
Brolewic/ Regis filia, Regia virgo.
Brolewsta wãfãncya/ Interregnum.
Brolewst/ Regalis domus, Regale solium.
Brolewst/ namtefãnt/ Interrex, Vicere, Prorex.
Brolewst/ Palãci/ *Side Palãc.*
Brolewstie/ po **Brolewsta**. Regiè, Basilicè, regaliter.
Brołif/ Regulus. **Brołif zinterze**/ Cuniculus.
Brołif ptał/ Trochilus, Senator, Rex avium.
Brołowa/ Regina. **Brołute**/ Regno, *es, Side Pãnute.*
Broł/ Prouisa. Sine, abique, citra.
Brołkã/ rogne dziete. Chronica, *orum, n. plur.* Annales,
plur. Animalium monumenta.
Brołkãrz/ Annalium scriptor.
Brołkã/ Guttula.
Brołido/ Aspergillum.
Brołido źiele/ Oenanthe, *es.* Filipendula.
Brołidnicã/ Aquiminale.
Brołie/ *Side Pokrapian.*
Brołie okolo/ Circumspargo.
Brołiente/ Sparsio aquæ. Aspergo, *imis, f.*
Brołkã pãrãstã punkãt. Apex, *icis, m.* Punctum.
Brołkã/ **Brołkã**, Gutta, Stilla.
Brołkãmi/ po **Łãpce**. Guttatim.
Brołkãst/ Guttatus, Rorans poculum.
Brołkãst/ **Brołkãst**. Guttis grandibus cadens, fluens.
Brołkã/ Ligna telam extendentia, Machina textoria.
Brołkã/ **Brołkã**. Tendicula.
Brołkã nãbzniãla/ Pustula & Pusula, *a.*
Brołkãwiete/ Pustulæ mihi corpore surgunt.
Brołkãwy/ Pustulosus.
Brołki/ Brevis via, breue spatium, perbreue xuum, perexi-
 guum tempus. Curtus, curta sententia.
Brołko/ **Brołkãno**. Breuiter, perbreuiter.
Brołko mowiac Vno verbo complectar.
Brołkãmowãc/ Breuiloquentia, Laconismus.
Brołkãmowny/ Breuiloquens,

- Brotośóg**/ Brenitas pedum, temporis, orationis, Contractio
 & breuitas in oratione.
Brotośilá/ Oblectatio animi, otij, Deliciae.
Brotośilnik/ Oblectator. **Brotośilny**/ **Brotośilom** Rusacy.
 Luforius, Luforia arma, fulmina.
Brotośilny/ *al. Vide Dieśny Żartowny.*
Browá/ Vacca, Bos, *f. Vaccula.*
Browá táłowa/ nieplodna. Taura. **Browá**. Vaccinus, Lac
 vaccinum. **Browá mlez**/ *sicte.* Sonchus leuis.
Browá reś/ Myagrus, *f. Tricicum bouinum.*
Browieniec/ *Side Onoy bydłecy.*
Browóh/ robak. Scarabæus, Cautarus.
Broy plngowy. Dens atrati, vomeris.
Broy śáty/ *Side Bstalt.*
Brtaś/ gardziel. Aspera arteria, Trachea. Canalis animæ.
Bruga *ne*/ Sereando penè suffocor. **Bruchóć**/ Fragilitas.
Bruchtá/ bábieniec. Proteucha, *e.*
Bruchyl **Brupáśty**/ **chrupáty**. Friabilis, fragilis glacies Cru-
 stosus. Fragosus.
Brucel *Śr Brucy w brzuchu*. Crepat mihi venter, Crepant,
 murmurant intestina.
Brucenie w brzuchu/ Serepitus, murmur intestinorum.
Brucz/ *adict.* Coruinus, Coracinus color.
Brucz/ Coruus. **Brucz nocny**/ *Side Nocny Brucz.*
Brupa/ Polenta, Far hordei.
Bruparz/ *co Brupámi żyw.* Rulphagus.
Brupa/ Pulicula. *Side Ráśá.*
Brupnik *co Brupy robie* Polentarius, pultarius, pultificus.
Brupny/ Polentarius.
Brucze kopie/ Metalla fodio, effodio.
Bruczowy/ Metallicus, metallifera terra.
Brucze/ Metallum.
Brucze co druzgóce. Confringo, Frango in micæ. Commi-
 nuo, conterro. **Brucze**/ *ábo Brucze mleso*. Friabilis caro.
Brucze cielece/ Interanea vituli, Echinum.
Bruczane/ Porticus, *us, f.* Peristylum.
Brucz, **Brucz**, **Brucz** **glintány**. Vrcus fictilis, aquarius.
 Vreolus, capeduncula.

Krwawie/ Krawwo cynie. Cruento, prata, arua, Cruore
inficio terram, riuos.

Krwawnik ziele/ Herba sanguinaria, Stratiotes, *m.*

Krwawnik insy/ co krew poruża. Gramen aculeatum.

Krwawnik wodny/ ziele. Millefolium,

Krawnik kamiesi/ Hamatites, *s. m.*

Krawwo/ Cruente, cruentius.

Krawwoy/ pokrwarzony/ Cruentus ensis, gladius, Sanguinolentus, perfusus sanguine, Foedatus sanguine.

Krawwoy/ Kraw podobny. Sanguineus imber.

Krawia plynz/ Krawia sie oblewam. Sanguineo, *ai.* Pedes sanguinant, manat sanguine cicatrix,

Krawia plute/ Sputo, rejcio, vomo sanguinem. Exspuo, exscreo sanguinem. **Krawia plwante/** Anastomosis, *cos, f.* sanguinis eiectio. **Krawie rozlewca/** Sanguinarius.

Krycie gego/ skrycie. Occultatio alicuius rei,

Krycie sie/ Latitatio, occultatio sui turpis,

Krygi/ krygowá vřdá, Lupatum, Lupatus, *m.* Lupi, *m. pl.*

Kryziacy co/ Absconfor auri.

Kryie co/ Occulto, oculo aliquid, Abscondo, abstrudo, abdo, obstrudo, recondo nummos.

Kryie sie/ vřhodze w kat. Abdere se in occulto, Conijcere se in latebram, sub scalas.

Kryie sie/ al. Nie vřkazuie sie ná swiat. Delitescio, lateo, latitio, oblitescio, occulto me.

Krytomo/ Clanculum.

Kryminat/ Maiestas crimen, perduellionis crimen.

Krynica/ rzap/ studnia nie žywey wody. Cisterna.

Kryšťal. Crystallus, *f.* & Crystallum, *m.*

Kryšťalowy/ Crystallinus.

Krzak/ krzacek. Vide Kierz.

Krzeka robař Tarantula. Stelli, *m.*

Krzeka swinia/ Piernoř. Quiritat verres

Krzemieř. Silex, *icis, m.*

Krzemien do křiesania oguřa/ Lapis fertilis ignis

Krzemienisty/ Silicibus plenus, *non* Siliceus.

Krzepie sie/ Nixurio, niti volo, firmo, gradum.

Krzepi/ Robustus, stabilis pes.

Krzepi/

Krzepko/ Valenter, inmobiletiter.

Krzepkość/ Stabilitas dentium, robur herbæ, arboris.

Krzesewo/ narzedzie do krzesania ognia, Igniarium, & Ignitabulum: [sellula.

Krzesto/ Krzeselko [stolec. Sedes, sellum, solium, sedicula.

Krzese ogień/ Excudo, excutio ignem, Elido, elicio ignem

Krzese po bruku/ Per plateas umbraticam pugnam cieo.

Krzew/ Krzewie/ Krze. Frutex, *icis, m.*

Krzewie/ rozkrzewiam Propago, *ad.* vites.

Krzewie sie/ Frutesco, Fruticor, *avis. deponens.* Fructifesco, *n.* Proferpit herba, Propagor, **Krzewienie/** Fructificatio.

Krzewina/ Vide Chrościna.

Krzewisty/ Fruticosus, frutescens, sarmentosus.

Krzewie/ Vigeo, *es.* Reficio me, Reficillo.

Krzyga/ Krzykam wesoło/ wykrzykam. Tollo clamorem, exclamo, effero clamorem. Quare, Romani ouantes & gratulantes Horarium accipiunt.

Krzyga żalownie/ z płacem. Ploro, edo ploratum, vlulo, quirito, *as.* **Krzyg/** Krzyganie/ Krzykanie. Clamor, conclamatio, acclamatio. **Krzyg żalowny/** Planctus, plangor femineus, Vlulans vox, Eiulatus, eiulatio.

Krzykam/ Krzykiem pochwalam. Acclamo, applaudo alicui.

Krzykam przeciw komu/ Reclamo, reclamito.

Krzykam do potrzeby/ Conclamo ad arma.

Krzykliwy/ Clamosus licitor, Magister, Argutus olor, querulus, tumultuosus. Eiulabilis plangor.

Krzywdą/ Iniuria. **Krzywde cierpie od niego.** Iniuria laboro, affligor. Patior iniuriam.

Krzywde czynięcy/ Iniuriosus in aliquem.

Krzywde łogo/ albo komu. Infero alicui iniuriam, Iniuriam alicui facio, infero, iniungo, iniuria aliquem afficio, affligo, ludo. **Krzywdziciel/** Fraudator prada.

Krzywie/ Vide Należywiam/ Wyplezywiam.

Krzywo/ Curuè, curuiter, tortè, oblique flexuose.

Krzywogeby/ Valgus, valgum suauium, Valgiter abrosum, labellum. **Krzywonogi/** Scaurus, scauripeda.

Krzywonos ptaś/ Loxia, *a.* Trogon, *m.*

Krzywo przysięgam/ Peiero, Periuro.

- Wzrywoprzyśięstwo**/ Periurium, Perfidum sacramentum.
Wzrywoprzyśięcá/ Periurus, perfidus, periuriosus.
Wzrywosc/ **náwzrywianie**/ **wpřzywianie**. Curuatio, curuatura, disortio, obliquitas, flexus, anfractus, innerfura adituum theatri. **Wzryw**/ **náwzrywiony**/ **řzywiony**. Curuus, flexuosus, obliquus, sinuosus, distortus, procuruus, anfractus, *adiect.*
Wzryż/ Crux, signu crucis, figura crucis in litera Græcoru X.
Wzryż w ciełe ludzkie/ Lumborum ossa, *hinc* infringere lumbos. **Wzryżá náruffente**/ Lumbifragium.
Wzryżá boleńe/ Lumbago. **Wzryżowa drogá**/ Quadrium, Gruma, &. **Wzryżowe dni**/ Rogationum dies. **Wzryżnie**/ Crucifigo, suffigo cruci aliquem: afficio aliquem cruce.
Wziadz/ *vide* **Wzplau**.
Wziadzki kámtewie/ Codicilli, Pugillares, *m plur.*
Wziadzki pámtetue/ Hipomnema, *tit, n.* Liber memorialis, Diurni commentarij. **Wziadzki zbietálie**/ Pandectæ, *arum.* Cornu copix, Analecta, *orum.*
Wziadzé/ Princeps, Dux.
Wziadzecy/ Principalis, Ducalis habitus.
Wziadzeczá/ Libellus, Opusculum.
Wziadznicá/ **Wziadznicá**. Bibliotheca.
Wziadznicá/ **Wziadznicá**. Taberna libraria, Bibliopola, taberna, Libraria.
Wziadznie/ Bibliopola, Librarius.
Wziadzni/ **Wziadzni**. Liber, codex, volumen.
Wziadzni publiczne/ Acta publica, forensia, Libri actorum.
Wziadzni/ **Wziadzni**. Antiqua, Antistes perita, Abbatissa.
Wziadzni/ Ventriculus quorundam piscium.
Wziadzwo/ Ducatus.
Wziadzna/ Principis vxor, Ducissa.
Wziadzyc/ **Wziadzyc** ná niebie/ Luna, nuCiluca.
Wziadzyc przed pełnią/ Luna crescens.
Wziadzyc po pełni/ Luna decrescens.
Wziadzycá Nowá/ Noua luna, Nouilunium.
Wziadzycá pełnią/ Luna plena, Plenilunium.
Wziadzycá zámienie/ Eclipsis lunæ, defectio lunæ.
Wziadzycá zázre/ Interlanium, *co* *um* *hne* luna, concursus solis

solis & lunæ. **Asiezygny/ do Asiezygá nalezacy.** Lunaris
curfus, globus. Lunare iubar.

Asialik/ oboycyl/ Etlik. Mamillare, *ris, n.*

Asialt/ formá/ figurá/ wzor. Forma, species, figura, con-
formatio formula, Schema, *atis n. Sol a f.* Typus, qualitas,
exemplum. **Asialtowanie/ Vide Formowanie.**

Asialtownie/ Non infabre structa vasa.

Asialtowny/ Compositus. **Asialtute/ Vide Formule.**

Asyl/ Asylyante wazow. Subilum, *n.* Seridor serpentis,

Asylak/ Sibilator. **Asylakacy/** Sibilus, *adiect.*

Asylam/ Sibilio, Draco sibilat.

Atenu/ Tu tenu. Ad hæc, ad hoc, deinde.

Ato ? pytanie, Quis me vult? Quisquis es mulier?

Ato/ bez pytania, *et Niewiem kto.* Nescio quis, Aliquis de
familia vllus, quisquam omnium.

Atokolwiec/ Quicumque, quispiam, quivis, quilibet.

Atory ? pytanie. Quinam homo es?

Atory/ w przedzie w lictie. Quotus annus? quotuscuncte?

Atory ze dwu ? Vter? vterlibet?

Atorys/ niektory. Quidam; aliquis, quispiam.

Atal/ *Proposito.* Versus, Brundisium versus, Erga, contra.

Aubek/ Calix, *m.* Scyphus, *m.* Poculum aureum.

Aubek wody/ *Vide Wladro.*

Aubek skorzaný de wody/ do wina. Vter vinarius, Culcus.

Aubek do gábenia ognia/ Hama, *a.* Hamula.

Aubekowy w foliach kurmusowych/ Modioli, Haustra, *orum,*

Aucharká/ Coqua, focaria. **Aucharski/** Coquinus,

Aucharswo/ Coquinaria. **Aucharsz/** Coqus, magirus, culi-
narius, *substant.*

Aucharsze/ Coquinor. **Auchcik/ Auchta.** Magiriscium.

Auchenny/ *adiect.* Coquinarius, coquinatorius, Coquinaris
culter. **Aucharsz mieyski/** Popino, *onis, m.* Cupedinarius.

Auchmistrz/ Archimagirus, Magister culina.

Auchnia/ Culina, coquina.

Auchnia mieyska/ Popina, Taberna coquinaria.

Auchmerká/ Sifer satium. **Auchmerká dzika/** Sifer erraticum.

Auchmerká wilga/ Aconitum pardalianches,

Audlaty/ Eudla. Impexus, complicatis pilis.

- Zufál** Cupa, culeus, dolium.
Zufel / **Pufeleš**. Cissymbion. **Zufny** / **Cukaris**, doliaris.
Zuglaršá / **Ludia**, mima, mimula.
Zuglarška náuka / **Zuglaršwo**. Ars Iudicra, Histrionia.
Zuglarški / **Mimicus**, histrionis, histricus.
Zuglarški mistrz / **Archimimus**, Pantomimus.
Zuglarštwem się bawię / **Facio** histrioniam.
Zuglowanie plesy / **Stół**. Gesticulatio.
Zuglowie / **Gesticulor**, ago mimum.
Zuiz col / **Cudó** argentum, procudo enses.
Zufam / **Coccizo**, Cuculo, *u*, Cuculi vocem edo.
Zuflá / **Panis oblongus**, Colliphium.
Zufiam Pogo / *Side* **Bite Pogo** / **Kwe zá** **leb**.
Zula [powšechnie] **Globus**.
Zula do cislánta / **ábo strzelánta**. Glans *idis*, *f*.
Zula náwtázána / **Aclis**, *idis*, *f*. Plumbata.
Zula ognista / **Globus igneus**, ferreus, lapideus.
Zula do poopory choty / **Falcrum subalare**.
Zula rybá / **Sphyræna**, **Sudis**, *f*.
Zulam col / *Side* **Tagam Zulawy** / *Side* **Chromy**.
Zulé pták / **Larus cinereus**.
Zum / *Side* **Zmotr**.
Zuná / **zwierze**. **Martes**, *is*, *f*.
Zuná zelázna / **Collare**, *u*, *n*. **Columbar**, *u*.
Zuufft / *Side* **Zárt**.
Zupa rozmáitých tresy / **Aceruus**, congeries, cumulus,
 itrues lignorum, strages caforum.
Zupa ludzi / *Side* **Gromáda**.
Zupze / **hándlute**. **Negotior**, mercaturam facio.
Zupzenie / **hándlowanie**. **Negotiatio**, mercatio.
Zupia **Merx**, *is*, *f*. **Mercimonium**.
Zupie / **gromádze cokolwšel**. **Coaceruo**, congero, redigo in
 vnum **Cumulo**, accumulo, coaduno, conglomero.
Zupiec / **Mercator**, **Negotiator**.
Zupiecki / **Negotiatorius**, **emporeticus**. [da est.
Zupiectwo / **stan Zupiecki**. **Mercatura**, si tenuis est **fordi-**
Zupienie się ludzi / **gromádzenie**. **Concurfus**, **concurfatio**,
congregatio celebratio.

- Zupfente/ ábo zgtromádzente gego.** Aceruatio saporum,
 Congestio condimentorum.
Zupiony/ Emptus. **Zupno/ Res empta.**
Zupny/ Emptius, mercenarius. **Zupowánie/ Emptio.**
Zupniacy tad/ Emax, acis, om. Coëmptionalis.
Zupnie co/ Emo, mercor precio, Nundinor, obsonor, com-
 para prædium, permuto empturio.
Zopulá/ Slep okragly. Tholus.
Zur/ Fogut/ pietuch. Gallus, gallinaceus.
Zurcz/ Spasmus, mi. **Zurcz cierpiacy/ Spasticus.**
Zurczak/ kurek Pullaster.
Zurczak chowánie/ lezenie. Pullatio. [pullicenus]
Zurcz/ kureczak/ kureczá. Pullicies, pullus gallinaceus.
Zurczá sycie/ cefe. Contrahio collum, crura.
Zurczá sie/ Contraho me.
Zurdwan/ rz. mien/ skorá. Pellis hædi benè expoliata.
Zurek v ruszke/ Igniarium bombardæ.
Zurek v ántwosa/ v bezek winnych. Epistomium, epitoni-
 (um.
Zurek ná fosciele/ Triton.
Zurfirst/ Elektor. Elector Imperatoris, Septem-vir imperij.
Zurfirstwo/ Septem-virum Senatus.
Zurnik/ sadz ná kury. Gallinarium, Chors, f.
Zurnik/ slugá co kury opátruje. Gallinarius, curator galli-
 [narum
Zuropátwá/ Perdix, icis, m.
Zurówa slentá/ Pocculum immane, Heracleum.
Zurpié/ postoly/ kápéte. Calceamenta ex philyra, *Vel* libra
 tiliz, *Vel* alterius arboris, Sculponez.
Zurfor/ Posel. Cursor tabellarius.
Zurta/ Vestis curta, breuis, Alicula.
Zurwáturá Biskupia/ Pedum, Pastoralis baculus, Lituus.
Zurzawa mokra z wody/ Euaporatio.
Zurzawa sucha z ziemie/ Nebula pulueris, exhalatio terræ.
Zurzawy pelny/ Puluerulentus, puluerus.
Zurze kuzdwe gynie. Excito, moueo puluerem.
Zurze co/ Puluero vineam.
Zurze komu pod nos/ Oppedere alicui, i, contumeliserè de-
Zurzenie/ Pulueratio. [spicere.
Zurzy/ Gallinaceus, gallinarius.

- Kurzy sie proch/** Voluirur puluis. [caligo.
Kurzy sie zrzezi/ Vaporant aqua, exhalantur humo nebulæ,
Kusticiel/ Temator, Molitor rerum nouarum.
Kuska regna/ Manuballista, Scorpio minor, *m.*
Kuska wojenna wjeffa/ mutowana, Ballista, Catapulta.
Kuska/ Aboz kusze strzelam. Ballista tela iacio.
Kusze foga/ Tenta, pertento. **Kusze sie o co/** o foga. Oppu-
 gno, sollicito, Melior. **Kuszenie foga/** Tentatio,
Kuszenie sie o co/ Periclitatio.
Kusni strzelcy/ Ballistarij Catapulturij.
Kusnterz/ Pellio, *ms. m.* Pellarius.
Kut/ Kosc w nodze bydlat. Talus,
Kutas kurasik/ Nodus vel nodulus vilosus.
Kurów gra/ Ludus talorum, talarius ludus.
Kuznia/ Fovarna. Ferraria officina.
Kuznik/ Ferrarius, ferramentarius.
Kwap/ *Side Puch.*
Kwapie sie/ *Side Skwapiam sel 2c.*
Kwartá/ Quadrans congi Quartarius.
Kwartal/ czwarte roku. Trimestre spatium.
Kwartal mistrzowi/ Minerual, *alis, n.*
Kwartnik/ babka. Sextans sesterij.
Kwas/ kwaset/ kwasność. Acor vini.
Kwas na ciastá/ Fermentum.
Kwasowaty/ Acidulus, acescens.
Kwasowaty przysmak/ Oxyporum, oxygarum.
Kwasniets/ Acco, *es.* acesco.
Kwasny/ Acidus, acidissimus.
Kwasny/ *tr. Side Wie wesoty/* Ponury.
Kwasie/ kwasno synte. Fermento farinam.
Kwátera godziny/ Quadrans hora.
Kwátera w oknie/ Quadrans fenestraz.
Kwátera we drzwiach stolarskiej roboty. Tympanum.
Kwátera wprekarsza/ Selibra.
Kwiat/ Flos, *m.*
Kwiat rozwiniony takó ulley. Calathus.
Kwiat obrywam/ Desboro, praefloro.
Kwiatkowy/ Floreus, floridus.

- Kwiceł** / Grunnio, *is*. **Kwiceł** / **tybã morska** / Chromis.
Kwiceme / **kwist swini**. Grunitus, *m*.
Kwisol / Tudus minor.
Kwieceł / Aprilis. **Kwietny** / **kwiecień**. Floridus, florifer.
Kwile się / Vagio, vagito, obuagio.
Kwiente się / Vagitus, *ms*. Vagor, *oris*.
Kwit / **kwitaczka**. Apocha, anapocha.
Kwitaczy / Floridus, floridulus. **Kwitne** / **kwiat wydale**.
 Florco, effloresco, reffloresco, Vigeo.
Kwitzenie / Florum productio. [refero.
Kwituta mie / Accepto liberor. **Kwitute łogo** / Acceptum
Kwozła / Matrix, *f*. Educatrix pullorum gallina.
Kwoła / **kołosa koka**. Glocire, glucire, & glucidare, singulire.
Kwołanie / Singultus, *ms*.

L A

- Labeł** / Cygnus, Olor. **Labeł** / Cygneus, Olorinus.
Labute / In otio dego, diem bonum, lætum, felicem ago.
vide Dieśtãdute / **Dogadzam sobie**.
Lãchmãny / **szukãnã osãrpãna**. Canto ex veteribus varijs
 pannis, pannuncia vestis, Pannuncium.
Lãcinã / **lãcinska mowa**. Latina lingua, Latinitas, Sermo lã-
 tinus, Sermonis latini integritas, Latialis sermo.
Lãcinã / *tr*. *et Dalmi lãcine* / *vide Strofowãnie*.
Lãcinniel / Latinitatis auctor, scriptor.
Lãcinski / Latinus, Latiniensis.
Lãcniey / Facilius.
Lãeno / **lãtwie**. Facile, perfacile, facillimè, expeditè, nullo
 labore, nullo negotio, procliuiter.
Lãeno to test / In expedito est, inexpedito positum.
Lãeno mi / Vaco, Vaco cura & negotio, vaco animo.
Lãcnosie / **lãtwosie**. Facilitas, facultas parienti.
Lãcny do cieszennia / Consolabilis.
Lãcny do ochedożennia / Purgabilis, facilis purgatu.
Lãcny do oszãkãnnia / Cuidare verba facile est.
Lãcny do licennia / Numerabilis.
Lãcny do nãbycãnnia / Parabilis victus, parabiles diuitiã.
Lãcny do obrãchowãnnia / Computabilis,
Lãcny do opuszãnnia / Ignoscentior, ignoscens.

- Lácný** do poznánia/ Cognabilis. **Lácný** do przebitia/ Forabilis idu. **Lácný** do przetednania/ Placabilis.
- Lácný** do rozwiązania/ Dissolubilis.
- Lácný** bo vproszenta/ Impetrabilis, exorabilis.
- Lácný** do wycharczntenta/ Exscreabilis.
- Lácný** do zgromadzenta/ Congregabilis.
- Lacze/** Vide Rozlaczam. **Laczenie** bydlecia z bydleciem/ Cogitio animantium, cogitus auium Initus, *iii.* Concubitus.
- Lacza/** Pratulium. **Laczný/** Pratenis.
- Laczy** sie bylo z bydleciem/ ptak z ptakiem. Miscentur aues, coeunt gallinæ.
- Lad/** *sr* **Ladem** táchác/ Terrestre, *Vel* terrenum iter, *Vel* pedestre, Terrena via, terreno itinere deuehor.
- Lada** y **Organ/** Arca.
- Lada** co/ *aliter* ad contemptum, Quilibet, digni, indigni, noti, ignoti. **Lada** táko/ *vide* **Jakobolwiec.**
- Ladute** náwe/ Suburro, onerare nauem frumento.
- Ladunek** **šlutny/** Saburra.
- Ladunek** do strzelby/ Missilia bombardarum.
- Ladowanie/** Suburratio nauis.
- Lagiew/** lagiewka. Ampulla, Lagena, Laguncula.
- Lagiewnik/** Ampullarius.
- Lagodnie/** Blandè blanditer, perblandè, suauiter.
- Lagodnieze/** Mansuesco, mitesco, desæuio.
- Lagodniuchny/** Blandicellus, Leniusculus, vinulus.
- Lagodnomownosc/** Affabilitas, blandiloquentia, suauiloquentia, Chariensismus.
- Lagodnomowny/** Blandiloquus, Blandiloquens.
- Lagodnosć/** Blandicia, Facilitas, Comitās.
- Lagodny/** Affabilis, benignus, blandus, commodus, mansuetus, mitis, lenis.
- Lagodze/** Lenio, Delenio, mitigo mulceo, addo lenimen.
- Lagodzenie/** Delinitio, mitigatio, placamentū, mollimentū.
- Lagodzeniu** **szazaca** **rzecz/** Lenimen, lenimentum, blandimentum, mitigatorium.
- Laiante** **proste/** *vide* **Strofowante.**
- Laiante** **zelzywe/** Contumelia maledictio, inuectio, probrum, opprobrium, conuicium, est maledictum,

- Láte Pomu/** Increpo, obiurgo, increpito, reprehendo.
Láká/ wíentowa sárba. Cancanium, lacca.
Láká/ Pratum.
Lákne/ chce mi sie teść. Esurio, Fame laboro, vrgeor fame, fames me appellat. **Lákniense/** Esuricio. Esurigo, Esuries.
Lákocente/ Allectatio nutricum.
Lákoci/ Cupedia, *orig. n. pl.* Dulcia, scitamenta mellita.
Lákomie/ chciwie zbieram. Auare, sordide congreco.
Lákomie tem/ Auidè edo, voraciter.
Lákomie sie ná co/ Per auaritiám aliquid appeto.
Lákomstwo w nábywaniu/ Auaritia, auarities.
Lákomy/ Auarus, auarior, ardens auaritiá.
Lákotliwie/ Gulosius. **Lákotliwy/** Cupes, *is. m.* Cupediús, Gulo, *onis*, Ganeo, *onis, m.* **Lákotnik/** Cupedinarius.
Lákrycyá/ srodki korzeni. Glycyrrhiza, *a.*
Lamáne zego/ Fractio. **Lamáne w stawiech powsechnie/** Articulorum dolor, artuum dolor, articularis, morbus, Arthritis, *idis, f.* **Lamáne w stawiech cierpiacy/** Arthriticus. **Lamáne w teku/** Chiragra.
Lament/ *Side Narzekanie.* **Lamentuje/** *Side Narzekam.*
Lamie co/ Frango, confringo, perfringo.
Lamie wiate/ wstawy. Violo, frango, soluo fidem.
Lamie kamieni/ Cædo, seco marmor.
Lamie sie/ Frangi, & frangere se laboribus.
Lampá oliwná/ olejowa. Lucerna, lychnus, lumen.
Lampart/ Lewart. Leopardus.
Lampowy nosel/ ábo tutká. Myxa, *a.*
Lan/ mórka toley. Mansus, *Gulgo* Lancus *barb.* *Latinè autem* Modum agri *Cromer. Vocat.*
Lana świecá/ Funale, *is, subst.*
Lancuch żelazny/ Catena.
Lancuch złoty/ Torquis, aurata catena.
Lancuchem zwiazac/ Vincere, constringere catenis.
Lancuchowy pies/ Catenarius canis, hamus, Catenarius.
Lancusek żelazny/ Catulus, catenula, catellus.
Lancusno/ ábo lancusny *sto.* Torquatus.
Lani/ Cerua. **Lani/** *adiect.* *Side* Żelent.
Lanie/ Fusio, fusura plumbi, fusus aquæ.

- Lanĕa/ lanuĕĕa.** Vide Konwalia.
Lanowel Vide Podymne.
Lapa/ Plana vrsi, limix, vestigium.
Lapacĕa/ samolowĕa. Decipulum, Vel decipula.
Lapacĕa w mowie/ tr. Acupatum, Tendicula, & Captio;
 Præstigiæ & captiones in oratione.
Lapicã/ lapĕã myĕã. Muscipula, mustricula, &.
Larwã/ Vide Mãĕĕarã.
Las/ Silva arboretum arbutum, inde Siluula, **Laseł.**
Lasicã/ lasĕã. Mustella. **Lãsticã lesna/** Viuerra, Ictis, *idã, f.*
Lãsticĕã drobna/ Mus araneus, mus cæcus.
Lãstã/ lãsectã/ pret/ pãlcat. Verber, *ris, n.* Rudis, *is, f.*
 Bacillum lictoriis. **Lãstã do podpierãniã ĕie/** Baculus.
Lãstã albo pãlcat woytow Rzymstich/ Vindicta.
Lãstã pãstusã/ Pedum, baculum pastorale.
Lãstã poĕelĕã/ Caduceum. **Lãstã pãĕãtã/** Ames, *is.*
Lãstã/ Gratia, studium, beneuolentia, aura popularis.
Lãstãw/ Propitius, beneuolens, Perbeneuolus nobis.
Lãstãw uã wte/ Gratiuosus sum apud illum, Sum in gratia a-
 pud aliquem. **Lãstãwte/** Beneuolẽ, benignẽ, amabiliter.
Lãstãwosĕ/ [o ĕłowieku mowiac.] Benignitas, clementia,
 placabilitas, lenitas, indulgentia, mansuetudo.
Lãstãwosĕ/ (o ĕym inĕym) Placiditas ouium, Clementia
 hyemis, æstatis, Aquabilitas iuris.
Lãstãwpy/ (de homine) Clemens, æquum & bonum amans.
Lãstãwpy [o inĕych rzeĕãch] Blandus, mitis, placidus.
Lãstã komu albo sobte ztednãc/ Concilio mihi voluntatem,
 alicuius, Paro mihi gratiã alicuius. Acquirere studia vulgi
Lãstã komu w ĕymic/ Beneuolentiam singularem alicui præ-
 stare, Beneficium apud aliquem ponere.
Lãstã otrzymãc/ Consequi gratiam studium,
Lãstã vtrãcic/ Excidere gratia, Colleĕtam gratiam effundere.
Lãstãwãnie/ zlobkowãnie v tesãrãw/ ĕũccerãw. Stri-
 atura.
Lãstã ĕie/ Circumuolatur fera blandidens, Vulpinor, *avis.*
Lãstãnie ĕie/ Adulatio, Blandimentum canum.
Lãstã/ Achane, *es, f.*
Lãtã/ in plur. Anni, Ætas, Consumere ætatem.

- Łatá w suls!** Tesseræ palliorum, Diuersi panni consuti.
Łata pod dach! Tigillum Ambrices, Asseres, *m.*
Łatajaca rzec w selska! Volucris, *is, f.* Volatis bestia.
Łatam! Volo, *as.* Volito, Meo, *as.* Meant aues, Circumuo-
 lo campum, Peruolito loca omnia.
Łatam eo! Sarcio veteres corbular, resarcio vestem.
Łatanie! lot/lecente. Volabus, *as.* Meatus, *as.*
Łatawiec! Inuus, Incubo, *omnis.* Ineubus.
Łaternia! Laterna cornea, punica.
Łaternia morska! Pharos, *Vel pharus, vi, f.*
Łatka dstećinna! lalka. Pupa, planguncula.
Łatki Euglarskie! Neurospata, *orum,* Sigilla, & Sigillaria.
Łatki wodne! Engibata, *orum.*
Łatkarz! co łatki robi. Caroplarus, puparum factor.
Łatkarz! Euglarz łatkowy. Neurospata, *e, m.* Sigillarius.
Łato! roku geseć chwarta. Æstas calida, feruens.
Łatorosi! gálaska mloda. Turio *omnis, m.* Vitelamen.
Łatos! tego roku. Horno, Verum anno an horno.
Łatos! Hornotinus, hornus, hornum vinum.
Łatwie! Æstiuo, *as.*
Ława! ławeska. Scammum, scabellum, scabillum.
Ławenda! Casia, lauendula, & Lauenda.
Ławica! ábo ławice na storky vszad siada. Subsellia, *orum.*
Ławicy vszad! Assellura, centumuirale munus.
Ławoni! Assessor, Assedo, *omnis.* Iuratus.
Łaze! leze/lenimo chodza. Repo, pererro, Talipedo, *as.*
Łaziebni! Balneator, Alientes, *e, m.* Iatraliptes, *e, m.*
Łazienka! Balneolæ. Balneola, *orum.*
Łazienka domowa! Balneum, Calidarium.
Łazienka pospolita! Balnez, *arum.* Nymphæum.
Łazur! Cæruleum, *substans.*
Łazur sukno! Pannus cærulei coloris.
Łazurowy! *Side Mody.* (contemptim.)
Łep! Caput, vile caput. [de bestia, *Vel de homine Sicut dicitur.*
Łebiotka! Organum, Heracleoticum, Onitin.
Łete takto ptak! Labor, *eris.* Labere pennis.
Łece! *tr.* pretko bieżel Volo, *as.* Valat ætas.
Łećce! Titillo, prolecto sensus, Blandior,

- Ledicywy**/ Titillationis impatiens, Dispargalis equus.
Lechtanie/ Titillatio, Titillatus, *us*. Scalpurigo.
Lećie/ Ætate. **Szod iatã**/ Adulsa ætate.
Leg/ Atqui, At certi, Enimuerò.
Legacy/ zdrowy. Medicabilis, remedialis.
Legę/ Medeor alicui, Medicor icum cuspidis, Medico oues.
 Curo ægros, morbum, corpus, Sano vulnera,
Legę sie/ lekarstwo bżore. Pharmacis curor.
Legęte/ Curatio, mendicatio, medesa, sanatio,
Ledwie/ zaledwie / z trudnoścã. Ægre, vix.
Ledwie nie żłote gory obiećie/ Modò non auri montes
 pollicens, Propè funeratus arboris icu.
Ledzpie/ Lumbi, *orum*.
Legãcy/ *Sede* Poselstwo.
Legã sie ptacy/ Fetant aues, columbæ.
Legãmi/ Cubito, *us*. Incubito.
Legãwy pies/ Canis venaticus ad procubendum exercitus.
Legowisko/ Cubitus, *us*.
Legę co/ Fundo sanguinem, fundo imaginem, Fusa statua.
Legęć/ ley. Epichyfus, *f*. Infundibulum.
Legę siodiã/ Altrabe, *es*, *f*. Ehippij frons.
Lękanie/ strãch. Pauiratio, pauor.
Lękarstwa nauka/ Medicina, ars medica.
Lękarstie/ po lekarstwu. Medicè, medicinaliter.
Lękarstwo/ Medicina, medicamen, remedium, anditotum,
 pharmacum.
Lękarz/ Doktor. Medicus, Doctor medicinæ.
Lękarz iãrmãrkowy/ Circulator, medicus circumforaneus.
Lękki/ lekuchny. Leuis labor, sine pondere.
Lękki/ nie powãżny człowiek. Leuis homo, leuisculus, Ver-
 nilis, futilis. **Lękko** & **Lękko na wożie**. Leuiter oneratus
 currus, non grauatus currus.
Lękko nie powãżnie/ Verniliter, scurriliter.
Lękkomowność/ Futilitas.
Lękkość/ Leuitas temeritas.
Lękkość *al.* niepowãżność Vernilitas puori, petulantia, li-
 centia. **Lękkowierność**/ Credulitas,
Lękkowierny/ Credulus,

- Leſtyſka**/ Lectica, lecticula, gſtatorium.
Leſuis/ Veneficijs curo morbum.
Leleſ ptaſ/ Aluco, integras deuorans aures.
Leleſſ/ Vomis, *ſ* Vomer, *eris. m.*
Leuus/ Lutaria teſtudo.
Len ſtele/ Linum, ſemen lini.
Lenel Panny Maryey/ Belwedet/ ſtele nocne, Oſyris, *ios,*
idos. Anarrinum Cynocephalum.
Lenie ſie/ cieſſo mi co gytic. Grauior, grauat me labor,
 Pigror, piget me ire quatuor millia.
Leniwo/ Tarditas, cunctatio, mora.
Leniwoem gynie/ Tardo, *as.*
Leniwole/ leniwo/ cieſſo. Languide, lente, grauatim.
Leniwoy/ nie rogy Tardus, piget, ſegnus, Alino pigror.
Lenne prawo/ Fendum, feudate ius.
Leniwal/ fuſtwal. Focale, *n.*
Lep/ Viſcum, *ſci, n.* Volucres fallere viſco.
Lepca/ Lambunt canes, Lambito.
Lepianka/ Lutamentum Fornaceus paries ex terra.
Lepiatz/ Parietarius, qui ſtruit ex luto domum.
Lepie co/ Luto, *as. Vide ſalepian.*
Lepiey/ Melius, meliuſcule, ſatius eſt, praſtat emori quam
 ſeruire. **Lepſa ſie nie dztey**/ Optanda omnibus conditiu.
Lepſy/ Melior, porior, ſatior, *oris.* Praſtantior.
Leſniete/ zaraſtam. Silueſco, ſtirpeſco.
Leſny/ adiect Sylueſtris, ſyluoſus, ſyluaticus.
Leſny/ *al. Vide Polny.*
Leſz/ Eleſz. Cyprinus latus, Praſmus.
Leſzyna/ Coryiuſ, *f. Leſzypowoy*/ Columnus.
Letni wolno ciepiy/ Tepidus dies, Lentus.
Letni/ lat wiele matacy. Annofus, maturus annis.
Letni/ latu ſuzacy Aſtius.
Letnie/ Aſtiue Letnie ciepto/ Tepor.
Lew/ Leo.
Lewica/ lewa ſtrona. Læua, *a.* Siniftra, *a.*
Lewat wozowy/ Vectis, Organum vectorium.
Lewy/ Læuus oculus, ſiniſter.
Leyc/ Lorum, retipaculum.

Leycowy Kosi/ Funalis equus.

lezi/ *Side* Blamstwo.

Leze/ Iaceo humi.

Leze dla spánia/ Discube, recubo, Decumbo, *is.*

Lezenie/ Cubitus, *is.* Accubatio.

Lezenie Psiaz/ *Stemfich/* Positio actorum terrestrium, Expositio, prolatio librorum iuridicorum in publicum.

Libra pápietu/ Volumen chartæ albæ.

Libra Aptekárska/ Libra liquorum, 12. uncias capit.

Lice/ *Side* Obltce.

Lice/ aliter. (oppositum) Lice/ Lice *státy.* Superficies vestis recta vel decens, Facies vestis, [notæ.

Licho pntedzy/ *Et* Wie wáta lica pntedzy. Nummorum.

Lichol/ *oppositum* Ceno. Numerus impar.

Lichtarz/ *swiecznik* Candelabrum.

Lichtule/ Exhaustio feminam.

Lichwá/ Feneratio Feneratus, *is.*

Lichwá/ plát. Fenus, *oris, n.* Fenusculum, Usura, Quæstus, *is.*

Lichwe dáte/ pláca. Accipio fenore, Do fenus.

Lichwiárski/ Feneratorius, danisticus.

Lichwiársstwo/ stan. Feneratoria ars.

Lichwiarz/ Fenerator, Danista, *e, m.*

Lichwie/ lichwe biare. Do fenori pecunias, Do infenus, Fenero & Feneror pecuniam.

Lichy/ *Side* Wozny/ Stáby/

Licute co krádzionego v kogo/ Voco te in ius ob furtum.

Ligba/ Numerus, **Lige col/** Numero aliquid Dinumero horas, exercitum. **Ligencie/** Numeratio.

Ligmany/ Abaculi, calculi supputatorij.

Ligony/ Numeratus.

Ligawica/ Vliginosa glutinosa terra.

Lilia ziele/ Liliun. **Liltowy/** Liliaceus,

Liltowy ogródek/ Lilietum.

Limonia ziele/ Limonium. **Limonia owoc/** Malum limonium.

Liu rybá/ Tinca, Merula lacustris, *vulgo* Szwiec.

Lina/ Funis ductarius, Retinaculum.

Linia/ linyska/ kreška dluga. Lineola.

Lintele/

- Liniele/ Verno. Linule/ linie piše/ žnárze. Lineo, *ac.*
 Lipá/ Tilia, Phylira.
 Lipcowy/ Iulius. Lipiec mteštac/ Quincilis, Iulius.
 Lipiec/ miód pity. Hydromeli.
 Lipiec/ miód prášny. Anchinum mel.
 Lipki/ Tenax cera, bitumen. Lipkošé/ Lentor picis.
 Liple/ lipkiem sie sstáte. Lintesco.
 Lipowy/ Tilaceus, uligneus.
 Lirá/ Cythara grandis neruis intentá.
 Lis/ liška. Vulpes, *f.* Vulpecula. Lisí/ Vulpinus.
 Lieta štoká. Pellis vulpina. Lieta rayka/ žiele. Orchis,
ios, fem. Lisí ožon/ žiele. Ononis, anonis, *idis.*
 Lisowácieté/ Rufesco, rufesco.
 Lisowáty/ Rufus, burrus, subrufus.
 List dezent žol. Folium, Comx. *arum.*
 List/ pišanie od žogo. Epistola, litera, epistoliám, tabella.
 Listopad/ Nouember.
 Listowy/ listowny. Epistolaris.
 Listwá wošciánny přýbítá/ Pluteus.
 Lisátowaty/ Imperiginosus.
 Lisá/ Mentagra, *a.* Impetigo, *imo. f.*
 Lit/ máterya do litowánia. Ferrum *n.*
 Literá/ šcionka. Litera, literula.
 Litkup/ Proxenicum.
 Litosci/ mišosterdžie. Misericordia, misericordia.
 Litosciwie/ mišosternie. Miseranter.
 Litosciwy/ mišosterny. Misericors.
 Litowánie žego žym/ Ferruminatio.
 Liture co/ Ferrumino xs, agglutinó, Malcho, *ac.*
 Litwie sie náđ žiem/ Misericor alicuius.
 Litwá/ Krajiná Litewšá, Lithuania. Litwin /Lituanus/
 Lizanie/ Linctus, *us.*
 Liže co/ Lambo, lingo, lambero, delambo.
 Ližni/ Singulto, singultus cleo. Ližanie/ Singultus, *us.*
 Ljodohá/ Atriplex, *icis. m.*
 Loch/ Lacuna.
 Lochowáty/ lámisty. Concauus, cauernosus, latebrosus.
 Ložypolo žiele/ Thapsia.
 (exelus.)
 200/

- Lod/** Glacies, **Lodowácieta/** Glacio, *as*, & Glacior, *aris*.
Lodowáry/ Glacies similis. **Lodowy/** z lodu. Glacialis.
Lodygá/ Scapus, caulis, *m*.
lodz/ lodká. Nauticula, scapha, phaselus, *m*. Liburna, *as*.
loie/ lotem smáruta. Senu, *as*. *Vel* Sebo *as*.
lotowáry/ Sebofus, *Vel* Seuofus.
lotowe swiece robie/ Seuo candelas.
lotánie/ Ligoritio, **lotát/** Pro magistro, Proscholus.
lotay Stáfir Ad lecticam homo.
lotciowy/ lotietny. Cubitalis.
lotiec/ przegubu ręki/ grzbiet. Cubitus.
lotieć/ miárá. Cubicum, *n*. & cubitus.
lom/ Ramale, *is*, *n*. *substant*.
lomiKamieñ/ (*adiectiuum*) Saxifragus.
lomiKamieñ ziele/ Saxifragum, calcifraga.
lomiKost/ *adiect* Ossifragus.
lomisty/ lomny. Fragilis. **lomot/** Fragor, *oris*, *m*.
lomce/ Frango cum strepitu.
lon/ Paxillus, Embolus, Obex, axis curulis.
loni/ przeszlego roku. Anno præterito.
lonisto cynie/ kobiele. Sinno vela, Laculo, & Lacuno.
loniżość/ Sinuatio sinuamen.
lonisty/ Sinuosus, Sinuosa, laculata, vestis.
lono w ciele podbrzuchem/ padolek. Pecten, *inis*, *m*. Pubes.
lono w ciele ná ftorym co trzymamy. Gremium.
lono v štáty/ padolek. Sinaus, lacinia.
lopátá/ Przybaczka. Batillum ligneum, ferreum, latum.
lopátka chlebowá/ Palla, infurnibulum.
lopátka w ciele głowiegym/ Omoplata.
lopátka v bestyi/ Scaphula, armus equi, Coxendix, *icis*, *f*.
lopátka miesá/ Armus vituli.
lopátka w kole mlynskim/ Pinna.
lopián/ Lappa maior, Persolata.
los/ losowanie. Sors, *f*. Sortitio, Sortitus, *us*. Subsortitio.
los/ Alces, *is*, *f*. Alx, *is*, *f*. Alce, *es*, *f*. Machlis.
losem/ Sortito, Sorte ductus.
losownik/ co losy puşcza. Sortitor, sortilegus.
losóg/ Salmo, *onis*, *m*. Salar.

Łosute/ losy puſzczam. Sortior, subfortior, Mico.

Łoſko/ Side Łoże.

Łot wagą/ puł vneyey. Semuncia.

Łonny/ lataciacy. Volatilis bestia, volucris.

Łotowy/ Semuncialis, semunciarius.

Łorr/ Side Niecnota.

Łorrute/ Side Kospustnie żyte/ Utracam.

Łorrny/ Side Tierzadnicá.

Łowzy/ adiect. Venaticus, venatorius culter.

Łowzy widole/ Venatio.

Łowzy/ substant. Venatorum præfectus.

Łowie ryby/ Miscor, aris. Venor pisces.

Łowie zwierzą/ polute. Sector apros. Venor lepores, Capto
feras. **Łowie ptáſtwo/** Aucupor, & Aucupo, us.

Łowiec/ Venator. **Łowienie ryb/** Piscatus, us.

Łowienie ptáſtwa/ Aucupatio.

Łowienie zwierzą/ Venatio, Venatus, us.

Łowy sie bawic/ Side Polute.

Łoy/ Seuum, & sebum.

Łoże do sypiania/ Lectus, Cubile, n. Lectulus.

Łożnica do sypiania komorká/ Cubiculum, Conclauē, n.

Łożnica nowożeńſka/ Thalamus, torus.

Łożniczy/ (adiect. substant.) Cubicularius, cubularius.

Łożyſko/ legowiſko. Cubile, latebræ ferarum.

Łożyſko gdzie mam/ Stabulor, & stabulo.

Łſnaco co gynie/ Nitido, us, Splendido.

Łſkacy sie/ Coruscus auro, fulgidus, nitidus, micans aurum

Łſne sie/ Corusco, niteo, micat ardor ex oculis, Præfulgeo
splendore, Renidesco, fulgens gladij.

Łſnienie/ błyskanie. Nitior, splendor, fulgor, radiatio mar-
tub/ tubel. Cortex, icis, m. & f. [moris.]

Łubie co/ mило mi! rad co mam/ widze/ zc. Titillor, du-
cor, delector in aliqua re. Oblector, lubet, libet, libuit, li-
bitum est. Gratum est mihi.

Łubieźnie/ Libidinosè aliquid facere, Delicate, moliter.

Łubieźnoſć/ Libido, illecebra, delicie, lenocinium.

Łuboſć/ Prolubium.

Łucifer/ Ortus, pluto, Dæmonarches, a, m.

- lużek źtele/** Porrus, *m.* & Porrum, *m.*
lużnik/ Arcum artifex.
lużyno/ Teda, *vel* teda pinea.
Lużo Populus. **Lużowic/** Popellus.
Lużokradca/ lużokupiec, Plagiarius, Plagiator.
Lużokradzwo/ Plagium. **Lużokupiec/ lużi przekupien,**
 mango, *m.* **Lużokupstwo/** Mangonium.
lużo kieni/ Lucto, *m.* aliquem, Vano, *m.* Ludificor.
Lużziel/ *Collectivum*, homines, genus humanum.
Lużski/ Humanus, perhumanus, comis, percomis.
Lużzie/ lużsko. Humane, humaniter, hospitaliter, officiosè.
Lużskie przyrodzenie/ Humanitas.
Lużsko/ iako lużie zwyci. Humano modo precare. More
 hominum **Lużskosc/** Humanitas, dexteritas quædam be-
 neuolentiaque erga omnes homines promiscua.
luż/ Lixivium, *n.* Cimis lixivius.
luż do żrzelania/ Arcus, *m.*
luża/ Repercussus folis.
Lużar/ *Side* Budowniczy mieszk.
Lużatyk/ mieszk. Lunaticus, *i.* à Luna percussus, *perci-*
tus, affectus.
luż/ luży wotenne. Spolium, Spolia, *plur.* Exuiaz, *arum.*
 Manubiaz, *arum*, Præda, opimia spolia.
lużie ż stopy/ *Side* Odzieram/ Oblupic.
lużie lużie/ młaska/ luży biore. Prædor aliquem. Spolia
 capio. **lużerstwo/ żsterstwo.** Spoliatio, prædatio,
 deprædatio, præda.
lużież w głowie/ Porrigo, *inis, f.*
lużieżca/ Spoliator, spoliatrix, prædator, direptor, prædo.
lużieżny/ Prædatorius.
lużina rozmarita/ Tunica lupini, Siliqua, *e.*
lużiny/ lużi/ lużczyny/ orzechowe/ żc. Culiola, *vel* Culco-
 la, Putamen iuglandis.
lużny/ żezny. Fissilis, fecundis arbor, Scissilis.
lużka rybia/ Squama, squamula.
lużowaty/ lużawy. Squameus, squamosus.
Lużna/ Chelys, *jos, f.* Testudo, *f.* Cithara.
Lużniśka/ Citharæus, citharista, chorocitharista.

Luty Wiestao. Februarius.

Lwi/ Leonius. Lwica/ Lea, Icaena.

Lwiatko/ Iwte. Scymnus.

Iygak/ powroz. Tomex, *Sel thomex, icis, f.*

Iykan/ Gluttio.

Iyko drzewne/ Liber, *m.* philyrha.

Iystete/ Caluco, *es*, Caluco. Iystina/ Caluitium.

Iysta/ Fulix, *icis, f.*

Iyzy/ Caluus, caluarius.

Iyza/ Cochlear, *aris, n.*

Iza/ Lacryma, *e.* Izawy/ Izy wyistaiacy. Lacrymosus.

Ize kogo słowy/ Iate/ Ikalute. Contumeliam alicui dico, probra in aliquem iacio. Infero, obijcio alicui probrum, maledictis aliquem onero.

Ize kogo izega/ wzynktem/ despekt komu wyradzam/ hāmbie/ stomoca. Facio alicui contumeliam. Inuro alicui maculam, ignominiam, Afficio, violo, dedecoro maculo aliquem.

Izente/ stomocente. Criminatio, maledictio, probrum, opprobrium.

Izytel/ stomotnik/ Conuiciator, contaminator honorum.

M A C

Mac/ macietz. *Plebeia & adiecta sunt vocabula.*

Magam zego/ Palpo, tento, manticolor.

Magam przed loha/ Praxento aliquid.

Magam kogo/ *Side Trzese/ Smatce.*

Macante/ Palpatio, contredatio, Praxentatus, *m.*

Mace wode/ Turbo aquam, Infusco.

Macenie/ Turbamentum.

Mach/ *sz.* Jednym machem/ tednem hermem. Ictus inutilis.

Macham gym/ heruue. Versare in vtramque partem gladio, agitare virgam, ventiliare faciem accensam.

Machanie/ Fiwānie. Motus, intentatio.

Macherzua/ peherz. Vesica, vterculus, Volua.

Machlactwo/ *Side Szalbtetstwo/ Oskulante.*

Machluie/ Tricor, *Side Falszue/ Szalbtetate.*

Matica winna/ dzika. Labrusca, Labruscum, Fera vitis,

Vitis siluestris. Matica winna/ toza. Vitis, *is, fem.*

Viticula, Mergus, *gr.* **Wáciowoy/ máciżny.** Viteus, vitigeneus, vitifer.

Wáciel tiska gruba/ wádzlewána. Venter, faliscus, pingue & crassum intestinum suis.

Wáciierzanka/ Serpyllum, al. serpullum.

Wáciierzyski/ Maernus animus. Wáciierzyna/ Res materna. Wáciorka/ Matrix, de gallina, de vacca.

Wácioch/ murek. Riscus.

Wáciochá/ Nouerca. Wáciosymny/ Nouercalis.

Wacagam/ vide Wamagam/ Omagam/ Wloze sie.

Wacza/ vide Wrochmal.

Wacuga/ Łala/ palka. Sparus, m. Sparum, n. Claua.

Wacymec źiele/ infarinata herba.

Waczość/ Sapientia, Prudentia.

Wadry/ Sapiens, prudens, persapiens, scitus.

Wadry testem/ Sapiens, Habet saltem, mentem.

Wadze/ Sapienter, persapienter, perscianter, prudenter,

Wagnet/ Magnes, etis, m. [confutissime.]

Wagnetowane źelá zo/ wagnetem ná tarte. Fercum viuum.

Wagnetowy/ Magneticus.

Wacieran/ Amaracus, m. Amaracum, n.

Wacieronowy oletek/ Amaracinum.

Waciestat/ godność. Maiestas.

Wacietność dobra/ Possessio, bona, fortuna, facultates, im plur. Copia. Wacietnośćka/ Possessiuncula, copioła.

Wacietny/ Locuples, locuorum plenus.

Waiowy/ Maius a, um. Maix Calendæ.

Wai/ Papauer, n.

Waiaron/ Testuatum, Artopticus panis.

Waka/ Farina. Waka pszenizna/ Pollen, & flos farinæ tritici. Waka pszenizna/ srednia, Similago.

Waka poslednia/ vide Gryz.

Wakolagwa/ Papauerina.

Wakowka/ Caput papaueris.

Waiarstwo/ Pictura. Waiarz/ Pictor.

Waiorzye/ Cateolus pinguis.

Walinowy. Rabus Idæus.

Waliny/ málnowe łagody. Mora rubi Idæi.

Walmazyel

- Málmázya**/ Vinum aruifum, maluaticum.
Málo/ máluško. *Side Trochá.*
Málo/ *subst.* Modicum. **Málo tava**/ Cibi minimi est.
Málo/ *ypia*/ Somni brevissimi est. **Málo ná tem**/ Parum
refert. **Málo nieprzysło do tego**/ Propè seditionem ventú.
Málo mownośc/ Echemythia, pauciloquium.
Málon/ *Side Melon.*
Málonogi/ Scrubopus, **Málooki**/ očko. Ocella.
Mátośc intary/ Paruitas, exiguitas, exilitas.
Mátośc usby/ Placuitas.
Málowány/ Pictus adumbratus, coloratus.
Málpá/ Simia, simius, simiodus.
Málitá/ *wysep.* Melita insula.
Málcenski żołnierz/ Melitensis eques.
Málučny/ Pusillus, paruullus, minusculus, exiguus.
Mály/ Paruus, modicus, exiguus. (nialis.
Málceniski/ Coniugalis, maritalis, connubialis, matrimo-
Málcenisko/ Matrimonium, coniugium, connubium.
Málceniski maż cýł. Maritus, coniux.
Málcenka/ *Side Janá.*
Mám co/ Habeo, obtineo, teneo, occupo, possideo.
Mám kogo ná oku/ Est in oculis meis, Contemplari lynceis
oculis aliquem. **Mám kogo w mocy**/ In meis castris ver-
satur. **Mám zá medrego / zá vmárlego.** Patrem tuum
habebamus mortuum.
Mám go zá pyšnego / tákomego ec. Laborat opinione
Mám ná d'ciq/ Vno te vincimus. [arrogantia
Má rozum / nie ofukaš go. Vitur ratione.
Má sie ku Krakowu/ Rex Cracouiam spectat.
Mám sie ná p'cegy / gute o sobie. Excubo animo.
Mám to ná b'acensu/ Id mihi in oculis animoq; versatur.
Mám zá to pewna/ Præumo animo.
Mám z gebe chlebá/ Suppetis mihi perpetuus cibus.
Mámie kogo/ Fucum facio alicui, demento aliquem.
Mámiente/ Praestigia, *arum.*
Mámka/ Nutrix, *scis.*
Mámranie / mruzenie/ Murmur.
Mámrze / mruze / mátkoze/ Murmuro, commurmuro.

- Mann**/ Vassallus feudatarius, Client.
Mandat Krolewski/ Diploma, edictum.
Mandat date/ Edico, do diploma.
Manelá/ Dextrocherion.
Mankaty/ Scena, *m.* Sczuola & Leuinus.
Manna/ **Paśa**/ **Polśa**/ Semen oryzae minoris.
Manna żybowska/ Manna, *n.* declinabile.
Mantyśa/ Pera, Manticula, *a.*
Mapa królestwa/ Tabula geographica.
Mara/ *Side* Obluda.
Marcepan/ Marcipanis, saccharites.
Marcepannik/ Cruskularius, Dulciarius pistor.
Marchew ogrodna żolta/ Sifer.
Marcowy/ Martius, *a.* *um.* **Marcowy kwiat**/ Hyacinthus.
Marcot/ *Side* Szemczá/ **Marcotanie**/ murmurente. Murmuratio. **Marcotno mi**/ *nie miło mi.* *Ægrè, molestè,* iniquo animo fero.
Marmur/ Marmor, *avis, n.* **Marmutowy**/ Marmoreus.
Marmuruis/ Marmoro, *m.*
Marnie/ *Side* Niekemnie/ **Marnoci**/ *Side* Pożności. Niekemności. **Marny**/ pożny/ niekemy. Inanis, vanus, futilis, euanidus, subinanis.
Marsowa gwiazda/ Stella Martis, Mars.
Marszałek powsechnte/ Anteambulo, *avis, m.*
Marszałek koronny Irenarcha, *vulgò* Marechalicus magnus.
Marszałek pogrzebny/ Designator.
Marszałek tanezny/ Choragus. [Iiarchus.
Marszałek weselny/ Symposiarchus, Architriclinus, Tha-
Marszałek/ Virgam fero, Anteambulonem ago.
Marsze sie/ Contraho fortem.
Marszenie/ Contractio frontis, supercilorum.
Martwie sie/ Mortifico meipsum, Reseco, còerceo, contineo cupiditates vel libidines.
Martwienie/ *nie quis sie.* Obrigesco, obtorpeo.
Martwienie głonka/ Sideratio, Gangræna.
Martwienie samego siebie/ Mortificatio.
Martwy/ Exanimis, emortuus, intermortuus.
Martyna/ Parthenium, Ameracus.

- Máry** / Feretum. Sandaphilia. *a.*
Márzec / **Mieśiac**. Martius.
Márzec / plow. Ceruisia Martia.
Márze / Gelo, *az*, Gelasco.
Márznie / *absolnte impersonale* Gelat.
Másc do náimázowánia / Vnguen, *injs*, Malagmala, *atjs*, *m.*
Másc gołacá / Sarcocolla.
Másc zapáchnikow / Geromja, *atjs*, *m.*
Máslaná / Lac ferofum.
Másto / Butyrum.
Mástoł Turcki / Manomenon.
Mástárá / iárwá. Persona.
Mást / Malus, *m.*
Mástálerz / Hippocomus, Agaso.
Mátá s łomy / trziny. Matta, scribea, Storea.
Mátácz / *vide Szálbierz*.
Mátánie / zámotanie. Triax, *arum*.
Mátérac / piermat spodni. Culcita. [faciendi.
Mátéria / to jest powód. Prábere alicui materiam aliquid.
Mátériałistá / Specierum simplicium institor.
Mátériałna / *czeg* / Corpus. **Mátériałny**. Corporeus.
Mátka / mác. Mater. **Mátka máládná** / Matrilo.
Mátka / Sinus, *ms*, *ms*.
Mátuchná / Máercula.
Mawtam / Dúcto, crebrò aliquid vsurpo.
Máy / **Mieśiac**. Maius.
Máy / rozgi zielone. Frondes festæ, Verbenæ, *arum*.
Máy / Vir.
Máznicá / Smolnicá. Vas axungix seruandæ.
Mázowšei / M. zouia. **Mázur** / Mazouius.
Mchem / *obrosty* / Muscosus.
Mole Ego / zémłicé. Debilito. **Molete** / omdlewam. De-
 ficio viribus, linquor animo, Sopor.
Mdłoscé / *vide* **Sláboscé** / **Omdlewánie**.
Mech ziemny / drzewny. Muscus arborum.
Mech ná policákách / Lanugo in vultu, Pubes. [cogo.
Mese Ego / mordute. Crutio aliquem, Torto, *az*, tormentis.
Mezenné / mezenicá. Martyr.

- Megyc Fogo dare/** Dare aliquem in cruciatum, in tormenta.
Medrek/ medroska. Argutus.
Medrzec/ Sophus, sapiens, magus. **Medrzese/** Sapiens.
Medyś/ Side Gekarz.
Mefar/ mezenie/ mordowante. Poena, supplicium, tormentum, cruciamentum.
Meká Passka/ Passio Christi.
Melanfolia/ Krew spalona. Atra bilis, Sanguis vstus.
Melanfolia choroba. Melancholia, affectio animi.
Melanfolik/ Melancholicus, Agelastus, Atra bili percitus.
Melanfolizute/ Mœrori medo.
Melodya/ Conventus, concenitio, harmonia, (onis, m.)
Melon/ malon. Melon. (onis, m.) Pepo, (onis, m.) Melopepo.
Mesti/ meszyznie nalezyty. Virilis toga, vstis, forma, vultus.
Mestie mieszkante/ Andron, (onis, m.) [tus.
Meszyzna/ Mas, (aris, m.) Masculus, mascula proles.
Mestwo/ meznosc. Viriitas, robur animi.
Metis/ Amictorium.
Metny/ Turbidus, facatus.
Mezarka/ Marica, nupta matrona.
Meznie/ Viriliter, forpiter. **Meznieie/** Roboror, masculesco.
Mezny/ mesti. Fortis robustus, virilis.
Mezoboyca/ Homicida. **Mezoboystwo/** Homicidium.
Mgla/ Vapor, nebula. **Mglisty/** Nebulosus aer.
Mgnienie oka/ Nictatio, & Nictus, (us, m.)
Mgnienie oka/ id est, Czas krociuchny. Momentum, Momentum, (us, m.) Vnum punctum temporis.
Mialki/ nie glebofi. Vadofus.
Mialki/ drobniuchny Pulvereus, In puluerem contritus.
Mianowante/ Viurpatio, nominatio, nomenclatio.
Mianowicie/ Nominatim excipere.
Mianowiny/ kzciny. Nominalia.
Mianowicy/ tłumacz imion ludzkich. Nomenclator, Monitor.
Mianute Fogo/ Nomino aliquem, nuncupo, appello.
Miara/ Mensura. **Miarkowante/** Temperatio, moderatio.
Miarkute col/ Tempero, Moderor, (aris, m.)
Miasteko/ Oppidum. **Miasto/** Ciuitas Vrbs.

- Miasto glowne/** Metropolis.
Miasto łogo/ Loco vel in loco alicuius esse.
Miazhosć/ Crassitudo, crassamentum.
Miazsy/ rudy. Crassus, præcrassus.
Miazga/ Lacryma vitium.
Miece/ miotam. Iacto brachia.
Miech szorząny do poddymania/ Follis.
Miechownictwo/ Saccaria, *a.*
Miechownik/ Saccarius.
Miesz/ Gladius, Gladium, *n.* Ensis. [fex.
Miesznić/ co miecze robi. Machæropœus, Gladiorum arti-
Miesznić/ co nożi miecz. Ensisifer,
Mieszyc/ Ensiculus.
Miedle len/ konopse. Tundo lnum.
Miednică/ Peluis, *f.* **Miedz/** Æs.
Miedză/ Limes, *itis, m.*
Miedziany/ Cypris, Cuprinus.
Miedziany stătek/ Ærificium.
Miedzy/ Inter. **Miedzybalce/** Intertignum.
Miekkze co/ zmiekkzam. Mollio, emollio.
Miekkzete/ Mollesco, lentesco.
Miekkzenie/ Mollimentum.
Miekkli/ Mollis, lentus vt cera. **Miekklo/** Molliter.
Miekkłosc/ Mollities, mollitudo, lentor.
Miekkuchny/ Molliculus caseus.
Mielcarz/ *vide* Piwowar.
Miele/ mele. Molo, *is.* Commodo, emolo.
Mielenie/ Moltura.
Mientam sie nă co/ frymărge. Muto, commuto, permuto.
Mienie szego/ Habitio.
Mientusz/ Mustela fluuiatilis.
Miernicza nauka/ Geometria.
Miernicy/ miernić rol/ polă. Decempedator, Decempeda,
a. Agrimensor, Metator, Mensor, Finitor.
Miernie/ pod miarą. Moderatè.
Mierniç/ Geometres, *a m* Mensor.
Miernosc/ miară/wgesnosć/ Mediocritas.
Miernosc w życiu/ Temperantia, parsimonia, frugalitas.
Mierny/

- Mierny/ wżerany/ Stromny.** Modicus, moderatus, medicus, temperatus.
Mierzch/ mroś. Crepusculum.
Mierzcha sie/ mroś pada. Noctescit, Incessit crepusculum.
Mierze co/ Meroi, commetior, dimetior, permetior.
Mierzente/ Mensio.
Mierzycza/ chydā. Fastidium, displicentia.
Mierzwa/ Stramen coaceruatum.
Mieysce/ na Stokym co jest. Locus, *m.* Spatium.
Miestac/ Luna.
Miestacna choroba/ Menstrua, *orum.*
Miestacny kanteś/ Selentes, *a. m.*
Miestta cześ w zwierzeću/ presenta. Pulpa.
Mieso/ Caro.
Mieso rād sadziacy/ Carniuorus.
Miesopust/ Carnipriuium, Bacchanalia, *orum.*
Miesopustate/ Bacchanalia celebros.
Miesam co z czym/ Misceo, permisceo, admisceo, commisceo, confundo. **Miesam w gārcu/ w Botle.** Tudiculo, *as.* Truo, *as.* **Miesam rzezy/ dō rzeżāmi.** Facio turbas, perturbacionem, motus. Turbo misceo Rempub.
Miesam sie z kim/ Commisceo, implico, & admisceo me hominum erroribus.
Miesānie iednego z drugiem/ Mistio, Mixtio.
Miesānie w gārcu Agitatio, motus.
Miesāntec z rożnych zwierzat prozrony. Hybrida. *a. m.*
Miesāntec obozey płci/ Androginus, Hermaphroditus.
Miesāntā/ Mistrua, miscellanea, *orum.*
Miesāntā byotlu/ Farrago.
Miesāny/ pomiesāny. Mistus, miscellaneus.
Miesānin/ Cuius, municeps.
Miesześ/ woreś pienieżny/ Crumena, marsupium, sacculus.
Miesza mi sie/ Mora mihi sit.
Mieszam gdzie/ H-abito inhabito, demoror, maneo.
Mieszam nie spiesz sie. Cesso, tardo.
Mieszanie/ Habitatio, commoratio.
Mieszete/ grubiete. Ingrandeico, crasseco, turgesco.
Mietelnis/ Petaurista, *a. m.*

- Mietka**/ Menta, Miñtha. Hediosmos, f.
Mieyski/ Vrbanus, Ciuicus, Oppidanus scæx.
Mieyski fugł/ posel wrzedowy. Viator.
Mieyskie/ po mieysku. Ciuilitar.
Mieyskie prawo/ Ius ciuitatis.
Mieyskie przyimute/ Adscribor ciuitati.
Miga sie/ migoce. Vibrat, palpitata.
Migi/ Vide Migante.
Migocacy sie/ Tremulus. **Migotanie**/ Tremor stellarum.
Migdal drzewo/ Amigdalum.
Migdal owoc/ Nux Græca, Amigdalum.
Muam co/ Ego. Prætereo, transeo.
Milã Polska/ Leuca Polonica.
Milã włoska/ Milliare, *is, n*. Mille passus.
Milã Ruska/ Podolska. Milliare Russicum, Podolicum.
Milga/ Sileo, teneo silentium, taceo.
Milgacy/ Taciturnus. **Milganie**/ Silentium, taciturnitas.
Milganiem/ Silentio, tacto.
Milganiem kasziacy pies/ Clanculo mordens canis.
Mile/ miłosciwie. Amanter, amabiliter, amantissime.
Milion/ dziesietroc sto tysiecy/ tysiac tysiecy. Centum
 myriades, mille millia, millies mille.
Milosć/ Amor, charitas, pietas.
Milosć samego siebie/ Philautia.
Milosć zawisła/ Emulatio.
Milosć nieuzciwa/ Balona. Amor insanus, perditus.
Milosćwie Lato/ Annus remissionis, Iubileum.
Milosćwy/ Propitius. **Milosćwie**/ Misericordia,
Miłosterny/ Misericors, **Miłosni**/ Amator.
Miłosni spolan/ Riualis.
Milute Ego/ Amo, amore aliquem prosequor, amplector.
Milute Ego barzo/ Balente. Vnicè aliquem diligo. Amore
 flagro. **Milute Ego wżatem**/ Redamo amantem, amori
 amore respondeo.
Mity/ Charus atque iucundus multis.
Mimo/ Præter.
Mincã/ mncãstwo. Argentaria.
Mincarska forma/ Iconium.

- Mienarz**/ Cusor monetæ, monetarius.
Minera/ rudá / krusze. Mineralia. [niaceus.
Minia/ Minium. **Minowány**/ Miniatus, **Miatowy**/ Mâ-
Minowy kámién drogi/ Coralis.
Minucye/ Ephemerys, *idis, f.* Calendarium.
Minutá/ *Side Wypis.*
Minutá godziny/ Sexagesima pars horæ.
Miod prášny/ Mel néšar. **Miod wyborny tresć**. Acæton
 mel. **Miod pity**/ Hydromeli, *n.* Malium.
Miod robiaçy/ Mellificus, **Miod robie**/ Mellifico.
Miodok/ Melliculum, *n.* **Miodu podobieranie**/ Mellatio.
Miodownik/ Libum, mellitum, mellita bellaria, placentæ.
Miodowy do miodu. Mellarius.
Miotam/ *Side Ciska / Kucani.*
Miotelkâ do bat/ Scopulæ vestiariæ. **Miotlâ**/ Scopæ, *arum.*
Miotlâ ná niebie/ Kometâ. Cometa, *a.*
Mir/ *Side Przymierze / Połoy.*
Myrà / żywicâ / y drzewo. Myrrha.
Mira przyprawny/ Myrrhathus,
Myrowy oleiek/ Sactæ liquor.
Mire drzewko/ Myrthus, *f.*
Myrowy/ Myrteus, myrtinus, Myrtaceus.
Misa spora/ Paropsis, *idis, f.* **Misa plaska**/ Patina.
Misa máta / miseczkâ. Scutella, patella.
Ministrule do MSY/ Sacrificanti Sacerdoti ministro, Re-
 spondeo Sacerdoti Sacrificium facienti,
Mistrz/ Magister. **Mistrz skolny**/ Ludi Magister, Modera-
 tor inuentæ, Pædortiba, *a. m.*
Mistrzostwo/ Magisterium. **Mistrzowski**/ Magistralis,
Mitregâ/ *Side Szapy / Smigroß.*
Mleç/ Lactes in maribus, in feminis oua.
Mleç ziele/ Sonchus, *m.*
Mleçno! nabiał. Lactaria, *orum.*
Mleçno! mlekomiaçy. Lactarius.
Mleçny/ z mleka. Lacteus.
oxygala/ Lac *n.* **Mleko kwasne**/ Oxygala, *a.*
Mtoce/ Tribulo, *as.* Tero fuges, trituro, tundo, flagello fru-
 mentum, **Mtocente**/ Tritura, *a.*

- Młocel/** Atritura famulus.
Młodka/ Virgo, equa, porca. **Młodućeta/** Iuuenefco.
Młody/ Iuuenis, tener, pubes, & puber.
Młodyj/ Iunior, minor natus, iuuenilis, minor annis.
Młodziętaśel/ młodzieńec. Adolescens, adolescentulus,
 iuuenulus. **Młodzięńśel/** Iuuenilis, iuuenalis dies.
Młodzięńśie/ pe młodzieńśta, Iuueniiter.
Młodzięńśwo, młodoc/ Iuuenalitas, iuuenus.
Młodziś w gym/ Tyro.
Młodziuchny/ Tenellus,
Młot/ Malleus.
Młoteł/ młotyśel. Malleolus.
Młoto/ *Side* **Ślodziny.**
Młya/ Mola, e. Molendinum. **Młya śkarych Rzymian/**
 Pitrinum. **Młya wodny/** Hydraula, e, f.
Młynarka/ Molitryx.
Młynarz/ Pinfor, Molitor.
Młynica/ Moletrina. **Młynski/** Molaris lapis.
Mnich/ Monachus.
Mniemani/ rozumien. Arbitror, puto, existimo, opinor,
 cenſeo, ſentio. **Mniemanie/** Rozumiente. Opinio, exi-
 ſtimatio, Opinatus: *uu.* Arbitratus, *uu.*
Mniejszy/ Minus. **Mniejszy/** Minor.
Mniſka/ Błaſtorna Panna. Sanctimonialis, Monialis.
Mnoze/ *Side* **Rozmnożani.**
Moc/ mocnoſć i ſiła duzoſć. Fortitudo, vis, robur.
Mocnie/ mocnie ſie. Roboro, robur accipio, ſumo. **Vt**
yo, y, geo, valeico, fortefco.
Mocno/ Fortiter, firmè, firmiter, valenter, præualidè.
Mocny/ duzy/ ſiły. Potens, robustus, fortis, validus.
Mocnie ſie/ *Side* **Sile ſie.**
Moz/ *Side* **Uryna.**
Mozę ſie/ z maczalem ſie. Madefio.
Mozenie/ Maceratio. **Mozony/** Maceratus, mandefactus.
Model/ Forma, ſpecies operis. *Side* **Ųſtalt.**
Modła do wſtawiania ſupow/ Perpendicularum.
Modle ſie Bogu/ Świety. Precar Deos, comprecor.
 expoſco, imploro, apprecor, ſupplico.

- Modle** sie słoweska/ proste sogo bário. Obtestor, obsecro, oro verbis supplicibus, postulo, peto. Luinz
Modlitwa/ Precatio, obsecratio, adoratio Postulationes dicitur
Modrań/ Cyanus, *m.* **Modrańy**/ Subcerulæus.
Modroblaky/ Vitreus, Galbimeus c. lor.
Modry/ białawy/ bi/ Eitny. Cyaneus.
Modzeniec ryba morska/ Glaucus.
Modziew/ Laryx, *ich, m.*
Modziewowa zębka/ Agaryf. Agaricum.
Modziewowy/ Larignus.
Moge/ Possum. Potis sum, potis es, potis est.
Morne/ Mado, madisco, madefio.
Mokrość od wody/ Humor, mador.
Mokry/ Humidus, madens, madidus.
Mokrze sie/ *z* Pomoctry/ sie w łosku. Medere in lecto, permingere lectum.
Mokrzyń/ mokre mteyska. Irriguum, *substanz.*
Mol w śaciech/ Tinea. Terebo, *f.*
Moll aliter *Side* Utrapienie.
Molestka/ *Side* Pzykrość.
Molotiec/ tunak. Tiro, pubes agrestis.
Molow peńny/ Tineosus, biattarius.
Momot/ *Side* Żatałłowy.
Moneta/ Nummus.
Moniment/ Dokument. Instrumentum, monimentum.
Monstak/ Frenum, *n.* Freno, *orum, m.*
Mor *Side* Powietrze morowe.
Moragowaty/ Virgatus, varius.
Morderca/ Cruciator, plagosus.
Morderstwo/ Crudelitas, immanitas.
Mordzie sogo praca chodzeniem/ reboła. Fatigo, lasso.
Mordzie sie/ pręcutie sie. Lasseto, fatigor.
Morla drzewo/ Malus Armeniaca.
Morla owoc/ Malum Armenicum.
Morg/ rólutka młak. Modus agri.
Morowka/ Petiliens hulcus.
Morski/ Marinus, Pelagius, *a, m.*
Morwa drzewo/ Morus, *f.*

Morwa owoc/ Morum.

Morze/ Mare, pelagus, æquor, fretum.

Morze Pogo głodem/ Infero famem, comprimere fame.

Morze sie głodem/ Inedia me conficio.

Miłosciwy Pan/ *apud Latinos.* Ornatissimus, amplissimus, clarissimus vir Illustris, illustrissimus. *Side Wąsinosć*

Mosiadoz/ Es, orichalcum. **Mosiadzem robiacy/** Errarius. **Mosiadzem robie/** Errarium exerceo.

Mosiężna chuta/ Fuznia. Officina araria.

Moskwa/ Moschouia. **Mospawicin/** Moschus.

Most/ Pons. **Mosteł/** Ponticulus.

Mosteł v bydlecta/ Pecusculum pecudis.

Mostowe/ cto. Pontalia.

Mosiz/ musz. Multum, vinum nouitium.

Mosienki drzewo/ Colutea.

Mosiny mosienki v zwietziat. Scrotum.

Moteł nica/ Spira filorum.

Motloch/ Vulgus. *Side Chalostra.*

Motowidlo/ Girgillum.

Motyka ogrodnicza/ Bidens, *m.*

Motyka pospolita/ Ligo, *m.*

Motył/ Papilio, *m.*

Mowa/ Sermo, *m.* Locutio, loquela.

Mowa krótka/ Breuiloquentia, Laconismus.

Mowa łacińska zła/ Solcecismus.

Mowa nie wierszem/ Oratio soluta, libera, Prosa.

Mowa trębna/ Intorta, confragoia oratio.

Mowca/ Aretalogus.

Mowie/ Loquor, dico, aio.

(se loquor.

Mowis zle po Łacinie/ Inquinatę, barbarę, corruptę, vicio

Mowny/ Dilertus, verbosus.

Moy/ Meus. **Moysti/** Consuetus, vicitatus mihi.

Mozdzierz/ Mortarium.

Mozg/ Cerebrum, cerebellum.

Moznosć/ Potestas. **Mozny/** Potens.

Mre głod/ Encor fame, sustineo famem.

Mrowka/ Formica. **Mrowisty/** Formicosus.

Mrowosłow robak/ Myrmicoleon, *ovis.*

- Mroz/** Gelu, *n* **Mrozny/** Gelidus.
Mroze/ de homine. Murmuro.
Mroze/ de brutis Fremo, *is*.
Mrugam uá **Fogo/** **mirgam** **Nictor** *aris*, **Nicto**, *atq*
Mruganie/ Nictatio, *q* **Nictus**, *us*.
Mrzewka/ ryba mála. Apua, *e*.
Mzaciuel/ Vindex, vltor.
Mzaciwy/ Promptus vltioni.
Mza/ ofiára. Missa sacrificium Christianorum.
Mzaze *szel* **Vlciscor**, vindico.
Mzycá/ **robazeł** **kápustny**. Vermiculus brassicam & olera
 ana depascens, Lens, *lendis*.
Mzcha/ Musca.
Mul **zwietze/** Mulus.
Mul/ błoto. Limus.
Mulak/ **pástucha**. Mulio, *onis*, *no*.
Mularz/ Faber cæmentarius.
Mulica/ Mula.
Mulisty/ od **mula**. Limosus lacus.
Mulowy/ **mulom** **szużacy**. Mularis, mulinus.
Multan/ Multanus, Moldauus.
Multanki/ *Vide Gaydy*.
Multany/ **Multankes** **ziemia**. Moldauia.
Muly/ **pántofle**. Mullei, *szel* **calcei mullei**.
Mumita/ Pissasphaltum factitium.
Mur/ Murus, mœnia. **Murwany/** Saxo structus.
Murowy/ Muralis.
Murute/ Mœnia constituo, pono, *Ædifico*.
Murze/ *Vide Brudze*.
Murzyn/ *Æthiops*, *pis*, *m*, **Murzynska** **ziemia/** *Æthiopia*.
Musat/ Chalybs roborata.
Muse/ Cogor, constringor, adstringor.
Muskar/ **muskatowy** **kwiat**. Macir, Macis, *idis*.
Muskatela/ **macica**. Apiana vitis.
Muskatela **wino/** Vinum apianum, Falernum.
Muskatelski **gruski/** Pyra mustea.
Muskatowa **galka/** Nux. myristica, **Muskatowy/** **Balan**

- Musket / Pulhař / Rusnická / Pistolet.** Organum ferreum
 igniuomum minus, maus, &c
Musketnicy / Fistulatores, bombardis pugnantes.
Muskuł w ciełe rozmáitým / Musculus.
Musťarda / Iminctus, *us* Embamma, *tis, n.*
Musyk / Musicus, Symphoniacus,
Musyk ná stroňach / Fidicen.
Mycie / vymyvánie. Lauatio.
Mýdelník ziele / Radicula, lanaria.
Mýdlarz / Saponarius, sapononæus.
Mýdle / Imbuo aliquid smegmate. **Mýdlo /** Sapo. *omnis, n.*
Smegmatis, tis, n. **Mýdliny /** Spuma Caustica,
Mýle co / *Side Omywam / Pomywam.*
Mýle sie / Lauo laus. & Lauo. *as.*
Mýle sie / *Side Omylam sie.*
Mýsl / Animus, Mens cogitat, Cogitatio.
Mýsle tomu zle / Machinor, Molior. (aliquid.
Mýsle co / Cogito, intendo animum ad aliquid. Ruminor
Mýslistwo ptáše / Aucupium.
Mýslistwo zwierze / Venatio. **Mýsliwcy.** Venavortur
Mýsliwiec / *Side Lowiec / Ptášníř.*
Mýslwy / Venaticus.
Mýř / Mus, *m* **Mýřáty /** Murinus.
Mýřka / zwierzatko / Musculus.
Mýřka / grucol škapi. Glandulæ æquorum.
Mýtník / *Side Celník.*
Mýto natemnikowi / *Side Zaplatá.*
Mýto / aliter, *Side Clo.*
Mzenie / Inumbrata quies. **Mýy mi sie /** Semisomnis sum.

N A

- N** *Particula.* podawátae co tomu / weřć / náć. En
 fume, accipe.
Ná / *Prapostio.* In upra terram mare.
Ná bátafu leřć / Reperere genibus.
Ná boř lewy práwy / leřć. Cubare in latus dextrum.
Ná cie sie to obáli / Tibi id omne exedendum est.
Ná co dzwonia / traba. Quid sibi Vult sonitus aris? Cam-
 pani, aut sonus tubæ?

Naczo przyszedł/ Ieiunus in scenam venit, &c.

Nadomył/ Coniectura inductus.

Nad szła co wiół/ stol. In ceruicibus bellum erat, Immi-
neo, into alicui.

Nabárzieg/ Potissimum, maximè, præcipue.

Nabawiam logo zego yiego/ zc. Parto alicui ægri tudinem.
Procreo. struo, affero alicui periculum. Deduco rem in
discrimen.

Nabiegalem sie/ smordowalem sie biegiatoc. Fessus sum,
defessus sum plorando, &c.

Nabiegalem sie/ wciestylem sie biegiatoc. Saturatus longo
iudo, somno. Satis superque dictum est.

Nabiegam na logor/ Incurro in aliquem.

Nabiercia mleka krowy/ Dissentant vbera vaccæ, Tendunt
vbera capræ.

Nabieram w sie zego/ Imbuor, imbibo nidorem.

Nabitana muszter/dziato. Impleo fistulam ferream puluere,
plumbo.

Nabigan komu vszy/ Inculco, refercio aures alicuius, ob-
tundendo alicuius aures. **Nabity/** Confertus.

Nabladi/ Impalluit, suppalidus, vepalidus.

Nablisy/ Proximus, propinquissimus.

Nablizev/ Proximè, quam proximè.

Naboz listwo/ Pietas erga deos, Religio, cultus deorum.

Naboznie/ Pie, sanctè religiose, religiosissime.

Nabozny/ Pius, religiosus, religionibus deditus.

Nabozny testem ku krowemu swietemu/ Religiosissime colo
S. Petrum, Deuotus sum S. Petro, *id est*, addictus.

Nabermiato se/ Tumor, tumiditas.

Nabermiaty/ Turgens, tumentes pedes.

Nad yiel/ Ad pro, consecutio.

Nad ywan zego/ *vide Dostale/* zdobywam.

Nad ywane zego/ Comparatio, consecutio.

Nad v stol/ Thyrsus olivæ.

Nachlopac komu/ Debachari in aliquem.

Nachramu acy/ Aliquæntum claudus.

Nachramu acy/ Claudico paludum.

Nachylam logo/ zego. Inclino, inflecto, incuruo, deprime
plantam.

- plantam. *Nachylanie* *wego*/ Inclinatio, inflexio, flexus, proclivatio, deurgentia.
- Nachylony*/ Inclinatus, deflexus, pronus, proclivis.
- Nacziagam* *na swoy pozytek*/ *na swe tolo wode prowadze*. Derivatio verba ad me aliquid. *Nacziagante*/ Derivatio.
- Nactecele*/ *narzzenie*. Incisus, *us*. Flaga vulnus, hiatus, incisura viris.
- Nacierzniacy*/ *Side Nacierzniacy*.
- Nacieram* *na fogo*/ Incurio aciem, premo, inurgeo.
- Nacierzanie*/ *natarcie*. Affricatus, Fricatus, *us*.
- Naciety*/ Inicatus, incisus.
- Naciznam*/ *narzynam*/ *karbute*. Inseco incido.
- Nacizkam*/ *Fortius* *vel arctius* premo, grauius presso, pressus tango.
- Naczein*/ *Frontale*, *n*.
- Naczeaciey*/ *Frequetissime*, plurimum, *sepissime*.
- Nadol* Super, ante omnia, ultra, extra modum.
- Nadol to* *itemu* *oproz tego*. Præterea, præter, insuper.
- Nadanie* *fomu* *wego* *sila*/ *Side Obdarzani* *fogu*.
- Nadanie* *fosciol*/ *spital*. Assigno reditus annuos templo, Collegio sufficientes. Doto, *us*.
- Nadaley*/ *nadawney*. Longissime.
- Nadaley* *lutra*/ *Ad summum* *triduo*.
- Nadolsty*/ *Remotissimus*, longissime remotus.
- Nadazani* *fomu*/ *Sufficio*. *Side Dodanie*.
- Nadazani* *za kieni*/ *Equo* *aliquem* *curfu*, *assequor* *aliquem*. *correatem*, *legentem*, &c.
- Nacierzani*/ *Adequato*.
- Nadchodze* *w tym*/ *Interuenio*.
- Nadanie*/ *nadawani*. *Side Przypade*.
- Nadecie*/ *wzdęcie*/ *puchlina*. Inflatio, sufflatio, tumor, *Tumiditas*, *ventris*.
- Nadeci*/ *Side Barzo* *Zbytne*.
- Nadecie*/ *przypade* *z frasunku*. *Superuentus*, *us*. *Interuentus*, *us*. *Obitus*, *sermo*, *aduentus* *tuis*.
- Nadeci*/ *wzdeto* *synie*. *Tumefacio* *humum*.
- Nadecosci* *tr*. *Tumor* *animi*, *Plura* *Side Pycha*. *Cratus*.
- Nadety*/ *prop*. *Inflatus*, *sufflatus*, *tumidus*, *turgidus*, *extubere*.

Nádety/ *tr.* Side Pyßny.

Nádmíaz/ Redúancia, superfluitas, exsuperatio, enormitas

Nádmíezam/ Auctarium adijcio.

Ná dol/ ná dole. Deorsum, infra est.

Nádolny/ dolny. Infernas, *atq;*, *om.* Infernalia tigna. Infernus, inferum limen.

Nádprošek/ Superluminare, *is*, *n.* Iugamentum.

Nádpřytodzony/ Naturalem modum superans.

Nádpřytodzonych zřezý náuka/ Metaphysica facultas, Divina scientia.

Nádrastam/ přyrastam. Adnaſcor, agnaſcor.

Nádrožne/ podrožne/ stráwne w droge. Viaticum, sumptus

itinerarius. Nádrožny/ podrožny. Viaticus, viatorius,

itinerarius. Nádrožny/ ná drodže, Obuius homo.

Nádwiezute/ Pronecto.

(scus.

Nádworný/ ná dworze Pána takiego mješkalacy. Auli-

Nádworný/ podněbny. Subdialis inambulatio, hypethra

Nádyman co/ pýchety. Inflo, sufflo.

(locas

Nádyman hogo/ *tr.* Imbuo aures alicuius, Inspiro.

Nádyman sie/ *prop.* Intumescio, tumeo.

Nádyman sie/ *tr.* z pychy/ z gniwu. Side Pyßnie sie.

Nádziany/ nádziewány. Fartus, confertus cibo.

Nádziera/ Spes, fiducia.

Nádziete cymie komu/ Spem alicui facio, do, inijcio, affero, augeo. Inflammo spe aliquem.

Nádziete mam w niem/ Spem in aliquo colloco, pono, spem

de aliquo capio. Nádziete psute/ Aufero, debilito, eripio,

preciao spem. Nádziete strácić z watpic o gym. Despero

hondres, pacem, salutem, vitam, Abijcio spem alicuius

rei. Orbor spe, extenuatur spes.

Nádziente/ Fartile, *is*, *n.*

Nádziewam proste ges/ zc. Fartio aues, columbos.

Nádziewam sie/ spodziewam sie. In spe sum. Spe alor du-

cor, nitor, Pendeo spe, Spero benè de aliquo, Spero aliquid

ab aliquo. Concipio spe aliquid. Confido.

Nádziewante/ Fartura, & Farsura.

Nádziewanego/ abo Farnnego cofelwieß. Fartum.

Nádzwyżány/ Extraordinarius.

- Nágábam Fogo/ Lacesso, incesso, vexo.
 Nágábante/ Tentatio, inquietatio, vexatio.
 Nágabek/ Postomis.
 Nági/ Nudus, Apertus.
 Nágínam zego/ Inflexio, deflexio, curvo arcum.
 Nágínam sie/ Incruesco.
 Nágla smierci/ *Side Apopleksya.*
 Nágla z nágla/ Repente, subito, repente, Ex tempore.
 Náglosci/ Extemporalitas.
 Nágly/ Repentinus, repens, subitus.
 Nágorectony/ Despitius.
 Nágouty/ Subrancidus, fracidus.
 Nágoutony/ Stercoratus.
 Nágosci/ Nuditus.
 Nágoczey/ Pessimè, Nequissimè. [concinnoſ
 Nágodzam co Fomu/ Rependo, compenso, refarcio, re-
 Nágrawanie/ *Side Vraganie/ Szyperswo.*
 Nágrobel/ Epitaphium. Elogium sepulchri, monumenti.
 Nágrodki/ Compensatio, pensilatio, pensatio.
 Nágrodny/ Etory moze bydz nágrodzony. Reparabilis, re-
 Náháylá/ *Side Bis.* [uocabilis.
 Náhádám sie/ Expleo famem.
 Náhánieyſy/ Serenissimus Rex.
 Náhazo/ nááhánte. Incurſio, inuasio, insultura, affultus.
 Náhém/ nátecie Fomu zego. Locatio.
 Náhém/ nátecie zego v Fogo. Conductio.
 Náhémna rzez/ Conductum, *n. substant.*
 Náhémnicy/ *adiect.* Mercenarius, *a, um.*
 Náhety robotnik/ Conductus mercede.
 Náhety dom/ Locata domus alicui, *vel* conducta apud aliquem.
 Náhézám co/ Echinatum facio.
 Náhézám sie/ Inhorresco, horripilo.
 Náhézónik/ Emissarius inuasor vrbs.
 Náhézózám Fogo/ náteznosc. Incurſio, inuado, incurſioſ.
 Náhézóny/ Horridus, hispidus, echinatus.
 Náhézáníe zego/ Indictio, irrogatio.
 Náhézány/ Indictus indictum bellum.
 Náhézente/ Vitium.

- Nakazuje/** przypowiadam/ rozkazuje co. Impero, irrogo, indico, denuncio, decerno, Edico comitia.
Nakesuje/ nągryzam. Prærodo, arrodo, adedo.
Nakład/ Impensa, s. Sumptus, *us.*
Nakładam na co/ Impono, ingero ligna foco.
Nakładam na co/ koszt czynię. Facio sumptum, impensam. *Sel* impensas. Impendo alicui.
Nakładam tego czego/ w prawiam w co. zwyżate. Allue-
 sco, consuetacio aliquem. Intuesco aliquem.
Nakładam sie czego/ przywykam genu/ zwyżate sie. Allue-
 sescio, consuesco. Obduresco vsu consuetudine. Alluesio.
Nakłanianie sie do czego/ Inclino, propendo, incumbo.
Nakłonienie umysłu/ Inclinatio, indictio animi, Declinatio.
Nakolanki/ Genualia, *o-um.*
Nakomiec/ *Side* Naostatek.
Nakomalinia/ kowadło. Incus, *udis, f.*
Nakracam zegar bez wagi/ Intendo horologium, verticil-
 lis horologium intendo. **Nakracam/** abo **naciagam** zegar
 z wagami. Pondera horrologij deorsum vergentia attollo.
Nakrapiam/ *Side* Pokrapiam.
Nakrapiany/ Respersus, interstinctus.
Nakrycie ciała/ łóżka. Integumentum lecti, tegimen, ope-
 rimentum, cooperimentum. Tegumentum. Oportus, *us.*
Nakrywam/ Przykrywam. Inferno, intego, consterno, O-
 perio, s. Tego, cooperio.
Nakrywką/ Operculum, cooperculum.
Nakrzywiam/ wykrzywiam co, Incuruo, detorqueo, Luno, *es.*
Nakrzywienie/ Distortio.
Nakrzywiony/ *Side* Krzyw.
Nakłamus czego/ Infringo, perfringo, interfringo.
Nakłany/ Infusus. *Side* Naklewan.
Nakłany/ *tr.* *Side* Nakrzmiaty.
Naklegaiacy/ Vrgens, importunus. (precibus.
Naklegam komu/ Vrgeo, flagito, incumbo, premo, sollicito
Nakleganie/ Instancia, importunitas, efflagitatio, compellatio
Naklepsy/ Optimus.
Naklewacz/ Ad cyathos, pocillator, suppromus.
Naklewalny/ Ministratorius, *ria, riam.*

Nalewam do stolu winá/ piwá. Infundo alicui poculum, fundo vina, cyathos. **Nalewam/ alter.** *Et Nienalewamy tu.* Caue aspergas pavementum. **Nalewane/ Infusio,** *omn.* *Sed Infusus, m.* **Nalewka do leda zego/ Trulla,** Infundibulum. **Nalewka do rak/ Guttus, m.** Gutturinum. **Aqualis, m.** Aqualis, *n.* Trulleum.

Nalog/ *vide Zwycay.*

[mala.

Nalog zly/ Cacoethes, *z.* *n.* Habitus vitiosus, Consuetudo

Nalezý to ná mnia/ ábo nie nalezý. In me situm est.

Naloznicá/ Concubina, Fellex, *icis.*

Nalozník/ Concubinus.

Nalozony tuk/ *vide Nápiety.*

Namacac/ *vide Macam.*

Namacam co/ moze. Imbuo vestem sanguine. **Macero,** saltamenta. **Madefacio** aliquid. **Madido, as.**

Namaskam/ Immadescio. Immaduit terra.

Namawias/ Suasor, sollicitator, Persuasor.

Namawiam Fogo ná co/ Sollicito, suadeo. **Electo & detorqueo** voluntatem alicuius.

Namawias ná mierzad/ Apellare virginem de stupro. **Sollicitare,** compellare de stupro.

Namázanie namázejente, Inunccio, Litura.

(ctio.

Namazywanie/ Perfunctio, suffectio, vinctura, Illitus, *as* **Vn-**

Namazany/ násmarowány. Delibutu, obunctus, Vinctus.

Namazowantu szuzacy/ Victorius.

Namazuis co/ smatuis. Inungo, perungo, Illino, illino telum, superillino butyrum. **Lino pice.**

Namazuis ymarlego/ Pollineio, *cis, xi stum.* **Luto, as.**

Namieskam/ Fræco, fracesco, humesco.

Namiestnik/ Vicarius. In locum alterius cooptatus.

Namiestniká obietam/ Substituo, suppono vicarium, Sufficio, submitto, sublego aliquem in locum alterius.

Namietnosć affekt/ nieporzadny. Cupiditas, libido.

Imperus, perit otio animi.

(Papslio.

Namiet woienny/ Tabernaculum, Tentorium, Pelles, *f. 26*

Namiet Szynánski w obozie/ Prætorium, Augustale.

Namietel nád lozkiem/ Cadurcum, Conopeum, Velum.

Namietowy/ Tomorius.

Namietnik

- Namistotny / co robi namistoty.** Tentoriorum opifex.
Namlostny / Minimus natus.
Nanuley / Minimum vini, minimè, minimoperè.
Nannteyny / Minimus. (us. Suadao.
Namowà / Persualus, inductus, persuasio Suadela, suasus.
Namowic sie dâte / Dimoucor de sententia, Induco animum,
 Facile adducor, inducor ut credam.
Namownie / Persuasibiliter, Suadenter loqui.
Namowny / Suatorius, persuasorius.
Namowny / aliter. Facilis ad assentiendum.
Namysytem sie / rezolwowalem sie. Post multam delibera-
 tionem tandem hoc statui.
Nanasam / Congero.
Nantny / Infimus, imus.
Nastatek / Quod superest. Ad extremum, denique Ultimò,
 Extremò.
Napadla mie melankolia / nabozeštwò. Incessit me reli-
 gio, metus, Inuasit cupiditas.
Napadam na co / Incido in lapidem. Incuro in perniciem
 Impingo in litem & molestiam.
Napadniente na co / Occursus, incurso, ostensus.
Naparstek / Digitale, *us, m.*
Naparzam glonek chory / Foueo fomentis membra.
Naparzante / Fodus, *us.* Fomentatio, focillatio.
Napase bydlo / Bene pascere pecudes.
Napatrzye sie / Satiare oculos spectaculo.
Napawam logo / Adquo, *us.* Do potionem alicui.
Napawante / Aquatio.
Napadzam / naganiam. Impello aliquem in. Premero ad
 recta ceruum.
Napelniam co / gym. Expleo, compleo fossas.
Napelnieme / pelnosć. Expletio, plenitudo.
Naptecie / Contentio, Intentio virum, animi.
Napierwey / *Side Naprzod.*
Napieret / Calx, calcei pars posterior.
Napiety łuk kusa. Intenus arcus.
Napiam sie gesto / Poto, *us.* Potito.
Napinam naciegam na łuk. Intendo arcum, Contendo,
 adduco arcum. **Napisel**

Napis kšlag/ tytul. Inscriptio monumenti, superscriptio, Epigramma, Tytulus libri.

Napis kláda/ tytuláse. Inscribo epistolam patri. Præscribere sibi alicuius nomen.

Nápoly/ dó polowice. In partem dimidiatam decoquere aliquid. Decoquo ad dimidias.

Nápoly cály/ Semi integra. **Nápoly goly/** Semirasus.

Nápoly nágl/ Seminudus. **Nápoly vmarly/** Semimortuus. **Nápoly žywý/** Semivivus.

Nápomínáč/ Monitor, admonitor, adhortator.

Nápomínáňy/ Monitorius, hortatorius.

Nápomínám kogo/ vpomínám. Admoneo, hortor, adhortor, cohortor, commoneo, commonefacio.

Nápomínáňse/ Admonitio, adhortatio, monitio.

Nápoménente kogo/ Inuitamentum, inuitatus, etc.

Nápomýšam kogo/ Occasionem do alicui, Inuito ad occasionem, Lacesso aliquem scripto.

Nápolyy/ In postremum in futurum, Deinceps.

Nápoly/ píče. Potio, Poculentum.

Nápráwa/ popráwa cego. Refectio, reparatio.

Nápráwca/ nápráwáč cego. Reparator, reformator.

Nápráwám co/ Reficio, reparo ædes, opus, templum. Re-dintegro, reconcinno ædificia, Instauro.

Nápráwám kogo ná kogo/ Submitto, immito aliquem ad aliquem. Soborno, instruo aliquem dolis.

Nápráwny/ co se dá nápráwáč. Reparabilis.

Náprówdzam kogo ná droge/ Deduco, induco in viam, Reduco errantem.

Náprzećiwko/ Ex aduerso, Contra aliquem stare, Erga.

Náprzećiwko stáwám/ Opono vrbera viri.

Náprzećiwny/ Oppositus, contrapositus, aduersus, contrarius. [us ius.]

Ná přezmáňy/ Alternus, alternatus.

Náprzod/ pterwey. Primum, primò, primus oritur.

Nápušžam co gym/ Instillo humorem, irroro aliquid. In-ebrio radices. **Nápušžám co tádem/** Inficio veneno pocula, spargo venenum. Veneno, etc aliquid.

Nápušžony tádem/ Venenatus, delibutus veneno,

Nátabiam sažem/ Vide Sažule.

Náradžam/

- Naradzam sie z kim o czym/** Consulto, In eo consilium, consilia confocio, consulo in commun', communico.
Naradzanie sie z kim/ Confolatio, consilium, delibertatio.
Naradzanie stuzacy/ Deliberatiuus.
Naradniennik meszki/ zolnierski. Armilla, brachiale.
Naradniennik biatoglowski/ Spíncher, n.
Narastam/ narasta co. Increisco, succreico, subnascor.
Narazam sie/ Vide **Natracam sie.**
Narazny/ ná raze lezacy. Peropportunus, opportunus locus, Expositus, obiectus, obuius alicui.
Narod/ Natio, gens, genus, gentilitas.
Narodowy/ Genticus mos, gentilitiús, gentilis.
Narodzenia cytego godzina/ Horoscopus, genitalis hora, gentura, natalis hora.
Narodzenie cyta/ Natiuitas, editio.
Narodzenie Panstwa/ Gody. Natales Christi feria, Natus Christo celebris dies.
Narozny/ ná rogu lezacy. Angularis, angularius.
Naruszam/ ná wetlam. Infringo lilla. Infirmo frango, delibo, liquit. Labef. Co. colla boum.
Naruszenie/ Infractio, labefactio dentium.
Naruszenie/ Infractus, delibatus, quassatus.
Narybie sadzawki/ Serere pisces.
Narychtowac dzialo/ Dirigere spiculum, hastam, puppim. aliqno. Inuendere machinam in aliquem.
Naradzam/ Vide **Gotule/** **Napraviam.**
Narzedzie/ narzynie. Arma naturarum, agrestium, Instrumentum artis. Organum ad agros diuidendos.
Narzekam/ lamentule. Lamentor, aiulo, plango, vlulo.
Narzekanie/ Lamentum, eiulatio, eiulatus, lamentatio, plandus. Lessus
Narzynam/ Vide **Nacynam/** **Narbusz.**
Narzynie/ Incisura raporum.
Narzynie/ **Narbowany.** Serratus, denticulatus.
Nasad plugowy/ Dentale, n, n. Bura.
Nasadzam koloß/ Suppono, subijcto oua anatium gallinis.
Nasadza n siekiete/ Apto securi manubrium.
Nasadzam zego w ogrodzie/ Vestio agrum vineis.

- Nasadzam sie ná co/** *Side* **Osadzam sie.**
Nasalam co/ Sale condio ad diuturnitatem.
Nasalante/ *Side* **Solente.**
Nascielam/ Insterno, stramentis aliquid, exaggero.
Nasiada koloß/ Incubat auis, gallina.
Nasiady krzy/ Cordificatus locus. Frequens municipium.
Nasietay/ *náciety.* Cicatricosus, insectus.
Nasienie/ Semen stirpium, plantarum, arborum.
Nasiennik/ Seminarium, hortus, seminarius.
Nasienny/ Seminiosus, fumentifer.
Nasładowanie/ Imitatio, imitamen, *inis, n.* Imitamentum.
Nasładowanie zle/ Cacozelia, mala affectatio.
Nasładowanie zawişne/ dobre. Æmulatio.
Nasładowca/ Imitator, sectator, affectator.
Nasładowca zawişny/ Æmulator, amulus.
Nasładowca głupi/ Cacoxelus, simiolus.
Nasładowiaay/ Sequax, securuleius.
Nasładowie kogo w gym/ Imitor aliquem, imitatione exprimo, & consequi studeo. Persequor mores patris.
Nasługowanie/ Obsequentiã, obsequela.
Nasługuje/ *uługuje komu.* Inferuio, subseruio alicui.
Nasmalam/ *smole.* Impico amphoram. Picco, *ac.* vasa; Lino, imbuo, lino pice.
Nasmalanie/ Gummitio, pictura dolij.
Nasmiale mę sie/ *Side* **Smiere sie komu.**
Nasmiewiwo/ Irrisio, irrius, *no.* Dorisus, *ia.*
Nasmiewca/ Irrisor, derisor.
Naspac sie/ *Side* **Dosyplam.**
Nastaiacy/ Intens, incipiens.
Nastate co/ *nastawa.* Incessit mos, fames, frigus.
Nastate kstezye/ Exoritur noua luna.
Nastarszy/ Maximus natu.
Nastawiam gardla/ *byte.* Obijcio caput ferro, offerro meo morti. Oppono pro aliquo corpus.
Nastawiac/ *bezeß/* *plenisc/zi.* Ponere, exponere, proponere multa poculo, dolia.
Nastepca/ Successor, postpartor.
Nastepuje/ *po sobie.* Consequenter, subsequenter.

Nastepny!

- Nastepny!** Successorius, consecrarius.
Nastepowanie! Successio in bonis. Consequentia rerum, consecutio, consequium. **Nastepniacy rok!** Subsequens annus, consequens tempus, insequens hora, annus.
Nastepnie! Insto, consequor, insequor, succedo.
Nastepnie ná miysce! Dobrá. Succedo alicui, subeo in locum alicuius. **Nastepnie ná co!** Calco aliquid.
Nastolka! *Side Deťá.*
Nastorzyć vřy! Arrigere aures. Surrigo aures.
Nastorżony! Arrestus arrestarius, asser.
Nastykam łogo! Sario turtures, saturo famem epulis, extaturo animum cruciatu. **Nastycentie!** Sytość. Sactetas cibi, vitæ. Saturitas, expletio, Saties, es.
Nastycony! Satur omnium rerum. Saturatus epulis.
Nastyłam ná łogo! Immito, submitto aliquem in.
Nastyłam do łogo przyiacioly! Allego ad aliquem amicos, necessarios. **Nastyłante do łogo!** Allegatio, Allegatus, *us.*
Nastyłante ná łogo! Submissis lictoribus ac militibus.
Nastypute ego! **posypnie gym.** Superaggero, superinduco terram.
Nastypute státeł pelny! Impleo vas frumento.
Nasz! Noster vtriusque labor.
Naszam! Gestito aliquid, portito crumenam plenam.
Naszepiam, rozszepiam dezemá. Incido, inspico faces.
Naszelnik! Lorum latum, quo collum equi temoni alligatur.
Naszynie! Nostras, *gen. omn.* Indigena, *gen. omn.*
Natchnac łogo! Inspirare amorem alicui, Insufflo alicui spiritum. **Natchnienie Boskie!** Inspiratio Diuina, inflatus, *es* afflatus diuinus.
Natchniomy od Boga! Tactus diuino spiritu.
Naterminowac co! Adnotare aliquid cursim.
Naterminowante! Annotatio, adnotatio.
Nateżatacy! Intendendi vim habens.
Nateżam co! Intendo neruos.
Nateżante! Contentio, intensio, *vel* intentio vocis.
Natłano! *ćiasno.* Fartim.
Natłany! Fartus, confertus, refertus!
Natłazani! Calco minibus. *Side Tłozę.*

- Náttracám Ego ná co / nátttracám . Obijcio, do subiectum.
 Náttracám sie ná co / Incurro, incido in aliquid.
 Náttræt / Ardelio, *avis, m.*
 Náttykám co / Confercio, infarcio, & / infercio.
 Náttykám sie / Complicio me, laburro me, & / laborror.
 Náttykám winnáicel / Palo, *as.* Statumino vineam.
 Náttykánie / Fartura.
 Náttykána máternosć / Adessæ fortunæ, attritæ opes.
 Náttykác máternosć / Attenuare opes.
 Náugám wiatry / Catechizo, Elementa Christiana trado.
 Náugám sie zego / Mando aliquid memoriæ.
 Náuczyciel / Doctor, magister, institutor.
 Náuka powšechnie wšeláka / Ars, doctrina puerilis, præ-
 ceptio, scientia, disciplina, eruditio, documentum.
 Náuka chryszcíanška / Sermo de Deo. Institutio sacra.
 Náuška / náušnica / Inauriss *is, f.* Sealagmium.
 Náwa wšeláka / Náuale, nauigium.
 Náw budowánia mieszce / Náuis, *is, m.* Textrinum.
 Náwy przodeł / Prora, embolum, rostrum nauis.
 Náwy zadeł / Puppis, *f.*
 Náwy tozbićie / Naufragium.
 Náwślnosć / fala morška. Procella maris, tempestas maris.
 Náwśozánie / Amentum, *ania.*
 Náwśazany / Amentatus, añtatus.
 Náwśoze co / ábo Ego. *Side Ročham sie.*
 Náwśeey / Ad summum, ut maximè,
 Náwśedzam Ego / Viso aliquem, reuiso, inuiso, interuiso
 aliquem, Visito aliquem, Salutatum venio.
 Náwśedzánie / Visitatio, Lustratio.
 Náwśietšy / Maximus, Summus.
 Náwśezue co / Aniento, *as.* Intendo vincula alicui.
 Náwśoze ná droge / *Side Náprówádzam.*
 Náwoy / Iugum, iugalis tela.
 Náwoz / Congestus, iugalis tela.
 Náwoze / Accumulo terram, Accerno, congero.
 Náwozenie / Accumulatio, congestio.
 Náwśracám Ego / Conuerto aliquem.
 Náwśracám Zeretýka / Hæreticum Ecclesie ruo.

- Nawracanie zego** / Conuersio.
Nawracal soli / Incoctus sale.
Nay wysszy / Altissimus, summus, supremus.
Naydnie co trefunkiem / Reperio.
Naydnie co szukacie / Inuenio, comperio, reperio.
Naydnie co v logo / Deprehendo aliquid apud aliquem.
Naydnie sie to / Comparer, reperitur.
Naymacz / tak Pan. / Locator alicuius res.
Naymacz / tak sluga. / Conductor edificij, agri.
Naymute komu co / E loco fundum, loco alicui agrum.
Naymute v logo co / Conduco nauem, domum.
Nazajutrz / Postidie, postero Iduum die.
Nazajutrzny / Posterus dies.
Naszbyt. / Nimis, nimium: pius sa-is loci, sa-is superque.
Naznacanie co / Definitio locum, praefinitio, determino, assigno, denoto. **Naznacanie** / Assignatio, designatio, annotationum, **Naznacany** / Proditus, pro dictus dies.
Nazwane od zego / Agnominatio.
Nazwisko / przezwisko. / Nomen, cognomen, appellatio.
Nazywacacy / Appellatiuus **Nazywam logo / przezynam.** / Apello aliquem, Nuncupo, cognomino, nomen impono.
Nazywamie / dawamie przezwiska. / Impositio nominis, nuncupatio, nominatio.
Naze logo / Inscio aliquem.
Nedza / Miseria, calamitas.
Nedze klesie / Inopia premor, egeo rebus omnibus.
Nednie / mizerne. / Misere, calamitose, miserabiliter.
Nedny / mizerny. / Miser, calamitosus, miserabilis.
Nerek bolente / Nephritis. *ies, f.*
Netka / Ren, *m* Renunculus.
Neta / powab. Illicitum, esca & illecebra malorum voluptas. esca est meretrix.
Nic / (*Nomen*) Nihil, nihilum, ex nihilo, in nihilum.
Nic / Adu. **Nic mi do tego** / Nihil ad me attinet.
Nic / nitka. / Filum, linamentum.
Nic tkaze / Insubali, insubulum. **Nictany** / Stamineus.
Nicowany / Interpolis, interpolus.
Nicut / Interpolo, vestem veteram transformo.

- Niecnota** / *zły wsynel*. Facinus, scelus, malefactum.
Niecnollwie / *N. fariè, flagitiosè, sceleratè, nequissimè,*
improbe, sceleste, Niecnollwie / niecnotá / lotr. Scele-
 stus, facinorosus, consccleratus, sceleratus.
Nieco / *Nonnihil, haud nihil àmbigam.*
Niecwigony / *Inexercitatus, Inexercitus.*
Nieggz / *pełny.* Solidus. **Nieggzay** / *Impexus.*
Nieguie gego / *Sum sine sensu, Careo sensu doloris.*
Niegułosc / *Stupiditas hominis, stupor mentis.*
Nieguły / *Stupidus, extensus, obstupidus.*
Nieguły / *aliter.* Inmensibilis, nullo sensu obseruabilis.
Niegyssosc / *Side Cielesnosè.*
Niegyssy / *Immundus homo, foedus, turpis amor.*
Niegysszony / *Non castratus.*
Niegytany / *Illectus, id est, non lectus.*
Nie dacie komu gego / *Nego aliquid alicui.*
Nie dacie w przod nitoma / *Certo cum aliquo vitijis.*
Nie dam / *Non dabo, non do.*
Nie darmo / *Non remere est.*
Niedawno / *Nuper, nuperrimè.*
Niedawny / *Nuperus, recens captum hominem.*
Nie day rego Boze / *Anerat hoc Deus.*
Niedbale / ledatako. *Negligenter, indiligenter, parùm dili-*
genter, oscitanter, remissè. Niedbalstwo / Negligentia,
remissio, & dissolutio animi, Incuriæ, oscitatio.
Niedbaly / niedbalec *Negligens in aliqua re, Remissus ani-*
mo, oscitans, indiligens. Niedbano co / nie stole o to.
Nulla me cupiditas tenet, Hoc nihil mormor, non laboro
de hac re.
Niedetości / *Soliditas corporis.*
Niedobity / *Side Napoly zywy.*
Niedobrega loża / *Side Belart.*
Niedobryy / *Inexpugnabilis arx.*
Niedogoda / *Incommoda io, incommodum.*
Niepogodny / *Morosus senex, fastidiosus homo.*
Nie dogodził mu / *Defuit voluntati eius.*
Niedoiarki / *Reliquæ coenæ, ciborum.*
Niedostadłże się gego / *Inconsultus, // Inconsultu meo.*
Niedo

- Niedokosiony/ niedorobiony.** Informatus, infectus, Semiperfectus, semifactus, truncus sermo.
Niedokoszność/ ofalicyente. Truncatio, mutilatio.
Niedokosny/ kółka. Defectus viribus truncatus manibus.
Niedopięzony/ Semiaustus.
Niedopusz sam komu czego/bronie. Prohibeo, Impedio alicuius iter. Denego aliquid alicui.
Niedorosły/ Immaturus filius obit, Impubes, *is.*
Niedosłyże! Grauitur audire.
Niedosłyżenie/ teposć słuchu. Grauitas aurium.
Niedostate mi czego/ Deest, deficit me aliquid.
Niedostateczny/ niedostatek! Inops alicuius rei, Egenus fortuna homo, egenus, indigens.
Niedostatek niedza. Inopia, egestas, indigentia.
Niedostatek czego/ Defectus aquæ, defectio, penuria, inopia, necessitas. **Niedostatek czy/ grzech/ wada.** Vitium.
Niedoswiadczony/ Inexploratus, inexperus.
Niedostliwy/ Inactilis, inconiguus. (conjugij.
Niedorzymać wiary/ słowã. Decedere fide, violare fidem
Niedowarzony/ Incoctus,
Niedowaza! Non æquat, non implet libram
Niedowcipnie/ niesubtelnie. Inargutè, incallidè.
Niedowcipny/ niepoisty. Expers ingenij.
Niedowidatek/ Incredulus, disfidens
Niedowiarstwo/ niedowierzanie. Dissidentia, Incredibilitas, incredulitas.
Niedowierzając/ nieufając. Dissidenter,
Niedowierzam! Dissido mihi, alicui memoriz.
Niedowodnie! Sine argumento.
Niedowotny/ Improbabilis, probationem non habens.
Niedowrze/ te py wzrok mam. Caligo, *as.* Deficio visu.
 Fallor visu. Cœcutiunt mihi oculi.
Niedozor/ Inspectionis defectus.
Niedozorny/ Malè oculatus.
Niedozrządłość/ Immaturitas sponsarum.
Niedozrządły/ Immaturus, præproperus.
Niedozwolony/ Inconcessus, impermissus.
Niedoworny/ Incuriosus recentium.

- Niedymny / Acopnos, *masc*
 Niedziela / Dominicus dies.
 Niedziadef zwierz / Ursulus, Pullus, catulus *ursi*.
 Niedziadef robak / Scorpio, *anis, m.* Scorpius.
 Niedziadkowy / Scorpionius, similis scorpioni.
 Niedziadnik / stomoroch / Mansuetarius.
 Niedziwiec / Ursus, pellis *ursi*.
 Niedziwedzi / Ursinus.
 Niedziwedzica / Ursa.
 Nieglant / niestryony. Inultus, omnis lenocinij negligens.
 Niegdy / *Side* Niektedy.
 Niegibli / Inflexibilis, rigidus.
 Niegodna rzecz / Nefas, nefandum.
 Niegodnie / *Side* Niepufule / Nieprzystoynie.
 Niegodność / Indignitas, *Side* Nieprzystoynosc.
 Niegodzicie / Illicitum est, Nefas est.
 Niegoscinność / Inhospitalitas.
 Niegoscinny / nie rad gościoni. Inhospitalis.
 Niegospodarny / Negligens rei familiaris.
 Niegotowość / Inapparito. **Niegotowy** / Imparatus.
 Niegrzeczny / Ineptus.
 Niegrzeczny / Absurdum est, alienum causz.
 Niehartowny. Non temperatum ferrum.
 Nie jadám tego / Abstineo, abhorreo ab hoc cibo.
 Nietedzenie / Abstinencia, media.
 Nietarany / Impunitus, incastigatus.
 Nietarnosc / przegladanie. Impunitas.
 Nietarny / Inemendabilis prauitas.
 Nietedy / niegoscie. Alicubi.
 Nietiedy / niegdy. Nonnunquam.
 Nietory / Nonnullus, quidam, aliquis.
 Nietupiony / nietupny. Inemptus.
 Nietuszony / nieprobowany. Inexpertus.
 Nietagodne / Inclementer dico alicui.
 Nietagodność / Asperitas, inclementia hominis, morositas.
 Nietekliwe / Impauide, intrepide.
 Nietekliwy / nieustrasony. Impavidus, inrepidus, interri-
 Nietudzki / Inhumanus, expertus humanitatis,

- Nieludzko / Inhumanè, inhumaniter.
 Nieludzkość / Inhumanitas, barbaries, morositas.
 Nielutość / Inclementia, inmisericordia,
 Nielutościwy / Inmisericors.
 Niemal wszyscy / mało nie wszyscy. Plerique omnes.
 Niemálo / Haud parum, plerumque.
 Niemam / Egeo, Careo domo, dolore. Egeo tempore.
 Niemam z toba spráwy / Nii ago tecum.
 Niemárznacy / Incongelabilis.
 Niemęski / niemeżny. Parum virilis.
 Niemęskie / niemeżnie. Effeminate, muliebriter.
 Niemęskość / Abiectio animi, effeminatio.
 Niemętny / Inturbidus.
 Niemeżata / Innupta, caelebs mulier, innuba.
 Niemiara / *Side Zbytek* / niepomierność.
 Niemiec / Germanus, Teutonus, Teuto.
 Niemiecka ziemia / Germania. Niemiecki / Germanus.
 Niemierny / Immoderatus.
 Nie moge zego zynić / Nequeo audire verum.
 Niemota / Infantia oris vinculum.
 Niemowlak / Infans nefrens, animal nondum rationale.
 Niemowlony / Indicus.
 Niemowny / *Side Młomowny* / niewymowny.
 Niemy / Mutus, elinguis.
 Niemąganiomy / *Side Bez nągány*.
 Niemągodny / Irreparabilis.
 Niemąkryty / Intectus, patulus, apertus.
 Niemąładowány / Non saburratus.
 Niemąleżony / Irreptus.
 Nie ná reke / uiterásno. Incommode, percommode.
 Niemąrużony / Infractus, illaesus, intemeratus, illibatus,
 intactus, inmotus. Incorrupta integritas, virgo.
 Niemąsiady / nieludny. Incultus.
 Niemąsycente / Insaturabiliter, insatiabiliter.
 Niemąsycony / Insatiabilis, inexplibilis, insaturabilis, in-
 expletus, insatiatus, profundus.
 Niemąwidzacy / Ego. Osor alicuius, infensus alicui.
 Niemąwidzanie. Odio, sum apud omnes, inuidia flagro,

- laboro ex inuidia. **Nienawidze kogo** / Odi aliquem, ofus sum. **Nienawidzenie** / Auerfatio.
- Nienawiedzany** / Inuitiatus.
- Nienawisc** / Odium, inimicus animus, inuidia, rancor.
- Nienawiscnie** / Odiose.
- Nienawiscny** / Inuisus omnibus, odiosus, inuidiosus alicui.
- Niebacnie** / *Side Nieostrożnie*.
- Nieobaczylem sie** / Imprudens peccaui, feci. Insciens feci.
- Nieobalony** / Indeiectus.
- Nieobisty** / Incomprehensibilis.
- Nieobrazliwe** / bez obrazy. Innocue, inoffense.
- Nieobrazliwy** / Inoffentus, illatus.
- Nieobroniony** / Indefensus, improtectus.
- Nieobrzczany** / Irrefectus.
- Nieobwarowany** / Immunitus, carens praesidio.
- Nieobyczajnie** / Inurbans, Inciuilius.
- Nieobyczajność** / Rusticitas, morositas.
- Nieobyczajny** / Inurbans, inciuilis, inficetus.
- Nieochota** / Tarditas, & Cunctatio.
- Nieochotnie** / Frigide, segniter, languide.
- Nieochotny** / nie czeka. Lentus, & frigus, languens, languidus, cunctator, & segnis, impromptus.
- Nieochotny testem** / Frigeo, Languco, *rr.*
- Nieodmiennie** / Immutabiliter.
- Nieodmienność** / Immutabilitas.
- Nieodmienny** / Immutabilis, inflexibilis.
- Nieodmyty** / Indelebilis, illutibilis odor.
- Nieodrucilbym** / Non nollem, non recusarem.
- Nieodwołany** / Irreuocabilis, irreuocandus error.
- Nieoglaszany / nieunoszony** / Intractatus, indomitus, ferox, incidur, immanuetus.
- Nieogolony** / Incontus, irrasus homo.
- Nieogrożony** / Inseptus, inobseptus.
- Nieokreśniete** / Indefinite, infinite.
- Nieokreśniete** / Infinitas, infinitio.
- Nieokreśony** / Interminatus, indefinitus.
- Nieokreślony** / Imputatus, impositus lapis.
- Nieopatrzoney** / Ineuratus.

- Nieoptakány / Indefletus, indeploratus.
 Nieorány / Incultus ager, Inaratus.
 Nieosadzony / Incultus.
 Niesadzony / Iniudicatus.
 Nieostrożnie / Imprudenter, incautè, inprouidè.
 Nieostrożność / nieopatrność. Imprudentia.
 Nieostrożny / Incautus, inprouidus, imprudens, incustoditus & minus cautus.
 Nieosładowány / Inestimabilis.
 Nieotworzony / Inapertus. (nis.
 Nieouzđány / Infrenatus equus, infrenis, effrenatus, effre.
 Nieozdobiony / Incultus, inelegans, inornatus.
 Niepamiętny / niepamiętliwy. Immemor alicuius rei, immemorabilis.
 Niepewnie / Incertò, incertè.
 Niepewny / Incertus, perincerus, infidus.
 Niepisany / Inscriptus, illiteratus inscriptis.
 Nieplakalivy / Illacrymabilis.
 Nieplenny / Vescus, vegrandis.
 Nieplodno / Infecunde.
 Nieplodność / Sterilitas, infecunditas agrorum.
 Nieplodny / Infecundus, sterilis, caelebs.
 Niepobożnie / niebożnie. Impte.
 Niepobożność / Impietas, irreligiositas.
 Niezbożność / Impius, sacrilegus, Olor Dei.
 Niepochybny / Fatalis.
 Niepochybność / Certitudo.
 Niepochyły / Indeflexus.
 Niepocząwie / Inhonestè, irreuerenter.
 Niepocząwy / Iliberalis labor, inhonestus homo, inhonorus, famosus, indecorus, infamis.
 Niepoczęty chleb / *Sic* Cący / niezaruszony.
 Niepodobam się komu / Duplico alicui.
 Niepodobienstwo tu zymieniu / Impossibilitas.
 Niepodobnie tu wierzeniu / incredibiliter.
 Niepodobny tu wierzeniu / Incredibilis.
 Niepodobny tu zymieniu / Impossibilis.
 Niepodobny komu / Absimilis alicui.

- Niepogoda / pluta.** Tempestas, temperies caeli, anni,
 Intempestas, intemperantia caeli.
Niepogodny / Turbidus, tempestuosus.
Niepożebiony przystojnie / Insepultus, inhumatus, in-
 conditus, intumulatus.
Niepotetny reka / Incomprehensibilis, Lubricus.
Niepotetny / aliter vide **Спы / Niedowcipny.**
Niepożalany / Incontaminatus, immaculatus, impollutus,
 illutus pes, integra virgo.
Niepożoy / Inquietudo, inquietus, *etis, f.*
Niepożoy gynie / Inquieto, obturbo, interturbo aliquem,
 Turbo alicuius quietem.
Niepożetowany / Impolitus.
Niepożalu / Non minimè,
Niepożezany / Impromiscuus.
Niepożawiony / Incorrectus.
Niepożawny / Inemendabilis status, prauitas.
Niepożowny / Importuosus.
Niepożuszenie / Immobiliter.
Niepożuszenie / Inconcussus, immotus.
Niepożowy w mowie / Tardiloquus.
Niepożadnie / Incompositè, indispositè, inordinate.
Niepożadny / Inordinatus, inconditus, indispositus.
Niepożalowany / Indeprehensibilis.
Niepożedni / Non in postremis est.
Niepożuszenie / Contumacia, parendi negatio.
Niepożuszenie / Inobsequens, contumax.
Niepożuszenie / Recuso, abnuo, detracto imperium.
Niepożuszenie / Profanus locus.
Niepożegac / nieudolność. Impotentia.
Niepożegany / Extraordinarius.
Niepożebac / Nil opus est, non opus est.
Niepożewny / Indebitus.
Niepożewny / Incontinenter, intemperanter,
Niepożewny / Incontinentia, intemperantia.
Niepożewny / Intemperans, incontinens.
Niepożewny / Abnuocius, negatorius, negatiuus, ne-
 gibundus, negans.

- Niepozwalam / *Side*. Odmarzam komu czego.
 Niepozwalanie / Negantia, a. Negatio, inficiatio.
 Niepożytecznie / Parum vtiliter. Inutiliter.
 Niepożyteczny / Inutilis, infructuosus.
 Niepożytek / Inutilitas, incommoditas, incommodum.
 Niepek / rzeká. Boryskhenes, is.
 Nieprány / Illotus.
 Niepretek / Inpromptus linguá. Inconcitus gradus.
 Niepróchniocy / Imputribilis.
 Nieprofony ná vste / Inuocatus, aletus.
 Nieprzebrány / Inexhaustus.
 Nieprzebudzony sen / Altissimus. arctior somnus.
 Nieprzedátovaný / Incorruptus, & integer testis.
 Nieprzedáunny // Inuendibilis.
 Nieprzeřonány / Inuincibilis, inexpugnabilis, insolubilis.
 Nieprzerwany / Inabruptus, perpetuus, cōtinuus cōsulatus.
 Nieprzeřtáte czego Gynic / dávať. Pergo, Perpetuo, [as,]
 áata, Vsq̄e dare, Continuare nocte ac die iter.
 Nieprzyaciel Rzeczypospolitey / Hostis Patriæ.
 Nieprzyaciel prywatny / Inimicus.
 Nieprzyacielstwa ziemiá / Hosticum, *m. subst. acc.*
 Nieprzyacielsti / Hostilis, hosticus.
 Nieprzyacielstie / Hostiliter.
 Nieprzyjáźliwie / Inimicè, insensè.
 Nieprzyjáźni / Inimicitia, plur: Hostilitas.
 Nieprzyjáźni wrodzona / Antipathia, Aduersa & repugnans
 natura. Nieprzyjáźni wrode z ktem / Inimicitias cum ali-
 quo gero, suscipio, subeo. Contraho, capello inimicitias.
 Nieprzyjáźny / *adiect.* Inimicus, Insensus, hostilis animus.
 Nieprzyjmiote / Iniucundè. ingrátè, insulsè.
 Nieprzyjemnoř / Insulitas, iniucunditas orationis.
 Nieprzyjemny / nseluby. Inamabilis, ingratus iocus.
 Nieprzyjety / Insusceptus.
 Nieprzyprány / Simplex cibus, non fucatus nitor.
 Nieprzypuřsam kogo gdi / Excludo aliquem domo, ma-
 nibus, loco, honore, mensa. Prohibeo aliquem domo.
 Nieprzypuřgente / Exclusio.
 Nieprzyřepny / Inaccessus.

- Nieprzystoynse** / Indecore, indecenter, irreuerenter.
Nieprzystoynosc / Indecentia, indignitas.
Nieprzystoyny / Indecens, dedecorus, indecorus.
Nieprzystoynosc / niebytnosc. Absentia.
Nieprzystoyny / nieobecny. Absens.
Nieprzystoynym testem / Absum.
Nieprzywrotny / niewrotny. Irreuocabilis, etas irredux.
Nieprzywyfly szemu / Inasuetus equus, insuetus laboris.
Nieprzymute szego / *Side Odrzucam.*
Nieprzynawam sie do szego / Nego factum, non fateor.
Niepryzwalam na co / Abnuo alicui de aliqua re.
Nierabany / Incædus lucus.
Nieragosc / niepredkosc. Tarditas pedum.
Nie rad co szynie / Abhorreo ab aliqua re.
Nieratowac / Deinquare, Deserere illum, & deiuuare in re-
 bus aduersis pudet. *s. desinere, iuuare.*
Nieratny / Inhabilis, inhabile telum.
Nierostroyny / *Side Niebaczny* / **Glup.** (liter.
Nierownia / Salebra, *Vel* Salabra. **Nierowno** / Inæquabi-
Nierowny / sam w sobie / Contragous locus.
Nierowny drugiemu w szym / Dispar, impar certamen.
Nierozdzielnie / pomieszanie / Permiste, promiscuè, confusè.
Nierozdzielnie / *aliter.* Inseparabiliter, insolubiliter.
Nierozdzielnosc / Continuitas, indiuiduitas.
Nierozdzielny / Indissociabilis insolubilis, continuus.
Nierozdzielny na szeci / Indiuiduus, indiuisibilis, indiuisus.
Nierozdzielony / Indiuisus, indiceret.
Nierozetwany / Indirectus, illacerabilis.
Nierozetwany / Indiceret.
Nierozetnie / Insolubiliter.
Nierozetny / Indissolubilis, irresolubilis nexus.
Nieroztozony / Indigestus, indistinctus.
Nierozmierzony / Immetatus.
Nierozmyshle / niebacznie / Temerè, inconsultè dicere.
Nierozmyslnosc / niebacznosc / Temeritas, precipitatio, in-
 cogitantia. **Nierozmyslny / porwy** / Inconsideratus,
 inopinatus, incogitatus, incogitabilis.
Nierozum / *Side Glupstwo.*

- Nierozumieś** / Fugit te oratio, parum vel minus intelligit.
Nierozumie niomu / Non considerat, non expendit alio-
 rum vires, facultatem, Equi & boni expertus.
Nierozwiazány / Irresolutus, indissolutus.
Nierozwity / nierozpamiętany . Silens flos. Coniuolus.
Nieruchome dobrá / Res immobiles.
Nieruchomy / Immobiles, in-gitabilis, incitus.
Nierychło / nie przedko . Tardè, lente nasci, maturè.
Nierychłość / Tarditas, lenitudo mortis.
Nierychły / Tardus, lenus, spissus, morosus.
Nierząd / nieporządék . Perturbatio ordinis, permutatus
 ordo, inordinatio.
Nierzad / bawienie się nierzadem . Meretriciū, Scortatus, III.
Nierzad / psota / nieczystość . Stuprum, libido, nequitia.
Nierzad z osoba Bogu oddana / Incestus, III.
Nierzadnieá pospolita / Lupa, lupulá, scortum, meretrix.
Nierzadnie / nierzadu pátrzacy . Scortator.
Niestromnie / Immodestè, intemperanter, intemperante.
Niestromność / Intemp-ries, importunitas, immodestia.
Niestromny / niestromny . Immodestus, infedatus.
Niestropny / Inuendibilis merx.
Niestatecznie / Inefficaciter. **Niestateczny** / Inefficax.
Niestawa / Infamia, nota turpis, flagitium.
Niestawny / co nie ma stawy . Inglorius, ignobilis mors.
Niestawny / niey stawy . Infamis, infames ludi.
Niestosność / Inultitas. **Niestony** / Salis expertus, infulsus. 3
Niestosza / niestosność . Indignitas, iniquitas, praiudicium.
Niestosnie / Iniquè, indignè, improbè, illicite.
Niestosny / Iniquus, indignus, flagitiosus.
Niestychány / Inauditus, immemoratus.
Niestyśe / Audiendi sensu careo, grauitè audio.
Niestwágný / Insipidus, infuscatus, tristis sapor.
Niesmiertelnie / Immortaliter. **Niesmiertelność** / Im-
 mortalitas. **Niesmiertelny** / Immortalis.
Niesstá / Simultas est mihi cum aliquo.
Niespánte / Vigilia, peruigilatio, iníomniá, 4.
Niespiacy / Iníomnis, peruigil.
Niespodziante / Inopinatè, Iníopinató, insperate.

- Niespodziany** | Inopinatus, insperatus.
Niespokojny | Turbidè, inquiete.
Niespokojny | Inquietus, turbulentus annus, tumultuosus.
Niesposobny | Inhabilis, ineptus.
Niespracowany | Indefessus, infatigabilis, indefatigabilis.
Niesprawiedliwe | Iniuste. *Side NieKasnie.*
Niesprawiedliwość | Iniustitia, factum iniustum.
Niesprawiedliwy | Iniustus, nefandus sanguis.
Niesprzyjam komu | Malevolus sum alicui.
Niestátemi tego | Deficit me oratio, vox, tempus, vita.
Niestátecznie | Inconstanter.
Niestátecznie | lekkosc. Inconstantia, volubilitas, instabilitas, leuitas mentis. **Niestátecznie / lekkomyślny** | Inconstans, volubilis, ambiguus, mobilis, leuis, ventosus homo, vicillans. **Niestátecznie / testem** | Vario, *us.*
Niestrawnośc żeladka | Cruditas stomachi.
Nieswiadomy tego | Rudis, indocilis, ignarus, inexpertus.
Nieswiadome | inexplorate. **Nieswiadomość** | Imprudentia.
Nieswiadomy | *Side Niewiadomy.* [dentia.
Nieswiecony głowie | Profanus.
Nieswieży | Inueteratus, non recens.
Nieszereść | Simulatio, dissimulatio, fallaciloquentia.
Nieszereży | Insincerus, arosus, suberatus, Hypocrita.
Nieszereże | obłudnie. Simulate, dissimulacim.
Nieszczęście | Infelicitas, mala fors, fatum, calamitas.
Nieszczęśliwie | Improspere, inauspicato, infelicitè.
Nieszczęśliwy | Infelix, infortunatus, infaustus, improspert.
Nieszkodliwe | Innocenter, innoxie.
Nieszkodliwy | Innocens, innoxius, innocuus.
Nieszláhcic / plebeusz | Homo ignobilis, obscurus, plebeius.
Nietęgi / miękki | Fluidus, flaccidus.
Nietoperz | Vesperilio, *m.* Nycterus, Animal volucre biforme. Avis non avis.
Nietowárysti / obtudeł | Infociabilis omnibus.
Nietwály | Caducus, momentosus, fugitiuus, fluxus, fugax.
Nietylány | Intactus, inuiolabilis.
Nie tyłay / nie rusz | Abstine manum alieno.
Nietylko | Non modò, verumetiam, nedum, non solum.
Nieublagány | Implacabilis, implacatus, **Nie**

- Nieuhronny** / Inevitabilis, indeclinatus, ineluctabilis.
Nieuciešny / Iniucundus, insuavis.
Nieuczoŋy / Indoctus, illiteratus, ineruditus, imperitus.
Nieuczynosc / Detrectatio officij.
Nieuczyny / Inofficiosus in aliquem, fastidiosus.
Nieugaszony / Inextinctus ignis, inextinguibilis.
Nieuhamowany / Impotens irae, indomitus, effrenatus.
Nieulezony / Incuratus, insanabilis.
Nieumietnie / Impetice, inscite, inerudice, indocte.
Nieumietnosc / Inscitia, ignoratio, ignorantia, inertia, imperitia.
Nieumietny / Inscius, ignatus.
Niewiem / Ignoro, nescio Latine.
Nieumyky / Idotus, illutus, illautus.
Nieuprozony / Inexorabilis homo, indeprecabilis poena.
Nieurodzay / Tenuitas frugum, viduertas, sterilitas.
Nieustate wiatr / Continuunt venti.
Nieuszykowany / Inconditus, incompositus.
Nieuszytosć / Implacabilitas, obstinatio, duricio animi.
Nieuszyty / twardy / Durus & ferreus homo.
Niewainy / *Side Niewowazis*.
Niewazy / niewazy nie. Irritus, infectus.
Niewzys / niewzesnosć / Incommodum, incommoditas.
Niewzesny / Inopportunus, intempertius.
Niewzysenie / Ingrato animo, ingrati.
Niewzyseny / Ingratus a leui, immemor beneficij.
Niewzyseny / *aliter. Side Nieprzysenny*.
Niewzysłosc / pochurnosc twarzy. Tetricitas.
Niewzysłowiel / Tetricus, tristis, subhorridus.
Niewzysłow / *aliter*. Inamoenus, illatibilis, Acherusius.
Niewiadomy / *Side Nieszatony*.
Niewiasta / Mulier, muliercula.
Niewiasta meina / meša. Virago.
Niewidany / Inuisus.
Niewidomie / Inuisibiliter.
Niewidany / niewidziany / Inuisibilis.
Niewiedzacy / nieumietacy / Ignarus, inconscius, nescius, inscius, incertus. **Niewiemzego** / Nescio, nihil scio, haud

- haud scio, ignoro aliquid. **Niewiem eo Gyné** / Incertum est mihi quid agam, Incertus sum quid sim facturus.
Niewierne / Perfide, perfidiosè, infideliter.
Niewierhosć / niewiara / Infidelitas, perfidia.
Niewierny / Iufidus, perfidus, infidelis.
Niewierza mi / Sum incredibilis, non creditur mihi.
Niewierze / Fidem non aditheo, Nego fidem.
Niewiesćie należacy / Muliebris stola.
Niewiesći / niewiesćuch / Effeminatus homo, mulierosus, vxorius. **Niewiesćia choroba** / Hamothois, *idis f* Menstrua, *orum*. **Niewiesćiete** / Effeminor, eneruor delicijs.
Niewinnie / Immerito, innocentissime.
Niewinnosć / Innocentia, immeritum, integritas.
Niewinny / Innocens, remotus à culpa, caret crimine, infixus, infans, inculpatus, vacat culpa.
Niewłasnie / Improprè, minus proprè.
Niewłasny / Improprius, Figurata verba.
Niewod / Sagna, euerriculum.
Niewola / niewolstwo / Seruus, seruitium.
Niewole Bogo / Addico, assero aliquem inieruitatem.
Niewolnica / Serua, seruula.
Niewolnicze / Seruiliter, seruorum more.
Niewolniczy / Seruilis, seruitute natus.
Niewolniczy syn / Verna, vernula, vernilis.
Niewolnik / Seruus, mancipium, ergastulus.
Niewstydy / Impudentia, inuerecundia, impudicitia.
Niewstydliwie / Impudenter, impudice.
Niewstydlivy / bezecny / Impudens, impudicus, otus.
Niewstydze sie / Perfricui frontem, faciem, impudenter.
Niewyforzentony / Inextirpabilis. (me gero.
Niewyśhaltowany / Informis caro.
Niewymownie / Inenarrabiliter, indisertè.
Niewymownosć / Infacundia, infantia linguae.
Niewymowny / Indisertus, strigosus Orator, Elinguis.
Niewypolerowany / Inelaboratus, infabricatus.
Niewyślowiony / Inenarrabilis, ineffabilis.
Niewywiśłany / Inexplicabilis laqueus.
Niezabawny / łacny / Vacuus curis, negotijs.

- Niezadony / Non in-te-gans carmen,
 Niezalmi / Non me poenitet facti.
 Niezalecony / Incommendatus,
 Niezapieczetowany / Non ob-signatus.
 Niezaplácony / Insolutus.
 Niezaprze sie tego / Non defugiam auctoritatem.
 Niezartosty / Implumis pullus, impubes puer.
 Niezartowny / Infacetus. Niezartowuše / Inurbanè.
 Niezartuše / Non nugas ago, Serio rem ago.
 Niezbety / Imporcunus, procax.
 Niezebrany / Illectus, frumenta illecta.
 Niezepsowany / Incorruptus, integer, saluus.
 Niezgodiam sie z niem / Discrepo, dissideo ab aliquo, dis-
 sono, dissentio ab aliquo, discordo cum aliquo.
 Niezgaszony / Inextinguibilis.
 Niezgodá / rozniča. Discordia, dissensio, discrepantia.
 Niezgodny / Discors, dissentiens, dissonus clamor.
 Niezłocony / niezłocisty / Inauratus.
 Niezmierny / bezmierny. Infinitus labor, interminatus.
 immensus campus, immanis numerus.
 Nieznáomy / niezwiádomy. Incognitus, ignotus, ignarus.
 Nieznam, Non nosco, ignoro, non noui aliquid, Incogni-
 tum habeo.
 Nieznosnie / Intoleranter, intolerabiliter.
 Nieznosny / Intolerandus, intolerabilis.
 Nieznoszenie / utę wytrwánie tego. Impatentia frigidis.
 Niezrownašmu / Impar est illi.
 Niezwyčajony / niezwyčajony. Inuidus, insuperabilis.
 Niezwyčajność / Insolentia loci, sermonis, Insuetudo.
 Niezwyčajny / niezwyčty. Inusitatus, insuetus mos.
 Niezysłiwie / Infaurabiliter, nullo fauore.
 Niezysłiwosć / Maleuolentia, malignitas.
 Niezysłiwy / Maleuolus, maleuolens genus.
 Nigdy / Nunquam.
 Nigdyšie / Nusquam gentium. Necubi.
 Niszemnie / Ineptè, putidè, odiosè dicere.
 Niszemnieste / Socors, supinus fio.
 Niszemnieš / Stupidus, ineris, insusus.

- Niżemność** / Ineptitudo.
Nikt / żaden. Nemo, nullus.
Ninog / Muræna fluuiatilis.
Niose co / Ferro, porto aliquid.
Niose / aliter *Et Niesie to moy stan / wriad*. Meum id est munus, officium. **Niose przed soba** / *Præfero* dextra faciem.
Nisfad / Nullo ex loco, non aliunde, à nullo.
Niski / niwysoki. Humilis domus, vicijs.
Niski / aliter *w dole leżacy*. Depressus, submissus imus.
Nisko / Humiliter, submissè, pressius cõdere. **Nisko ogolić**.
Nisżacy / Tabidus, in nihilum redigens.
Nisżetacy / Euanidns, euanesceus, tabificus.
Nisżete / *w niwiesie obracam*. Vanesco euanesco, obsoleisco, obsoleuit laus alicuius.
Nisżenie / Consumptio, exterminatio.
Nisżyciel / Consumptor, extinctor, exterminator.
Niszy / Inferius. (mino.
Nierowny / Ferro iunctus, coagmentatus. **Nituis** / Ferru.
Niż / niżej / Quam, aliter quam.
Nizina / Demissa loca, depressior locus.
Noć / Nox, nocturnum spatium.
Noć cała leże / Pernocto, *inde* Pernoctatio.
Noć ciemną / Illunis nox.
Noć ca robie / piße. Lucubro aliquid, Noctu aliquid ago.
Noćleg / Nocturna quies. **Noćleguie** / *Side* **Noćuie**.
Noćna robotá / Lucubratio, lucubrantiuucula.
Noćny / Nocturnus, noctuagum iter.
Noćny kruk / Asio, *onis*, Nycticorax.
Noćuie / noctleguie. Pernocto alicubi.
Now chorocy słowiek / P dagricus.
Now zlamánie / Crurifragium.
Nowá / Pes, *m* Ire pedibus.
Nowá w stolu / w tożrá. Fulcrum, Fulmentum, Pes mensæ.
Nowáwicá / Formale, *Vel* tibiale.
Nowi wlozacy. Loripes, anguipes.
Nominat / *Side* **Niánowaný**.
Nos / Nasus.
Nos ptázy / y inżych zwierzet. Rostrum, rostellum pulli.

- Nos weteran / Emungo nares, mungo.
 Nosa / wstarego / plaskonosy / Simus, subsimus.
 Nosa garbarego / Aquilino naso. Adunco.
 Nosa z kazywionego / Silo, *onis*. Silus, Silunculus.
 Nosal / wielgonosy. Nasutus, nasatus.
 Nosary koni / Equus fluxione narium laborans.
 Nosticiel / Gestor, *onis*. Gestorius.
 Nosorozec / Rhinoceros, *otis*, *m*.
 Nose co / Gesto annulum, portio crumenam.
 Nose okolo / Circumfero aliquid, circumgesto,
 Nose nie czego / Gestatio, Portatus, *us*. Deportatio.
 Nose nie drogic / Mobile, *is*, *m*. Viria, viriola.
 Nose nie od garaw / trutizny. Amuletum.
 Nota piesni tabley / Modus, modos facere.
 Now katezyca / Nouilunium.
 Nowa wsa / Primitia Sacerdotij.
 Nowia zla / dobra. Nuntius acerbus, voluptabilis. (cere.
 Nowine zla / dobra / powsedzic. Bons nuntius aliquem affi-
 Nowine orze / Eopie. Nonello, *us*. Repastino agrum.
 Nowinacz / Rumorum anceps. Hamiger, gerubicus.
 Nowiacy / Nowiaci. Nouellus.
 Nowo / uowym sposobem. Nouè, neoterice.
 Nowo rzemiec / Nurek. Anabapusta, *a*, *m*.
 Nowonarodzony / Recens natus, hodie natus.
 Nowosc / Nouitas.
 Nowozenc / Nouus maritus, sponsus.
 Nowy / Nouus, nouatus, nouitius, quæstus.
 Noz / nozel. Cultellus, culter, machæron.
 Nozdra / Naris, *f*.
 Nozenci / nozoy. Vagina cultelli.
 Nozownik / Cultrarius.
 Nozyc / nozyci. Forfex, *f*. Forficula, forpicula.
 Nozyci do swiec / Emunctorium, forcipes, & emunctoria.
 Nozyc pisarski do pioret / temporalik. Scalper scriptorius.
 Scalprum librarium. Smila, Scriptorius cultellus.
 Nu / nulam. Age, age repeto.
 Nurek ptak / Mergus, mergulus.
 Nurek stowiek / Vrinator, vrinandi peritus.

Nurklem piywam / Vrinor.
Nur / Impetus, agmen fluminis.
Nurze / nurzam łogo. Mersio oues, Mersio, *ai*
Nurzam sie / Mergor, vrinor, inurino lacui.
Nurzanie / ponurzanie. Mersio.
Nuz / nuzę. Eia, Age, agedum, Age sis ergo.

O

O Polonica Interiectio. **O wielkie dziwy!** O rem miram!
O tuż dostę / Ohe iam satis est.
O bos siedzę Ad latus alicui sedeo, Assideo.
O chlebie robie / Solo panis pretio operam loco.
O cie mie wbito / Tua causa vapulaui.
O co łogo proszę / Peto aliquid ab aliquo.
O co wbie / Szarac. Obadulterium casus.
O dwu folach co / Birotus.
O głowe / o zdrowie idzie. Res capiti est. Agitur caput.
O granice mieżdziacy / Confines oræ, Finitivus alicui.
O niezny swiecie / Hoccine sæculum!
Oba / obadwa. Ambo, amba, ambo. Vterque.
Obagam co / przestrzegam tego. Aduerto, animaduert
 compicio, obseruo, adnoto.
Obagam sie / Reflecto, erigo mentem.
Obalac / Demolitor, euersor.
Obalam co / Euerto vrbes, demolior domum.
Obalam łogo / powalam. Deijcio, percello, sterno a-
 liquem humi.
Obalam sie / obalilo sie co. Ruo, procumbo.
Obalanie / Demolitio, deiectus, ruina.
Obartuch / Circulus ex farina. Summanalia.
Obarzanie / praczel. Spira. Similago circularis.
Obawiam sie tego / Vereor aliquid, aliquem reformido.
Obawianie sie / Reformidatio.
Obbieg / obbieżenie / obieżenie. Circuitus, circumuectio
Obbiegam / Circumcurro. (solis).
Obcegi / cegi. Forceps, forcipes, forcipicula.
Obchod / obchodzenie łoto domu. Ambitus ædium.
Obchod łogny / *Side* Kognica.
Obchod zadużny / Funebria sacra, Inferiæ.

Obcho

- Obchodze co / obieździam.** Obeo Prouinciam, perago rura.
Obchodzenie / Circuitio, circumitio viarum.
Obchodzi mnie plomiesi / Obiit me flamma.
Obchodzi mnie to / Mouet me aliquid, commoueor.
Obciążam łogo / Onero, coonero, grauo, aggrauo.
Obciążony jestem / Grauesco, onustus sum cibo.
Obciążliwie / ciężko. Grauitur imperare.
Obciążliwy / Imperiosus, grauis, onerosus.
Obcięcie głowiek / Mutilatio.
Obcięty / Deformatus, truncus, mutilus homo.
Obcinacz / Mutilator, putator, decurtator.
Obcinam drzewo / Puto vitem, arborem, amputo ramos.
Obcinam głowiek / Emanco, mutilo aliquem.
Obcinanie / Amcicus, *us*, Ambecius, *us*.
Obcinanie drzew / Detruncatio ramorum, Frondatio.
Obcowanie z ktem / Consuetudo, conuersatio, comunicationo.
Obcowanie / *aliter* Vide **Ctelesna sprawa**.
Obcy / niedomowy. Extrarius, extraneus, exterus.
Obdach / obdacheł. Protectum, *n*. Proiectura.
Obdarzam łogo sym / Congero, confero ad aliquem multa.
Dato, us. Munero, macho.
Obdarzony / Praditus, ornatus, & instructus muneribus.
Obecnie / Curam agere: praesens tecum egi.
Obecność / Praesentia interuentus.
Obecny / przytomny. Praesens, assiduus, superstes.
Obelżywy / Probrosus, contumeliosus, ignominiosus.
Obewany / ośrubiony. Depilatus.
Obeymie co / Complector, circumplector.
Obeymie mnie strach / Perfundit me horror.
Obficie / Copiosè, abundè, planè & cumulatè.
Obfito sym / Opulento, *us*. Exubero.
Obfitosć / dostatek. Abundantia, affluentia, ybertas.
Obfituje / opływam. Abundo opibus, redundo, suprabudo.
Obfity / obfityacy. Affluens, abundans pecunia, Opimus.
largifluus, locuples.
Obiad / Prandium. Tenuis mensa. **Podly obiad.**
Obiadam co / Ambedo, abedo, obedo, adedo.
Obiadam sie / obiadtem sie. Ingurgito me, implere se.

- Obiádowniê!** Pransor, Pransorius.
Obiádnite! Prandeo, prandi, & pransus sum, Pransito.
Obiádniam co / oświecam. Illustro, dilucido, declaro, aliquid. **Obiádniente!** Illustrimentum, illustratio, declaratio.
Obiádniam ludzstom rzezy niewiádomie! Reuelo.
Obiádniente gego! Reuelatio, manifestatio.
Obiádnitel opony / spalery. Peristroma, n.
Obiecadsto! Elementa puerorum, abecedarium.
Obiećie / otoczenie / ogarnienie. Amplexus, us, complexus, complexio.
Obiecowanie! Promissor, dapilis dictis.
Obiećnie co komu! Pollicer aliquid alicui, Promitto, i praesto; do fidem, Spondeo me satisfactum.
Obiećnie co dobrym słowem! Obligo me verbo, affirmatē, Deo teste promitto, obstringo meam fidem. (ægrotum).
Obiećnie kogo do Czesłochowey! Vota facio, voueo Deo.
Obierac dásie komu! Permitto optionem alicui.
Obierac! Elector.
Obieram co / biore co lepsze. Eligo aliquid, seligo. Lego locum, tempus idoneum, adopto mihi patronum.
Obieram kogo ná sákst. vřzad! Deligo magistratus, Creo, designo Consulem.
Obieranie gego / wybieranie. Delectus verborum; studiorum, electus necis. Lectio Senatus.
Obieranie vřzedu! Creatio magistratus.
Obieranie losem! Sortitio, optio.
Obiećie sie! Suspendio vitam finire. **Obiećenie!** Suspendium.
Obietnica! Promissio, promissum, pollicitum.
Obietnica spolna! Stipulatio, sponsum, n.
Obietnosć. Capacitas mentis.
Obietny / odehymutacy. Capax vrna domus.
Obiezdżakoni! Vide Káwałkator.
Obiezdżam / obchodze. Obequito, circumequito muros. Circumeo equis, Obeo Prouinciam.
Obiezdżanie vřzedowne! Lustratio municipiorum.
Obitiam owoc z drzewá! Decutio poma, fructus.
Obitiam ściá ny! Vestio parietes, tapetibus.
Obitiam co kolmi! Circummanio arundinibus vitem.

- Oblisam blácha** / Laminis cingo, operio.
Oblisam komu gebe / Obtundo os alicui, obuerbero pugnīs.
Oblázyštość zwierzchnia / Connexitas, conuexio cali.
Oblázyšty / Lunatus, arcuatus, sinuosus arcus. *n.*
Oblagi / Mergus, virga inflexa, *vel* arcuata.
Oblig gárbárski / do skor. / Tentipellinm.
Oblámute co / Circumfringo.
Obláptiam / Amplector, amplexor aliquem.
Obláptánie / Amplexus, complexus, circumplexus.
Oblázy / Defloccatus.
Obledliwe piśać / Mendosè scribere.
Obledliwy / bledow pelen. / Mendosus, vitiosus.
Obligácy kogo / obleżyciel / Obsessor, oppugnator.
Obligam kogo wojsziem. / Obsideo, obsidium facio, Cingo urbem.
Oblepá ściány / tlá. / Inrita, *a, f.* Lutum, crassum, depstum.
Oblepám co / polepiám. / Circumlino, oblino aliquid.
Oblewam co / kogo. / Perfundo, circumfundo, circumluo.
Oblewánie / Circumfusio.
Obleżenie / Obsidio, *f.* Obsessio, obsidium.
Obleżenia przestáć / Saluere obsidionem.
Oblizel / *Side Twarz.*
Oblizność / ozy. / Conspectus, aspectus. Os. oculi.
Oblizute co / Circumlambo, circumlambere digitos.
Obloge háte / Induo vestem, superinduo aliquem.
Oblogek / Nubecula. **Obligysty** / Nubilus.
Obloē / Nubes, *f.* Nubilum.
Oblow rozmáity / Captura altum & piscium.
Oblubienica / ábo Matzonka wlubiona. / Sponfa, Sperata mea, Sperata salue.
Oblubieniec / wlubientec. / Sponsus.
Oblud / powab. / Illecebra.
Obludá / mára / čmá. / Larua umbratilis, spectrum.
Obludnie / *Side Nieżerze.*
Oblúcywam / Circumtrecho, infectus contactu.
Oblúczy / obmárzyty. / Circumgelatus.
Oblúwiam kogo / Obloquor, detraho, detraho alicui.
 Redere absentem amicum.

- Obmawiáta mie!** / obmowy cterpte. Vapulo sermonibus omnium. Obrectationem patior, habeo.
Obmázute co! / Circumino, obliuo.
Obmowá! / obmawánte. Obrectatio, sugillatio.
Obmowéá! / Obrectator, detractor, obstrigillator.
Obmowéá wozonych zardroszowy. / Zoilus.
Obmysl áte Bog! / Prospiciat tibi Deus.
Obnazam! / Nudo, denudo, connudo, deuestio aliquem.
Obnazony! / Spoliatus, nudatus.
Obotetny! / Anceps securis, ferrum.
Oborá! / Stabulum pecorum non tectum. Pecuaria loca.
Oborezny! / Æquimanus. Ambidexter.
Oborywam! / Circumaro, Obaro.
Obostronny! / Indifferrens, in utramque partem valet.
Obow! / obuwie. Calceamentum, calceamen, calceatus.
Obowiazány testem Komu! / Deuinctus officijs, beneficio alicuius, Obstrictus passione.
Obowiazek! / oblig. Obligatio animi, scientiæ, pecuniæ.
Obowiazute kogo! / Alligo, obligo aliquem sacramento.
Obowiazute sie! / Adstringo, obstringo meam fidem. Obligo me verbo. Mancipio me alicui.
Oboz! / Castra, *orum*. **Oboz stawiam!** / Castra alicubi loco, pono, habeo. Colloco castra.
Obozny! / obozowy. Metator, Castrametator, Castrorum Præfectus.
Obozu stánowienie! / Castramentatio.
Obozu ruszanie! / Castrorum motio, solutio, dissolutio.
Obrab! / obroná wojenna. Concedes, *se*. Septum militare.
Obracam co! / Verto, obuerto, conuerto nauem ad pupim.
Obracam co dobrze! / zle. Colloco, pono, verrunco.
Obracam co w kolo! / Contorqueo, uoluo orbem. Roto.
Obracam co wniwec! / Redigo ad nihilum.
Obracam kogo! / nosse. Verso, exadio. exerceo, vexo.
Obracam ná sie ludzje! / Cõuerso homines in admirationem.
Obracam sie tylem do kogo! / Verto, obuerto alicui tergo.
Obracam rzekę indzje! / Auerto flumen alio.
Obracanie! / obroci. Conuersio, rotatio, circumactio, uertigo, rotarum, cæli, mundi. Circulatio.

- Obrada** / Operæ pretium, Grande operæ pretium est. *f.*
 Oceani monstra vidisse.
Obradziam / obrodziło drzewo. Multiplex fructus olea,
 faba, Vbero, oliua non statim vberat.
Obrány / wybrány. Electus, selectus, optius.
Obrastam / *Side Zarástiam.*
Obrastam / Kosmácteta. Hirsutus pilosus fio.
Obráz / wyobrázente. Imago, effigies, Icon, simulacrum.
Obrázá / Offensum, offensio, offendiculum, offensus, *us.*
Obrázá / obrázente logo. Offensio, offensa, *a.*
Obrázam logo / Lado ferro, offendo, vulnero aliquem voce
Obrázek / Iconoula.
Obrázliwie / Odiosè loqui inuidiosè aliqua dicuntur.
Obrázliwy / Inuidiosus, inuisus, inuisa oratio, odiosus o-
 rator & loquax. Aculeatæ literæ.
Obrázeny / Offensus, saucius, exulceratus animus.
Obráz gynie / wyrażam. Imagino, *a.*
Obráz / obrázka. Cingulus ligneus, cingere vasa circulis.
Obrogny / obropny. Cibarius, panis cibarius, oleum ci-
 bariam, vinum cibarium, Annonarius.
Obrodzenie / Prouentus, vbertas, germinatio.
Obrok / Cibaria, *orum.* Cibus diurnus, Diarium.
Obroná / twierdza / zamek. Munitio, munimentum, pro-
 pugnaculum, arx.
Obronca / Defensor, propugnator, Patronus Ciuitatum.
Obronny / Munitus, permunitus. armatus.
Obronny / Etoty bronu. Tutelaris, Præsidiarius.
Obrót / ná Etorym sie co obráca. Cardo cœli, Verticulum.
Obrotnie / Strenuè. **Obrotnosc** / Volubilitas, [biis.
Obrotny / co sie przedko obraca. Versatilis, versutus, volu-
Oboz / Millus, millium, cingulus circa collum canis.
Obruchac co / Labefacto, quasso, quatefactio.
Obrus / Mappa, *a.* Mantile *Socat Martial.*
Obrynam owoc / Ewiatki. Decerpo, lego poma.
Obrynam wlosy / Vello comam, barbam. Pilo, *us.* Com-
 pilo & expilo, depilo.
Obrynam co nie rusznie / Abrado aliquid alicundè.
Obrwanyte / Vulsura.

- Obrywká /** Accessio, obuentio, captura.
Obrywká siol / wierzchołki. Decermina, *n, plur.*
Obzad / obrzadek. Cerimonia, *e, &* Ceremonia, *artima*
Obzadkowy / Ritualis, Rituales libri.
Obzadnie / Ritè.
Obzazanie / obrzezanie. Circumcisura, circumcisio.
Obzazany / Circumcisus, circumsectus, mutilatus.
Obzecznie / obrzynam. Circumcido, circumseco.
Obzucam sie ná logo / Inclementer excipio, vehementer, iracundè ago.
Obzým / Obrzym. Gigas, *antis, m.*
Obzýmski / Gigantæus, colossæus
Owiadam co / Obsideo, obsido, præsideo.
Obstawam / w kolo stete, Circumfero.
Obstawiny / poslad. Excretum, creaturæ tritici.
Obstepute logo / Circumfisto aliquem, circumsto.
Obsypate drzewá / Accumulo vitem, arborem. Adobruo, aggero. *ra.* Circumaggeratæ radices terra fimoque.
Obzywam co / Circumfuo, obfuo, præfuo.
Obuch / obusek. Securis auersa, malleus securis.
Obumieram / Intermorior. **Obumarty,** Intermortuus.
Obuzam sie ná logo / Reballo alicui, Verto iras in aliquem.
Obuzam trzewiki / boty. Calceo me, aliquem induo cal-
Obwazanie / Calceatio, Calceatus, *us.* (cum
Obwazowac co / opatryzi. Munire oppidum, arcem,
Obwarzam co / Semicouo aliquid,
Obwicie / sym co obwitata. Inuolucrum, Segestre, *m.*
Obwieścizalacy / datacy znac. Nuntius, *a, um.*
Obwieścizam co komu / Nuntio, denuntio, annuntio alicui.
Obwieścizam co zlego / Obnuntio aliquid.
Obwieścizenie / Nunciatio, denunciatio, renunciatio.
Obwieszute co / Circumligo, deligo vulnus. Circumnectio.
Obwintam co sym / Inuoluo, circumuoluo, circumplico.
Obwintam logo v sadu / Defero, acerfo, postulo aliquem.
Obwintenie / ab Obwintam. Circumplexo.
Obwintenie / ab Obwintam. Accusatio, delatio, criminatio.
Obwintono mie / Reus sum cædis, delatus sum furti.
Obwintony / obzawany, Ciratus, reus.

- Obwisły** / Fluidus, flaccidus.
Obwodze co / Ego. Circumduco, obduco exercitum.
Obwodze co murem / wálem. Munio vallo Vallo, *as*, castra.
Obwodze co woźnem / Adhibeo præconem, instituo testes.
Obwołánte / zapowiedz. Promulgatio, publicatio.
Obwoływácz / Proclamator, **Obwoływam / ogłaszam.**
 Proclamo, promulgo, indico, edico conuentum.
Obyczáie sie / dobre. Mores mali, feri, commodi.
Obyczáiw dobrych náuka / Ethice, *es*.
Obyczáiw popráwiasz / Censor, magister morum.
Obyczáiw wyrażente / Ethologia, moralitas.
Obyczáiw szych gántente / Satyra.
Obyczáynóść / Morum elegantia, suauitas, Ciuilitas.
Obyczáyny / Moratus, urbanus homo,
Obywátel / mieszkaniec / Incola, habitator, inhabitator.
Obżárstwo / żárłoctwo wtedzy. Gula, edacitas, ingluuies.
Obżárty wtedzeniu / Edax, gulosus, vorax ingluuiosus.
Ocet / Acetum. **Ocet z miodem amieszány /** Oxymel.
Ochędostwo / ochędóźność. Munditia, mundities.
Ochędóźny / chędógi. Elegans, excultus, mundus homo.
Ochlódá / Refrigeratio. **Ochlódnać /** Refrigerare, refrigesco.
Odmistrz / Magister curiæ, officiorum, Præpositus familiæ.
Ochotá / Alacritas, alacris animus, promptitudo.
Ochornie / Alacriter, alacere, promptè, promptissime.
Ochotay / Alacris, alacer, vegetus ad aliquid.
Ochroniam tego / ábo czytey sławy. Consulo famæ al-
 cuius, præsto aliquem saluum, subtraho aliquem inuidiæ,
 prohibeo aliquem detrimento. Caueo alicui,
Ochrápniec / Irrauescere, rauceo, rauio. Rauo, *is*, *rauit*.
Ochronic Ego / Suffringere alicuitalos, erura.
Ochroná obnowcá / Præmunitio. **Ochroniciel /** Conser-
 uator.
Ochylam co / Ego. Extrenuo crimen, pootexo culpam di-
 minuendo, **Ochylanie /** Extenuatio, diminutio, minus
 facit malum & bonum.
Ochynac sie / Facere periculum malorum, vel molestiarum
 ignotarum.
Odciągáiac sie / Cunctanter, tergiversanter.

- Odciągający sie** / Retractans iuuenus, tergiuersator.
Odciągany sie / Restito, resisto. tergiuersor, detrecto.
Odciąganie sie / Tergiuersatio, cunctatio, detrectatio.
Odciętam co / ściętam. Abtergo, tergo vasa, & tergeo.
Odciążłość / Grauitas. **Odciążły** / Grauis somno, tardus.
Odiosuje / Dedolo, deaicio, deruncino, circumdolo arborem.
Oducam sie / obudzam sie. Expergitur, euigilo, expergescio.
Odżarowany / Incantatus, excantatus, delinitus.
Odżewanie / **żewanie.** Expectatio.
Odżewany / Expectatus, expectabilis. (clatus.
Odżo. Ocellus, ocellulus. **Odżowaty** / Oculeus, ocu-
Odżone lekarstwo / Collyrium.
Odżosać drzewo / gąsac. Deplanto, delibo.
Odżysciálnia / Purgatorius locus. **Odżysciálny** / Lustralis.
Odżysciam co od plugą swą / *Side Chędoża / omywam.*
Odżysciam sie stowy / Crimen dissoluo, diluo, purgo.
Odżywiście / Demonstratiuè, comperta oculis proferre.
Odżywiście / Oculatus testis.
Od / A, ab, abs.
Odżegam łogo w potrzebie / Desero amicum, Destituo
 aliquem, à causa alicuius accedo, Relinquo aliquem.
Odżieram co od łogo / Recupero, repeto, recipio.
Odżieram piensadze / Accepto argentum.
Odżisłacy / Repellendi vim habens, ictum retundens.
Odżisłam co łomu / Repeto armis, retundo gladios.
Odżisłam sie od brzegu / Soluo nauim, anchoram.
Odżisłam co od siebie / Reijcio, retorqueo pilam.
Odżiła sie głos od gęgo / Resultrat vox, recantat Echo.
Odżiła sie łofice / promieś / zc. Refringitur radius solis ali-
 cui rei immisus, Referitur Phcebus opposito speculo.
Odżolatem / odżolako mi co. Dedolui. Potui dedoluisse
 se semel.
Odżywanym gym gęgo / Defungor.
Odżyt przywodzony / Excretio, Abscessio.
Odżhodze od łogo / Recedo, abeo, discedo, decedo.
Odżhodzi morze / Refluit, reciproçatur mare.
Odżhować / odżywić dżciecie. Nutricando educare. Reso-
 uere membra, vires.

- Odciągám od czego /** Abstraho, retraho, auoco, reuoco me.
Odciągámte czego / Reuulsio,
Odciągámte kogo od czego / Auocatio.
Odciąnam / Abscindo, rescindo, defeco, recido.
Odgestowác / Vicissim conuiuio aliquem accipere.
Oddáte pożyczoné / Retribuo alicui debitum, reddo debite.
Oddáte majątność / *Side Wydawam.*
Oddáte dobrodziejstwo / Referro, rependo beneficium.
Oddáte wet za wet / Referro par, par pari refero.
Oddáte sie / ofiaruję za kogo. Deuoueo me pro aliquo.
Oddalam co od siebie / Amoueo, dimoueo, submoueo, alio-
no, ablego. **Oddalanie /** Alienatio, abalienatio.
Oddanie dobrodziejstwa / Renumeratio beneuolentia.
Oddanie wet za wet / Talio, *oni, f. Vices.*
Oddech / Respiratio, aspiratio, adspiratio.
Oddechowy / Spirabilis, flabilis.
Oddycham / Spiro, respiro, traho, & reddo spiritum.
Oddyma wiatr od ład / Reflo, reflatu ventu.
Oddzielać / Sperator.
Oddzielenie czego / Sepsitio, diuulsio, seiunctio.
Oddzieram co / oddrywam. Reuello, auello, diuello, refigo.
Oddziergam / Renodo, dissoluo complicata, implicata.
Odchciało mu sie czego / Abiecit voluntatem, deposuit
desiderium.
Ode dnia do dnia / Diem de die differre.
Odegrać / *Stoszyć gra* Deludere, eludere, imponere ludu
finem. Finio ludum puerilem.
Odeptać / *odtoczyć*. Obculcare, occulcare, circumculcare.
Oderwany / Abruptus, abscissus, perruptus.
Odesceć / Abitus, abitio, Recessus, discessus, decessus. (cuius.
Odstąpić te kogo gdzie / Ablegatio, mundatio, & relegatio ali-
Odeymuse co komu / Adimo, demo, aufero, subtraho.
Odeymuse komu broń / Exarmo, dearmo, spolio armis.
Odeymuse kogo psom / Arceo canes, defendo aliquem à canis
Odeymuse sobie od gaby / Fraudo genium, ventrem. (hūs.
Odganić / *odbić* Propulsator, prohibitor, depulsor.
Odganiam / *odpedzam kogo*. Repello, depello, propello
arceo. Pello famem, morbos, curas, pericula
Odginam co / Recuruo aliquid.

- Odgłos / Echo.** (diant.
Odgniewać się / Ponere, frangere iram, dimittere iracun-
Odgrzanię się / Remordeo, Repetere morsu aliquem.
Objazd / obiażdżanie. Discessus, Profectio.
Odjęcie czego / Ademptio.
Odjeżdżam gdzieś / Abequito, proficiscor currum, naui.
Odyskanie / Recuperatio, reciprocatio, clarigatio, vendicatio.
Obkazywać coś / Legare. Lego aliquid alicui.
Obkazywaniego / Fidei commissum, Legatum.
Odskadam coś na stronę / Sepono, semoueo, remoueo.
Odskadam coś do czasu / Differo, procrastino, protego.
Odskadam się / Oduszam. Dédico, desuesco.
Odskłamać / Reglutino, deglutino aliquid.
Odskryć / Patefactio, detectio. (ora.
Odskrywam / Derego, reuelo, aperio, adaperio, deuelo
Odskupiciel / wykupiciel z niewoli. Vindex libertatis, Re-
 demptor. **Odskupienie /** Redemptio.
Odskupić / Redimo pacem.
Odśladam / Segrego, se iungo, disiungo.
Odśladanie / Auolo, Auolare & reuolare columbæ solent.
Odległość / Interuallum, distantia, longinquitas.
Odległy / Dilekty. Dissiunctus, distitus, distans, remotus.
Odległy jest od / Disto, disiungor, dirimor.
Odświam wodę / Eliquo aquam caelestem.
Odświana robotą / Conflatum aliquid, &c / fustum.
Odświana / tity / nte dety. Conflatum, fusilis, solidus.
Odświana / Numerum, annumerum, enumerum.
Odświana / Requiescit ager.
Odświana / Vide **Odświana**,
Odświana / Sepositus ad certum tempus.
Odświana / Solitarius homo.
Odświana / Paciterze. Absoluo orationem, preces.
Odświana / Nego, denego, abnego. recuso, abnuo.
Odświana / Repullam fero, accipio, refero.
Odświana / Mutatio, permutatio, immutatio legum.
Odświana / Vide **Odświana**.
Odświana / Remolesco, remollio terram. (quid.
Odświana / Mutuo, immutuo, commuto, transmuto ali
Odświana

- Odmiensiam w rzedniku /** Recreo consules, augures, reficio
 Magistratus.
Odmiensiam pientadze / Cambio, *s. wa.* Permutatio.
Odmiensiamie pientedzy / wessel. Collybus, *m.* Cambium.
Odmiensiamie / Mutabiliter. **Odmiennosc /** Mutabilitas,
 volubilitas. **Odmienny /** Mutabilis, commutabilis.
Odmetziam co / Remetior, demetior, admetior.
Odmladziam sie / Reuirefco, repubesco, puellafco.
Od morzbi / daleki od morza. Mediterraneus.
Odmykam sie / Remoueo me a.
Odmykam co / Eluo maculam, aboleo lauando sordes.
Odnowiacz / Nouator, reparator, reformator.
Odnowiam co / Renouo vetera, innouo terrorem. Instauro
 nouo, redintegro pacem, reparo vetera.
Odnowia sie rana / Recrudescit vulnus.
Odniestenie / conofente. Reportatio, relatio.
Odnoza morza / Brachium maris, diuortium, sinus.
Odnoze co komu / Refero, reportio, retrofero.
Odnoze kogo do kogo / Defero, criminor aliquem.
Odnowienie / Renouatio, restauratio, reformatio.
Odnowiony / Nouatus, renouatus, redituus.
Od padziacy od postofensiw / Rebellator, rebellis.
Od padam / Relabor. recido in tenebras.
Od padam od wiary / Deficio, abijcio & relinquo fidem.
Od padam w chorobe / Recido in morbum.
Od padniemie / Rebellio, defectio, defectus legionum.
Od padniemie / recidyma. Reuerfio februm, recidius mor-
 bi.
Odpietowac list / Refignare, refohuere literas. (bus)
Odpietam kogo / *Side* **Odganiam /** odpycham.
Odpinam co / Refibulo aliquid.
Opis / Rescriptum, contrafcriptum.
Opisane koma / Rescribo alicui de aliquare.
Opisiam / Abftero de frumento anferes.
Opognienie / odpozyna. Quies, requies, remiffio.
Opozynam / Requiefco, quiefco, conquiefco. Leuo cula
 ras, corpus. Acquiefco, Leuare membra toro.
Opoz / *Side* **Odzieg,**
Opoz stomy / Depulfio rei, refutatio, confutatio, replicatio.
Opoz dale koma / Refuto aliquem, retundo, repugno alicui.

- Opowiadają** i Renuncius, responsor.
Opowiadam komu na co / Respondeo. Do, reddo, respon-
 lum
Opowiadam komu nieprzyjacielstwie / Denuntio inimici-
 tias, vim dimicationem eadem. Indico alicui funus.
Opowiedz / Responsio, responium,
Opowiedz na pozdrowienie / Refalutatio.
Opowiedz nieprzyjacielstwa / Denunciatio, perduellio.
Oprowadzajugi / Remissio, dimissio, reimigium.
Oprowadzajolaterstwa / Missio militum.
Oprowadzam co Exequor, obo negotia, Expedio, perago,
 nauo bellum. Conficio negotium, legationem.
Oprowadzam odprawiamte Fogo / Dimitto, dissoluo, absoluo,
 missum facio aliquem.
Oprowadzam syna / wydzielam . Emancipo filium.
Oprowadzanie spraw sądowych / Actio, dictio causarum,
Oprowadzanie / D precatio.
Oprowadzam Fogo / Reduco aliquem è conuiuto.
Oprowadzanie / Reductio.
Oprowadzam sie zego / Iuro militiam, abiuro creditum.
Opuszczam komu wina / Ignosco, parco alicui, Condo, no,
 remitto, do, tribuo veniam alicui. Concedo impunitatem.
Opuszczanie godny / Ignoscendus, ignoscibilis, venialis.
Opuszczanie proste / Pacem venialem poscere.
Opuszczanie dlugu / Remissio pensionis, ignoscencia.
Opuszczam Fogo / Repello, dimoueo, retrudo.
Opuszczanie choroba / Boa, a. seu Boua, Rubentes pupulæ.
Opuszczanie / Dissuasor, dissuasorius.
Opuszczanie co komu / Dissuadeo aliquid alicui. Deduco à
 mente & consilio aliquem, deicio de sententia.
Opuszczanie / znouu rodze . Regenero aliquid, Regigno.
Opuszczanie sie / Renascor, Reuiuisco, renascitur malum.
Opuszczanie / Dissuassio, dehortatio.
Opuszczanie / odmłodnienie . Regerminatio arborum.
Opuszczanie Fogo od zego / Alieno, disiungo.
Opuszczanie sie od Fogo / Alieno ab aliquo, abalienor.
Opuszczanie / Alienatio, disiunctio, offensus animus.
Opuszczanie / odret , Callus, m. & Callum, n.

- Odreweści / ośamieć.** Obdureſco, percaleo.
Porodina gogokołwieć / Minutia, micula aurī.
Porobiny ſtolowe / Analecta, *orum*. Mica panis.
Poryknać / ozywąć ſię rykiem. Remugio.
Porzywam co / Pogo. Abripio maritum à coniuge, Auello,
 diuello, abtraho aliquem à diſciplina.
Porzekam ſię gego / Exſecror, deteſtor aliquid.
Porzucam Pogo od ſtebie / Abijcio, reicio, reſpuo, reuſo,
 at nego.
Porzucamie / Reicctio, abieccio improbatio.
Porzadzam od pierſi / D. pello, deſiungo, remoueo, ablaſto.
Poradzam Pogo od gego / Abiudico, abdico.
Poradzam gę / Spolio honeſtate.
Porsteg / Suppetta.
Porſakute / Reſilio, abſilio.
Porſugute komu / Reſero gratiam.
Porſtepiente od rzeczy / Digreſſio à propoſito.
Porſtepiente przyjacielu / Proditio amicitiarum.
Porſtapiony od lekarzow / Deploratus à Medicis.
Porſtępa / Deſertor, deſeſtor, Apoſtata.
Porſtepute od Pado / Abiceſco, abſiſto.
Porſtepute od gego / Recedo, deſiſto, renuntio, deſero.
Porſtepute od rzeczy / Digreditor à cauſa, euagor, auertor.
Porſtaſzam Pogo od gego / Deſterreo, abſterreo aliquem à
Porſelam Pogo gdyſie / Relego, ablego, remitto.
Powazam co waga / Penſo expendo.
Powierzgam / Recalcitro.
Powilzam / Humeſto, vdo, *at*.
Powlogny / Prorogatus, dilatorius, moratorius.
Powlognyćiel / Cunctator, dilator.
Powloſka / Procratiatio, cunctatio, dilatio.
Powodze co od gego / Reuoco, auoco, abduco, deduco.
Powodzenie Pogo / Auocatio, reuocatio alicuius à *vel* ab.
Powolrywam com mowit / Reuoco, recano, retexo, re-
 tracto.
Powoż, odwożenie. Aſportatio.
Powożę co / Reueho domum aliquem.
Powragam ogy / twarz. Auerto, auerſor.

- Odzienie) sãtã.** Vestis, vestitus, amictus. Amictum, indumentum, tegmen.
Odzieram drzewo) Delibro corticem.
Odzieram wołu) Deglubo pecus, excorio.
Odzieram dãch) Nudo culmen tecto.
Odzieram Fogol *Side Ostrywã,*
Odzwierci) Ianitor, Ostiarius.
Odzwyczajenie) Desuetudo.
Odzywiam siel) Reparo, reficio vires.
Osiãrãl osiãry sprãwowanie, Sacrificium, sacrum, immolatio, libatio, oblatio.
Osiãrnik) Immolator, Liturgus.
Osiãrute Bogu) Sacrifico Deo, Facio sacrificium.
Osiãrute siel komu) Offero me alicui.
Ogãmiam prosol) Abigo aues à millio.
Ogãnkã) Flabellum.
Ogãr) Canis leporarius.
Ogãrnãc eo) Complecti, circumuenire.
Ogãrzenie) *Side Obitãcie.*
Ogieñ pospolity) Ignis.
Ogieñ podniebny) Ignis æthereus.
Ogieñ przeprawny) Ignis artificialis.
Ogieñ piekielny) Ignis sacer.
Ogladam) vel Oglãdãte. Inspicio, Perlustro.
Ogladam siel wzãd) Circumspecto, respecto, retrospicio.
Ogladam siel nã eo) Respicio, circumspicio.
Ogladam siel nã Fogol) Pendeo ex aliquo.
Oglãdãnie) Inspectio, inspectus.
Oglãdãnie siel nã Fogol) Respectus.
Oglãstãc co dzisiegol) Lenire, cicurare.
Oglãstãc siel dãc) Deponere feritatem, ingenium siluestre.
Oglãstãnie bestyey) Cicuratio.
Oglãstãny) Cicur, *uris, gen. omnis.* Mansuetus.
Oglãstãny opowiãdam. Renuncio, Declaro.
Oglãdãnie) Inspicio, Intueor.
Oglodãc osiemlãc) egryscã. Arodo, adedo, obrodo.
Oglodãny/ osiemlãny/ ogryszony. Ambesus, obrosus.
Ogłoszenie) Promulgatio, præconium.

- Wglowka** nã ciel. ta/ Capistrum.
Wglowka klãda/ Capistrum, *ms.* Incapistrum.
Wgluszc Obiurdescere. **Wgluszy** Fogo.
Wgniotora/ Meliceria.
Wgnisko/ Focus.
Wgnisty/ Igneus feruor.
Wgniwol ogniwko **Folce**. Circulus catenæ.
Wgotem/ Gen. ratum, coniunctim. **Wgolny**/ Vniuersus.
Wgotocente/ Orbatio, Orbicas.
Wgolic Fogo/ **odrzec obrac**. Spolio aliquem, nudo, emungo.
Wgolocony/ Spoliatus, nudatus, orbis.
Wgolony/ Abrasus, rãtus.
Wgon/ Cauda. **Wgonasty**/ Caudatus.
Wgorek/ Cucumer, *vel* cucumis, *m.*
Wgorkowy ogrodok/ Cumerarium.
Wgozaly/ Præustus, solarus.
Wgorzec nã **roszc**/ Colorari sole.
Wgrazã cõ plotem/ Circummunio, obsepio.
Wgrãniczony/ Limitatus, terminis circumscriptus.
Wgrawam Fogo/ Vinco aliquem ludo.
Wgraza mie/ *vide* **Worackã** **sis** **pozyna**.
Wgrãzka/ Commotiuncula.
Wgrod/ Hortus, hortulus.
Wgrodna strãwã/ **szãzyna**. Hortensia, olera minuta.
Wgrodniel/ Olitor, Hortulanus.
Wgrodniczka/ Hortulana.
Wgrodny/ Hortensis, olitorius.
Wgrodny *aliter*. **szãny**. Satiuus, placidus.
Wgrodzenie/ Septum, septio.
Wgtom ogromnosci. Enormis magnitudo, enormitas.
Wgtomny *vide* **Stogi** **Strãszny** **Wielki**.
Wgryzell Ambesum. **Wgryzula** *vide* **Wglodã**.
Wkãlegony *vide* **Wbicy**.
Wkãmieci *vide* **Wdretwieci**.
Wkãska/ Armilutrium.
Wkãsse mieci/ Lustrare exercitum.
Wkãski mieysce/ Diribitorium.
Wkãzale *vide* **Pozorniel** **Wkãzãlosci**. *vide* **Pozor**.

- Okazáły**/ Conspiciuus, præclarus.
Okiennicá/ Foriculæ fenestrarum.
Okładam co gymi/ Circumpono.
Okładziny/ *Side* **Okłoteśc**.
Okno/ Fenestra. **Oknogynie**/ Fenestro, *is*, Illumino cellam.
Okol/ Oculus.
Okolicá/ **okoliznosć**. Vicinia, territorium.
Okoliznosć rzeczy/ Circumstantia.
Okolizny/ **wokolizny leżacy**. Circumiacens.
Okolo/ **wokolo**/ **okoliznie**. Circum, circumcirca.
Okop/ Fossa.
Okopciáły/ Fumósus, niger fuligine.
Okoputacy/ Circumfossor.
Okopute okolwieś/ Circumfodio, fossulas facio.
Okopywanie drzew/ Circumfossura.
Okowác co/ Circundo ferro, præfigo.
Okowác kogo/ Indere catenas, impingere compedes, iniicere alicui manicas.
Okowántec/ **okowány**. Præferratus.
Okowy/ *Side* **Peto**.
Obracam co kolo zego/ Circundo vincula collo, circum-
Okładziny/ Compilatus, suppilatus. [uoluo.
Okrag/ Globus, Sphæra.
Okraglo/ Rotundè orbiculatim.
Okraglo co gynie/ Rotundo, Globo, *is*. Gyro, *is*.
Okraglo dlugi/ **okraglo drzewo**. Teres, Cylindraceus.
Okragłość/ Rotunditas, rotundatio, circinatio.
Okragly zewszad. Rotundus, globosus.
Okrásá/ **omásá**. Vnguen, vnetum.
Okrásć kogo/ Compilare aliquem.
Okrásć potrawę/ **omásć**. Vngere, indere vnguen.
Okrašony/ **tuśty**. Vnetus, saporatus.
Okrawam/ Circumcido, *Side* **Obrzezute**.
Okrawki/ Subseciua, *orum*. Segmen, proficium.
Okrazam/ **obtegam co**. Ambio, *is*, Circumceo aliquid.
Okrazam co rowy/ Circuitione vtor, circumloquer.
Okrazante/ **otogzente**. Ambitus, circum rotundatio.
Okreściel/ Finitor. **Okreśłacy**/ Definitiuus.

- Określam co/** Circumscribo, termino, definio.
Określenie/ Designatio, descriptio, circumscriptio.
Określenie rzeczy/ Propositio.
Okret nawa/ Navis, cybea.
Okretowy/ Naualis, Classicus.
Okroćć bydła/ kóná. Domare equos, edomo boues.
Okrocenie/ Domitus, domitura boum.
Okrom/ Vide Bez.
Okrucieństwo/ Crudelitas, immanitas, feritas.
Okrutne panowanie/ Crudelis dominatus, Tyrannis, *idz, f.*
 Phalarismus. **Okrutnie/** Crudeliter, atrocieter, tetrè, te-
 terrimè. **Okrutnie się sprawa/** Tyrannidem exerceo.
Okrutnik/ Tyrannus, crudelis, barbarus, immanis, teter,
 teterrimus homo, ferus homo, sauus.
Okrywam co/ Velo corpus, vestio, operio, obtego.
Okryć/ Acclamatio.
Okryć wznici/ okryćć kógo. Efficere clamorem, crum-
 po subito clamore. Cum clamore inuolare in.
Okulary/ Conspicillum, ocularium specillum, ocularis.
Okulista/ Ocularius medicus.
Okus/ Perca.
Okup/ Lytrum, redemptio.
Okupie się/ Donatalitia, concelebro natalem.
Okurent/ Tabellarius, lator casa oblatus.
Okwita ziele/ Deflorescit herba, defloruit flos.
Oleś wanny/ Vnguentum, oleum rosaceum.
Oleowanie/ Oleatus.
Oleowanie/ Oleosus, oleaceus liquor.
Olej/ Oleum, oleamen. **Olej święty/** Oleum sacrum.
Oleowanie/ Vnguentatus, vnctus.
Oleowanie/ Vnguentarius, vnctorius.
Oleowanie/ nacieram olekiem. Vngo vnguentis, Vnctio.
Olewanie/ Olearius, oliutor.
Oliwa drzewo/ Oliua.
Oliwa lesna/ Oleaster, m.
Oliwa/ sol oliwny Oliuum, oleum cibarium.
Oliwek prodazy/ Oliuitas.
Oliwi zbiram/ Oliuo, *as.* **Oliwowy/** Oliuarius.
Oliwny/

- Oliwny sad/ Olivetum, oletum.
 Ołow/ Plumbum.
 Ołowem spatam/ Plumbo, *u.* Applumbo.
 Ołowem spatania/ Plumbatura.
 Ołowiána kulá/ Plumbea, Plumbata, *o.*
 Ołowiány/ Plumbeus, plumbosus.
 Ołowna churá/ Plumbaria officina.
 Ołstro/ *Side Puzdro.*
 Ołšá/ Alnus, *n. f.* Ołšowy/ Alneus.
 Ołšyná gáy ołšowy. Alnetum.
 Ołtaz/ Altare, ara.
 Omácnie/ Obscura luce, In tenebris edo.
 Omáczalny/ Tinctilis. Omáczam co w gým. Tingo, Intin-
 go Omáczanie/ Intinctus, *m.* Tinctura.
 Omamienie/ Error mentis. Omamie kogo/ *Side Námie.*
 Oman ziele/ Inulá, Nektarea, Orestion, Symphytum.
 Ománcł wino/ Nectarites, *a, m.*
 Ondlewani/ *Side Nolete.*
 Ondlewánie/ Defectus cordis, animi, virium, Defectio.
 Omiátam/ Verro circumcirca.
 Omiéciny we mlynie/ Pollis, *mis, f.*
 Omiéška/ Mora, remora, commoraio.
 Omiéškác zegol/ Aberrare ab hora prandij.
 Omuam col/ *Side Mijam.*
 Omulic sie biótem/ Loricari luto.
 Omykam/ omykam co/ Stringo, desstringo, *Vel* distringo.
 Omy'án kogo/ Frustror aliquem, Fallo.
 Omylam sie/ myle sie. Hallucino, erro, fallor.
 Omyłł mie zegol/ Horologium secutus aberravit.
 Omyłłá/ *Side Bład.*
 Omylny/ pochybny. Fallax, lubricus, Vana spes.
 Omyty/ omyty. Lautus.
 Omywani/ obmywani co. Eluo sordes, abluo aliquid.
 Oni/ Ille, ipse.
 Onákli/ Illiusmodi. Onedy/ Illac, illa.
 Onegdal/ onegdy/ ongi. Nudius tertius.
 Oniemieć/ niem. m sie stác. Immutescere, obmutesco.
 Onol/ *Pernomen, Illud, Onol Adverb, Ea illic.*

- Onżel/ Idem ille, Ille ipse.
 Opągnie/ Prapostere.
 Opągnosć/ Inuersio, peruersitas.
 Opągnny/ Praposterus, inuersus, sinister.
 Opada liście z drzew/ Decidunt arboribus folia.
 Opadają mi włosy/ Defluunt mihi capilli.
 Opadła ich wodą/ Destituit eos aqua.
 Opadzisty/ Deciduus, defluus.
 Opak ręce z wiazane/ Retorta tergo brachia.
 Opak ruzewi/ Perperam. Prapostere calcem inductam.
 Opal kamień drogi/ Opalus.
 Opal/ opalenie. Vtlio. Opalam lasze/ Amburo, aduro.
 Opalam/ proch wytrzasam. Vanno, *u.*
 Opalka/ Vannus, *f.* Vallus.
 Opalony/ Ambustus, praustus, Ambesus flammis.
 Opąnować co/ Occupare urbem armis, possidere.
 Opąnowanie/ Occupatio fori. Oblectio templorum.
 Opąnował go gniew/ Iakomstwo. Laborat ambitionem.
 laborat vitij Inuasit aliquem cupido.
 Opąrzyć swinię/ Glabrare suam aqua cadente.
 Opąsnie sieł abo łogo. Cingo, präcingo.
 Opąti/ Abbas. Opąstwo/ Abbatia.
 Opątrwane/ Curatio, prouisio, procuratio.
 Opątrwie co/ ogladam. Tracto, procuro, euro, concuro.
 Opątrwie co na potym/ obmyslam. Prouideo, prospicio.
 Opątrwie zdrowie swoje/ Do operam valetudini, Suktento
 valetudinem. Seruio, induigo valetudini.
 Opątrwie ogrod/ Orno, instruo hortum.
 Opątrzenie zego/ Instructio balinei, apparatus, *u.*
 Opątrzenie/ Considerate, prouide.
 Opątrnosć/ Prouidentia, consideratio.
 Opątrzny/ Prouidus, consideratus.
 Opątrzony w co/ gotowy. Instructus, munitus.
 Opętal/ osiadł go gąrt. Sum fanaticus.
 Opętaný od gąrt/ Dæmoniacus, enurgumenus.
 Opęch/ Apium.
 Opęka/ Tutela, Curatio.
 Opękam sie kiem/ Gero, administro tutelam.

Opiekun/ Tutor, curator, patronus. (commende.

Opiekuná dáte/ Insticuo filio tutorem. Tutelæ alicuius filios

Opiekunstwo *siádam*. Abdico me tutela.

Opieprzyć/ Piperare.

Opieram *sié* komu/ Obnitor, obfisto reductor, resisto, renitor.

Opieram *sié*/ opárcie Nilus pedum, Reluctatio.

Opium *sié*/ *Side* Opium *sié*.

Opisli/ *legm*. *n* Ramen um æris.

Opilstwo/ piánstwo. Ebriositas, vinolentia.

Opilstwo/ przebranie w piú, Tumulentia, ebrietas. Cra-
pula, potatus. *us*

Opily/ *sklonny* do piú. Vinosus, ebriosus, bibax.

Opinam *co*/ ociagam. Obtendo circumcirca aliquid.

Opisze/ ociagame. Obtentus, *us*.

Opisáne/ Descriptio, definitio. Limitatio.

Opisáne/ *pewny*/ *postránowny*. Certus, legitimus.

Opisute *co*/ Describo, præteribo, depingo designo.

Opisute *co* *wierszem*/ Mando versibus aliquid. Cano aliquid.

Opłáckány/ Flebilis, lacrymabilis.

Opłákiwam/ D- fleo, deploro lugeo vitam hominum.

Opłatam *co*/ opleśé. Obtexo, circumtexo.

Opłácki/ Oblatá, *orum*.

Oplesniaty/ Obsitus situ.

Opłonać/ *prop*. Momento exuri.

Opłonać/ *tr*. *zgniewu*. Deferuescit ira.

Opływáacy/ Superfluens, torrens.

Opływam/ *prop*. redundo, affluo.

Opływam/ *tr*. vide Obsitute.

Opocysty/ Petrosus, peticosus. *Opoká*/ Petra.

Opóná/ *Auláa*, *otum*. Textile, Tapetia, belluata.

Opónca/ Penula

[nuntius

Opowíádacz/ oznáymíácz. Præco, declarator, nuntiator.

Opowíádám *co*/ Prædico aliquid.

Opowíádám *tego*/ Prænuntio, Significo, Nuntio.

Opowíádám *woyne*/ *Side* *Wypowíádám* *połoy*.

Opowíádám *sié* *przyktem*/ Profiteor me inimicum alicui.

Opowíádanie/ *Side* *Obwieśzencie*.

Opoznam *sié*/ Postero, *us*, Tardo, *us*, Postuenio.

Opłáwk

- Opráwá kórag w skóre. Integumentum scorceum.
 Opráwá zemie/ *Side Wiáno/ zápisuje posag.*
 Opráwca/ *Side Ceflarz.*
 Opráwiam co we złoto/ Circumdo aliquid auro.
 Opráwiamz wótu skopu/ *Side Odzietamz zwierzsz.*
 Oprog tego/ mimo to/ trom tego. Præter, præterea.
 Oprosila sie swiniá/ Pario. Et Peperit sus.
 Opuchlý/ *Side Puchline cterpiacy.*
 Opuřatý/ peřatý. Mammolus, iarcinosus.
 Opuřta sie beřka/ Circuli dolij rupi disrupti.
 Opuřtacy pořarm/ Inflans cibuz.
 Opuřtam nádymam/ Inflat lens stomachum.
 Opuřtam col omítam. Prætermitto, omitto, transeo.
 Opuřtam/ co odd, odze/ odbiegam. Destituo, desero, res
 linquo, postmitto.
 Opuřtam rece/ Demitto, demissis manibus.
 Opuřzente a ego/ kogo/ odbiezente. Relictio, derelictio, de-
 sercio. Opuřzente od kogo/ Destitutio.
 Opuřzony/ Desolatus filius.
 Opuřzone rzeczy ostáti. Paralipomena.
 Oracya/ *Side Rzecz.*
 Oracz/ Agricola. Oraczá náučá/ rzemieřto oraczese. Agrí
 cultura, agricultatio.
 Oraczey náuči kóregi. Georgica.
 Oracz/ Georgicus, colonicus, agriculturalis.
 Oranie/ Aratio, cultio, cultura agri.
 Orator/ *Side Krasomowca/ Proturator.*
 Ordyneř/ *Side Szyř/ Rzad.*
 Orzeř/ *Side Bron.*
 Orgánista/ co robi orgány. Faber organarius.
 Orgánista co gra/ Organarius, Píaltes.
 Orgány/ Organa, *orum.*
 Orřiř/ Z. a, spelta.
 Orle pirozo zieleř/ Myriophyllum.
 Orle/ Pullus aquilæ.
 Orli/ orłowy. Aquilinus, aquilus.
 Orliř zieleř rořycká. Aquilegia.
 Ormiánin/ Armenius. Armenicé, po Ormiánřtu.

Ornat Kapłaniſki/ Vestis extima Sacerdotis ſacrificantis,
Caſula & Cappa.

Orszak gwárdyja/zgrádá. Pompa lictorum, Grex amicorum,

Orzeł ſpráwiani ziemie. Aro colorum, oliuetum, Suba-
ro, peraro.

Orzech/ Nux. f. Arbor & Fructus.

Orzech laſtowy/ Auellana, nux coryli.

Orzech wloſki/ Iuglans, diſ. f. Nux iuglans.

Orzech wodny/ Aquatica nux, cornuta.

Orzech ziemny/ Altragalus, m.

Orzechowy ſól/ Caryopus, m.

Orzeł/ Aquila, regalis auis, Iouis ales.

Orzeſzyná/ laſek orzechowy. Nucetum.

Oś wozowa/ Axis, m.

Ośá/ Veſpa.

Ośádá nowa paſtego krátu/ Colonia conſeptum.

Ośádá ſamka/ Præſidium

Ośadzam ſamek/ Munio, firmo locum præſidijs.

Ośadzam co perlámi/ Distinguo gemmis pocula.

Ośadzam puſty kraj/ základám. Occupo, compleo, Co-
lonijs aliquam regionem. Inſtituo Ciuitatem, Coloniam.
in agro impono.

Ośadzam wiezińá/ Compingo, detrudo in carcerem.

Ośadzenie przed dekretem/ Præiudicium.

Ośadzona ſpráwá/ Iudicatum.

Ośadzony/ do wiezenia wſadzony. Vincetus, coniectus in

Ośc v kłóſta/ Ariſta, apex, æther.

Ośc v ziół/ Orzech. Spina, aculeus.

Ośc do łowienia ryb/ Tridens m. Tricuspis telum,

Ośeká/ Vncus, harpago.

Ośeká/ Corticula.

Ośeſek/ Lactens porcus, vitulus, homo.

Ośet polny/ Carduus ſilueſtris.

Ośet ogrodny/ Side Zárcioſ.

Ośiadám col/ Occupo, poſſideo agros, bona.

Ośiadłość/ Poſſeſſio, domicilium.

Ośiadły/ Poſſeſſionatus, itabilis.

Ośiáka col/ Deſtillat humor.

- Ostet/** Asinus. **Ostet dżiti/** Onagers.
Ostetocente/ Orbitas, orbitudo.
Osteroćići/ Orbari patre, filio.
Ostikā/ ośinā. Populus nigra.
Ostodłaci/ *Side Siolim.*
Ostwiłly/ *Side Siwy.*
Ostard/ bika Dolabra.
Ostazzeni/ *Side Obwinienie.*
Ostazyciel/ Delator, accusator.
Ostazam Fogo/ *Side Obwiniam.*
Ostolā/ Betullæ incisæ succus.
Ostominy/ Stupor dentium.
Ostrobiny/ Ramentum.
Ostrobute col/ Circumrado, derado, circumfrico.
Ostā/ Cos, coctis, f.
Ostābiam cō/ Eneruo aliquem, debilito, labefacio.
Ostābiante/ Infirmitas argumentorum.
Ostābieći/ Lassari, lassescere.
Ostābiente/ Labefactio dentium, debilitatio.
Ostarcz/ Asinarius, agaso.
Ostawiācy/ *Stawy wymiacy.* Famosus.
Ostawiam Fogo/ Intamo, detraho, diffamo aliquem.
Ostawiānie/ Infamatio.
Ostawiony/ Infamatus, diffamatus, notatus.
Ostępiam Fogo/ Caco, exoculo, excæco aliquem.
Ostępienie/ Eluscatio, occæcatio.
Ostmielic sie/ Sumere, colligere animum.
Ostnowā/ nāwicie. Stamen, n.
Ostobā/ Persona consulis, Magistratus.
Ostobliwie/ Vnicē, egrēgiē, singulari modo.
Ostobliwy/ Singularis, vnicus, speciaris.
Ostobno, ostobnie. Separatim, seorsum, singillatim.
Ostobność mieysce ostobne. S. cellus, recessus, *100.*
Ostolici/ *Side Sole/* *Wiaziam/* *Przesalam.*
Ostpāty/ *Side Niewesoly* *Melankolie.*
Ostpate/ Oscitanter, Somniculosē aliquid agere.
Ostpawol/ *Side Gnuśności* *Nieobalstwo.*

- Osparły**/ Somniculosus, oscitans, domicator.
Ospryce/ Papulæ, pituitæ eruptiones, variolæ.
Osizodek chleba/ Medulla panis.
Ostole/ ostawam sie przy gym Persideo, sisto, consisto.
Ostoi sie przy mntel/ Ad me id deueniet.
Ostole sie przy tym/ Side Dowiodo tego.
Ostateľ gego/ Extremum anni, reliquium vitæ.
Ostateľ rozmatel/ Reliquiæ, analecta mensurarum.
Ostateľow zbierante w winnicy/ Racematio.
Ostateľi winã zbieram/ Racemor.
Ostãtni/ ostãteczny. Nouissimus, extremus, postremus, vltimus. **Ostãtniel**/ Nouissimè, postremò, vltimò.
Ostãtnie namãzãntel/ Extrema vnctio.
Ostãwlan col. Side Zostãwlan.
Ostrokrzew ziele/ Aquistolla, Acanos, f.
Ostrãszyc sie/ Deponere timorem, pellere metum.
Ostro/ propr. Acute. **Ostro**/ tr. Acriter, acerbe, asperè.
Ostrogã nã Eouã/ Calcar, aris, n.
Ostroscã/ Variè Acies mentis, acumen, acrimonia, acrimudo.
Ostrowidz zwierzel/ Lynx, f.
Ostrozntel/ Cautè, custoditè.
Ostroznoscã/ Cautio, circumspèctus, m. Observatio.
Ostrozny/ Cautus, circumspèctus.
Ostry/ Acutus, præacutus. Acer odor, visus.
Ostrzel/ prop. Acuo faleem, exacuo, attero, præacuo.
Ostrzyżony/ Tonsus, circumtonsus.
Ostygly/ ożiebly. Refrigeratus, teporatus.
Osuch/ Copta, placenta dura.
Osusam/ Side Suszel wysusam.
Oswiadcãam sie/ Testor, testificor Deum. protestor.
Oswiadcãntel/ Testificatio. Side Protestãcyã.
Oswiecam col/ Illustro, collustro, illustrari fulgore.
Oswiecãntel/ Illuminatio.
Oswiecony/ tr. Illustris, clarus, splendidus.
Oswitlo/ Illuxit diès, elucescit, diluculauit.
Oswobodzic Ego/ Side Wyzwalam.
Oszarpãny/ odãtly. Pannuciatus, Sentus, m, m. Lacer homo.
Oszedam gego/ Parco, compareo,

- Wszędność**/ Parsimonia, frugalitas.
Wszędnie/ Frugaliter viuere, parce & continenter viuere.
Wszędność/ Parcus, frugalis.
Wszępe/ Lancea venabulum.
Wszępie/ *vide Szępie*.
Wszępiecie/ Dehonestamentum oris, corporis.
Wszępiecie/ podęście. Frustratio, fraudatio, captio.
Wszępiecie/ ofust. *vide Szępiecie*.
Wszępiecie kogo/ podchodze. Decipio aliquem, fallo al-
 quem, defraudo, frustror aliquem, Deludo supplanto, eludo.
Wszępiecie kogo/ okrażam. Circumeo, circumdo, includo.
Wszępiecie *vide Przepięcie*. (vallo)
Wszępiecie piekiesna/ Crater, m. Ostium orci.
Wszępiecie proso/ tezmien. Pisco, pisco polentam.
Wszępiecie ziarn/ Pisco, pistura frumentorum.
Wszępiecie *vide per Apocopen*. En crimen, ecce euecce.
Wszępiecie od maki/ Furfur, m. Cānicæ, arum, Apluda.
Wszępiecie otaręcie nogi. Ateritus, m.
Wszępiecie *vide Męszępiecie*.
Wszępiecie co/ Executio. *vide Wszępiecie*.
Wszępiecie co/ Obiitio.
Wszępiecie gora/ *vide Wszępiecie* 4.
Wszępiecie placi/ *vide Wszępiecie*.
Wszępiecie siel/ o swey sile stać. Sustineo me, consistere,
 hztere. Sustinent se vineæ sine adminiculis.
Wszępiecie/ potuchá. Animus, omen, præsumptio, prærogatiua.
Wszępiecie/ otwieram. Aperio fores, adaperio, patefacio.
Wszępiecie/ Apertio.
Wszępiecie co/ Patet domus, aditus, Patescit ianua.
Wszępiecie/ Apertus, patens porta.
Wszępiecie/ Patenter, aperte.
Wszępiecie/ Adapertilis, apertissimus.
Wszępiecie/ Obesitas. **Wszępiecie**/ Obesus, crassus, plenissimus.
Wszępiecie konia/ Frenare equum, Inijcere frenos alicui.
Wszępiecie/ Frenatus, obtrenatus, freniger.
Wszępiecie/ Ille.
Wszępiecie zgoła/ *vide Wszępiecie* mowiac/ Zgoła.
Wszępiecie/ owako. Illo modo. **Wszępiecie**, Illiusmodi.

- Owca/ Ouis, f. Owczarnia/ Ovis, caula,**
Owcaz/ Opilio, Xpilio, onis.
Owce bobli/ Opicerda, Fimum oiullum,
Owiec stado/ Ouisaria, s. Lanicium.
Owiecła/ Guicula.
Owieś/ Avena, Bromus.
Owiecam łogo/ Afflo aliquem, afflari.
Owoc pożytki wrodzane/ Fruges, frugis, Gal. laux, Fructus.
Owzedziaty/ Sida Wzrodowaty.
Owzedzenie/ Viceratio.
Owsiany z owś/ Auenaceus.
Owsem y owsem. Immo, immo veid.
Owiec Pater.
Owcoystwo/ Parricidium. Owcoyca/ Parricida.
Owcy/ Vitricus.
Owczyna/ Patria, natale solum, patrimonium.
Owczyna/ Krasa. Ornatus, ornamentum, decus.
Owczynie/ O. nate, decorè concinne, polite.
Owczobny/ Cultus, politus, perornatus, excultus.
Owczynie łogo/ Sida Senie sie. W; d; wam za maż.
Owczobny co/ Refrigero, perfrigero. Owczobny/ Frigidus.
Owczyna/ Hibernus, sementiuus.
Owczyna/ Hiberna, sementiua siligo.
Owczyna co łogu/ Significo, d nuntio, defero, notifico
aliquid alicui, manifestum facio.
Owczyna/ Perrica obusta.
Owczyna/ Lingua bubula.
Owczyna/ Sida Smarwchwyksty.
Owczyna co owczyna po obumaciu. Rediuuius.
Owczyna sie łogu/ Respondere ad nomen.
Owczyna sie łogu/ Erupi, emerfit, è latebris erupit.
Owczyna sie do łogu/ Sida Szam sie do łogu.
Owczyna/ Viuicus
Owczyna/ Animo, s. Viuifico, s. Reuiuifico.
Owczynie/ Animatio, sustentatio.

P A

Pach/ Sida Wonta/ Powonienie.
Pach y głowiec/ Ala, axilla.

Pachno

- Pachnacy/ wonny. Bene olens, odorifer, odoratus.
 Pachne/ pachnie co. Olet bene, aboleo, fr. grat odor.
 Pachole/ chłopic. Puer pedisequus.
 Pacholstwo/ Comitatus, *ita*, famulitium.
 Páciepi/ Antrum obscurum.
 Páciery/ Oratio Dominica, legitima, ordinaria.
 Páciery v zvierzat/ v stowięża w jezbiecie. Spondylus.
 Páciorki/ ná ktorych sie modla. Precatorij globuli. *sta*
 Páciorki poswiecone/ Sphærulæ expiatoria. Grana benedi-
 pagel/ Glomus, crustulum oleo coctum.
 Pad/ pedem lecieci Impetus.
 Pádalec/ Seps, *seps*, *f*.
 Padam/ Cado, prolabor.
 Padam sie/ Frangor, rumpor, crepo, dirumpor.
 Pagorek/ Collis, *no*, Collicus, verruca, grumus.
 Pátał/ Araneus, araneolus, phalangius.
 Pátęyná/ Aranea, *a*, Tela araneæ.
 Pátęysty/ Araneosus.
 Pálowia puszczanie/ Germinatio, Germinatus, *no*
 Pálowie puszczá drzewo/ Gemmat vitis, germinat.
 Pal/ Palus, *is*, *no*.
 Pálac/ Palatium, Basilica, Prætorium, Augustale. *no*
 Palacy/ Cauticus.
 Pálarczy/ Flammans, fax, Torridus aer.
 Palam/ *prop*. Æstulo, exæstuo, feruesco.
 Palam/ *ry*. Ferueo, ardeo, auaricia, flagro cupiditate.
 Pálanc/ Flagrantia, æstus, æstuatio.
 Pálcat/ *vide* *Laspa*.
 Pálczaste rešawice/ Digitalia, *no*.
 Pálczasty/ Digitatus.
 Pale co/ Vro ašiquid, vstalo, cremo.
 Pale/ *aliter*. *Set* Pali *stolice*. Feruet sol.
 Pale w ptecu/ *vide* *Podpalam*.
 Palec v reki v nogi. Digitus. Pálec wielki v reki, Pollex.
 Palenie gegol/ Crematio vini, vstio, vredo, vrigo.
 Pálur drzewo/ Paliurus, *f*.
 Pálná/ drzewko dátylowe. Palma.
 Páluzek/ Digitulus.

- Pamięć**/ Memoria, mens. Tenere aliquid memoria.
Pamiętam co/ Memini, retineo aliquid memoria.
Pamiętaży/ Memoria, sine modo adueniat senex.
Pamiętni/ Mnemosynon.
Pamiętny/ Memor memorabilis, memoria dignus.
Pan naó gym/ Dominus gentium, Dynasta, Satrapes,
 Tetrarcha, *a, m.*
Pan młody/ Recens maritus, sponsus.
Pancerz/ Lorica, thorax nexilis.
Pancerznie/ Thoracatus, loricated miles.
Pancerznie co pancerze robt. *Side Platners.*
Panew/ **panewka**. Chytropus. *Side Societ.*
Pani/ Domina, Hera, materfamilias.
Pani młoda/ Noua nupta, sponsa.
Panięka/ Virguncula. **Panięstwo**/ *Side Dylewictwo.*
Pani służebna/ *Side Służebnica.*
Panna/ *pero na rece.* Numella.
Panowanie moc władza. Dominatio Regnum, Dominium.
Panowie przedni/ Optimates, Proceres.
Paniści/ Dominicus.
Panistwo/ **włosć**/ **mąstetność**. Sacrapia, Tetrarchia.
Pantofla/ Gallicæ, *arum*, Crepidæ.
Pantoflarz/ Crepidarius sutor.
Panule/ **władam gym.** Dominor, impero.
Papie/ **mech**/ **perz.** Pappus.
Papier/ Chartæ, Papyrus, *ri, f.*
Papier przebitości/ Charta bibula.
Papiernia/ Officina chartaria. **Papiernik**/ Chartarius.
Papież/ Papa, Pater patrum.
Paproć/ **samicá**/ **samiec**. Filix mars, femina.
Paproćnia/ Filicium. **Paprotka**/ Polypodium, filicula.
Papuga/ Pſittacus, *m.* **Papuziasty**/ Pſittacinus.
Para/ Vapor, halitus, Spiritus oris.
Para zego/ Par, *n. substant.*
Para wółow/ Foni. Iugum, boum, bijuges equi.
Parafian **parafianowite**. Paræcus, ædis sacre accollæ.
Paragraf/ Paragraphus, *f.*
Paraliż/ Paralyſis. *f.* Sidus, resolutio neruorum.

- Párálitye/ párálizem zárđiony. Paralyticus.
 Párch/ Lepra, scabies. Párchaty/ Leprosus, scaber.
 Páwda/ Perdix rustica, Rutilicula.
 Pergamin/ Membrana, pergamena charta.
 Pářka/ Sepimentum, Castellamentum.
 Pářkot/ Hircus, virus alarum.
 Pářkoteń smierdzacy/ Hircosus.
 Pářmezan/ Cateus Parmensis.
 Pářobel/ *Side Stroz domowy.*
 Pářst/ pářstanie smiechem. Ronchus.
 Pářstacy smiechem/ Ronchilus.
 Pářstam/ *Side Richam.*
 Pářtaz/ látaz. Vetera amentarius.
 Pářranina/ Veteramentarij ars.
 Pářtřba chleba/ *Side Sztřba chleba.*
 Pářze/ pářzy ogień/ zeldřo/ mřoz. Torreo, Adurit sol.
 Pářze tãřo potřzywã/ Vrit vitica.
 Pãř/ Cingulus, *m.* Zona, Cinctus, *m.*
 Pãř rycerři/ Balteus, *m.*
 Pãře bydlo/ Pãřco boues, fues.
 Pãře řie/ Pãřco, pãřcor, pabulor.
 Pãřekã/ *Side Pãřelmit.*
 Pãřientel/ Pãřio, pabulatio.
 Pãřierb/ Priuignus. Pãřterbicã/ Priuigna.
 Pãřtřil/ Criminolus liber, famosum carmen, famosũ libelli.
 Pãřãit/ Zonarius.
 Pãřozřet/ pãřobřzuch. Parasiticus, balatro.
 Pãřowãny zolnierz/ Præcinctus miles.
 Pãřternãř/ Pãřtinaca siluestris, marina.
 Pãřteckã pãřtřřy. Pãřtorails, Bucolicus.
 Pãřterz/ Pãřtor, pecuarius, Armentarius.
 Pãřtřowřřo/ Pãřtřo. Pãřcua, *ostřm.*
 Pãřãã/ bydloca řtrãwã. Pãřtus, *m.* Pabulum.
 Pãřãřekã/ Fauces.
 Pãřřpocet/ Diploĩa, *řie, w.* Syngraphus.
 Pãřřec/ Pãřtřillus. Pãřřetřnit/ Crustularius.
 Pãřrellã/ Ba-illum, batillus, *m.*
 Pãřřon swięty/ Tutelaris, tutelares diui.

- Pátryárcha/** Patriarcha.
Pátrzác/ Spectator, conspēctor.
Pátrzam ná co pogladam. Aspicio, inspicio, inspecto, respicio, contueor, video.
Pátrz sám stebie/ Res tuas age. [Etatio,
Pátrzenie/ pátrzanie. Spectatio, contuitus, obruitio, inspe-
Pátyná koscielna/ Patina sacra.
Pátynka/ ábo pátyňki. Solea, *a.* Soleæ, *arum.*
Paw/ Pauó, *m.* Iunonia auis.
Páwezà/ Scutum, Gerræ.
Páwezniš/ co páwezy robí. Scutarius.
Páwezniš/ żołnierz. Scutatus, scutigerulum,
Pázdzierniš/ October.
Páznoście/ Vnguis, *m.* Vnguiculus.
Pcham col łogo. Trudo, *Side Popycham.*
Pchlà/ Pulex, *m.*
Pecak/ al. Peczã. Hordeum decorticatum.
Pecherz/ babel. Pustula.
Pecherz v gletã/ *Side Wãchãrzynã.*
Peczniete/ nápeznitec. Grandelco, turgesco.
Pedãgog/ wodz/ náuczyciel prywatny. Padagogus, Custos
 herilis, Formator morum.
Pedem/ Impetu currens.
Pedem ide/ Effusè fugere, cursu magno feror.
Pedze bydlo/ Ago pecora, mulas, boues.
Pete/ plewie. Exherbo aliquem locum.
Peseni/ Plenus, refertus, completus.
Pelna/ *Se Proffe ná pelna.* Poculum ad labrà plenum.
Pelna Kãtezyca/ *Side Kãtezyca pelna.*
Pelnie/ pite pelna. Bibo more Græco,
Pelnie rzedem/ foletã. In orbem bibere.
Pelnie/ *Side Blãkuse.*
Pendent/ Vinculum, quo gladius lateri alligatur. Balteus.
Penowãc łogo ná obrofn/ Multare aliquem pensione.
Penowãnte/ Irrogatio multæ, Censio.
Pepeš/ Umbilicus.
Pepeš z gãst/ z lãtã. Gigerium.
Peceptã pientedzyš/ Acceptum, *n. substant.*

- Perfumowána sáta) Galbanum.
 Perfumowány) Vnguentatus, galbanatus, odoratus.
 Perfumute) Inodoro, odoro mella.
 Perfumy) wonne tzezy drogie. Diapasmata, *n. plur.*
 Perlá) Margarita, *e. Vniones, m. Gemmæ.*
 Perlámi osadzony) Gemmatus, baccatus.
 Perlowa ináčica) Concha, *vel cochlea margaritifera.*
 Perlowa másci) ábo farbá. Bdellius color.
 Pers) Persa, *e. m. Persia, Persicæ.*
 Personál) *Side Osobá.*
 Perspektywa) náuka. Disciplina optica.
 Peruka) *Side Wlosy przyprawne.*
 Perzyna) Fauilla.
 Pestka z wisni) Os, ossis. Lignum oliuæ.
 Peram Ego) Induo alicui compedes, catenas.
 Petlice dia ozdoby) Nodi, noduli argentei, serici, offei.
 Peto ná nogi) Báydan. Compes, *edie, f. Pedicæ.*
 Peto ná ruce) Manicæ.
 Pewien zego) Securus veniæ, certus dissidij.
 Pewna to) Certum definitum, constitutum, deliberatum est.
 Pewnie) *Side Bez watpienia.*
 Pewny) uteomylny. Certus homo, dies, finis, locus.
 Pezel málarsti) Penicillus, penicillum.
 Piána morska) Spuma maris.
 Piána tzcinna) Calamochinus, *m. Adarces, e.*
 Piáne roze) Spumas ago.
 Piasek) Arena, sabulum, Arenula.
 Piastem posypute) Puluero, puluere aspergo.
 Piastá) Modiolus rotae.
 Piastate) Gesto, gremio, complector, foueo.
 Piastani) Nutricius pueri. Piastunká) Gerrarias.
 Piatek) Dies Veneris, feria sexta.
 Piatno) nazynie do piatnowania. Character, *m.*
 Piatnute) *Side Eczute.*
 Piaty) Quintus, quintanus.
 Pica) spiza wotenna. Pabulum, Condita, *orum, f. Annona-*
ria prouisio. Annona militaris.
 Picie) Potatio, potio. Picie do Ego) Propinatio, imitatio.

- Picie!** śledzente przy pełney. Perpotatio, circumpotatio.
Picie! to co pija. *Side Napoy!* trunek.
Picowanie! Pabulatio, frumentatio.
Picownik! Pabulator, Præfectus annonæ.
Picnie! zymność prowadze. Pabulor, frumentor.
Piec! Fornax. **Piec chlebowy!** Furnus, Clibanus, *m.*
Piecdziesiąt! Quinquaginta. **Piecdziesiąt kroć!** Quinquagies. **Piecdziesiątny!** Quinquagenarius.
Piegraniasty! Penagonus. [tia.
Piechota! lud pieszy. Peditatus, *m.* Pedites, pedestris mili-
Piechota *Side Pieszo.*
Pieciolate gãs! Quinquennium, Lustrum.
Piećkroć! Quinquies. **Pieciemiesteczny!** Quinquemestris.
Pieśemny! Quinquagenarius, quinquenarius.
Piecuć! Fornacarius, Furnarius.
Piecy! Fornacula, clibanus, testus, artopra.
Pieczary! loch podziemny. Criptæ, fauissæ.
Pieczę! Sygnal. Signum, sigillum. annuus sigillaris.
Pieczęta! Assum vitulinum, bouinum, Assatura.
Pieczętaty! Obsignator, signator.
Pieczętowanie! Consignatio. **Pieczętule list!** Obsigno literas vel tabellas, testamenta. Sigillo, *m.* Obsigillo.
Pieczęlowanie! *Side Strachanie!* pilnodz.
Pieczęlowisty! Anxius, sollicitus.
Pieczęlowis sie! Satago. *Side Vasilu!*
Pieczęny! Assus, assa sulla, Assatus, tostus.
Pieczęsty! *latius patet quam Pieczęta.* Assam.
Pieczęwo chleba! Factus, (*vis.*) panis.
Pieczę! Lichas, Spithama, Palmus maior.
Pieczę! Lentigo, *f.* Lenticula surfüres in facie.
Pieczęny! Mustellinus.
Pieczę! Curruca.
Pieczę! obo piece Fat. Canis gallus.
Pieczęka! Pistrix, Coquua, cocula panifica.
Pieczęnia! Artopæum pistrinum.
Pieczęnski! Pistorius, pistrinensis, pistrinalis.
Pieczętowo! Furna ia, panificium.
Pieczęny! Pistor, pinior, artocopus, panifex.

- Pieke chleb/ Pinfo panem. *Side* Otłokam tegmieſi.
 Piekielny ogieſi. *Side* Ogieſi piekielny.
 Piekło/ Orcus, tartarus. *m.* Infernus.
 Pieknie nadobnie/ ładnie. Pulchrè, bellè, decorè, venuſtè,
 ateganter, ornacò, compoſitè dicere.
 Pieknoſci Pulchritudo, elegantia, venuſtas corporis, vultus.
 Piekny/ ładny/ ugodny. Pulcher, formoſus, elegans, pu-
 elegans, nitidus, luculentus, pulchellus.
 Piekre ſie/ Como me, *Sel.* comor, Exornare caput.
 Piekzenie. Lenocinium, exornatio, nitor comptus, *m.*
 Piekrzydło/ Otłucia, *a.* Pigmentum, tenipellium.
 Pielgrzym/ Peregrinator, peregrinabundus.
 Pielgrzymowanie/ Peregrinatio.
 Pielgrzymuje/ Peregrinor alicubi.
 Pieluchá/ pieluſzka. Fasciæ, *arum.* Incunabula, *ordm.*
 Pieni kłoc. Truncus lanionis, coqui. &c.
 Pieniadz. Nummus, obulus. **Pieniadze/** Pecunia, *zs graite*
z., *abſol.*
 Pieniadze leżace/ Pecunia otioſa.
 Pieniadze ktoremi kto robi/ Pecunia occupata.
 Pieniadze za towari/ Pretium, pauo pretio vendit.
 Pieniadze zbierani/ Conficio, redigo pecuniam ex.
 Pieniel *Side* Spiewanie.
 Pienie col/ Spumo, *as.* Spumam excito.
 Pienieńnik ziele/ Lunaria minor, Nummulus.
 Pienieńny/ bogaty Pecunioſus, numatus.
 Pieprz Piper, *eris, n.* Pieprzel *Side* Opieprzyć.
 Piermek/ Piernatce. Libum piperatum.
 Piermekary/ Dulciarius.
 Pierścieni/ pierścione. Annulus, annellus, condulñs, con-
 dalus, condalium, Vngulus.
 Pierścieniowy/ pierściennik. Annularius.
 Pierś/ Pectus, *n.* Pierś niewieſcie/ Mamma, mamilla.
 Pierśisty/ Pectoroſus, mammoſus.
 Pierwey niſ/ Antequam, priuſquàm.
 Pierwiaſtka/ krowá/ owca. Primipara.
 Pierwiaſtki/ Primitia Lugum.
 Pierworodny/ Primigenius, primogenitus.

Pierworodny grzech/ Primigenium peccatum, natiua labe,
culpa congenita.

Pierwospoy/ Concubium, concinium.

Pierwoszy/ napierwoszy. Primus, primulus.

Pierwoszy raz/ Primum vt primum illam vidi, nunquam vidi

Pierzany/ Plumeus, plumatilis.

[poſtea.

Pierzcham/ Repentè fugio *Side* **Wcieſam.**

Pierzchliwość/ *Side* **Plochóść**

Pierzchliwy/ Fugax. *Side* **Plochy.**

Pierzchnice/ *Side.* **Opſice.**

Pierze/ Plumæ, pennæ plumatum.

Pierze puſzcam/ Plumefco, plumo, *us.*

Pierze chusty/ Lauo lintea, veſtes lineas.

Pierzyna ſpodnia/ Subſtratum plumeum.

Pierzyna zwierzchnia/ Inſtratum, inſtragulum, opertorium.
plumacium.

Pierzysty/ pierzem odziany. Pennatus, plumoſus, plumatus.

Pieś/ Canis, Cuſtos mutus. Cuſtos *Absolutè pro cane,*

Pieść/ Pugnus, *us.* Palma compreſſa.

Pieścią mie biła/ Pugnos ſero.

Pieściány/ pieściowy. Pugillatorius, pugneus, pugillaris.

Pieściwy/ Indulgenter nimis.

Pieściwy/ pieścił. Mollis, delicatus homo.

Pieśel maty/ Catullus, catellus, caniculus.

Pieśń/ Pioſność. Cantilena, cantio.

Pieśgotá/ pieśgłiwość. Deliciae, mollities, blanditia.

Pieśo/ piechotá. Pedes ibat, pedester ire abnuit, pedibus ire.

Pieśy/ Pedestris, pedes, *itis.* Pedarius.

Piećá/ Calx, *cis. m. & f.* Calcaneum, calcaneus.

Piętał/ Quinarius numus.

Pięnaście/ Quindecim. **Pięnaście lat/** Indiſio, tria luſtra.

Pięnaście razy/ Quindecies.

Piętro/ Contignatio, tabulatum, contabulatio.

Piętrute/ Contabulo, contigno, *us.*

Piętuł weł/ *Side* **Kur.**

Pięgułá/ Pillula, catapodium.

Pięgá owoc/ Coroneum, malum coroneum, lanatum.

Pięgowy owoc/ Melinus, melinum oleum.

Pięam/

- Pisany** Bibo potito, *as.* Vide **Optam** *sic*.
Pisanyk Potator, Bibo, *onis*, Vinosus.
Pisanywo Vide **Opilstwo**.
Pisany wpiety. Ebrius, ebriosus, vinolentus.
Pisawka Hirudo, *f.* Sanguisuga.
Pite Bibo, potio, aquor, *aris*.
Pite tego lecie wste. Ingurgito in me merum auariter.
Pite do fogo Propino alicui posco, inuito aliquem poculos.
Pite za zdrowie Pro salute bibo.
Pila gra. Ars pilæ. Pila, Corycus.
Pila do tarcia Serra, serula, runcina.
Pilka szostka Lima, scobina, ferraculum.
Pilary co pile tad gra. Pilicrepus.
Pile gram Pila ludo, pila te exerceo.
Pilnie Diligenter, vigilanter, attentè, accuratè.
Pilnosci Diligentia, nauitas, sedulitas, assiduitas.
Pilnie tego Attendo, aduerto, obseruo.
Pilny w gym Diligens, perdiligens, sollicitus, sedulus.
Pilnowanie przestreganie. Obseruatio.
Pilani piloniarna hata. Impina, *n plur.* Coactilia, *n, plur.*
Pilniomy Coactus, latus pileus.
Pilniarz Coactitarius, Eullo.
Pilniariego co robie Cogo lanam, concilio.
Pilnie tak szostka Limo, delimo.
Piolan Absinthium. **Piolonek** wino piolonkowe. Absin-
 thites, *a, m.* Absinthiarum vinum.
Pioro gestie Penna, pluma, penulla, plumula.
Pioro do pisania Calamus.
Piorun Fulmen, *n* Ignis celestis. **Piorun bise** Fulminat.
Piorunek kamien piorunowy prawy. Brontia, *a*.
Piorunem wderzony Fulminatus, fulmine tactus.
Piotruska Petroselinum, selinum, buselinon.
Pipa Caulis, cauliculus.
Pisania nauka Orthographia.
Pisanie Scriptio, scriptura, scriptum.
Pisarek do listow Amanuensis, scriba.
Pisarek gospodarsti Rationarius, ratiocinator.
Pisarz w przednie Rzeczyposp. Notarius, scripturarius, Scriba.

- Piżorz/** Ophidion, Alabetes, *a*, *Vel* alabara, *a*.
Piżmo/ ná kárákter. Nota, character, manus.
Piżgalká/ Fistula, arundo, circuta.
Piżge/ Pipio, *is*, Gannio. **Piżge/** Fistulator.
Piżzeł ná stypie/ Sitticen, *mis*, *m*. Cornicen funebris.
Piżzele/ Fistulæ, calami, canna.
Piże co/ Scribo, scripto, *as*. Exaro.
Piże pod ktem stuchátae/ Dictara excipio.
Piżnicá piżnal/ Apotheca, cela vinaria.
Piżniczny/ Cellarius, cellaria, *a*, *f*.
Piżo/ Cellarius, cellaria, potus e fruge, Zythum.
Piżonia/ Pzonia, pentorobon.
Piżowac/ Factor cereuisie, Cereuisarius.
Piżmo/ Moschus. *Side* Żybet.
Plác bitwy/ Acies, statio, campus.
Plác prozy/ Intervallum, spatium, area.
Pláce co/ Soluo alicui pecuniam, dependo, persoluo, dendo.
Pláce wine/ Maltam persoluo, pendo.
Pláce/ Placenta, Crepis, *edis*. Sumenalia, *orum*.
Placenie/ Solutio, exsolutio.
Pláchtá/ Velamen, tegericula cannabina.
Pláci ten/ Magna coniectura est ipsum esse.
Plá/ plákanie. Fletus, *us*. Ploratus, ciuiatus.
Pláge/ Fleo, lachrymo, plango, ploro.
Pláge/ Plorator.
Pláqlwie/ Flebiliter, lachrymosè.
Plágá/ *Side* Kleszá/ Zákanie.
Plámá ná cieie/ ná hácie. Macula, labe, tania.
Pláspárosé/ pláspósé. Plenitudo, planum.
Pláspary/ pláspé. Planus.
Pláste modá/ Fauus, *m*.
Pláste bálwierszi/ Splenium.
Pláspá/ Pallium, pallionata tunica, palliolum.
Pláspáem odziány/ Palliatus, palliolatus.
Pláspá ká rybá morska/ Rhombus.
Plóże/ Gesticulor, coruito, *us*.
Pláti/ *Side* Czynná/ Lichwá.
Plátiáns rybe/ Exent. ro pístem.

- Platani** / *Side Rozbieraná ná cesći.*
Platnetz / Armerum artifex, Posto, *onis.* Samiarius.
Plaw wodny / Concha, chama, conchæ oleares. Aquatilis.
Plaw morski / Ostrea, *orum.* Matrex, *is.*
Plaz / *Side GARDZINA.*
Plaza / plask. Planum, latitudo.
Plazute / plaza foga bita. Plano gladio percutio.
Pleban / Curio, Parochus.
Plebani / Curionatus, Pagochia Galgò.
Plebeusz / *Side GIESIACZEC.*
Plec / Sexus, *us. m.* *Sicq. Mieszaniec.*
Pleciecie / Textus, *us.* Plicatura, textum coronæ.
Plecieciu sużacz / Textilis, nexilis, vitilis.
Plecionego co / *Side Rozbiera.*
Pleciony / Pletilis, pachtus, plexus, nexus, nexa corona.
Plecy / Scapula.
Plenie / narod Soboles, progenies, propago.
Plenipotencya / Auctoritas data confidico.
Plenipotent / Procurator omnium rerum eius qui abest.
Plenny / sporego ziarna. Vber fructus, vberes fruges.
Plesn / Mucor in vino, caries vini.
Plesniete / Muceo, mucico. Situm duco, traho.
Plesniwy kon / Equus spadix, spadiceus.
Plesy / Gesticulatio, chironomia. Leda, *æ.*
Plesz / *Side Korona Kaptansta.*
Plitwie / Nugatorie.
Plethwy / Nugatorius, fabulosus, nugiger.
Plewai / Acu, *eris. n.* Paica.
Plewiarzka / plewiarz. Runcator.
Plewiplo / pelcie. Runcatio, botanismus.
Plewisty / Acerosus panis, aceratus, paleatus.
Plewnié plewnia / Palearium.
Pliska / Motacilla, codatremula.
Ploda Frostenna / Scapus, *m.* Radius, pecten.
Plochosci / *Side Lerkosc.*
Plochy / przeschliwy. Pugax, ventosus homo.
Plotcka / plotka. Alburnus, Rubeoculus vel cuboculus.
Plotennié / Linteo, *onis. m.* Linifco vel linifio, *onis.*

- Plóciennyj z plótnó.** Linteus, lineus, vestis linca.
- Plóga coj wyplófata.** Eluo, perluo, praeluo (*is*) os, poculum Colino, abluo.
- Plód wýzwociel** Conceptor, *mas*. Partus, *mas*. Proles, *is*, *f*.
Fetus, soboles, **Plód ójstnyj** Monstrum, portentum.
- Plódnóóci** Fecunditas feminarum, fertilitas palmaris, feracitas vitium, Indoles pcedum & frugum.
- Plóbnij** Fructifer, præfecundus, ferax.
- Plódzaj** Fetifico, Feto, *mas*. Soboleico, Propagare genus.
- Plófaniel** Lotio, lotura.
- Plómienj** Flamma, flammula.
- Plómien wydászj** Flammo, *mas*. Flammigo.
- Plómienstýj** Flammeus, flammifer, flammans.
- Plómoruz coj** Oni, io urbem, y ollo nauem, prædor.
- Plónkaj** *Side* **Látorost!** Efflap.
- Plósj** Seps, *f*. Sapes, *is*, *f*.
- Plósz coj splatam.** Plecto, contexo, Sirpo[*as*] aliquid virgis.
- Plósz itegrzysz co mowisz.** Somno, *mas*. Ineptio, *is*. Nugor, nugans, nugans agis.
- Plószaj plectomego co.** Opus vile, textum vimineum.
- Plószaj ad hóm nem.** Nugator, Blatero, *onis*.
- Plószno** Tela, anteum, pennus linteus.
- Plószno mocne óo namótowj** Carbasus, *mas*. *Sf*.
- Plósz mowieszciej** Coma plicata, nexa.
- Plószeniej** Flauo, flavesco.
- Plószyj** Flauus, flauus, mellinus, cerinus, cereus, helucolus.
- Plószaj plýj plery.** *Side* **Trásta.**
- Plószaj** Pulmo *mas*. Spiramenta animæ.
- Plósz chorobaj** Peripneumaticus morbus, pulmonis inflammatio. **Plósz chorobe czerpiacz.** Pulmonarius ius.
- Plószryj** Braccæ laxæ, sollicantes caligæ. *Side* **Ubranie,**
- Plószaj** Aratrum.
- Plószstwoj** Sordes, *is*, *f*. Spurcities, impuritas.
- Plószawiej mázj.** Inquinare se vitijs. Spurco vinum, aquas, collino, *is*. Sorádo, *mas*. Tetro, *mas*. Contamino, conpurco.
- Plószawiej** So didè.
- Plószawyj** Sordidus, immundus, sordidatus, inquinatus, oscus.
- Plószaj** Spuo, edo sputum, sputo, sputator sum.

- Plute ná co/ ná Ego. Conspuo, conspuro, inspue alicui.
 Plusz/ egon tybi. Cauda piscis.
 Pluszani/ oplusnacé Ego Aspergo, aliquem noxio *vel* sordo
 humore. Maculo, spargo luto.
 Pluszota/ piuta. *Side* *Wiepogoda*.
 Pluszwa/ Cimex, *m*
 Pluze/ Flores inter alios, vigeo, regno, valeo.
 Plwac/ Sputator. Plwane/ Exipuntio.
 Plwociny/ Sputum, sputilina, *n*. Oris excrementum.
 Páne po wodzie/ plywani. No, *nas*. Nato, *as*. Prenato.
 Plyne/ *tr*. Fuit oratio, termo. Mano, profluo.
 Plywacz/ Narrator, fluctuagus.
 Plywam po wierzchu/ Supernato, innato.
 Plywane/ Narrator, *m*.
 Pnie sie po ziemi/ Serpo, perrepto. Repunt radices.
 Pnie sie/ *tr*. Nitro ad gloriam, aspiro ad laudem, contendo,
 affecto aliqua, enitor per ardua.
 Pniaczek/ pniaczek. Truncus, truncus plantæ.
 Po dzis dzien/ In hunc diem, hodieque.
 Po oku pazeze/ szem/ frzywo. Lapis oculis aspicere.
 Poznatomu/ Familiariter.
 Pobazani/ *Side* *Obazani*.
 Pobielacz/ nacyma/ Crustarius.
 Pobielacz/ szani/ *Side* *Cykatarz*.
 Pobielam zelazo/ Dealbo Pobielanie/ nacyma/ In crusta-
 tio. Pobielany/ szatek/ Incoctura, *tum*. Gypsiata.
 Pobierki/ chorobny. Conectia, *n*. pl. Analecta, *orum*.
 Pobuam gozozia/ Crebro istu tundo, pulso aliqua.
 Pobuam bezel/ Cingo vasa circulis.
 Pobuam dach/ Contego domum scandulis.
 Pobuzam/ domu/ sobie. Indulgeo, blanditor alicui.
 Pobuzanie/ Blandimentum, blandities, indulgentia.
 Poboz/ Tributum, stipendium, vestigal.
 Poboz dacie/ Pendo tributum, vestigal.
 Pobozca/ Exactor, publicorum tributorum exactor.
 Poboz odbieram/ Exigo tributum, Census habeo, ago.
 Pobozowy/ Tributarius, tributarium solum.
 Poboznie/ Pie. Poboznie/ przedac/ *Side* *Tanie*.

- Pobożność/ Pietas. Pobożny/ Pius, pietatis cultrix.**
Pobudźka/ Incitamentum, concitamentum, irritamentum.
Pobudzanie/ Inuitatio, impulsio, impulsus, *ms.* Incitatio.
Pobudziciel/ Instigator, concitator, impulsor, stimulator, & concitator seditionis.
Pobudzam Ego/ Sumeo aliquem, excito, concito, impello aliquem ad aliquid, Instigo, irrito, cieo aliquem.
Pocacy sie/ Sudator, sudatrix.
Pocafowani/ Vide Calate.
Poce sie/ potnite. Sudo, emitto sudorem, exsudo, desudo, deinsulto, circumfudo, confudo, assudesco.
Pocenie/ Sudatio, sudoris euocatio.
Pochlebca/ Assentator, adulator, palpator, palpo, *ms.* Colax.
Pochlebnie/ Assentatorie, adulatorie.
Pochlebny/ Adulatorius, captatorius.
Pochlebstwo/ Assentatio, assentiuncula, adulatio, palpatio.
Pochlebit/ pochlebiam. Adulor, assentor, blandior alicui, Lenocinor, palpor alicui.
Pochodnia/ Fax, tēda, *Sel.* tēda, facula.
Pochodnia nā powietrzu/ Lampas, fax.
Pochodzacy z drugiego/ Deriuatus. (cresco.
Pochodze z kadi/ Orior, oritur facinus ex te, prouenio, pro-
Pochodzenie/ Ortus, *ms.* Deriuatio.
Pochodzisto/ stozysto. Procliue, & procliuus, procliuiter.
Pochodzistosc nā do/ Decliuitas loci, procliuitas.
Pochop/ Impetus, *ms.* Incitatio.
Pochopny/ Procliuus, impetus vndarum, procliue.
Pochwa do mteza/ Vagina, theca.
Pochwal/ pochwała. Collaudatio, approbatio, comprobatio.
Pochwalacz/ Laudator, approbator, attekator.
Pochwalam co/ Ego. Collaudo aliquem, applaudo, approbo, allaudo, Comprobo mea sententia aliquid.
Pochwili/ Paulò post.
Pociagam Ego do prawa/ Vide Pozynam.
Pociesz/ pocieszente. Comolatio, solamen, solatium.
Pocietam zego/ Confrico, perfrico nares boum.
Pocieszente przyznuiacy/ pocieszny. Consolabilis.
Pocieszny/ pocieszyc młacy. Consolatorius.

- Pócteszyciel/** Consolator, solator.
Pocilnica/ pocinik. Sudatorium, caldaria cella, caldarium.
Póciosuta/ Exascto.
Pócisz/ pocisztem go trafil. Iactus teli, coniectus, *us*.
Pócisz/ Ptory cistamy. Telum, iaculum,
Pociszwan/ Ferio iaculo.
Póciszowy/ Iaculabilis, missilis.
Pogatek/ Principium, origo, initium belli, Inceptio operis.
Pogatek uauki/ cwigante. Elementum, tirocinium, rudimenta dicendi, initiamenta, *orum*.
Pogatkowy/ Principalis, priuigenius, primordialis.
Pogciwa kzezi/ sprawa pogciwa. Honestum.
Pogciwie/ pogesnie. Honorate, honorice, honorabiliter.
Pogciwosci/ Honor, honestas, dignatio.
Pogecie wzywociel/ Conceptus, *us* Conceptio.
Pogefay jedno/ Manta modo, *pro* Manedum.
Pogesne/ pogka. Honorarium, Xenia, *orum*. Lautia, *orum*.
Pogesny/ Honoratus, honorificus, honorus.
Pogeti/ Turma equitum, turma equestris.
Pogety chleb/ Deintegratus, delibatus panis, Attegratus.
Pogworny/ Quadrigeminus, quadrius, quadriceps.
Pogworne Ponie/ Quadrigæ, *arum*. Quadrijuges equi.
Pogynam/ zacynam co. Inhoo, incipio, initium pono.
Pogyna sie co/ Incipit ver, febris oritur, exoritur clamor.
Pod gardlem przykazyd/ Sub pocha mortis, capitis.
Podagra/ Dna. Podagra, Podagra laboro. (sus.)
Podagryk/ Podagricus, articularius, podager, *gri*. Podagro.
Podate/ podawam co komu. Trado aliquid, porrigo alicui.
Podate miedzy ludziami/ Publico aliquid.
Podanie tego/ Traditio, traditum aliquid posteris.
Podarek/ podarunek z lasu. Largitio, munus, munusculum, xeniolum.
Podarek od pana/ Donatium, congiarium, munusculum.
Podawanie plebana/ Collatio.
Podawanie prawo/ Ius patronatus, Ius presentandi.
Podawca/ Collator, traditor.
Podwieram miod/ Castro aluearia, fauós.
Podwieranie rzeki/ Alluio, alluui. s.

- Podbilam co!** Suppingo, suffigo.
Podbitam pod mor! Subiugo nationes, redigo.
Podbrode! Mentum.
Podchodze pod co! Subeo tectum, succedo, suggredior.
Podchodze kogo! Vide *Ufukiwam*.
Podchwyta! *podstuchywa!* Oracula, *a. m.* Coryceus, obicruator, captator, conquistator.
Podchwyta wam kogo w gym! Capto sermonem, aucupor verba alicuius, venor de verbis alicuius.
Podchwytywani! Captatio, aucupium verborum.
Podchwyty! Captiosus, captatorius.
Podcietam co! Subtendo.
Podciety! *poctety.* Deciduus.
Podcinam drzewo! Subleco, succino arborem.
Podcinanie! *podciete.* Succisio. [doque.
Podczas! *megdy.* Nonnunquam, aliquando, interdum, quan-
Podczas! *Arcolew!* Procillator, praeustator.
Podczas! *Procolomus Cima, itis, n.* Vel Cyma, *a.*
Podate! *podawam co komu.* Subijcio, addico, mancipio.
Podate sie komu! Dedo me holti, emancipo me alicui.
 Subijcio me alicui, iungor.
Podanie sie komu! Deditio, dicatio.
Podawstwo! Subiectio.
Podany komu! Submissus alicui, subiectus, subditus, man-
 cipatus alicui.
Podany z pi! Vide *Amie!*
Podymam ogień! Sufflo, conflo, ventilo ignem.
Podymanie! Sufflatio.
Podępnac co! Calcere, conculcare honores.
Podępnacie kogo! Conculcatio, obtritus, *uo.*
Podępnay! Subruptus.
Podęwa v nogi! Planta, vola pedis.
Podęwa v obawia! Solum, fulmenta, *a.*
Podęmate co! Sustineo, subijcio manus alicui.
Podęmate bos! Amatus ambulo.
Podęmate prace! Excipio labores, molestias, Suscipio, sub-
 beo, tolero, exantlo laborem.
Podęmate kogo! *strawnie.* Sustento, tueor.

- Podemuse sie grego. Suscipio, depono, sumo, recipio onus.
 Podęrzany/ Suspectus, suspicius, suspectissimus.
 Podęrzeńciel/ Suspicio, suspitio [quem.
 Podęrzeńcie mam o czyni/ Suspectus mihi est, Suspecto ali-
 Podęrdziel wolowy/ Palar, aris, n.
 Podęrdziel kogo/ Adradere, Vide Gole.
 Podęrzute/ Subedo.
 Podęrdam sobie/ Propè, mediocriter satur sum.
 Podęrzeńciel/ Mannus, [clery.
 Podęrdzierzy/ Vicecancellarius, Procancellarius, Vide Dano
 Podęrdm/ ná podęrdmie w drodze. Mansio, stabulatio, di-
 uersio, diuersorium.
 Podęrdute sie/ Substringo finus.
 Podęrdam col/ Suppono, subijcio ona gallinis.
 Podęrdanie/ Subiectus, ns. Subiectio, suppositio.
 Podęrdanie/ Poples, itis, ns.
 Podęrdzierzy Krolewski/ Cubicularius. [finium.
 Podęrdzierzy ziemski/ Succamerarius, Praefectus regensoriũ,
 Podęrdop/ Suffosio, fossura, cuniculus.
 Podęrdopute/ podęrdopywam. Suffodio, cuniculos ago.
 Podęrdowa/ Solea, vngula equi ferrata.
 Podęrdowa Fonta. Calceare solea equum.
 Podęrdowan Fonta/ Ferro obductas habens vngulas.
 Podęrdowa v borow/ Rotula, quæ basi pedum subijciuntur.
 Podęrdopute/ podęrdopute wacecy. Liceor contra aliquem, au-
 gio pretium. Plus liceor.
 Podęrdzierzam col/ Suffio, suffumigo apes.
 Podęrdzierzanie/ Suffus, ns, Suffusio.
 Podęrdzierze/ Vide Strassa.
 Podęrdamute/ Suffringo, suffringere crura,
 Podęrdzierze/ Subrepro sub.
 Podęrdle/ iuxta pines, proximè.
 Podęrdlegam gemat/ Subiacco, subiectus homo miseris.
 Podęrdowa garna/ solca, ius nigrum, ius flumescens.
 Podęrdmam col/ Suffundo alicui aquam.
 Podęrdowa rzeka mialsto/ Alluit fluvius litora.
 Podęrdmaniel/ Suffusio.
 Podęrdyby/ Inferior.

Podoscé! Ignobilitas, obscuritas generis.

Podlug / Side Weole.

Podługowaty! Oblongus, ouatus.

Podly słowie! Vilis ignobilis, obscurus, nescio quis, nōuus homō, contemptus, tenebrarius homō,

Podniezute! Sublimo os alicui.

(11, m.

Podniebienie w wściech! Palatium, Cælum oris, Palatus.

Podnieta / podpał. Alimentum, esca ignis: nutrimentū ignis.

Podnosy! Subleuus, profus. Surrectus.

Podnosze co! Ego, Subleuo, extollo, erigo.

Podnosze sie! Insurgō erigo, subleuo me.

Podnosze głos! Excito, intendo, tollō vōcem, exclamo.

Podnosze wojas! Suscipio, suscito, inhoō. conflo, infero alicui bellum. **Podnoszenie!** Eleuatio, exaltatio.

Podnozete! Scabellum.

Podoba mi sie co! Plācet, perplacet mihi, Collibitum est.

Podobam sie kōmu! Plāceo, placito, *as.*

Podobam sie sobie! *Side Zocham sie w sobie.*

Podobienstwo! Similitudo, proportio, similitas.

Podobienstwo różney krezy! Species, effigies.

Podobienstwo do wzywania. Possibilitas.

Podobienstwo do wierzenia! Probabilitas.

Podobnie! Simili modo, ratione, Similiter.

Podobno! Forte, forsitan.

Podobny kōmu! Similis Patri filius. Assimilis, confimilis.

Podporze od wieprza! Glandium, glandula, *a.*

Podpadam pod Ego! Contugio ad aliquem. Praesidium, auxilium ab aliquo peto. *(ho.*

Podpałam dōw! Succendo aliquid. **Podpalanie!** Succen-

Podpasze! Ala, axilla, subbrachia.

Podpieram Ego! Fulcio labentem, sustinō humeris, sustulcio aliquid. **Podpieram sie Ego!** Ianitor, insisto, inhitens baculo. Incumbo baculo, adiutor hastis.

Podpierstien! Ancilena, postela. Phalera, *apud.*

Podpiam w sobie! **podpic.** Adhibeo, sumere vinum meraci-
us, paululum subbibere.

Podpis! Subscriptio. **Podpisze!** Notarij publici adiutor.

Podpisuje co! Subscribo, sub signo, sub nomine libellos.

Podpisa!

- Podplomyŝ / Placenta flamma cocta, Subcinericius panis.
 Popora / Alimniculum, iultura, fulmentum.
 Podpuŝa n niŝko / Coagulo, *as.*
 Podraŝam / Adoleſco ſenium, grandiuſculus fio,
 Podrozniŝ glowieŝ / Viator, *vide Pietrzygm.*
 Podrozniŝ ziele / Cichoreum cichorium
 Podrywam / podrywazekŝ. Subrumpit.
 Podrucam co pod co / Subteriaci. ſubijcio.
 Podrucam co chytze / Suppono, ſubdo puerum,
 Podrucanie / chytze. Subpoſitio
 Podrucony / podrucetŝ. Suppoſitus, ſubdicitus puer
 Suppoſitus, ſubditus partus, teſtamentum.
 Podrynam co / Subeſco, ſuccido aliquid.
 Podryniŝy / przyniŝy. Sectius.
 Podŝcielam co / Subſterno. Podŝcielanie / Subſtratus, *us.*
 Poŝedeŝ / Subiudex, vicarius iudicis.
 Podŝatute / Subſulto, ſuſulto, ſubſilio.
 Podŝarbi / Quæſtor, rationarius, Theſaurarius.
 Podŝarbiego urzad / Quæſtura, Theſaurarij munus.
 Podŝonechty / Subiolanus Subiolanæ res.
 Podŝuchynam ŝogo / Subauſulto, auſulto, aucupio.
 Podŝarosci / Subpræfectus, Vicecapitaneus.
 Podŝtoli / Subdapifer, vicarius ſtructuroris.
 Podŝtrzegacz / Obſervator, annotator, ſpeculator.
 Podŝtrzegam ŝogo / Obſervo aliquem.
 Podŝocham / Incipio ſiccari, ſubſiccor.
 Podŝuwacz / Intigator accuſationis, mandator, accuſator.
 Podŝuwam / poduŝam nŝ ŝogo. Inſtigo, inſtimulo,
 incito, ſuſſo, inflammo aliquem.
 Poduŝkanie / Inſtigatio, ſuggeſtus, *us.*
 Podŝewka / Subregmen.
 Podŝynam co / Subſuo.
 Poduŝka / Cervical pulvinar, *aris. n.* Culcita, *a.*
 Podwiaŝa / Faſcia, faſciola, faſciæ crurales.
 Pod wiegor / Sub veſperum.
 Podwiezoreŝ / Merenda, an ecenium,
 Podwiezowane wina / Pedatio, arundulatio, ſubligatio
 vuarum. Podwiezute coŝolwieŝ / Subligo vites, ſub-
 neco,

- necto, substringo. **Podwieszute mącece** / *Pedo, as.* Impedo, *as.* **Móito** [*as*] *vices*, **Adiugo** *as.*
- Podwiska** / *czaruch*. *Calypera, a.* *Calantica.*
- Podwodá** / *Cursus publicus*, *fiscalis cursus.*
- Podwolewozzy** / *Adilis*, *curator*, *præfectus annonæ.*
- Podwozze** / *Area*, *propæculum ædium.*
- Poewoy** / *Pestis*, *is m.* *Antæ arum.* *Anta n.*
- Podwoyſki** / *Side Wożny.*
- Podziwienie** / *Admiratio*, *admirabilitas.*
- Poeta** / *wieśpitiſz*. *Pœta*, *pœticus*, *pœtificus.*
- Pogadzam ſie z kim.** / *Tranigo verbo*, *decido cum aliquo aliquid.* **Pogadzam co** / *Compono.*
- Poganiácz** / *Agrator aselli*, *Agalo, onis, m.* *Equiſo.*
- Poganiam kama** / *Admoneo iuuenem flagello*, *exhortor equos.* **Poganiánie** / *Agitatio equorum.*
- Pogani** / *Ethnicus*, *paganus*, *gentes.*
- Poganiſtwo** / *Gentilitas.*
- Pogardzam** / *Side Gárdze.*
- Pogárdzanie** / *Despiciencia*, *deſpectio rerum humanarum.* *contemptio*, *contemptus famæ.*
- Pogladam po sobie** / *Circumſpicio me.*
- Pogladanie** / *Side Párzanie.*
- Poglowne** / *Exactio capitum*, *Capitatio*, *Tributum in ſingula capita imperatum.*
- Pogoda** / *Serenitas*, *ſerenum*, *temperatio cæli*, *ſidum, n.*
- Pogoda ná co** / *Opportunitas*, *occafio*, *tempus commodum*, *congenium.* **Pogode gynie** / *Sereno, as.*
- Pogodny** / *Serenus*, *placidus*, *apricus dies.* *Sudus.* *ſadum ver.*
- Pogorze** / *Exuri*, *conſumimencio*, *conſlagio flammis.*
- Pogorzeliſto** / *Bullum*, *combusta Ciuitas*, *domus.*
- Pogranice** / *vſtáiná.* *Confinium*, *colliminium.*
- Pograniczny** / *Limitaneus*, *limilanea ciuitas.*
- Pograszam co** / *Pogo.* *Demergo*, *deprimo nauem.* *Degrauo nauigitum.* **Pograszam ſie ná ono / tone.** *Sido in aqua*, *deſido*, *ſubſido*, *pei um eo.* *mergor*, *ſubmergor.*
- Pogrzeb** / *Funus, n.* *Sepultura*, *exequie*, *iuſta funebria.*
- Pogrzeb ſpráwuse** / *Parento alicui*, *iuſta alicui facio.*
- Pogrzebaczka** / *Rutabulum*, *batillum*, *hama,*

- Pogrzebony** / Sepultus, conditus, humatus.
Pogrzebno profneć / Epicedium, nenia, elogium.
Pogrzebowy / pogrzebowy . Sepulchralis fax, parentalis dies, funbris concio, pompa. Exequialis inferalis, inferalia.
Pohamowanie / *Vide* Hamowanie.
Pohabienie . *Vide* Zehywasć.
Poznać rozumem / poznaćcie . Cognitio, intellectus, conceptus mentis, perceptio animi.
Pozycneć / Duellum, monomachia, singularis pugna.
Pozycnieć co czytać . Virum dmicare.
Poznać / Dociliter, docibiliter.
Poznaćcie rozumia / Capus, Decilitas.
Poznać słowia / Docillis, disciplinosus.
Poznać rozumem / Comprehensibilis, intelligibilis, opinabilis.
Poznać / Cibus, cibarius, *ms.* Esca hominis.
Poznaćowy / Cibalis, escarius, cibarius.
Poznać / *Exygnio*. Latebrose, angulatum, furtim, furtius.
Poznać / Latebricola, tenebrio.
Poznać / Tenebrosus, furtius, umbraticus homo.
Poznaćcie / Demonstrator.
Poznaćcie / *Staziac*. Demonstratiue.
Poznaćcie / Demonstratiuus, demonstratorius.
Poznaćcie / *poznaćcie*. Declaratio, significatio, demonstratio, exhibitio. *poznaćcie* *sie* *chepłwie* / Ostentatio, pompa, iactatio, venditatio, affectatio.
Poznaćcie co komu / vzaćcie . Ostendo, monstro, declaro, ostento, commonstro.
Poznaćcie co po sobie / dacie po sobie znać . Prae me fero aliquid, significo meum dolorem.
Poznaćcie sie gregzie / Ostendo me virum, do specimen indolis, virtutis. *poznaćcie* *sie* *co* *wiozcie* / Apparet, comparet, eminet. *poznaćcie* *sie* *komu* *na* *oczy* / Venio in conspectum. Committo me in conspectum.
Poznać / Quamdiu, quoad vixit.
Poznaćcie piuszy / Dum fortuna calet.
Poznać / poty. Tandiu, vsque & vsque, catenus, quatenus.
Poznać / *depozyt*. Depositam fidei committum.

- Poſtad w budowaniu** / Stratum tabulatum.
Poſtadam co / Pono, repono ſpem in aliquo loco, colloco, depono caput in gremio alicuius.
Poſtadanie tarcicami / Coalfatio, tabulatio.
Poſton Bogu przyzwolity / Adoratio.
Poſton cywic / Adorare Numen.
Poſolenie / Stirps, progenies, propago, proſapia.
Poſonac kogo / porobic. Conſicere aliquem, deturbabo ego iam illum, peſſundo aliquem.
Poſora / Submiſſio, demiſſio animi, Humilitas.
Poſornie / wniżenie. Humiliter & demiſſe, demiſſiſſimè, ſubieciſſimè aliquid exponere.
Poſorny / Humilis, ſupplex homo.
Poſoſt / Vernix, *icis*, *n.*
Poſoy / Pax, quies, otium.
Poſoy w budowaniu / Conclauſum, penetrabile, conclauis.
Poſoy cyniacy / Pacificus, paciſer. **Poſoy z kim cynie** / Pacifico, pango pacem, compono, facio pacem.
Poſrapiacy / Irriguus fons. **Poſrapiam co** / Eropie / **poſlewan.** Aſpergo, conſpergo, ſpargo, rigo, humecto.
Poſrapiane / Aſperſio, aſperſus, *um.* Irrigatio.
Poſrywam ſwoie wady / Diſſimulo, occulto, tego, condo iram. Pallio, *as.* Obumbro crimen.
Poſrywanie / *ſide* **Zakrywanie.**
Poſrywka Euchenna / Operculum aheni, orbis ahenus.
Poſrywka / *tr.* **Pod poſrywka przyiazni** / Integumentum flagitorum frontis, diſſimulationis. Prætextus prætextum. Oſtenus' ſpecies, nomen.
Poſrepiam kogo / Recreo, refocillo, confirmo aliquem. Erigo, excito aliquem iacentem. Facio alicui animum.
Poſrepiam ſie / Reficio, recipio me. Corroboro me, redintegro, renouo animum. *ſide* **Psychosje** & **ſobie.**
Poſryje / Madragora, *a.*
Poſrywa / Vrtica, Cnidos, *n.*
Poſuſa / poſuſenie. Inuitamentum. *ſide* **Pożadliwość.**
Poſuſa / *aliter* *ſide* **Strachy nocne** / **Obluda** / **Czart.**
Poſuſa mam do czego / Ardeo, flagro, incensus ſum cupiditate, inuaſit me libido, cupiditas. Admouet mihi ſtimulos.
Poſuta /

- Pokutá / enotá Chryseístánska .** Pœnitentia.
Pokutá Koscielna / od Spowiedniá náznacóna. Satisfactio . **Pokute gynie /** Persolvere pœnas sceleris .
Pole / Campus , æquor , *n. Vide Rola .*
Polec / Succidia , *a. Tergum , vel Tergus suis .*
Polecam co fomu / *Vide Porucam .*
Poledniá / Tigillum flumofum .
Poledzwická / Lambulus suis , imbrex porci . [cumbo .
Polegam od rázu / *ypacám .* Decumbo , occumbo , pro-
Polek pulk / Legio , cohors prætoria , phalanx .
Polepá / Lutamentum , delutamentum , nucleus pavimenti .
Polepsám sie / Recipio me , redeo ad bonam frugem .
Polepsámie / *Vide Popráwá .*
Polerowánie / Expolitio , perpolitio sermonis , Politio .
Polerute co / Lim o gemmas , elimo , perpolio , expolio .
Polewam co / Ego . Prouoluo , perfundo sanguine . Super-
 funia oleum . *Vide Pokrapiam .*
Polewáne / Infusus , *iii.* Infusio , perfusio , superfusio .
Polewá / Ius , *iuris , n.* Iusculum , iuscum .
Polewá przez sie / Sorbitio , sorbillum .
Poley / Pulegium , blechum .
Polfantá / Schibra , semibella , semilibra .
Polgalki / Hemisphærium , senioribus .
Polgárná winá / Semis congi .
Polgodyný / Semihora , dimidium horæ .
Polgrošá / Semis sestercij , Cruciatu .
Poledwabie / Subsericum , metaxa , subserica vestis .
Polica / polká . Repositorium .
Polizam Ego między / Numero aliquem inter amicos . An-
 numero in , pono in , adscribo aliquem ad amicitiam .
Polizek / twarzy gešé , Genæ , Mala , *a.* Maxilla .
Polizek wztac od Ego / Alapa , colaphus .
Polizente między drugie / Cooptatio .
Polizkute Ego / Infringo , infligo , incurio colaphum alicui .
 Colaphizo . *Vide Obnam fomu gebe .*
Polityk dobry / Vir civilis , Administrator , moderator Reip .
 præclarus , Politicus . **Polityk zly /** Pseudopoliticus .
Polizák misek / tálešov , Catillo , *omis* , Sublingio , *omis* .
Q 3
polts

- Poltowānte!** Cabillatio. **Poltzute co!** Catillo. *ac.*
Poltowni! Chiliarchus. Tribunus militum.
Polny! Campeller. *fris, fre.*
Polny! lesny. Agrestis agrion raphani genus.
Polog! Puerperium. **Polożnica!** Puerpera, parturiens.
Polożenie mierzca! Situs loci, positio urbis.
Poldnie! Meridies. *us.*
Poldniowy! Meridianus; meridialis hostia.
Polyka co! Glutis. deglutio, degulo.
Polykam co trzodziego sarkiat! Sorbeo, exsorbeo.
Polykante! Habitus.
Pomagam komu do czego! Iuuo, adiuuo aliquem, subuenio, suffragor alicui.
Pomaga co do czego! Proficit, conducit, confert, prodest.
Pomagam za ktem! Adstipulor, patrocinor alicui, suffragor alicuius cupiditati.
Pomaga Bog! Deus te adiuet.
Pomagante komu! Opitula so, suffragio.
Pomalu! lento. Paulatim, sensim, lenè.
Pomalu co cynie! Tardo, *ac.* Tardius moueor, ingredior.
Pomorāncza! Malum aureum, Aurantium.
Pomazante! nāmāzānte. Extrema unctio.
Pomazāntec! Unctus Christus. *(sordidatus.*
Pomazany! pōspęony. Oblitus paricidio, conspurcatus.
Pomazute co! *Side Nāmāzute.*
Pomac! pomierzente! porównānte. *Aequatio, temperatio, exaequatio, libratio.*
Pomiernte! w miarę. Intra modum. finitè, moderatè.
Pomiernte! wedlug działa. Pro proportione, pro rata parte competenter.
Pomierzam co z cym! Commetior, compondero.
Pomieszac kogol! Conurbare, perturbare, mentes hominum, confundere sensus animi. **Pomieszānte!** zmieszānte! Permissio, mistura, commixtio, *et!* commissio, confusio.
Pomieszānte! Confusè permixte, confusus.
Pomieszony! Confusus, incompotitus, commixtus.
Pomieszānte kedy! Commoratio. *(cum.*
Pomiotel! porzute! Abortiuus fetus, partus reiectus abort-
Pomiotel!

- Pomostło** / Scopæ pistrini . aut pistoris .
Pomnażam / *Sede Rozmnāżam.*
Pomnażam fogo / Augeo aliquem diuitijs . Locupletare eloquentiam .
Pomnażam sie w gym / Augesco , locupletari mancipijs .
Pomnożyciel / Auctor diuitiarum , auctrix patrimonij .
Pomoc / *ratunek / wspomozente.* Auxilium , adiumentum , adiutorium , subsidium .
Pomocnik / Adiutor , adspulator , suffragator .
Pomocny / Auxiliatrix , adiurabilis , adiutorius . [timus .
Pomorzyf / Pomeranus , **Pomorze** / **przymorze** . Mari-
Pomort / Bombices , *m. plur.* **Pomorze** / Pomerania .
Pompá / *Sede Pożazowánte sie.*
Pompá wodna / Cresibia , machina in altum premens aquam .
Pomsta / Vltio , vindicta , vindicatio .
Pomyślam tego / Promoueo castra , profero munitiones , propago imperium in annum . Proucho .
Pomywálnik kuchenny do státek / Lauatrina , vrnarium .
Pomywam státek / Mundo vasa .
Ponawia sie co zlego / Integrasci hoc malum .
Ponogochy / *nagolence.* Tibialia , *orum.* Genualia .
Poniedziatek / Dies long , feria secunda .
Poniekad / Aliqua ex parte , aliquatenus , Stcunq̃ue .
Ponieważ / Quandoquidem , siquidem , quoniam .
Ponieważam zwierchnosc / Minuo , imminuo maiestatem imperium . *Lzdo maiestatem.*
Ponieważente / znieważente. Imminutio , irreuerentia , mala tractatio .
Poniewoli / *poniewolnte.* Non sponte , necessario parere .
Poniewolny / *przymużony.* Necessarius , inuitus , perinuitus .
Ponżam fogo / Deprimo fortunam alicuius . Diminuo , cogo , moueo ordine aliquem .
Ponżente stan / Diminutio capitis .
Ponocny / Nocturnus , latro , vespertillo , noctiuagus .
Ponofe co / *biore ná sie.* Sustineo , suffero onus . Supporto , subeo nomen exulis , infamiam , odium .
Pontyfikat / Pontificia , *orum.* Indigitamenta , Pontificiale *Sulgo*
Ponury / Deiectus vultus , obstipos capite stare .

Ponurzam łogo / Mergo aliquem in mari, immergo aliquid ponto, merfito.

Pooruwani / Peraro, ant aro inarata.

Pooruwani weśle zboże / Aratro, *as.* Inaro.

Pop pogański / Popa, *e, m.* Victimarius.

Pop Rucki / Sacerdos Græci ritus.

Popchnienie / Impulsio.

Popedliwie / Imponenter agere, Effrenatè.

Popedliwość / Impotentia, impetus, ardor animi.

Popedliwy / Violentus & furens animus, impetuofus, vehementis, præferox *V r.*

Poptelec / popio / poświęcony, Cinis consecratus, sacer.

Poptelec dziesi popielcowy. Cinceralia, *n. plur.*

Popielica / Mus ponticus.

Popielicy / Murinus, murinæ pelles.

Popielasty / Cinereus, cineraceus color.

Popieramęgo / Vrgeo aliquid, premo propositum.

Popitani sobie / Piisso, fo. billo cyathos.

Popiol / Cinis, *m.* Lix, *licis f.* Cinis foci.

Popis ludu / maietności / dochodow, Census, *us.* Recensio, censitio recensitio.

Popis żołnierski / Dilectus militum, descriptio peditū equitū.

Popisu żołnierskiego miesce ; Diribitorium, legisterium.

Popisowy / Censorius, censoria lex.

Popisowc wzedni / Censor, censor, discussor, conquisitor.

Popisute co / Circumscribo exercitu, militem.

Poplatek / *Side Czynn.*

Poprzeg / Cinnula, *e.* Zona.

Poprawa / Correctio, emendatio.

Poprawiacz / Corrector, emendator.

Poprawiam / Emendo, corrigo, correctionem adhibeo, castigo carmen. **Poprawiam w piecu /** Commoueo ligna in fornace, vrgeo fornacem vt incalescat, excito flammam.

Poprawiny / Repoia, *orum.*

Poprzeg / poprzek. Oblique ferri, *as.*

Popzedniś na wzedzie / Antecessor, præcursor, præcursor, prodromus.

Popzedziacy / Antecedens, antecessorius,

Poprzyś

- Poprzyśtegam Pogo /** Iureiurando aliquem obstringo, obiuro.
Poprzyśtezenie / poprzyśteżanie. Exorcismus, adiuratio,
 obtestatio. **Poprzyśteżony /** Iureiurando obstrictus.
Popuścić wozdy / Permitto equo habenas, laxo,
 emitto frena equo.
Popuścić ante / *ospuścić ante.* Remissio, relaxatio, indulgentia.
Popycham Pogo / Protrudo, trudo, propello nauem remis.
Porada / Consilium, consultatio.
Poradnik od porady / Consiliarius, moderator, consultor,
 consiliator. **Poradzić co komu.** *Side* **Kążyć co komu.**
Poraneż z ranażie Man. matutinum, antemeridianu tempus.
Poranic sie / rano wstać. Summo diluculo surgere, mane
 ire, accelerare.
Poranic sie / *al.* **poranili sie.** Mutuo se vulnerarunt, à se
 vicissim conuulnerati, concili sunt.
Porankowy / Matutinus, matutinalis.
Poranu / Manè, matutinò.
Porazam wojsko / Profligo hostes, copias hostium, Proster-
 no aciem, hostes. *Protelo, as.* Sterno cateruas hostium.
Porazka / pogrom. Internecio, strages, elades, calamitas,
 internecinum bellum, occidio.
Porabnik co drwa gotuje do budowania / Materiarius.
Porazę y frzęsła / Flumentum, reclinatorium.
Porozgi / *Side* **Kość zęmskie.**
Poronici / porodzić matwy plod. Abortire *vel* abortigi,
 abortum pari. Abortio. *is.* Aborto, *as.*
Poroniente / porzucenie plodu. Abortus, *us.* Abortio, *onis.*
 Abortum, *is.*
Poroniony / porzucony. Abortiuus.
Porozumienie z kim / Communicatio agendarum rerum
Side **Zmowa /** **Naradzienie sie z kim.**
Porównanie dnia z nocą / Aequinoctium.
Port / Portus, *us.* Cathaplus, *pli.* Cothon, *onis.*
Porubnik / porubstwo. Concubitus vagus, fornicarius.
Poruzam co komu / Committo, commendo alicui, Demando.
Poruzam cie Bogu / *Side* **Zegnam cie.**
Poruznik / Subcenurio, *onis.* *m.* Adiutor Centurionis.
 Optio, *onis.* *m.* Vicarius Centurionis.

Poruſam Gego / Ego. Mouco aliquem loco, dimouco de loco aliquid. cieo æquor.

Poruſam ſie / niepoſoy Gynie. Turbor, perturbor, moueor, commoueor, afficior moleſtia.

Poruſanie Gego / Motus aquarum, agitatio terræ, coagitatio pulmonum, quaſſatio, quaſſus, *m.*

Poruſanie vmyſtu / Permotio animi, mentis affectio, concitatio, commotio animi.

Poruſanie / poruſanie. Raptus virginis.

Poruſanie / Raptor, rapax, trahax.

Poruſam co / Ego. Arripio, corripiſto haſtam. Rapiſto aliquem ad poenam, apprehendo, ſurripiſto aliquid.

Poruſam / Turbulenter, raptim, temerè agere.

Poruſam / Proruptus, volaticus impetus, præceps homo conſilij, præceps, progreſſus, furor.

Poruſam / rad. Ordo, ferieſ artis, tenordierum.

Poruſam / Ordinatè, diſpoſitè, legitime, ritè teſtamento teſtes aſſuerunt. Reſta lata lex.

Poruſam co / Diſſuo, reſuo, perſtringo terram.

Poruſam / Ribes, *u, f.*

Poruſam co / zaruſam. Projicio, abijcio onus,

Poruſam / Tegula, ſectilia, *um, plur.*

Poruſam / rad. Struo, ſuperſtreno pauimètum.

Poruſam / Dos, f. Poruſam / poſamny. Dotalis ager, dotale prædium. **Poruſam /** *Side Wypoſam.*

Poruſam / poſamny. Stratus, *m.* Subſtratus, *m.* Totus plumæus, Lectiſterna, *orum.*

Poruſam / poſamny / Legatus, Orator.

Poruſam / nieprzyſamny / Fectialis, Caduceator.

Poruſam / Nuntius territorij.

Poruſam / Nuntium, *n.* Legatio.

Poruſam / wypramny / Legationem ad aliquem mitto, Legatum decerno. Oratores ad aliquem mitto.

Poruſam / ob Ego ſpramny / Expono, explico mandata. Perago, perfero mandata, ago legationem.

Poruſam / Ego / Præcedo aliquem loco, prior ſedeo, ante omnes ſedeo, priorem locum occupo.

Poruſam / poſamny. Concido virgis, proſecare exta.

Poruſam

- Postewam** / Superfemino, superfero.
Postilam sie / abo logo. Recreo, reficio vires cibos, roborare largo cibo, rotocillo, refoueo.
Postilanie / Refectio, Nutritus, *us*.
Postilec wotenny / Auxiliarius miles, subsidiaria cohors. Suppetia *arum*. **Postiluta logo** / daci postilec. Subsidior, subsidio alicui venio, curro. Mito auxilia Imperatori, suppetias mittere ire, venire alicui.
Postilny / **postilatacy**. Robustus, firmus cibus. Firma petitio. Athleticus victus, *us*.
Postapuis / Subsilio, subulto, saltito.
Postad / **posledy**. Posterius.
Postad ide / *Side Ide z kiem*.
Postadet v stowicka / **zadet**. Posticum, posteriora, *orientem*. Clunes & nates, Sedes.
Postakowac logo / Consequi aliquem vestigijs, Inuestigatio, deprehensio per vestigia.
Postante / Missio literarum, legatorum.
Postaniec / **posel prywatny**. Nuntius, internuntius.
Postany / Missus, *Sel qui mitti potest*.
Posledni mteyscem / Posterior aetate, posterius ordine.
Posledni chleb / Panis acerofus.
Postiznac sie / Labor in lubrico, *Sel in glacie*, Fallor vestigio in lubrico. **Postizniacie** / Prolap, sic in glacie, Lapsus.
Poslubic co Bogu / *Side Slubusc co Bogu*.
Poslubiente / Deuotio, dedicatio. [ludi.
Poslubiony / Deuotus, deuota virginicas, votiuus, votiuus.
Posluga / **poslugowanie** Ministerium, obsequiu, ministratio.
Poslugite komu / Ministro alicui, Operam alicui nauo. Obsequium, officium praesto, exequor.
Postusenswo / Obedientia, obtemperatio, obsequium, obsequentia, obsequela. **Postusense** / Obedienter, obsequenter.
Postusny / Obediens, obsequens, parens dicto.
Postusny testem / Obsequor, obsequens sum, obedio, obtempero, obsecundo. auctulto alicui.
Posnitedziaty / Squalidus, squalentia venenis.
Posoka / orok. Sanies, tabo. **Posoczysy** / Santosus.
Pospolicie / Vugo, plerumq, comuniter, vt plurimu vulgaxiter.

- riter. Pospolité mowia / stara przypowieść. Prouerbij loco dici solent. Aiant vulgò dicitur, vetus est adagium.
- Pospolita rzecz wszystkim / Publicum, commune, publicum, bonum. Pospolitość / Communitas, corpus.
- Pospolity głowiek / Plebeius, popularis, vnus è vulgo.
- Pospolstwa obrośca / Tribunus plebis, plebicola, *e, m.*
- Pospolstwa ystawa / Plebiscitum, lex popularis.
- Pospolstwo / gmin / lud. Populus, vulgus *n.* vulgaritas, multitudo, plebicula.
- Pospotu / wespól. Simul, tecum, pariter, vnà erimus, iunctim.
- Poszebrzam co / De argento, *as*, *Vel* In argento, *as*.
- Postzednik / Interuentor, commeator, mediator.
- Post / poście. Ieiunium, inedia.
- Post / dzień postu. Esuriales feriae.
- Post wielki / czterdziestodniowy. Quadragesima, quadragesimalia, *n. plur.* Ieiunia cineralia.
- Post suchy / Xerophagia, victus aridus, coena pura.
- Postać / Species, habitus corporis, facies pacis, victorie.
- Postanowienie sie / stan taki obrac. Constituere sibi aliquem vitæ modum. Ponere sibi finem vitæ.
- Postanowić sobie mieszkante / Figere alicubi sedem, Constituere, collocare sedem omnium fortunarum.
- Postanowienie czego / Constitutio, ordinatio.
- Postanowienie nieba / Qualitas, habitus, dispositio cæli.
- Postanowienie ciała / Habitudo, habitualis, affectio corporis, Temperamentum.
- Postanowienie wmyśtu / Propositum, institutum, statutum, permaneo in proposito.
- Postaw sułna / Volumen panni, tela, texti operis, Volumen linteum.
- Postawa / hardość zwierzchnia. Fastus, *us*. Turgidus fastu-grauitas ficta, affectata.
- Postawiacz / Insistens, staturus. Postawiam idac / Insisto, Resto, *as*. Restito, Consto, subsisto.
- Postawanie w drodze / Concessatio, institio, mansio.
- Postepel w gym / Profectus, *us*. Progressus in studijs, Progressus dicendi. Postanowienie z mteysca na mteysce / Processus, progressus stellarum gradatio.

- Postepuće dálej** / Progredior vltra, pergo ire, transeo, tendo
 ad reliqua. **Postepuće w grom** / Procedo in virtute, pro-
 ficio in Philosophia, scio progressum in studijs.
- Postronek** / Tractorius funis.
- Postzał** / Adacta Sagitta, Spiculum affixum.
- Postzelić łogo** / Ferire iaculo.
- Postrzygacz** / Tonior panni.
- Postrzygani owce** / Sukno. Tondeo, tonsito oues.
- Postrzygany** / Tonilis, tonsile nemus.
- Poswartzyc sie z kiem** / Vide Swartzę sie.
- Poswiacam co / oddać co na chwale Bogu**. Consecro, de-
 dico alicui templum, aram deuoueo.
- Poswiacam łogo na Kaptanstwo** / Inauguro, initio ali-
 quim sacris. Creosacerdotem.
- Poswiacanie łogo** / Consecratio adis, dedicatio templi,
 Efficantia, orum. Sacratio; Sacrificatio.
- Poswiacanie Rosciotki** / Vide Riermiasz.
- Poswiadczam** / Approbo voce aliquid. Attestor.
- Poswiadczanie** / Attestatio, ad stipulatio.
- Poswiata iasna** / Nox serena.
- Poswiecony** / Consecratus, sacratus, initiatus sacris.
- Posylam do łogo / śle komu co**. Mitto, mando.
- Posypuće łuzetom** / Offundo cibum a uibus.
- Posypuće prochem** / sola. Respergo puluere, conspergo
 perspergo aliquid sale.
- Poszanowanie łogo** / Dignatio, obseruantia, obseruatio.
- Poszarpany** / Lacer, semilacer.
- Poszyc** / Ieiuno. à cibus uetitis abstineo, ieiunia annua cele-
 brare.
- Poszpecić co** / Vide Szpecę. **Poszpecenie** / Splugawienie.
 Inquinamentum, contaminatio, pollutio, inquinatio.
- Poszycie na domie** / Stramentum culmen, n.
- Pot** / Sudor, qui per poros cum sensu erumpit.
- Potaczający sie** / Lapsabundus, titubans.
- Potaczam sie** / Titibo. vacillò ex uino.
- Potaczanie** / Titubatio, ebrius gradus, lapsans gressus.
- Potajemnie** / Stryćie. Abdicè, latenter, occultè, abscondite,
 secreto, obscure serpit malum.

- Pochiemny / tchiemny**. Claudestinus, arcaneus, opertaneus,
 inanis, obscurus, additus. (dum.
Potem / potym. Posthac, dein, deinde, tum postea. Postmo-
Potepienie / Condemnatio, damnatio.
Potstanie / zetkание sje. Occursus, obuiam itio, offensus, *uis*.
Potoganie / Volubiter, aliquid voluitur.
Potogosci / Volubilitas cylindri.
Potogony / Volubilis, subrotatus aries.
Potof / Torrens, fluentum.
Potome / Progenies, proles.
Potomnosé / Posteritas infinita, posterum.
Potomat ludzie / Posteritas, posteri, nepotes.
Potomny / Posterus annus, postera ætas, inferior ætas.
Potop / Cataclysmus, diluuium.
Potowy / od potu. Sudatorius, sudorem eliciens.
Potracam fozgo / Potiem / wozem. Protero curru aliquem,
 proculco equo, impello obuios, procrudo.
Potraw / Fenum autumnale, siculimentum.
Potrawa / Ferculentum, esculentum obsonium,
Potrawy szopute / Obsono, obsonor.
Potroyny / Ternarius. **Pötroyny / cugkont**. Trigä.
Potrzasä gym / Quatio, quasso haltem.
Potrzasäm cö gym / Ijspergo, spargo, äspargo, süperasper-
 go, prospergo, loribus.
Potrzasanie / pöspänte. Aspersus.
Potrzeba / potrzepowänie cego. Necessitas, necessitudo.
Potrzebä / aliter vide Potyglä.
Potrzebä jest / Expediit, necesse est, oportet, opus est.
Potrzebnie / Necessario. **Potrzebay / fozrego potrzebutä**.
 Necessarius alicui, opus eo est, pernecessarius.
Potrzebay potrzebutacz Indignus opis, indigens, obnoxius.
Potrzebute cego / Egeo, inligeo, opus habeo aliqua re. Pe-
 titula ratio, fides, tempus, necessitas.
Potrzebute tego po tobie / Desidero a te, Requirö.
Potrzeby / dostätti. Cöpiæ, necessaria, *orum*. Requisite,
 præbenda, *orum*.
Potrwarä / Calumniator, conuiciator, insimulator.
Potrwarwie / Criminosé, per calumniam.

- Potwarstwiy** / Criminosus, caluminosus.
- Potwarz** / Contumelia, falsum crimen, criminatio falsa. Calumnia. **Potwarzam Ego** / Calumnior aliquem. Criminor odio factum, Cauillor.
- Potwierdzam Ego** / Affirmo, confirmo, comprobo, approbo.
- Potwierdzante** / Confirmatio, approbatio, adstipulatio.
- Potwierdziciel** / Confirmator, approbator, adstipulator.
- Potwora** / Monstrum, prodigium & portentum.
- Poty** / Hastenus, usque eo, usque, catenus, hucusque.
- Potyżka** / bitwa. Pugna, Prælium, dimicatio, certamen, conflictus, congressus, acies.
- Potyżam się (aż) Koń** / Cespiro, *as*, Labor, *eris*.
- Potyżam się w czym** / Vide **Omijam się**.
- Potyżam się z kim w drodze** / Occarro alicui, obuius sum alicui, occurro alicui, ioffenso.
- Potyżam się / bitwa z wrogiem** / Prælium facio .committo, dimico, decerto, pugno, confero manum cum hoste.
- Powaga / poważność / stateczność** / Grauitas personæ, granditas uerborum, auctoritas, amplitudo, maiestas, dignitas.
- Powalam się** / Cado, prolabor in lubrico.
- Poważna sprawa** / Serium, serix res.
- Poważny człowiek** / Grauis homo, auctoritate præditus.
- Powręć / drog trągąć** / Vectis.
- Powiadacz** / Narrator, auctor, relator. (nuntiator)
- Powiadania** / Aiunt, traditur, fertur, proditur, refertur, pro-
- Powiadam ci** / Narro, refero, recenseo, expono, dico facta alicuius modo, apporto.
- Powiadanie Ego** / Narratio, relatio, dictatio.
- Powiadajże** / Eia, loquere, Eia dicito. Loquere potro. Dio tandem. Dic age, sis, Ain tu.
- Powiat** / Diocesis, territoria m.
- Powiatowy** / Prouincialis, Prouincialia negotia.
- Powieki / powieki** . Palpebræ, tegumenta oculorum. Genæ Cilia, *orum*.
- Powierzam Ego Komu** / Concredo alicui, committere alicui literas, consilia, collum.
- Powierzność** / Superficies, tergum terræ æquoris.

- Powietrzny / uá wierzchu leżacy.** Exterior, extrarius, superficialis, extrinsecus locus.
- Powietrzona rzecz /** Fidei commissum, fiduciaria hereditas.
- Powiesć zuámienná /** Dictum, Apoptegma, *is; n.* Dictum breue & sententióum.
- Powietrze /** Aer, *m.* Caelestis spiritus Aether, *m.*
- Powietrze morowe /** Pestis, pestilentia, pestifera labes.
- Powietrzny /** Aërius, Aethereus cursus.
- Powiewam / powiewa co wiátr.** Ventiló, adspirant: terræ.
- Powitám dítécie /** Fascio, *as.*
- Powiskánte /** Implicatio, complexus nexilis.
- Powinieneń co wzyńić /** Obligor, teneor, debeo aliquem iuuare, Id muneris habeo.
- Powinność / wżad.** Munus, onus, officium.
- Powinność / postugá powinna.** Iusta, *orum.*
- Powinny / winny.** Debitus & meritus honor.
- Powinnowáctwo /** Cognatio, gentilitas, necessitas, propinquitas, Parentela, essinitas, cognatio.
- Powinowátý /** Cógnotus, coniunctus, gentilis. Agnatus.
- Powłóka /** Integumentum, tegumentum scuti, inuolucrum candelabri.
- Powód do czego / przyczyna.** Occasio oblatum, occasiuncula, ansa, casus, auspicium.
- Powód dánie do czego /** Ansam do, occasionem do.
- Powodník /** Desultor, desultorius.
- Powodny kóń /** *vide* Kóń powodny.
- Powódz / weszbránie wod wielkie.** Eluio, eluies, diluuium, diluues, exundatio, inundatio, illuues, proluues.
- Powodzenie dobre /** Successus, *is.* Fortuna prospera, secunda, aduersa, Prosperitas. **Powódzi sie / wdate sie.** Succedit, cedit res voto, procedit pulchrè, bene vertit, expetit.
- Powólánte / weszwánie.** Vocatus, *is.* Vocatio.
- Powólność /** Facilitas in amicitia, ductabilitas.
- Powólny /** Tractabilis, obnoxius, flexibilis.
- Powoniente /** *zmyśl.* Odoratu, *is.* Olfactus.
- Powoże kóśmi /** Aurigor, aurigo, *as.*
- Powroz /** Funis, *m.* Restis, *f.* Laqueus.
- Powrozeń /** *sznurek.* Funiculus, resticulus.

- Powroził! Restio, *omn.* Reſtarius.
 Powściągliwie! Coniementer, abſtinenter, *modeste.*
 Powściągliwość! Continencia, temperantia, moderatio,
 abſtinentia à muneribus.
 Powściągliwy! Coniengers, temperans, abſtineus.
 Powściągać! Frenator, prohibitor, reſreſſor.
 Powstanie! Surgo, aſurgo, conſurgo.
 Powstanie! Conſurrectio, aſurrectio.
 Powſzednie! Generaliter, vniuerſe.
 Powſzedność! Vniuerſitas rerum humani generis.
 Powſzedny! Vniuerſalis, generalis, catholicus.
 Powſzedni dzień! Profeſtus dies.
 Powſzedni grzech! Venialis culpa, minima noxa.
 Powtazam co! Repeto, itero verba, duplico & itero verba,
 gemino ictus.
 Powtazanie! Iteratio, duplicatio, reiteratio verborum.
 Powtore! drugi raz. Secundo, iterum redire.
 Powzdanie prawne! Mancipatio, emancipatio.
 Poimanie! Captiuitas. *Side Niewola.*
 Poimanie! Comprehensio.
 Poimanieć leniec. Captiuus. (cipio)
 Poymute co / poymalam C. ncipio, capio, comprehendo, per-
 porzenie. *Side Weyrzemie.*
 Porzenie! proſpekt. Proſpectus, impedire proſpectum.
 Požadacy! Secutor, aſſeſtor.
 Požadacz! Appetitor, concupitor, appeto, *omn.*
 Požadanie! żądanie. Deſiderium, deſideratio, optatio, opta-
 tum, appetita.
 Požadany! pożadliwy. Optatus, exoptatus, deſiderabilis.
 Požadliwość! Cupiditas, prolubium, cupido, concupi-
 Pozdawiacz! Saluator, ſalutigerulus. (ſcencia)
 Pozdawiam kogo! Saluto, iubeo te ſaluere.
 Pozdawianie! Salutatio, conſalutatio, ſalus.
 Pożeram co! Deuoro patrimonio.
 Pożeranie! pożarcie. Deuoratio, abliguricio,
 Pożety! Demellus.
 Pozew! Libellus, Citatio,
 Poziemki! Fraga, *grum.*

- Pożewam. żiewam Oſcito, oſcitor.
 Pożewanie/ Oſcitatio.
 Pożłacam/ złoce. Inauro, *as.* Auro, *as.*
 Pożlacanie/ Inauratio, deauratio.
 Pożłocisty/ Inauratus, auratus, obauratus.
 Poznawam/ Cognitor, agnitor.
 Poznawam co/ Cognitione, agnitione, recognitione, noſce.
 Poznawanie/ poznanie czego. Cognitione, agnitione.
 Pozno/ Serò, ſerius, tardè, tardiſſimè.
 Pozny / Serus, ſerotinus. Pozny płod/ Cordum ſenum,
 cordus agnus, corda frumenta. Serò, tardè, germinans.
 Pozor/ okazałość. Species, oſtentatio, oſtentus, *us.* Emi-
 Pozornie/ pokazale. Adſpectum, ſpectatiſſimè. (nentię
 Pozeſtate w drodze/ Remaneo retro, Relinquor.
 Pozoſtate po smieci drugich/ Superium, ſuperſtes ſum.
 Pozyganiel/ wierzyciel, Creditor, commodator, flagitator.
 Pozygam czego do oddania/ Mutuum ſumo. Mutuor.
 Pozyganie w tego do wywania/ Commodatio,
 Pozyganie komu czego do ſtrawienia/ Mutuatio.
 Pozytecznie/ Utiliter, ſalutariter.
 Pozyteczno teſt/ Expediit, operę pretium eſt. (mus.
 Pozyteczny / użyteczny. Utilis, perutilis, conducibilis, utiliſſi-
 Pozyteczny teſtem komu/ Proſum alicui, ſum utilitati alicui.
 Pozyteel/ Utilitas, emolumentum, commoditas, commo-
 dum fructus laborum, vigiliarum, uſus, operę pretium,
 Pozyteel biore z tego/ Fructuarius, uſufructuarius.
 Pozywam tego d'eo/ Inius uoco, ducor, rapio, Arceſſo iu-
 dicio, conuſnio in ius, intendo litem alicui, cito aliquem
 per praconem, Reum aliquem poſco.
 Pozywam poſarum/ Veſcor eiſis, potionibus.
 Pozywienie trudne/ Ars viuendi operoſa, Conditio viuendi.
 Prábábá/ przebbábá. Proauia.
 Praca/ Labor, *oris, m.* Labos, opera.
 Práciány/ sprácia. Virgens, virgatus, vimineus.
 Prácie drobne/ Vimen, *n.* Viminalia, *plur.* Viburnum.
 Pracowicie/ Operoſè, aduoſè, laborioſius.
 Pracowitość/ Operoſitas, aſſiduitas laboris.
 Pracowity/ robotny. Operoſus, laborioſus, ſedulus.

- Pracute / Laboro, fado, suscipio labores, sustineo laborem, impendo, infumo, contumo multum laboris in aliqua re.
- Prąská / Lotrix. Fullo, lotor.
- Prądzjad / Proavus, profocer, magnus sócer.
- Prągá / pregierz. Pallus nasalarius.
- Prągnacy / Siciens, sibiuidus, ardens siti.
- Prąguet / Sitio, exorit me sitis, ardeo siti.
- Prąguente / Sitis.
- Prąktyk / práwne. Pragmaticus, prudens iuris, iuris consilius, in-erpres legum, versatus in causis.
- Prąktyk / náuka gwiazdarsow. Astrologia, diuinitio.
- Prąktyk / ábo práktykowanie. Prædictio genethialogia.
- Prąktyk / gwiazd / Astrologus, planetarius, Mathematicus
- Prąktyk / Gule Wieszczel wrote / prorokus.
- Prąk / Prælat, Ancistes, Præsul
- Prábaba / Matka Prábaby ábo Prądzjadá. Abania, abmarertera. Prądzjad / Prądzjadá Ciec. Abavus, quartus Pater. Prąprądzjadow Dziad / Tritatus, sextus pater. Prąprądzjadow Ciec / Atavus, quintus Pater.
- Prąprądzjadowá Matka / Atavia.
- Prąprąwne / syn práwneow. Abnepos.
- Prąwnuczka / Abnepos.
- Prąsa drukárska / Prælum, scilicet prelum.
- Prąsa winna / Torcular, n. Torcularc, torculum.
- Prąsol / co sol przedawa. Salarius, salinarius.
- Prąsule / Premo prelis, subijcio prælo.
- Prąwda / Veritas, veriloquium, verum, n.
- Prąwde mowie. Verum dico, veritatem dico.
- Prąwdziwie / Verè, verissimè, reuera. Bona fide.
- Prąwdziwy / Verus, verax, veritatis cultor.
- Prąwidlo / Regula, canon, normula.
- Prąwie / Admodum, planè, prorsus, fermè.
- Prąwne / Legitimè, ex iure, ex lege repetere aliquid.
- Prąwne / Pronepos. Prąwnuczka / Proneptis.
- Prąwo / Ins, Ius ciuile, ius humanum, publicum, Canonicum, Pontificum.
- Prąwo dáte / Ius statuo, constituo, legem sero, sancino; scisco.
- Prądawca / Legislator, legum conditor.

- Práwofaizca!** Legirupa, *a, m.* Legirupio, *onis*
Práwosc! Rectum, rectitudo.
Práwowiecny! Orthodoxus.
Práwuniepodlegly! Exlex, *egis, om.*
Práwuniesie z niem o co! Contendo, certo, discepto iure,
 decerno, confictor iudicio.
Práwy! Dexter, dexterior, dextimus.
Práwy! *aliter* Merus, germanus, certus.
Práze co! Frigo cicer. Torrefacio segetes.
Préz posedi! Peregrè, longè procul abijt.
Préz stadi! Apage, apage te à me. (præuelox.
Prékli! Celer, velox, citus, citissimus, perceler, præceler,
Préklo! *wstok.* Celeriter, velociter, cito rapidè. ocyus.
Préklosc! Celeritas, velocitas, volubilitas linguæ.
Próbá zego. Specimen, indicium, argumentum.
Probierz! *czesadni.* Spectator, existimator, arbiter, cen-
 sor, iudex, criticus aristarchus.
Probosiz! Præpositus, præfectus cœnobio, nosodochio.
Probostwo! Præpositura.
Probuie zego! Censuram facio, experior.
Praca pospolita! Funda, fundibulum.
Proca cislam! Fundito, *as.* Funda iacere.
Procssyá Koscielna! Supplicatio.
Proch! Pulvis, arida pulvis, *f.*
Proch tushnizny! Pulvis nitatus, tormentarius, fulmineus.
Prochno! Caries, lignum pútridum.
Prochniers! Cariem sentio, traho. Computresco.
Prochnients! *sprodnialosc.* Caries.
Prochewntca! Theca pulveris nitrosi. (tum itere
Prochu peiny! Pulverulentus, pulverulenta via, pulverulen-
Procie po mierzhu story! Scarificatio.
Prog! Limen, *n.* Limen inferum.
Profutator cuotliwy! Patronus causarum Orator, actor, ad-
 vocatus, procurator litis. **Profutator nie dobrej slawy!**
 Rabula, proclamator, caudicus, latrator, proclamator.
Promiesil! Radius, iubar, crinis stellæ.
Promiesistozynie! Radiò, *as.* Diradio vires.
Promiesisty! Radius solis, orbis, Radius solis.

- Protocel /** Varicinus, varicini libri.
Protocwo / Prophetia, oraculum, prædicta vatum, vaticinationes sacerdotum, aruspicum Sybillarum.
Proce / Propheta, *s. m.* Vates, fatidicus.
Proczute / Varicinar, prophetizo, auguror.
Prosz / prosiarko. Porculus, porcellus.
Proso / Milium.
Proszel / Simplex homo, rudis omnium rerum.
Prosto / Recte, directe, directum.
Prostosc / Simplicitas, ruditas, rectitudo.
Prosty niewytorny / Simplex rus, cibus. Incomptus, inconditus, incondita oratio.
Prosty szlowiel nie chytty / Simplex homo, vir bonus, antiquus homo, antiqua virtute & fide. (titor.
Proszel / prosiatel. Precator, rogator, orator, postulator, pe-
Proszę zego v kogo / Rogo, peto, posco, postulo, oro, obsecro.
Proszęca / Protestatio. detestatio.
Proszęcie sie / Protestor, contestor.
Proszę kogo / Ducor, præduco, prosequor, deduco aliquem domum, comitor aliquem.
Proszę zmarłego / Prodeco in funus, cohonesto exequias alicuius. deduco funus. **Proszę kogo z świeca /** Præfero alicui facem, tadas, Præluceo alicui. Luceo facem alicui.
Proszę sie / Migro domo, ex vrbe, demigro loco, commuto coloniam, transmigro.
Proszęcie sie / Migratio, demigratio.
Proszęciel / Ductor, deductor.
Proszę / Annona.
Proszę / Petitio, precatio, deprecatio, rogatio, postulat^{us}, precatus, *s.* Supplicatio, & Supplicium.
Proszę kogo / Vacuus crimine, immunus, expers.
Proszęownosc / Vaniloquentia, vaniloquium.
Proszęowny / Vaniloquus, vanidicus, inaniloquus.
Proszęosc / marnosc. Vanitas, futilitas, inanitas, inaniz.
Proszęwante / Otium, cessatio, desidia, otiositas.
Proszęwac / prozno. Desidisse, otiose.
Proszęwacy / Otiosus, otiosissimus, immunis, vacuus rerum,

- Próżnia!** Otiosus sum, otior, tabesco otio, vaco ab omni cura, ago ferias, otium ago, de me otio.
- Próżny!** Vanus, irritus labor. inanis vox.
- Prumi!** Hippago, *anis. f. Ponto. anis.*
- Prusy!** pruska ziemia. Prussia. Borussia.
- Pruski!** Prusus, Borussus, Pruthenus.
- Prystam!** Spargo aquam, cænum.
- Prystowanie!** Stigma. *n. Inscriptio frontis.*
- Prystowanie!** Stigmatias, stigmatosus.
- Prystute Ego!** Stigma alicui incribo.
- Prysze!** Pusulam ignium modo facio.
- Prysze na ciecie!** pachy od ognia. Pulula.
- Prywat!** prywatny słowiek! Priuatus homo. Publico abstinens. **Prywatnie!** In priuato, priuatim aliquid gerere, dare, iuuare. **Prywatny szwot!** Priuata, umbratiis vita.
- Przet!** wychod domowy. Latrina, cloacula, secessus, & secessum. **Przetnie!** Cloacarius, cloacorum mundator, purgator. **Przetowy!** Cloacalis, cloacale flumen.
- Przedka!** Lanifica, catagula.
- Prze Bog prosze!** Per Deum! Quid enim per Deum optabilius sapientia? Per ego te Deos oro.
- Przebarżam!** przewodzi nao kien! Per summam iniuriam aliquem exagito. Petulantiam meam in aliuem exerco.
- Przebarżanie!** Intolerantia, insolentia.
- Przebiegacz!** Discursator; spatiator.
- Przebiegam!** przechodze. Percurro; transcurro cælum. Per labor campum, obambulo, cursito sursum, deorsum.
- Przebieganie!** Discursus. percurratio, obambulatio.
- Przebieram w cym!** Facio delectum studiorum, deligo, interlego vitiosa poma. **Przebieram miate!** Excedo modum. Transire modum & finem.
- Przebieram palekami na piszcalce!** Digitos numerosè ad numerum moueo.
- Przebissam co!** Ego. Transuerbero bestiam; transfigo, transfigo aliquem gladio.
- Przebita papter!** Transmittit literas papyris.
- Przebieranie zego!** Exhaustum, *n. substan.* Exhaustio.
- Przebinac!** Trano, valo transitur, Rhodanus.

- Przebyć co / przeysć.** Trajicere aliquò, transgredi Alpes, transmittere mare, pernavigare mare.
- Przebywanie gdzie /** Commoratio, ventitatio.
- Przechadzam sie /** D ambulo, inambulo domi, obambulo, ad ambulo ad ostium, spatior per.
- Przechadzka /** Ambulatio, inambulatio, deambulatio.
- Przechęć /** Nasutus, nasutulus.
- Przechód / wysćcie na dwór.** Recessus, degressus, secessus, ad exonerandam alium.
- Przeć od sie przez / przechodzie z kad do kad.** Transibo tran-
scendo, per meo terras, peruado, transitus, *us.* (*tium.*)
- Przechodzisty / przechodniacy.** Peruius, transitorium fo-
- Przechowywacz /** Occultator, & receptator latronum.
- Przechwycenie /** Interceptio poculi.
- Przećiąg plęć / albo gęć.** Interuallum temporis, intersti-
- Pęćiąć kogo do siebie /** Trahere aliquem in partes, per-
duco aliquem in meam sententiam.
- Przećiąć sie pęćewatęć /** Pandiculator, pandiculans osci,
tatur.
- Przećiąć sie /** Pandiculatio, totius corporis extensio.
- Przećięć /** Perfluo vt vas, perpluo, perstillo.
- Przećięć oczy /** Pertergo oculos.
- Przećięć co / roscięć.** Intercido venas, interscindo
interseco, rescindo, discindo labrum.
- Przećięć /** Incisio, interfectio.
- Przećięć /** Trajicio murum iaculo, præ-
iatio, iaculor supra templum.
- Przećięć / przećięć.** Aduersus, aduersum, contra.
- Przećięć sie /** Amulatio, certatio, contentio, certamen.
- Przećięć /** Contrarium, *substans.* Aduersum.
- Przećięć /** Aduersarius, æmulus, aduersator, refragator,
contradictor, concertator.
- Przećięć /** Contrarietas, repugnantia, aduersitas.
- Przećięć /** Fibula.
- Przećięć / przećięć strone trzymam.** Contradico, contra,
pugno, disputo, resisto, refragor, oppositum aliquid assero.
- Przećięć /** Contradictio, contradictum.
- Przećięć /** Prælagus, præcisus venturi, perspector.

- Przegowam co / porozumiewam.** Præcipio aliquid animo, præiugio, prædiuino, præscire, præfenti aliquid.
- Przeguwante / Prædiuinatio,** præflagitatio, prænotio.
- Przegytać /** Perlegere, translegere.
- Przed /** An e, coram, sub, pro.
- Przedam mi / co.** Veneo, veneor, dari venum.
- Przedate / przedawam co.** Vendo aliquid, vendito, xro muto. **Przedawanie /** Venditio, venditatio.
- Przedarować sędzięgo /** Corrumperere iudices prætio, largitione turpi. Czcare mentes, dare in manum, adulterare iudicium. **Przedarowany, przekapny.** Nummarius iudex, viti sum iusfragium, emptum iudicium.
- Przedawacz / przedawca.** Venditor, auctor, distractor.
- Przedaynie / przedaynym sposobem.** Venaliter.
- Przedayny /** Vendibilis, venalis, nummarius.
- Przede /** Neo fila, lanas, stamen, Torqueo fusos. Duceo lanam, carpo, traho purpuram. Perneo aliquid.
- Przededniem / nad switanie.** Antelucano tempore, sublucanis temporibus, primo diluculo. Cum diluculasset.
- Przededniowy /** Antelucanus, sublucanus, antrucana incubratio.
- Przedłużam / przewlaczam /** Prorogo vitam, produco conuiuium, prolongo, protraho aliquid.
- Przedłużenie /** Prærogatio, productio temporis.
- Przedłużenie /** Productè, tractim dicere.
- Przedmieście /** Suburbium, suburbanum, *substans*. Suburbanitas, procestria, *orum* Procastria.
- Przedmieścianin /** Suburbanus ciuis.
- Przedmieście /** Suburbanus ager, rus, fundus.
- Przedmowa / przemowa.** Proemium, præfatio, prologus, prologium, antelogium, proloquium.
- Przedmurowy /** Antemuranus, extramuranus.
- Przedmurze /** Antemurale, promurale.
- Przedni / naprzędniejszy.** Primus, primiceps, potissimus, primanus, apprimus. **Przednie /** Principaliter, præcipuè, apprimè.
- Przedniejszy /** Prior, potior.
- Przedstonek /** Vestibulum, prothyrum, propylæum templi.
- Przed /**

- Przedtym / Ante, paucis diebus, antehac, nunquam, dudum, longè ante videre, quod ante hac fecit.
- Przedzà / przedziwo. Fila neta, pensum, tracta, *n. plur.*
- Przedziente / Lanificium, Minerarum opus.
- Przedział / przedzielenie. Interpunctio, discrimen, inter-
- Przedziałas / Discriminator, diuisor. (uallum.)
- Przedzielać / Interpungo, dispeco, discludo, distinguo.
- Przedzielnica / Discerniculum, crinalis spica.
- Przedzietać się / Prerumpo, penetro in, ad.
- Przedziurgnąć się w coś / Transfigurari in lupum, transformare, conuertere se in belluam.
- Przegadac kogo / Confutare dictis aliquem.
- Przegadywanie się z ktem / Disputo, dissero, discepto, decerno, contendo verbis, non pugnis, certo maledictis.
- Przegadywanie się z ktem / rozpietanie. Disputatio, disceptatio, disputatiuncula, altercatio, decertatio.
- Przegnam / Plico furas, pedes.
- Przeginanie / Flexus, *m.* Flexio laterum.
- Przegladam coś / Perlustro, perspicio.
- Przegladam coś komu / przez spąty pątrze. Conniueo maximis sceleribus hominum, indulgeo, dissimulo.
- Przegladam się w zwierciadle / Consulo speculum, inspicio in speculum, intueor (aliquid) in speculo.
- Przegladanie czego / Inspectio, lustramen, recognitio.
- Przegladanie / przebaczenie. Conniuentia, indulgentia, dissimulatio. Nocet indulgentia nobis.
- Przegorzałyna polę / Semiustus, semiustulatus.
- Przegrawam / tracię na grę. Perdo ludum, perdo in alea.
- Przegrawam / wprzód gram. Pracino, praeludo.
- Przegrodą / przegradzanie. Disseptimentum, disseptum.
- Przegryzam / Perrodo, exedo.
- Przejednanie / potednanie. Reconciliatio.
- Przejednawam kogo obrazonego / Placo, reconcilo aliquem mihi, paco hostem, propitio aliquem.
- Przejdżam przez / Perequito aciem, tramito campos, tramito flumen, prater meo, praternauigo.
- Przekalam coś sydem / Perfigo, *n.* Desubulo.
- Przekładasz / tłumasz kogoś. Interpres, Metaphrastes, *n. m.*

Przeftādānā cō nā inſy tezytē/ Conuerto ē Græco in Latīnum, reddo aliquid Latīnē, verto Platonem, transfero.

Przeftādānie z tezytā nā tezytē. Interpretatio.

Przeftectwo/ przeftinānie. Exsecrationes. diræ, iratæ preces, diræ deprecationes, maledictum.

Przeftety/ Exceratus, sacer homo, anathema.

Przeftinām łogo/ Execror aliquem, male precor alicui, facro caput alicuius. Diris execrationibus inceslere.

Przeftoty/ Traiectus, perfixus.

Przeftonywām łogo w gym/ Conuincō aliquem, eoarguo, reuincō aliquem, confuto, vinco argumentis.

Przeftopywām cō/ Perfodio, transfodio montem.

Przeftup/ przeftupowānie/ Reuenditio.

Przeftupieſi/ Propola, *e. m.* Inſtitor, caupo.

Przeftupieſi zboża/ Frumentorum negotiator.

Przeftupżā/ Venditrix, cupa.

Przeftupie gym/ Caupoſor aliquid.

Przeftwintarz/ Faſtidioſus, cupediſus.

Przeftwintowānie/ Faſtidium delicatiſſimum.

Przeftwintute/ Faſtio, luxurio delicijs.

Przelatām/ Traſuolo, traſuolito, traſlabor, peruolo, premeo.

Przelāże przez plot/ Tranſcendo ſepem.

Przeleſty/ Exanimus, territus, conſternatus.

Przeleſnać ſie/ Pauſefieri, pertimeſco, expaueſco, conſternari, exterreri aſpectu.

Przeleſniente/ Conſternatio, exanimatio.

Przelewām cō/ zlewām. Tranſfundo, defundo, deliquo vinum in alia vaſa. **Przelewānie/ przeleweſ/** Tranſfuſio.

Przeleżec adżte/ Ibi plurimum eſt. Incubat tabernam.

Przełożeńſtwo/ zwierzchność. Præfectura, antiſtitium, præpoſitura militaris.

Przełożony nād ktem/ Præfectus gymnafij. Præſes Reipub. Antites, Præpoſitus.

Przemakām/ Præualeo, præpoſſum, præualuit eius ſententia, pollet eius auctoritas.

Przemakām/ Permado, mado.

Przemalowaný obrz/ Appographum.

- Przemienowac̄i przelotkowac̄i/c̄. Profundere patrimonium.
 effundere ararium, consumere, dilapidare, deuorare bona.
- Przemietam/ przemarzam sie. Inedia fatigor consumor.
- Przemientenie/ Transitus.
- Przemowienie do kogo/ Alloquium, allocutio, affatus.
- Przemozienie/ moznośc. Facultas, pars, copia, vires.
- Przemoznośc/ Potentia, Præualentia.
- Przemozny/ Præpotens, præpollens diuitijs.
- Przemysł/ dowcip. Solertia, industria.
- Przemysłami/ Præmeditor, præmolior.
- Przemysławami/ Præmeditatio futurorum,
- Przemysłnie/ Solerter, industrie.
- Przemysłny/ Solers, industrius, sapiens.
- Przenikac̄y/ przetrząsliwy. Penetrabilis, vibrans oratio.
- Przenikam/ Perætro, permanat color argentum.
- Przenikac̄nie/ Penetratio.
- Przenosićciel/ Translator. **Przenosićny/** Repotia, *oratio*.
- Przenosić co do kąd. Transfero, traicio, transporto.
- Przenosić co przez co/ Superfero.
- Przenosić sie nad kogo/ Præfero, antefero aliquid. Antepo-
 no me, præpono amicitiam patriæ. **Przenosić sie do kąd/**
 Transcendo, migro, *vide* **Przewadzic̄ sie.** (hiarcha.
- Przeor/ Archimandrita, Prior, Præpositus Monasterij, cœno-
- Przeorywami kola/ odwracam/ rable. Repallino agrum,
 offringo terram, resarrio campum.
- Przeorywac̄nie/ Repallinatio, iteratio.
- Przepalam co/ Peruro, percoquit terram sol.
- Przepasc̄ć/ odchłasn̄. Barathum, vorago, hiatus.
- Przepasc̄ć z gory/ Præcipitium, præceps, abruptum.
- Przepasc̄ac̄nie/ Cinctura, præcinctura.
- Przepasc̄any/ Falciaus, cinctus, cincturus. (fascia)
- Przepasc̄ka/przewiaska. Præcinctorium, taniola, diadema.
- Przepasc̄nie/ Præcingo aliquem, redimio.
- Przeptorka/ Coturnix, f. Lagopodes, *dici possent ex vi vocis*.
- Przepis/ Copia, exemplar literarum.
- Przepisute co/ Transcribo, describo, exseribo.
- Przeptynac̄ć rzekę/ Transfreto, prænaugo.
- Przeptyniac̄nie/ Transfretatio.

Przepowiadam co przyszłego / Prædico, prædiuino, prænuncio, præcanto. **Przepowiadanie** / Prædictio rerum futurarum, prædictiones.

Przepszam / Deprecor, inde Deprecatio.

Przepuklina błony brzuchowej / Ruptura.

Przepakły / Ruptus, diruptus.

Przepych / Ambitio, ambitiosa æmulatio.

Przerwá / Abruptum, *u. substan.* Vorago, præruptum.

Przerwá w mowie / Hiatus orationis.

Przerwanie rzemyka / Ruptio, abruptio.

Przerwany / przerywany / Interruptus, abruptus.

Przerywacz mowy / Interpellator, oblocutor.

Przerywacz mowic / Inæruptè, incisim, membratim, cæsime dicere. **Przerywam co / rozrywam** / Perrumpo, interrumpo, dirumpo, dirimo simultates. (ctus.

Przerzeczony / namientony / Præfatus, antedictus, supradictus. **Przerzedzam sad / las / z.** / przerebnie. Interluco, sublucor arborem, interputo ficos, aperio.

Przescieradło / Linteum, sindon, *f.* Linteamen.

Przesiewam / podsiewam / Cribro, *u.* incerno.

Przesiewanie / Castratura silignis.

Przesielenie dnia / Solstitium æstiuum.

Przesielenie nocy / Solstitium brumale.

Przeskakiwanie co / Transsilio, supero saltu aliquid.

Przesladowanie / przenagabanie / Vexatio, persecutio.

Przesladowca / Vexator, exagitator omnium.

Przesladowca łogo / Insector, exerceo, exagito, vexo aliquem. Insequor, prosequor.

Przeskate tego czynić / Abire incepto, discedo ab armis, desisto facere, dicere. Cesso, absisto.

Przeskate na czym / kontentute się / Contentus de aliqua re, Contentus paruo esse possum.

Przeskane / przestawanie / Cessatio, concessatio, respiratio in oratione, pausa pugne.

Przeskawias / Per interualla, saltuatim.

Przeskępny / Bissextus, bissextilis annus.

Przeskępstwo / Commissum, delictum.

Przeskępuse co / Transecndo fines, transire lineas.

- Przeſtepute wſtawy** / *Violo, conculco, euerro, perfringo,*
conuello, legem.
Przeſtrách / *przeſtráſſente. Territio.*
Przeſtráſſam łogo / *Procello, percutio, perterreo, tremefacio,*
expauefacio aliquem.
Przeſtroga / *Cautio, pręmonitio, cautela.*
Przeſtrzegácz / *Pręcautor, cautor, pręmonitor.*
Przeſtrzegam łogo / *Pręcaueo, facio cautum, cautiozem,*
Moneo, pręmoneo, aliquem.
Przeſtwór / *Laxitas, capacitas domus.*
Przeſtworno / *Laxe habitare, laxilis habitat.*
Przeſtworny / *Laxus calceus, amictus: capax domus.*
Przeſuſam col / *Side Suſe.*
Przeſypiam ſie / *Condormiſco, redormio, edormio.*
Przeſkadziam łomu / *Obſto, impedito, remoror aliquem.*
Przeſkadzanie / *Impeditio, Interturbatio.*
Przeſkoda / *ſawada. Impedimentum, incommodum, incommoditas, prępedimentum.*
Przeſkoda prawna / *Legale impedimentum.*
Przeſkódnik / *przeſkódniciel. Interceſſor, interpellator, interuentor, obturbator.*
Przeſte tzeſzy / *Pręterita, antea facta.*
Przeſłodniowy / *Pridianus, heſternus.*
Przeſty / *Ancectus, antecedens, pręteritus.*
Przetáć / *Side Rzeſoto.*
Przetoi / *Side Dla tego.*
Przetoi / *á dla tego. Ergo, proinde, quamobrem, quocirca.*
Przetracam łosci / *Perfringo oſſa, tempora.*
Przetwáć / *Pertolerare tormenta.*
Przetraszam ſtánu / *Commoueo fenum.*
Przewabiac cudzego / *Compillator.*
Przewabic łogo / *Side Wabic.*
Przewarzam znou / *Recoquo.*
Przewarzana woda / *Decocta.*
Przewazam col łogo / *Pręgrauo, prępondero.*
Przewazam ſie ná col / *Side Waktadam.*
Przewiazány / *Reuinctus, redimitus.*
Przewiedly / *Semiuietus.*

- Przewiercićaby!** Perforatus.
Przewiercić! Vide **Wiercić**.
Przewiewa wiatr! Perflat ventus, perflabilis.
Przewolniam co! Commereor culpam, poenam, comminere.
 Reus fio, reus culpæ, reus sum alicuius.
Przewlaczam co! Vide **Przedwzacam**.
Przewloze szatel! Permuto, vestitum immuto.
Przewod prawa! Ius obtentum.
Przewodna Niedziela! Dominica in Albis.
Przewodnik! Vide **Wodz**. **Przewodze co na sobie!** Im-
 pero mihi, induco animum vxorem habere.
Przewodze swote! **Dopinam szego.** Peruincio, perucit Ca-
 to, pertendo aliquid.
Przewora! poboze. Vacerra, longurius.
Przewoz! Traiectus, us, Traiectio.
Przewoz! zaplata od przewozu. Naulum, portorium.
Przewoz placet! Extoluo naulam.
Przewozacy szel! **Ve dor.** **Przewozze foga nawa.** Transue-
 ho, traicio, tranuehor nauibus, transportari carina.
Przewoznik szoluen! Lintarius, ratiarius, nauiculator,
 nauita, nauticus.
Przewracam co! **wywracam!** Inuerto, peruerto, reuoluo,
 interuerto iura.
Przewracanie! **wywracanie.** Euerfio, inuerfio.
Przewrotnosc! Peruerfitas.
Przewrotnie! Deprauare, peruersè dicere.
Przewyżsam foga w szym! Antecello, supero, excello,
 emineo, precedo aliquem, anteo ceteros aetate, virtute.
Przymag! Interceptor, fraudator pradæ.
Przymute listy! Intercipio, praripio literas.
Przymute foga! **zrozumiewam!** Perspicio animum, per-
 nosco aliquem, pernoscere hominum mores.
Przez co! **przez foga.** Per alium dare, per se agere, per vi-
 ginti annos, per triennium, per vnum diem.
Przezroczystosc! Limpitudo, perluciditas.
Przezroczysty! **klarowny.** Perlucidus fons, liquidus amnis,
 limpidus, purus vini liquor.
Przeżywa bydlo! Ruminat, bos,

- Przeżuwam bſiećcieciu/ Præmollio cibum puero.
 Przeżuwam ſie/ Muto calceos. Przeżuwanie/ Ruminatio.
 Przeżwiſciem/ Cognomine.
 Przeżwiſto. Cognomen, agnomen, prænomen.
 Przebiegam gózie/ Accurro, deuolo, peruolo domum.
 Przybieganie/ Accurfus, us.
 Przybitam co/ Affigo aliquem cruci, figo clauo aliquid, offi-
 go, pro/ affigo, Przybitam do brzegu/ Applico nauem ter-
 ra, appello, is. Appellere ad littus, ad nauigo.
 Przybliżam ſie do czego/ Appropinquo, proximo alicui,
 propinquo foribus, ſcopulo.
 Przybliżanie/ Appropinquatio.
 Przybyćieſi/ Advena, poſelytus.
 Przybyćieſi/ przybyſi mieſiac. Intercalaris menſis.
 Przybywa czego/ Augeſcit, eſcit, agritudo.
 Przybywanie/ Acceſſio, acretio, incrementum.
 Przychoǳe do kogo/ Venio ad aliquem, peruenio, aduenio
 domum, venio oratum, ereptum.
 Przychoǳe do ſiebie/ Recipio, colligo, animum, ad ſe re-
 deo, redit animus, reſpiſco.
 Przyciągam kogo/ co. Pertraho, attraho, protraho.
 Przyciąganie/ Attractio.
 Przyćiemieyſzy/ Subobſcurus, ſubnubilus.
 Przyćemieyſzy/ Obater, ſubniger oculus.
 Przyczyná/ Cauſa, ratio, occaſio.
 Przyczyná czego/ Amplificator, adiunctor.
 Przyczyniam czego/ Amplifico, augeo, cumulo.
 Przyczyniam ſie za kim/ Deprecor pro ſodali. Operam, ſtu-
 dium, pro aliquo interpono.
 Przyczytam co komu/ przypisuję. Atribuo, adſcribo alicui
 negligentiam. Adſcribo mihi ſapientiam.
 Przydaje/ przydawam co komu. Addo, adijcio, adaugeo,
 ſuperaddo, ſuperdo aliquid.
 Przydaje tylo drugie/ Deplico, conduplico, gemino, con-
 gemino iſtus, addo alterum tantum. [cio.
 Przydaje/ Additamentum, appendix, corollarium, adiun-
 Przyduſzy/ Longiuſculus, bene longa oratio.
 Przydymić co/ Fumo inſicere,

- Przygãnkã / nãgãnkã.** Vituperatio, reprehensio, improbatio te-
Przygãnikã / Improbator, carptor, momus. (stium.
Przygãniãkã kãmu / Carpo alicuius carmina, obrecto legi,
 vitiligõ aliquid.
Przygãniã / Vincerabilis, improbabilis.
Przyglãdam zego / *Side* Pãlnie zego.
Przygodã / *Side* Przypadek.
Przygotowanie / Preparatio, apparatus, instructio balnei.
Przygotowacy / Præparatorius.
Przygromãliã siã / Obreptare.
Przygrabã / Subagrestis, subabsurrus, subrusticus.
Przygrzã / Abrodo.
Przyziãciã / *Side* Põwinowãty / Krewny. (farius.
Przyziãciel chõc nie krewny / Amicus, necessarius, pernecef-
Przyziãciel moãny / Patronus, amicus magnus.
Przyziãcielstwo / przyziãã. Amicitia, amicities, necessi-
 tas, necessitudo.
Przyziãdã siã cõ / Pertedescit, alicuius cibi, Nolito multum
 dare, ne pertedescat.
Przyziãmie / wdzãgnã. Favorabiliter, suaviter, amabiliter
 ludit. **Przyziãnioãcã / wdzãgnioãcã.** Amabilitas, venustas,
 lepõr, suavitas oris, odoris.
Przyziãmiã / miã / wdzãgnã. Acceptus plebi, plausibilis,
 probabilis, favorabilis, iucundus. (nau.
Przyziãdzã do kãd / Aduento, adsum ex, aduehor equo.
Przyziãzãnie / Præceptum paternum.
Przyziãzãnie Bõã / Decalogus, Decem præcepta.
Przyziãzãnie / rozãzãnie surowie. Præcipio aliquid alicui,
 Impero alicui, iubeo, cogo, atque impero.
Przyziãd / Exemplum, documentum, specimen virtutis.
Przyziãdam cõ do zego / Appono, applico, superimpono,
 superpono medicamentis aliquid.
Przyziãdam zego wãcecy / Superaddo, adiungo cumulatim.
Przyziãdam chõciã / siã. Adhibeo studium, vim, nervos, adij-
 cio, intendo animum, admoueo aurem, manum.
Przyziãdnã / Exemplaris, exemplari iuuenis.
Przyziãstã rãkõmã / Applaudo.
Przyziãstã cõ / Agglutino aliquid

Przykopi *Side Rom* / *Орор*

Przykro z gory / *Præruptè*. Przykro mi / *Molestè fero*.

Przykro mi co / *ciężko mi*. *Molestiam capio, afficit me aliquid, atrociter fero aliquid.*

Przykrośc gory / *Arduitas, difficultas collium, asperitas mō*

Przykry ku gorze / *Arduus, difficultis aditus.* (tium.

Przykry do wonia / *Gravis odor.*

Przykry sie komu / *Molestiam alicui affero, aspergo, exhibeo, vro aliquem bello.*

Przykrycie sie komu / *Vexatio, interturbatio, inquietatio.*

Przykrycam, przykryczony / *Obsero, obsitus siu, niuibus.*

Przykrycamieci / *inacresco, subacidus sum.*

Przykrycam co / *Adiungo, adscisco, agglomerō.* (fringo.

Przykrycamie / *Adiunctio, adnexus us.* Przykrycamie co / *Præ-*

Przykrycamie / *Aduolo, peruolo domum.*

Przykrycam / *Adrepro, atrepto, adrepens ad mammam Matris in.*

Przykrycam / *Galea, Callis, idis, f* (fans.

Przykrycam / *Induo galea.*

Przykrycam / *Continentia, coherentia regionum.*

Przykrycam / *Adiacens, attigūus, contiguus.*

Przykrycam / *Adiaceo alicui, accolo Nilum.*

Przykrycam / *Tardiusculus feruus.*

Przykrycam / *Affigo cera, pice*

Przykrycam / *Affundo vinum succo.*

Przykrycam / *Adhaereo, obhaeresco, lentescō, adcorporor.* Przykrycamie / *Adhaesio, adhaesus pulueris.*

Przykrycam / *Adhaesio, applicatio, inductio, contentio animi.* Ingentj.

Przykrycam / *Illecebra, inuitamentū, blandimentū, percelebra.*

Przykrycam do / *Allecto, allicio.*

Przykrycam / *Applumbare aliquid.*

Przykrycam komu / *Tango aliquem, rodo, vellico, pūngo, carpo aliquem.* Przykrycam na co / *Alludo.*

Przykrycam / *Auclarium.* *Side Przykrycam.*

Przykrycam / *Foedus, induciae, feriae belli.*

Przykrycam / *Facere, inicere, sancire foedus.*

Przykrycam / *Foedus violo, tumpo, frango.*

Przykrycam / *Foedifragus.*

Q

Przymierz

Przymieszynam tego do tego/ Admisceo, intermisceo aliquid alicui, admisceri ad consilium.

Przymiot/ przypádłość. Accidens rei, personæ, Attributionis loci, qualitates prædiorum.

Przymiot przyrodzony/ dobry. Dos ingenij, bonum naturale

Przymazam tego/ Adaugeo aliquid, augeo rem, augmento, *as.* Do incrementum alicui rei. Aucto.

Przymożenie/ Incrementum, auctus, *us.* Augmentum.

Przymowa/ przyćmawie. Vellicatio, cauillatio.

Przymusić/ Coactor compulsor.

Przymuszam tego do tego/ przyniewalam. Cogo aliquem Compello, adigo, coacto, *as.*

Przymuszenie/ *mus.* Necessitas, coactus, *us.* Adactio ad aliquid, coactio, compulsio.

Przymyłam tego/ Admoueo aliquid, assero, adfero.

Przynaglami kowu/ Vrgeo aliquem, fatigo socios.

Przynależy mi co/ Spectat, pertinet, competit, attinet.

Przynależący/ przynależący. Competens iudex.

Przynajmniej/ *ac/ nie.* Minimum saltem, minimè, vix, saltem, tamen, vtiq̄ue.

Przynoże co/ Affero literas, apporto incommoda.

Przybieram/ Coopro, adlego.

Przyodziejewam/ odziejewam. Superuestio, superintego.

Przyodziejewam/ *al.* **Odziejewam.** Vestio aliquem.

Przypada co/ Interuenit, intercessit, obuenit.

Przypadek/ Accidens, casus, euentus.

Przypadkowy/ Accidentalitatis res, causaria liberalitas.

Przypalam co/ Anuro aliquid, *inde* Adustio.

Przypásuję co do bożu. Cingo me gladio, subligo, accommodo lateri enseni, præcingor eni, accingor armis.

Przypátruje się temu/ Inspicio, perspicio, intueor, contemtor, considero, dispicio aliquid.

Przypátrowanie się temu/ Consideratio, contemplatio, spectaculum, contemplatus, *us.* Speculatio.

Przypátrujący się/ Speculator, contemplator cæli, spectator, admirator, inspector siderum, contemplatiuus.

Przypędzam/ przypędzam co/ Adrigo oues, cogo, appello, *us.* Estate bis ad aquam appellandum pecus, hyeme semel.

Przypieć

- Przypięceń/ Collum fornacis, przefurnium luteum figlinum.
 Przypięcam/ Modice torreo, frigo aliquid.
 Przypięcamy/ Retortus, semiaustus, modice tostus.
 Przypięcam co/ Ego. Suburgo, adurgo aliquem, compello in arcum lecum.
 Przypięcam sie piwa/ winu. Assuesco vino, cereuisiæ.
 Przypięnować/ Aduigilare alicui rei Instare operi.
 Przypięnam co/ Fibula affigò, affigo spinis.
 Przypięsanie Estag Bomu/ Dicatura, nuncupatio.
 Przypięsanie/ przypięs. Adscriptio.
 Przypięsate co do Ego/ Adscribo, subscribo, assigno infinitatem Deo. Intercribo aliquid.
 Przypięsate Bomu Estegi/ Dedico, dico alicui librum, opus.
 Przypięsacam Ego/ Luo pœnas, expio errorem.
 Przypięsacz/ Noua sçholes, fetura.
 Przypięsacz do Ego/ Adnatare ad, adnare naues.
 Przypięszenie/ Appulsus, *m.* Catapulus, *m.*
 Przypięsowanie sie Bomu/ przypięsowanie sie. Accommodo, & fingo me arbierium & nutum aliorum. Conformo me ad alicuius voluntatem, Seruio tempori.
 Przypięsowanie/ Intimator, à memoria, memorator casus tui
 Przypięsowanie co Eganu/ Commemoro, memoro aliquid alicui, reduco, redigo, inculco aliquid.
 Przypięsowanie/ Recordatio comemoratio.
 Przypięsowanie/ Prouerbum, adagium.
 Przypięsowanie/ przypięsowanie miedzi. Temperatio æris, Temperatura ferri. Przypięsowanie/ zapięsowanie. Conditio ciborum, conatur, compositio olei.
 Przypięsowanie/ Conditor, temperator.
 Przypięsowanie miedzi/ Tempero æs, ferrum.
 Przypięsowanie potrawe/ trunek. Conditio, imbue, tempero, concinno vinam, Medico, *as.* semina.
 Przypięsowanie rzec/ Confectio, conditum.
 Przypięsowanie/ Factitius color, factitium vinum.
 Przypięsowanie Ego do Ego/ Adduco, perduco.
 Przypięsowanie/ Adiugo, *as.*
 Przypięsowanie co/ Admitto ad aliquem.
 Przypięsowanie/ Admissio.

- Przyraſta co do czego/** Adcorporatur aliquid alicui.
Przyrodnosc/ Cognatio literarum.
Przyrodnosc/ tegoż rodu. Congener.
Przyrodzenie/ rozmaicie. Natura. *Sario ſenſu, ſide in Theſauro.*
Przyrodzony/ wrodzony. Naturalis motus, natiuus color.
 innata homini probitas.
Przyrodzonych rzeczy nauka/ Phyſica, *a. f.* Phyſiologia.
Przyrodzonym ſpoſobem/ Naturaliter, per naturam, habitu natura.
Przyrownanie/ przyrownywanie. Comparatio. **Przyrownywanie co do czego/ ſtoſuje.** Comparo, compono paruis magna, conſero exempla.
Przyrzeczenie komu/ *ſide Obietnic.*
Przyrzucam co czym/ Superiatio, *ſel* ſuperiſcio, Obruo aliquem lapidibus, adruo teram alicui.
Przyrzucenie czego/ Superiectus, *us.* Superiectio.
Przyrzuci choroba przyrzucina. Contagium, contagio.
Przyrzuciny/ Contagioſus.
Przyrzucam co komu/ Adiudicio, addico alicui bona fundum.
Przyrzucenie/ Addictio bonorum.
Przyſcie/ przyſiad. Aduentus, acceſſio, aduentum gratulatur.
Przyſiega/ Iuſiurandum, iuramentum, ſacramentum.
Przyſiegacz/ Iurator, homo forenſis, venalis, ordinarius.
Przyſiegam/ Iuro, *iurani, & iuratus ſum.* Obſtringo me iureiurando, concipio iuſiurandum.
Przyſiecl/ Securus anguſta ad cauandum.
Przyſieznny/ przyſiegly. Iuratus iudex, teſtis ſenatus.
Przyſionecl/ Atriolum. *ſide Przedſionecl.*
Przyſkałowanie/ Affultus, *us.*
Przyſkałuje do kogo/ Affilio ad aliquid. Affulto.
Przyſlugi/ Gratificatio.
Przyſlugie ſie komu/ przyſmilam ſie. Benè mereri de aliquo, gratificari aliquid alicui, demereri beneficio aliquem.
Przyſmak do chleba/ Pulpa mentum, condimentum.
Przyſmiardoty/ Subrancidus.
Przyſmiardny/ Subriſtis, triſticulus.
Przyſpieſzam/ ſpieſze ſie. Accelero, propero, feſtino ad ap-
 proporo, celero iter, iugam. Maturō alicui mortem.

- Przyspiętwiam Komu/ Admodular alicui, cantillo cum aliquo, accanto alicui, iungo vocem fidelibus.
- Przespiętwiamiac/ Succentuius. [quem.]
- Przyspasabiam Kogo za syna/ Adopto pro filio, adrogo alicui.
- Przysposobicieli/ Adoptator, inde Adoptio.
- Przysposobienie/ Adoptio, arrogatio, adoptatio.
- Przysposobiony/ Adoptatus ab aliquo, adoptivus filius.
- Przystate co do siciany/ Adhæreo alicui, adhæresco, subhæreo
- Przystate służyć/ robić. Addico me alicui, adstringo me ad feruitutem alicuius.
- Przystanie/ Adhæsiō ad aliquem. Adhæsus, *us*. Dicatio.
- Przystapienie/ przystęp. Aggressio, aditus.
- Przystaw/ Adstes, *itis*. Deductor.
- Przystępuje do czego/ Accedo propius, adeo, aggredior ad crimen, accedit febris.
- Przystoi co Komu/ Decet, addecet, condecet, conuenit, Competit illi aliquid, condecet me hic ornatus.
- Przystosuje co do czego/ Acommodo, apto.
- Przystojnie/ Decenter, condecenter, condecorè, competenter, conuenienter, condigne.
- Przystojności/ Decentia, congruentia, condecencia.
- Przystojny/ Decens, congruens, perdecorus, consentaneus.
- Przyśle/ Venturus, futurus.
- Przyśwá v nogi/ Tarsus, mons. pedis.
- Przyśywan/ Alluo, alluitur pannus.
- Pozepionę/ *Side Tępy*.
- Przytomnie/ Præsto adesse. *Side Obecnie*.
- Przytulam co do siebie/ Apprimo aliquid pectori.
- Przytulam sie do czego/ Applico me ad aliquem.
- Przytwóroszym/ Durusculus.
- Przyuzam/ zugam. Formo consuesco, condoceo.
- Przyuzam/ przywykam Gemu. Condisco ferre aliquid.
- Przywalam kamien do ład/ Admolior rupem.
- Przywalam co/ Obruo aliquid.
- Przywiazowanie/ Alligatura.
- Przywiazuacy/ Alligator.
- Przywiazute co/ abo kogo do czego. Alligo, deligo aliquem apud mentiam, adstringo aliquid ad.

- Przywilej/ prawo prywatne.** Priuilegium, beneficium.
Principis, immunitas, priuata lex.
- Przywitanie/ Gide Witanie.**
- Przywłaszczenie co sobte/ Vendico mihi aliquid, vsurpo, ad-
scribo, attribuo. Przywłaszczanie czego/ Vandicatio.**
- Przywłaszczyciel cudzego/ Vendicator.**
- Przywożenie lego/ bydle.** Adduco aliquem, equum, canem.
- Przywożenie ce/ Allego, arcesso, deduco rem in controuersiam.**
- Przywożenie lego do czego/ Perduco, impello, induco aliquem
ad parricidium, redigo aliquem ad inopiam.**
- Przywożenie autorę/ Cito autores, recito alicuius testimoni-
um, allego, profero auctores, testem, exempla, legatos.**
- Przywożenie/ Allegatio, prolatio exemplorum.**
- Przywożenie lego/ Gide Przywołanie.**
- Przywożenie co koniem/ wożem.** Aducho equo, naui, subueho
commearum, supporto frumentum, importo.
- Przywożenie/ Aduectio, subuectio, aduectus, subuectus, us.**
- Przywożyciel/ Aduector.**
- Przywożenie/ Inuectus, inuectum sal, inuectus.**
- Przywracanie co było vsiatio/ Instauero ludos, reuoco, reduco
morem. Przywracanie co koniu/ Restituo Pop. R. Impe-
rium. Przywracanie lego do czego/ Restituo aliquem cie-
cum in pristinum statum, dignitatem, in gratiam, in pos-
sessionem, repono aliquem in gradum, reuoco, reduco ali-
quem ab exilio. Przywroczenie do lasu/ Reditus gratia,
reditus in gratiam cum aliquo.**
- Przywroczenie do oyczyzny/ Restitutio damnatorum.**
- Przywroczenie/ Vindex libertatis, restitutor salutis meae.**
- Przywołanie czego/ Gide Przywołanie sic/ Wskazanie sic.**
- Przywołanie/ Suetus alicuius rei, assuetus natatu.**
- Przywołanie/ Altiuiculus, alius aliuiculae.**
- Przywołanie do drugich/ Cooptatus, allectus, adscripticius,
adscriptus, adscriptus.**
- Przywołanie do domu/ Receptor, susceptor, receptor.**
- Przywołanie lego do domu/ Recipio, excipio aliquem hospi-
tio, accipio aliquem, adicisco, suscipio in amicitiam.**
- Przywołanie do czego/ Allego, us. in ordinem, coopto, adscri-
bo aliquem ad numerum, in numerum.**

- Przyznające lat! *Ætatis venia.*
 Przyznawam co Romu! *Do, tribuo aliquid alicui.*
 Przyzwalać! *Assentor.*
 Przyzwalam ná co! *przypadam. Assentior, annuo, concedo, Assentor, aris, Assentio.*
 Przyzwoliciel! *Competenter, congruenter, conuenienter.*
 Przyzwolność! *Congruentia, conuenientia.*
 Przyzwolity! *Consentaneus, congruens.*
 Przyzwolentes! *Assensus, assensus, assertio, assentatio.*
 Przyzywacz! *Accersitor.*
 Przyzywam łoga! *wolam do siebie. Aduoco mihi aliquem, uoco accerso aliquem ab aliquo, clamo, prouoco.*
 Przyzywante! *Accersitus, m. Aduocatio.*
 Przyzywaniu *pużacy!* *Vocatus casus.*
 Psi! *adiect.* *Caninus, Catulinus.*
 Psa *muha.* *Cynips,phis, m. Musca canina.*
 Psiarnia! *Canile.*
 Psiarz! *Canum curator.*
 Psa! *Side. Sigeate.*
 Psiaki! *Solanum, cucubalum, vna lupina.*
 Psota! *cielesność.* *Mollities, flagitium, illicita Venus, pro-lutio lascinia. Psotliwy!* *Flagitiosus, libidinosus, impurus.*
 Psowanie! *szente.* *Deprauatio.*
 Psrag! *Trutta, sel trutta, Salmo fluuiatialis.*
 Psrocina! *Macula versicolor.*
 Psry! *Dicolor, discolorius, omnicolor, multicolor.*
 Pszeze co! *Vario, ar. Distinguo vario colore, inoculo.*
 Pszacy co! *Tabidus, tabificus, tabida pestis.*
 Psze co! *psze sie co.* *Corrumpto, conficit & consumit omnia vetustas, destruo, diffingo aliquid. Confringo iura.*
 Psze łoga! *tr.* *Perao aliquem, male educo & instruito, deprauo, imbuo aliquem vicijs, destruo aliquem.*
 Psze sie *zla potrawa!* *Concipio morbum ex cibo, Laboro vicio cibi. Psze sie *sto zlymi obyçaymi!* Corruptur. Adolescens corruptus & perditus. Projcere, perdere virtutem, honestatem.*
 Pszelni! *Pasteka. Apiarium, mellificus saltus, aluearium, locus, in quo siti sunt aluci apum.*

- Pšgelmit** / *Stelei rotownik.* Melliphylum, melittis, *idis, f.*
Pšgol mătka / Rex apum, ductor, rector apum,
Pšgola / Apis, *f.* Apes, Bugones.
Pšgolla / Apicula, pullus apum.
Pšemicá / Triticum, robus, triticum robur. [tici.
Pšenny chlebt / Panis triticus, panis è polline, seu flore tri-
ptal / Auis, *f.* Ales, *its, f.* Volucris, *f. substant.*
Přař epiewatacy / Ocinis, *vel* Oicen, *ims, m.* & *f.* Cantri-
 ces aues.
Přařwoi / *Collectium,* Auirium, volucres aues.
Přana zobl drzewko / Ligultrum alcaua.
Přařeřa / Infantes, pulli auium, Popie, *onis.*
Přařek / Auicula, Todi, *parua aues.*
Přařnicwoi / *vide* **Wyelisywo přaře.**
Přařnik / *mystwicz* přařy / Auiceps, aucupator. [sanr.
Přařyna / woda z tegmienia wãzzonego, Prafana, ius pri-
Puceř / Passio, passiolus, puer pinguis, delicatus,
Puch na geř / Lana anserina.
Pucham / Halo, *as.* Halito, reddo spiritum anheio.
Puchlina choroba / Hydrops, *opis, m.* Hydropifis.
Puchline ćierpiacy / Hydropticus.
Puchne / Hydrope laboro.
Pudlo / pudelko. Capsa, capsula extiliz cortice.
Puchac / *vide* **Sowa.**
Puina / *styler.* Pugio, *m.* Sica, sicula.
Puř / puřanie. Crepitus plagarum, strepius terripudium.
Puřa sie orzech / Hiascir nux.
Puřa sie pecherz / Rumpitur vesicula.
Puřam sie / Crepo, disrumpor dolore, rumpitur inuidia.
Puřawia dzieciãna / Sclopus, tubulus è tambucino ligno.
Puřiel ceřka na pãřach / na rzedzic koř sřim, Bulla cinguli.
Puřiel na řategach / Umbilicus librorum.
Puřlami osãdzony / Bullatus.
Puřlasy / Umbilica us.
Puřlat wozowy / Tympanum, tegumenta semisphærica.
Puřlerz / Pãř. Clypeus, clypeum, *n.*
Puřlerzem zãřãniãmi. Clypeo, *as.*
Puřlerze robiacy / Clypeorum faber,

- Pultery nošacy/ Clypeatus, clypeum ferens.
 Pultak/ *Side Mufflet.*
 Pulpic Pifarset/ Pluteus, Pulpitum.
 Puls/ Pulsus, percussus venarum.
 Pusta komu máčec/ Tentare venas pollice.
 Punte w pismiel/ Positura, *Side Kropka.*
 Punte časul/ Momentum temporis.
 Punt mowy/ Punctum.
 Puntowániel/ Distinctio, subdistinctio.
 Pustrotel/ Interpungo.
 Purgacy/ Purgatio, detractio alui.
 Purgacy brác/ Purgari per aluum.
 Purgacy zyni col/ Aluum aliquid ciet, mouet.
 Purgacy/ Catharticus, medicamentum catharticum.
 Pustelnicy/ Solitarius, eremiticus.
 Pustelnik/ Eremita, anachoreta.
 Pustli/ Abiectæ ædes.
 Pustolka/ Tinuaculus, cenchris, *idus, f.*
 Pustose col/ Vasto, desolo agros, vrbes, populor, depopolor,
 terro & igni.
 Pustociel/ Vastesco, efferor, vastor.
 Pustocniel/ Vastatio, populatio, depopulatio.
 Pustocyciel/ Populator, vastator, euerfor.
 Pustroiel/ Hæleiel/ Staze. Bacchor insolesco.
 Pusty/ Vastus, desolatus, desertus locus.
 Pusty/ rad/ pustucy. Effusè petulans.
 Pustynia/ Solitudo, desertum Tesca, tesqua.
 Puszca/ Sylua insignis vastitatis.
 Puszadło/ Scalper, scalprum, scapellus.
 Puszam kogo od siebie/ Dimittio à me aliquem, amitto à
 me aliquem.
 Puszam mâtełnośe/ Cedo bonis, decedo de possessione.
 Puszam mimo sie/ Omitto, mittamus hæc.
 Puszam krew/ Detraho, dimitto, emitto, minuo sanguinem.
 Puszam wode/ wryne. Meio, reddo, expello, edo vrinam.
 Puszca zameł/ nity/ ślep. Facisco, faciunt naues.
 Puszca drzewo żywice/ Stillat arbor gummi, lachrymam
 manat picem,

- Puſſam ſie nã morze/** Committo me fluctibus, dare ſe ventis, credere ſe Neptuno.
- Puſſam ſie nã ſzãſcie/** Committo me fortunæ, do rem incalum, Fortunam ſuam ſequi.
- Puſſãnte krwi/** Detractio languinis.
- Puſſãnte krwi z żył/** Phlebotomia, ſectio venæ.
- Puſſãnte wryny/** Emiſſio urinae.
- Puſſãnte majetnoſci/** Ceſſio bonorum.
- Puſſyż/** ſowca. Vlula, a.
- Puſſã piemieznã/** Capsella fictilis.
- Puſſã Roſcieſna/** Pyxis, theca Eucharistica.
- Puſſãrnia/** Officina fuſoris.
- Puſſarz co lete dſiãtã/** Foſor aramentarius.
- Puſſarz co rychtne dſiãtã/** Librator.
- Puſzan/** Tuba diductilis.
- Puſaniſtã/** Tubicen ſymphonicus.
- Puſdro/** Theca vaſorum capſa.
- Puſhã/** hãrdocã. Superbia, arrogantia, iactantia.
- Puſcã/** Picuta in gallinis, ſingultus gallinarum.
- Puſcã ma koloſz/** Singultus gallinae.
- Puſz v beſty/** Roſtrum ſuis, Proboſcis ericij.
- Puſzle ſie gym/** Contamino, ſpurco manus contractu rei ſordidæ, tango aliquid impurum.
- Puſze w ziãmi/** rycie ziãmie swiniã/ Roſtro, a. Roſtrare, vomere ſuperiora terræ. **Puſzet/** Roſtellum muris.
- Puſnie ſie z ego/** Superbie forma, nomine Sui, ſuſſurſu ſaltu. Spiritu adulatorum turgeſco.
- Puſniete/** Superbus, ferox, arrogans ſio. (cere.
- Puſno/** buſno/ Superbè, intoleranter, arroganter, elatè di-
- Puſnomownocã/** Superbioquentia.
- Puſny/** nãdery. Superbus, arrogans, tumidus, arrogantia: plenus homo.
- Puſny/** ad laudem. Superbus ornatus, ſuperba, teſta, fores, poſtes. *ſide Wſpaniãty.*
- Pytãz/** Percuntator, rogator.
- Pytam kogo o co/**pytam ſie o co. Interrogo, quæro aliquid, percontor, ſciſcitor aliquid ex aliquo.
- Pytam ſie do Krakowã/** Quæro qua viã eatur Cracouiam, Romam,

Romam. Quod sit iter Cracouicnse interrogo. Rogio
quod iter ducat Cracouiam.

Pytanie test/ disputata o tym. Quaritur, ambigitur, qua-
stionis est, verum. Pytanie/ Interrogatio acuta, questio,
quaestiuicula, quaeritum.

Pytel/ Cribrum Pollinarium.

Pytelnik/ pytlowy mlynarz. Pollutor politor.

Pytki/ meki. Quaestiones.

Pytki/ morez sietkowy. Reticulum.

Pytlowanie/ Vide Przestawanie.

Pytlute/ Pollinatio cribro succerno.

R A

Rabiel/ sieka las/ dzwã/ mleso/ tyby/ zc. Sietam. Secare
ac diuidere animal. Concido securi ligna, caedere syl-
uam, secò frustra, prosciando quercum.

Rabanie/ siekante. Confectio, caesio, succisio lignorum.

Rabe/ Byssus, f. Byssium linum, Sindon.

Raca/ Pyrobolus, iustoria, fulmina.

Rachmistrzla nãpã/ Arithmetice, es.

Rachmistrz/ Calculator, Arithmeticus.

Rachownica tablicã/ Abacus, m. Mensa Pythagorz.

Rachownicy/ ndieci. Calcularius.

Rachownik/ subst. Ratiocinator, à rationibus, Calculator.

Rachute co/ Subduco rationem, summam, calculum pono,
rationem in eo, deduco. Rachute sie z Etem/ Ad calculos
reueo, reposito ab aliquo rationem, consero rationes.

Rachute sie z summiestem/ Remetior dicta & facta. Reco-
gnosco vitam meam, Respicere, excutere vitam. Quotidia-
no examine conscientiam explorare.

Rachunek/ rachowanie. Ratio, calculus, computatio, ra-
tiorinum, subductio.

Rachunek oddane. Refero, depono rationes.

Rachunkowe ksiãgi/ Codex accepti & expensi.

Raze/ Dignor, magnifico. Raze bogos/ Vide Czge/ Sãnute.

Razemie/ Magnificatio.

Razey/ raduley. Potius, magis, quàm.

Razka slowiel. Ancus.

Razka v zegãra/ Index horologij.

Raczy! *Side Ochomy.*

Rad co gyme! Animo gaudenti ac libenti, libentissimè, libenter, perlibenter, non grauate aliquid facere.

Rad nie rad! Velit nolit, inuis illis dicam.

Rad bym co widzial! *nawidze.* Affectus sum in illum, valde vellem videre.

Rada! Consilium, ratio astuta. Rada pospolita! Concilium. vocat Rex, Ordo amplissimus. Senatorum conuentus. Consilium publicum amplissimum, summum.

Rada radziecki vrad. Senatus venire in Senatum.

Radlica! Ararum simplex. Radio! Vomer aratri.

Radzie sie! *Side Wesele sie.*

Radze co komu! Suadeo alicui, consilior. [lium.

Radze sie kogo! Consilio aliquem, adhibeo aliquem ad consi-

Radzieci! Suador, consuasor, auctor alicuius rei.

Radziecki Conularis provincia.

Radziecki domi ratusz. Curia, senaculum, praetorium.

Radze komu zone! *maza.* Conciliare filiam Caesari, prospicere filie alicuius maritum.

Raki! Cancer, cancellus.

Rak morski! Cancer marinus, gammarus.

Rakosa! Austria, Pannonia superior.

Rakusani! Austriacus, Pannonicus.

Rama! ramy okien. Cubilia fenestrarum.

Rama bez tablice! Iugamenta, *vel* iugamenta, *orum.*

Ramie! Humerus, sustinere humeris aliquid.

Ramienisty! Humerosus.

Rana! Vlnus, plaga, hiat plaga.

Ranie kogo! *itac kogo.* Saucio vulnere aliquem, impingere, infligere vulnus alicui.

Raniey! Maturius, temperius.

Rantono go! Accepit vulnus, plagam luculentam.

Ranka! Vulnuculum.

Ranny! Saucius, sauciatus, vulneratus.

Rano! Mane, diluculo prima uice, primo mane.

Rantuch! Peplum, ricinus.

Rany owoc! *skoro zry.* Praematurus fructus, praecox vitis, (risuse

Rany! rano siano. Mutare satus est,

Ratog!

- Karog! Accipiter Japorarius.
 Káspia! Scobina. Káspia rybá! Squatina, Squatum.
 Kaxá! Interiectio auxilium implorantis. Pro fidem Thebani
 ciues! Porro Quirius.
 Kátá wólád! Quiritate, fidem alicuius implorare.
 Katal Sz Nátaty plátiel! Temporibus diuisis soluere.
 Katay! Vide Zmieci Kolnik.
 Kátue Fogol! Suppetias fero, Affero, fero opem, succurró
 saluti alicuius, vna.
 Katus! Curia Pretorium. (princeps.
 Kayca! rádny Pan. Senator, vir consularis, consilio lingua
 Kaypa tráwa! wonia tráwa. Iuncus odoratus.
 Kaytar! Eques Germanicus, cataphractus.
 Kaz! Semel in die, in vita. Kaz to! drugitaz owo. Modo
 hoc, modo illud, modo ait, modo negat.
 Kázem! Simul duas res agere, vná operá, vno tempore.
 Kázno! Commodè, commodius.
 Kázny! Opportunus, commodus locus, opportunissimus, ad
 ali uia; opportunum tempus.
 Koest biaty! pieprz wodny. Hydropiper.
 Koest woony! Potamogiton.
 Kora mostczna! Erugo, aruca.
 Kora mirodowa w plastrách! Sandaracha.
 Kora wozbozu! Rubigo, vel Robigo.
 Kora zelazna! Ferrugo, Rubigo.
 Kozawy! F. ruginous, rubiginosus.
 Kozawiel! Rubiginem traho, rubiginor.
 Kebny las! Cxdua sylua.
 Receptá! opisanie lekarstw. Compositio, compositura,
 Præscriptio Medici, composita medicamenta.
 Recest! Recessus infecta.
 Rege za Fogol! Spondeo pro aliquo, uadimonium promitto,
 fidem meam pro aliquo pignori pono, intercedo pro aliquo
 Regente za Fogol! Fideiussio, uasarium.
 Regniel! Mancule, mantellum, mantelium.
 Regny! Manualis, manuaris, manuarium æs.
 Reozina! ztemiá tlusta. Vliginosus campus, solum argilis
 sum, pingue. Ager densus, spissus, crassus.

Referendarz/ *Enlgò* Referendarius, supplicium libellorum magister, alibellus, proximus libellorum.

Reformowacé fläštór/ Cleri disciplinam corrigere.

Regal/ Organum pneumaticum gestatorium.

Regulä/ Forma religioſe viuendi Regula.

Regeſtr wöſtagäč wöſeläč/ Elenchus, ſyllabus, index.

Regeſtr wobel iuwentarz. Repertorium, inuentarium, index honorum, regeſtum, rationarium imperij.

Regeſtr do wpiſowänia ludzi rožnyč/ Album Senatorium, iudicium, decurionum, Catalogus.

Regeſtr o Organ/ Regulæ organorum, Canon.

Regeſtr redwabaz/ wicänny do ſtag. Ordendices.

Reka/ Manus.

Reka wolaſna piſänny/ Autographus.

Reka w rečarwicä. Manica, chirotheca.

Rekoſeſč/ Manubrium, tenaculum, capulum, *n.* Anſa ſcuti.

Rekoſiemſtvo/ Vadimonium, fideiuſſio, ſponſio.

Rekoſmia/ zaxeguiſt. Vas. *ſadis, m.* Præs, prædis, Sponsor pro aliquo, fideiuſſor, repromiſſor.

Reliä/ wiarä. Religio, cultus deorum, Chriſtiana religio.

Reſpekt. *ſide* Wyglad.

Rewtzor/ Inſpector.

Rey wobzel/ Ducere, exercere choros.

Rez/ *ſide* Zyto.

Rezolut/ odwažny/ rezolut. Certus mori, parätus omnia perpeti, promptus manu, prodigus animæ.

Robacy uite toča/ Vermiculator, Vermiculantur arbores.

Robacy w žywociel/ Vermina verminum.

Robacy w dżewiel/ Terebo, *nis, f.* Termes, *itis.*

Robacy w iunice pſuacy/ Voluox, *ocis, m.* Inuoluolus.

Robacy w taržyniel/ Troges, eruca.

Robacy w tezytu pſä ſalonego/ Lutz, *arum,* Lytta.

Robacy w mace/ Molles, *ium, f.* Vermes molarum.

Robacy w mieſtel/ Tarmes, *itis, m.* Tarmus lardi vermiſ.

Robacy w rožäč/ Ipes, *m.*

Robacy w ſwiniäč/ Vſia, vrix.

Robacy w ſatäč/ *ſide* Mol.

Robacy w wöſku/ Acarus, *in cera* *ſ. caſeo* naſcitur.

Robacy

- Robacy w wielogrochu/ *Midas, a.*
 Robacy w życie/ *Curculionis, m. Curculionculi minuti.*
 Robacy w życie/ *Vermiculor, Vermino.*
 Robacz/ *Vermiculus. Robaczki sednodatowy/ Epheme-
ra. n. plur. Robaczność/ Verniculatio arborum, sege-
tum. Robaczowy/ Verniculosus, vermiculosus.*
 Robak/ *Vermis, m. Vermes, m.*
 Robiac przy robocie/ *Inter opus canit, laborando, sedendo
lumbi dolent, inter rem agendam, inter ambulandum.*
 Robie co/ *Laboro arma, operor, operam do alicui rei, moli-
or, tezo opus, intendo laborem aliquid.*
 Robie głowa/ *Fatigor animū, intendo in aliquam rem animū*
 Robienie czego wielkiego/ *Molitio, molimen, n. Confectura.*
 Robiony/ *Factus, signatus, factus color.*
 Robota robota/ *Opera, a. Opus, s. Ferret opus, Opifici-
um, operum, labor. Intermitto laborem.*
 Robotnica/ *Operaria. Robotnicy/ Operæ conductæ.*
 Robotnik/ *Operarius homo, operator.*
 Robotnica/ *Aniversarius dies, annua sacra.*
 Robne dzieci/ *Vide Kronika.*
 Robny rok młotacy/ *Annulus, annus, annualis lex.*
 Robny dochod/ *Annuum, n. substant.*
 Rod/ *Genus, stirps, f. Gentilitas.*
 Rodak/ *Rodowic. Gentilis, eodem genere natus.*
 Rodem z ład/ *Natione Polenus, ortus Tusculanus, genere
Andria, oriundus Alba. Petrus à Cracouia.*
 Rodzay/ *Genus, varia genera bestiarum.*
 Rodzayny/ *Generabilis, cui natura generandi inest.*
 Rodzaj/ *Pario, edo factum, partum, prolem, Genero, gigno,
procreo, progenero, progigno, parturio.*
 Rodze się/ *roszte gdzie. Orior, nascor, exorior, suborior,
generasco, gignitur capillus, gignuntur ona.*
 Rodzenta boze/ *v Pogan/ Genius, deus natalis, naturæ, Ge-
nitalis deus, genio sinistro, f. natus.*
 Rodzente/ *wydante na świat plodu. Partus, procreatio,
progeneratio, enixus, m. Fetus.*
 Rodzic/ *rodziciel. Parens, procreator, genitor.*
 Rodzicielka/ *Genitrix, procreatrix.*

- Roskázusac groźnel ostro. Imperiosè.
 Roskázniacy/ Præceptor, mandator.
 Roskázute co komu/ Iubeo, impero, præmando.
 Roskasz/ Voluptas, delectatio, iucunditas, delicia.
 Roskosz mam z tego/ Compiceor, perfundor, fruor, gestio
 voluptate, delector in aliquare: recreor in literis, per-
 mulceor lætissima voluptate, Voluptor, *aris*
 Roskoszniczy/ delikacti. Voluptarius, delicatus.
 Roskoszniczy żywot/ Voluptaria vita, mollis, delicata.
 Roskosznie/ Delicate, iucunde, molliter vivere.
 Roskosznie żyte/ Molliter & delicate viuo, molliter, turpi-
 ter, effeminare viuo. Facio mihi voluptatem.
 Roskosznik/ Voluptarius homo.
 Roskoszny/ ucieśny. Delicatus sermo, voluptarius, delecta-
 bilis, voluptabilis cibus.
 Roskoszno/ kroczy sie lada zym obrzazi. Fastidiosissimus au-
 rium sensus. Mollis ad accipiendam offensionem.
 Roskosz/ słabość. Generositas, furculorum, augmen, auctus.
 Roszy/ spory. Grandior tetus, grandior virgo.
 Roszym zynie/ Grandio, grandescere facio, grandiri facio.
 Rosznac sie/ Tollere risum, risus erumpit.
 Rosnel/ *vide* Roste
 Roszente/ Auctus, agmen corporis.
 Roszcha v drzew/ Brachium, rami radium.
 Roszchate pale/ ostrowie. Cerui, ceruolt, trunci ramosi.
 Roszchaty/ Biturcus, bifulus, trifidus, furculus.
 Rosol warzonych rzeczy/ Eliquamen salamentorum, liqua-
 men pyrorum. Rosol do surowych rzeczy/ Salsugo, salsi-
 lago, aqua salsa, muries. Rosolowa strawa koznata/ Sal-
 amenum, Muriatica *orum*, Salvia pabulum.
 Rosomal/ Rosomacus, Gulo, *omnis*.
 Rospac/ Desperatio salutis.
 Rospacam/ Despero salutem. & de salute.
 Rospadlina/ rysa. Fissura, scissura, rima terræ. Vitium ædis.
 Rospadly, rysniacy sie. Rimolus, fissus, scissum alumen.
 Rospalam co/ Candefacio, Flammo, *as*. Incendo, exan-
 dofacio.
 Rospalam sie/ Exardesco, incandescio, inflamor furore *spe*.

- Rospalântel** Inflammatio.
Rospasany/ bez pásá, Discinctus, recinctus.
Rospásute sie/ Pogo. Discingo aliquem, recingor.
Rospęziálo žárno/ Turgescit humore semen.
Rospęziáacy/ Discussorius, dissipandi vim habens.
Rospęzám/ rozgántám. Dispello, dissipio, discussio, resolu-
 uo, dispergo, dispalo, *as.* discussio caliginem,
Rospęziániel Dissipatio, discussio.
Rospęzáci/ Excluere compedes.
Rosoterám/ rospychám. Distendo.
Rospierám sie z ktem o co/ Dimico cum aliquo, decerto iu-
 re, legibus, disceptare armis.
Rospierzchnáci sie/ Dissilire, dissipari, dispergi.
Rosoterzchntente/ Diffugium, dispersio.
Rospinám co/ Dissibulo, resibulo aliquid.
Rospisániel Descriptio, perscriptio.
Rospisute zolaterzá ná roty/ Decutio, *as.* Centurio, *as.*
Rosplásácyé sie/ splásácyé co. Ad planum reducere aliquid.
Rosplátám wezel/ Renodo comam, replico tricam.
Rosplywáacy sie/ Diffluus, liquens mel.
Rosplywám sie/ Liqueo, *is, licui, liquere.* Liquescit cera, li-
 quefio, deliqueo, deliquesco deffluo.
Rospor/ Scissura, calasis, conscissura vestis.
Rosposéteráci/ Expanditor.
Rosposéterám co/ Dispando, expando, disterno.
Rospowádám co komu/ Denarro aliquid alicui, expono
 rem ordine. **Rospowádániel** Enuntiatio, enarratio.
Rosprášám/ Dissipio, disperdo, dilapido.
Rospráwá/ Decisio. **Rospráwám co z ktem/** Ago cum ali-
 quo, tracto negotium aliquid.
Rospráwániel rozrzadzente/ Dispositus, *see.*
Rospráwmiel Expedite.
Rospráwny/ rezolut. Promptus consilio.
Rosprošente/ Dispersio, dissipatio.
Rosprošony/ Sparsus, dispersus.
Rosprošyciel/ Dissipator. **Rosprošysty/** Dissipabilis.
Rosprowádzám/ rozwodze co. Diduco, dispenso.
Rospředániel Diuenditio, distractio.

- Rospzedawam/** Diuendo, distraho.
Rospzegam woty/ Disiungo iumenta.
Rospzestrzeniam/ Amplifico ædem.
Rospzeżenie/ Dijugatio.
Rospuknac sie/ Rumpor, dirumpor.
Rospuknienie/ Diruptio.
Rospusta/ swawola. Licentia, insolentia, intolerantia, infamia, petulantia. **Rospustnie/ swawola.** Licenter, petulanter, proterue, effrenate, luxuriosè.
Rospustny/ swawolny. Licentiosus, proteruus, solutus, effrenatus, petulans.
Rospustnie zyte/ Insolesco, insolenter me gero.
Rospustnie/ Comestator, Popino. *omis.* Lurco.
Rospuszczam gromade taka/ Dimitto exercitum, senatum, concilium soluere certum. **Rospuszczam sie na zle/** Mollesco, emollior, Delicijs, languore, desidia inficio animum.
Rospuszczam sie na co/ Indulgeo gaudio, choreis, remitto frenos dolori.
Rostne/ rostue. Cresco, augetur, adolesco.
Rostere/ Seditio, dissensio ciuium.
Rostropnie/ Prudenter, dextre obire officia.
Rostropnośc/ Prudentia, dexteritas.
Rostropny/ Prudens, dexter.
Rostruchan/ Carthesium, poculum asperum signis.
Rostruchastwo/ Caballatio.
Rostruchacz/ Hippocomus, magno equorum. (nocte)
Roswieca sie co/ Allucescit, reluxit stella, flamma, interluxit
Rosypanie/ Dissipatio corporum. [po, ar.
Rosypnie co/ piensadze. Effundere nummos, ærarium, dissilip.
Rosypnie sie co/ Dissipatur, dilabitur vetustate nauis.
Roszeperzani rece/ strzydla. Dispendo, dispenno, diduco ramos vitis.
Rosze co/ Irroro caput, rore spargo, roresco.
Rosze zelazny kuchenny/ Craticula.
Rostrowanie mulastwie/ Tabulatum cæmentatorum.
Rostate/ Tabulata struo.
Rota żołnierzow/ Phalanx, caterua, cohorticula.
Rota konnych żołnierzow/ Turma, vexillationes.

- Rotams!** Turmatim, cuneatim, centuriatim. [parchus
Rotmistrz! Centurio ordinis ductor, tribunus militum. Hip-
Rotmistrz przedni pultownik! Primpilus, Centurio primi-
Row! roweł. Fossa, fossula. [pili.
Rowienni! rownych lat. Coxus, coxqualis, synephebus,
 æqualis mihi, coxtaneus.
Rowisty! Salebrosus, confragosus, confragus.
Rowniaty! albo porównaniu słuzacy. Comparatiuus.
Rownam co! wyrownywam ziemię. Exequo, erigo ad re-
 gulam, complano, depleno montes.
Rownam sie komu! rownym sie z ynto komu. Æquo me
 alicui, cum aliquo.
Rownanie z ego z sym! Comparatio, collatio rei cum re,
 Contencio aliquarum rerum. Collatus, us.
Rownantu podlegly! Comparabilis.
Rownia! rownina. Planities, æquor planum, *n. substant.*
Rownianka! Fasciculus florum odoratorum.
Rownie! z równo. Æquæ, perinde, parili ratione, pariter.
Rowno! Æquabiliter prædam dispartiri.
Rowno wyciagniony! naptety. Homotonus.
Rownosci! Æqualitas, æquabilitas, assimilis ratio, æquipara-
 tio, æquilibritas, æquilibrium, æquitas.
Rowny! niegorzysky. Planus locus, æquus, æqualis.
Rowny plac! Planities, perlibrata area.
Roy pscot! Examen globus, grex apum.
Rosa! Rosa, rosa coroneola, alabandica.
Rosa gerwona! Rosa punica, purpurea, Rosa plena pudoris.
Rosa polna! Cynorrhodon, rosa syluestris.
Rosa choroba! Erysipelas.
Rozany! z rozey. Rosaceus, rhodinus.
Rozany konfekt! Rosatum.
Rozany ogrodek! Rosetum, Rosarium.
Rozbiegania sie! Diffugiunt, dilabuntur in oppida milites.
Rozbiegaly sie konie! Exspatiantur equi. [lerunt.
Rozbierania co! rozbrali pstege! Distraxerunt libros, distu-
Rozbieram co na zesci na zlonki! Membratim diuido, ez-
 do, deartuo disseco. **Rozbieram sie!** Exuo vestes.
Rozbiezanie sie! Procursus.

- Rozbitam co/ Discutio, diuerbero, excutio aliquid.
 Rozbitam okret/ Frango, confringo nauem.
 Rozbitam okret ná morzu/ Spolio nauem.
 Rozbitam ná drodze/ zbitam. Grassor, latrocinor, agito latrocinia, prædor, uiuo rapto.
 Rozbitam namtot/ Pono, tendo tentorium.
 Rozbitam kobierce/ Dispando, *vel* dispendo tapetia.
 Rozbity ná wodzie/ Naufragus.
 Rozboy/ rozbitante. Latrocinium, grassatura, latrocinatio, grassatio piratica. Rozboyniê/ rozboycá. Grassator, prædator, latro, latrunculus, prædo, aggressor.
 Rozboynicy/ Prædatorius, prædonius.
 Rozboynicy/ Prædonum more.
 Rozbráciê sie z ktem/ Amicitias dissoluere, discindere, diluere deponere, dissociare nodum amicitie, tollere diuellere.
 Rozbrát/ Distractio, disunctio, renuntiatio societatis.
 Rozchod/ Vfus annuus, menstruus, semestris.
 Rozchodowy/ Res quæ sunt vsui annuo.
 Rozchodza sie z gromady/ Descendunt, discessit Senatus, dilectionem faciunt, soluitur cœtus.
 Rozchodzi sie co/ Permanat venenum, serpit malum, rumor, consuetudo, diffunditur virtus.
 Rozcieram co/ Distero aliquid.
 Rozcinam co/ Disseco, seco in frustra.
 Rozzesany/ Propexus, propexa barba. [illumina]
 Rozzesane wlosy/ Propecto, *is*. Pestine explico, deduco ca.
 Rozzyniam co/ Diluo, subigito farinam.
 Rozzyniánte wapná/ Subactio.
 Rozzyniánte zego woda/ Subactus; *us*.
 Rozzyniam co/ Relego, diligenter pertracto.
 Rozdaje/ rozdawam co. Distribuo, dispertior, *S* dispertio. Dido, *didis*. Didere munia, dispensare officia.
 Rozdawacz/ Diribitor, distributor.
 Rozdawaciacy/ rozdzielaciacy. Erogatorius.
 Rozdawanie/ Distributio, diribitio.
 Rozdmuchnac co/ Disslare legiones.
 Rozdrażnić *vide* Drażnić.
 Rozdrażnienie/ Irritatio, exacerbatio.

- Rozdrażniony/ Irritatus, exasperatus.
 Rozdwalam się/ Discedo, sententia discors scinditur.
 Rozdwolenie/ Diuisio.
 Rozdział/ rozdziałenie. *Vide Dział.*
 Rozdział gęgo/ Caput legis, partitionis.
 Rozdziałem co/ Distinguo. Rozdziałenie/ Distinctio, parti-
 tione, discretione, disunctio aliquid digerere, scribere.
 Rozdzielność/ Distinctio.
 Rozdzielny/ rozdzielony. Discriminatus, discretus ordo.
 Rozdzielny/ sułdny do dzielenia. Dissociabilis, diuiduus,
 facilis diuisui Provincia.
 Rozdzieram co/ Percindo, lacero, discindo vestem.
 Rozdzieram oczy/ Diduco palpebras post somnum.
 Rozdzierwiam gębe/ Distendo rictum, aperire os.
 Rozdzierwienie gęby/ Hiatus, dilatatio oris.
 Rozem/ Veru, *n. Rozenek/ Verucium.*
 Rozewanie gęgo/ Distractio, disruptio, discidium, partium.
 Rozewany/ Distractus.
 Rozestanie/ Dimissio.
 Rozemuis niezgodnych/ Dirimo, discerno litem.
 Rozeznam co/ rozszdzam. Dijudico, dignosco, secerno.
 Rozeznanie/ Dijudicatio, distinctio.
 Rozga do bicia/ Virga, ferula, flagrum. (chanal.
 Rozgardyas/ biesłada rozpustna. Luxuria, heluatio, bac-
 Rozgardyas frosel/ Heluor, *aris*, Comessor, bacchor.
 Rozgłaszam co/ Diuulgo, publico, rumore spargo.
 Rozgłaska się co/ Exit, emanat aliquid in vulgus, increbre-
 sci fama, spargitur, increbuit sermo.
 Rozgniewać się/ Excandescere, exacerbesco.
 Rozgniewany/ Iretus, incitatus ira.
 Rozgradzam co/ Dissépio aliquid.
 Rozgrzeszam łogo/ Absoluo aliquem, remitto debita, cul-
 pam peccata, Cum Deo in gratiam aliquem repono.
 Roziadł się/ Efferatus, odioque.
 Roziadły/ rozszony. Rabiosus, rabidus, Efferati animi.
 Roziatrzatacy/ Exulceratorius.
 Roziatzenie/ Hulceratio, exulceratio.
 Rozem/ *Vide Jednanie/ Vgodá.*

- Rozjemca**/ Arbitr, disceptator.
Rozkładca/ Dispositor mundi Deus.
Rozkładam/ osobno co **kláde**. Digero aliquid in partes, dis-
 pono libros, distribuo tempora.
Rozpracam/ Tortum funem, filum, dissoluo, resoluo.
Rozpracam sie/ Varico, *as.* Diuarico, dilaxo crura.
Rozpracácaj/ Varicus, *adist.* Varicitus.
Rozpracáć/ Furto distrahere.
Rozpracam co/ Cutillo, diuido, discindo aliquid.
Rozpracácaj/ Disiunctiuus.
Rozpracam ludzie/ **od drugich**. Disiungo, distraho, & di-
 uello aliquem ab aliquo. Secerno, separo aliquid.
Rozpracante/ Disiunctio, dissociatio, discidium.
Rozpracam/ Diffringo.
Rozpracam/ Diffusio. **Rozpracany**/ Diffusus latè longèque.
Rozpracam sie **rást/mrowci**. Dilabuntur, dispalantur, dissipantur.
Rozpracam sie **głos**/ Resonat æther latratibus, remugit vox.
Rozpracante sie **głosu**/ Discussio vocis.
Rozpracam co **z kłoda**/ Effundo sanguinem.
Rozpracam sie co/ Dimanat, diffunditur.
Rozpracam **wplewa rzeka**. Euagatur uisula, Vndo, *as.*
Rozpracam co/ Distribuo in numeros aliquid.
Rozpracam **z ego**/ Dispositio, digestio in literas.
Rozpracam/ Patulus, patula arbor.
Rozpracam **orzech**/ Dilamino icu nucem.
Rozpracam co/ *Side Rozpracam* co.
Rozpracam/ Variè, multifariè, multipliciter, multiformiter.
Rozpracam/ Varietas florum, variantia, *as.*
Rozpracam/ Varius color, multiplex, diuersus, multiformis,
 multifarius, multimodus, verlicolor.
Rozpracam/ Rosmarinum anchos.
Rozpracam **z ktem**/ Colloquor cum aliquo, colloquium
 cum aliquo facio, confero cum aliquo sermonem.
Rozpracam co/ Dimetior, demetor, metari vineas, agros.
Rozpracam/ **wymierzanie**. Metatio, limitatio.
Rozpracam/ Dimensus, metatus.
Rozpracam **z ego**/ Adamare aliquid, *et*/ aliquem. Inci-
 dere in amorem alicuius.

Rozmnozajam co/ Propago genus, nomen. Prodo genus, au-
gesco, aucto, multiplico aliquid.

Rozmnozenie/ Incrementum, multiplicatio, propagatio.

Rozmnozisty/ Multiplicabilis.

Rozmowa/ Colloquium, collocutio, dialogus, alloquium.

Rozmownosci/ Philologia, comitas, affabilitasque sermonis.

Rozmowny/ Philologus, affabilis.

Rozmysl/ namyslanie. Delibertatio, consultatio, Cunctatio,
uicoria in sermone.

Rozmyslatacy/ Contemplatiuus, speculatiuus, speculator.

Rozmyslatacy sie/ Cunctabundus, cunctator, deliberator.

Rozmyslam co ushoznie/ In contemplatione rerum cele-
stium verior.

Rozmyslam sie/ Deliberatio, cunctatio me tenet.

Rozmyslani nabożne/ Meditatio.

Rozmyslani/ Cogitare, pensiculate scribere, cunctanter.

Rozmyslny/ Meditatus, consultus, cunctator.

Roznie/ rozno. Dissimiliter, varie, dispariter, diuersè.

Roznie od tego/ Dissimilitudo, discrepo ab aliquo.

Roznienie/ Diuersitas discrepantia, dissidium.

Roznosé/ rozniecá. Diffrentia, dissimilitudo, discrimen. Di-
iunctio, varietas, dissidium, variatio, diuersitas.

Roznosze/ Differo, differt nos tempestas.

Rozny/ nie tednaki. Diuersus, dissimilis, differens doctrina,
dispar aetas, fortuna, color. Dissonus.

Rozol/ Strabo, qui distortus est oculis.

Rozokowatosé/ Distortio oculorum.

Rozrastam sie/ Grandesco, ingrandesco.

Rozrozniam drugich/ Dissocio aliquè ab aliquo, inimico, etc.

Rozrozni si/ rozzerwani. Discordant, dissident inter se.

Rozroznienie/ rozzerwanié. Distractio, laceratio, diuortium.

Rozruch/ Turba, tumultus, tumultuatio, motus temerarius.

Rozrywam co/ Diripio, diuino rixam, disturbo, discindo.

Rozrywam tego/ Distineo aliquem, distraho, differo.

Rozrywanié frásunka/ Auocamentum, discussio.

Rozrucam co/ Disijcio, dispergo, dissipio.

Rozrutnie/ Prodigè, profusissime, effusè.

Rozrutnosé/ Effusio, profusio diuitiarum, largitas nimia.

Rozrutny

- Rozzutny/ mądrostrawny.** Pr. digus, profusus, luxuriosus & amicus, dissolutus, effusus, in luxum.
- Rozsadeł piśny/** Iudicium politum, prudens, intelligens, acre. Animi iudicium, prudentia in iudicando.
- Rozsady/** Magni consilij vir, acutis auribus, naribus homo.
- Rozsadzam plonki/** Dissero, dispono plantas.
- Rozsadam prawnie co/** Dijudico controuersias, discepto.
- Rozstawam/** Dissero, *is, emi*, Dissemino.
- Rozstawanie/** Disseminatio.
- Rozstanie sie z ktem/** Digredior ab aliquo, diuellor, & Magno dolore à te diuellor.
- Rozstanie sie z ktem/** Digressus, *is*, Discessus.
- Rozstanie drog/** Bivium, trivium, quadrivium.
- Rozstapiente ziemie/** Chasma, *n*. Hiatus terræ.
- Rozstawiam co/** Dispono erectos, stantes manipulos.
- Rozstepny rozstepna ziemia.** Dissipabilis, chismaticus.
- Rozstepnie sie co/** Vehicet telus, æquor.
- Rozstęgnac sprawa/ spor.** Secare litem, dirimere controuersiam, certamen. Distrahere controuersias.
- Rozstynam/** Dimitto varios, multos, *vel* aliquot. [lo. *as*.
- Rozstąpiac co/** Dilacerare artus, dilatio, discerpo, concipio.
- Rozstąpienie/** Diruptio, laceratio, dilaceratio corporis, laniatus ferrarum.
- Rozszerzac/** Propagator, amplificator dignitatis.
- Rozszerzam co/** Dilato Imperium, propago fines, laudem, Religionem, amplifico gloriam, dignitatem dolorem.
- Rozszerzanie zegol/** Propagatio, amplificatio honoris, gloria, Prolatio finium, Dilatio cordis.
- Rozstapiam co/ topie.** Liquefacio, resoluo aliquid.
- Rozstapiony/** Liquidum plumbum.
- Rozrzadam sprawa/ rozbiaram.** Excutio aliquam opinionem. Examino, exagito, discepto aliquid.
- Rozrzadam rzeczy/** Dilucilio.
- Rozwarzam co/** Diluo, misceo pocula.
- Rozworzone wino/** Dilutum vinum.
- Roztykam wieprza/** Saburro porcum.
- Roztył sie/** Impinguatus, incrassatus, dilatatus est.
- Rozum/** Ratio, intelligentia, intellectus, *is*.

- Rozumitem co/** Intellego aliquid, scio, peruideo.
Rozumienie czego/ Intelligentia, intellectus alicui rei.
Rozumienie o czym/ Existimatio.
Rozumienie dobre/ Opinio magna, honesta de aliquo.
Rozumienie złe ludzkie/ Inuidia, laborat ex inuidia.
Rozumny/ rozum málaczy. Intellegens, particeps rationis.
Rozumny/ al. Rationalis, cum ratione.
Rozwadzamy/ Dirimo altercationem.
Rozwalamy/ Diruo, disturbo tecta, domum.
Rozwalante miásta/ Disturbatio Corinthi.
Rozwalamy/ Parietina, semitruui muri.
Rozwazamy co/ Discoquo aliquid.
Rozwazamy/ Considerator, quizitor.
Rozwazamy co sobie/ rozważamy/ wważamy. Ratiocinor, re-
 puto xstimo, commentor, & meditor de aliqua re. Consi-
 dero, contemplor. **Rozważanie/** Contemplatio, ratioci-
 natio, perpensatio, examinatio, consideratio.
Rozwieslam łogoy/ Exhilaro aliquem, afficio voluptate gau-
 dio, lxtitia, lxtifico aliquem, hilaro animum alicuius.
Rozwiązanie czego/ Resolutio, solutio, enodatio.
Rozwiązamy/ Dissolutus, deligatus.
Rozwiązanie co/ Dissoluo aliquid, scopas, resoluo nodos, sol-
 uo argumenta, restringo iumentum, Enodo.
Rozwlam co/ Explico literas, euoluo volumen epistolaru,
 replico annales, explico velum.
Rozwlam sic dzewo/ kwiat. Dehiscit rosa, Apetit, expandit
 florem rosa. Explicat arbor frondes, vernant lituz.
Rozwlamie czego/ Explicatio rudentis, euolutio.
Rozwod/ rozwodzamy. Diuortium, repudium, fribusculum.
Rozwodzamy/ Repudiare vxorem, virum. Dirimere con-
 nubium, diuortium facere, dicere vxori repudium.
Rozwodze sie zezega/ Dilato orationem meam.
Rozwolywamy co/ Dilabo, as. Propalo.
Rozwolywamy/ Allaphis, idis, f. Vna passa.
Rubin kámen/ Pyropus, rubinus.
Rubryka/ Rubrica, Miltus sinopica.
Ruchomy/ Mobilis, ambulatorius, motorius.
Ruchomie/ Mobiliter.

- Ruda**/ Officina metallica.
Ruda ognista/ Ampe litis, pharmaticis.
Rudawy/ Rubiginosus. **Rudnie**/ Metallicus.
Rustian/ Leno, lenunculus, productor, lupanarius.
Rustianstka trzymam/ Lenocinari, lenocinium facio.
Rustianstwo/ Lenocinium, conciliatura.
Rum szynel/ Submoueo turbam, populum.
Rumianosc twarz/ Rubor in malis, verecundus color, purpureus, color oris, rubor pudorem conseqitur.
Rumiany/ Rubens nupta, sanguinolentus, sanguineus, rubens rosens, purpureus color, Sanguine suffusus.
Rumienidlo/ Vide **Barwicka**.
Rumelo costi i. **grzmotem sie obalilo**. Ingenti sonitu dedit ruinam. Ingens fragor aethera complet.
Runo/ Vellus eris, n.
Rupieci/ Sciura, *ornis*, Friuola, *ornis*.
Rura wodna/ traba. Fistula plumbea, fisis, sifunculus.
Rurmistrz/ Aquilix, liberator, indagator a quarum, Aquarius.
Rurmus/ Aquagium, aquæ ductus.
Rurmusowe kolo/ Tympanum, haustrum.
Rurmusowy row/ Aquæ ductus, aquæ ductio.
Rurna gasa/ panew. Crater, cauatus lapis.
Rurna cephala/ Modulus erogatorius.
Rurny siup/ Silanus.
Rusa/ Erey. Roxolania, Russia, Ruthenia.
Rusaki, rusin, Ruslus, Roxolanus.
Ruskiacy radi/ Tagax.
Rusam gego/ Moueo calculos, Moco, *es*.
Rusa mie tekarsstwo/ Solut aipum vna.
Rusam sie/ Moueor, edo motum.
Rusam sie z mieysca/ Moueo, commoueo me loco, ex loco.
Rusante sie/ Agitatio, motus corporis, vegetatio.
Rusante polpolitel/ Expeditio generali.
Ruta/ Ruta.
Ruta przyprawiony/ Rutatus.
Rwana/ Vullura.
Rwany owoc/ Striduius fructus, poma manu decerpta.
Rwe logo za wlosy/ Vello barbam, comam alicui.

Rwe co/ Rumpo vincula, catenas, funem,

Rybá/ Piscis, *m.* Squamigerum genus.

Rybačká/ Piscatrix, piscium venditrix.

Rybačt/ Psalmista, sacer cantor.

Rybač/ rybitw. Piscator, piscinarius.

Rybač/ Piciculus.

Ryblí drobne/ Ales, *f.* Alceula, Gerres.

Rycerška náuka/ *Side* **Zolnierška.**

Rycerški glowiek/ Equestris Ordinis homo.

Rycerz/ *Side* **Zolnierz.**

Rychto/ Cito te videbo, celeriter, ocyus, mox, citissime.

Rychty/ Celer reditus, maturus, præceptus senectus.

Ryčie/ Calatura, scalptura, sculptura.

Ryze/ Mugio, mugilant onagri.

Rydel Pala, sarcium, fossorium.

Ryowan/ Couinus, currus arcuatus.

Ryoz/ Boletus. Ryozowy štátek/ Boletarium.

Ryozawy/ rydzy. Giluus, heluus, glaucus.

Ryziel v zamku železnego. Pessulus ferreus.

Ryze stenta/ Pastino agrum, confodio vineam.

Ryl wolow/ bydlá. *Side* **Bezeňe.**

Ryl lwí/ Ruitus leonis.

Ryl oší/ Ruditus, rudentis asini sonus.

Rylez zlotniczy/ Cestrum, vericulum-

Rym/ Rhythmus.

Rymá/ Catharrus, defluxio, rheumatisma,

Rymarz/ Frenifex, lora scindens, frenorum artifex.

Rymute/ rym piše. Verba numeris necto.

Ryneč/ Forum, circulus.

Rynčá/ tygiel. Frixorium, farreum.

Rynčowy/ Quæstus, turba forenis.

Rynčá/ Canalis, *fem.* Canaliculus.

Rynštóč/ Colluuiarium.

Rynštunel woienny/ Armatura, Armatus, *ms.*

Rys/ samica, Panthera. Rys/ samiec, Pardus, Panther, *ms.*

Rys/ Pantherinus, pardalios.

Rysute co/ Huius. Rysute co olowštem/ Delinio, deforma operis speciem.

Rysute/

- Rysute co ná drzewie** / Insculpo aliquid monumento, incido
 in ere, in ligno.
Ryty / rzezány / Scripturatum pavimentum, sigillatum ten-
 torium, Cælatus, cælatum aurum, argentum.
Rywulá / Vinum Pacinum, Italicum, Rhæticum.
Ryz / Oryza, olyra.
Rzad / rzadzente. Gubernatio rerum, terræ, nauts. Admi-
 nistratio Reipub. Régimen totius magistratus. Ordinatio.
Rzad gego / Ordo, verus fauorum, foliorum.
Rzad Eoń/Ei / Subiugia, *orum*
Rzadli / Liquidus, tenuis, forbile ouum : rarus àér, fluuidus
 liquor. **Rzadko / nie gęsto**. Rarò sic, rarò scribis.
Rzadkości / Raritas, raritudo terræ.
Rzadca / sprawa / Gubernator, administrator, rector, cura-
 tor Reipub. moderator, temperator, dictator.
Rzadze gym / Gubernò, rego, gero, moderor nauigium.
Rzadzicielka / Moderatrix, reatrix.
Rze / Hinnio, *u, ire*. Hinnilito.
Rzeg / Res aliqua. **Rzeg / aliter**. *Et. Mian rzeg do Rego*
 Oratio, peroro causam aliquam.
Rzeg do mowienia wżeta / Argumentum scribendi, thema
 rationis. Thesis, Hypothesis, positio, quaestio infinita.
Rzega sama / Reipsa, non re, sed opatione.
Rzegny / Fluiatilis, fluiualis.
Rzegospolita / Politia, Respublica. **Rzegypospolitey**
sprawowżntel / Reipublicæ administratio, gubernacula.
Rzedzete / Rarefco, rarefio.
Rzekoca żaby / Garrunt rana.
Rzekottwy / Garrulus.
Rzeka / Fluius, flumen, *n. Amnis, m.*
Rzeklem / Dixi, Satis iam dictum habeo.
Rzemiesi / Corium, *n. Lorum.*
Rzemiesiem zwiżány / Loratus.
RzemieslniE / Artifex, opifex, technicus.
Rzemieszol / Opificium, ars mechanica.
Rzemieszo robie / Arvem illiberalem exerceo.
RzemyE / Corrigia, lorum tenue.
Rzepa / Rapum, rapa, *n.*

- Rzepny/ Kapiens collis, rapicium semen.
 Rześa wodna/ Lens palustris.
 Rześa wietrzna/ Cocyledon.
 Rześa śliska/ Androsaces. *is.* *n.* Trichomanes.
 Rześci/ darszt. Strenuus, nauus, gnauus, gnaua iuuentus.
 Rześci/ Strenuè. nauiter, excitatè.
 Rześci/ Nauitas, alacritas, strenuitas.
 Rześa/ *Side Gronada ludzi.*
 Rześa Niemiecka/ Ordines Imperij.
 Rześoto/ Cribrum, reticulum iunceum.
 Rzetelnie/ Actuosè *Side Wyrażnie!*
 Rzetelność/ Energia illustratio.
 Rzetelny/ Anctuosus, agens.
 Rzewnie pląskac/ Amare, amarissimè.
 Rzewna mi/ Amaro sum animo.
 Rzewny/ Amarus luctus, amarulentus.
 Rzeż/ rzeżucstwo. Ars lanonia.
 Rzeż bite/ *Side Bite rzeż.*
 Rzeżak/ strug. Scalprum vinitorum.
 Rzeżanie/ Scissio, sectio.
 Rzeżanie rzeżanicà/ Castratio, detestatio.
 Rzeżaniec/ Euratu/ praciùs, spado, semiuir.
 Rzeżancom rzeżaniec/ Castrator, exsector.
 Rzeżany fabat/ Scissilis, fimbriatus.
 Rzeżel/ rzeż. Scindo, concido, discindo aliquid tractum.
 Rzeżel/ *al.* Eurare pueros, adimo virilitatem, eunuchizo.
 Rzeże cyruli/ Secat, secare varices.
 Rzeżniczy/ Lanionius, lanignus.
 Rzeżniczy warsztat/ Laniena, lanarium.
 Rzeżnik/ Lanius, lano, *onis.* Carnarius.
 Rzeżnik/ co miso przedacie. Macellarius.
 Rzeżuchà/ Nasturtium.
 Rzeżymiegeż/ Sacullarius, crumeniseca, manticulator.
 Rzeżkiew/ Rhaphanus, *m.*
 Rzeżkiew Dzikà/ Armoracia, armoracium.
 Rzeżkiewiany/ Rhaphanionus, raphaninum oleum.
 Rzeżakny/ suadny do rzeżakata. Missile telum.
 Rzeżak co/ ábo siebie. lacio molem, meipsum in pro-
 fundum.

Rundum. Iactum facio, iacto faeces, hastas, talos, conijcio telam. Iactico aliquid.

Rucam okiem/ Torqueo oculos.

Rucam co wzgore/ Subiecto saxa.

Rucam sie nã łogol/ *Side Tãrgam sie.*

Ruca sie pies nã mie/ Inuadit, aggreditur, appetit me canis

Rucam sie do zego/ porzãm sie. Arma capere, expedire, conclamare ad arma.

Ruca sie łomu plãz/ Erumpunt lachrymæ.

Ruca sie choroba miedzy/ Inuasit pestis, dolor, existit facer ignis. **R**ucante/ Proiectio, iaculatio, coniectio telorum.

Rucante nãwy nã wodzte/ Iactatio, salum, iactatus maris.

Rygam/ Ructo. *et* Eructo, turpissime eructando.

Rzglwy/ Ructuosus, ructatrix menta.

Rym/ Roma, *hinc* Romanus ciuis.

Rymst/ Romanicus, Romanensis, Romuleus, Romulea. vrb.

Rysko/ Culmentum, stramentum, quod *infra manum terra* heret. Stipula, stipulam vrere flammis.

S A

Sabina/ swiniã. Sabina baccifera.

Sacz sie/ Stillat sensim.

Sad/ Pomarium, pomerum.

Sad/ sadzente. Iudicium, iurisdicatio.

Sad/ vyzad sadowy. Iudicatus.

Sad/ mteysce sadowe. Forum, conuentus iuridicel.

Sad Bozy/ Tribunal vniuersale.

Sad przytãcielski/ Arbitrium, arbitralis iudicatio.

Sadto/ Adeps, *m.* Aruina.

Saday dñiesi/ Dies extremus, extremi iudicij.

Sadowa sala/ Consistorium, Tribunal, Prætorium.

Sadowie sie/ Confido, *n.*

Sadownte/ Iura, legibus, iudicatio.

Sadowni/ Putato, arborator, frondator.

Sadowny/ sadowy. Iudicialis molestiã, iudicarius [quæstus, forensis causa, actio.

Sadow wywołante/ Iuris cessatio.

Sadz rybny/ Viuarium, seruaculum piscium.

- Sady ptásky/** Auiarium, nantium volucrium.
Sadyam gosćie/ Ordino, dispono, colloco conuiuas.
Sadyawłá/ Piscina, cetaria, *orinum*
Sadyawłowy/ Piscinalis, piscinarius.
Sadyze/ Fuligo, fuligine faciem perfricare.
Sadyze pertami co/ Distinguo geminis pocula.
Sadyze ptoułisćapuste/ Pango, depango, infero, planto uinea.
Sadyze łogo/ Iudico sic statuo & iudico.
Saf/ giec. Rete, rete iaculum.
Safłá/ Diploma Summi Pontificis approbans Episcopum.
Safłament/ Sacramentum, Eucharistia.
Sala/ Oecus, *m.* Aula, exedra amplissima.
Salamandra/ Salamandra, Stellata.
Salata/ Lactuca, lata, rotunda, crispa.
Salera/ Nitrum, salnitrum.
Saletrowy/ Nitrosus, lacus, fons.
Salsá/ Oxyporum, oxygarum, acetaria, *orinum*.
Sám/ Huc, secede, procul.
Sám teden/ Solus, vnus, ipse.
Sámá/ ipsa. **Sámica/** Femina.
Sámiec Máz/ Vir, masculus.
Sámokapłeci/ Monopola, *a. m.*
Sámolupstwo/ Monopolium.
Sámopás/ Soliuagus, custode remoto.
Sámorodny/ Natius sal, color, uiuus.
Sámica/ **Sámna drogá.** Via niuosa, *vel* niualis.
Sámie/ Trahez, trahula.
Sapani/ **gntewáfac sie.** Halo naribus, fremo, musso.
Sapánte/ Fremitus.
Sapient **Uładenticki/** Bidellus, *alias* Bedellus.
Sapła/ Grauedo, grauitas, destillatio.
Sardela/ Sardina, farda, trichias
Sardonyx **Pámieñ/** Sardonyx, *m. Cf.*
Sarlám/ Sorbeo, suctu bibo. **Sarlánte/** Sorbitio cicutæ
Sas/ **sárná.** Dorcas, *adis, f.* Caprâ syluestris.
Sas/ Saxo, *onis inde* Saxonia.
Sasiado/ Vicinus, proximus vicinus.
Sasticki/ *Adiect.* Vicinumque pecus grândius vber habet.

- Sassectwo!** Vicinia, vicinitas & confinium.
Sátyr! Vide *Dziśi maż*.
Sáydał do łuku! Corytus, *m*.
Sáydał do strzał! *Łożgan*. Phæretra.
Sáydał nożacy! Phæretratus.
Sazesi! Passus, *m*. Tricubitus.
Schab! Petaso, *onis, m*. Petasio, *onis, m*.
Schadzâta sie! Cœunt, conueniunt, concurrunt.
Schadzka! Conuenticulum, congressio, conuentus.
Schne! osycham! Areo, aresco, arescunt vestimenta, adareo, aridus fio. **Schne nâ ciële!** Macresco, maceo, macesco. tabeo; contabescō, remacresco, exaresco.
Schntenie! Maceratio viscerum.
Schodzacy! abo *Łożizacy sie rok*. Vertens, voluens annus.
Schodze Łogol! Improvisè accedo.
Schodze Łogo nâ Sym zlym! Deprehendo aliquem in manifesto scelere.
Schodze sie z Kiem! Congredi cum aliquo.
Schodzi miestac! z mîa. Senescit hyems, decrescit luna.
Schodzi sie rzeka! Confluit.
Schodzié pola! lASY. Peragrarè agros, nemora.
Schorzaly! Feilus valetudinibus.
Schowany! *Schowany skuzacy*. Promptuarius, armarium, promptuarium. Conditorius.
Schowanie! Repositorium; receptaculum prædæ.
Schoway sie z tym! Habe, tene, serua tibi.
Schraniane! Subtrahio.
Schylam sie! Vide *Nachylam sie*.
Schylam sie po cõ! Inclino me aliquid è terra eleuaturus.
Schyleł roku! wiosny. Extremū anni, ver præcept senescens.
Sciagam col! z wierzute co. Arctè constringo, contendo, vincula adstringo. **Sciagam teke!** *pâlec*. Porrigo, intendo dexteram, digitum appeto, protendo dextram.
Sciagam wodę z rol! Corriuo, eriuo aquam.
Sciaga sie wodâ! Corriuatur aqua.
Sciagata sie roty! Congregantur, confluit exercitus.
Sciagane teki! Porrectio brachij.
Sciânâ! *m*. **Sciânâ gruntowna!** Paries solidus.

- Ściećiel** / Jugulatio.
Ściegno / od ściegąnta. Ligamentum.
Ściekām / ścieka co żkad. Defluit aqua, defillat humor ex capite. **Ścieka co do żkad** / Confluit vnda, corriuantur torrentes. **Ściekanie wody** / Decursus aquarum, corriuatio defluxio. Confluentia morbi vel humoris.
Ściele łoze / Sterno lectam- **Ścielenie** / Stratus, *us*.
Ścieleńiu flużacy / Stratorius.
Ścierąg / Tractor, tractatrix, *f*.
Ścierdżace lekařstwo / Smegma.
Ścieram co gym / Collido, nimo aliquid cum aliquo.
Ścieram co w proch / Contero, subtero, detero salem, frumenta, distringuo. **Ścieram** / aliter żetrzeć / żgnieść. Protero, altero. **Ścieram co ścieka** / Defrico corpus, distringo me spongia, linteo.
Ścierante tebo o drugie / Collisus, attritus, *us*.
Ścierante sie / Fricio, fricatio, tersus, *us*.
Ścieranie cęgo / ścierante. Deterfio.
Ścieraniu flużacy / Smegmaticus.
Ścierka gruba / Tela cruda.
Ścierńisko / Culmentum.
Ścierwo / Caro morticina, cadauer bruti.
Ściesnam co / Coangusto, coarcto iter.
Ścieśka / Semita, diuerticulum.
Ścieśkami / Semitatum effugi.
Ścieta śmierć / Capitale supplicium, poena capitis.
Ściety / Jugularus decollatus.
Śigam łego / Sector, pro quo aliquem terra, insequor, confector. **Śiganie** / vide **Contenie**.
Śinam łego co / Capite pecto, obrunco, decollo piratas, detrunce caput.
Śinanie cęgo kolwieć / Detruncatio.
Śinanie ludzi / Jugulatio, amputatio capitis.
Śina sie wodai / Glaciari, concrefcere incipit aqua.
Śisřam co reka / Stringo, comprimo aliquid manu.
Śisřam łego / Coarcto aliquem.
Śisřac sie w łupe / Constipari, conturmat se eques.
Śisle / śisřo. Arde, stricte, coniuncte,

- Sciary** / Arctus, adstrictus, constrictus.
Sciary / *alter side* **Skapy**.
Sciencie, sciencie / Pressus oris, compressus, *m.* Arctatio, constrictio, constipatio militum.
Sciemony / Coarctatus, constrictus.
Scyatiqny / Ichiacus, Ichiacus.
Scyatyka choroba / Ichias, *ad.* Ichiacus.
Sedacz, ryba / Sedacium *vel.* sandina.
Sedzia wżeláti / Iudex, estimator, pensator, praetor, quaesitor, condemna tor.
Sel / Nodus arboris. **Selowátosc** / Nodatio abieris.
Selowaty / Nodosus stipes, nodosum robur, nodatus.
Secretarz / A secretis, Secretarius.
Sekstern / Phylura ter pucata, charta in sex partes diuisa.
Sekta / Heresis, Secta.
Sekwestet / Sequestratio, sequestrium.
Sekwestrowác Eogo / Sequelatio aliquid alicui dare.
Sen / *spanie.* Dormitio, sopor, somnus, quies.
Sen co sie sni / Somnium, in somnium fallum.
Sen mie morzy / Somnus me urget, opprimit, occupat.
Senat / *side* **Rada** *pospolita*.
Senator / Clarissimus Senator, Consiliarius Principis.
Senatorsti / Senatorius.
Senatorstie miesce / Orchestra, *a.*
Senatorstiego rodu / Paticius.
Sens / *zná ten* sens. Pars, sententia, ratio.
Sentencya / *powieść* *nowá*. Proloquium, axioma, enuntiatio, enuntiatum.
Sentencyi pelny / Sententiosus.
Sentencyami nowie / Sententiosè dico.
Sep / Pensio frumenti Regi debita.
Sep / Vultur, *m.* Vulturio, *avis*.
Sepowy / Vulturinus sanguis, vulturinum sel.
Ser / Caseus recens, *n.* Lac pressum.
Ser Kobylá / Hippace, *es. f.* Caseus equinus.
Ser z robáziámi / Tyrotarichus.
Serb / Serbowie. S rhi, Sorabi.
Serbsta ziemia / Serbia, Sorabia.

- Serca málnego głowie!** Abiecto, demisso, humili, pusilo, fracto, angusto, muliebri animo homo.
Serca wielkiego głowie! Generosus, potens, magnanimus Rex, animosus, animo forti, excelsus.
Serce mi bolete! Cordolium est mihi.
Serce miale! Abiectio animi, animus fractus.
Serce wielkie! Animus inuictus, fortis, excelsus.
Sere v dzwona! Plectrum, malleus ferreus in campana pen. [silis].
Serda! Subucula, thorax laneus.
Serdegnie! Corde, alto corde yri.
Serdegnij! *vide Smialy.* **Sardusko.** Corculum.
Serni! Caseale, casearia taberna.
Serowy! Caseosus, caseatus, caseata polenta.
Serwatka! Serum lactis.
Serwatkowy! Serosus, ac serosum.
Serweta! Mappula, mappela.
Sery robie! Lac coagulo in caseum.
Serzysko! Coagulum.
Setnie! ligba. Centenarius numerus. **Setnie!** Centurio.
Setny w rzedzie. Centesimus dies.
Seym! Comitia, *orum.* Concilium conuocare, dimittere, rescindere. **Seymie!** Comitia Prouinciarum.
Seymowy! Comitialis dies.
Seymut! Comitia habeo, perago, otheo, celebros.
Seym przewac! Comitiatum rescindere. (fider.
Siadam po staniu! **vsiadam.** Assideo, assido, confido, con-
Siadna do stolu! Capiunt locum conuiuæ, itur discubitu-
 tum, locantur ad menias conuiuæ.
Siadko! **stedlisko!** **grzeda.** Sedile auium, petaurum, pertica, stabulum Pauonum. (lis apes
Siadly! **krępy.** Compactus bos, compacta crura, compacti-
Siante! **stew.** Satus, *us.* Satio, feminatio.
Siáno! Fenum, fenisecium.
Siány! Seminatus, satus, satius.
Siara! **ptersze mleko!** Colostrum, *n.* Colostra cocta.
Siarczany! Sulfureus color, odor.
Siarczysko! sulfuratio.
Siarczyski! Sulfuratus, sulfurata lana,

- Siatka** / Sulfur, *n.*
Siatka / Cassiculum, reticulum.
Siatka piaszal / Cassis, *ii. m.* Rete.
Siatka w budowaniu miasto kratel / Reticulus, transfenna per transfennam aspicere.
Siatkowy / siatczany / Reticulatus, reticulatae fenestrae.
Sidle / Irreio, illaqueo, implico aliquem laqueis.
Sidło na psaki / Laqueus, linea compes, Pedica, *n.*
Stec psaza / Panther, *m.* Tendicula.
Stec rybja / Retis, *m.* Rete, *n.*
Stec na zwierz / Pon ro ceruis retia. Rete, Cassis, *ii. m.*
Steci w sykich rosczagente / Indago.
Steci roztagam / Indagine cingo.
Stegła / Stramen concisum, sectum, desectum .
Siedm / Septem, septeni.
Siedm czeci rzec mātaca / Septunx.
Siedmdziesiąt / Septuaginta, **Siedmdziesiąt ich** / Suptua-
 gen. **Siedmdziesiątkoć** / Septuagies.
Siedmdziesiątny / Septuagenarius.
Siedmdziesiąt w rzadzie / Septuagenus, Septuagesimus.
Siedmdziesiąt y dziewięć / Vndeoctoginta,
Siedm kroćka ziemia / Transyluania.
Siedm kroć / Septies.
Siedmnaściecny / Septimensis.
Siedmnaście / Septemdecim, decem septem.
Siedmnaśty / Decimus septimus.
Siedm pieniałkow na sych / As, assis, *m.*
Siedmset / Septingenta, septingenti.
Siedmsetny w rzadzie / Septugosimus annus,
Siedmsetny | siedmset w sobie mātacy / Septuagenarius
 grex.
Siedzacy / Sedentarius, fellariolus.
Siedzacy podle łogol / Confessor, affessor.
Siedze rozmaćie / Sedeo in equo, in rheda, Superfedeo an-
 sam, insideo toro. Confideo in teatro.
Siedze podle łogol / Assideo alicui, accumbo infecior,
Siedze / abo siedzi na łaycach łoposz / Incumbat ouis gallina.
Siedze y stolu / Accumbo, accubo, recumbit conuiua.

- Siedzente/ Sessio. Siedzente podle Fogo/ Affessio.
 Siedzente v stolu/ Accubatio, accubitus.
 Siete col/ Sero fruges, semino, spargo semen.
 Sieka sie/ *vide* Btia sie.
 Siekaż kuchenny/ Culter.
 Siekaż ogrodniczy/ Scalprum, falx putatoria.
 Siekaniel/ Sectura, concitura.
 Siekaniá potrává/ Minutale.
 Siekanná bitvá. Cades.
 Sieke Fogo rozgal/ Cædo, verbero aliquem virgis.
 Stekera/ S-curis, *f.* Securicula, *diminut.*
 Sietáwá/ sukwićá. Solaura, sinaris. *idos, f.*
 Stemiel/ Semen lini, *vel* lincum.
 Siesi/ Acrium, impluvium.
 Stepácz/ *vide* Cestlacz/ Stárpácz.
 Stepam Fogo/ *vide* Stárpam.
 Sierci/ ábo sierśc. Vilus, pilus.
 Siermięgá/ Vestis vilis & crassa.
 Sieroctwo/ *vide* Osirocenie.
 Sieroci/ Pupillaris res.
 Sierot niešťkánie/ Orphanotrophium.
 Sierota pozášty/ Pupillus.
 Sierp/ Falx. *f.* Falx messoria.
 Sierpień/ Augustus, Sextilis.
 Sierpień/ Crabro, *m.*
 Siestrzaniec/ siestrzemiec. Nepos ex sorore, sororis filius.
 Siestrzenny/ Sororius, sororium osculum.
 Siew/ čas stania. Satiuum tempus.
 Siewca/ zasiewacz. Sator seminator. (*modia-*
 Siewny/ staniu Rušacy. Sementinus, fatorius, fatoria tri-
 Sifawá/ Siphon, *m.*
 Siforá/ Parus, *vel* párrus.
 Silá zego/ *vide* Wiele/ Silá to ná *etc.* *Ibidem.*
 Silá dušna/ sily. Vires, tueri vires.
 Sily w áiele/ Spiritus, viriculz.
 Sily odepnute/ Eneruo vires.
 Sily kzepte/ Exerceo vires.
 Silá sie/ incedo nervos, nixurto, contendo omnibus nervis.

- Sili sie chorobá!** Crudescit, crescit morbus.
Silencie sie! Nifus, nifus corporis.
Silencie sie choroby! Accessio morbi, Paroxysmus.
Sina gynie twarz! Sugillo.
Sinawy! Subliuidus, iubliridus.
Siniele! Liueo, liuesco, liuidus fio.
Sino co gynie! Liuidum reddo.
Sinogódelicá! Turtur, turturis.
Sinosci! Liur, plumbeus color. **Sinosci twarz!** Sugillatio.
Siny! Liuidus, plumbeus, luridus, sugillatus.
Siodla! *vide* Kolne.
Siodlam kontá! Sterno equum. ephippium impono equo.
Siodlany! Ephippiatus, instratus equus.
Siodlary! Scordicarius, sellarius.
Siodlo! Ephippium, sella equestris.
Siodlo ná mula! Clitellæ, sagma.
Siodlowy koni! Sellarius equus.
Siodma! liczá! Numerus septenarius.
Siodmy! Septimus, septimò accidens.
Siodmy ras! Septimum Consul.
Sioná! Ariolum.
Siostrá! Soror. **Siostroboycá!** Sororicida.
Siz! sitowie. Iuncus, scirpus.
Sizat! Cribrorum artifex.
Sito zadkie! Cribrum populí, farinarium.
Sito gestel! Cribrum pollinarium, Excusorium.
Sitowi! 3 sitowia. Iuncus, caudus.
Sitowi! do sitowia należacy. Scirpiculus.
Sitowisko! Iuncetum, carectum.
Siwiete! Canesco, caneo. Canet senectus, ætas, Incanesco.
Siwizná! Canities, cani, plur. m. Canitudo, senium.
Siwy! Canus, canosus, præcanus.
Siwy ná poly! Semicanus.
Skage! Salto, salio, saltito.
Skage wesolo! Tripudio, exsulto lætitiã.
Skage po gym! Persulto, insultare solo.
Skakanie! Saltatio, saltatus, us.
Skakanie! grã. Ascoliaismus, Raticulus.

- Stakante wesole** / Tripudium.
Stakantie / *organte serca*. Palpitatio cordis.
Staká / Rupes, *f. Cautes vel cotes, is, f. Petra*, saxum viuú.
Staká wysoka / Scopulus, rupes scopulosa.
Stalusty / Scopulosus colis. **Stalka** / Saxulum rupella.
Stalny / Petreus, saxatilis, inter saxa manens.
Stamiatacy / Saxificus vultus. **Stamiatosci** / Conuersio in lapidem. **Stamiaty** / Lapideus.
Stamiatym gyna / In lapidem verto.
Stapo / Perparcè, parcè, parcus, parcissimè.
Stapy / Parcus senex, tenax, illiberalis.
Starany / Mulcatus.
Starb / *mleyse schowania*. Thesaurus rerum omnium.
Starb Rzeczyposp. / *Ararium publicum*. Gaza.
Starb Arzewski / Fiscus.
Starb Koscielny / Cimeliarchion, Gazophylacium.
Starbel / Metallicus. *Cacodaemon*.
Starbie / Condo in thesauros aliquid.
Starbienie / Depositio pecunniæ in thesaurum.
Starbowy prywatny / Thesaurarius.
Starbowy publiczny / Quæstorius, quæstoria persona, *arariatio*, tribunus, fiscalis, fiscarius.
Starbu dobywam / *Ararium exhaurio*.
Starzã. Accusatio, *vide Obwintenie*.
Starupã / *Iustã Prokodylowã*. Cataphractum.
Starze na Bogu / *vide Obwintam* / *vStarzam sie*.
Skazã / *to co kãzi co*. Corruptela liberum.
Skazanie / *sãd* / *dekret*. Sententia, decretum, iudicium.
Skazanie po stem / Absolutio.
Skazanie przez w łomu / Damnatio reorum, condemnatio.
Skazenie / *sepsowanie*. Corruptio, confectio valetudinis.
Skaziciel / Corruptor iuuentutis, perditor Reipublicæ.
Skazony / Corruptus adolescens, vitiosus, profligatus.
Skazniacy za stem / Absolutorius.
Skazniacy / *aliter* Indicatiuus.
Skaznie na co / Monstro aliquid digito, indice. Ostendo, indico digitis. *Digitum intendo ad fontes*.
Skaznie / dekret wydaie. Pronuntio sententiam.

- Skazyte z kitem!** Absoluo reum, decerno pro aliquo.
Skazyte przeciw komu! Condemno, damno aliquem, indico
 multam. Decerno contra rem alicuius.
Skazyciel/ co pokazuje. Monstrator, Index regionum, li-
 brorum, horologorum. Digitus, index.
Skapie zego! Parcè, exiguè, facio sumptum.
Skapiete! Parcus, tenax euado,
Skapstwo! Parsimonia nimia, illiberalitas.
Skiba roley! Stria. *n. Vide Zagon.*
Skiba chleba! Frustrum panis, oblongum planum.
Skimiente! Nutus, *us.* Nomin, significatio.
Sklad! Collecta, Symbola (rium...
Skład/ miejsce gdzie co skladają. Conditorium, reposito-
Skład Eupi na pewnym miejscu! Emporium...
Składają! Compositor. [verba.
Składam co pospola! Compono, construo, coagmento
Składam papier/ kate. Plico chartam, complico epistolam.
Składam pyche! Sedo, exuo arogantiam, comprimo animos.
Składam co z kogo! Depono ciuitellas, instratum.
Składam recel! Tendo ad coelum palmas.
Składam co z siebie! Abdico Magistratum, renuntiare Ma-
 gistratui. Depono imperium, manus, officium.
Składam kogo z wzedu! Tollo ab officio aliquem, abrogo
 alicui Magistratum, demouere aliquem Magistratu.
Składam sie z kim na co! Do symbolum, congero, contri-
 buo pecuniam. Conesire in commune.
Składam sie miezem! Excipio ictus gladio.
Składam wine na kogo. Verto culpam in alium, transfero
 in alium crimen, culpam. Conijcio culpam in alium.
Składam ku komu kopia! Dirigo, protendo in aliquem ha-
Składalny/ stozysty. Plicatilis, confixilis machina. [stam.
Składana wieczerza! Collatitia coena. Collecta.
Składanie zego! Plicatura vestis, compositura, constructio
 verborum. Compositio vocum, verborum.
Składanie sie na co! Contributio.
Składanie wzedu! Deposicio dignitatis.
Składany! Plicatus, duplicatus plicando.
Składany ze stuf! Compactilis trabs, struclilis columna.

- Skádnosť** / Conuenientia rerum, concinnitas orationis, verborum. Concinnitudo in oratione. Condecencia,
Skádný / Concinnus, congruens.
Skáňiam sie gozie / Wstepute. Diuerto ad cauponam, in villam. Diuerto aliquo. Declino ad. Deflecto ad leues
Skáňiam sie do gego / Propendo. (amicitias.
Skáňy / Vitreus. **Skáňy /** Vitriarius, vitrarius,
Skáňicá / Vitrum, vitreus calix, vas vitreum.
Skáňp / Fornix, *m.* Testudo, *f.*
Skáňpse co / Concamerio, Fornico, *m.* Conornico.
Skáňpemie / Fornicatio, extractio fornicis.
Skáňpony / Fornicatus, restudineatus.
Skáňo / Vitrum, vitreamina.
Skáňoniente / (*miejſce do Skáňoniená.*) Receptaculum, di-
Skáňocie / Compunctio. (uerticulum.
Skáňonosť do gego / Propensio ad aliquid. Inclinationo vo-
 luntatis, procliuitas ad libidinem, pronitas ad malum.
Skáňonny do gego / Procliuus ad libidinem, propensus, pro-
 nus ad iracundiam, inclinatus ad causam alicuius.
Skáňory / Cumpunctus.
Skáňogel / Saltator. **Skáňogá /** Saltatrix, saltatricula.
Skáňogy / Saltuaris, saltatorius ludus.
Skáňof / Skogenie. Salus, *m.*
Skáňkiem / *vide Biegiem / pretko,*
Skáňkiem / *ſkacac.* Saltatorie, saltuatim.
Skáňolacy pies / Skomlacy. Niſtuculus, noctulucus.
Skáňole / Skomla. Niſto. *i.* Gannino, hittio.
Skáňolente / Gannitus, hittus, gannitio.
Skáňoláňany / vřluzony. Quassus, conuulsus.
Skáňomá mi / Rumpor inuidia.
Skáňonánie / Exodium vitæ, extremus spiritus.
Skáňop / Báran. Veruex. *m.* Veruex ſectarius.
Skáňopowiná / Caro veruecina.
Skáňopowy / Verueceus, verueceum caput.
Skáňorá ná čete / Cutis, *f.* **Skáňorá obártá z bydlečičá /** Pellis *f.*
 Corium animantium. **Skáňorá owca /** Molleſtra, pellis
 ouilla. **Skáňora oblegony.** Pellitus, corio tectus liber.
Skáňora obloze / oltyřam, Pelliculo, pelle tegeo.

- Skorá swinia!** *Side Swinia Skorá.*
Skorá wyprawna! *Side Kzemieci*
Skorá zwierzca! *Pellicula detracta.*
Skorá ná owcach! *Cutis vure, cerasi, cortex acini, tunica lupini Nauci, n. indeclin.*
Skorá ná chlebie! *Crusta panis.*
Skorká ná drzewie miekka. *Tunica tenuis.* (ber.
Skorká ná drzewie twárda! *Cortex. m. Cutis arboris, su-*
Stornie! *Ocrea, a. Skornemáacy ná nogách!* *Ocreatus.*
Skornik! *Coriarius.*
Skoro! *záráz skoro.* *Postquam, vt primùm vidi,*
Skoro! *aliter Side Skwápliwie!* *pretko!* *Tagle.*
Skorupá iátowa! *Putamen, cortex oui.*
Skorupá gliniána! *Testa.*
Skorupá plawu morskiego! *Concha, crusta, a.*
Skorupiány! *Test us, testaceus*
Skorupieci! *Testa obducor. Skorupá!* *Vestula.*
Story! *Side Skwápliwyy!* *Utedoyrzaly.*
Skorzány! *Scorteus, pelliceus, pellica sella.*
Skoráz skotopá. *Side Páskuch.*
Skotopási! *piośni pástusze.* *Bucolica, erum.*
Skowronec! *Alauda non cristata.*
Skowycze iáko pies vderzony! *Gannio.*
Skowyczenie! *Gannitus, us.*
Skragam! *Adreuiro curto, decurto, breuiter, summattimqz dico, describo.*
Skrobáká! *Radula. Skrobánie drzewá!* *Rasura furculi, decorticatio, Skrobány!* *Rafilis fibula.*
Skrobie co! *Rado, superrado.*
Skrobie ryby! *Delquamo pisces, oppecto.*
Skrocene! *Contractio, præcisio orationis,*
Skromnie co czynie! *Modelle me gero, moderate dictum, placide aper re fores. Skromnie znóse!* *Modeste fero, leuius doleo leuiter, placidè, modicè ferro dolorem.*
Skromnie żyte! *Parcè ac frugaliter viuere, exiguo parcè vitare, modicè viuere. Skromnośc w obysáciach!* *Modestia, moderatio in dicendo, in iocando.*
Skromnośc w życiu! *Side Mlekosé.*

- Skromność w żywieniu dla zdrowia** / *Dixta curari incipio, parsimonia in victu.* **Skromny w obyczajach** / *Modestus, inmoderatus, sedatus, permodestus vir, adolescens.*
Skromny w żywieniu / *Parcissimus, Frugi victus, coena: frugalis tenuis vir, moderatus & temperatus homo.*
Skroń / *Tempus, n. Percuterre tempus.*
Skrońca / *Skrońcie serca.* *Compunctio & contritio vera.*
Skrytość / *Skryte miejsce.* *Latebra, latibulum, abditum, occultum, adytum cordis.*
Skryty / *tajemny.* *Abditus, absconditus, tectus.*
Skryty / *aliter* *Latebrosus locus, latebrosa nox.*
Skrzega żaby / *Coaxant ranæ.*
Skrzega sokołka / *Clango.*
Skrzek / *Arctomys, crycetis.*
Skrzep / *Concretus densatus, coagulatus adeps.*
Skrzepka sie polewka tłusta / *Coit pinguedo, coit in densitatem, densatur, concrefcit.*
Skrzydasty / *Alatus, pennatus eques.*
Skrzydło w ptakow / *Ala avium, ala apum, pennæ muscarum, locustarum.*
Skrzydło w sylvie / *Alæ legionum, equitum.*
Skrzydłowy / *Alarius, alariæ cohortes.*
Skrynia / *Scrinium, arca, cista.*
Skryńka / *Skryńca.* *Arcula, cistula, scriniolum.* (Ci.
Skrypi / *Skrypienie.* *Stridor, strepitus ianux, argutatio lecti.*
Skrypanie drzwiami / *Stridorem motu valuarum edo.*
Skrypanie na skrypcach / *Rado chordas.*
Skrypek / *Fidicen, m. Lyristes, a. m.*
Skrypiacy / *Stridens ferra, plaustrum.*
Skrypice / *Fides, s. Lyra, a.*
Skrypie / *Strideo, strido, s.*
Skubie ptaka / *Vello, carpo lanam.*
Skubienie / *Vellitatio, vulsura, depilatio.*
Skupienie / *Vel skupiacz rzeczy strawne.* *Obsonator.*
**Skupienie tego / zgromadzenie. *Conglobatio, coaceruatio, constipatio hominum.*
Skupiony żołnierz / *Confertus, conglobatus, coagmentatus miles.* **Skupny** / *Vendibilis oratio, orator.***

- Skupowante strawy!** Obsonatus, *us*. Cõemptio.
Skupute col! Cõemo, commercor.
Skurzam col! *Vide* **Karze.** **Skurzente!** Contractio, conuul-
 sio neruorum
Skuteznie! Efficienter, efficaciter.
Skuteznosc! Efficacitas, efficacia.
Skutezny! Efficax homo, efficiens causa.
Skutek! Effectus, effectum, euencus, exitus, *us*. Euentum.
Skwapiam sie! Præcipito, festino, propero.
Skwapiaute sie! Festinatio, præcipitatio.
Skwapliwie! Præmaturè, præcipitanter.
Skwapliwy! Properus, præceps.
Skwark! Cremium.
Skwartz! Frigo adipem, aruinam.
Skwierzacy! Stridulus. **Skwierz!** Strido, instrido
Skwierz plãgliwie. Quiritor, gannio.
Skwierzek! Querulus, queribundus.
Skwierzente! **Skwierk.** Quiritatio, gannetus.
Skwinancya! **slinogor.** Synanche, *es*, *f*. Angina, angor
Slãbiete! Debilitor, vacillo memoriã. (faucium,
Slãbiza! Hypochondrion.
Slãbo! Languidè, infirmiter, debiliter.
Slãbosci! Debilitas, infirmitas, impotentia, fragilitas.
Slãby! Infirmus, imbellis, debilis, languidus.
Slãd! Vestigium.
Slãd trãce! Falsa vestigia pono. Turbo vestigia fugæ.
Slãd zostãwusc! Imprimo. relinquo vestigia in aliquo loco.
Slãdowãnte! Indagatio, peruestigatio, indago, *onis*.
Slãdowãnk! Vestigator, indagator.
Slãdusc foga! Vestigo aliquem, premere alicuius vestigia.
Slãmusc rzek! **slãdzãwke.** Retare flumen, Purare limum
 piscinæ.
Slãwã! Fama, gloria, gloriola, adorea.
Slãwte foga! **slãwnymcynt.** Prædico, *us*. Celebro ali-
 cuius laudem, magnifico, nobilito aliquem.
Slãwte sie! *Vide* **Styne.**
Slãwtente! Prædicatio, celebratio.
Slãwnie! Celeberrimè, celebriter.

- Stawny / Celebris, illustris, clarus vir.
 Staz / Melua, Malache, *es, f.* Maluaceus, *subst.*
 Staz wielki lesny / Hibiscum, hibiscus.
 Staz wysoki pionny / pieclisty, Alcea, Alhæa.
 Sledz / Chalcis, *idis, f.* Halec.
 Sledziowka / Ore Cadus falsamentarius.
 Slep / Myops, nyctalops, Male luminatus.
 Slepianie / Caligatio, luscitio, *onis.*
 Slepota / Cæcias, orbitas luminis.
 Slep / Cæcus sum, orbatus, luminibus, cæcatus.
 Slezak / Silifias.
 Slimaka skorupa / Concha, testa limacis. (stris.
 Slimak / Limax, *m.* & *f.* Limaces. Cochlea terrestris, *syue-*
 Slina / Saliva, pituita tenuis, sputum tenue.
 Slina szty / Salinosus humor. *Slina sie / Salino, as.*
 Slinogoz / Stelimus.
 Sliwa / Labricus, labidus. *Sliwa / Lubricè.*
 Sliwa co cynia / Lubrico. *Sliwosc / Lubricum, subst.*
 Sliwa drzewo / Prunus, *f.* *Sliwa owoc / Prunum, n.*
 Sliwa Wegierska / Pruna Damascena.
 Sliż / sliżyk. Mustela fluviatilis minima. Cobitis fluviatilis.
 Stod / Matum, Tostum madefactum hordeum.
 Stodlawy / Subdulcis, duciculus.
 Stodły / Dulcis esca, pradulcis, nectareus, mulseus musteus.
 Stodła drzewo / Celtis, acrifolium.
 Stodło / Dulciter, dulce, dulcissimè.
 Stodłosć / Dulcedo dulcitus, mellinia.
 Stodnie / Stodnieta. Dulcesco, dulceo.
 Stodownik / Braxator, factor bynes.
 Stodys / Stodła piła. Melites, *e. m.* Promullis, *f.*
 Stodze co / Edulceo, dulco, indulco.
 Stodziny / Siliqua, inrita, *e.*
 Stodziona / stodziona. Lien, *m.* Splen, *m.*
 Stodzony chorobe cierpiacy / Lineosus, spleneicus, sple-
 Stoiel / Pyxis, *idis, f.* (nicus,
 Stoma / Stramen, *n.* Stramentum, culmus.
 Stomiany / Stramenticulus, stramineus.
 Stos / Elephas, elephancus,

- Slońce / Sol, iubar.
 Słoneczny / Solaris annus, lumen solare.
 Słoniná / Lardum, laridum.
 Słoniowá traba / Proboscis, f.
 Słoniowa łosć / Ebur, m. Słoniowy / Elephantinus.
 Słoniowy / 3 łosćí słoniowey. Eburneus.
 Słono / słona potrawá, Salsum. Słonosc / Salsitudo, sal-
 sago aquæ marinx. Słony / Salsus, præfusus, salmacidus.
 Słosarz / Claustrarius artifex.
 Słow własność / *Side Wyklad.*
 Słowa gęść / Syllaba.
 Słowak / Sclauus, sclaninus, Sclauus.
 Słowiensta ziemia / Sclauonia, Sclauonia.
 Słowik / Philomela, Itecinia, acredula, Aedon, *onis, f.*
 Słowko / Vocula, verbum.
 Słownik / wołabularz, Nomenclator, m, Dictionarium.
 Słowo / Verbum, dictum, dictio.
 Słowo łacińskie zle / Barbarismus.
 Słub / obietnica Bogu wżyniona / Votum, sponsio.
 Słub małżeński / Fides, iura conjugalia, connubialia.
 Słubie co Bogu / Voueo votum. Obstringo me religione
 voti. Słubie co komu / *Side Obiecuie dobrym słowem.*
 Słuch / zmysł. Auditus.
 Słuchacz / Auditor, auscultator.
 Słuchalnia / mięysce do słuchania. Auditorium plenum.
 Słucham tego / Attendo, excipio verba, præbeo aurem.
 Sługá / służebnik / Famulus, pedisequus.
 Sługá mięyski / Minister, actor publicus.
 Słup / Palus, Słup łamienny / Columna.
 Słup gworograniasty / Pyramis, *idis, f.* Obeliscus.
 Słup nagrobkowy / Mausoleum, stela.
 Słupik / Columella, stela, Słupnik / Scilites, m, a.
 Sług / Sługá. Equum est, æquitas.
 Sługanie / Meritò meritissimo, iure & merito, iustè, rectè.
 Sługiny / Iustus, æquus, causarius, competens iudex.
 Sługba / Ministerium, famulatus, seruitium.
 Sługba stolowa / Abacus, m.
 Sługá komu / Seruio, famulor alicui.

- Stużebnicá!** Famula, ancilla, ministra, pedisequa.
Stone! Floreo, floresco, innotesco pictura.
Styż! Heus, heus tu, eho, eho tu.
Styżel! Audio, peruenit, accidit, permanauit ad aures meas.
Styżenie! *Side Stuch.*
Smáczno! Suauiter, iuuius odore. Iucundè. Sapidè bibere, edere **Smáczny!** **Smáczowy.** Suauis, in gustu tener.
Smagam łogoi! *Side Sieta biczem!* rozga.
Smagantec! Verbero, *onis.* Flagrio, *onis, m.*
Smákl! Sapor, gustulum dulce & amarum.
Smákuje tá rzez! Sapit iucundissimè aliquid.
Smákuje zego! *Side Kóstuje zego.*
Smálcowány! Adipatus. **Smálectopiony!** Adeps liquatus.
Smárl! **smárki.** Muccus, pituita nasi.
Smárkan! Muccum naribus traho.
Smárkaz! Muccosus, mucculentus.
Smarownia! **izdebka.** Vnctorium hypocaustum.
Smarowánta szużacy! Vnctorius.
Smarownik! Vnctor. **Smáruje col!** *Side Uamázuje.*
Smáze! Frigo, *is.* Alfa, frixa, iurulenta. Frictum reddo.
Smáżony! Frixus, frictus ex oleo.
Smeece sie! Mœreo, mœrore conficior. Affigor, vrgeor, *an-* or. dolore. In mœsticia sum, incessit mœsticia animos.
Smelc! Encaustum. **Smelcarz!** Encaustes *a, m.*
Smelcowány! Encaustus. iniustus.
Smelcuz! Exhausto aliquid pingo. Inuro.
Smeteł! Triticia, mœror, mœsticia, mœsticudo.
Smetnie! Mœstè, tristitius.
Smerny! **smutny.** Mœstus, tristis vultus, æger animus.
Smiedáwy! Subaquilus, subfuscus homo.
Smiedosć! Pulligo luror. **Smiedy!** Aquilus color, luridus.
Smiedo cynt! Fusco, *is.* Offusco.
Smiateł! Audaculus, seroculus.
Smiatosć dobrá! Audencia magnanimitas, animositas.
Smiatosć zła! Audacia proiecta, licencia. (nè.
Smiaty! Animosus, magnanimus, confidens, animatus be-
Smiaty názoyt! Audax ad facinus, proiectus ad audiendum.
Smiaty wżyneł! Ausus, *us.* Ausum, *u.* *sustant.*

- Smiech/ Rīfus, *us*, Rīfio, Smiech zbytni/ Cachinnus,
cachinnatio.
- Smiech zmyślony/ Sardonius rīfus.
- Smiechu godny/ Riāculus, ridendus, ridicularius.
- Smieci/ Quisquiliæ, *f plur.*
- Smiete sie/ Rideo, rideo rīfum, edo rīfum, corrideo.
- Smiete sie zbytnie/ Cachinnor, cachinne, *us.*
- Smiele/ Animosè, audacissimè, fidenter.
- Smiele nãzbyt/ Audenter, audentius.
- Smitem/ Audeo, aulim dicere, confirmare.
- Smierci/ Mors, fatum, mortalitas, extinctio, letum.
- Smieci prãgnie/ Mori cupio, mortem opto.
- Smierdzacy/ Fætīdus, sordīdus, putridus, graueolens.
- Smierdzi/ Fæteo, male oleo, sordescō, puteo, exfordescō.
- Smiertelnie/ Letaliter, mortifere vulneratus.
- Smiertelnośc/ Mortalitas
- Smiertelny/ Mortalis vita, mortale corpus.
- Smiertelny grzech/ Mortale, letale, capitale crimen.
- Smieszal smieszli strote. Concito, excito, moueo rīfum,
commoueo, cachinnos, Smieszal/ Sannio, *onis*, Rīsor, ar-
rīsor. Smiesznie/ Ridicule, subridiculè.
- Smiotãna/ Flos lactis, Cremior, pingue lactis.
- Smole/ Draco, *m*, Draeuncalus.
- Smotã/ Pix liquida, arida, concreta. Maltha,
- Smolãny/ ze smoly. Picinus, piceus imber.
- Smolãny piec/ hutã. Picaria, *e*, Vel Piccarta, *e*,
- Smolarz/ Picis coctor.
- Smote pale/ Picem excoquo.
- Smole/ Decoloro. *vide* Wãsmalam.
- Smolnicã/ *vide* Wãznicã.
- Smolny/ Gummosus, resinofus.
- Smolony. Picatus, pinata vasa, picatus.
- Smrod/ Fætor, putor, olor, pædor.
- Smrodliwe mteysce/ Olenticetum, fœtutina.
- Smrodliwe. Sordidè, putidius.
- Smrodliwy/ *vide* Smierdzacy.
- Smrodzel/ Excito aerem odorem.
- Smysz/ Numella, *inde* Numellatus canis.

- Smygeſi** Plectrum, pecten, *m.*
Smyſi Fur rerum paruarum, furunculus congero, circumforaneus cantor, hilarodus.
Smyſami Vide **Ktádœ**.
Smyſi Sensus mentis, ſenſilis res.
Snáſi Forte, ne forte mirere, (gtuenter.
Snádnſi Accommodatè, aptè, appoſitè, commodè, conſuètoſè, Commoditas, habilitas, facilitas,
Snádnſi Idoneus. Vide **Spoſobuy**.
Sni mi ſieſi Somnio aliquid in ſomnis, videre aliquid.
Sni mi ſie pluzáwteſi Libidinoſum ſomnum habeo.
Sniadámi Lento, *as*. Lentaculum fumo.
Sniadánteſi Lentaculum, tentatio.
Sniegi Nix, *f.* inde **Snieg padaſi** Ningit.
Snopſi Manipulus, Merges, *itis. f.*
Snuſi Euolio glomum, ſila conuoluto, diduco.
Sobáſi Vide **Pis**.
Sobie dobryſi Sibi natus, ſibi placens, ſuis commodis natus.
Sobie panſi Vide **Swoobodny**.
Sobie co gynciſi Sibi canere.
Sobolſi Martes Scythica, zeqellinus, ſobella.
Sobotáſi Sabbata, *orum, n. pler.* Dies Saturni.
Sobotáſi Palilia. **Socháſi** Furca,
Socewicáſi Lens, *lentis, f.* Lenticula.
Socewiczyſi Lenticularis figura.
Soey ſieſi ſoſ puſza. Eliqueſcit olea.
Soſ cieſacaryeſi Succus lactis, liquamen, liquor vini.
Soſ dizew Lacryma, ſuccus arboris.
Soſ miodowyſi Melligo, mellitus, melbigenus ſuccus.
Soſ winnyſi Fæcula. **Soſ wytylozonyſi** Succus expreſſus.
Soſotſi Falco, capys.
Solſi Sal, *m. aliter* Hoc Sal, *n.*
Sole colſi Sallio, *ſallis, iiii.* Aſpergo aliquid ſale.
Solenieſi Saltura, ſaltura,
Solna goráſi zupa. Salina, ſalis fodina, *Vel* ſalifodina.
Solnizkáſi Salinum, ſalilum, ſelina, *e.*
Solnſi Salinator, *Vide* **Práſol**.
Solonyſi Sale compertus, ſalitus, *Vel* ſallitus.

- Sopel/ Sciria, *a*
 Sosná borowá/ hoyřá. Pinaster.
 Sosná šadroná/ Pinus, f. 2. & Pinus sativa.
 Sosná kluřta/ Teda.
 Sosníná/ sosnowy bor. Pinetum, pinifer locus.
 Sosnorodny/ Pinifer mons.
 Sosnowa žywicá/ Pineae resina. Sosnowy/ Pineus.
 Sořřá/ Canteriolus, bacillum furcillatum, furca.
 Sowá/ Noctua, cicuma, & cecuma, & cerua.
 Sowá lezna/ ruřňas. Bubo, m. & f.
 Sowi/ Noctulus.
 Sořřá/ Pica glandaria, garrulus.
 Spác idel/ *vide* *Idespac*.
 Spadam; egeol/ Cado ab alto, ex equo, de equo. Decido,
 delabor ab alto defluo, prolabi ex arbore.
 Spadam ná co/ Decido in præceps, cado pronus in pectus.
 Spadante/ Casus, lapsio. Spadnientie/ Fractura ossis.
 Spadeř wilgotnořci/ descens. Destillatio.
 Spadeř mářetnořci/ Deuolutio, & deuoluta bona, obuena-
 Spadnientie/ Lapsus. *Idio.*
 Spářam co/ Conglutino, compinguo aliquid, agglutino,
 consolido, coaduno, concorporo aliquis, coagmento.
 Spářa řie co/ Coalescit, coit vulnus, cicatrix.
 Spaleniá godny/ Vřtalandus, flammendus.
 Spalenié/ Exustio, combustio.
 Spalé co/ Ego, Cremare urbem, equos, Vřtulo, comburo,
 concremo aliquid. Deurere vicos.
 Spalony/ Combustus, cinesactus.
 Spářelíná/ Ambustio.
 Spář/ spářicenié. Depastio animalium.
 Spářam byřtem/ Depasco alienam possessionem.
 Spelniám/ pelnte obietnice. Persoluo, compleo promi-
 sum, exsoluo promissa, sto, satisfacio promissis.
 Spetány/ Conpendius, inæxus compedibus.
 Spiacy wtele/ Somniculosus glis.
 Spiagřá chorobá/ Lethargus, morbus lethargicus.
 Spiagře syniacy/ Somnifer, somnificus.
 Spiagře mářacy/ Lethargicus.

- Spia** / Dormio, ad lucem dormio, somnum expro, graui somno p̄mor, Arctior me somnus, complectur.
- Spie ſtábo** / Interuigilo, corybantio, *as*.
- Spieg** / **spiegierz** Explorator, ipeculator, inquisitor, iustrator, circitor **Spiegowanie** / Exploratio.
- Spiegierzeſi** / Speculatorius, exploratorius.
- Spiegure** / Exploro littora, fines, lobos nouos, Speculor, exploro itinera.
- Spieſze ſie** / Propero, feſtino, celero.
- Spieſzenie** / Properatio, feſtinatio, acceleratio. (rato)
- Spieſno** / Feſtinanter, properé, properatò, feſtinatò, matu-
- Spieſny** / Feſtinus, properans, properus, feſtinatus,
- Spiewak** / Cantor, canator, modulator,
- Spiewam** / Cano, occino, canto aliquid, cantillo, modulor, ſuccino. **Spiewanie** / Concentio, concentus, canus, cantatio, occentus, *is*. Modulatio, incentio.
- Spiw koſciach** / Medulla in offibus.
- Spiſnac ſie** / Conſpirare in vnum, in aliquem.
- Spiſnienie** / Comitio, conſpiratio, cunſoederatio.
- Spiſnam eo** / Colligo, *as*. Conſtringo catenis.
- Spiſnante** / Colligatio.
- Spiſ** / **Spiſta ziemia**, Scepuſium.
- Spiſ żołnierski** / Materis, *f*. Pilum.
- Spiſek** / Conſcriptio, breuiarium.
- Spiſnicy** / Pilani, pilare legiones.
- Spiſute co popiſute co**. Recenſeo, recognoſco, conſcribo exercitum. Recognoſco ſupelleſtilem, numerum gregis.
- Spiſa** / Æs caldarium, æs fuſile, æs campanum.
- Spiſa / co gotowo w ſpiſarni**. Penus, *m. f*. Commeatus, annonaria prouiſio. Alimentaria res. (rium, *n*.)
- Spiſarna** / Cella penuariaria, mellaria, promptuaria, Pena-
- Splecienie** / Symplegma, *is, n* Complexio, contextio.
- Spleciony** / Mucidus vinum mucidum, mucoré contraxit.
- Spleſniaty** / Mucidus, vinum mucidum, mucoré contraxit ſeu. Emucidus, emucida vitis.
- Splotak** / Diluere lacrymis vnguenta. Terra pluuijs abluitur
- Splotiaty / popety**. Cano ſitu obductus color,
- Splugawienie** / Inquinatio,

- Splugawiony!** Inquinatus, impiatus.
Spluwag Sputator. **Spluwam!** *vide Plute.*
Spod Spodof do zego. Ima superficies alicuius rei.
Spodni Qui subter est.
Spoonica! Subligar, *z.* Perizoma.
Spoosiany! Speratus, sperabilis.
Spoosiewantel Præsumptio.
Spoenie! Coagmentatio, constructio corporis humani.
Spotony, Compactus, coagmentatus, aptus, connexus, coad-
 ditus. **Spoisto zlagysto!** Adhæse, coibiter.
Spoisty! Compactilis, iugabilis.
Spooyna mysl! Enthymia, tranquillitas animi.
Spooynie! Quietè, sine tremore, tranquillè.
Spooynosé! Tranquillitas vitæ, anni.
Spooyny! Tranquillus, placidus, quietus.
Spooyny testem! Bono, quieto sum animo.
Spooyziedzic! Coheres, collegatarius.
Spoeznie! Spotem. Inuicem, vicissim, mutud.
Spoeznosé! Communitas, communio.
Spoezny! Communis, promiscuus vsus.
Spotkac z ktem! Commercio habeo cum aliquo. **Socia**
 cum aliquo studium. Est mihi cum aliquo communicatio
Spot mieżkam! Cohabito, vnâ habito. **Commaneo.**
Spot mieżkaniem! Contubernium.
Spot mieżkaniem! Contubernalis.
Spot pascel Compasco, vnâ pasco.
Spot pite! Compoto, compotatio.
Spot pitacy! Combibo, *onis.* Compotor alicuius.
Spot profacy! Riualis, competitor.
Spot stozze! Confideo, assideo alicui.
Spot wczni! Condiscipulus.
Spot żalute! Condoleo, compatior.
Spot życie! Conuictio, conuictus, *us.*
Spot yracy! Conuictor.
Spot! **Sporek.** Altercatio, contentio, concertatio, certamen
 controuersia, Disceptatio, certatio, differatio.
Spornie! Pugnaciter, controuersè, contentiosa & litigiosè.
Spornosé! Pugnacitas,

Sporuy/ Sprzedny. Contentiosus, refractiosus, controuersus, litigiosus, repugnans.

Sporuy/ Grandis, grandiculus globus, vegrandis.

Sporzadzam co/ rozporzadzam. Ordino, dispono, instruo copias, dispenso res domesticas.

Sporzadziciel/ Ordinator.

Sposabiam sie/ Apto me, comparo me antè.

Sposob/ postepet. Modus, ratio, conditio.

Sposobnosć/ Qualitas, opportunum. *Vide Snađnosć.*

Sposobny do czego/ Accomodatus, appositus, aptus alicui rei,

Sposobuy testem/ Sum aptus, idoneus.

Spospolitowany/ Diuulgatus, inuulgatus.

Spowiadam sie komu/ Edo, loquor nomen.

Spowiadam sie grzechow/ Confiteor peccata.

Spowiednik/ A confessionibus, iudex conscientie alicuius, Confessarius. **Spowiedz/** Confessio culpa.

Spowinowazam kogo/ Congenere aliquem.

Spowinowazam sie z ktem/ Deuincio me affinitate alicui.

Spracowanie/ Lassitudo, fatigatio, defatigatio.

Spracowany/ Defessus, defatigatus, fessus, lassus de via, lassatus in aliqua re, exantlatus.

Sprawa/ potrzeba/ Negotium, munus, causa.

Sprawa/ dzelo. Actus, factum, facinus magnum.

Sprawa sadowa Lis, litem perdere, quaestio.

Sprawca iakcy rzeczy/ Factor, auctor, suaser, administer.

Sprawiane sie d sadn/ Causa dictio, reatus. (instructor.

Sprawiedliwie/ Iuste, optimo iure.

Sprawiedliwosc/ Iustitia, aequitas, ius.

Sprawiedliwy/ Iustus, aequus, iustitiae tenax, seruantissimus aequi, aequus magistratus, aequa lex, aequum ius.

Sprawienie czego/ Confectio, executio negotij.

Sprawla/ Negotium.

Sprawnie/ Pericè & certa ratione.

Sprawuy/ Industrius, pragmaticus, actiuus, factiosus.

Sprawowanie rzeczy/ Actio rerum, vitæ. Curatio & administratio rerum. Procuratio negotij publici.

Sprawowanie sie czego komu. Satisfactio.

- Spráwowańte páństwá/** Gubernatio, rectio, procuratio, administratio Reipubl.
- Spráwuje co/** Conficio aliquid, efficio opus.
- Spráwuje wesele/ bąńket.** Celebro, conficio nuptias.
- Spráwuje sie o co komu/** Purgo me alicui de aliquo, reddo alicui rationem vitæ, sententiæ mæ. Causam dico.
- Spráwuje co roszkano/** Patro, perago iussa, exequor, facio, capello imperium, Exequi præcepta.
- Spráwuje sie do bżze/** Gero me honeste, bene rem gerit suam.
- Spráwuje sobie bżte/** Comparo mihi supellectilem.
- Sprochnálosi/** *Side Prochnienie.*
- Sprochnáty/** Cariorius, versus in cariem, puter palus.
- Sprofánowác co swietego/** Profanare sacra.
- Sprofánowánie/** Profanatio, exauguratio.
- Sproszte/** Sordidè, turpiter, impure viuere, obscenè.
- Sprosznosci/** Turpitude, obscenitas, deformitas verborum.
- Sproszny/ nieczysty** Impurus, lutulentus, immundissimus, turpis homo, obscænus sermo, maculosus homo.
- Sproprowadzam Fago szad/** Deduco aliquem deorsum.
- Sprys/** *Side Szyszał.*
- Sprys/ drag przewozniczy.** Contus, *m.*
- Spryszony/** Pustulatus ab igne.
- Sprzatam co/** *Side Oprzetam.*
- Sprzatnac co/ szczynie wkrásci.** Conuassare aliquid.
- Sprzeciwiam sie komu/** Aduersor, obisto alicui, contradico, resisto, repugno alicui. Obtrecto causæ alicui.
- Sprzegam sie z ktem/** Altercor, conteneo in aliquem.
- Sprzegny/** *Side Sporny.*
- Sprzegacz/** Iugarius, coniugator.
- Sprzegacz bydlo/** Coniugo boues.
- Sprzet wżelaki/** Supellex, *f.* Utensilia, *ium.*
- Sprzetay bydla/** Iumentum, subiugia in plostrum, in aratrum,
- Sprzetony/** Coniugus.
- Sprzyciam komu/** Fauco, cupio alicui. Libentissimè alicui tribuo, studeo. Deditus sum alicui.
- Sprzycianie/ szysliwosci.** Fauor, beneuolentia, gratia, fauentia, aura popularis.
- Sprzycianie/ szysliwie.** Fauorabiliter, gratiosè.

- Sprydzny/ zyciwy.** Fauens, fautor, studiosus, studiosissi-
Sprzymierzenie/ Confœderatio. [mus mei
Sprzymierzony. Fœderatus populus, obligatus fœdere.
Sprzysięgam sie/ Konfederuje. Coniuro, coniurationem
 facio contra aliquem, fœderor.
Sprzysięgły/ Coniuratus, coniurator, conspirati.
Sprzysiężenie/ Coniuratio.
Spuchły/ Vide Puchline cięptacy.
Spust/ Spuszczanie stawy. Effusio lacri.
Spust v bram mieyskich/ Catharacta, e.
Spustny/ onęciagnionych rzekach. Remisarius veâis,
 remisarius. **Spustny/ al. Spustna rzeka/** Nauigabile flumē.
Spustozenie/ Vastitas, vastitatio, depopulatio, expopulatio.
Spuszczam co z gory/ Demitto aliquid calo. (desolatio.
Spuszczam/ Vide Zniczam.
Spuszczam/ zwieszam glowe. Demitto caput, manus, hu-
 meros. Remitto aures. **Spuszczam oczy w ziemie/** Sub-
 mitto oculos. **Spuszczam luk/** segar. Remitto arcum, re-
 tendo, laxo arcum. **Spuszczam co woda/** Deuho aliquid
 flumine. **Spuszczam staw/** Emitto, educo lacum.
Spuszczam vrazd komu/ Delego, demando officium alicui.
Spuszczam co z reku/ Dimitto.
Spuszczam psâ z lancuchâ/ Soluo canes.
Spuszczam mroz/ zimâ. Remisit hyems, frigus.
Spuszczanie nâ dol zego/ Demissio, submissio.
Spuszczanie luku/ Remissio, laxatio.
Sprycham co/ fogo. Detrudo aliquem, deturbo.
Srebrna gora/ Argentifodina, argentaria, e.
Srebrni monetâ/ Siclus, stater, argenteus.
Srebrny/ Argenteus, denarius, argentea arena.
Srebro/ Argentum. **Srebro żywe/** Argentum viuum.
Srebro czyste/ brant. Argentum purum, excoctum.
Srebro wyborne. Electrum.
Srebrowy/ Vide Kredencarz.
Srebrowy/ do srebrâ. Argentarius.
Srebrzysty/ Argentosus, argentatus, inargentatus.
Sroga rzec/ Immane, dictu: infandum.
Srogi nâ weyrzeniu/ Seuerus vultus, trux aspectus, oculi
 truces. **Srogim/**

- Strogiem!** okrutnym czynie. Effero hominem.
Stogo! Truculente, torue, inspicere aliquem, atrociter.
Stogóś! Seueritudo, seueritas, immanitas, duritas, toruitas.
Stośa! Pica.
Stom! Stomam sie. *Side Wstydze!* *Wstydám sie.*
Stomornie! Indignè oppidum captum, indignissime, turpiter.
Stomotny! *Side Wityduwy!* *Plugawy.*
Stoże sie! sterdze sie. Facio me ferocem alicui.
Stożesz! Grassor, grassatur pestis. sauius.
Stredni! pośredni. Medius, intermedius.
Stredni punkt! Centrum, punctus.
Stzezoga! Vredo *nis.*
Stzod zego! In medio foro, adulto vere.
Stzoda! Dies Mercurij, feria quarta.
Stzodek zego! Medium, recedere de medio.
Stzoni! Pruina, semiconcretus ros.
Stzenisty! Pruinosus, pruinosa regio.
Stacy! Lactens, *Side Ofesek.*
Stac przestate! Desugb, abiactor.
Stac dacie! *Side Zarwie pierstami.*
Stanie piersti! Suctus lactis.
Stepiersti! Sugo vbera.
Stagam co na doll! Deuoluo aliquid.
Stagam bitwe! *Side Potybam sie.*
Stadem! *stádami.* Gregatim volant graculi.
Stadolo! Coniugium.
Stadnik Fosi! Admirarius, emissarius equus.
Stadnik! *wodz stada.* Armenti grex, ductor gregis.
Stado bydla! Armentum, grex, armentorum, ouium, iudorum, equorum.
Stagiew! Dolium, iabrum vinaticum.
State roley! Iugerum Polonicum, stadium.
Statesie! Fio, consistit aliquid, euenit, effit.
Stal! Chalybs, *m.* Stomoma, *atis, n.*
Stale co! Chalybe roboro.
Stals! moeno. Firmè; firmissè, fortiter.
Stalente zego! Roboratio ferri chalybe.
Stalony, Chalybe roboratus.

- Statość/ státeczność.** Firmitas, firmitudo, soliditas, stabilitas, constantia animi.
- Staly/ státeczny.** Constans vir, firmus amicus, perpetuus amor, solida mens, gratia perseverans.
- Stami/** Cen-uriam.
- Stan/** Ordo Senatorius, equester, mercatorum, oratorum,
- Stanać ná gym/** Insistere digitis, ramis.
- Stanać v práwá/** Comparare. Respondere citatum.
- Stanie/** Statio. **Stanie v práwá/** Vadimonium.
- Stánowie co/** Statuo ius, construo, fancio legem, destino diem necis. **Stánowie co v stebiel** Propono mihi aliquid, propositum habeo, decerno causidicum.
- Stánownie zego/** Latio, sanctio, constitutio.
- Stánowisko/** Stabulum, statio, mansio, stabulatio.
- Stánownicy/** Epistathmus, designator hospitiarum.
- Stepam.** Tollo, facio gradum, Grandio gradum.
- Stapaniel** Vide **Xrof.**
- Stapor/** Pilum farrearium.
- Stáram sie o co/** Curo aliquid, curo vt, curo negotia, curo faciendum sumus. habeo curae aliquid.
- Stáranie/** Cura, curatio & administratio rerum.
- Stárgány/** Eneruatus homo,
- Stárcel/** Vide **Dziad/ Stárka/** Vide **Bábá.**
- Stárodawny dom/** Fundatissima familia, vetus prosapia, & multarum imag num. Antiquissimū vetustate municipiū.
- Stárość/** Senectus, ætas acta, exacta, decursa, confecta, in-
- Stárość/ al.** Vetustas vini, vetustax edax. { grauescens.
- Stárości/ do stárosty należacy.** Præfidalis, Præfectorius.
- Stárosta/** Præfectus Regius, Præses vrbi, Capitaneus.
- Stárostwo/** Præfectura, Satrapia, Capitaneatus.
- Stároświecki/ stárożytny.** Priscus, vetustus mos, prisca religio, obsoleti mores, cana antiquitas cana morum ma-
- Stároświecki/** Antiquo more. [turitas.
- Stárożytnie/** Moribus antiquis viuere, priscè, seuerè, gra-
uiter agere cum aliquo. Mose maiorum.
- Stárożytność/ stárodawność.** Vetustas, antiquitas, prisca viuendi forma, antiquitas generis.
- Stárzy lity/** Natu grandior, senjor, maior natu.

- Stárušek!** Senex, *subst.* Verendus, intualidus senex.
Stáry! *adiect.* Senex, prouectus ætate, plenus annis, grandæuus, vetulus hmo, veteranus bos.
Stáry! *Aglopi.* Verus puer, præter ætatem stultus.
Stary žolnierz! *vide* **Žolnierz Stáry.**
Stáryjsi sie! Senesco, vetustesco, veterasco, vetero.
Stáryzná! Veteramenta, *orum.*
Stárynie! *vide* **Stale!** **powážnie.**
Stárynie! Maturesco, canesco.
Stáryny! Maturus annis, animo & æuo.
Stáre! *nočynie.* Vas, *Vass.* *n. plur.* vasa, *orum.* Vasculi.
Staw wodny! Stagnum.
Staw w cieł! Articulus, artus, *hi.*
Stawam gospoda v łogo! Hospitior apud aliquem, hospitium est mihi cum eo.
Stawiaszká! *pisánie.* Character rectus.
Stawiam eo! Statuo crateras, machinas, Loco aliquem colloco tabernaculum, constituo.
Stawiam eo przed oczy! Præpono ante oculos periculum, pono in oculis & aspectu. Defigere in oculis & mentibus.
Stawiam bási! Cucurbitas corpori adhibeo, admoueo. Cucurbitis curor. Ventosis cucurbitis humores extraho.
Stawiam eo we grze! Pono aliquid, prouoco in aleam.
Stawiam łogo gozie! Sisto aliquem.
Stawiam łogo! *stebte.* Præsento aliquid alicui, exhibeorem, adstituor tribunali.
Stawiam sie mæinte! Foruter ago, virum præsto.
Stawioło v młyn! Obiectaculum, obturamentum emissæ.
Stáymá łosiska! Equile, præsepe, *s, n.* (rij.
Stek ledákákiey wody! Colluuias, confluentia.
Stek domowy! Fusorium, lauatrina.
Stek łotrow! Sentina vrbis. Reipubl. Essenorum gens.
Stekam! Gemo, gemisco, dare, edere gemitum.
Stekánie! Gemitus lamentabilis.
Stepá! Tudicula, -pila lignea.
Stec! Clauus, gubernaculum, moderamen.
Sternik! Gubernator, moderator nauis.
Styprowánie! Gubernatio clauis.

- Sterufe!** Gubernu nauem, clauem teneo.
Stlacami! Condensu, cogo in duritiem lac.
Stlacanie! Densatio, constipatio.
Stluzenie! Contusio, conuassatio, concussio.
Stluzony! Contusus, concussus.
Stogegol! Centum currus, centeni anni.
Stogek wostowy! Globus cereus.
Stoaystosc! Deuexitas loci, insulae.
Stozysty! *Side Przykry.*
Stodola! Horreum, nubilarium, farreum.
Stofuntowy! *Side Cetnarowy.*
Stog staná! Aceruus, meta feni grandis.
Stoglowy! Centiceps.
Stoie ná nogách! Sto, rectus assisto.
Stoie oko! Circumsto aliquem.
Stoie przy tem. Haud muto factum, sto in fide.
Stoie weblé kogo! Adsisso, adsto ad tumulum.
Stoie zdala! Longius adsto.
Stozegar! Horologium quiescit, silet, non rotatur.
Stoit to za tyle! Stat magno precio, constat tot millibus.
Stokwisi! Muriatica, *orum.* Salsamenta arida.
Stokroc! Centies. **Stokrotnie!** Centuplicatio.
Stokrotny! Centuplex, centesimus, centuplus.
Stol wselaki! Mensa uiuaria, deorum, escaria.
Stol kamienny do rachowania! Abacus, *m.*
Stolarz! Arcarius, arcarum faber.
Stolec potrzebny! Lasanum trulla, sella pertusa familiaria.
Stolecne miasto! Vrbs Regia.
Stolica! *Przešlo.* Sedes honoris, sella aurea Cæsaris, solium regale, aureum. **Stolica sedowa!** Tribunal.
Stolica dygnitarzow Rzymskich! Curulus, *f.* Sella curulis.
Stolnik koronny! Dapifer, structor mensæ.
Stolowa izba! Triclinium.
Stolowe nogi! Trapezophoros, repositorium.
Stonog roba! Tylus, multiples, oniscus.
Stonog morze! Scolopendra, centipes.
Stopa v nogi! Planta, ima pedis.
Stopa wyrazona! Vestigium.

- Stopieſi / Gradus, Stopniſty / Gradatus.**
Storeſi / Centimanus.
Storczypietá / Chelplivy. Ostentator, affectator.
Stos drew / Strues lignorum.
Stosowane / Accomodatio.
Stosute co z gym / Side Przykownywan.
Stowárzyſtwe / Confociatio, confederatio.
Stowárzyſtyc kogo z ktem / Sociare aliquem cum aliquo.
Stozárníſty / Centigranus Frumentum centigranum.
Stracám co / kogo; Detruo, decutio caput.
Stráchy / Horror, terror, horribilis formido.
Stráchy nocne / poſuſy. Lemures, ſpectra, laruæ, vmbrae.
Stráce puſzka groch / Siliquatur.
Strag / w ſtragu groch Faba in ſiliquis.
Stracyna od grochu / Siliquæ.
**Stráſe kogo / Timore afficio, terreo cedæ, facio pauorem.
 incutio terrorem, in metum aliquid traho, territo nimis.**
Stráſenie / Terroris iniectio, terrificatio.
Stráſliwie / Formidolose, terribiliter.
**Stráſliwy / ſtráſny. Truculentus & terribilis aspectu, fe-
 ralis, horribilis, tremendus, horridus.**
Stráſydło widome. Terriculum, formido.
Stráwa / Cibaria, *or. 177.* Victus, *105.* Obſonatus, *100.*
Stráwa bydłeca / Pabulum.
Strawienie poſárnu / Concoctio.
Strawienie pienedzy / Conſumptio, abſumptio.
Stráwno tu / Sumptuoſe hic viuunt.
Stráwny, do ſtráwy nalezacy. Esculentus, pabulatorius.
Stráwny / Iáchny ku ſtrawieniu. Coctibilis.
Stráwute ſie / Victum mihi comparo.
Stráž / Vigiliæ, cuſtodia, excubiæ.
Stráž trzymam / Vigiliæ, excubias ago, aduigilo.
Strážnica / Specula, cuſtodia, conſpicillum.
Strážnik / Excubitor, præfectus vigilum.
Streca co komu / Sum proxeneta.
**Streca komu pána / ſtuge. Offerro, concinno, concilio
 commendo alicui herofamulum, concilio alicui herunt.**
Streſa / Virga, fascia picta.

- Strefisty** / Virgatus, virgularis, foricularis.
Strofowaniec / Castigatio, obiurgatio.
Strofuniacy / Obiurgatorius, obiurgator, castigator, reprehensor delicti. Corruptor peccantium.
Strofute Fogo / Arguo, redarguo, increpo, obiurgo, castigo.
Strote igry ská / Instituo, celebros ludos.
Strote sie strojno / Splendido vestitu uti, bene, pulcherrimè, optimè vestiri. Vestiri ad habitum Satrapæ alicuius.
Stroná / Pars, utramque partem.
Stroná do lutnie / Chorda, fides, neruus.
Stroná ludzi rozdwolonych / Factio.
Stroná powodna / Actor.
Strona pozwana / Reus, defensor.
Strop / pietro. Contignatio, coaxatio.
Strop wymowny / Lacunar, n. Plinthium.
Stroy nowy / Forma, habitus vestis.
Stroyny / Graphicus, pergraphicus, phaleratus equus.
Stoż / Custos, excubitor, vigiliarius.
Struchlaly / Confernatus. Confernata matronæ.
Struchal / Tortilis panis.
Strugamco / struze / Scalpo, stringo aliquid.
Strumiesi / Riuus, riuius.
Strup ná rante / Crusta vulneris, crustula vlceris.
Strupy w głowie / Achores, manancia vlcera.
Strus / Scrutio, asra auis. Struthocamelus.
Strycharz / Laterarius, laterum confector.
Strychure / Mensuras impleta æquo.
Strychulec / Radius, rutrum, hostorium, rutellum.
Strygek / Funiculus tenuis, benetortus, & firmus.
Strytegny / Patruelis, consobrinus. **Stryji** / Patruus.
Strzala / Sagitta, spiculum, telum, iaculum.
Strzege Fogo / Custodio aliquem, incubo auro.
Strzelam z luku / Sagitto, *as* iaculor ceruus, emitto arcu sagittas. **Strzelam z dzial** / Tormenti, strepitum edo, fulminare fistulis æreis, ferreis.
Strzelec / Sagittarius, iaculator, fistulator.
Strzelnicá / Campus iaculatorius, palatia, *orum*.
Strzemie / Stapeda, *a-* stapes, *edis, m*.

- Strzopki!** Stamina, fratilli Minuscults.
Strzypie col! Surrago fila, villos, herbas, gramen.
Strzyge col papier/ pismo. Scindo, discindo aliquid forficibus. **Strzyge kogo!** Tondeo barbam, capillum.
Strzyge sie Tonsitor ter in anno.
Strzyzi/ strzyżę Trogodytes, *a, m.*
Strzyżenie welny! Tonsura lana.
Strzyżenie papieru! Scissio. **Strzyżony!** Tonsus.
Student! Studiosus eloquentiæ, &c.
Studnia! Puteus **Studnia żywey wody!** Puteus iugis
Studze! Refrigero flatu.
Studzienny! Puteanus, putealis vnda.
Stola koscielna! Stola Sacerdotum.
Stulanie bel ozy. Comprimo os, conniueo.
Stulony! Conniuolus, conniuoli oculi.
Stulsam kogo! Fodico, vel fodio latus alicuius, Stimulo aliquem, *inde* Stimulator & Stimulatio.
Stwardziaty! Duratus, collosus.
Stwardzani! Duro, *as.* vngulas, induro costas.
Stwarzani! Creo, plasma, *as.*
Stworzenie Boze! Plasmatio, res creata.
Stworzony! Creatus. **Stworzyciel!** Creator rerum, factor, procreator, conditor aut Christus.
Stworzysty! Etory moze bydz stworzony. Creabilis.
Stygesi! Miestaci! Ianuarius.
Styguel! Perfrigesco, referuesco.
Stypa! Vide Pogrzebny obiad.
Subtelnie! Tenerrimè, subtiliter, argutè, subtilissimè, & argutissimè. **Subtelniere!** Teneresco, attenuor.
Subtelność! Subtilitas, tenuitas, argutiz.
Subtelny! Subtilis, tenuis, argutus, scrupulosus, acutus homo philosophus.
Sucha łaznia! Siccum balneum,
Sucha rybá! Piscis exsiccatas.
Suchedni! Quatuor tempora, Angaria,
Suchol! Siccè dicere, stabulari.
Suchorlasy! Strigosus homo.
Suchosć! iube, Siccitas, ariditas.

- Suchoty** / Phthisis, *f.* Tabes, *f.* **Suchoty ćierptacy** / Tabidus, phthisicus. **Suchoty ćyniacy** / Tabificus.
Suchoty ćynie / Tabescere facio, tabefacio.
Suchoty mam / Tabesco, tabe laboro, consumo.
Suchy / Siccus, aridus, torridus.
Sucłã / Catella, canicula, catulã.
Sufrãgan / Vicarius Episcopi, Episcopus titulo tenus *Sul-*
go Titularis Episcopus.
Sucłã / Canis femina.
Sucłiennã / Tunicula, togula, vesticula.
Sucłiennicã / Taberna pannorum. **Sucłiennictwo rzemio-**
sto. Pannificium. **Sucłiennik** / Lanarius, pannarius.
Sucłmanã / Vestis vilis, tegillum.
Sucłnã z darta / Lacerata vestis.
Sucłno / Pannus, pannum.
Sucłiaty / Tibialia cocta, pedalia, *um.*
Sum rybã / Silurus, glanida.
Sumã pientedzy / Summa pecuniã.
Sumã / Sãkwy. Hippopera, Bulga.
Sumniencia dobrego ćto / Bene sibi conscius.
Sumniencia trwozliwego / Scrupulosus.
Sumnienie / Conciencia recta, scelerata.
Sumniencie kómu ćynie / Inijcio, affero, incutio alicui re-
 ligionem fidem
Sumowãnie ćego / Summarium, breuiarium, epitome,
 cõmpendium. **Sumute co** / Subduco summam, facio,
 cõficio summam attingo, describo.
Supłiścãcyã supłiścã / Libellus supplex.
Surmã / Tibia, tibiã dextrã, sinistrã. **Surmagi** / Auletes,
ã, m. Flator, fabulo, *onis.* gingriator, tibicen.
Surogãtor / Iudex Castrensis.
Surowie co ćynie / Seuere ago, summo iure ago, durius
 aduerto.
Surowinã / Cruditas, cruditatem excoquere.
Surowo co tesã / Crudum cibum edere.
Surowy / Crudus pauo, percrudum prunum.
Surowy / *aliter* Seuerus, durus, acris homo.
Suzje col / Arefacio aliquid, Sicco capillos.

- Suſzel poſſze. Siccis cibus uiuo.
 Suſzenie! Siccatio.
 Suwa ſie col/ Sinuatur, labitur ſerpens.
 Suwane ſie! Lapsus, tractus ſerpentis.
 Swa reka ſie zabi! Suapte manu interfectus.
 Swach! Vide Dziwoſlab.
 Swad! Nidor culinæ, extinctæ lucernæ.
 Swar/ Rixa, contentio, iurgium, conuictium, lis, concertatio.
 Swarłwy! Rixolus, litigioſus, iurgioſus.
 Swarze ſie! Rixor, iurgo, compungo, delitigo, iurgor uerbis.
 Swiadze ſiem! Vtor aliquo teſte, teſtor Deum.
 Swiadze za ſiem! Do, perhibeo, teſtimonium.
 Swiadectwo! Teſtimonium, teſtatio, teſtificatio, coſignatio.
 Swiadecny liſt! Literæ teſtimoniales.
 Swiadeł! Teſtis ſuperſtes.
 Swiadeł pewny / powazny. Teſtis claſſicus, locuples, aſſiduus, oculatus.
 Swiadom gego! Gnarus eius loci.
 Swiadomości! Gnaritas locorum.
 Swiadomy! Certus, ſpectatus, & cognitus in multis rebus.
 Swiat! Mundus, orbis, terrarum, vniuerſitas rerum.
 Swiatki! Pentecote, *es*.
 Swiatkości! Lumen ſolis, cæli, lunæ. Lux ſolis.
 Swiatobliwie! Sanctè, Auguſtè, religioſè,
 Swiatobliwoſ! Sanctitas, ſanctimonia.
 Swider! Terebra, *a*. Terebeilum.
 Swidrowaty! Tortuoſus.
 Swidwa chroſcinà! Frutex rubeus.
 Swieca świeża. Candela.
 Swieca łoiowa! Candela ſebacea.
 Swieca woſkowa! Cereus, *m*. cerea teda.
 Swiece komu! Colluceo, præluceo, præfero alicui ſacem, lumen, tedas.
 Swiece ſie! Illuſtror, ſplendo, ſalgeo auro.
 Swiece ſie takò gwiazdy! Stello, *u*!
 Swiece ſie takò ogień! Candeo, cander ferrum.
 Swiece święto! Ago, celebri diem feſtum.
 Swiece ſie na Zapłaniſtwo! Inior ſacris.

- Świecencie świat! Celebratio festorum,
 Świecki! światowy. Mundanus.
 Świecki! nie duchowny. Profanus homo.
 Świecki urząd! Civilis magistratus.
 Świecki kapłan! Sacerdos secularis.
 Świecona woda! Lustralis aqua.
 Świecone ziele! Lustralis herba.
 Świegoce! wiele mówię. Garrus, frigguttio.
 Świegot! Blatero garritor.
 Świegocka! Lingulaca, dicacula, garrula.
 Świegotliwie! Loquaciter.
 Świekieci! Socer, socerus, socrus.
 Świerca! świerczy! Gryllus, tryxallis.
 Świerca! świerczy! drzewo. Pinus nautica.
 Świerkotliwy! Garrulus loquax.
 Świerkowy! Piceus, picea resina.
 Świerzb! Pflora, scabies, prurigo.
 Świerzbniacy! Scabiosus, plicicus.
 Świerzbni miec! Prurit caput.
 Świerzbniacy! Pruriginosus.
 Świeści! Glos, oris, f.
 Świeć! świecicie. Splendide, magnifice.
 Świećności! jasność. Nitor.
 Świećności! aliter Splendor nominis, familiae.
 Świećny! Vide Jesny.
 Świećny! aliter Illustis, splendidus homo.
 Świeć! Festus dies, feria, festum.
 Świećno ruchome! Festum mobile.
 Świećno nieruchome! Festum immobile.
 Świećno procyte! Solenne, is, n. Solennitas.
 Świećno przecz! Sacrilegus.
 Świećno przecz! Sacrilegium.
 Świećno przecz! Simonia, inde Simoniacus.
 Świećno przecz! Nummus sancti Petri.
 Świećny! Sanctus, religiosus.
 Świećno! Recens, recentior.
 Świeć! Suarius, suarium forum.
 Świeć! Sus, m. & f. Porca, scrofa,

- Swintymorsta/ Delphinus, *m.* Delphin, *inis*.
 Swinia skorá/ Corium suillum.
 Swinia trzodá/ Grex porcorum.
 Swinia woz/ źtele. Cicuta.
 Swiniarz/ Suarius, *sub* porculator.
 Swinká/ Succula, porcula.
 Swinnik/ chlew, Suile, hara.
 Swift/ Smilus arboris, aultri.
 Swistam/ Swiszce, Infibilo. sibilu, sifilo.
 Swisz/ Sagita sibilans.
 Swit/ switánte. Diluculum, crepusculum.
 Switz/ Lucescit, delucescit.
 Swobodá/ Arbitrium, ingenuitas, libertas.
 Swobodnel/ Sponè, liberè, ingenuè fateri.
 Swobodny/ wolny sobie. Ingenuus, arbitrarius.
 Swobodnym byé/ Sibi uiuere.
 Sworá sforá. Copula, vinculum.
 Sworowány/ Copulatus, iugatus.
 Sworowác/ Iugare canes.
 Sworzest/ Cardio curulis.
 Swowolny/ Illex, *legis*. Exlex.
 Swowolnie zyé/ Suopte ingenio aliquid terminare.
 Swoy/ Suus cuique mos.
 Swoyst/ nást. Veruaculus.
 Signet/ *vide* Pieczęć.
 Sylabizuje/ Syllabas compono, syllabizo.
 Sytam/ Missito, missiculo.
 Syn/ Filius, natus, gnatus. Synagel/ Filiolus.
 Syndy/ Syndicus, defensor ciuitatis.
 Synowa/ sześka. Nurus. Synostwol/ Filiatio.
 Synowicá/ Neptis ex fratre.
 Synowiec/ Nepos ex fratre.
 Synowst/ Filialis. Synowstiel/ Filiorum more.
 Sypanie/ Aggeratio terræ, Aggestus, *us*.
 Ypiálnia/ Dormitorium, cubiculum.
 Ypiam/ Dormito.
 Ypie co w co. Inspo, *as*, Corruo, fundo opes.
 Ypie grobla/ Aggero, *as*, Duco vallum, extruo cumulum.

- Sypse** Kopce/ Pango terminos.
Sypse sie lud! Effudit se tota ciuitas.
Sypsień! Infundibulum.
Sytrop. Syrupus, sirapa,
Syt iestem! Satur sum.
Syty! *Side* **Wasycony!** **Clusty.**
Szablá! Acinacis, *is*, *vel* Acinaces, *a. m.* Harpe, *es, f.*
Szách co nim gráta! Calculus, scachi, latrones.
Száchowány! Scutulatus.
Száchownicá! Tabula lateruncularia;
Száchy grá! Latrunculorum ludus.
Száchy grác! Latruculis ludere.
Szácowánte! **šácunel!** Æstimatio bonorum.
Szácownik! Ælimator.
Szácute másetnosci! Ælimo, arbitro, censeo bona prædia.
Szafa! Armarium, promptuarium.
Száfars Dispensator, promus, Cellarius, penator.
Száfir! Sapphirus, *m.* **Sáfirowy,** Sapphirinus.
Száfowánte! Dispensatio, erogatio pecuniæ.
Széfran! Crocus, **Száf්රántie co!** Croco tingo.
Széfute gym! Dispento, recondo.
Szálámáre! Tibie maiores.
Szálbierst! Veteratorius, præstigiosus.
Szálbierstwo! Præstigiæ, *arum* Officiæ, sycophantia.
Szálbierute! Sy cophantor, fumos vendo.
Szálbierz! **ošust.** Circulator, circumuentor, fraudator,
 deceptor, nebulo, versipellis, sycophanta, *a, m.*
Szale do wazenia! Libra, bilanx, statera.
Szale! *Side* **Osulwam.**
Szálele! Deliro, desipio, demento, *is.* Mente captus sum,
Szalenie! Dementer, insanè, furiosè.
Szalenstwo! Amentia, dementia, deliratio, vecordia.
Szalony! Amens, demens, excors, vecors, furiosus, furi-
 bundus, fanaticus, furiatus.
Szálwita! Salvia minor, vel maior satiu.
Számocel! Iacto, agito, rapto aliquem.
Számptierz! *Side* **Szygierz.**
Szánic! Munio, sepimentum militare.

- Szącute sie pod woysko/ Cuniculos ago.
 Szánowiącie łogo/ Reuerentia, ueneratio.
 Szánulacy łogo/ Venerator, cultor ueritatis. (quem.
 Szánute łogo/ Colo, obseruo aliquem, Honorifice tracto ali-
 Szánute zdrowiá/ Defendo ualitudinem.
 Szárásica/ Locusta.
 Szárłat/ Purpura, uestitus purpureus.
 Szárłatnik/ Purpurarius tinctor.
 Szárłatno szynie/ Purpuro-
 Szárpanko/ dre. Laceratio unguibus, latio corpus.
 Szárpanse/ Laceratio, laniatus, us.
 Szary/ Rarus, rariustellus.
 Szászeł/ *Side Blazen.*
 Szatá z plotná/ z sukna. Vestis tunica.
 Szatá dluga/ Talaris tunica.
 Szatá meska/ Toga uirilís, pura, uestis clauata.
 Szatá spodnia/ Tunica intima, subucula, interula.
 Szatá biesiadna/ Trechedipnum, Canatoria pallia.
 Szatá droga/ Vestis aurea, pretiosa.
 Szatá krolewska/ Paludamentum.
 Szatá na tryumfi/ Toga palmata, trabea, trabeata.
 Szatá żołnierska/ Abolla, lacerna, sagum.
 Szatnica/ Vestiarium, uestiarius.
 Szatan/ *Side Szart.*
 Szásłie/ Malluuiam ligneum.
 Szaw/ Oxalis, Lapathum syluestre.
 Szecina/ Seta, setula, spina, animantes spinis hirsuta.
 Szecisty/ Serosus, densus.
 Szegulitel/ *Side Osobnie.*
 Szegulność/ Solitudo, Inopia & solitudo alicuius.
 Szegulny/ Incomitatus, soliuagus, singularius.
 Szeka/ Maxilla, a.
 Szekag/ Latrator, latrans nomen.
 Szekani/ Latro, as, ani, anim. Latrare.
 Szekanie/ Latratus, us. Gannitus, us.
 Szente/ Catulus, fetus canum.
 Szep/ drzewo/ Inſita, plantata arbor, Inſitum.
 Szepa sie ptefi/ Dehiscit truncus.

- Szcepánie Szego/** Fissio.
Szcepte drzewo/ Infero, planto, sero surculos.
Szceptenie/ Plantatio, insitio arborum,
Szcepnié/ Inoculator, insitor.
Szcepny/ szepiony. Insitiuus, insiticius.
Szczerość/ Sinceritas, integritas, candor.
Szcery/ Sincerus, purus, merus candidus.
Szczetel/ Candide, merè, sincerè, purè.
Szczescia znaé/ Omen bonum, auspicium.
Szczescia probute/ Omen capio, auspicari.
Szczescie domu/ Prospero alicui, secundo iter.
Szczescie Boze/ roani. Maèe virtute, benè sit tibi.
Szczescie/ szesliwosc. Felicitas, fors, fors, fortuna.
Szczescie wieznie/ Beatitudo, & beatitas.
Szesliwie/ Feliciter, prosperè, fauste, bono auspicio,
 bonis auiibus. secundo vento.
Szesliwy/ Felix, prosperus, perbeatus homo.
Szksam/ szaka mi sie. Singultio.
Szskanie/ Singultus, *us, m.*
Szgodrobliwosc/ Liberalitas, beneficentia, munificentia,
 benignitas. **Szgodroblivy/ szodry.** Largus, liberalis,
 beneficus, munificus, largificus.
Szgotka dolnu/ Pestem hamatus, hamus ferreus.
Szgotka do szat/ verriculum vestiarius.
Szgodleé/ Talitrum, *n.*
Szgodleé/ tr. side Przymowka.
Szgodleé dacie/ Talitro pereutio.
Szgodio/ Pes ligneus, mutilorum.
Szkaute kogo psy/ Concito in aliquem canes.
Szkauf/ szupaé. Lucius, lupus fluuiialis.
Szupleé/ GracileSCO. **Szuplo/** Exiliter.
Szuplosc/ Exilitas vitis, gracilitas corporis.
Szuply/ Gracilis virgo, umbra tener.
Szur/ szureé. Glis, *xis. m.* Mus maior.
Szwanie/ Incitatio, immissio canum in aliquem.
Szycze sie. Allego meum ius.
Szycze sie kiem/ Auctoritatem alicuius sequor.
Szygiet/ Carduelis. Chrysolitres, *e, m.*

- Szypács/ Canillator, conuiciator, taxator, obtrektor.
 Szypánie/ Vellicatio, vellicatus, us.
 Szypie/ rwe ziele. Decerpo flores.
 Szypie kogo/ Vellico, peruello aliquem.
 Szypie kowyl/ Pungo, carpo aliquem.
 Szypka/ Carptus trium digitorum.
 Szypka/ Carptim, velicatum.
 Szyp/ Pteroma, pteron, fastigium
 Szyszwy/ *Side Szary.*
 Szetag/ Triens festertij, Solidus, *aliud est Latinis.*
 Szetajt/ Strepitus, crepitus pedum.
 Szerács/ Susurro, onis, Susurrator, murmurator.
 Szeránie/ Murmur, murmuratio, mussitatio.
 Szerzsel/ Murmuro, obmurmuro, fremo musso.
 Szepce/ Susurro, mussito, garrío in aurem.
 Szepes/ Traulus, blæsus, balbus.
 Szepunte/ Traulisso, balbutio.
 Szeplemente/ Balbuties, blæfitas.
 Szep/ Szepánie. Susurrus, susurratio.
 Szereg/ Szeregiem tsé. Ordine militari procedere.
 Szermierstwo/ Pugilatus, pugillatio, gladiatura.
 Szermiersta kólá/ Ephebonum. Szermiersti/ Gladiatorius,
 pugilatorius. Szermiersti mstsz/ Lanista gladiatorum
 Princeps. Szermiersti plác/ Arena.
 Szermierz/ Pugil, gladiator.
 Szermute/ Pugilatu decerto. Pugilo, us. Cestu pugno.
 Szerokil/ Latus, laxus, amplus, spatiosus.
 Szeroko/ Heroce. Latè fusè, diffusè. vastè, laxè.
 Szerokosc/ Latitudo, amplitudo, laxitas terræ, capacitas.
 Szerze col/ *Side Rozszerzam.*
 Szerzy sie/ Serpit rumor, gliscit fama.
 Szesc/ Sex, seni. Szescdziesiat/ Sexaginta, sexageni dies.
 Szescdziesiatkroc/ Sexagies. Szescdziesiatletni/ Sexagenarius. Szescdziesiaty/ Sexagesimus.
 Szescioraki/ Sescuplex. Szescikroc. Sexies.
 Szescset/ Sexcenti, sexcenteni, sexcenti.
 Szescsetkroc/ Sexcenties, sexcentesimus.
 Szew/ Sarcimen, futura.

- Szewski / Sewey.** Sutorinus, sutrinus.
Szewstwo / Sutrinum, sutrina, &
Szkalowante / Maledictio, criminatio.
Szkalute / *Side Obnawiam / Orawiam.*
Szkapá / Caballus **Szkapí /** Caballinus.
Szkapiná / Caballina caro.
Szkarperka / Calceus lineus.
Szkátuta / **škátutka.** Capsula quadrata, loculi lignei, arculá
 loculata, theca nummaria, ríscus.
Szkoda / Damnum, detrimentum, noxa, incommodum.
Szkodliwie / Perniciosè, damnosè biberè.
Szkodliwy / Noxius, nociuus, damnosus.
Szkodute / Detrimentum facio, accipio, damnum contraho.
 capio incommodum, accipio iacturam, sum obnoxius.
Szkodzi kogo / **škode gynie.** Noceo alicui, affero, infero
 alicui detrimentum. **Szkodzi mi co /** Nocet mihi, est mi-
 hi aliquid noxæ, noxam capio, obest mihi aliquid.
Szkota / Schola, ludus literarius, gymnasium, palæstra, au-
 ditorum Professorum **Szkolny /** Literatus, scholasticus.
Szkolny mistrz / Gymnasiarcha, & m. Gymnasij præfectus.
Szkopiec dozny / Mulctrum, mulctrale.
Szkorbót chorobá / Oscido, sceleris, &c.
Szkorbion / *Side Niedzwiedz robak.*
Szkutinium / Examinatio civilis, scutinium.
Szkutá / Navis frumentaria, scapha.
Skutnik / *Side Sits.*
Szla / **sla.** Helcium sparteum, copula spartea.
Szlachcic wrodzony / Nobilis vir, homo, Nobili genere
 natus, equestris ordinis, clarus natalibus.
Szlachcic wawntony / Homo novus, ex se nobilitatus, à se
 ortus. **Szlachcicem gynie /** Nobilito, ius a: nulorum alicui
 donare **Szlachcicte prawo /** stan, ius nobilium, equestris
 ordo. **Szlachcicte /** po **ślachcicu.** More nobilium.
Szlachectwo / Nobilitas, natales clari, Prosapia claritudo.
Ślachetny / Nebilis animus, ingenuus.
Szłak / **ślakote.** *Side Szlak / śladute.*
Szmata do chedozenia / Panniculus, peripsema.
Smaragd / Smaragdus, gemma viridis.

- Szmer/ Szmeránie. Admurmuratio, fremor.
 Szmer Sznie/ Szrepo, obstrepo.
 Sznicerstwo/ Cælatura, sculptura.
 Sznicerz/ Cælator, sculptor, fictor sculptilium.
 Szmar ciestelski/ Amulus, f. Szmar miernicy/ Funis, funiculus. Szmar do gapki/ Spira galeri ligamen.
 Szmarwany obow/ Ostrigilli caicci.
 Szmarute tlomoki/ Coniungo, constringo sarcinas.
 Sznypeká/ Scomma, *atis, n.* Morfus figuratus.
 Szoldrá solona/ Perna, coxa porcina salita.
 Szoltyś/ Prætor vici, Magister pagi.
 Szoltyśstwo/ Prætura pagana, *vulgo* Scultetia.
 Szopá/ Nubilarium.
 Szorc. Semicinctium, succinctorium.
 Szorowanie/ Fricatura pavimenti.
 Szorute col/ Extergo es, depolio core pavimentum.
 Szos/ Vectigal ab ædificio constructo. Exactio.
 Szostak ligbá/ Senarius numerus.
 Szostak groß posostny/ Nummus sexcuplex.
 Szosty/ Sextus, sexticeps.
 Szot/ Scotus, *inde* Scotia.
 Szpaczkowaci/ Argutari, cauillari.
 Szpada rapit. Spar ha, gladius anceps.
 Szpagá/ Coagmentum in foribus, Impages, *ũ, f.*
 Szpacz/ Sturnus, *pisitave cum dicit Philomella.*
 Szpaczkowaty kosi/ Sturnius.
 Szpalerá/ *Side* Szponá/ Obicte.
 Szparág/ Asparagus, batis hortensiana.
 Szpatelá/ Sphatomela, specillum chirurgorum.
 Szpece col/ Deformo, deturpo, de normo, maculo, decoloro, collino, infuscare maculis aliquid, inficit pallor ora.
 Szperam/ Scrutor aliquid, perscrutor arculas.
 Szperánie/ Scrutatio rerum.
 Szperka/ Segmen perne, aut petasonis.
 Szpetnie/ Szadnie. Sordide, inquinatè, performiter sonat.
 Szpetnosci/ Fœditas vultus, deformitas, maculatio.
 Szpetny/ Turpis, deformis, distortus, fœdus homo.
 Szpicá v kola/ Radius rota.

- Szpicá w budowáníu/** Pinnaculum fastigium.
Szpicásty/ Cacuminatus, acuminatus.
Szpiczlerz/ Granarium, veterarum, farrarium.
Szpicánárdá/ Nardi spica, nardus Celtaica.
Szpiłká drewntána/ Spina.
Szpiłká miedziána/ Acicula.
Szpiłkute zátačá/ Suillum pingue assis infigo.
Szpináč/ Spanacum; spinachium.
Szpital chorych/ Nosocomium.
Szpital vbožich/ Prochotrophium.
Szpital Pielgrzymow/ Xenodochium.
Szpital starých/ Gerontocomium.
Szpital sterot/ Orphanotrophium.
Szpital niemowlatek/ Brephtotrophion.
Szpitálny/ Præfectus, curator Xenodochij.
Szpunt/ Epistomium, obturamentum cadorum.
Szpuntute/ Operculo vasa.
Szram ná geblé/ Cicatrix gladio facta, vestigium plagæ.
Szramowáty/ Cicatricosus, plagosus homo.
Szránki do potyżkú/ Agon m. Scamna.
Szránki/ r. Cancelli, gyrus, certamen.
Szropa. Side Grzebío.
Szrot ryby/ ábo miesá. Tomus piscis, segmentum carnis.
Szrofnie/ Erupia. Frenco fabam.
Sztálmách/ Side Kólódziej.
Sztepel do muskietu/ Embolium.
Szteplute. Adminicula appono, suppono.
Sztorc/ Supercilium.
Sztórt/ Tibia magna strepera. [panis.
Sztuzká / Frustulum, massula salis, osella carnis, buccella
Sztuznie/misterne. Argute, artificiosè, affabre, lepidescite.
 perbelle, simulate. **Sztuzny/foremny.** Artificiosus, in-
 geniosus, artis plenus, acutus, scitus.
Sztuká chlebá/syrá/ zé. Frustum panis, casei, carnis. Fra-
 gmentum lapidis. **Sztuká v stolu/** Portio, pars, bolus.
Sztuká robory tákiey/ Artificium, opus alegant.
Sztuká/ fortel. Machinatio, machina, astutia, fallacia, do-
 lus, doctus dolus, techna machinatus, *ms.*

- Szuka** / *Intersta* ! Stratagema, *is*.
Szuka / *prawa* / Stropha, strophæ, antistrophæ.
Szuka / *ami* / Incisè, frustillatim, frustatim.
Szuk / *mistrz* / Machinator, architectus.
Szukate / *siebie na szuki*. Discindo, seco, frustra facio.
Szurm / *szurmowanie*. Oppugnatio, aggressio urbis.
Szurmuse do miast / Oppugno, inuado oppidum, aggredior urbem, Admoueo machinas.
Szych / *pchnienie*. Ictus ensis, cuspidis, punctio.
Szycham / Pungo, punctim peto hostem.
Szychowa tana / Punctus, punctum vulnus.
Szyler / *side Puyal*.
Szuba / *Mastruca*, tunica pellicia.
Szubienica / Suspendium, supplicium seruire.
Szubienica szogynicow / Furca, patibulum.
Szubienicznik / Suspendiosus in furca fixus.
Szusta / *lopata do szpanta*. Rutrum.
Szustal / *side Sypiel wje*.
Szakag / Indagator, inuestigator, scrutator auri, quæsitores ferarum canis. **Szakam zego** / Quæro, quarito, requiro aliquem, conquiro, inuestigo aliquid.
Szuchanie / Inuestigatio, inquisitio, indagatio veri, quæsitio, conquisitio rationis.
Szum wody / *wiatru*. Murmur maris, nemorum, contraracta catadupa, *n. plur.* Crepitus imbrium.
Szumiacé morze / Murmurans mare.
Szumie / *szumi co*. Freno, fremunt venti, murmurat vnda, insuffurat Fauonius, obstrepo, remurmurat pinus.
Szumowiny / Spuma feruendo eiecta.
Szumie col / Despumo, detergo spumam.
Szur / Subingia. *n. plur.* Loramenta equorum.
Szusta / Ventrale, *n. 3. substan.*
Szustalki / Titiulicium.
Szwap / Sueuus, *inde Sueuia, vel Rhetia superior.*
Szwarzka prosta, Sartrix indusiaria.
Szwarzka co wyszywaj / *side Szastars.*
Szwagier / Sororius, sororis maritus.
Szwank / Titubatio, & offensio, offensiuncula.

- Szwankute!** Labor imprudentia, offendo in aliquid, pro-
labor timore, vacillat iustitia.
- Szwycarz!** Helueticus, inde Heluetia.
- Szwed!** Suecus, inde Suetia, & Suedia.
- Szwtec!** Sutor, calceolarius, caligarius.
- Szych!** Lamellæ, & filæ ærea deaurata.
- Szyte!** Sutum, *n. substan.* Sutura scutalis.
- Szyderski!** *szyderson* *szuzacy.* Scurrulis, ludibriosus, deri-
forius, lusorius, ludicer.
- Szyderski!** Scurriliter, vernaliter, ludibriosè.
- Szyderstwo!** *szyzente.* Ludibrium, ludificatio, illusio ver-
nitas, cauillatio. **Szyders!** Cauillator, exagitator, ver-
na, vernula, vernaculus, ludificator.
- Szydło!** Subula, *a. f.* Galla, *a.* (lis est.)
- Szydza 3 Pogo!** In ridiculo est, in ridiculo habetur, in fabu-
- Szyta!** Collum, ceruix, & iugulum.
- Szyte wcinam!** Collum præcido.
- Szyte tamte!** Collum frango.
- Szyte zlamante!** *Karkow* stracense. Fractura colli.
- Szyte co!** Suo, coniarmino chlamidem.
- Szyt!** *szykowanie wojska!* Instructio exercitus.
- Szyt!** *vszykowanie wojska.* Acies instructa, acies disposita.
- Szytute wojsko!** Instructio aciem, copias, legiones, Ordino
milites, agmina, aciem.
- Szyná zelázna!** Lamina ferri rudis.
- Szyná wozowego kółá!** Canthus.
- Szynk!** *szynkarstwo.* Cauponaria ars.
- Szynkarz!** Caupo, *m.* tabernarius copa, *a.*
- Szynkowny dom!** *vide* *Karczma.*
- Szynkute!** Cauponam exerceo, cauponor.
- Szynwagá instrument!** Libella.
- Szyper!** Nauarchus, nauclerus, nauicularius, nauicator,
Dominus nauis. **Szyperstwo!** Nauicularia ars.
- Szyprute!** Nauiculariam facio.
- Szytal helm.** Galea in conum desinens.
- Szytakowy!** Conus.
- Szyta borowa!** Nux pinea, strobillus.
- Szyta ná ciele!** Furunculus.

Szyfka w śtedzeniu/ Ficus, marisca, condyloma,

Szyfkorodny/ Conifer, coniger.

Szyty/ Sutilis, fatus.

Szyfka/ Ceruicula, inde Ceruicalis.

T A

Ta/ Hęc, ea, ipsa.

Ta rąza nie powiem/ Hoc congressu, hęc conditione non dicam.

Tábáká/ Hyosciamus, Nicotiana, Pontica.

Tablicá/ Tabula, tabella ad scribendum.

Tabor żołnierski/ Carrago, *inss.*

Táca/ Patella, patera.

Tacher/ Fatcis duodecim pellium.

Tagam co/ Voluo saxum, voluto, superuoluto.

Tagam sie ná gym/ Volutor.

Tągki/ Vehiculum trusatile, ferraculum, vectabulum manuale, vnus rotę.

Táftá/ *Side Szátá cieniła.*

Tátacy/ Tabidus. tabida nix.

Táje zego/ Occulto consilium, tego sententiam, celo aliquid habeo aliquid tácite. Táte sie/ Delitescio priuato loco, oblitescio metu. Táte táko śnieg/ Liquesco, euanesco, tabescit sal. Tátemne meysce/ *Side Skrytośc.*

Tátemnicá/ Mysterium, arcanum, secretum.

Tátemnie/ *Side Potátemnie.*

Tátemnie/ *aliter* Mysticę, symbolicę, & opertę.

Tátemny/ *Side Potátemny/ Skryty.*

Tátemny/ *aliter* Mysticus, symbolicus, typicus.

Táystrá/ *Side Torbá.*

Táystrá myśliwca/ Sacciperium.

Tá/ Sic, ita, hoc modo, eo pacto.

Tá bąrzo/ Adeo, æquę, tam valdę. Tá dlugo/ Tam diu.

Tá rozumtem/ Sic sentio.

Tá sie rzęz ma/ Ita res est.

Táli/ Talis, istiusmodi, eiusmodi.

Táli/ táli to. Siccine, itanę?

Tápt/ Percussio numerorum in cantu.

Tápt dawác/ Modulate canentes modificari.

Takiel/ Takiež Item, iidem.

Talar/ Nummus argenteus, Talerus, *ſulgo.*

Talers/ Quadra, Orbis.

Tám/ Ibi, iſthic, illic. **Tám táci/** Eò, illò, iſtorſum, illuc. i

Tám y sám, Huc & illuc.

Táma/ Moles, pila, *e.* obiectamentum.

Támáryſeš/ Tamarix, *f.*

Támowánieš/ Palatio. **Támuteš/** Opponò moles fluctibus,

Támžet/ Ibidem, in eodem loco.

Táncuteš/ Choreas duco, celebros salto, saltito,

Tánegnicá/ Saltatrix, saltatricula.

Tánegnicá/ mteyſce, Choragium.

Tánegnik/ Saltator, Choreutes, *m.*

Tangent v organ; Pleetra.

Tani/ Vilis, perulis. **Tante/ pobožnie.** Tenuiter aliquid
æſtimare, vili emere, vendere.

Tanteš/ špiewánie tánegne. Choreuma, *m.*

Tañcuteš/ Edileſco, iacent virtutes.

(nonæ)

Tánteš/ Minoris æſtimare, vendere. **Tánióšic/** Vilitas an-

Tárganwoſtenay/ Aries, machina bellica.

Tárganem biteš/ Arieto in portas. **Táráš/** *Side* **ſtoda.**

Táricá/ Planca, *e.* Tabula.

Táricámi poſtádam/ Contabulo, tabulas, ſuperinſterno.

Tárieš/ Tritus, *m.* fricatus, *m.* attritus.

Tárgaš/ Scutum equitum, parmula, peſtorale. 7

Tárgowy džeš/ Mercatus hebdomada.

Tárgan col/ Lacero capillos, dirimo pacem.

Tárgan ſie ná fogoš/ Intento manus alicui, impeto. inuado
aliquem. **Tárgan ſieš/ šily rwe.** Frango vires.

Tárgan ſešgámiš/ Excarnifico.

Tárganwánieš/ pod awánieš/ Licittio.

Tárgowel/ Forenſia, *n.* *plur.* Foralia.

Tárgowiſkoš/ Forum, Boarium, Mercatus.

Tárgute col/ Liceor aliquid, Licitationem facio.

Tárkáš/ Cneſtin, cneſtron, fractillum.

Tárlicáš/ Malleus ſtuparius.

Tárliſkoš rybš/ Locus faturæ piſcium.

Tárnš/ drzewkoš, Spinus, prunus ſylueſtris.

- Carū / Spina, aculeus spinarum, spinis horrida myrrha, arbor.
 Caruſka owoc / Prunula veprinum, bacculæ ruborum.
 Caruſka ſtwa / Spinus, prunum spini.
 Carry / Tritus.
 Caſak / Semispatha, femispathium.
 Caſma / Licinium & linium, Zona ex lima.
 Caſ / Taberna inſitorum, velis intentæ.
 Caſka / Crumena muliebris.
 Caſa / Cox puerorum, Paterculus.
 Caſarſka pobanſka / Fagopyron, Eſyſimum, Dodon.
 Caſarſka ſiemia / Scythia, Tartaria.
 Caſarſkie ziele / Acorus, acorum, carex.
 Caſarzyn / Scytes, Scythia, Sarmata paſtus equo.
 Caſy gory / Carpatuſ mons.
 Caſe za ſiem / Sum in deſiderio tui.
 Caſnel / Spiro, halo naribus, hiſco.
 Caſnien / Halitus, anhelatio, ſpirituſ grauiſ.
 Caſorz / Putorius, à putore.
 Caſnel / Reſido, deſido, deſedit rumor, detumuit.
 Caſa / Iris, idis, f. Arcuſ pluuii.
 Caſy / Igitur, ergo, tum, demum.
 Caſy / Hac, illa, haec, illac.
 Caſi / Kzepki. Tenax vinculum, neruoſus.
 Caſo / Contento, vehementer. Tego ſa ſu / Id temporis.
 Caſo roſny / Vide Tary / latuſi.
 Caſo roſu / Horno Tym ſaſem / Interim, interea.
 Caſo roſali / Vide Hozyt do pioret. (Iamum.
 Caſo roſali / Apto calamum ſcribendo, attemperojca.
 Caſen / Hic, hic iſte, hic ille, hiccina.
 Caſam / tapam. Tundo pedo terram, ſupplodo pedem.
 Caſante / Pulſuſ, ſupplio pedum.
 Caſie / tepym ſynie. Hebeo gladio, obrundo vomere m.
 Caſiete / Hebeo, es, hebeſco, hebetelco. Tego / Obtuse.
 Caſoſe / ſtepienie. Hebetudo oculorum, hebetatio.
 Caſy / Obtuſuſ vomer, hebetatuſ, prapilatuſ.
 Caſeraz / ninte. Nunc, modo, in præſentia non habeo pecuniaſ.
 Caſeraz / ninteſy / ninteſy. Inſtant, tempuſ præſentiuſ, inſ-
 ſtant, ſaturuſ, inſtantia, a, pluſ.

- Teſtliwie!** Cum rudio, faſtidioſè ſpectare.
Teſtliwy! Rudioſos, rudioſus, faſtidioſus.
Teſtlicà raga, Radium, faſtidium alicuius rei.
Teſtlicie ſobie! Tædet me vitæ.
Teſtament! Teſtamentum, vltima voluntas.
Teſtament czynie! Teſtor, teſtamentum facio.
Teſtamentary! Teſtator, teſtans.
Teſ! reſ. Etiam, quoque, ergo.
Teſere! Vehementior ſio.
Teſaz! Textor, gerdius. **Teſazka!** Tetrìx, tetricula.
Teſazownia! Textrina, textrinum.
Teſazwo! Arſtexendi. **Teſazy!** Textorius.
Teſana rzeq! Textile, textura.
Teſanica! Teſazka. Anadema, Redimiculum crinile.
Teſanie! Textus, *us*. **Teſany!** Textilis veſtis.
Teſe froſna! Texo, facio telam. contexo.
Teſo poſte! Pauimentum. **Teſo nabitanie cegta.** Teſtaceum
 pauimentum
Teſoſe cõ! Premo mammam, preſſo vbera.
Teſoſe wino! oliwek. Calco, preſſo vuas, conficio oleum.
Teſoſenie! wyciſkanie. Preſſura vini, croci.
Teſoſony! Torcius, preſſus.
Teſoſarna oliwek! Calcatorium.
Teſoſarz winny! Torcularius, calcator vuæ.
Teſoſoze! Sarcinula.
Teſoſo! Sarcina, vidulus, viatorum ſaccus.
Teſoſony len! Malleatus, tuiſus, tuſus, piſus, piſtus, piſſitus,
 Piſſium, punicum.
Teſoſ! Trudes, protrudendo vtilis.
Teſoſ do moſoſierza! Pilum, piſtillum, piſtilius.
Teſoſe cõ! Pulſo poſtes, murum, quatio fundamenta, tundo,
 arieto rdes. **Teſoſe w moſoſierzu!** Piſtillo, contero, con-
Teſoſe ſie! ſtuſz ſie Collidi, concundi lapſu. (tundo)
Teſum! Turba, turbula, ſtipatio hominum.
Teſumaz! Interpres, internuntius.
Teſumazã vzywam! Interprete vtor
Teſumie cõ! zaciuniam. Obruo, opprimo ignem.
Teſuſcietie! Pingueſco, obelus ſio.

- Tluste/ tluſtoſć. Pinguedo, pinguitudo.
 Tlusto/ tluſno. Pinguiter. **Tluſta gynuſe ſtenuſe.** Stercoro,
 Tluſty/ Pinguis ager, optimus bos, pingue lardum.
 Tluſzga *vide* **Reſzga.**
 Tluſzga co/ vluſćć obrus. Perungere mappā pinguedine.
 Tnel/ tnat kogo w co. Incido venam, ferio, peto caſim ali-
 To/ Hoc, hoc est enim dicere. [quem.
 Toboła paſtuſza/ Pera, ſitarcia, *z.*
 Toł tedy/ Igitur, itaque, igitur demum.
 Toze co/ kāmien pteń. Voluo ſaxum.
 Toze co nā waltachy/ Palango, *as.*
 Toze tāt Toſarz/ Torno, *us.* Detorno, globo, *as.* Tudiculo,
 Toze co okraglo/ Glomero, globulos, tacio.
 Toze piwo/ wino. Promo vinum dolio. Emitto vinum.
 Toze ſie/ tozy ſz co. Voluer in præcepſ, voluuntur lacry-
 Toł do kopney nā koſi/ Pixis. (ma.
 Toſarzſte dioto/ Tornus, *m.*
 Toſarzſte wrzećono/ Mamphur,
 Toſarzſtwo/ Torcutice, *es, f.*
 Toſarz/ Tornator, toreutes, diatretarius.
 Tole/ tule. Inhibeo ſletum alicuius, inhibeo alicui lacrymas,
 Tom kſtagl/ Volumen, Tomus, corpus.
 Tom w ſptewāntu/ Modus, modi muſici.
 Toſi/ tonia. Laſus, reticulum, emere traſum.
 Tone/ Mergor, ſubmergor, naufragus intereo.
 Tonienie/ Deſcendens in profundum aqua.
 Topazyń kāmien/ Topazyus.
 Topie co/ Mergo cymbam, ſubmergo.
 Topie coſ *aliter.* *vide* **Koſtaptam.**
 Topiel/ przepaść wodna. Vorago, vortex.
 Topienie gego/ Liquefactio, liquatio.
 Topniete/ roſpuſzgam ſie. Intabeſco, tabeſco, liqueſco, *e.*
 liqueſco, colliquo, *z.* **Topniſty/** Liquabilis cera.
 Topola/ Populus, *f.* Rumbotinus. **Topolotodny/** Populiſere
 Topolowa maſć/ Agirinum.
 Topolowy/ Populeus, populnus, populncus.
 Topolowy gay/ Populectum.
 Topot/ Aſcia, dolabra,

- Toporet** / Asciola, dextralis, *f. Substant.*
Toporzyſto / Manubrium, capistrum.
Toporzyſto maſtacy / Anſatus.
Tor / Veſtigium curule, equeſtre, peditum.
Torbá / táſtrá / Capſa, bulga, vulga, pera.
Torbezka / Capſula, perula.
Tort / Cruſtulam, obſonium aliquot intus continens.
Totus drogeſ / Facio mihi viam ad caſtra. Aperió, tero uel viam, Facio iter ſcleri.
Towar. *Side Kupia.*
Towarzyſti / Familiaris.
Towarzyſtoſ / Familiariter, familiariffimè.
Towarzyſtoſi / Socialitas. **Towarzyſtwo.** / Societas, familiaritas, neceſſitas, ſodalitas, commercium, confortio, *onis.*
Towarzyſi / Socius, ſodalis, contubernalis, comes laborum, familiaris meus. **Towarzyſ podroźny.** / Comes itineris.
Towarzyſ woicunyi / Commilito, *onis.* / Commiles, turmalis, coturmalis, contubernalis milicie.
Towarzyſe z ſtem / Eſt mihi cum illo uſus & conſuetudo, ſocietas, familiaritas.
Toj / Idem, vnum & idem, par idem.
Trabá / Tuba, Buccina paſtoris, Cornu.
Trabá woienneá / Claflicum buccinum, *n.*
Trab / dzwiek. / Clangor, fremitus tubarum.
Trabia / Canunt tubæ, claflicum ſonat, donat ſonum tuba in ſonare tubæ **Trabie.** / Cano tuba, buccino, *ab. occino.*
Trabie ná ſomrot / Receptui cano, ſignum do.
Trabie ná milgente / Claflico facere ſilentium.
Trabá pápietowa / Cucullus.
Tracam / Trudo. **Trace cyni / ſmiferdze.** / Reſipit, ſapit hircum, redolet, olet malitiam, hircum.
Tracy col ten co ſarby ſtze. / Tritor colorum.
Traci / Ser armis, tritor lignorum.
Trad práwy / chorobá. / Elephantiaſis.
Tred / gęzwa. / Fucus, pecus ignauum apum.
Traci *Side Trefunek.* **Traciſia ſie co ſomni przydacie ſe.** / Accidit, euenit, aliquid alicui, euenit vt.

- Tráfiám** do celu/ Contingo, tanžo inctam.
Tráfié wloſyſy Frango comam in gradus.
Tráfičá/ plety. Ratis, *f.* Caudices connexi.
Tráfičarz/ pletownik. Rariarius, qui rate vehit.
Trágarz/ Phalangarius, ciſtifer baulus, portitor.
Tragi dragi trágarzow. Phalangæ.
Tram/ Trabs, *f.* Epistylum.
Trápičiel/ Afflictor. **Trápi mie co/ gryzte.** Dolet mihi ali-
 quid, torquet me dolor, conflictor moleſtij.
Trápie ſiel/ Affligo, afflicto, ango, vexo, diuexo, conuexo ali-
 quem. **Trápienie ſiel/ Tormentum** ſuſpicionis, afflicio,
 afflicatio, cruciatus dolorum.
Trápienie łogo/ Vexatio, iniectario alicuius.
Trawá/ Gramen, *n.* viride, *ſubſtant.*
Trawie poſarm. Concoquo, conficio cibum.
Trawje pientadze/ Inſumo nummos, coniuſmo, abſumo ar-
 genum. **Trawle gás ná gym/ Poao** diem cum aliquo,
 uiuo ſtudijs, uiuo in amore iocifque.
Trawie gás dármo/ Perdo, tero tempus, etatem.
Trawienie poſarmu/ Diſſellio, concoctio cibi.
Trawienie Dobrá/ Conſumptio.
Trawny/ trawiany. Gramineus.
Trawny/ trawa ſie páſacy. Paſcualis.
Trčta/ Arundinetum, calametum.
Trčiná/ Arundo calamus.
Trčiniány/ ze trčicay. Arundineus canalis.
Trčiniſty/ Arundinoſus.
Trčiniſty/ trčiniſte podobny. Arundinaceus.
Trč co/ ſide Poeteram. **Trčel** alit. *ſide Tra ſie.*
Trč drowá/ piſate. Serro ramos, deſeco ferra arborem.
Trč co/ Terit lapis lapidem.
Trčbáz/ Tubicen, Aneator, buccinatos.
Trčdowáry/ Elephantiacus.
Trčſiel/ Lapidé, lepidulè. **Trčſay/ Lepidus** perlepidus.
Trčſunel/ trčſunel. Fortuna, fors, fors:
Trčſunliem/ Forte, ſotte fortuna, fortui d, fortuitu.
Trčpčá/ trčpčł. Calones, ſculponæ, calopodium.
Trčt/ Triuium, compicium.

- Trochá**/ Exiguitas, modicum, parum.
Trochá gego/ Paucitas, paucillulum.
Troche/ kes. Paulò plus, exigue, parum, parumper.
Trocha potym. Paulò post.
Troche przedtym/ Paulò ante.
Trochiszká/ Trochiscus.
Trociná/ Scobs, *bis*, *f.* ramentum, ferrago ceruini cornu.
Troy/ Trinus, triplex murus.
Troiácy/ trzy rázem **wrodzenti**. Tergemini fratres.
Troiáki/ Triplex color, natura. **Troiáko/ we troie**. Tripartitò, trifariè. **Troie/ troie gynie**. Triplico. **Troienie/** Triplicatio. **Troisty/ ná troie rozdztelony**. Tergeminus.
Troydrozny/ Triualis. **Troyglowy**/ Triceps.
Troygrotny/ Tricuspis. **Troyntny/ Trilix, icis**.
Troypászkeki/ Trifaux **Troyrogi**/ Trycornis.
Troysetcy/ Tricor, *dis*. **Troyweglásty**/ Trygonus, triangulus. **Troyzeby**/ Tridens.
Trachleis/ Egresco, consternor animo.
Traciéel co trutei, Venenarius, veneficus.
Tracie kogo/ Veneficium.
Trucizná/ Venenum, toxicum.
Truciznam nápušgam/ Veneno, *as*.
Trud/ v. Sprácowánte. **Trudnie co. v. Zátrudniám**.
Trudno/ Difficile, difficiliter, laboriosè.
Trudnosé/ Difficultas, negotium, nodus, moles mali.
Trudny/ Difficilis, perdifficilis, arduus ascensus, res, via, inimitabile opus. **Trudny przetazó**/ Difficilis transitus.
Trute kogo/ truczine zádaté. Venenum alicui præbeo, venno aliquem neco, tollò, occido.
Truná/ Sarcophagus, conditorium, capulum.
Trunáel pishnáé. Mutire, ne hisceré quidem audeos.
Trunek/ Potio, potiuncula.
Truente/ Mutitio.
Trup/ Cadauer, corpus anima cassum.
Trupia twarz/ Cadauerosa facies.
Trwálośé/ Stabilitas, perieuerántia, durabilitas.
Trwály/ Firmus, stabilis, perseuerans, perennis, durabilis.
Trwály owoc. Duracinus, seruabilis uua.

- Trwam dlugo/ Duro in æternum, peruigeo.
 Trwam státecznie/ Perseuero, permaneo, persisto.
 Trwane/ Perseueratio, permanio.
 Trwoga/ Tumultus. vide *Zátrwożenie*.
 Trwoże Pogo/ Turbo, consterno, concurbo.
 Tryb/ Tenor & obseruatio, Via peruulgata.
 Trybunał/ Tribunal Regni vniuersale.
 Trybunałski/ Delectus Iudex, Deputatus.
 Trybun sie z łe-n/ Arieto cornibus in aliquem.
 Tryumf/ Triumphus, pompa, triumphalia, *otruż*.
 Tryumf v Rzymian/ Quatio, ouatus, *us*.
 Tryumfuiacy/ Triumphator.
 Tryumfowy/ Triumphalis currus, oualis corona.
 Tryumfui/ Triumpho de aliquo, Ovo, *us*.
 Trzask/ Strepitus, fragor, cottabus.
 Trzaska/ Schidia, *e*. Hastula, astula.
 Trzaskam gym/ Concrepo digitis, insono.
 Trzaskliwy/ Perterricrepus tonitus.
 Trzeba mi cie/ Volo te, paucis te volo.
 Trzeci w tygodniu/ Tertius dies.
 Trzeci raz/ po trzecie. Tertio, tertium.
 Trzeciogda/ gorazda. Tertiania febris.
 Trzeciego dnia/ Perendie.
 Trzemcha/ Phyllyrea.
 Trzepie/ Cum strepitu percutio.
 Trzepiece sie/ Quatio pennas.
 Trzeptanie/ Plausus, plangor alarum.
 Trzesacy/ Tremulus horror, risus.
 Trzesawica/ Pascua palustris.
 Trzesawica choroba/ Tremor.
 Trzele gym/ zátrzasam. Concutio, quatio, conuatio.
 Trzele owoc/ otrzasam. Decutio, excutio.
 Trzele Pogo/ Scrutos tabellarios, Prætentio, perscruter.
 Trzele sie/ Tremo, quatio & gritudine, succutitur currus.
 Trzesienie Pogo/ Agitatio, succusus, *us*. Terræ motus.
 Trzesiony owoc/ Decussa poma.
 Trzesnia/ trzesnie. Cerasia.
 Trzeżacy/ Stridulus, crepax mola,

- Trzeźba!** Crepitat bractea, stridet ignis.
Trzeźwienie! Strepitus, strider denarium, fragor arborum.
Trzeźwa! Epsi. Intestina, *orum, n. plur.* Præcordia, intera-
 nea, *orum*. Annulus in præcordijs piscis inuentus est.
Trzeźwi! Calceus, calceolus.
Trzeź! trzy. Tres, tris, & tris is, terni, trini, terna millia.
Trzeźwi! Sobrius, abstinentissimus.
Trzeźwi testem. Sobrius sum. **Trzeźwo.** Sobrie.
Trzeźwość! Abstinencia, sobrietas.
Trzmiel drzewko. Ysaria, lardaria.
Trznadł! Passer flauescens.
Trzoda! Grex caprarum, porcorum.
Trzosek w sierpniu! Manubrium ligneum facili.
Trzonowy zab wale Zabę trzonowe.
Trzos! Saccus ex anguilla exuuijs.
Trzpiatom sz! Succurior, tortari.
Trzy ciwerci. Dodrans, dodranialis.
Trzyścianny! Trientalis, triens.
Trzy dni! Triduum, qui est trium dierum.
Trzydzieści cęge! Triginta, terdeni.
Trzydzieści dziewięć. Undequadragesima.
Trzydzieści dziewięć. Undequadragesima.
Trzydzieści. Tricies.
Trzydzieści lat! Tricentium, tricenarius.
Trzydzieści! Tricesimus, trigelimus.
Trzyfontowy! Trilibris, trillis.
Trzyfonty waga! Trepondo, tripondium.
Trzygarcowy! Medialis olla.
Trzygodziny! Trihorium.
Trzygramiasty! Triangulus.
Trzyjęzyki! Trilinguis.
Trzykroć. Ter. **Trzy lata!** Triennium, trieteris, trimatu.
Trzykrotny! Trimus, trimulus, triennis.
Trzylistny! Trifolius.
Trzymać. Tentor, *orw.* **Trzymam co.** Tenco, baculum-
 dextrā, attineo, prætendo aliquid manu.
Trzymam majątności! Possideo agros, bona.
Trzymam łaty! Exerceo cauponam.

- Trzymam** Ego ná słowle/ In suspensio aliquem relinquo, suspendo aliquem re. **Trzymam** Fomu słowo/ Seruo fidem, sto in fide, pactis, promissis, conditionibus.
Trzymam na sobie co/ Sustineo aciem, dignitatem, decus, civitatis pugnara.
Trzymam o ktem dobre/ Multum alicui tribuo.
Trzymam tak o tym/ Iudico, statuo, sic sententio, existimo,
Trzymam sie zego/ Seruo institutum, tendo consuetudinem, sententiam, cursum. Sequor consuetudinem.
Trzymam z ktem/ zdaniem. Sentio cum aliquo, assentio, ad stipulor alicui. Sentio pro aliquo.
Trzymamie zego. Tenio, retinentia, e. tenacitas.
Trzymamie zego/ Trimestris annus.
Trzymamie zego/ Echencis, idos f. Remora, e.
Trzymamie zego/ Tredecim. **Trzymamie** zego/ Tredecies.
Trzymamie zego/ Tertius decimus, decimus tertius.
Trzymamie zego/ Triobolalis. **Trzymamie** zego/ Tripus, odis, ma.
Trzymamie zego/ Tripes mensa, grabatus, mulus.
Trzymamie zego/ Triobolalis, tressis.
Trzymamie zego/ Trecenti, trecentum, treceni.
Trzymamie zego/ Trecenties, tricenties.
Trzymamie zego/ Tripedalis, tripedatus.
Trzymamie zego/ Tripitis calua.
Trzymamie zego/ Trilix. **Trzymamie** zego/ Tricoceus.
Tu ná to męysce. Huc, norium pergunt.
Tu y owdzie. Carpiam, sparsim, dispersim.
Tu set/ Hoc opus, hic labor est, illud duram.
Tucya/ Caaima tucya, spodo, pompholyx.
Tucya/ Sagino, pingue facio, opimo pecora.
Tucya/ Sagina, saginatio.
Tucya/ *Side Barmy.*
Tudzies/ przy tem Simul, cominus insequitur.
Tulich/ *Side Pusan!* Styles.
Tulow/ Truncus corporis.
Tum/ Templum Cathedrale.
Tur/ Vrus, bos syluestris, Tarandum.
Turcyo/ Turci/ Bisurman. Turca, Tureus.

- Turkus** / **Łamtefi** / Iaspis acrizusa, Iaspis Caspia, Cyanus.
Tus mi / Hic te tenco.
Tuſe / Confido animo & spe, credo illum affuturum.
Tuſy mi ſeree / Præſagit mihi animus.
Tuteany / Indigena, huius loci.
Tuwálnis / Sabanum, inuolucrum.
Tuzin / As, affis, *m.* Numerus duodenarius cuiusuis rei.
Twardoſ / Durè facere, diſſerere.
Twardoſci / Durities, dūritas, duramen.
Twardoſdory / Duricorius, duracinius.
Twardoſſy / Obſtipus, tenanicus.
Twardoſſy teſſem / Frenos reſpuo.
Twardoſoſy / Hircipilus, ſolox pecus.
Twardy / Durus, edurus, ſolidus adamantinus.
Twardziſe / **wardne**. Dureſco, obdureſco.
Twarog / Lac coagulatum, duriuſculum.
Twarz / Facies, os, ora perarata rugis.
Twarz / **obltze**. Vultus animi, vultus ſerenus.
Twarzyska / Vulciculus.
Twierdzal / **forteca**. Munitio, propugnaculum, præſidium.
Twierdzac / Affirmatè, affirmatiſſimè ſcripſerunt.
Twierdzacy / Affirmans oratio.
Twierdze co ſowu / Affirmo, arbitro, *as.* Aſſero, confirmo.
 tibi hoc, inſto factum. **Twierdzenteſ** / Aſſirmatio, aſſeueratio, aſſertio. **Twierdziciel**. Aſſirmator.
Twoſa tzez / Tuum eſt, meum eſt.
Twoſe to wymyſty / Tua eſt techna.
Tworci / *Side*. **Stworzyciel**.
Tworza ſer / Figuro, premo, facio caſcum.
Tworzenteſ / Creatio, plasmatio.
Tworzynoſ / Forma caſearia, modulum.
Twoy / Tuus, tuopte.
Ty / Tu, heus tu. **Ty ſami** / Tute, tuiſſe, tutemet.
Tyiel / Carnis incrementum.
Tyca / **tyka** / **pal**. Pedamentum, ridica, palus, virga, periti-
 ca furca, haſtile, calamus in vineis.
Tydzieſi / Hebdomada, ſeptimana.

- Tygiel/ *Sida Rynka.*
 Tyglik/ *zlotniczy/ test.* Catillus ficilis.
 Tygodniowy/ *Septimanarius.*
 Tygr/ *zwierz.* Tigris, *is,* vel *idis, f.*
 Tyje/ *Crassisco, glisco.* Pergliscere, *Urye.*
 Tykam kogo slowy/ *Sida przymawiam.*
 Tykam kogo w sednoj/ *Tangere hucus.* (cuius.
 Tykanie/ *notykanie.* Attractus, *us.* Attractatus, attractatio aff-
 Ty/ *zad.* Tergum hominis, dorsum praerupti nemoris.
 Ty glowy/ *Occiput, occipitium.*
 Ty wshybat/ *Extremum agmen.*
 Tyle goga/ *Tot viri, res ciuitates.*
 Tyle goga/ *wiele.* Tantum, quantum sat est.
 Tyle kroci/ *Toties, tot modis.*
 Tyle drugie/ *Alterum tantum.*
 Tyle dwote/ *Duplum.* Tyle troje. *Triplum.*
 Tylec noza/ *Tergum cultri.*
 Tylem si dzy/ *skol.* Auersus sedet.
 Tyle z goga/ *licac.* Tandem verba, tantumdem solutum est.
 Ty/ *tyli.* Tantus, tantusdem.
 Tyko ucno/ *Tantum studens, tantum dicam, modo, vt mo-*
do, dicitur. Tyko nie padne/ *Tantum quod non.*
 Tylny/ *zad.* Posticus, postica domus, Retrorsus.
 Tylowy/ *Sida Cielsky/ Tlusty.*
 Tyugki/ *Tautillus puer.*
 Tyugkol/ *Tantumulum mora, tantulum peccau.*
 Ty wiecey/ *barzicy.* Tanto magis, tanto peior, eo magis,
 eo plus, quanto magis eo, tanto impensius,
 Ty w sposobem/ *ta kondycya.* Hac lege, ea lege, conditione,
 eatenus, sub ea conditione tribuere, dare, accipere.
 Ty w/ *materya.* Albarium, intrita, *a.*
 Ty na scienie/ *Opus tectorium, tectura parietis.*
 Tykarz/ *Tector, crultrarius, albarius.*
 Tykowanie/ *Loricatio pavementi, trulifiatio, ruderatio.*
 Tykute/ *Trulifio, incrusto gypso aliquid, loricato parietes.*
 Tyran. Tyrannus, *Tyranoboyca/ Tyrannicida,*
Tyranoboystwo/ Tyrannicidium.
 Tyran/ *Bi/ Tyrannicus.*

Tyráshstet Tyrannorum more, tyrannice.

Tyráshstwa. Tyrannis, *id.*, *f.*

Tyráshá, *vide* Dyráshlens.

Tystiac Chilas, *adis.*, *f.* Mille, *n.* mille hominum.

Tystaczkoci Millies.

Tystaczny Milliaris grex, aper.

Tystaczny wczeszcie Millesimus, multesimus.

Tystactystacy *vide* Milion.

Tystacznik *tyzdá* tystiac *mátača*, Chilas, *adis.* millena- [rius.

Tystacznik *co* tystiac *ma* *pod* *soba*, Chilarcha.

Tytul Titular. **Tytul w kstegách** Lenina, *n.*

Tytulowcy Titularis Episcopus.

Tytulowci *vide* Wapis *kláwa*.

V B

U **Umetel** Apud me exauit, apud focum sedens,
Ubespiezani logo Securum reddo

Ubespiezani stel Securus sum.

Ubespiezanie Alsecuratio, premissio *vel* praestatio securi. [tatis.

Ubieganie stel Certatim.

Ubiegani mila *itzy* *wchodze* Decurro, curro.

Ubiegani logo *de* *ogogel* Praecipio spontam, laudem, gratiam. Occupo suffragium, antecocco aliquid.

Ubiegani stel Fessus sum cursum, lassus via sum.

Ubiegani Ornator, vestitor simulacrorum.

Uwierani logo Orno, vestio, amicio aliquem. Induo alicui vestes, circumamicio, circumorno.

Uwieranie ogogel Przoccupatio, anticipatio.

Uwierani ziemiel sto. Fistuco, pauio pauimentum.

Uwic logo *vide* Buz.

Uwieranie Fistucatio, pinatio.

Uwion Ornatus, apparatus, habitus triumphalis.

Uwion niewiesci Mundus, ornatus muliebris.

Uwion wczeszony Percussus.

Uwion *aliter.* Glacis, tubacis, palmatus paries.

Uwion logo *vide* Blagam.

Uwion sic dáta Manuesco, miresco, mansuetus fio.

Uwionelny *wblaganý* Propiusibilis.

Uwionelny *vide* Uwionelny.

- Vobizani** / *vymute*. De fraudo, defraudare vno grano aliquem
Vbogi / Pauper, pauperrimus, tenuis, inops, egenus, pauper-
Vbogi / Pauperum more *Vel modo*. [rimus]
Vbojstwo / Paupertas, pauperies, tenuitas.
Vbojstwo dobromolne / Voluntaria paupertas.
Vbojstwo / Pauperculus, perpauper.
Vbociel / Calige, femoralia, femittalia, *n. plur.*
Vocany pizuel / *Side Stropy.*
Vorudzony / *vorudzany*. Contrectatus manibus liber.
Voywa gegel / Decedit febris, decreuit dies.
Vaya gacei bolna / Auricula infima.
Vya gacei zwierzchna / Pinnula, summa auricula.
Vcho kroyym szepoty / Auris: Hebetes, acres, obtusa au-
 res tinnunt: aures: **Vcho zwierzchna** / Auricula.
Vcho v statku tafiego / Ansa canthari, vicei. Manubrium
 trulla. **Vcho** / Anula.
Vchodze co drogi / Processi aliquantum via, Longum spa-
 tium vno die emgiri.
Vchodze z tad / Eflugio ex urbe, in terreo me alacunde.
 Excedo domo, Roma Ruado in tarum.
Vchodze gegel / *Side Chroste sie.*
Vp dz za tego / Probare se pro aliquo.
Vchodze z drogi / Saluus evado domum, serior incolumis,
 saluus ex caede redeo. Elabor suspitione.
Vchodzi co slet vobrze / Cedit male bene.
Vchodzi gas / Abijt tempus, fluunt tempora.
Vchodzi tego frem / Erumpit sanguis naribus, Profluvio san-
 guinis intern. Multo sanguine ex naribus effluente defecit.
Vchodzi sietad / Disparatur a coniunctione paries.
Vchodzilem sie / *Side Obiegalem sie.*
Vchowa sie to. s. dziczei regnie / Superabit matri mortuae,
s. puer, procellus, Peruenit ad annos maturos.
Vchoway Boze / *Side Utebay tego Boze.*
Vayrona / *Side Viteczka.*
Vronny / Euitabilis, vitali i. is.
Vchwala Panow Radnych / Senatus consultum.
Vchwala in Bych / Decretum, consilium, consulta Patrum.
Vchwalam co / Conscisco, Senatus decernit.

Vchwycenie/ Comprehensio, apprehensio.

Vchwycić wprawkiacego/ Excipere labentem.

Vchylam się/ Declino icum, impetum.

Vchylam drzwi/ ofek. Modicè aperio fenestram.

Vchylene/ vstogente. Declinatio corporis flexus.

Vciżam sobie co/ Mecum, vel apud me aliquid queror.

Vciżha/ vciżlo. Subsidunt venti, mitescunt fretum, ira, hyems, mare. Deseruescit ira, cupiditas.

Vciżha/ Kochante. Delectatio, oblectamentum, delectamentum puerorum, libido, iucunditas, voluptas delectamentum vitæ. Oblectamenta senectutis, oblectamen vitæ.

Vciżka/ mteysce. Refugium, perfugium, profugium, asylum, diuerticulum, confugium, suffugium.

Vciżka/ vciżkante. Fuga, effugium.

Vciżkam z ład/ Fugio, conferre se in fugam. Terga do, erro. Aufugit tibi iterum. **Vciżkam do szego/** Decurro ad remedium, ad extrema venio, descendendo, ad nouissima auxilia descendere. Vtor aliquo perfugio.

Vciżkam się do szego/ Confugio, refugio ad aliquem.

Vciżram co/ Tergo, abstergo, detergo, extergo, tergeo, manuculo. **Vciżram rogow bydlecia/** Mutilo cornua.

Vciżram szwiece/ Emungo lychnum.

Vciżrante nosz/ Emunctio, munctio.

Vciżrnie słuchanie/ Actoama, attis, n.

Vciżrnie/ Facete, festiuè dicere. Periucundè, lepidè memoras.

Vciżrny/ Facetus homo, sermo narrator.

Vciżrnyć szego/ Delectare aliquem, oblecto aliquem.

Vciżnam co/ Abscindo aliqua, amputo caput, trunco, defeco, rescindo vitem. **Vciżnante/** Amputatio, præcisio, & abscissio.

Vciżne/ odciżne. Recisamentum, præsegmen.

Vciżne/ mteysce vciżnia. Resectio, inciura.

Vciżne/ vciżnante. Oppressio, angustia rei familiaris.

Vciżna mie trzewi/ Vrit pedem calceus.

Vciżnam szego/ Premo aliquem seruitute, bello.

Vciżnam do szego/ Frequento aliquem.

- Vzafšćanie/** Crebritas officiarum, frequentatio verborum, crebritudo, frequentamentum.
Vzćiwie/ Honestè se gerere, ingenuè, liberaliter educatus, genitus. **Vzćiwosć/** Honestas, honestum, honorificentia, dignitas, reuerentia, maiestas loci.
Vzćiwyy/ Honestus, honoratus, honorabilis vir, venerabilis, venerandus, spectatus vir.
Vze kogo zego. Doceo, artem docendi trado alicui. Instruo aliquem scientiã. Erudio aliquem artibus.
Vze sie zego v kogo/ Disco, ludeo literas. Addisco.
Vze sie na pãmiec/ Mando memoriã, comprehendo aliquid memoriã. Memoriter complector aliquid.
Vze sie rad/ pilos/ baczõ. Studiosus sum discendi, cupiditas discendi. Studium discendi.
Vzešć/ Discipulus, discipula, discipulatus, &c.
Vzente/ Docte, literatè, eruditè, perdocte.
Vzente kogo/ Institutio puerilis, disciplina doctrina.
Vzente sie zego/ Studium Philosophiã, Geometriã. Studium literarium, versari in studio artium.
Vzestnãc/ Conquiniscere, coquinisco.
Vzestnicwo/ Participium, participatio, communio.
Vzestnic/ Particeps doloris, hereditatis : compos vrbs, & ramnarum.
Vzestnicem kogo zyuie/ Participio aliquem prandio, Voco aliquem in partem curarum.
Vzony/ nãuzony. Doctus vir, doctissimus, eruditus, perpolitus, tinctus literis, humanitate.
Vzosnac gãlaz/ Auellere frondem, deplãntare ramum.
Vzosntenie/ Auulsiõ frondis.
Vzã/ Vide **Zãnkãet.**
Vzynešć/ Factum, recte factum.
Vzyukowy/ In agendo positus actualis.
Vzyuate/ Officiose aliquid factum.
Vzynnosć/ Officium. **Vzynnosć wyrzadzãc komu/** Officium colere, seruare, officijs aliquem prosequi, officium persoluere, prestare alicui officia.
Vzynny. Officiosus, officiosissimus in aliquem.
Vd/ vdztec. Femur, coxa, coxendix.

Voaisel vdaowam co stas. Eleuo iudicem, offensiones, Ex-
tenuo crimen, eleuo testimonia

Voais co pteziuel Vendo præciare, proquo aliqui alicui.

Voais co zlet Verto in crimen, ad invidiam.

Voais logo zlet Mitto aliquem in fabulas & sermones.

Voais co falgywie. Ementior genus, auspicia.

Voais sie goziel Conuerto suspicio iter aliquo, Dirigo,
conuerto iter ad confero eo iter, declino ad dexteram,
tendo aliquo. **Voais sie do gzeget** Applico me ad ali-
quod studium, dedo me ad scribendum, complector Philo-
sophiam

Voais sie do ostarych rzezyt Ad extrema consilia, auxilia
accendo, veni. Ad nouissima auxilia descendere.

Voais sie za bogol za co. Agere se pro equite Romano.

Voatulel Speciose ad gratiam.

Voatuyt Plausibilis, speciosum habens pretextum.

Voawaniei vdaute. Commendatio, venditatio.

Voawiel Vide **Dawie.**

Voetzam bogol Percutere aliquem lapide, ferio, impingo,
pauo, *v.* Plango pectora palmis, Pulso terram, Ico, *is.*

Voetzam etem o zientiel Affligo allido ad, Illido aliquem sa-
xo, applaudo aliquem terre.

Voetzam sie o col Impingo caput parieti, offendo caput, in-
cutio pollicem limini, offendo ad stipitem

Voetzam gym logo Illido *ut* in ora, incutio alicui sci-
pionem in caput, Impingo uignum.

Voetzam na logo Illudo aliquem ferro, grassor in aliquem,
irruere inueni in aliquem, Adpugno classem.

Voetzam co o col Collido manus, allido trahi aliquid, ad-
tingo aliquid parieti, saxo.

Voetzame sie o col Offensus, *us.*

Voetzamei idus saxi, fulminis, percussio digitorum, offen-
sus iocuratus otanij. **Voetzame na logo gzychem** Peticio

Voetzame sie o col Offensio, offensus.

Voetzame gego o col Collisio.

Voetzpiciel teu co vdezyl. Percussor.

Voowa plegenia Stribula caro, *ant* strebola.

Vozegeuel Vide **Virapiente.**

Vozielam

- Vostelam Romu Gegol Impertio, impertior.
 Vozielante/ Partitio, seu partiendi actio.
 Vostelony/ Parciarius honor.
 Vstacae lasce/ Fretus gratia, humanitate, ingenio, Confusus
 vrbe, copia, & facultate causis. Confidenter, fiducialiter.
 Vsam Side Tufse.
 Vsam Romu/ Confido alicui: si lo nocti, ingenio.
 Vsamel vfnosc. Fidencia, consilio, confidentia, fiducia alicuius
 Vsamel gluptei/ Præsumptio, præceps confidentia.
 Vsam/ Clauus soleæ.
 Vfnosc nadoztek. Fiducia, spes.
 Vgadram Romu/ Fugio offensam.
 Vgamiam sic z Eum/ Velitor aduersus aliquem.
 Vgera mie. Side Dogretwa mi.
 Vgetery/ co sic zitel. Pandus ramus, pandatus.
 Vgnata sic/ Vitepute baska. Pando, m. pandor, art.
 Incurgarur creditque robur pondenti.
 Vgantel/ Vztecie. Pandatio condignationis.
 Vgod/ Compositio, pacificatio, concordia.
 Vgor/ Ager requietus, nouatis ager.
 Vtecie abgos/ Detractio, iudicialio.
 Vtecie Fogol/ Conciliatio.
 Vtecie/ obtecie vzedu. Occupatio fori, imperij.
 Vtezdram pres Side Vhodze.
 Vtgam sic Romu. Side Tse sic.
 Vtgemente sic/ Satisfactio.
 Vtealany/ Side Blocisty.
 Vteapli od wind. Vinum stillaticium.
 Vtearum sic. Side Kotze sic.
 Vteasente od bestley/ Mortus viperinus.
 Vteazony/ Mortus cruentatus, venentus.
 Vteazame sic. Apparitio. Vteazute col/ Side Polazute.
 Vteazute sic na ewiat/ Compareo procedo in publicum.
 Vtesute gegol/ Demordeo, premordeo.
 Vteabam col/ Compono, struo verba, struo pyram.
 Vteadnie/ Comiter obseruare aliquem.
 Vteadnosel/ Comitas, urbanitas est virtus.
 Vteadony/ Urbanus, perurbanus, comis homo.

- Vlepeká tybá/** Vendosia.
Vlelou/ Adoratio, reuerentia.
Vleuopat sobie/ Eam imbibit animo opinionem.
Vleutenie/ vglaspánie. Delinitio, placatio.
Vlog/ Obliquitas Italiae, obliquum, *m.*
Vlosny/ Obliquus ictus, ordo, limus signifer.
Vleacani/ vlecsic co. Abstorqueo, torquendo rumpo.
Vleapšicni/ Furcim.
Vleáiná/ *vide* Pogréntice.
Vleop/ war. Aqua feruens.
Vlezywdzani/ *vide* Rzywdze. **Vlezywdznie/** Iniuriae illatio. **Vlezywdzony/** Iniuria laborat.
Vleurzony/ Squalidus, squaloris ac pulueris plenus.
Vleštalowánie/ Deformatio corporis.
Vleženie/ šupš. Gustus, *m.*
Vl/ Alueus, aluearium, vas mellarium.
Vlácniám co/ Facio rem planam ex procliui.
Vlácniám šiz/ Expedio me ab omni occupatione.
Vlámnie gálas/ Defringo furculum.
Vlátam/ Auolo, deuolo, abeo.
Vlezenie/ *vide* Zlezenie.
Vlezony/ Sanabilis, medicabilis amor.
Vlegani komu/ Cedo, furo alicuius mores.
Vlewan gegol/ Depleo.
Vlezal šie omoc/ Pyra in tabulato posita putruerunt.
Vlica čiasua/ Platea, via urbis. **Vlica šeroka/** Angiportus, *m.* vicus. **Vlica bez wyšádu kátna/** Fundula.
Vlomeš gegol/ Fragmentum mucronis.
Vlomonosć/ *vide* Šláby.
Vlray/ *vide* Šultay.
Vlúbie sobie co/ Adaniare aliquid.
Vlúbtiony/ Complacitus.
Vlúenie gegol/ Leuamen, leuatio doloris.
Vlúywátacy/ Mitigatorius. **Vlúywa co/** Remittit morbus.
Vlúywam sobie/ komu. Leuo alicui laborem, alleuo *o-*
nus.
Vmacniám/ *vide* Vtwterdzam.
Vmášlego čhedoze/ Pollinceo, pollingo.

- Vmártego mofa/** Funus procedit, ducitur.
Vmáryl Mortuus, demortuus, functus lato.
Vmárwienie/ Compressio cupiditatum, mortificatio.
Vmárzam vnotzycé kogo głodem. Necare fame aliquem.
 In-dia mori, inedia finio vitam.
Vmawiam sie z kim o co/ Condico locum, paciscor cum.
 hoste inducias, confituo cum aliquo.
Vmárácz/ Convertertor, scoparius, purgator.
Vmárázám/ Verro xdes, conuerro scopo, *et.*
Vmárántie domu/ Purgatio domus.
Vmárákowánie/ *Side Múrákowánie.*
Vmáretmet/ Scier, sciens istane scripsit.
Vmáretnosci/ Scientia, cognicio, intelligentia.
Vmáretny w zym/ Eruditus, gnarus, scitus.
Vmáiem co/ Scio omnes linguas, teneo ius, nosco leges, ci-
 uitatis, calleo iura.
Vmáieram od zego/ Morior ab ense, Occumbo morte, mor-
 tem, morti. Demorior, emorior, decedo.
Vmáieram społem/ Com morior.
Vmáieram wprzod/ Premorior.
Vmáierzyc w co/ *Side Tráziám do celu.*
Vmáiezgam sie/ Renideo mihi placens.
Vmáiknac/ Obmutescere, obticere, obticescere.
Vmáikniente/ Obticientia.
Vmáilowác co/ kogo. *Side Vlubíc sobie co.*
Vmáieracie/ Retractio dierum.
Vmáieyřam zego/ Diminuo, imminuo summam, demo ali-
 quid laudi, minuo laborem, iram.
Vmáieyřánie. Attenuatio, detractio, diminutio.
Vmáicacenie/ *Side Vwierzzenie.*
Vmówá/ z mówá. Pactum, pactio, conuentum, conuentio,
 stipulatio, contractus, *us.*
Vmówá sie sstálá/ Conuenit pacto.
Vmówiony/ z mówiony. Status, conditus, statutus dies.
 Conuenta pax.
Vmówny/ z mówny. Pactitius, condititius.
Vmýkam zego/ Retraho, subduco ignem, subtraho materiã
 furori. **Vmýka sie co/** Subtrahitur arena presso pede.

Vnykam sie przed cym/ Retraho me ab icu, declino icum,
refugio tela

Vnykam sie komu/ Cedo, do alicui locum.

Vnyst/ Mens, animus, mutare mentem, animum.

Vnystnie/ naurzad. Consulto facere, cogitatio.

Vnystitem col Sedit hoc animo, institui in animo.

Vnywadluit/ antwos. Malluuium, aquimanile.

Vnywadliny rak/ Malluuiæ.

Vnywadliny nog/ Pelluuiæ.

Vnywadliny wselakie/ Loturæ sordes.

Vnywam co/ Abluo me, lauo ossa, perlauo manus vnda.

Vnywantel Ablutio manuum.

Vnasham/ Vide Vnoffe.

Vnaya waga/ Vnciapicium, pondo auri.

Vnizam kogol/ Vide Ponizam.

Vnizam sie/ vpořazam sie. Submitto rae, pono superbia
factum, submissius me gero.

Vnijemie/ Vide Polotnie.

Vnošic sie date/ Mansuesco, mitesco.

Vnošicie/ Raptor, mulierum accipiter.

Vnoffe co/ potrywam gwatrem. Asporto, sustollo virginem,
abtollo. **Vnoffe sie cym/** Prouhor, proferor.

Vnošt mie woďa/ Rai me impetus vnde.

Vnošt mie rzekā zāmāzla/ Sutinect, fert glacies, aqua con-
creta plaultrum. **Vnošony/** vide Oglastany.

Vpadatacy/ Calabundus, succiduus gressus.

Vpadam/ lece do ziemie. Cado deorium, succidunt arcus,
labor, eris, labi-ur lachryma.

Vpadam nā ziemiel/ Collabor, collabesco, collabefio, pro-
cido ad pedes, procumbo, coruo.

Vpadam do nog komu/ Prosterno. projicio me, sterno me
ad pedes alicuius, supplex iaceo.

Vpadam nā twarz/ Cernuo, *as.* cernuus cado.

Vpadam nā drugich/ Supercorruo.

Vpadam gęsto/ co raz powstaiac. Lapiro.

Vpadam pod ciężarem/ Succubo, concide sub onere.

Vpada rzekā/ opada. Detumescit mare, deturget Nilus.

Vpadante/ opadanie rzeki. Refluxus maris,

Vpadet

- Vpad/ypadek.** Ruina. **Vpadek/** *Side* **Wieszęście.**
Vpadła bliski/ Labiis, labiabundus, caducus.
Vpadły/ Abiectus, prostratus, prolapsus homo.
Vpadnienie/ powalente sie. Calus, prolapsio, lapsus.
Vpadnienie/ wstanie si. Syncope, deliquitum.
Vpalam kogo/ pote. Inebro aliquem, ebrio, *ac.* Conficere
 aliquem poculi, vino.
Vpalam kogo/ wlosow. Aduro capillos.
Vpalam sie v ognia/ Aduro igne, extuo ab igne.
Vpalente/ Exustio solis.
Vpalony na słońcu/ Exustus in sole, Solibus perustus.
Vpamiętanie/ Resipiscencia, reditus ad frugem.
Vpamiętany sie/ Resipisco, colligo me, redeo ad me, cir-
 cumspicio me.
Vpary/ *Side* **Vporny.**
Vpatrowanie/ Consideratio accurata, dispicientia.
Vpatruse co oczyma/ Conspicio, vestigo oculis aliquid.
Vpatruse co rozumem/ Animaduerto, prospicio multo ante,
 provideo qui futurum sit, spectro.
Vpewnam kogo/ Procerto aliquid confirmo, dico.
Vpietam sie na co/ v potem ide. Obfirmo animum.
Vpietyc sie/ Plumis inficere, vellem.
Vpiyam sie/ Obruo me vino, ingurgito me vino, madeo me-
 ro, inalefcere vino.
Vpominam kogo/ *Side* **Wapominam.**
Vpominam sie kogo v kogo/ Repoico aliquid ab aliquo, re-
 peto filium, exiguo promissum.
Vpominante sie kogo/ Postulatum, efflagitatio.
Vpominek/ Monumentum, pignus amoris.
Vpominek matzieski/ Archabo amoris, archa sponsalitia,
 pignus conjugij.
Vpor krenabnosci/ Pertinacia, pernicatio, obstinatio.
Vpornie/ Pertinaciter, obstinate, obfirmate.
Vporny/ krenabny. Pertinax certamen, praelium pernicaci
 animo, obstinatus durus homo.
Vporny iestem/ Proprio consilio nitor.
Vpracowany/ *Side* **Spracowany.**
Vprawa toley/ Subactio, pastinatio.

- Vpráwiam rola/** Pastinum, molitor arua ferro.
Vpráwna/ spráwiona rola. Pastinum, pastinatus serobs,
 culta nitentia, peñta tellus.
Vpraszáacy/ Imperabilis orator.
Vpraszam co vlogel. Exoro, impetro aliquid ab aliquo, co-
 go precibus aliquem.
Vproszente/ Impetratio, impetratus, *us.* exoratio.
Vproszony/ za prosba dány. Postulatus, precatia salus,
 vita, precarium auxilium.
Vproszony/ co sie da vprosie. Exorabilis populus, impetra-
 bilis, facilis ad concedendum.
Vprosie sie dater/ Flector, vincor precibus, præbeo me exo-
 rabilem, moueor, frangor precibus.
Vprosićiel/ Exorator.
Vprzasć sodie postawe/ Induere auctoritatem, fingere sibi
 vultum, oblitpo verticem, gradus grandit, emittit oculos.
Vprzatan/ Submoueo aliquid, amoueo ex aliquo loco impe-
 dimenta, dispersam suppelleñtiam colligo.
Vprzedzátacy/ Præoccupans, præceptorius.
Vprzedzam łogo/ Præcedo, præerro, præeo, antecedo, an-
 tegredior, anteo alicui, anticipo, præuenio, præoccupo
 ferre legem.
Vprzeozánie/ Anteuersio, præcursor, prægressus, *us.* ante-
 cessio, prægressio, præcursor viñorum.
Vprzeozony teź adstiem/ Præsumptus, præiudicatus, præ-
 ventus, præuenta gratia.
Vprzeymie/ Intimè, enixè iuuare aliquem.
Vprzeymy/ Intimus, deuotus, & deditus alicui cliens, devo-
 tissimùs alicui.
Vprzzenie/ Distinctus, *us.* pennarum.
Vprzzony/ Comptus, pićtus, distinctus.
Vpust/ spust. Emissarium, effluuium lacus.
Vpuszám łogo/ Emitto, dimitto, amitto.
Vpuszám co w tãrgu/ Diminuo de pretio.
Vpuszám co zsummy/ Remitto aliquid ex pecunia.
Vragente/ Dignatio.
V. agyc łogo. Afficere, ornare, cohonestare aliquè honore.
Vradzić co/ Vide Vchwalam,

- Dragam sie/ natriasam sie z kogo.** Insulto capiti, insulto
 manus rebus, subfanno aliquem.
Dragante sie. Insultatio, opprobrium, exprobatio,
Drasi/ Laxio spinæ, convulsio vertebrarum.
Drasi/ Side Obrázá.
Drasam kogo/ abo sa m štebte. Durè, asperè, tracto vulnus,
 trango hunc, ledo contactu.
Dróbic co/ Fabricare, elaborare aliquid.
Drócyšcie/ Solenniter, solenniter.
Drócyštosć/ Solennitas. **Drócyšty/** Solennis dies.
Dróda/ Forma & species.
Dródzay/ Fetus terræ, ubertas frugum.
Dródzwie/ Generosè, generosiùs.
Dródzwy/ Generosius miles, ingenuus, speciosus.
Dródzony/ Natus, cretus, prognatus.
Dródzony zachte/ Summo loco natus, (splendidè, honesto lo-
 co natus.
Dróš/ Fascinatio, effascinatio, defascinatio.
Drýnáš moš. Urina, lotium, aqua immunda.
Drýnal/ Matula, matela, matellio, *vis, m.*
Drýne rušátoce lekárstwo. Diureticum medicamentum.
Drýny čiegente zbyrnie/ Incontinentia urinx, diabetes, &
 Vreticus, **Drýny trudnosć/** Dysuria, difficilis urina.
Drýny rzezánte/ Stranguria, vesicæ morbus.
Drýny trudnosć čerptacy/ Dysuriacus.
Drýwam co wwiązánego/ Abrumpo, rumpo vincula.
Drýwam owoc kwiatek. Decerpo pomum, demetere pol-
 lice florem, deuellere viclas.
Drýwam zego/ Præuello, *z* abrado, decutio.
Drýwad w mieście/ Magistratus, *m.* potestas, officium,
Drýwad mam ná sobte tákš/ Sustinco munus consulare, fungi
 officio, honore, In ordinibus sedere.
Drýednie drýedownie. Publicè, publicitiùs.
Drýedownie dáci/ drýedáci. Mancipio dare aliquid.
Drýedowy do drýedu náležacy. Publicus.
Drýedowy slugá/ Ministrator publicus, officialis.
Drýekáč/ Fascinator, fascinas, veneficus aspectus.
Drýekám kogo/ Fascino, effascino.

- Wzeczkańte / vrož.** Fascinatio.
Wczynam co / Abscindo aliquid, præfeco, prætrunco linguam.
Wczozam sie ná co / Pono operam, curam, studium, cogitationem in re aliqua, intendere animum in rem aliquam.
Wczaz / Vide Kopyniš.
Wchly / Torridus, aridus. Vide Suchy.
Wchnienie drzewá / Tabes, macies arborum, membrorum.
Wście gor / rzeč. Ostium fluminis, os saculi, fauces scopuli.
Wście / wchrontenie sie gego. Deuitatio, effugium.
Widlony / Reti captus, illaqueatus.
Wśiedzenie / Sedararia fatigatio.
Wsilnte / Obnixte, enixe, impense, affectare regnum.
Wsilwoś / Conatus, impetus animi, applicatio animi, Nixus intentio animi, contentio.
Wsilay / Enixus, impensus, intentus animus.
Wsilnie o co / Obnor aliquid, connitor animo, enitor in aliqua re, elaboro & enitor in alicuius causa.
Wśakute / Saltu declino, euito.
Wśarżam sie ná Ego / Conqueror aliquid, queror iniuriam, factum, incuso aliquem.
Wśarżante sie / Querela, querimonia, questus, *us*.
Wśromtciel / Domitor, domator ferrarum.
Wśramtam Ego / Domo, domito populos, reprimo, retundo, perdomo, edomo Provinciam.
Wśromtente / Domitio pecudum, sedatio animi.
Wśromiony / Domitus.
Wśuchac Ego / Audire aliquem, auscultare alicui.
Wśuchante / Auscultatio, obsequela.
Wśugute Eomu / Vide Postugute.
Wśmiecham sie / Renideo, subrideo.
Wśmiecham sie Eomu / Arrideo alicui.
Wśmiechante sie / Riis lenis.
Wśptc Ego / Soppio, consoppio, soporo aliquem.
Wśpokotc co / abo Ego. Tranquillare animum, sedare lites, controuersiam, tumultum, lenire animum, desiderium, ægritudinem. **Wśpokotciel /** Pacator orbis.
Wśpokotente / Miugatio, sedatio animi.
Wśpawiedliwiam Ego / Iustifico,

Vspráwtedlswientej Iustificatio.

Vstá *vide Gebá.*

Vstá cuchnace máfacz. Stomaticus.

Vstare w gym/ vsawam. Deficio animo, viribus, deficit viator, fatisco clamore sudore.

Vstare co/ vstawa. Cessat opus, pietas, officium, Desinit fieri, aliquid, conquiescit febris, confidit cura.

Vstare sie co ná dníe/ Defecatur vinum, deliquor, *aris,* eliquor, subsidunt feces in fundo musti.

Vstanie zego/ Defectio, defectus alicuius rei.

Vstapienie ná stronie/ Secessus, flexus, flexio.

Vstapienie z plácu w potyżce/ Desertio loci in acie.

Vstapienie z drogi/ Aberratio, declinatio à proposito.

Vstapienie práwne zego/ Cessio.

Vstawa/ Lex, regula, norma, instituta maiorum.

Vstawanie choroby/ Decessio, remissio morbi.

Vstawe w gym ganie. Derogo legi

Vstawám co prosto/ Collibro, libro, terra librata.

Vstawiam/ tr. vide **Szánowie.**

Vstawianie prosto/ Collibratio, librata collocatio.

Vstawianie/ Assidue, assiduo, continue, continenter.

Vstawianosi/ Assiduitas, perennitas, continuatio.

Vstawianys/ Continuus, assiduus labor, perennis risus, fons. Perpetuus imber, continuatus, continuata gloria.

Vstępute komu/ dáte mięysce. Cedo alicui foro, decedo loco, concedo, do locum alicui. Decedo alicui de via.

Vstępute drogi/ prawdy. Aberro à via, deuiso à veritate.

Vstępute komu swego práwá/ Decedo de iure.

Vstępute w zád/ Recedo retro. vide **Wzad ide.**

Vstęte/ Coram, inter nos, ore tenus.

Vstęty/ do vst nalezacy. Ad os pertinens, ori utilis.

Vstęzgam co/ Forficibus amputo tuam crines.

Vstęzyny knochá v swiece/ Sordes lychnorum.

Vstęza drzewol/ stola. Exarescit frutex, retorrescit vitis, moriuntur arbores, intermoriuntur asparagi.

Vstępiam/ Obdormio, obdormisco, sopior, consopior somno, labor in somnum, condormisco.

Vstęty/ Auritas lepus.

- Všáty státek/** ábo **vcháty.** Anfulatus, an'atum vas.
Všápyliwie/ Mordaciter, maledicè de absentibus loqui.
Všápyliwosé/ Dicacitas scurilis, mordax.
Všápyliwy/ Maledicus, conuiciator, homo mordax, dicax, criminofus orator, petulans verbum.
Všá do vchá/ Auriscalpium, auricularium.
Všny/ do všu naležacy. Auricularius.
Všny boli Aurium dolor, dolorem aurium patior.
Všny gnoy/ Sordes aurium.
Všu křywa dzitka/ Flexus, anfracta aurium.
Všu obrzžánych/ Exauriculus.
Vtáčka/ vžánámie sie z křem. Velitatio, prolusio.
Vtáčkami/ Velitatum.
Vtáčkowsy/ Prolusorius, velitaris pugna.
Vtáčty/ Tritus, trita via, tritum iter.
Vtáčto/ *Side Techne.*
Vtáčyc kogo w ázbie. Elidere, comprimere aliquem.
Vtáčouy/ Bene pinxitus, *Side Třugony.*
Vtáčai/ vide **Táčai/** **Vtáčiente.** Submersio.
Vtáčam co/ Amitto prædam, perdo oculos, deperdo honestatem, excido bonis. **Vtáčami rospřasam dobrá.** Disperdo bona, opes, Vapulatur peculium. **Vtáčam spráwe v sadu/** Cado causa in Iudicio cadere, excidere formula.
Vtáčam dluzníkowi/ Decoquo creditoribus.
Vtáčam co/ Defringo aliquid icu, percussione auello.
Vtáčanie/ *Side Rozřutnosé.*
Vtáčenie/ postřadánie. Orbatio, amissio, perditio luminis.
Vtáčienie/ doleglosé. Afflictatio, calamitas, anxietas.
Vtáčiony/ **řtáčiony.** Afflictus, & fractus animus.
Vtáčiony řestem/ Affligor malis.
Vtáčati/ Deliquio, *ovis, f.*
Vtáčati/ Decoctor, profligator, degulator, comedo, *ovis.*
Vtáčaty/ *Side Rozřutny.*
Vtáčasé sie/ Conquassari motu.
Vtáčasnal sie/ Concussus casu, afflictus casu iacet.
Vtáčymác kogo/ co. Sustinere possum, sum tenendo.
Vtáčerdžam vřáčenie co. Firmo locum præsidij, solido, roboro aliquid, affirmo opinionem.

- Vwterdzente/ vnoczente.** Firmamentum disciplinae, stabilimentum, sodalimentum, duramentum virtutis necessitas
- Vytkam dzury/ Side Zatykam.**
- Vwazam co cieszkiego/** Degrauo, deprimio aliquid.
- Vwazam sie/** Degrauatur, recello aliquid pondere suo.
- Vwazam co sobiel/ Side Rozwazam.**
- Vwiazany/** Aptus, exaptus, apratus.
- Vwiazek rozmarty/ Sel Liná tyko.** Retinaculum nauis.
- Vwielbiam/** Glorifico aliquem.
- Vwielbienie/ vwielbiony.** Glorificatio, glorificatus.
- Vwistam co/** Inueluo, obuoluo freno aliquid.
- Vwistam sie/** Obuoluor, curio huc illuc, satago.
- Vwistac co/ Side Wistle.**
- Vwiklany/** Implicitus, impedi us cupiditate.
- Vwistyl/** Pendulus bombyx, pensilis uua.
- Vwlagam komu stawy/** Derogo alicui gratiam, detraho alicui fidem, detrecto, obtrecto virtutes.
- Vwlaganie gego/ Side Obmowisko.**
- Vwodze co cudzego/** Abduco seruum, filiam.
- Vwodze waysto/** Subduco pugnae militem.
- Vwodze kogo zym/** Induco aliquem promissis.
- Vwodze sie zym/** Ducor laude, gloria, spe, lucro. Capior amore, trahor studio laudis, delinior voluptate, inducor [promissis.]
- Vwodzenie/** Abductio.
- Vwolniam co/** Laxo aliquantum, remitto habenas, vincula.
- Vwolnienie/ Side Popuszanie.**
- Vwoze co/** Aucho aliquid curru, equo, naui, aufero, abduco, aucho aliquem a patria.
- Vwzato co/** Commaduit, madesco.
- Vwzaly/** Percocatus.
- Vyma vblizenie.** Imminutio, diminutio dignitatis, prauiudicium, fraus. **Vymas/ vblizytel.** Detractor laudum.
- Vymute/ imam co** Apprehendo manu aliquid. [tuarum.]
- Vymute gego/** Subtraho. deno aliquid de stipendio, limo commoda alicuius. **Vymute komu obrofu.** Subduco cibum athletae, diminuo cibum alicui, fraudulenter tracto apes
- Vymute kogo w kleszce/** Statuere modum alicui, frenare, refrenare aliquem, injicere frena alicui.

- W wfegetza** / Inter coenam, sub horam coena.
W wode / $\text{\textcircled{S}}$ w wodzie. Conijcere in aquam.
W wodzie mieszkać / In aqua habitare.
W zawod biegać / Curere stadium.
W żywe oczy / Apertè mentitur.
Wab prażnikow / Allector, illix, *icis, m.*
Wabie prażki ludzie / Illicio, allicio, allecto, Inuitat & alle-
 ctat senectus, pellicere ad se mulierem.
Wabienie / Illectus, *m.* Pelliculatio, blanda inductio.
Wacek / Ventrale, *m.* Martupium.
Wacham zegol / Olfacio vnguentum, alfacio aliquid, traho
 odorem, obodoro.
Wachanie / wonianie / Odoratus, odoratio.
Wachel / wachlarz / Flabellum, fuscitabulum.
Wachtuse / Ventillo, flabello.
Wachtwie / *Side Straż rzymian.* (corporis).
Wada w gym / Vitium in lecto, parietibus, Menda, labes
Wade mairacy / Mendosus, vitiosum iumentum.
Wadze drugich / Lites creo, sero, discordias facio.
Wadze sie z niem / Litigo, contendo cum aliquo, pro aliquo,
 Exerceo discordias, digladio.
Waga / nacynie / Libra, trutinā.
Waga / ciężar żaki / Pondus magnum auri, pondo.
Waga rowna / Equamentum, æquilibritas.
Waga zła / Iniustum pondus.
Waga v zegarow / Delphinus, *à forma.*
Waga v wozu / Scatera, iugum iubiugiorum.
Wagl żarzyty / ognisty / Carbo, pruna, α . Prunæ viuaces,
 Carbo candens, viuacissimi carbonēs.
Wagl kopany / Carbo lapideus, fossilis.
Waglik / Carbunculus.
Waglik praż / Incendaria auis.
Wagry / wogry / Vari.
Wakacya skolna / Otium à studijs, remissio studij.
Wakute Biskupstwo / Orbata Ecclesia Pastore, Satrapia gu-
 bernaturæ Vacat Ecclesia Pastore.
Wal okolo miasta / Vallum, $\text{\textcircled{S}}$ Vallus contra hostem in altitu-
 dinem pedum quindecim. **Wal v kol mlynski** / Axis

- rota, axis tympani. **Wali** walek **fiorynt** walekuta, Cylindrus, uolgiolum. **Wal** plomaj Volumen linteum.
Walna woogie. Fluxus, motus, & agitatio fluctuum.
Walachi Spado, canterius, equus castratus.
Walacy sie/ Ruinosus, ruinosa ædes, Casabundus.
Walun sie/ wala sie swiniã w blocie. Volutantur in luto lues, in sicco equi, & aues in puluere.
Walania sie mieysce/ Volutabrum pecudum.
Walanie sie/ Volutatio in luto subus grata.
Walze sie 3.kiem/ wosute. Bellum gero, infero, moueo alicui bellum, Corto bello, decerto vi & armis.
Wale co. *Side* Rozwalam.
Walei wali co wiatr/ woda. Ruit, verrit, Veni mare, terras, nubila cæli verrunt.
Walegni Bellicosè.
Walegni/ wosownif. Ballator, belligerator, duellator.
Walegni Bellicosus rex, bellicosissima natio, pugnax certurio, militia gnarus, acer. Prættans bellis.
Walek do walekowania/ *Side* Wal.
Walek do rozenia (iszakow) Palanga, æ. Chamulcus.
Walenie gego Ruin-, tecta assicda ruina.
Waleci/ *Side* zagnanie/ Rozstanie sie.
Walici/ *Side* Woynã.
Walekware. Instar cylindri.
Walcowaty/ Cylindræus.
Walcowicã/ Tabula complanas vestes lineas.
Walci/ Cylindro aliquid æquo, complano.
Walowy/ Vallaris.
Wangosi Secamentum, assamenta, *orum*.
Wanna/ Lauabrum, lauacrum, labrum si in balneo non est, ve sit, Lutra. **Wannenã**. Labelium.
Wapienacã piec wapienny. Calcarium calcaria fornax.
Wapno Calx f. Ferumen cæmentorum.
Wapno nigãone/ Calx uia, recens.
Wapno gãone/ Calx aquã perfusa.
Wapno zãone/ Calx macerata, intrita, æ.
Wac/ woda gorãca/ vide **Udrop**.
Waci/ grozac. Caue malo, rem malam, Discaueas malo.

- Wasnte drugich/** Inimico, inconcilio, amulatus in vrbe agere. Mouco, colligo inimicitias.
Wasnte sie nã fogo/ Inimicor, inimicitias contraho, Inimicitias cum aliquo gero.
Wasntwy/ Facilis capessendis inimicitijs.
Wasł Veller, Wasyntecł Vestrás, atú.
Wateł vtlagow/ Subtegmen, substamen.
Wateł side Ořabiam.
Watory vbesłij Labra doliorum circumlinere.
Warpiciel/ Opinator. **Warpie o gym/** Dubitor aliquid, dubitationem, dubium habeo, in dubio pono.
Warpie nieco/ Addubito, subdubito.
Warpiente/ **watpliwosc.** Dubium, ambiguitas, addubitatio, hesitatio.
Warpiente gynie/ Adduco dubitationem, voco in dubium, assero, injicio dubitationem.
Watpliwá zez/ Ambiguum est, Dubium. **Watpliwte/** Dubie, ambigue, dubitanter. **Watpliwý/** Dubius sum.
Watrobá/ Iecur, *n.* Hepar, *n.* tis.
Watrobne leřarstwo/ Hepatica medicina.
Watrobne źiele/ Hepatica herba.
Watrobný/ Hepaticus, hepatarius.
Wazoz. Fauces icopulorum, vallis caua, curua, curue antractu, saxosa. Angustia viarum, præruptus mons.
Waz ziemny/ Serpens, *f.* Anguis, *m.* Coluber, *m.*
Waz wodny/ Hyrdeus mas, hydra femina.
Waz ziemno wodny/ Chelydrus, Chersydrus.
Waz slepy/ Cæcilia, cæcus serpens.
Waz wielki/ Boa, boua.
Waz nákraptány/ Cenchrys, *is. f.* Scythale, *es.*
Waze co waga/ Pondero, libro, *as.* granum, Pendo, peno, pondero aliquid. **Waze/** **wazny testem.** Habeo pondus.
Waze/ **zawaze tylo.** Pendeo, *quot pondosis.*
Waze sobie coł fogo. Æstimo aliquid magni, facio magni aliquidem magni puto honores, magni pendo Oleum.
Waze co ná gárdlo/ zprowie. Pacitor vitam pro laude, Decerno de vita. Capite suo aliquid decernere.
Waze sie y ná te y ná owe strone. Libro me.

- Ważę sie gego/** Aggredior magnum aliquid.
Ważenie gego/ Ponderatio, pensura, Exagium.
Ważość/ Libripens, pensator, ponderator.
Ważno co jest/ waży co. Valet, valet ad aliquid.
Ważny/ wage dobra mąciacy. Libratus, pondus habens.
Ważny/ tr. mieysce v tego mąciacy. Grauis, aestimabilis.
Wbiegam gozie/ Incurro, intorampo in urbem.
Wbieżenie między/ Incurfus, intercurfus.
Wbiłam co/ Adigo, pango clauos in crucem.
Wbiłam w pamięć/ Imprimō in animum, subnoto aliqua verba, inscribo in animo orationem.
Wbity/ Fixus, infixus, impactus, depactus in terram.
Wchodze gdzie/ Ingredior domum, pontem, Ineo castra domum, tentoria. Intro ædem, in ædem.
Wciekam/ Influit fluuius in pontem.
Wciekanie/ Influxus.
Wcielnie Boże/ Incarnatio D-i.
Wcielil sie Bog/ Carnem induit Deus.
Wgás/ wgesność. Commoditas, commodum, quies, Frui commoditatibus.
Wgesny/ ná gás nápadáciacy. Tempestiuus, commodus percommodus.
Wgorá/ Heri, hesternno die, hesterna luce.
Wgorayšy/ Hesternus, hesternorum ciborum mistio.
Wdaje sie w trudność/ Obijcio me telis, insidijs, Interro me in periculum vitæ pro aliquo. Oppono me periculo, adeo periculum.
Wdaje sie z kim w rzeg/ Insinuo, do me in sermonem, immiscere se colloquijs.
Wdaje sie w spráwe sądowa/ Contestor litem.
Wdanie sie w spráwe/ Contestatio litis.
Wdowa/ Vidua, in viduitate relicta.
Wdowiec/ Viduus vir, viduus thalamus.
Wdowstwo/ Viduitas.
Wdrobic/ wtruszyć. Infriare in aquam duas conchas fariar, infrico, intero.
Wdrożyć sie/ Assuescere itineri, cursui.
Wdziżać co przymute/ Gracē, gratanter accipere aliquid.

- Wdzięcznie brzmiały!** Dulcisonus, suauissimum melos.
Wdzięcznie mówiąci! Lepos sermonis, suauiloquentia.
Wdzięcznie mówiący! Suauiloquus, suauidicus.
Wdzięcznie dobrodziejstwa! Gratus ac memor beneficij.
Wdzięcznie się! Irrorumpo, irrumpo opipum.
Wdychajcie Wadym. **Wdechciego sukam!** Odoror, & odoro. Vestigo escam naribus. Ariolor naribus.
Wdychajcie ostrego! Canis sagax.
Wdzioronaszob! Quadruplicato emere, quadruplo malor, bis tanto. Triplo interuallo. Altero tanto.
Weda! Hamus piscarius. **Wedzarz!** Hamiota, e m.
Weda! podle. Secundum mare ire, iuxta te sum, propè oppidum, fecus illum sedi.
Według przepomożenia! Pro virili parte. proportione, pro nostra facultate, pro rata portione.
Wedrowka! Peregrinatio pedes.
Wedruje! Peragro regiones, vrbes, pedes.
Wedze miaso! In fumo fumen, hilas.
Wedze! woda łowie ryby. Hamo capio pisces.
Wedzenie miasa! Infumatio.
Wedzenie rybi! Piscatus hamatilis.
Wedzido! munstuf! Frenum, n. *ing.*
Wedzisty! Hamatus, hamatilis piscatus.
Wedzonka! Tarichos. Caro arefacta in fumo, fumosa perna, infumata caro. **Wedzony!** Infumatus.
Wegiel w budowaniu! Versura, Angulus concurrentium parietum exterior.
Wegielna linia! Diagonos, angularis linea.
Wegielnia! piec weglarski. Carbonaria.
Wegielnica! Norma, Ancon, angulare. *is. substan.*
Wegierska ziemia. Pannonia inferior.
Weglarz! Carbonarius, qui carbones vendit.
Wegle! Carbones, carbonam congeries.
Wegorz tęczny! Anguila sine spinis piscis.
Wegorz morski! Conger, Lampetra. alabeta.
Wegorzny. Anguillarius lacus.
Wegorzyn. Pannonius, Hungarus.
Welens! Paludamentum, tagum militare,

- Wetná!** Lana, lanicium. vellus, *eris n.*
Wetna nie chędożoua! Lana succida, osea.
Wetna robte! Lanam tracto, lenificium exerceo.
Wetna robtenet! Ars lanifica, lanificium.
Wetnanfa! Lanea vestis, pallium.
Wetnany! Lanæus, lanatus pileus, vellica crumena.
Wetnartz! Lanarius, lanificus.
Wemlęgente sie! Irreptio, insinuatio.
Wendetá męysce! Forum scrutarium, promerciale.
Wendetá! stan. Saccaria, vel sagaria negotiatio.
Wendetá niewolnřow! Catasta, venalitiūm.
Wendetarz! Scrutarius, mango, scruta.
Wendete trzymam, Sagariam, vel scrutariam facere.
Wersa! Grandis litera, maiusculæ literæ, quadratæ.
Wesęte wesęte. Ingressio, ingressus, *ms.*
Wesęte řtoredy chodza! Introitus, ostium, vestibulum.
Weselaey sie z cudzego zlego! Maleuolus, malis alienis gau-
 dens. Voluptas ex malis alterius.
Wesele! radosę. Læticia, gaudium, effusa læticia.
Wesele sie! radosę sie. Gaudeo animo, gaudeo gaudio, com-
 plicor, cumulor gaudio. Lætificor aliqua re, hilaror mirum
 in modum. Lætor triumphis gloriã.
Weselna ptosnã! Epithalamium, nuptiale carmen Hymen, *ms.*
 Fescennini versus. Talassio.
Wesolek! Hilarulus, hilarula. **Wesolo!** Hilarè viuere, hi-
 lariter, lætanter iucuddè viuere, amplissime habitare.
Wesolo pãtrzacy! Gratus oculis, habitu, incessu, qui hilar-
 vultu vei aspectu est. **Wesolo pãtrzye!** Proferre gaudia
 oculi.. explicari frontem. Deme supercilio nubem.
Wesolosę! Hilaritas supercilliorum, apicitas diei, iucunditas
 vitæ, amœnitas loci. **Wesoly!** wesele mãtacy / Hilaris
 homo, animus, vultus, Festus, lætus homo, animus ple-
 nus læticiæ, lubens & hilaris, remissus ad omnem comita-
 tem animus. **Wesoly!** wesele gymiacy / wweselatacy. Flo-
 ridus color, serena frons lætabilis res.
Wespol! wespotek! *vide Pospotu.*
Weschmęntel! Suspirium semel factum.
Wes! Pediculus, pes, pedis, *ms.*

- Wesło to w obycaj!** Increbuit mos, consuetudo, in morem venit, more habet licentiam.
Wesło w przypowieści! Venit in prouerbum.
Wet/ wety. Bellaria, *orum*. Tragema-a, *n.* mensa secunda, pemmata, *plur.* (nem.
Wet/ al. za wet. Vices, vicem reddere. Talio, pati talio.
Wet za wet oddaś! *Side* **Oddaś wet za wet.**
Wewnatrz! Intra, intrinsecus, intrò, inus, introrsus. Nichil introrsus roboris esse. **Wewnatrzny!** *Side* **Wnatrzny.**
Wey/ bawey! Pape! Vah consilium callidum.
Weyzemie! Coniectus, iniectus oculorum, obtutus, respectus. Respectu me terruit **W. yzec na co/ na łogo.** Conijcere, conuertere, contorquere aspectum in aliquem, flere, attollere oculos, aspicere aliquem.
Weyzec łasławiel! Placido vultu videre aliquid, molli vultu aliquem aspicere.
Wesbrac łogo! Moderatè aliquem percutere.
Wesbrac sie gostel! Ascellerare iter aliquod.
Wezel! Nodus, nexus, *ms.* nodulus.
Wezłowiel! Pulvinus, pulvinarium Cubital, *n.*
Wezlem zawiezuel! Necto nodis nodo, *ms.* innodo, victo connexis nodis. **Wezłowatój** Nodosè.
Wezłowáty! Nodosus, nervosus in dicendo.
Wezintwá! Metibus aliquid colligere.
Wezőiedz/ iedzacy weże ludzie. Ophiophagi.
Wezőwáty! Anguineus, colubriferum monstrum.
Wezőwnik łamień! Ophites, *is, ms.*
Wezőwy! Serpentinus, anguinus, anguinus.
Wezőwa skór/ wylina. Exuviz, serpentis membrana. *!*
Wezőy! Anguiculus, catulus serpentis.
Wgawiam! Compello in oppida, in plagas. redigo in urbem, impello pecus.
Wgladam w co! Inspicio in speculum, introspicio, introspicere voluntates mentes hominum.
Wgladanie! Introspectio.
Wiaderko! Urnula aqualis. Sitela.
Wiadomo/ świádomo. Explorato nauigare.
Wiadomo test! Scitum est, exploratum est mihi.

- Wiádomość**/ Scientia, cognitio, notio.
Wiádomy/ *Side* **Swiádomy**.
Wiádro pospólite oo wody/ Situla, Vrná, Matella, vas
 aquarum. **Wiádro skorzáne**/ *Side* **Zubeł**.
Wiádrowy/ - Vrnalis vrceus, Amphoralis.
Wiáduń/ *Side* **Swiádom zego**.
Wiáneł/ Corolla. **Wiáneł**/ *Side* **Deńte**.
Wiáno/ opráwá Donum nuptiale, donatio propter nu-
 ptias à marito assignata.
Wiárá/ Fides, fidem habeo alicui.
Wiárá powszedna/ Fides Catholica. Religio.
Wiárouń/ Duodecim sestertij. Ferto.
Wiárolomny/ Perfidus, perfidiosus homo.
Wiárute sie/ *Side* **Chronie sie**.
Wiáre/ Ventus, spiritus, aéris fluor.
Wiáre przeciwny/ ventus aduersus, grauis.
Wiáre corocany/ Etesia, arum, m. Etesias, a, m, Etesiarum
 predromi flatus
Wiáre łagodny/ Aura dulcis, lenis,
Wiáre przyrodzony/ Flatus, crepitus ventris.
Wiátrał/ *Side* **Mlyn wietrzny**.
Wiátrceł/ Ventulus, Aura. **Wiátrowy**/ z wiátru złożony.
 Ventosus follis. ventosissimus vter.
Wiáz drzewo/ Vlmus altera montosa, altera campestris.
Wiázáń stáná. Manipulus fani.
Wiázánte zego/ Vincitura, nexio.
Wiázánte w budowá niu/ Intercardinatæ trabes, contigna-
 tio, materiatio, trabeatio.
Wiázáńká snopeł. Fascis calamorum, virgultorum., fasci-
 culus florum, epistolarum.
Wiáze co/ Fogo. Ligo guttur laqueo. Cateno, as, vincio,
 constringo, colligo, ailigo aliquem,
Wiáze snop/ Connecto manipulos.
Wiáze łateqł/ Compingo, glutino libros.
Wiáze sie z ktem/ Colligare se cum multis, implicari fami-
 liaritate, officijs. amictijs.
Wiáze sie kápáńká/ Facit caput herba aliqua.
Wiáze sie co, wite sie co. Noctitur vnum ex alio.

- Wid**/ **widka**. Circulus ex betulla, vimen.
Wicher/ Turbo versabundus, violentus.
Wichze/ Inglomero, contorqueo, verso.
Widac col/ Apparet aliquid, Comparet.
Widany/ Familiaris oculis meis.
Widelca/ **widelsi stolowe**. Fuscina.
Widelca kuchenne/ Harpago, harpax.
Widny robotnicze/ Furca, iurca bicornes.
Widoel/ **swiatlo**. Apertum, *n. substan.* Lux proferre in lucem & aspectum aliquid. **Widoel gozte wiele ludzi**/ Conspetus, proparulum. **Widoel to co widzimy**/ Obiectum aliquid visui. Facies, species, lugubris species aulae.
Widoel dzwomisko. Spectaculum, theatrum.
Widoel mara/ **obluda**. Phantasma, *n.* Falsa visio.
Widoel straszny/ Portentum, ostentum.
Widoelowy/ Theatralis consensus.
Widomie/ Visibiliter. **Widomy**/ Visibilis, aspectabilis, spectabilis.
Widzi *vide* **Dozorca**/ **Spieg**. (stabilis).
Widzacy/ Oculatus, omnia videns.
Widze/ Video, vtor oculis. Cerno, quorum duri sunt oculi minus cernunt. **Widzenie sny**/ **Widzenie** *visus*. Sensus cernendi, aspectus, aspectu perceptum, habes visus.
Widzenie patrzanie. Visio, obtutus, *vis.* Figere obtutum in aliquo. **Widzeniu slyzacy**/ Opticus.
Widziec/ Apparet res. **Juz nie widzies**/ Iam non apparet.
Widziec tu/ Satis lucis est. **Juz nie widzies**/ Parum lucis est, deficit lux, obscura est lux.
Widziec chcel Videre cupio.
Widze *et* **widze**. Ergo sic, sic igitur.
Wiecey/ Amplius, plus aliquantò amplius.
Wiecey juz/ Magis, amplius sex menses, ultra quam oportet, plus quam, plus annum.
Wiecey troche/ Plusculum, pauld plus.
Widze/ Signum, *et* signi gratia aliquid appensum, Scutum signi gratia positum.
Widze/ Stramentum calceorum rusticorum.
Widze kuchenny/ Fasciculus stramineus conquinarius,
Widze stana/ Laciua, *vide* **Sznat**.

- Wiacierz!** Nassa è filis rotunda, rete, reteiaculum, Funda.
Wieża! wieżnie twóm. *Æterno, ds. Æternum manere.*
Wieżerza! Coena, coenacula. **Wieżerza druga!** po wie-
 gerze. Comestatio. **Wieżerzam!** Coeno apud aliquem
 coeno olus. **Wieżerni!** Coenaculum, coenatio, Coena-
 tiones spectent æquinoctialem occidentem.
Wieżko! Operculum.
Wieżnie/ná wieki. Perpetuo perij, æternum sedet, æternum
 vale, immensum vivere. **Wieżność!** Æternitas, peren-
 nitas, ævum. **Wieżny!** wiekusty. Æternus Deus, sem-
 piternus, perpetuus, perennis lama.
Wieżnym wazyści! Æternare aliquem.
Wieżor! Nomen, Vesper, *eri, m. Vesperus, eri.*
Wieżor! Adverb Vesperis, vespere. Sero, primá vesperi.
Wieżor jest! Vesperat, vesperscit.
Wieżorny! Vespertinus, cantus, vespertina litera, vesper-
 tinum tempus, vesper, *ra, rium.* Hora vespera.
Wieżnie! Marceo, marcesco, exaresio, aresio, areo.
Wieżni! Side Doiorca! Spieg.
Wieżniac! chce wieżniac. Sciens non faciam. Prudens doli,
 scienter, si scienter f. felisset.
Wieżniacy co ná Fogol! Conscius facinoris, temel itatis.
Wieżni wiatr! dnie. Elat ventus, spirat Auster.
Wieżni wywiewam. Venilo frumentum, excerno, euanno,
 vero f. pafo.
Wieżni! Seculum, ætas, ævum.
Wieżko! wieżko. Operculum arce.
Wieżnie Fogol! Magnifico, honorifico.
Wieżniante! Magnificatio personarum.
Wieżniad! Camelus, Dromas, *adis.*
Wieżniadorys! Camelopardalis.
Wieżniadni! Camelarius.
Wieżniadow opatrowanie! Camelasia.
Wieżniadowy! Camelinus, camelinum sac.
Wieżni! Mulum loqui, plurimum valet auctoritas.
Wieżni gadani! Garrus, semper loquor.
Wieżni razy! Quot vicibus, quoties.
Wieżni bit zegar! Quoties horologium sonuit.

- Wielebny!** Venerandus, venerabilis.
Wielgomyślność! Magnanimitas.
Wielgomyślny! Magnanimus.
Wielgouchy! wśłaty. Flaccus.
Wielkanoc święta! Pascha, *atis, n.*
Wielka rzecz! Res permagni momenti.
Wielki! Magnus acernus grandis puer, ingens saxum, amplum gymnasium, pergrandis gemma, pecunia, grande vas.
Wielki gwazdek! Feria quinta magna. Dies coenae Domini.
Wielki piątek! Dies Christi nece memorabilis.
Wielki rzadca! Magnus Procurator arcis.
Wielki tydzień! Hebdomada maior, sancta.
Wielkie rzady! Procuratio magna.
Wielkość rżych rzeczy! Multitudo hominum, vis magna militum, numerus magnus argenti, agmen mulierum, magnitudo fructuum, exercitus ceruorum.
Wielmożność! Potentia, opes magnae
Wielmożny! Potens, magnificus vir factis, Clarissimus, mul.
Wielomowny! Verbose, verbosius. (*tipotens.*)
Wielomowność! Multiloquium, loquacitas, garrulitas, verbositas, loquendi temeritas. **Wielomowny!** Multiloquus, facilis, verbosa simulatio, res, epistola, Multiloquax.
Wielonogi! Multipes.
Wielooft! Argus, centoculus.
Wielorożny & wieloletni! Quotannis.
Wieloryb! Cetus, *ti. m.* Leviathan.
Wielorybi! Cetarius, vel Ceti magnitudinem habens.
Wielorybi sadzi! Cetaria, *a, &* Cetaria, *n. plural.*
Wielozenski! Polygamus.
Wielozenskiwo! Polygamia.
Wiem co! Scio viam, velim scire vtrum. Habeo quid agam, nouilocum, omnem rem, viam. Non ignoro.
Wiem pewnie co! Comperi aliquid, manifesto competi, compertum est mihi, constat mihi.
Wiem co na cie! Scio aliquid, crimen tuum.
Wiem co przed tym! Praescio, praesciseo aliquid.
Wiencowe ziola! Coronamentum.
Wiencowy! Coronarius, coronaria herba,

- Wieno arka / wienearz.** Coronaria, Stephanoplocos, stropharius. **Wientec z zioł /** Sertum, sertis redimere, coronamen. **Wientec nosze na głowie /** Coronam in capite habeo. **Wientec na Fogo Fláda /** Impono alicui coronam.
- Wienny /** Ad dotalitium pertinens.
- Wienna Páni /** Quæ dotalitium exigendi ius habet.
- Wieprz domowy /** Porcus.
- Wieprz zyszonny /** Maialis, porcus castratus.
- Wieprz dziki / lesny.** Aper, tyluaticus sus.
- Wieprz farmary /** Porcus saginatus.
- Wieprz dziki morski /** Porcus marinus, syagrus, capriscus, orthagoriscus. **Wieprzek /** Porculus, porcellus.
- Wieprzow farmentel /** Porcolatio.
- Wieprzowina /** Porcina caro. **Wieprzowy /** Porcinus, porcarius, *Adiect.* Aprugnus, aprinus, aprarius.
- Wierce co swidrem /** Perforo, terebro, perterebro columnam. Foro, *as.* Forata arbore, Circumforatus.
- Wierce co w donocy /** Contero pilo ligneo piper, teritur si naps, tero mentam, certam, Distero caseum in mortario.
- Wierceme /** Terebratio, terebratus, *ms.*
- Wiercmał /** Pistillum ligneum.
- Wiernie /** Fideliter, sanctissime, religiosè obseruare.
- Wierność /** Fidelitas medici, fides & religio iudicis, officij, Attica fides, Religio. **Wierny /** Fidelis seruus, fidus amicus, fidissima vxor, incorruptus & integer testis.
- Wierz prosty w pisaniu /** Versus.
- Wierz Poetycki /** Carmen præclarum, Poema *ms.* pòesis, Metrum, versiculus, Epigramma.
- Wierza /** Nassa, spicula.
- Wierzow pisanie /** Versificatio, Pòetica, *as.*
- Wierzow pisarz /** Versificator, Pòeta.
- Wierutny tote /** Certus nebulo Homo singulari nequitia præditus. **Wierutna złość /** Insignis improbitas, impudentia.
- Wierz kto chce /** Fides tantum auctores appellet, ingenio suo quisue demar fidem.
- Wierzba /** Salix, *f.* Salix perticalis.
- Wierzbiná /** Salictum.
- Wierzbowy /** Salignus, saligneus, salictarius.

- Wierzch Gęgo!** Summum alicuius rei. Cacumen montis,
 Vertex arcis, montis. Fastigium operis.
Wierzch Gyniel! Fastigio, fastigans.
Wierzchnice! Sudatorium, laconicum.
Wierzchołek drzew! Flagellum, summa planta, eiuncidum
 sarmentum. **Wierzchołek owocow!** Umbilicus pomorum.
Wierzchowato! Cumulo aliquid augere.
Wierzchowaty! Cumulatus.
Wierzacy łacno! Credulus.
Wierze Fomu! Credo alicui, fidem habeo alicui, adhibeo
 fidem, tribuo fidem sentibus. **Wierz mi!** Mihi crede.
Wierzgaciacy! Calcitrosus, calcitro, *omis*.
Wierzgam! Calcitro. *as*. Calce ferio aliquem.
Wierzganie! Calcitratus multa. Calces.
Wies! Rus, Vicus. pagus, villa.
Wiesć! Fama, rumor, rumusculus.
Wiesć jest! Rumor est, serpit, perfert, affert aliquid rumor.
 Fama est, fama in vulgus exigerat.
Wiestennego czasu! Verno tempore.
Wiestenny! Vernus flos, vernum tempus.
Wiestniactwo! Rusticatus. **Wiestniactka!** Vicana, pagana.
Wiestniak! Rusticus, rusticanus quidam, ruricula.
Wieszam sie przy Egem. Hæreo apud aliquem.
Wieszaba! wieszente! Diuinitio, hariolatio superstitiosa.
 Prædictio hariolorum.
Wieszaba z ptaków! Augurium, auguratio, auspicium,
 prædictio augurum, tripodium pullorum.
Wieszaba z trzew bydlecych! Haruspicina, haruspicium,
 exispicium. **Wieszce!** Diuino, *as*. Præsentio futura, ha-
 riolor, auguror, auspico, auspiciu ago, haruspicina facio.
Wieszce! **wieszca!** Diuinus, *substan.* Coniecto, hariola,
 diuinarie, augur, haruspex.
Wieszce! fałszywy! Falsus vates.
Wieszcy! Auguralis liber, auspicalis homo, præfagus.
Wierze col! Ventilo viuum, expono ventis.
Wietrzete! Fugio vinum fugiens.
Wietrzente! Ventilatio, **Wietrznie!** Triton, *omis*.
Wietrzny! wiątrowy. Spiritualis, pneumaticus.

- Wietrzyſty!** Ventofus àér, ventofum cœlum,
Wietſeie! Obſoleſco. veteraſco.
Wietſzy troche! Maior, pluſculus.
Wietſzy nierówny! Multò maior.
Wiewiórká! Sciurus.
Wiewyſci! Ruſticus, ruſtica vita, ruſticana parſimonia, Vil-
 laticus cauiſ, paganus focus
Wiewyſci ſywot! Ruratio, ruſticatio.
Wiewyſci ſywot wiode! Ruſticor, villicor, Ruro, *us.* Rure
 moror; villicor.
Wiewyſcie! po wiewyſtu. Ruſticè, ruſticius.
Wieżá! Turriſ, *f.* Turrim erigo.
Wieżieſi! Vincuſ, vir carcere dignuſ.
Wieżenie! Cuſtodia, vincula, *orum.*
Wieżenie ſwobodne! Liberaliſ cuſtodia.
Wieżenie! tãráſ! więz. Carcer. *m.* Duci, contrudi, con-
 di in carcerem, ergaſtulum. Poenalia clauſtra.
Więżne! Inhareo, inheraſco, hareo in ſalebra, in ſcriben-
 do, in iure. Hæſitare in luto.
Więżnie to! kogo! trzymam w więzieniu. Afferuo aliquem
 priuatiſ cuſtodiſ. Habeo in cuſtodia, teneo in cuſtodiſ,
 freno carcere. Retinere aliquem in vinculiſ.
Więżnienie kogo o dług! Nexus, *us.*
Więzy! łyka! troſi. Vincula. *n. plur.* Inijcere alicui vincu-
 la, Neruus, in neruum ibit. Catena, copula.
Wład! Furzawá! zawieruchá. Turbo niuoſuſ.
Władto! kołowrotek do nici. Rhombuſ.
Wit wientec! Vico corollam, neſto coronam, texto fertum,
 plectiliſ coronæ. Plecto, *is, plexui.*
Witke co! platam! miotam. Inuoluo, irretio aliquem veſte,
 illecebris, inplico, nexo, illigo.
Wilgne! wilgotniete. Humeo, humeſco ſpumis, poculiſ,
 Humeſcentes oculi, mađeſco humore.
Wilgotno! Humidè, **Wilgotnoſci!** Humor aquæ, linguæ,
 Vligo terræ, halituſ terræ, exhalatio nebuſoſa.
Wilgotnoſci wypuſzczam! Vaporo. exhalo, halo, *us.*
Wilgotnoſci wyhodzenie! Euaporatio, reſpiratio, exhalatio
 terra.

- Wilgotny!** Humidus, humens, humectus locus, vdus, vda
 terra, vliginosus aer, campus.
Wilia! Vigiliae Cereris, peruigilium.
Wilezã umárlego spiewáé! Funeralia canere.
Wilk/zmierz. Lupus, lupa.
Wilk mierzãntec mârzyñski! Hyama.
Wilk kobã wrzodowy! Herpestiomenes.
Wilk v drzew! Stolo, *onis*, Nepos in vite.
Wilk zelãny! Crateuterion, ferramentum.
Wilkotã chorobã! Lycanthropia.
Wilkotek! Lycanthropos, versipellis.
Wilkom goãciowi! Craterphilotesius; propino tibi decuma
 fonte. Decuma fons.
Winã, przewinienie! Culpa, vitium, noxia, noxa, eleuare
 noxam alicuius. **Winã pienteñna!** Multa, multa, con-
 demnatio pecuniaria, depensum.
Winã obrodzenie! Vindemia, vindemiola.
Winã zberãcz! Vind-miator, vindemitor.
Winã zberãnie! Vindemiam facere, vuas legere.
Winã cãgnãca! Tractoria machina, carehesium.
Winã storiãca! Eãfar. Ergata, &
Winãcz! Eãfãrnie! Vectarius.
Windowanie! Subductio, ductio, onerum elatio,
Windowy gozã! haã. Porculus.
Windowe wreby! Cheloniũ.
Windowe dragi. Vectes, *ium, m.*
Windwie col! Onus trocheis extollo. (que.
Wine broãe z Ego! Multo aliquem, exiguo multam ab ali-
Winarã! **Winarãom fluãcy!** Vinitorius, vincticus, vin-
 demiatorius quasus. **Winarã!** ogradniã winny. Vini-
 tor, propinator, vitifator, confitor vuz.
Winiã! vide Dluženie!
Winiã w gymtomu! sobie. Reus alienã culpã, facti ve-
 ri, desidia. In noxia est, heret in eo crimen, noxius, con-
 iurationis, est in vitio, debitor voti, damnatus voto.
Winiã pãnicã! Cella, taberna vinaria.
Winiã rozgã! Palmes sarmentum.
Winnego synã miteyã! Oenopolium,

- Winnica!** Vineæ, occare vineam.
Winnica mloda! Nouelletum, Vineæ noua, nouella.
Winnice opârut! Vinitoriam artem exerceo.
Winnicki! Mala uinosa. Oenomela.
Winnicze rosty! Iugum, iugare vineas.
Winnik! chwosta! Litewski! Sudiculum,
Winno mi! Debetur mihi frumentum, pecunia.
Winnny ałowiel! Reus, obnoxius, sons.
Winnny od winâ! Vinaceus, vineaticus, uinarius.
Winnny stat.! flâsa. Oenophorium, uinaria, *orum, n. plur.*
Winnny bynkacz! Uinarius, *subst.* Oenopola, qui uinum fun-
Winol! Uinum, tenetum, merum. (dicitur)
Wino zbieram! Uindemiâs colligo.
Winowânie! Culpatis, criminatio.
Winowâsca! Side Dlaznik!
Winiskol! Uinum marcidum. Crutium uinum.
Winisowânie! Gratulatio, congratulatio.
Winisuje komu tego! Gratulor, congratulor tibi affinitatem, gratificor, dico bona uerba.
Winute kogo! wine dâte komu. Uerbo aliquid uicio alicui, do uicio, culpæ, crimini aliquid alicui. In culpa pono aliquid.
Wiodę ko! kogo! Duceo aliquem in ius. (quem)
Wiodę zâ rękâ! Manu duco.
Wiontente! Flâtus, afflatus benignus.
Wios! Segmen minutum ligni.
Wioska! Uilula, rusculum, uiculus.
Wiosłem robie! Remigo, remis nauem impelio. Infurgo, incumbo remis. Impelto, stringo remos.
Wiosło! Remus, pedes nauales, inde Remipedes.
Wiosła rękotęci! Manubrium remi,
Wiosłowe powrozy! Strophæ, struppi.
Wiosłowy tudelnik! Remex, columbar.
Wiosłowy gozdz! Scalmus, interscaltium.
Wiosłowy chławy! Transtra, *orum.* transtrum.
Wiosłowy rączka! Porticulus, perticulus, porticulus.
Wiosły robotnie! Remigatio, remigum. [penarius.
Wiosna! Ver, n. Uercuculum, *diminut.*
Wiotchy! Uetus calceus, *Side Wytarty.*

- Wlotfete!** Antiquor, *aris.* Veterasco.
Wioze col Veho ratibus, veho aliquid nauis, amne, equo.
 Veho curru, Fero aliquid per æquor.
Wiel Vertex, vortex! Tórta vertigo.
Wirswáty! Verticosus, voraginosum flumen.
Witydarz! Viridarium, viridum, viretum.
Witydarz sie rzemiofio! Topiaria, plantarum cultura. To-
 piarium facio. **Witydarznif.** Viridarius, Topiarius.
Wistec! wistelecl *Side* Subtenignif.
Wistá! Visula, Vistula, Istula.
Wisz drzewo! Cerasus, *f.* **Wisz idgodá!** Cerasum.
Wisniowy! Cerasinus cingulus. Crocallis gemma.
Wisacy! Pendulus spe, penalis vna. **Wise v zego!** Pen-
 deo, dependeo, appendeo, suspendeo, præpendeo.
Wise! *Et* **wis! co nád gym** Impendet fatum, timor, ma-
 lum. Imminet bellum ab aliquo.
Witam fego! Saluto, Salutatum aliquem venio. Aduentum
 alicui gratulor, solum aduenisse gaudeo.
Witam sie z ktem! Salutationem do & accipio. Dare se sa-
 lutationi amicorum. Consummere tempus salutatione.
Witanie! Salutatio. Amica salutatio.
Witanie teka! Dextraio, correctio dexteræ.
Witay! Aue, auete. Saluet. Venire saluum gaudeo.
Witay mi to! Lucrosum id mihi est. Is quaestus est vber-
 mus.
Wity! Sertus. Sertæ coronæ. P. ætilis corona. Serti flores.
Wizetunf! Archetypus, exemplar, species, Proplasma.
Wizetunfowy! Exemplaris.
Wizytacya! Lustratio, *inde* Lustrator.
Wizytate! Lustratio publicè, Inspicio iure, more, legibus.
Wladam co! Interpono, interiero, intercalco diem, men-
 sem, Intexo, intero aliquid in. **Wladam co w co!** In-
 pono, insinuo. **Wlozymy tece w znodrà chodz!** Insi-
 nuatis manibus ambulat.
Wladanie zego gozie! Interpositio, interpositus, interie-
 ctio, interclusio.
Wladny! wylány. Insititius, impositiuius cancharus.
Wlozfo gynie! Sano, *as.* Carino, *as.*

- Wleſtoſć** / *Side* Dalkowatoſć.
Wleſtoſć noſa / Simitas naſi.
Wleſantam co / Artio, *ſe*.
Włopány / D-foſſus, infoſſus.
Włopywam co w zlemie / Infodere corpus terræ. Defodio
 cadauer. Infoſſus puer humo.
Włozeniã ſie / *Side* Wozzenie ſie.
Włozadam ſie do miãſta / Irripere in ciuitatem, in tabulaſe
 Furari ciuitatem, & genus ſuum euenturi.
Włozãnie ſie w co / Obreptio ad magiſtratum.
Włozapiã / *włozãc*. Inſtillare oleum lumini.
Włozapiãnie / Inſtillatio lactis in aurem.
Włozuſzyc / Infricare.
Włozupne / *Side* Włozupne.
Włozupne ſie w co / Pecuniã ius ciuitatis conſequor.
Włozdam / *Side* Pãnuie. **Włozdam ta reſa** / Hęc manu
 commodè vtor. Competo lingua, animo.
Włozdykã / Epicoſopus Græcus.
Włozdza / *moc*. Potestas, ius. In ius potestatemq̃ue alicuius
 venire. Numen, arbitrium, arbitrio ſuo carere.
Włozanie / *włozãnie*. Inſuſio ſucci. *Włozuſus*, *ſe*.
Włozanie prãwa ſwego. Ceſſio in iure.
Włozasney reſi piſmo / Autographum, idiographum, meã ma-
 nu ſcripſi.
Włozasna reſez / Proprium, Mancipi res.
Włozasney reſi zãpis / *Side* Cyrograſi.
Włozãnie / Prõpriè id eſt tuum.
Włozãnoſć kãzdey reſez y / Proprietas coeli, terræ. Natura
 herbarum, ſtirpium, loci. Qualitas materiã,
Włozãny / *włozãny*. Proprius ritus. Culpa mea propria.
 Peculiaris teſtis alicuius. Vernaculus Vuz Italiã peculiaris
 reſ, & vernaculã. Opẽrcũla dolijs & ſerijs priua plura.
Włozãtam gdzie / Inuoluo intro.
Włozã wãret. Intruſus. Reptitius, vel Irreptitius ciuis.
Włozãze gdzie / Irrepo, ſubrepo, inſcẽdo in arborem.
Włozãto co w głozã / Hęc cogitatio mihi penitus inſedit.
 Inſixa res memoriã. Inſixus animo hãret dolor.
Włozãze ſie co / In longius trahere aliquid.

- Wlewam co góste!** Infundo aliquid fauceibus. Fundo.
Wlewam co ná foga! Transfundo ius, transcribo nomina
 in aliquem. Transcribo agrum.
Wlewam! vt **wleie sie tu wiecey.** Hoc vas capere potest
 tantum. Maior est huius vasis capacitas.
Wloch! Italus. **Wlocharty** *Side Kosmarty.*
Wloze nogiza soba! Traho pedes, talipedo.
Wloze pata! Traho vestem per terram, Verro humum ve.
Wlozy sie co po ziemi! Verritur humus veste. (Ris.)
Wloze sie! *Side Łazę.*
Wlozegá! *Side Bieguni!* **hultay.**
Wlozma! Lancea, Rhomphaea, Hasta velicaris.
Wlozma zabity! Lanceatus.
Wlodartstwo! Villicatio, villicationis officium.
Wlodarz! Villicus. **Wlodarka!** Villica. **Wlodzie!** Villico.
Wloz! Tragula, verticulum piscatorum.
Wloze co! Traho xragenua, puerum.
Wlos wśelaki! Pilus crurum, candæ equinæ, capillus in
 hedis, crinis vnus.
Wlosami obrastani! Pilo, *as.* crinior, capillor.
Wlosci! Flag. Latifundium.
Wlosiany! Cilicinus, cilicina saga.
Wlosiennicki! Cilicium, cilicina vestis.
Wlosiasty! Capillaceus. **Wlosisty.** *Side Kosmarty.*
Wlosza ziemia! Italia, Hesperia, Ausonia, Latium.
Wloszi! Italicus, Ausonius. Latialis.
Wlosow opadante! Alopecia, *e.* Ophiasis, defluuium! ca-
 pitis. **Wlosy kędzierzawe!** *Side Będziory.*
Wlosy na głowie v głowie! Coma, Casaries, capilli.
 crines. **Wlosy w nozdrzách!** Vibrissæ, vel vibruxæ.
Wlosy przyprawne! Capillamentum, Galericulum, exter-
 ni crines. Corymbion. Appositis caput emutare capillis.
Wloska! Italis, *idis* Itala femina.
Wludzam co w chorego! Induco ægrotum ad comedendum.
Wmawiam co w foga! Persuadeo aliquid alicui. Intillare
 auriculis præcepta, Insanum me verbis concinnat suis.
Wmieszac sie tedy! Immer sit se turbæ, immiscuit se medijs.
Wmytam sie | Inserpo, inserpit, obrepat. somnus.

- Wnet!** tudżesę. Statim, mox, actutum reddet.
Wnetál *Side Weta.*
Wnetrze! **wnetrzności!** Vitalia, interanea, viscera.
Wnetrzności gorne! Extá, *n. plur.* Fibrae. præcordia.
Wnetrzny! Internus, interior adium pars. Intestinus do-
 lor, penetralis Intestini discordia, intestinum odium.
Wnoszę obrócam co! nişce. Ad nihilum redigo aliquid.
 Irritum cecidit aliquid. Obsolescacio, obliero famam, pec-
 catum, memoriám. Extinguo nomen alicuius potentiam.
Wnoszę co gózte! Infero in ignem aliquid, importo frumen-
 tum in Oppidum. Inucho mala, Introfero cibum.
Wnoszę z wyşay! Induco aliquid in morem. Introduco
 consuetudinem. **Wnoszenie!** Inuectio, illatio.
Wnużka! **wneżka!** Neptis, *f.* **Wnuż!** Nepos, nepotulus.
Woda! Aqua, Lympha, Vnda.
Woda stofaca! Aqua reses. statiuá, stagna.
Woda żywa! *Side Wrodlo.*
Woda srodliwa! Nautea, Est aqua sentinæ.
Woda swiecona! Aqua sacra, benedicta, consecrata.
Woda zimna! Aqua frigida, gelida.
Woda ciepła! Aqua calida, *Vel* calda.
Wode czerpami! Aquor, *avis.* Aquam haurio.
Wodeł palacy! Distillarius.
Wodeł palente! Distillatio herbarum.
Woda palona! Aqua stillatitia.
Wodna bitwa! Naualis pugna, nauale bellum.
Wodne organy! Hyraulos, hydraulum.
Wodnieie iáko mleko! Serefcit lac frigore, In serum verto,
 serosum facio.
Wodni! **wodniczy!** Aquator, virarius.
Wodniś ná niebie. Aquarius.
Wodnisty! Aquosus, aquaticus, aquatilis.
Wodnowtorzyszy! Vndatus, vndulatus.
Wodny státek! Hydria, Matula aquæ.
Wodź przewodni. Dux impietatis. Coryphæus.
Wodze Póńskie! Habena, *n. plur.*
Wodze! Ducó, ducto exercitum, ordines.
Wodze łogo zá nos! Frustra aliquem habeo.

- Wofenna vmlctctnoſc**/ Scientia militaris, Bellica disciplina, virtus, laus. Caſtrenſis ratio.
Woienny/ boiowy Bellicus equus, militaris, Pugnatorius. Caſtrenſe peculium. Præliaris pugna, Pugnatorius.
Wotewodſi/ Palatinus, Satrapes, *a. m.* Præfectus regionis.
Wotewodſtc. Palatinides, *m.* Satrapæ filius.
Woiniz. *ſide Wałze,*
Wofabularſi *ſide Słowniſz.*
Wof/ Bos, *m.* Tardum pecus.
Wofa/ Voluntas arbitrium, arbitratus, *us.* Suo arbitratu ac voluntate aliquid facere.
Wofaq/ Clamator, proclamator.
Wofam/ Ciamo, tollo clamorem, clamito, vocifero, *as.* proclamo, attollo vocem, Vocem tollo, inclamo.
Wofam Egoſ/ Euboco, inciamo, introuoco.
Wofam Egoſ iſc. Voco aliquem eſum.
Wofam Egoſ/ Poſco potum, clamore hominem poſco.
Wofantel/ Ciamor, vociferatio, clamatio.
Wofaty/ wofe małacy. Gutturulus, Guttururgido.
Wofe v głowicſkâ. Tumor gutturis, tumidum guttur, **Struma** Morbus Regis. *Gallorum lingua.*
Wofe v bydlicâ/ Ruma, rumen, omasum.
Wofe to/ niſz ewo. Malo, magis volo, præopto.
Wofna choragiew/ Vexillum volonum.
Wofne dobrâ/ Cenu liberata prædia.
Wofnicâ/ Forum lanionum liberum.
Wofnte mowſel Libere dicere.
Wofnoſ *ſide Swobodſie.*
Wofno mi to/wofnoc to. Habeo in mea poteſtate. Integrum, liberum eſt mihi, Arbitrarium eſt.
Wofno mowſe/ Liberè dico, liberâ vtor linguâ, liberè loquor, verba edere libera.
Wofnomownoſc/ Libertas loquendi, lingua libera.
Wofnomowny/ Qui libera lingua vtitur.
Wofnoſc dobre vâcſwa. Libertas licita, Vindiciæ.
Wofnoſc ſia/ Licentia cupiditatum infinita, libertas nimia.
Wofnoſc od podatſow Immunitas. *(luntas.*
Wofnoſc wofey/ Liberum arbitrium, Libera hominum vo-

- Wolność od prawá/** Exemptio.
Wolność od bolu/ Vacuitas doloris.
Wolność z wrodzenia/ z rodu, Ingenuitas.
Wolności przynależący/ Liberalis causa.
Wolność dawać/ Vindicare aliquem, Affero aliquem,
 Mana mittere aliquem. Caput liberum facere.
Wolność utracić/ Libertatem perdere, amittere.
Wolny od czego/ Liber à metu, liber timore, Vacuus curis
 molestijs, Solutus à cupiditatibus.
Wolny od podatku/ Immunis ciuitas, liber ager, vacuus
 tributo, & à tributis. **Wolny iak/** Laxus arcus, Laxi ru-
 dentes, laxæ habenæ. **Wolny/** Liber exitus.
Wolny/ nie prędki. Lentus, tardus. **Wolny z rodu/** Ingenu-
 us. **Wolny język/** Soluta lingua.
Wolosej/ Moldauia, Valachia.
Wolow gonitwą/ Buberij ludj, Boalia, Taurilia.
Wolowa głowa/ Babulum caput.
Wolowa skóra/ Bouina pellis.
Wolowiec/ Bubuleus, Bubsequa.
Wolowina/ Bubula, asla bubula.
Wolowina/ Bubile, *n.* Buftar.
Wolowy/ Bubulus, bouillus, bouilla caro, boarius, boarium
 forum. **Wolny pás/ opasować.** Bubulcitari, bubulcitare.
Wolny/ Volinia.
Womit/ womitować. Vomitio, reiectio, vomitus, *ms.* nau-
 sea orexis. **Womitować womitute.** Vomo, *is.* Vomito,
 nauseo. **Womitowy/** Nauiceolus, vomitorius flos.
Wonia/ Odor, *m.* Odoramen, odoratus.
Wonia napustżam/ Odoro, *as.*
Wonia wydaje/ Side Pachna.
Woniać/ Side Wachać.
Wonne ziola/ Odoramenta.
Wonny/ Odoratus, odoraria myrrha.
Wol miedz. Saccus, pero, *oni.* **Wol storżany/** Culeus.
Woreł statkowy/ Reticulum.
Worak w rolu/ Inarare.
Wos/ Cera, cerula. **Wos biały/** Cera punica, candida.
Wos szary/ Miltus, *f.* **Wos z smola/** Maltha, maltha-
 na,

- Wost robie/ Cerefico. Wostowante/ Ceratura:
 Wostowany/ Ceratus, cerata: tada.
 Wostowi podobny/ Cerinus color. Wostowpy/ Cereus.
 Wostate/ Cero, *ss.* Dolia cerare.
 Wotowa szynęka/ Vrna, Sicella, cadiscus.
 Wotowa tablica/ Tabella suffragiorum.
 Wotowac kaze/ Rogo, perrogo sententiam.
 Wotowante/ Suffragatio. Wotowacy/ Suffragator.
 Wotute na łogo/ Suffragor alicui dico sententiam.
 Wotum: zdanie. Suffragium, Sententia.
 Woylak potnie/ Scordiscus, stratum equi.
 Woyna/ Bellum, Rem bellicam administrare.
 Woyne wiodel *vide* Walze.
 Woysti/ Præco exercitus.
 Woysto/ Exercitus, Copia, armata hominum caterua.
 Woysto wodnei/ Castra navalia, nauales copia.
 Woyt/ Prætor, Quæstor, Quæstor.
 Woytostwo/ Prætura, Præfectura.
 Woytowski/ Prætorius, Prætorius.
 Woz do ickdy/ Currus, carpentum, effadum.
 Woz dla person/ Rhela, Triga, carruca.
 Woz lubem nãkryty/ Arenatus currus, Couinus.
 Woz o dwu kółach/ Cisium, Biota, *z.* Curriculum.
 Woz chlopski/ Plaustrum, carrum, carpentum, farracum.
 Woz szarony/ Onerarius currus.
 Woz wiebieski/ Vrta maior, Cynosura.
 Woz zwycielski/ Currus triumphalis, vehiculum triumphale.
 Wozba/ wozenie. Vectio, vectura, vehiculatio.
 Wozek/ łogo. Vecto, subuecto, velaturam facio.
 Wozek/ Curriculum, curriculus, vehiculum.
 Woznica/ Auriga, Bigarius, Trigarius, quadrigarius.
 Wozniczo/ Aurigatio, ars aurigandi.
 Woznie/ wozniki. Iugales, currules equi, quadrigales. Quadrijuges equi. Pogworne.
 Wozny/ woytowski szuga. Præco, Curto, Proclamator.
 Wozny ziemski/ Ministerialis, Præco equestris fori.
 Wozowy/ Currulis equus, rhedarius mulus.
 Wpadam w cõ/ Incido, incurro, irruo, deuenio, illabor, præ-

- hor, præcipitor insidias. *Wpada rzeka w motze/* Influit
 in Pontum fluuius, concorporatur mari fluuius.
Wpadlosć oczu/ Proclentia oculorum.
Wpadnienie/ Ilapsus, Ilapsus humoris.
Wpędzamy/ *Side Wgąnam.*
Wpisuje co w co/ Inscribo, refero in album, adscribo.
Wplatam/ Innecto aliquid aliqua re, intexo viribus vltimos.
Wplatam w kole szczytce/ Agere in rotam, implicare ro-
 tam maleficum.
Wplecienie/ Intextus, *iii.* innexio, implexus, *iii.*
Wplywienie/ Influxio, influxus, influentia vltiorum.
Wplywamy/ Innato, defluunt pisces in mare.
Wprawiam co/ Indo, includo, iligo, infero.
Wprawiam sie w co/ *Side Cwicze sie/* *Wskładam sie.*
Wprowadzitel/ Inductor, inductrix.
Wprowadzam fogo/ Introduco, induco.
Wprowadzam sie/ Immigro, commigro in domum.
Wprowadzenie fogo/ Introductio, inductio.
Wpuszczam co/ Fogo góste. Incomitto aliquem ad aliquem.
Wpuszczanie/ Immissio.
Wpycham co/ Fogo góste. Contrudo, intrudo.
Wrab w leście cudzym/ Ius cedendi signa.
Wrab v strzaly v łuku. Crena sagittæ, arcus.
Wrab/ *Side Karb.*
Wracátacy sie/ Redux, recidiua febris.
Wracam co somu/ Restituo fraudata.
Wracam fogo/ Retraho ex fuga aliquem, Reprehendo, re-
 uoco in seruitutem aliquem.
Wracam Fupno/ Redhibeo mancipium, Remancipio aliquid
 em ncipari. Redhibeo aliquid venditori.
Wraca sie co/ Recidit, repetit, redit febris.
Wracam sie góste/ Redeo a foro, facio reuerstionem, Reuer-
 tor ad causam reuerto, recurro, redambulo, remeo, re-
 peto oppidum.
Wracam sie do starych obyçátow/ Redire ad ingenium,
 Reuertor ad eandem vitam.
Wracanie/ Redhibitio mancipij.
Wracanie fogo/ Reuocatio alicuius a bello.

- Wracanie** *ſie* / Reditiō, reditus, reuerſio.
Wraczami / Ingigno, ingenium virus.
Wraca ſie *co* / Innascitur cupiditas, innata eſt homini probi-
 tas, inſitima natura malum.
Wre nę fogo mam nę fogo wotrobke. Coquo iras. Ardet
 ad uicicendum animus. Ardent in illum odia omnium, In-
 tenſo & inimico ſum in aliquem animo.
Wre co w gęrcu / Coquitur aliquid, Feruet uinum, ferueſco.
Wre co. tr. butzy ſię. Feruet, ſiagrat bello Italia, ardet bello
 Syria. Fora iuibus feruent, Tuueſcunt bella.
Wrebne / Lucar, *aris, n.* **Wrez** / Continus lapide ferire.
Wrobl / Paller, paſſerculus
Wrobl ryzymy / Paſſer arundinarius.
Wrocenie / *Side Wracanie.*
Wrodzony / Inſeminatus, ingenitus.
Wrona ptań / Cornix cinerea.
Wrona y beań / Os dolij, Orificium tinz.
Wrony koń / Coracinus.
Wrota / *Side Dzw.*
Wroza / Diuino, opera Dæmonis.
Wrozał / Procoł Pogańſki, Diuinus, hariolus, Vaticinator,
 fatidicus, mantes, ſuperſtitioſus homo.
Wrozał / Fatidica anus, Pythoniſſa ueratrix.
Wrozkow odpowiedź / Oraculum, vaticinium.
Wrozkowy / Vaticinus liber, furor.
Wryty / *tr. ſtoł iſe wryty*. Stuper attonitus.
Wrywam ſie gęzie / Irrumpo aliquo cum celeritate.
Wzacy / Coquibilis, coctius.
Wzast / Sublatus clamor, uociferatio, quiritatio.
Wzastliwy / Clamoſus, crepulus.
Wzawa / *Side Gniew* / Zamięſanie.
Wzeczono / Fuſus, *m.* Rhombus, torques.
Wzedziete / Oriantur, ſerpunt hūlcera.
Wzedziennica / Apoſtema, Vomica, erumpens.
Wzedzień / September.
Wzedzienny / Septembris, Septembribus Calendis.
Wzefęga / Vocifero, & uociferor.
Wzod / Hulcus, *n.* ſuppuratum, *n.*

Wzodowaty/ Hulerofus.

Wzros/ Erica, *e.* erix, *cis.* Sifara.

Wzrucam co góste/ Coniugio, iniugio, iniectio,

Wzrucante/ Iniectus, *in.* iniectio.

Wzrucalny/ Iniectivus, status, intercalaris.

Wzrucam ná kósi/ Impono, infero, sustollo aliquem in equum, in currum, tollo in currum aliquem.

Wzrucam pionki/ *Vide* Sázze.

Wschod do chodzienia/ Gradus, Scalæ, *arum, plur.*

Wschod słońca/ Orcus solis, stellarum, signorum.

Wschodni/ Orientalis ventus, exortivus Oceanus.

Wschodowaty/ Gradatus, gradilis, scalaris.

Wschodzi/ Orior, oritur, exoritur stella.

Wschodzi zboże/ Herbescit aliquid, surgunt herbæ.

Wściagam kónia/ Comprimo, adduco habenas.

Wściagam/ *Vide* Zámute.

Wściec się/ Rabidi fiunt canes. Vercitur in rabiem.

Wściegante psia/ Rabies canis, ferarum.

Wścieklem zynie/ Furio, *in.*

Wścieknie/ Rabiosè, & rabidè.

Wściekly/ Rabiosus homo, rabidus canis.

Wsiadacz/ Inscensar, Epibata, *e.*

Wsiadam ná wóz/ Conscendo, inscendo, ascendo.

Wsiadanie/ Conscensio, procinctus, *in.*

Wstawiam co/ Infero aliquid, injermino, interfermino.

Wstawiam się do wozu/ Infilio in equum, in scapham.

Wstawiam się/ Mandatum, denuntiatio.

Wstawiam co do kógi/ Mando, do alicui mandata.

Wstawiam záziana tola gránice. Sarrio segetes, agrum.

Wstrzeżam umártego/ Reuoco aliquem ab inferis, reduco à morte, Resuscito, Reuoco defunctos.

Wstrzeżenie umártego/ Reuocatio ad vitam.

Wstawiam się/ Inclaresco, innoresco.

Wsmiarzly/ wstechly. Putridus, rancidus & per,

Wsmiarzduac się/ Putesco, puteo, *es.*

Wsmiarzduac się/ Putor huleris, Rancor.

Wspae/ Cessum, recessum, retro agere ordinem.

- Wspaz** (Decy) Retrogradus, Retrorium rediens.
Wspaniale Ample, amplissime, elate, honorifice.
Wspaniałosc Magnificencia, amplitudo, altitudo.
Wspaniałosc mowy Magniloquentia.
Wspaniałomowny Magniloquus, magnidicus.
Wspaniale mowie Magnifice loquor,
Wspaniały Magnificus apparatus, superbus ornatus, Aug-
 gulum templum, ambitiosus.
Wsparty na cym Aclivus, reclinatus, reclinatus.
Wspieram się cym *Side* **Popieram się.**
Wspieram się łokciem Innitor cubito.
Wspieram się na cym Incumbo, acclino me ad aliquem,
 Innitor hasta, Reclino me, Siuæ arator innitur.
Wspieranie **wsparcie**, Fulcio, *ozis, f.* Statuminatio.
Wspinać się *Side* **Puść się.**
Wspomagam **ratuis**, Subleuo, subuenio inopi, sustento a-
 liquem, præcio fidem alicuius. *Side* **Poganiam Komu.**
Wspomaganie *Side* **Pomoc.**
Wspomnam sobie co Recordor, reminiscor alicuius rei.
Wspomnam co **tego**. Memoro aliquid, facio mentionem,
 alicuius rei, commemoro aliquid.
Wspominania godny Commemorabilis pugna.
Wspominania niegodny Immemorabilis.
Wspominanie tego Commemoratio, recordatio.
Wstanie **wstawam** Surgo, exurgo, assurgo stratis.
Wstanie włosy Arrigitur coma, horrens coma, capilli, Ere-
 ctus horret crinis. Eriguntur capilli.
Wstąpienie w prawo i lewo Litis contestatio.
Wstanie **wstawanie**, Surrectio è cubili.
Wstawam do tego Insurgo alicui rei.
Wstawiam co w wodę Impono lagenam in aquam.
Wstawienie dnia **między**. Intercalatio.
Wstawiony dzień, Intercalaris dies, mensis.
Wstęga Ligula.
Wstęp do tego **wstępowanie**. Ascensio, ascensus, ingres-
 sas, ingressio.
Wstęp **między** **do tego** **wstępa**. Diuersorium, diuer-
 soriolum, diuerticulum.

- Wstępny/ tóry do wstąpienia.** Scansilis ficus.
Wstępna Szroda/ FERIA Quarta Cinerum.
Wstępna Wiedziela/ Dominica prima Quadragesimæ.
Wstepne pienadze/ Sportula.
Wstepowanie z drogi do ładu/ Deflexus.
Wstepuje na co/ Ascendo cœlum, conscendo scopulum.
 icando, supericando aliquid, scando muros.
Wstepuje do ładu/ Diuerto, defiecto ad aliquem.
Wstepuje na wznak/ Magistratum capio, in eo, accipio. Ca-
 pello honorum. Ascendo dignitatis gradum.
Wstepuje do żalony/ Audico me Monachicæ vitæ. Mancipo,
 includo me Canobio; Arcissimo religionis sacramento se
 obligare, Dicare se in religiosam familiam.
Wstret/ Repulsi scopulorum, repercussus ventorum.
Wstret odpor. Repulsi, pati repulsam.
Wstret cynie/ wstretam. Reprimo impetum, reijcio ho-
 stem ab aliquo loco, obistto fugienti.
Wstretsam/ Succutio, succusso, *as* Recutio.
Wstretmieziwości/ *Side* Powściągliwość.
Wstret/ Pudor, verecundia, pudicitia, reuerentia, rubor,
 Temeritudo frontis, Ingenuitas.
Wstretowie/ Skomotnie. Pudenter aliquem appellere.
Wstretowy/ Verecundus, pudens, pudicus homo.
Wstret sie/ Erubesco, verecundor, pudet me tui, patris,
 crimina. Afficior pudore. Habeo verecundiam alicuius.
Wstretie/ Inspicio, *is*, insipare, injicere.
Wstret wstretie. Tamen, etsi, attamen, at, tametsi, etiamsi.
Wstret choroba/ Phthiriasis, pedicularis homo.
Wstretowy/ Pediculosus, pedicularis.
Wstret jestem/ Pediculis scateo. [iquid.
Wstretiam co w drzewo/ Inciso trunco, indo, intrudo ali-
Wstret sie co/ Nascitur malum, pellis cooritur, oboritur
 dolor, latitudo. Oritur risus, exoritur discordia, emergit
 bellum, orta est controuersia, oritur sermo de aliqua re.
Wstretmocność/ Omnipotentia.
Wstretmocny/ Omnipotens, omnipotentissimus.
Wstret/ *Wstretie.* Vbiuis, vbique, passim vagantur.
Wstret byli/ *Side* Biegun.

- Wfeldu** Omnimodus, omnigenus.
Wfelu *Vide W. 407.*
Wfeliem *spofobem* Omnimodè, omnimodis, omnifariam.
Wfeteznie *Vide W. 407.*
Wfetezny L. flaurus, lasciuus, libidinosa pectora.
Wficy Vniuersi, omnes, cuncti.
Wficy *pospolicie* Plerique omnes.
Wfisteli Totus est noster, cunctus populus, vniuersa familia, omnis plebs, omne tempus.
Wfistko Omnia audiat, omne quod scio.
Wfycami Inuo.
Wfegani Irrumpo, irruptionem facio in, incurro, incur.
Wfargniemi Irruptio, incurtus militum. (suo.)
Wfagani *co gózie* Contrudere uas indolia, inculco.
Wfocyc *fi* Compingere se in angulum, contipari.
Wfoczi *czeg* S. cundarium, *n. substant.*
Wfoczi Dies Martus. Fertia tertia.
Wfoczy secundus à Rege, alter ab illo.
Wfoczy *edroni* Penultimus, alter ab ultimo.
Wfoczi *co* Intrado, infulcio.
Wfoczi *co wroznowa* Inijcio, interpono, infero sermonem.
Wfoczi *fi* *wcoj* Admisceo, ingero, infero me.
Wfoczi *co gózie* *abo wco* Infero in os mania infantibus, interculco, ingero solo iurculum.
Wfoczi *wetchniente* Immissio sarmentorum, infixio.
Wfoczi *auunculi* Auunculi filius, consobrini, consobrinx, & sobrini.
Wfoczi *auunculus* *Wfoczi* *auunculi* vxor.
Wfoczi *wanie* *fi* *wmáetnosé* Inuomissio.
Wfoczi *co* *iligo* aliquid.
Wfoczi *wego* *wmáetnosé* Do alicui possessionem, in-
 possessionem colloco aliquid, mitto possessum.
Wfoczi *fi* *wmáetnosé* Usurpo ius possessionis.
Wfoczi *co wtelegi* *zapisite* Ref. ro in acta, consigno publicis monumentis, commentarijs.
Wfoczi *co* Inueho merces.
Wfoczi *wente* Inuectio, inuectus, *no.*
Wfoczi Vos.

Wybádać co/ Expalpare, exterebrare, electare aliquid. **Ex-**
püicari, elicere sententiam alicuius.

Wybawiam kogo/ *Side Wyżwałam.*

Wybawiciel/ Seruator alicuius salutis.

Wybawiony od czego/ Defunctus periculis pelagi.

Wybićie/ Excussio.

Wybiegam skąd. Excurro ex aliquo loco.

Wybiegałem sie/ Defessus sum quaritando.

Wybiegał sie zamek/ Attrita est sera, ateritus cardo est.

Wybieganie/ Euagatio, procurfusio, excursio.

Wybieram kamien z koley/ Elapido agrum, exollare agrum.

Wybieram podatki/ Exigo à te vestigalia.

Wybieram/ Excerpto, depono aliquid de libris.

Wybieram sie gdzie/ Sarcinas colligo, de me in viam, in-
procinctu vertor.

Wybieranie podatkow/ Exactio vestigalium.

Wybieranie sie gdzie/ Procinctus.

Wybitas welny/ Carminator.

Wybitam co/ Excuto clauum lapide.

Wybitam drzew/ *Side Wylamuje.*

Wybitam komu oczy/ Euerbero, elido, excutio oculos ali-
cui, edento malas alicui, edentare aliquem.

Wybitam welnej/ Camino, Caro, is, lauam.

Wybitam obrązy/ Excudo ara.

Wybitam kogo/ wybić. Multo aliquem verberibus, extun-
dere aliquem, contundere aliquem pugnis.

Wybitam co komu z glowy/ Excutio alicui opinionem.

Euello ex animo alicuius opinionem.

Wybitam sie/ wylamuje. Exuo, detrecto iugum.

Wybita sie plomiesi/ Emicat flamma, erumpit ignis.

Wybita zegar/ Horologium extremam diei horam sonat.

Wybitanie welny/ Carminatio. **Wybitany/** wybity. Im-

Wybozenie drogi/ Deflexus viarü, diuerticulü. [pressus.

Wybozyci/ Delectere cursum ad latus.

Wybot/ Delectus, præstantia.

Wyborne/znamienticte. Eximie, præclare, apprimè, egre-
gè factum aliquid, insigniter. **Wyborny/** esobliwy. Exi-
mius odor, præstabilisres, excellens natura, singularis vira

Wybitas

- Wybrániec/ wybrány.** Lecti iuuenes, delecti viri, delecti
 & conquisiti coloni. Delecta iuuentus.
Wybrnac/ Euadere amnem eluctari niues.
Wybrnac z gego/ wyprawyé sie. Expedio, emergo ex iu-
 dicio pecuniatus. Euado ex iudicio.
Wybuchnać/ Effervere, excandescere.
Wychođi/ Vide Prywet.
Wychođ paspolity/ Forica, latrina publica, cloaca.
Wychođze z kąd gozie/ Exeo, euado haram, egredior vrbe
 prodeo in publicum, procedo foras, progredior, efferre pe-
 dem porta. **Wychođze przćw łomu/** Obuiam alicui: pe-
 cedo, occurro, obuio alicui, eo alicui aduerium.
Wychođza księgi/ Edantur libri, exeunt.
Wychođze z opieki/ Venit in suam tutelam.
Wychođzenie z domu/ Egressus, *us.* Egressio.
Wychođzony/ Subritus, subritæ vngulæ.
Wychowaniec/ Educatio, disciplina, curatrix, alitura, *us.*
 trimenta, *orum.*
Wychowaniec/ Alumnus, alumna, Merendarius.
Wychowanie zego/ Educo, *us.* Alumno, *us.*
Wychrachć sie/ Excreare satis.
Wychrachnienie/ Excretio sanguinis.
Wychyłam głowę/ Exero caput.
Wyćiągacz/ Extractorius. **Wyćiągam co/** Extraho ali-
 quem homo, Educo aliquem in ius. Subduco nauem in ter-
 ram. **Wyćiągam dług/** Exigo mercedem, tributum. Re-
 peto, recuperō res meas.
Wyćiąganie zego/ Exactio, efflagitatio, coactio.
Wyćie/ Ululatus canum, luporum.
Wyćiećka/ Excursio, eruptio hostium. (duus.
Wyćiećas/ Exactor operis, studiorum, flagitator agris, assi-
Wyćiećas/ Procurator, excursor, excurtator.
Wyćiećam/ & ćieće. Effluit vinum, emanat sanies, Exstilla-
 re amurcam. Exsaniari baccam oliuæ patimur.
Wyćiećam/ & ćiećam. Eruptionem, excursionem facio,
 Procurro, procurrit cohors. Excurrere ex Africa.
Wyćiećanie wody/ Effluxio, effluuium humeris.
Wyćiećam co/ Attenuo, tenuo, extenuo corpus.

- Wyćienienie!** Attenuatio suspicionis.
Wyćiekam co! Defrigo maculam, effrigo, Depolio, extergo, extergo, *is.* attero cutem.
Wyćierst sie co! Attenuatur aliquid, attrita toga.
Wyćierst sie mebo! *Side* Wypogadza sie.
Wyćiera nie sie! wytarcie! wygładanie. Obliteratio aris, Detritus calceam. ntorum.
Wyćierpaci! *Side* Wyrwać.
Wyćinam! wykrebutę las. Excido arborem, excido syluam, Excido pelitem, recido vepres.
Wyćinam domu polizeci! *Side* Polizeciute.
Wyćinamie! Excidus Wyćinac domu. *S.* Siećę kogo rozga.
Wyćiskam! *à* *ci* *is* *is*. Imprimo vestigium, sigillum.
Wyćiskam! *al.* *Side* Wytłagam.
Wyćiskam co na ktm! Extorquere & eripere pecuniam vi & metu. Flicio alicui iachrymas, arcana, elicio verum.
Wyćiskam co! *à* *ci* *is* *is*. *Side* Wyrzucam.
Wyćiskamie! wyćiskanie. Expressio.
Wyćiskiwac sie z ktem! Certare iactu cum aliquo.
Wyćic sie! *Side* Wzdrowieć.
Wyćwieci! trzestenie gardła! gorgi. Vinnula, vinnulata vox. Chroma, plasma Tremula, vox cauentium.
Wyćwieciute! Colorem addo cantui, vinnula voce cano.
Wyćwiepac wode! Exhaustire, exhaustus fons.
Wyćwiepac co! *Side* Wybadać co.
Wyćwiecić sula! włosy. *Side* Cześć.
Wyćwieci kogo! *Side* Wybilam! Cwice.
Wyćwieci wy! *er.* Executus, expositus homo.
Wyćwiecić pole! Eruncare areas, repugnare humum.
Wyćwiecić zani! *Side* Chedoże.
Wyćwieci na co pientabze! Erogo pecuniam in classem. Expromo, prodo aliquid.
Wyćwieci córke za męzi! Colloco filiam alicui in matrimonium Do nuptum viro. Loco in matrimonium. Marito, *is.* filiã Nuptu locare filiam.
Wyćwieci kogo nieprzyjacielom! Dedo aliquem ad hostem. Trado, prodo aliquem inimicis.
Wyćwieci v sãdu sprãwe! Præuaricato, præuaricatore mago.

- Wydanie z siebie ziemią wilgotność!** Exhalat terra nebulam, expirat amnis auras. Spirat fons.
Wydanie na świat! Edo in lucem, committo, credo lu ci.
Wydanie sie co na wierzch! Proditur furor vultu, eminet ex ore crudelitas, prorumpit scelus.
Wydanie tajemnice! Prodo infidias, indicabo quod celatum volebam Effusio aliquid.
Wydanie sie sam! Indico me alicui, indicio ipse de se erit, Indiciu profiteri Indicio prodi.
Wydanie sie za fogo na smierc! Deuoueo me pro patria.
Wydanie kategi! Edo librum, scriptum, annales.
Wydanie fogo! Deditio ad hostem.
Wydanie corki! Eruptio, collocatio filix.
Wydanie ksiazgi! Edicio librorum.
Wydanie owoca! Productio fructuum.
Wydanie sprawy! Prauaricatio.
Wydanie zradzycze! Proditio Rerumpublicarum.
Wydanie tajemnic! Indicatio.
Wydanie zdrady! Deiectio, Indiciu coniurationis.
Wydanie defretu! Pronuntiatio.
Wydanie plemiedzy! Erogatio, effusio pecuniarum.
Wydarcie! Ereptio. **Wydarcie!** rozchod. Exensum.
Wydarcowoy! Sumptuarius, sumptuaria lex.
Wydarcosc! Eminentia, exitantia.
Wydarczy! Eminens statura, prominens collis.
Wydarcie! Fiduciaria venditio, Genus in vim reemptionis.
Wydarcie! supusta/ Fiduciam accipio.
Wydarcie! supustam co fomu/ Fiduciarium possessionem do alicui. **Wydarcowick!** Fiduciarius.
Wydarcowick co! Eflare, profiare flammis.
Wydarc! Lutra, vel Lytra.
Wydarcam! ofubre co. Incausare aliquid, concauo.
Wydarcenie! Excauatio, cauamen.
Wydarciony! Causus truncus, alueolatus, cauatus, cauata ru.
Wydarciam gebel! Side Wadynam zc. [pew.
Wydarcianie! Exspiratio uehemens.
Wydarcie! Exheredo filium. (res.
Wydarcie! Exhereditatio. **Wydarcie!** Exhe.
Wydarcie!

- Wydzierać / wydzierać.** Ereptor, raptor.
Wydzieram co komu / Erupio agnam lupo, extorqueo arma
 e manibus, mordicus euellere aliquid. **Wydzieranie / wy-**
dzierstwo. Rapacitas, rapina. Viuere rapto, ex rapto.
Wydzieram się / Eripere se à miseria.
Wydziwić się nie mogę / Satis mirari hominis negligentiam
 non queo.
Wyglądanie / *Side Wymądłowanie.*
Wyglądanie co uà siem / Conuitio extundere aliquid.
Wyglądam / Commetior aliquid cum aliquo.
Wyglądam / Expulor, expultrix.
Wyglądam kogo z kąd / Expello, pello aliquem domo, re-
 gno. Extermino aliquem vrbe, ex vrbe.
Wyglądam uà wygląnie posyłam. Relego, *u.* Exilio af-
 ficio, eicio, projicio, pello in exilium.
Wyglądam bydło / Propello pecus pastum.
Wyglądam / Expulsio.
Wyglądam z domu / z okna. Prospicio ex specula.
Wyglądam kogo / Prospecto fenestram, prouiso aliquem.
Wyglądanie / *Side Glądanie.*
Wyglądanie / Speculator amica.
Wyglądanie / Deterere tabellas, detero aliquid vsu.
Wyglądanie / Exesus pumex, subtenuatus.
Wyglądanie / *Side Wymorzenie.*
Wyglądanie / *Side Wygrzebanie.*
Wyglądanie z wygryzanie / Exilium, exulatio, Insularis poena.
 Exportatio, deportatio. **Wyglądanie /** Exul, extorris à iolo
 patrie. **Wyglądanie /** Exulo, exsulo.
Wyglądanie / Pulsus, expulsius, exactus.
Wyglądanie / Exputrescere.
Wyglądanie od siostki / Exuri, exustus ager.
Wyglądanie od siostki / Retorridus, carbunculosus ager.
Wyglądanie / Exultio terrarum.
Wyglądanie się z kąd / Eluctari niues, emergere de paludi.
Wyglądanie / wygranie. Palmarium. [bus.
Wyglądanie w grze / Vinco ludendo aleam.
Wyglądanie sprawy w sadu / Obtineo litem, causam, Teneo
 causam. Vinco, *absol.* Vinco aliquid iudicio,

- Wygrościć/** Proficere minis. aliquid.
Wygrzezać/ E. odo aliquid morsu, peredo. **Wygrzeżenie/** E-
Wygrzeżać co/ wygrzeżać. Eruo, effodio,
Wygrzeżać/ Erro aliquid bacillo.
Wygrzać co/ Depascor, depasco, exedo.
Wygrzać się niebo/ Dissencat, serenat Iupiter, conferenat,
 exclaratur caeli regio. **Wygrzaćenie/** Sudum.
Wygrzać się/ Vulgator taciti.
Wygrzać co/ Profero aliquid, nudo, retego scelus.
Wygrzać się komuś/ Somnium cum re conuenit.
Wygrzać/ Ululo, ululant canes, lupi.
Wygrzać gęgo/ Exemptio malleoli.
Wygrzać w prawie/ Exceptio, exclusio.
Wygrzać od gęgo/ Exceptus, eximius.
Wygrzać w/ Eucher equo, curru. [pium.
Wygrzać kogo/ Exenterare alicui opes argentarias, marsu-
Wygrzać się/ Exinaniri.
Wygrzać się/ Tussire ad satietatem.
Wygrzać co/ Extussire opus, emoliri aliquid tussu.
Wygrzać gęgo/ Electio per tussim.
Wygrzać się/ Efferuescit, ebullit aqua.
Wygrzać/ Efferuesfactus. **Wygrzaćenie/** Ebullitio.
Wygrzać gęgo trudnego/ Explicatio fabularum, enodatio no-
 minum, explanatio portentorum. **Wygrzać słow/** Etymo-
 logia, notatio, originatio. **Wygrzać/** Interpretes rerum,
 explicator, comentator, paraphraltes, explanator.
Wygrzać co rozum/ Expono frumentum.
Wygrzać co słow/ Explico leges, nom. n, explano rem-
 obscuram, expono pluribus verbis, enucieo aliquid,
Wygrzać/ Excommunicatus.
Wygrzać kogo/ Excommunico.
Wygrzać/ Effectus, executio obligationis.
Wygrzać/ Ecypus.
Wygrzać co/ Exsequor decretum, consilium, Perficio
 cogitata, piro necem, conata peragere.
Wygrzać co/ Effodio aliquid ex, effoditur aurum, defo-
 dio scrobem. **Wygrzać/** Effosio.
Wygrzać co/ Eradico, extirpo radices,

- Wykorzentaſcie!** Extirpatio, eradication.
Wykorażam 3 porządki! Ordinem non seruo.
Wykoradam ci! Compilo, depeculo, fanum, Occultè ex-
Wykorawam! Excindo. (porto.
Wykoracam! Perplexor, *arſt.* Cauillor.
Wykoracam ſie! Argutijs euado, elabor.
Wykoracanie! Argutia, *arum*, Terſiuerſatio, Sophiſma, *n.*
 Argutiola.
Wykoracz! Contortor, cauillator, ſophiſtes.
Wykoracie! Captioſè.
Wykoraczy! Argutus, argutulus, captioſus.
Wykorzeſc ożieſi! Excudere ignem, ex ſilice.
Wykorzyſam piſiany! Bacchor
Wykorzywiſam gebe! Detorqueo, intorqueo labra.
Wykorzywiſam geby! Deprauatio oris,
Wykorzywiſam! Diſtortus.
Wykorzyſac kogo! Exhibilare aliquem.
Wykupienie! Redemptio captiui.
Wykupie wſeznie! Redimo captos.
Wykupie ſie! *ſide* **Wokupie ſie.**
Wykurzam! Pulverem excutio,
Wykorażam! Segrego aliquem à Senatu, ſecerno, excludo.
Wykorażenie! Excluſio, iſegregatio.
Wyklamane drzwi! Effringo fores, perfringo repagula.
Wyklamane ſie 3 wteżenia! Vincula carceris rumpo, erumpo me foras. Effraſto carcere effugio.
Wylanie zegol! Effuſſio aquæ.
Wylatanie 3 kad! Euolo, exeuolito.
Wylawiam ſadzawki! Piſcinam euacuo.
Wylazie 3 kad! Erepo, prorepo, proferpo.
Wyleczye kogo! *ſide* **Wyleczye.**
Wyleczye ſie! Medicamento ianum fieri.
Wylega kokaſi geſ. Excludit gallina pullos.
Wyległe kuczera. Excuſi pulli, effatus grex.
Wylewa n co! Effundo, profundo lachrymas.
Wylewa tzeſk 3 brzegow! Stagnat viſtula, vndat Nilus. Ex-
 undat pelagus, refunditur, redundat lacus,
Wylewa n 3 nady! Sentino, *ar.*

- Wylewam guiew/ Effundo iram in aliquem.
 Wylewaniel/ *Side* Wylewam.
 Wylewaciacy sziadnie/ Fusilis, vas fusile.
 Wylewki morskie/ Æstuarium.
 Wylgac co/ Ementari legationem.
 Wylschwic co/ Fenore acquirere opes.
 Wylszam co/ Enumero omnia, singula, recenseo exempla,
 percenseo numerum.
 Wylszanie/ Enumeratio, dinumeratio.
 Wyloga v szaty/ Margo vestis.
 Wylubzam co/ Ebiandios aliquid, pellicio aliquid.
 Wylupiciel domu/ Expillator, effractor domus.
 Wylupienie/ Expillatio, spoliatio templi.
 Wylupute komore/ Compilo ades, expilo fanum, thesau-
 ros, effringo domos, compilo serinia.
 Wylupic komu ocy/ Exculpere, eruere, eripere, oculos ali-
 quos.
 Wyluszam orzech/ Enucleo, deglubo granum. (cui-
)
 Wymachlowac co/ Per fraudem aliquid surripere.
 Wymalowac/ *Side* Malute.
 Wymalute cie/ Tuis te pingam coloribus.
 Wymalti/ Ad vnum omnes sensim mortui.
 Wymarzszam co/ Erugo, *sz*, cutem, corpus.
 Wymarzszanie/ Erugatio cutis.
 Wymawiacacy dobrze/ Articulose loquens.
 Wymawiam slowo/ Profero verbum, eloquor, depromo ver-
 ba, enuncio effari. Wymawiam dobrze/ Pronuntio apte.
 Wymawiam logo/ Excuso aliquem, eluo noxam alicuius.
 Wymawiam sie/ Affero excusationem, excuso me alicui.
 Wymawiam sobte co/ *wymute*. Paciscor, excipio aliquid in
 emptione. Wymawiam komu dobroczynosc/ Exprobro
 meritum, officium. Wymawianie/ Pronuntiatio, profatus.
 Wymazute co/ Expungo nom-n debitoris, erado albo sena-
 torio aliquem, oxculpo versum.
 Wymeczye co na ziem/ Tormentis cogere fateri.
 Wymiar/ Pars agri sine dimensia. *Side* Rozmierzanie.
 Wymiar mlynski/ Exactio, suspensio molaris.
 Wymiatam/ Euerro stabulum, deuerro.
 Wymiel/ Sumen, abdomen.

- Wymwentam co/** Pronuntio, cico, percico aliquem.
Wymierzam co/ Modulari, emetiri spatium oculis.
Wymierzony/ Dimensus, dimeritus, vel dimeratus.
Wymirati/ wyminać kogo. Praecedere.
Wymorszyć wstyktch/ Fame omnes conficere, enecare.
Wymowa/ wymowność. Eloquentia, elocutio puerilis, facundia, facunditas, facultas dicendi.
Wymowca/ Eloquens, eloquatrix.
Wymowienie sobie kogo/ Exceptio.
Wymowka/ Excusatio, causa, dico causam, afferō, accipio causam.
Wymowka godzien/ Excusabilis, excusatus.
Wymownie/ Disertè dicere, eloquentissimè, facundè allokui, facundissimè describere aliquid.
Wymowny/ Eloquens, disertus, facundus.
Wymowiac/ *Side Wywodze mury.*
Wymuskać ścianę ruskim/ Testorio leuigare parietem.
Wymuskały/ wyglądzony. Interpolis, Vetulz interpoles, Strictiuella. *Side Galant.*
Wymyślam co/ Facie aliquid extraho, educo. (quor.
Wymyślam sie z gym/ Effutio aliquid, inconsideratè elo-
Wymyśl/ wymysłona rzecz. Commentum, ingenium, figmentum, portentum.
Wymyśl wymyślante. Machinatio, excogitatio.
Wymyślam co/ Effingo, excogito, fingo aliquid.
Wynalezek/ Inuentum, repertum.
Wynalezca/ Inuentor, inuentrix, repertor, indagator aquarum. Commentor vuz Bacchus.
Wynalezienie/ Inuentio, inuentus, ~~us~~, excogitatio.
Wynayduie co/ Adinuenio aliquid, adinuentum est. Quærendo inuestigare. Inuestigatum est.
Wynedzić kogo/ Exhaustire, inferre calamitatem.
Wyniesienie/ wyniosłość. Sublatio, exaggeratio, elatio animi, Superelatio.
Wyniskam z kad, Emicat flamma, emergit aqua, erumpit ignis, fluuius.
Wynioslo/ Elatè dicere.
Wyniosłość/ podniosłość. Extollentia oculorum.

- Wynioſko/ gorno.** Editus collis, exſtans, ſuperlatus, pileus, Superedita luna.
Wynofe co z kad/ Exporto, efferò aliquid ex nauì. Tollo ex aliquo loco. Egerò ſtercora ex columbarijs.
Wynofe vmarlego/ Effertur fanus, efferò cadauer.
Wynofe na godnoſc kogo/ Colloco in, Orno aliquem honoribus. Extollo ad imperium.
Wynofe ſiel/ Exalto meipſum.
Wynofenie zego/ Exportatio ferum, Exagoga.
Wynurzam ſie/ Emergo, exiſto ab inferis.
Wynurzenie/ Emerſus, *us, ut.*
Wypada co/ Excidit gladius è manibus.
Wypadam z lóſti/ *Side Laſte vtrácič.*
Wypadam z domu/ Erumpo foras, proripio me foras, proſilio ex tabernaculo.
Wypada co z pámieci/ Obſoleſcit, excidit è memoria.
Wypáwniente zkad/ Eruptio.
Wypalam/ wypalić co. Comburere, exurere lingua.
Wypalić cegly/ wápná. Coquere, excoctum reddera lateras calcem. Excoquere bene lateres.
Wypalente/ Exuſtio ſolis.
Wyparzam ſtáte/ Eluo feruienti aquá vas.
Wypáproſyc zátacá/ Exenterare leporem.
Wypátruce kogo/ Perſpeculari de vóllo, Speculando aſſequi aliquid, Aucupo proſpectans.
Wypelniam co/ pelnie. Obſeruo, expleo munus, impleo officium. Soluo votum. Patro promiſſa.
Wypelniente/ Exſecutio legis, Completio dierum.
Wypielly/ Exuſtus ſole caſeus, panis optimè excoctus.
Wypielam/ *Side Pele.*
Wypitam/ wypić. Ebibere ſanguinem, Exhaustio poculum, vinum. Perpo are, amarum laticem abſinthij, Epoto poculum, aquam. Perbibere lachrymas.
Wypis zego/ Descriptio, Apographum.
Wypisute co z kad/ Deſcribo, exſcribo tabulas.
Wypisute ſie z zego/ Scripto me abdicò.
Wyplacam dlugi/ *Side Dlugi pláce.*
Wypláć co v kogo/ Fletu lachrymis obtineo aliquid.

- Wypłakáć ocy!** Effere, exstillare oculos,
Wypłokáć co! Proluo, eluo. eluo vestem luto.
Wypłonic z iemte! Emaciare, emacrare, defrugare segetem.
Wypłoniente z iemte! Defrugatio.
Wypłuwam co! Exspuo, remitto ore aquam.
Wypłuwánie! Exputio sanguinis.
Wypływam z glebi! Eno, *as*, enore e concha, Enato. de-
 nato alueo.
Wypocic siał! Exsudare, sudore exinanire corpus.
Wypokutowác! Implere pœnitentiam.
Wyposázyć corkes! Dotare sítam, dare dotem,
Wyposázone! Cum dote locata.
Wypowiadam co! **wy stawiam** Enarro res alicuius, expono
 rem gestam. Explicio causas rerum.
Wypowiadam pósoy! **mie!** **przymierze.** Clarigo, *as*. de-
 nuntio, indico alicui bellum, arma.
Wypowiadam słuźbe! Renuntio famulatui alicui.
Wypowiadanie przymierza! Clarigatio, denuntiatio.
Wypragam co! Precibus aliquid alloquor, obtineo, impe-
 tro, erogo. *vide* **Uprasani.**
Wypragam bógo! Deprecor aliquem.
Wypraganie sie z bógo! Deprecatio periculi.
Wyprawa wojenna! Expeditio exercitus.
Wyprawa roboty zrobotney! Elaboratio, interpolatio,
 politio frumenti. Bolitio agri.
Wyprawa corkes! Dotalia dona, Præter dotem accepta.
Wyprawiać! Politor agrorum, Polio, *onis*.
Wyprawiam co pilnie! Elaboro, elucubro aliquid, elucu-
 bror, euigilo aliquid, in quadrum redigo aliquid,
Wyprawiam sčory! Corium, pelles concinno.
Wyprawiać! Elaboratè, **Wyprawoy!** Expeditus ad aliquid.
Wyprotekt! Caso, ex utero matris exfectus.
Wyprowadzam sie z řeć! Emigro domo, Semigro ab aliquo
Wyprozniam co! Exinanio domos, naues. Euacuo, exento-
 ro marsupium, purgo bellum.
Wyprozniamć siał! Exonerare ventrem, In secessum abire,
 eiacuere ventrem.
Wyproznianie siał! Dēiectio, purgatio alicui.

- Wyproszente Gego/** Exhaustum. exhaustio.
Wyprzagam fonte/ woty/ Disiungo boues, abiugo, *as.* ab-
 iungere iuuenos.
Wyprzagam co/ rumute. Egero impedimenta, Erudero so-
 lum. *Side* Wprzagam.
Wypuklo/ wydarno. Carinatum. **Wypukłość/ wydetość/**
 Sinus velorum, vmbogemmx. Conuexitas.
Wypukły/ wyniosły. Carinatus, conuexus.
Wypuszczam łogo z ład/ Emitto, demitto reum, clam emi-
Wypuszczam z niewoli/ Manu mitto. seruum. (to-
Wypuszczam z służy/ Libero, soluo sacramento militem,
 do rudem alicui.
Wypuszczam łogo z przysięgi/ Remitto iusiurandum.
Wypuszczam wyswobadzam/ Emancipio filium.
Wypuszczony z mocy Oycowskiej/ Emancipatus.
Wypycham łogo/ Extrudo, expello, proturbo domo, Ex-
 plodo aliquid.
Wypychanie/ Exturbatio.
Wyrabiam z ywność/ Quærito victum.
Wyrabiam farbę/ glinę. Adutor, *vel* Abutor aliquid.
Wyrazam się/ Degenero à grauitate paterna.
Wyrazą się drzewo/ Exolescit, sterilefcit, defrugatur seges.
Wyraſtaui/ wyraſta co z Gego/ Enalcitur collis è nucleo,
 Enatidentes, Excreſco, excreſcit radix.
Wyraſtanie ciała/ Carnis excreſcentia.
Wyraſtanie ziół/ Caulis emiſſio.
Wyraſtanie z ziemi/ Emicatio ſildarum.
Wyrazam co reka/ Exprimo, imprimo iteram humi, effin-
 go varias figuras, informo, pango.
Wyrazam Gpie obycaie/ Refero mores patris, Respondeo
 patri, aſſimilo, adumbro morem, Repraſento imaginem,
 iceleria. Conſequor aliquem imitatione.
Wyrażanie Gego/ Repraſentatio imaginis, impreſſio, imi-
 tatio veritatis.
Wyrażenie/ Effigies, ſimulachrum, veſtigium corporis.
Wyrażnie/ Expreſſe, enucleate dicere.
Wyrażony dobrze/ Iconicus. expreſſus ad nutum
Wyresam łogo/ Fide iuſſione aliquem libero.

- Wyreszenie/** Liberatio sponfione facta.
Wyrobiony/ wygotowany. Execus ligo, vomer.
Wyrodek/ Degener patrij oris.
Wyrodzenie sie/ Effetatio, fecunditatis amiffio.
Wyrok zwierzchności/ Decretum, edictum Consulium, Oracula Phyficorum.
Wyrok Bofki/ Fatum, Oraculum, effatum.
Wyrok Synie/ Edicto aliquid fancio, edictum edico.
Wyrostek/ *Side* **Młodzieniafekt.**
Wyrosty słowek/ Superadultus iuuenis.
Wyrostyl/ Herbaceus, in herbam crescens.
Wyrostek/ odrostek szol. Pulluli arborum. Colus, coliculus bralica, Germen arboris.
Wyrozumienie/ Intelligentia **Wyrozumienie flow/** Intellectus precum. **Wyrozumienie flowne/** Sensus literalis, historicus. **Wyrozumiewam co/** *Side* **Rozumiem.**
Wyrozumienie/ Intellegenter, luculente, planè & dilucide loqui, explicare, Planissime scribere.
Wyrozumny/ Planus, planiloquus.
Wyrozumny głos/ Explanabilis, articulata vox.
Wyżwanie zego/ Euulsio dentis, Erutus, *ms.*
Wyryc co z ziemi/ Erucere.
Wyryc na kamieniu/ Insculpere aliquid.
Wyrywam co/ Eruo herbam, explanto arbusculum, Euello arborem radicitus. Vello spinas.
Wyżegzenie/ wymowienie. Effatum, enuntiatum; Pronuntiatio, pronuntiatum.
Wyżegzenie sie zego/ Abdicatio filij.
Wyżekam sie syna/ Abdico filium, generum.
Wyżekly syn/ Abdicatus.
Wyżmienie/ Exfectio, excisio, linguae.
Wyżucalny/ wyżutny. Eiectus.
Wyżucam kogo z kad/ Eijcio aliquem foras, Eiecto arenas, extrudo furcilla, expello furca.
Wyżucam wymawiam. Effando, expromo odium suum in aliquem, euomo virus acerbitatis.
Wyżucam co komu na oczy/ Exprobrow stultitiam, Opprobrow, Obijcio alicui furta.

- Wyżuca sie Prosta** / Erumpit pustula è corpore.
Wyżucanie ná ogy / Exprobratio impotentiz.
Wyżucanie z Kadzego / Eiectio alicuius, eiectus, *etc.*
Wyżynam co / Excindo linguam, excido partum mulieri,
 exteco viciosas partes.
Wyżarzać col / Sorbere, exsorbere ouum, sorbillare aliquid,
 absorbere aquam.
Wyżchy / Peresius, emaceratus morbis.
Wyżcie / Egressus, *us* Exitus, processio.
Wyżcigaz / btegaz. Stadiodromus.
Wyżcigam sie z Klem / Certo cursu, saltu, velocitate.
Wyżcigam Kogo / **wyżtegam**. Vinco aliquem cursu, præ-
 uolo alicui, præcurro equis aliquem.
Wyżep / **wyżepny piasek**. Puluinus.
Wyżep woda otogony / Insula.
Wyżep woda nie obeszty / Lingula, peninsula.
Wyżepny / *adiect.* Insularis, insularius.
Wyżepny / *substans.* Insularius custos, præfectus insulæ.
Wyżiadam z nawy / Excendo, excensionem facio.
Wyżiadanie / Excensus, exensio.
Wyżietaz / Gladiator, lanista.
Wyżilam sie / Exhaustio vires.
Wyżila sie z boze / Eluxuriantur arbores, elassescit arbor
 germinatione nimia, Prorumpunt in luxuriam radices vitii
Wyżiskowanie od wesela / Exultatio, tripudium.
Wyżiskuiac / Exultanter, exultim ludit.
Wyżiskute z Kad / Profilio, exilio foras.
Wyżiskute / *Side Stage weselo*.
Wyżlawiaz / Laudator, laudatrix.
Wyżłanie / Ablegatio, legatio publica.
Wyżłiznac sie / Elabitur anguilla.
Wyżłiznac sie / *er.* E manibus effugere, elabiè.
Wyżłuchac Kogo / Audire, exaudire omnia, Tribuere si-
 lentium orationi alicuius. **Wyżłuchaz** / Exauditor.
Wyżłuchanie / Exauditio.
Wyżługa / **wyżługione**. Enauatæ operæ præmium, Emeritum
 stipendium, præmia laborum.
Wyżługuis co / Marito, *us* Emereri stipendium.

- Wyflugis sie!** Intertyrones militiae versor.
Wyflugony żołnierz! Emeritus miles, emeritus Marte.
Wygniac łogo! Obruere, excipere aliquem risu.
Wygnienity! *Side Galant.*
Wysoł! *wynioſty.* Altus, excelsus mons, Procerus homo,
 przalta rupes, sublimè solum, proluxa arbor.
Wysołe leżacy! Sublimefixus: excelsa fenestra.
Wysoło! *wynioſto.* Alte, altiùs efferre caput.
Wysołoloty! Altiuolans, altiuolus.
Wysołosci! Alitudo, excelsitas, celsitudo.
Wysołosci sie! *Side Wyszypam sie!*
Wystrata z łalonu / z bractwa. Descisco ab aliqua societate,
 valedico ſodalitati, deserere aliquod Collegium.
Wystraty! *wystrale wino.* Defecatum vinum.
Wystrzec sie! *wystrzaly.* Exoleſcit ætas, coaceſcit ætas
 vetustate, obſoleta verba, defectus ſenio.
Wystrawiam co! Propono vexillum, effero & extollo ſig num
Wystrawiam co na przeday! Do venum aliquid, propono
 venale, venum in familia.
Wystrawiam co komu! Statuo alicui statum, dedico aram
 alicui, ſimulacrum. Cypum erigo,
Wystrawiam łoga na zly raz! Expono ad necem aliquem.
 obijcio inſidijs, talis aliquem. **Wystrawion na niezad ło-**
go! Proſtituo aliquem. **Wystrawiony!** Expoſitus ad præ-
Wystrawnie! Ambicioſe, putide, affectate. [dandum.
Wystrawnie co poczynam! Affecto diligentiam.
Wystrawny! Ambicioſus, affectatus, affectator, putidus ora-
Wystrępeł! Delictum, commiſſum. (tor.
Wystrępuie na widoł! Procedo in medium, prodeco in ſce-
 nam, deſcendo in equum. Prodeco in conſpectum.
Wystrępuieł wytręgam. Delinquo, pecco in aliquem.
Wystręgam sie zego! *Side Chronie sie.*
Wystrzelam oziło! Exonero tubum æreum,
Wystrzelam z łuku! Emitto arcu ſagittam.
Wystrzelam z łuse! Balliſta iacio ſaxum.
Wyſuſiacy! Siccificus,
Wyſuſiam! Exſiccō, emulgeo paludem,
Wyſwarzyc co! Iurgando aliquid efficere,

- Wyswiadaam sie/ *Side Swiadae item.*
 Wyswiecić kogo/ Poena ignominiosa afficere,
 Wysawiteony/ Fustigatus, exauriculatus.
 Wysycham/ *Side Schne.*
 Wysylam/ *Side Posylam.*
 Wysypiam sie z piastwami/ Edormire, edormiscere crapulam. Despumare falernum.
 Wysypuie col/ Effundo triticum, farinam.
 Wysukam col/ Exurgo, exorbeo sanguinem.
 Wysysanie/ Exsuctio.
 Wysypierac/ Eruere aliquid è tenebris, exterebrare, euesti.
 Wyszy/ Superior locus, altior tribus cubitis. (gare.
 Wyszydzić kogo/ Eludere aliquem.
 Wyszywac/ Plumarius, phrygio.
 Wyszywam col/ Pingo acu. *Side Hástute.*
 Wyszywany/ Pictus acu, plumatus auro.
 Wytaquam col/ Euoluo saxa.
 Wytargowac/ *Side Targuie.*
 Wytarty/ Attritus, detritus, obsoletus.
 Wytchnac/ Efflare halitum. Wytchnac sobie/ Respirare à metu. Westchnienie/ Respiratio in oratione.
 Wytecz/ wytekanie/ D. cimatio.
 Wytloczam col/ wino/ oliwe. Exprimo liquorem, vinum. Ejacio sanguinem. Emedullo, emungo alicui cerebrum.
 Wytloczanie/ Expressio. Wytloczony/ Expressus.
 Wytloczony oliwne/ Retrimentum oleæ.
 Wyttracam col/ z rekai/ Excutio gladium.
 Wyttracam sobie place/ Deduco ex summa, & salario, Deductionem facere. Wyttrawic sie/ *Side Trawie/*
 Wyttrawanie/ Exauctoratio.
 Wyttrawac/ Durare nequeo. Deuorare tadium, Tolerare famem, obsidium, Suficere dolori.
 Wyttrawac komu/ Ferre aliquem, pati, perpeti, perferre aliquem, Temperare alicui.
 Wyttrych/ Hucz tednozeby. Claus adultera, fals.
 Wyttrykusi/ Quæstor templi, ararij sacri.
 Wyttrysta z rzodo/ Prorumpit fons, scatent fontes, erumpunt vndæ, erumpit liquor,

- Wytryskanie!** Scatebra, Eruptio subita fontium.
Wytrzasam co! Excutio pennas, puluerem.
Wytrzasam logo! Vide Trzesa logo.
Wytrzeſz! Homo oculis acritus, argutis.
Wytrzeſz sam ozy! Patentes oculos teneo, exsertis oculis teneo.
Wytrzeſz ywſzy ozy! Intentis, immotis, defixis oculis.
Wytrzymac stos! Sustentare, sustinere impetum hostium.
Wytrzymac maistnoſc! Vti. frui possessione.
Wytwarzam sie z cym! Accurate, acquiesce aliquid ago, ad amissim aliquid facio.
Wytwarzam sie / wytwornosc! Confectatio, concinnatio, Elaboratio, exactio operosa, accuratissima diligentia.
Wytwornie! Accurate, exquisitè facere, Scite & venuste factum aliquid, pensim atque enucleatè.
Wytworny! Accuratus sermo, exquisitus Magister, Elaboratum munus, Excuratus homo.
Wytykam co! Exfero, profero perticam,
Wytykam dziescetine! Decimam exigo in agris, Decimo fruges, messem, frumentum.
Wytykam logo na stych! Prodo alicuius ineptias.
Wyuzam! Edoceo.
Wyuzam sie! Edoceo artem,
Wyuzdac konia! Demere, soluere frenos,
Wyuzdanie! Effrenatio.
Wyuzdany! Effrenus equus, effrenatus homo, [mijs,
Wywabiam logo! Elicto aliquem domo, euoco aliquem pra-
Wywalam co! Euoluo saxa, emolior aliquid.
Wpwarzam co! Deferuefacio, excoquo crudelitatem, decoquo aquam marinam.
Wpwarzanie! Decoctus, m, Decoctum, a,
Wywieram mieso! Excoquitur, decoquitur.
Wywieram logo! Excludo domo, cubiculo.
Wywierciec! Exterebrare, efforatus stupes,
Wywieſzam co z pad! Effero signum ab arce.
Wywieſzam tezye! Exfero, exserto linguam.
Wywieſzam sie z tag! Immineo ex.
Wywierzaty! Vapidus, vinum vapidam, marcidum.

- Wywietrzáły/** *tr.* Obsoletus, exoletus.
Wywietrzeć/ Euanescere, vetustate vinum.
Wywietrzeć/ *tr.* Exarescerit, exaruit oratio, obsolescere, obsoleuit iam ista oratio **Wywietrzeńcie/** Euaporatio.
Wywiewam co/ Efflo aliquid euentilo àërem.
Wywiewam z bóże/ *Side Opalam.*
Wywiam co z plátká/ Euoluo in tegumentis aliquid.
Wywiam noge/ *reke.* Luxo, luxata membra, Intorquere, extorquere articulum.
Wywikláć co/ Extrico aliquid, replicare tricam.
Wywiklány/ Extricabilis.
Wywinienie glónká/ Luxum, *n.*
Wywintony/ Luxus, Luxatus homo, Luxus pes.
Wywłagam/ **wywłogz co.** Extraho in publicum, protraho in medium aliquid.
Wywodze łogo z kád/ Educo, produco aliquem ad necem.
Wywodze mury/ Ducio muros, Perduco murum in altitudinem, Extruo, permunio.
Wywodzenie/ **wywiedzienie.** Productio.
Wywołanie/ **wywabienie.** Euocatio.
Wywołanie z zienie/ Bannitio criminalis, proscriptio.
Wywołaniec z zienie/ Proscriptus, bannitus.
Wywoływáć/ Euocator seruorum, proscriptor.
Wywoływam łogo/ **wywabiam.** Euoco aliquem intus foras. Deuoco aliquem in auxilium.
Wywoływam łogo z zienie/ Proscribo aliquem.
Wywoływam/ **odwoływam sady/** **tołt.** Edico iustitiam, Iudicia tollere. Obnuntiatum est, Obnuntiatio interposita est.
Wywoz/ **wywożenie.** Exagoga, *a.* Exportatio.
Wywoże co/ Eueho merces, exporto frumentum.
Wywożyciel/ Hamaxagoga, *a.* *m.*
Wywracam/ *Side Przywracam*
Wywracam co z grunta/ Eruo urbem, subruo arces, Evertère funditus, arces.
Wywracam porzadek/ Inuerto ordinem.
Wywracam ná nice/ Replico, reuoluo, resupino.
Wywracam oczy/ **gabe.** Torqueo oculos, distorqueo ora.

- Wywrociciel/** Euerfor. demolior.
Wywrot/ wywrocenie. Euerfio Reipublicæ vehiculorum.
Wywyskam/ Superexalto. *Side Podnoſze.*
Wyymute co/ Eximo è dolio aliquid.
Wyymute co z Estag/ wypisute. Ab auctuario describo.
Wyymute co z ligby/ Excipio, excludo.
Wyymute Eomu z geby/ Eripio alicui responſionem. Præ-
 occupo alicui orationem.
Wyzyrbai/ Huſo, Antacæus, Suillus, Porcus marinus.
Wyzi/ *Side Wyſołość.*
Wyzebrać/ Emendicare. **Wyżel/** Canis autum oderator.
Wyżey/ Supra, ſuperius. **Wyziak/** Caro porci marini.
Wyznante/ Confefſio facti, culpæ.
Wyznam co/ Confiteor, fateor crimen.
Wyznawiacz ſie/ Confefſus. **Wyznawca/** Confefſor.
Wyzywam ſego z gego/ Exuo aliquem iure libertatis, Spo-
 lio aliquem fortunis.
Wyzywam ſie z gego. Exuo ferociam, animum ſilueſtrem.
Wyzwalacz/ Liberator, aſſertor.
Wyzwalam ſego z wiezienta/ Eximo aliquem vinculis, Li-
 bero, vindico aliquem ab interitu,
Wyzwolente/ Liberatio culpæ, Abſolutio.
Wyzwolente z niewoli/ Manumiffio.
Wyzwolente z mocy cudzey/ Aſſertio alicuius, Vindicatio
 ſeruitutis, Vindiciz.
Wyzwolentec/ Libertus, manumiffus.
Wyzwolencow ſyn/ Libertinus, exlibertus,
Wyzwolony z gego/ Abſolutus. ſolutus nexu.
Wyzwolente nauki/ Liberales, ingenuæ artes, Studia libe-
 ralia, Liberalis eruditio.
Wyzymam co/ Exurgeo, exprimo aliquid manu.
Wyzywacz/ Prouocator.
Wyzywam nieprzyjacielai Prouoco aliquem ad pugnam,
 Laccio, poſco pugnam.
Wyzywante do ſteble/ Euocatio, Prouocatio.
Wyjad/ Retrò, retroſus, rurfam, vorſum.
Wyjad ſde/ Retrò eo, retrocedo, reno, *u.* Refero pedem,
 ſcuolo, *u.* **Wyjad naczylam/** Reſupino,

- Wzad obróćántel** / Reciprocatio, recursus, *us*.
Wzad obrocony / Refugus, reciprocatus.
Wzad sie obróćántacy / Refluus, reciprocus annis.
Wzad obrotny / Reciprocatus.
Wzajem / Inuicem, inuicem, vicissim.
Wzajem / wzajemnie. *Side Spolegme*.
Wzajem co gzynte / Redamo aliquem, remaledico alicui, vicissim eludere, Vice versa.
Wzajemny / Mutuus, Vicarius, vicaria opera, seruitus mors, poena, Collatiuus.
Wzbierám Fogol / Percutio moderatè aliquem flagris, fustè.
Wzbiera rzeka / *Side Wylewa*.
Wzbierám sie gzynte / Suscipere iter aliquo. Suscipere professionem. **Wzbierámie wód** / *Side Wylewa*.
Wzbitám lud. wzbic wsi. Concire, concitare nationes, excire iuuentutem.
Wzbitám sie wzgorz / Subuoluo in altum. sublimat se aquila, Sublimè feri. **Wzbitám sie** / *Side Bogáca sie*.
Wzodani / wzody. Vtique, tandem, saltem, quindic, quidquid est.
Wzodawam másetność / Eupno, Mancipio, mancupido, mancipio aliquid. Trado per manus Prouinciam.
Wzodrapác Fogol / podrapác. Suffricare palpebras.
Wzody / Eiedy. Tandem aliquando, Demum.
Wzodychántacy / Gemebundus, gemulus.
Wzodycham / Suspiro, traho suspirium, gemitus, gemitus do, edo, Ingemisco. **Wzodycham cieśko**. Altè peto suspirium, Suspiro ab imo pectore. Gemitibus largis concuti.
Wzodychántel / Gemitus, *m*. Suspiratio, suspirium, suspirium.
Wzodymam sie / *Side Wzodymam sie*. [tus, *us*].
Wzodiewam col / Induo torquem ceruici.
Wzodadać sie / Incidit sermo, inferre sermonem de.
Wzodarda / wzodardzeme. Contemptio, despectus, *us*. Despicatio, contemptus, *us* Fastidium.
Wzodarda / opuszemie swiata. Poenitentia vitæ, despicientia rerum humanarum. **Wzodardzami** / *Side Gárdze*.
Wzodardy godny / Contemptibilis, aspernabilis.
Wzodardzony / Abiectus, contemptus, despiciatissimus, proiectionem.
Wzodardzente / Contemptim, aspernanter accipere. (tus, *us*)
Wzglad

Wzglad mteć nã/ Rogo/ Ratio, habere alicuius rationem;
Respectus. *us*, Habere respectum.

Wzgladam/ pogladam. Suspicio cœlum, suspecto sidera;
Intendere oculos in cœlum.

Wzgladãntie wãgore/ Suspectus turris.

Wzgladem zego/ Comparatè, respectu mei, prout, pro.

Wãgore isci/ lecteć. Sursum, sublimè ferri, Peto altum, supra,
Sursum versus, Sublimè aptus.

Wãiac col/ *Side Siore.*

Wãiatek/ Acceptum, Tabulæ accepti.

Wãiety/ *Side Stawny.*

Wãmagam/ polepsza mi sie. Conualesco ex morbo, leuari
morbo, Resumo, recipio; redintegro vires, Reualesco.

Wãmagãmie/ Recuperatio virium.

Wãmianã zego/ Mentio alicuius rei.

Wãnãk/ nã wãnãk. Supinè.

Wãnãk leżel/ Supinus, resupinus iaceo, hæreo.

Wãnãk leżecy/ Supinus, supinatus, supus, resupinatus.

Wãnãk leżenie/ Supinatio, supinatus, resupinus decubitus.

Wãnawiam col/ wãnawia sie co. Instauro proscscriptionem,
redintegro, renouo, restauro bellum, restringo luctus, re-
tento memoriam, reuoco morem.

Wãnecãm ogieñ/ Ignem extinctum suscito.

Wãnecãmie/ Ignis suscitatio.

Wãor nã sãcie tãny/ Scutulatus textus, textilis pictura;
Mxandrum, *n.* **Wãorzystã sãrã/** Scutulata vestis.

Wãorzysty/ Mxandratus, scutulatus, bilix, trilix.

Wãrokl/ *Side Widzenie.*

Wãrost/ Statura hominis, arboris, Status statux, proceri-
tastrium, statura eminens, incrementum.

Wãrusããm ãffekt w lĩm/ Moueo misericordiã, plausus, fletã,
ritium, Mouet me illa causa. Permoueo, excito lachrymas.

Wãrusãenie/ *Side Porusente.*

Wãrucãmie/ Sursum iacio.

Wãrucãmie/ Iactus in sublime.

Wãwãrzyć/ Feruescere, inferuescio.

Wãwãretãmie/ Inferuescio, conferuesco, offeruesco. Ebullio.

Wãwãd/ Pons mobilis, subductilis.

- Wiwode/ Aduerso flumine lembum subigere.
 Wzwyż/ *Sede* *Wz wyż.*
 Wzywam na pomoc Boga/ *glowitefa.* Inuoco Deos, Im-
 ploro auxilium, posco operam, preces precor.
 Wzywamie na pomoc/ Imploratio, contestatio.
 Wzywamie do siebie Boga/ Inuitatio hospitem, vocatus, *nie*
 uocatio, *f.* ad conuiuia.

Z B Z G Z K

- Z Bliska/ Prope inueneri, cominus gladio uti.
 Z Bogiem/ Cum Dijs, cum Deo.
 Z boku/ E transuerso, a latere.
 Z daleka patrzyć/ De-procul aspicere, longè prospicere, emi-
 nus fundis pugnare, E longinquo.
 Z daleka rzecz prowadzić/ Altius ordior, ordiri, longè abeo,
 longa principia repeto, ab vltima antiquitate repeto.
 Z dawną/ Antiquitus placuit, vetustissime in vfu est.
 Z dołu/ Infernè metuunt cauernas.
 Z drogi/ Denium non erit.
 Z drugiey strony/ Altriniecus, altrouersum.
 Z dworu/ *ze wnatrz.* Foriniecus, foris occludere fores.
 Z golemi rękoma/ Vacuis manibus exire ad pugnam.
 Z gory/ Supernè voluitur annis, supernè tecta timent.
 Z gościny/ Peregrè venire.
 Z gruntu/ Fundicus versa leges, imitus terra dehiscens.
 Z insey miary/ Alioqui, cæteroqui, aliàs, cæterum.
 Z kad/ *pytaniacy.* Vnde? vnde gentium?
 Z kad rodem? Cuias? qui genus? vnde domo?
 Z kad inąd/ Aliunde petere, peregere accire.
 Z kad polwie/ Vndecunque, vndelibet, aliunde.
 Z kary/ *cytaci.* Ex libello respondere.
 Z kazalnicy/ Pro tribunali, Pro rostris, pro suggestu.
 Z korzeniem wywać/ Stirpitis radicem exigere, radicitus,
 effodere herbas. Cum imis stirpibus euellere.
 Z kasa/ Per gratiam & amicitiam ab illo impetrant, bona
 gratia discedere, pace tua dixerim, salua gratia.
 Z kasa/ Gratis aliquid alicui polliceri, gratuito imperari.
 Z kasa/ *Bozey.* Diuina gratia, liberalitate, benignitate, *kar*
 giente Deo habeo, quæ benignitas Dei est.

- Złtciem/ In furto deprehendo aliquem.
 Złtciem/ Złtciem. Prima vespera, primo vespere, prima
 face, primis tenebris. Crepusculo aliquid contigit,
 Złtciem/ Coelitus, diuinitus habet ingenium.
 Złtciem/ Złtciem/ Złtciem/ Improuisus morbus aliquem oppressit.
 Złtciem/ Złtciem/ E seruo libertus.
 Złtciem/ Złtciem/ Verobique veritas est.
 Złtciem/ Złtciem/ Pace tua dixerim, Salua
 reuerentia, gratia. Bona venit. Liceat mihi dicere.
 Złtciem/ Złtciem/ Cis Rhenum, cis Tiberim, trans ripam
 Złtciem/ Złtciem/ Vicio vini accidit.
 Złtciem/ Złtciem/ Pomeridiano tempore.
 Złtciem/ Złtciem/ Ex obedientia, ex præcepto.
 Złtciem/ Złtciem/ Tractim iusurrant.
 Złtciem/ Złtciem/ Natura insitum est, naturaliter, ab ingenio
 Złtciem/ Złtciem/ A prima luce, de die
 Złtciem/ Złtciem/ Ex re consulere, prorenata.
 Złtciem/ Złtciem/ Ex animo dico, volo, facio.
 Złtciem/ Złtciem/ Secum disputat, intra se dixit, apud se orabat.
 Złtciem/ Złtciem/ Mecum habeo, non dicas secum.
 Złtciem/ Złtciem/ Tecum loquor, sentio.
 Złtciem/ Złtciem/ Hinc veneramus, Abhinc.
 Złtciem/ Złtciem/ Hinc venit, istinc emanant mala.
 Złtciem/ Złtciem/ Eatenus.
 Złtciem/ Złtciem/ Pertumultuosè.
 Złtciem/ Złtciem/ A tergo.
 Złtciem/ Złtciem/ Ad marginem plenus. A summo plenus.
 Złtciem/ Złtciem/ Durante die, luce.
 Złtciem/ Złtciem/ Permissu tuo.
 Złtciem/ Złtciem/ Złtciem/ Trans mare currunt.
 Złtciem/ Złtciem/ Numeratò.
 Złtciem/ Złtciem/ Intra paucos dies. In triduo, infra septimum
 Złtciem/ Złtciem/ Sequax telum.
 Złtciem/ Złtciem/ Superans genua aqua.
 Złtciem/ Złtciem/ Durante ætate, quamdiu ætas durat.
 Złtciem/ Złtciem/ Annis senescimus, iube. nubus annis.
 Złtciem/ Złtciem/ Nupturio, is.
 Złtciem/ Złtciem/ Meam memoriã, nostrã ætate.

- Żá powodem!** Occasione datá, oblatá fortuná.
Żá pogodoy! Dum sudum est, dum constat serenitas.
Żá pokuta co cyuic! Hæc multa ei esto, multá legis sufferre.
Żá rada cyia! De meo consilio, de sententia, & auctoritate
 alicuius facere. Capere consilium, de sententia alicuius.
Żá skora! Intra cutem vulnus.
Żá stracona miec! Pro perduto habere, perditum ducere.
Żá trzech zrobi! Tres labore æquat,
Żá umarlego wżety! Pro occiso sublatus est.
Żá wygrana mam! Palmarium hoc mihi puto.
Żá zle mam! Indignè fero. A sperè accipere aliquid.
Żá zywota! Vilius & sanus intereo.
Żabi! Dens, *Dentes tota Vita crescunt.*
Żab v Flucz! Dens clauiculæ.
Żabá! Rana. *In modum rana extendor.*
Żabá ziemna wieka! Bufo, *m.*
Żabá zywam! *Side Żapominam.*
Żabawa! zabawka. Occupatio, studium, molimen,
Żabawiam łogo przestnie! Oblectio. Detinco aliquem le-
 pore, Delecto, inuoluo me otio, literis.
Żabawiony! Occupatus, occupationibus distensus.
Żabawiony testem! Disteneor occupationibus, Distinctus
 sum, Negotijs plenus sum.
Żabeł! Denticulus. **Żbiegam daleko!** Procurro longius.
Żbiegam zlemu! Occurro malevolentia hominum, Ob-
 uiam eo periculis, cupiditatibus, Prospicio alicui malo.
Żbiegam kolo zego! Circumcurro, circumcurro.
Żbiegam łaszi! Capto gratiam, benevolentiam, fauorem,
 Aucupor gratiam alicuius, Colligo gratiam.
Żbieram co! Totum simul accipio,
Żbieram co do szarbu! *Side Konfiskate.*
Żbteżenie od zego! Przoccupatio, Anticipatio.
Żbteżenie łomu w droge! Obuiam itio.
Żbita! Sicarius, Interemptor, Mactator.
Żbitam łogo! Occido, interimo, neco, interficio, aufero
 alicui vitam, Afficio cæde, Iugulo aliquem.
Żbitam w opona! Obtendo aulaa ianua, Appendo ob lanuam
 tapetem. **Żbita smierc!** *Side Żabity.*

- Zábity/** Biothanatus, vitæ finis.
Zábělá/ Ranunculus. **Zábřomáry/** Imbricatus, peccinatus.
Zábledžíté/ Aberare à proposito.
Záblešác ste/ Deerravit à patre puer.
Záblaznowác/ Locum mouere, locari semel.
Zábobony/ Superstitio, ficta religio.
Zábobonnie/ Superstitiosè.
Zábobonny/ Superstitiosus, superstitione imbutus.
Záboláto mte col/ Periensì dolorem, Condoleo, indoleo.
 Arripuit acer dolor dentes.
Záboláto go to/ Perdoluit illi, molestum id illi accidit.
Zábovy/ zábitie. Occisio, cadés, nex, interrempcio, inter-
 necio, interfectio. **Zábovy plodu/** Infanticidium.
Zábrautám gego/ Vide *Niedopuškam*.
Zábrnac dalešo w wode/ Longius progredi vado.
Zábrnac ná ryby/ Ingredi aquam piscandi gratia.
Zábrnac w ztošć/ Ingurgitare se in flagitia.
Záchciáto sie kózu gego/ Inuasit cupido homines, Cupido
 illum cedit, incesit, extraxit.
Záchycam kogo sobte/ Inesco aliquem, Accendo alicui amo-
 rem nobilitatis.
Záchmutzyč ste/ Innubilari.
Záchod stóšćá/ Occasus solis, Solis ad occasum pascere pe-
 cus, Solis exortus, cursus.
Záchod stóšćá/ miysce. Occidens.
Záchodny/ zachodowy. Occidentalis, occidus.
Záchodze gdzie/ Trans abeo populos & æquora.
Záchodze ná kogo stóšćíte/ Capto aliquem, Tendo dolos.
Záchodze/ aliter & **Záchodzi stóšće/** Occidunt signa, obeunt
 sidera, ruit sol, cadunt sidera.
Záchodzi/ aliter & **Záchlá smierć chorobá/** noc. Inter-
 pitur aliquis morbo, Nox illum oppressit, Interceptus
 mortalitate Rex.
Záchodza / zášly kogo wody. Intercludi aquis.
Záchodze plodem/ Concipio concepit ex aliquo. Ab illo
 grauida facta est, Is grauidam illam fecit.
Záchodzi co dáwnosćia/ Obliterata res vetustate, obsole-
 scit aliquid, Vetustate abije memoria,

Zachorzei/ Contrahere, concipere, morbum, Incessit, inuasit eum aduersa valetudo.

Zachowaly/ Gratiolus, fauorabilis vir.

Zachowanie zego/ Obseruatio, obseruancia,

Zachowanie/ aliter Hospitium, *vide Przymiaza.*

Zachowany caloj Sospes natus, nauis, domus.

Zachowute co/ Obseruo leges, obseruationes alicuius, Seruo modum, ordinem, Construo fidem, iusiurandum.

Zachowute Ego zdrowo/ Sospito, seruo incolumes & integros ciues, Soluo, sustineo sum saluti alicui.

Zachowute sobte na potym/ Reseruo mihi inimicitias in aliud tempus.

Zachowute sie zym/ *vide Przymugute sie.*

Zachwyćic zego/ Prehendo, prendo.

Zachwyćic ognia/ Afflari incendio.

Zachwyćic/ Ecstasis, alienatio mentis.

Zachwyćic cierpie/ A mente discedo.

Zachwyćic cierpiacy/ Emotus mente, alienatus à mente.

Zaciąg/ Inceptum magnum audax.

Zaciągam białe/ rynnę/ Attollo, sustullo, attraho funibus.

Zaciągam Ego za soba/ Traho in meam sententiam aliquam Allicio & traho aliquem ad me.

Zacieka za filar/ Stillat retro columnam.

Zacieka ocy/ Suffunduntur oculi, suffusio.

Zaciera co/ Obtereo vestigia.

Zaciera co/ Angusto, stipo, turba stipat forum.

Zacimta sie słońce/ Deficit sol, obicuratur nitor solis, Defectus solis, lunæ fit, Laborat luna.

Zacimtam co/ Obumbro athera telis, Opacat, obscurat nox terras. Obnubilo, caligo, *as.* offusco.

Zacimanie/ Obumbratio.

Zacimam zyle/ *vide Puszcęam krew.*

Zacimam sie w mowie/ Hæreo, hæsito.

Zacimam konia/ Cædo equum flagello.

Zaciesac kol/ Exacuere vallos.

Zacimie powietrza/ Calligo noctis, àëris.

Zacimie ocy/ Caligatio, caligo oculorum.

Zacimie słońca/ Defectus solis, lunæ, Ecclipsis solis, lunæ.

- Żadanie Tomu Gego** Obiectio, obiectus, *us*. obiectatio, crim-
 inatio, insimulatio criminis, probrorum.
Żadatek Arrabo *m* Auctoramentum, pignus.
Żadetek witelek Vide **Posładek**.
Żadkome cześci Nates, *f* Clunes, *m*.
Żadlawic kogo Oblidere fetum, Elidunt fetus suos suos, O-
 blidere pondere, Obtero.
Żadło Aculeus apis, vespa. Emittere aculeum.
Żadłowaty Aculeatus.
Żadłużam sie Fenore laboro, æs alienum teneo.
Żadna miara Nullo pacto, modo. Nulla ratione, minime
 gentium. Nullo genere.
Żadny Vide **Szpetny**.
Żaduch Aer densus, inclusus, corruptus.
Żaduszny dżestel Solennia funerum, Feralia, *plural*. Inferiæ.
Żadza dobra z siebie samã Appetitio, appetitus, *us*. Cupi-
 do, cupiditas. Vide **Chęc**.
Żadzierałacy w spiewaniu Dissonus, absonus, discrepans.
Żadzierał spiewałac Dissono, *us*. Discrepo.
Żadzierał z ktem Inceptare cum aliquo.
Żadzierałte w muzyce Dissonantia.
Żadzierzg Insolubilis nexus, illigatio nodorum.
Żadziergiem Insolubiliter.
Żadziergam Insolubiliter vincio.
Żagantam bydło gdzie Pello procul pecus.
Żagarnac co Conuasare. **Żagaszam** Frequento.
Żagiećte Żaginanie. Replicatio.
Żagiel do naw Velum, Dolon, *onis*, *m*. Acarium.
Żaginanam co Żakrzywiam. Recurvo, reflecto.
Żagiew Fungus aridus arboris.
Żaglowy Velaris annulus, veliuolus.
Żaglowy dragl Antenna, Malus velifer.
Żagłusam kogo Ostrepa alicui, obtundo aures alicuius,
 Obruo, opprimo alicuius orationem.
Żagnatwac Inuoluere, inglomerare aliquid.
Żagoni Lira, porca Vide **Brozdã**.
Żagonem *Lixim feri debet* *Spicum*
Żagorny Transmontalis.

Żagorywani od słońca! Exuri in Sole.

Żagorywa drzewo od słońca! Adurit arbor sole, flatibus, teruore, feruidiore flatu.

Żagorzał od magła! Extuberato capite perijt.

Żagorzały słowiek! Solatus, sole corruptus.

Żagorzałe drzewo! Retorrída, siderata arbor.

Żagorzente ná słońcu! Sirlialis, adustio.

Żagorzemie drzew! Sideratio, sphacellismus.

Żagorzemie sie domu! Incendium.

Żagrác w pieszczaké! Insonare calamis agrestibus.

Żagradzam co! Interseprio aliquid, Præseprio aditum. Obspicio iter, præcludo transitum.

Żagránice! Extra fines locus, regio.

Żagrániany! Extra fines situs. Extimus, Citimus.

Żagrodnié! Colonus.

Żagrzebác! Humare, inhumare taleas.

Żagrzebiony ogień! zachowany. Sopitus ignis.

Żagzewáta a rzeź! Fomentum.

Żagzewáta cy / grzesacy. Concalescatorius, Calorificum vinum. Caidarius.

Żagzewam co / Pogo. Calefacio, calefacto, concalescacio, aliquem. Excalesfacio, focillatio.

Żagzewam sie! Calefio, calefco, concalesco, excaldor, in-tepeo, in-tepesco.

Żagzewanie Pego! Excalfactio, focillatio.

Żagzmiáto! In-tonuit.

Żagubiam co! Supprimo testamentum, extinguo memoriam alicuius.

Żaiadam / żaiadi wisk. Morsu necat vipera taurum, morsu venenare.

Żaiaci! Lepus, oris. m. Lepusculus.

Żaiakam sie! Ticubo, hæsitó linguà, balbutio.

Żaiakanie sie! Hæsitatio, ticubantia linguæ.

Żaiakliwte! Ticubanter, adhæse.

Żaiakliwy! Hæsitans lingua, Balbus, Bambalio.

Żaiakántec! Illucescere, Refulsit sol. oboritur lux.

Żaiakrzente! Vide **Gniw!** **Nienawisć.**

Żaiaczy! Leporinus. **Żaiaczy sad zwierzyntec.** Leporarium.

Żaiacy!

- Żałoby!** Abacus grex, oves.
Żałobdzam gozcie daleko! Prouchor equo, naui longilus.
Żałobdzam komu! Obuius fio curra equo, naui alicui. Venio alicui obuiam equos.
Żałobdzam komu w cieśnię! Occurro alicui in angustijs, Obuius fui alicui in faucibus.
Żałobdzam komu do mostu! Przuenio aliquem ad pontem properantem. Prior occupo curru pontem.
Żałobdzam! Żałobdzam. Certè is est, is profectò. Nescio certè, Certò. Mehercule, mecaitor, Sanè. Quidem, equidem, Profectò, Planè.
Żal! Scholasticus, scholicus, scholaris.
Żalaniałość. Vide Żalwardziłość.
Żalazana rzecz! Veritum.
Żalazanie! Interdictio ignis & aquæ, interdictum.
Żalazany! Veritus, prohibitus, interdictus.
Żalazanie komu czego! Prohibeo, veto, interdico, faneio, Prætor sanxit edicto, Interminor.
Żalad! Żaladanie sie z ktem. Sponsio, fit sponsio.
Żalad! to co klada ci co sie Żaladania. Pignus.
Żalad prawny! poklad. Sacramentum, sportula, vadium.
Żalad iednaczy! Compromissum **Żalad stowny!** Sponsio.
Żalad przegrac! Sposione vinci. **Żalad ola wiary!** Obsidiarius, *us.* Obsidium. **Żaladam co!** Institutio ciuitatem, Collegium. **Żaladam budowanie!** Iacere fundamenta pacis, domus. Pono, ago fundamentum. **Żaladam rece!** Comprimo manus. **Żaladam rece za sie!** Reijcio ad tergum manus. **Żaladam zym!** Oppono mađum fronti, obicio telum, obtego me corpore alicuius.
Żaladam sie z ktem o co! Sponsonem facio cum aliquo, Sponsonem contendo, Do pignus, Oppono agrum pignori.
Żaladanie gruntu! Fundamentorum positio.
Żaladni! w Żaladzie dany. Obfes, *idè.*
Żaladni! co sie Żalada. Consponsor.
Żalinas weza! Incantator serpentum.
Żalinas gasta! Exorcista, exorcizator.
Żalinas kogo! Exsecrationibus aliquem deumco.
Żalinas gata! Exorcizo, adiuro.

- Zaklinam węża/** Incaro, sopio.
Zaklinam sie/ Devincire se execratione.
Zaklinanie fogo/ Execratiō coniuratorum.
Zaklinanie gartá/ Exorcismus, coniuratio, exorcizatio.
Zaklinanie węża/ Incantamentum.
Zaklinam co/ Cuneo, *us.* cuneis firmo.
Zaklinanie/ Obstructio per cuneum adactum.
Zaklocie/ Punctura teli mori, Punctiuncula.
Zakon/ Lex diuina, Testamentum vetus, nouum.
Zakon/ *ul* Religiosa uita, monastica, Familia S. Francisci, S. Dominici, Sodalitium.
Zakosizam co/ Acumino aliquid, exacuo vallos, acuo sagittas.
Zakosizemie/ Execratiō calami, incisura sarmenti. [*tas.*
Zakonurca/ Religiosa femina, Virgo Deo consecrata.
Zakonnik/ Religiosus uir.
Zakonny/ zakonne *ustawy.* Religiosorum mores, leges.
Zakopywam co/ Defodio in terram aliquid, Infodio sarmentum. Obruo thesaurum alicubi.
Zakorzenilo sie co/ Altis radicibus nititur.
Zakracam co/ Torqueo collum, oborta gula alicui, retorqueo sarmentum.
Zakradam sie/ Furtim irepo aliquid.
Zakrapiam sie/ fogo/ *sym.* Aspergo mihi sitiēti modicum uinum, aquam. Obsipo alicui aquulam.
Zakrzyszam co/ *Side. Okrzyszam.*
Zakret/ *zawrot.* Flexus itineris, cursus. Flexio, inflexio heliceis, Anfractus.
Zakrycie/ *potajemnie.* Tectè.
Zakrycie/ *miejscie opoznami zabite.* Postscenium. Opertum.
Zakrycie/ *to *sym* zakrywaa.* Integumentum.
Zakrystya/ Sacrarium, repositorium sacrorum.
Zakrystyan/ Aedituus, hierodulus.
Zakrywam co/ Tego lachrymas, contego fimo aliquid, Obtego, intege crines callide, operio lectum, obtexo.
Zakrywanie/ *pokrywanie.* Actio tegendi, uelandi.
Zakrzatnac sie/ Accingere se, intendere curam alicui rei, Incumbere omni studio ad aliquid.
Zakrywanie/ Ancon, conflexus, *us.*

- Żakrzywiony**/Recurvus, recurvatus, camurus, conflexus, *xi*,
Obunca faix, **Żakrzywiony ną doł**/ Aduncus nasus, hama,
tus vnguis. Vncus dens, vncus vomer.
- Żakrzywiony ku gorze**/ Repandus calceus, resinus, resina la-
bra, Reduncus, rostrum reduncum.
- Żakup**/ Abo żakupne. Auctoramentum.
- Żakupowanie sedziow**/ Largitio.
- Żakupiony ną tety ną co**/ Auctoratus vindemiator.
- Żakupnie co**/ Praemercor pisces, pigneror.
- Żal żalości bol**. Poenitentia sera, dolor, cordolium, mæror.
- Żal mi żego**/ Poenitet me consilij, instituti, rei, Piget facti.
Dolet hoc cordi meo.
- Żal sie Boże**/ Miserum! miserabile! infandum! rem miseram!
- Żalecam co**/ Logo. Commendo aliquid, orno verbis onus.
- Żalecaci sie**/ honeste, Procire, proco, *us*. **Żaleceni godny**/
Commendabilis. **Żaleceni**/ Commendatio mea, nostra,
- Żalegam sie**/ Obturpuit iacendo, obmarcesco.
- Żalegam sie**/ **Żalegto sie iate**/ Animatur ouum.
- Żalegte iate**/ Pullescens ouum.
- Żalepiam co**/ Claudio foramen argillâ, glutino cerâ, pice.
- Żaletnik**/ względem małżeństwa. Procus.
- Żalewam co**/ Offundo aquam alicui. **Żalewa rzeka laci**/ po-
lâ. Stagnat, inundavit Nilus agros, **Żalewa sie papier**/ Dif-
funditur atramentum in charta bibula. Diffundit charta atra-
mentum. **Żalewam sie izani**/ Profundo vim lachrymaru.
- Żalesy co ną gym**/ In voluntate eius totum vertitur. In for-
ma posita res. Causa pendet ex scripto.
- Żalobâ**/ Luctus mæror, squalor. **Żalobâ vbiot**. Vestis lugu-
bris, vestimentum funebre, Lugubria *us*, *pl*. Nortualia, *us*, *pl*.
- Żalobâ v sadu**/ Querela, expostulatio **Żalobâ list żalobny**/
Libellus, libelli supplices. **Żalobe noşacy**/ Pullatus, atra-
tus, riciniatus. **Żalobe noşic**/ w żalobie chodzie. In squa-
lore & luctu esse, induere habitû dolentiu, **Żalobny**. Fune-
bris oratio, laudatio, Funereus, **Żalobny rântucz**/ Riciniu.
- Żaloga**/ żalobkâ. Pectorale, tegumen pectoris, thorax.
- Żalonomie**/ Dolenter, dolentius, miseranter.
- Żalosa ptesń**/ Threnus, lugubris cantus.
- Żalosa twarz**/ vbiot, Squalor, sordes, luctus,

Zatosny/ piácu godny. Miserabundus, miserabilis, lamentabilis, funestus, ærumnabilis.

Zatosny testem/ Doleo ex animo, dolet mihi cor, cordolium est mihi, angór internis sensibus. In mœrore sum.

Zaluis zego/ Doleo interitum alicuius, acerbè fero, mœreo morte alicuius. **Zátate zã co/** Pœnitentiam ago sermonis

Zaluis zego/ Pareo, *vide Skepte.* (mei.)

Zámagám sie/ Fundo opes, conualescuut opes alicuius.

Zamáza/ zámázto co. Hiemat mare, hiematus lacus.

Zámawiam logo do zego/ Conديو operam alicuius.

Zámazanie/ Litura versus. **Zámázute státel éiefacy/** Lino

Zámowic sie/ Ingredi in sermonem [dolum.]

Sumzysy/ Seram habens, clausilis. **Zamek v drzwi/** Claustrum ianuz, ferreum, Seraculum, fara, clostellum.

Zamek dla obrony/ Arx, Claustrum.

Zamek/ Aluta. **Zamešnik/** Alutarius.

Zamet/ odmet Perturbatio aquaz, turbata seu turbida aqua.

Zamiana zego/ Permutatio pecuniaz, mutatio commercium.

Zamiana slow/ Mutatio, immutatio verborum, metaphora, metonymia, tropus. **Zamiana/** Metaphoricè, translatiue.

Zamtec éntegow/ Nivalis tumulus, Sircis nivalis.

Zamientam slow/ Transnomo, submuto verba pro verbis.

Zamieram/ Inedia consumo, fame conficior.

Zamierzam sie ná logo gym/ Intento, intendo, sicam alicui.

Zamierzch w ożu/ Scmata, n. Vertigo.

Zamierzchnac/ Opprimi nocte.

Zamierzente sie ná logo/ Intentatio. intentus.

Zamieszania pelny/ Turbidus, turbulentus homo. (tionis.)

Zamieszanie/ Cõfusio tēporum, perturbatio, conturbatio ra-

Zamieszanie/ *Adverb.* Turbidè, turbulentè, perturbatè,

Zamilzec zego/ Reticere aliquid, mussito, dissimulo aliquid silentio. **Zamilzente zego/** Reticentia. **Zamilkty/** Elinguis.

Zamilowac sie zego/ logo. *vide Rozmilowac sie.*

Zamkntente zego/ Conclauē, conclauium, secluforium, clau-

Zamkntente zego/ Inclusio. (strum.)

Zamkntony/ Inclusus, clausus, clausa domorum.

Zamkowy/ Claustrarius, artifex claustrarius.

Zámuzam co/ Instituo seminarium, *vel* Serantur seminaria.

Zámuz

- Zaminata sie co gózte/** Auctum est multa sobole viuarium, se-
Zamorski/ Marinus passer. (minarium,
Zamożny/ zamożysty. Præpollens, præpotens opibus,
Zamruzam ozy/ Vide *Mrugam*.
Zamşowy/ Alutacinatus calceus, alutamen, alutamentum.
Zamulam co/ Oblimo sulcos. (sepio.
Zamurować co/ Cladere muro aliquid, Muro obstruo, ob-
śa murem mieşłatacy/ Extramuranus.
Zamykam co/ zawieta. Claudio domum, occludo ædes, ob-
 fero, operio, oppilo ostium, obrudo fores,
Zamykam kogo w więźniu/ Claudio, concludo aliquem do-
 mo, carcere, Recludo aliquem, **Zamykam co w sobie/** Con-
 tineo, cohibeo, arceo. **Zamykam komu ozy/** Operio mo-
 rientibus oculos, Sigillare parentibus oculos,
Zamykam komu gebe/ Comprimo alicui linguam, impono
 alicui silentium, **Zamykam co w wywodem/** inferute, Con-
 cludo argumentationem, Colligo, apertissime Cicero col-
Zamykante/ Conclusio. [legii:
Zamylam komu/ Obturbo aliquem numerantem, recitantem,
Zamyśl/ Ratiocinatus, *m*, ineptum, meditatus, *us*.
Zamyślam co/ Moueo ac molior aliquid, concepto.
Zamyślatacy sie/ Cogitabundus, defixus in cogitatione.
Zamyślam sie/ Defigo & intendo animum in aliquid, altius
 aliquid cogito, Occupo animum in aliqua re. (sinu.
Zanádrá/ Sinus, sinus superior, vestis interior. Fouere dextrá
Zaniechány/ zaniechány. Interruptus iacens.
Zaniechawam zego/ Superfedeo, desero, desisto, intermitto.
Zaniechawam zego/ Neglectus, *us*. Incultus, *m*. Neglectio, In-
 obseruantia victus. **Zaniechawam ze°/** Negligo iniurias.
Zanośica chorobá/ Paronychia, *f*.
Zanośe co gózte/ Deporto aliquo quidpiam, desero, asporto.
Zapadam sie/ zawalam. Desedit hiatu, dehiscit alicui terra.
Zapal/ máterya do zapálu. Lucubrum, *n*.
Zapalacz/ Incendiarius, incensor messium,
Zapalam co/ Incendo, inf lammo templum, accendo, succendo
Zapalam sie/ Exardescó, Excipio, concipio flammam.
Zapala sie zora/ Rubescit aurora, inardescit cubes radijs
Zapalsywość/ Præferuida ira, impotens animus. (solis.
Zapala

- Żapálóczywy!** Impotens animi, ira. *Vide Gniewliwy!*
Żapálóczywy festem! Subitò ex^oandefco.
Żapalencie żego od żego! Incensio vrcis, incendium.
Żapalencie oczu. Ardor oculorum. **Żapalencie ćłata!** Inflam-
 matio. **Żapalone oczu!** Oculi igni suffusi.
Żapámietáły! Alienatus mente, attonitus viſis, lapsus mente.
 mente captus. **Żapámietánie!** **żapómietenie.** Oblivio, *f.*
 Obliteratio præteritorú, immemoria. **Żapámietánie krzy-
 wdy!** Amnestia, lex obliuionis, abolitio præteritorum.
Żapámietánte gynie! Obliuionem induco. **Żapámietłłwy!**
 Obliuioſus, subrept illi obliuto. **Żapámietywan żego!**
żapómianam. Obliuiscor memoriá alicuius abijcio, doleo.
Żapámietywan sie! Alienor mente, sensibus, Discedo à me.
Żapámietywanie sie! Alienatio, diminutio mentis. Stupor.
Żapásłi! **Żapásł chodzenie.** Ars gymnastica, penthalum, quin-
 quertium. **Żapásłow mteyſce!** Arena, palestra, Ceroma.
Żapásłniczy! Paſtricus motus, gymnasticus.
Żapásłni! Paſtrica, Paſtricus, athleta, lučtator, collučta-
 tor, gymnasiarchus. **Żapásł chodze!** Lučtor, *aris.*
Żapertzyc sie! pochmurno pátrze. Duco vultum, trahere
 vultum & rúgas cogere, induere speciem irati.
Żapewne! pewnie. Certo ſcio, exploratè, fataliter, pro certo.
Żapiezenie w sywoćie! Venter ſuppreſſus.
Żapieła sie! Cruſta obducor, cruſtam duxit vulnus.
Żapieraz! Inficiator, inficialis.
Żapieram drzw! Obdo peſſulum oſtio, oppilo.
Żapieram sie żego! **pre sie.** Nego, negito, denego crimen.
 pernego, abnuo, ab dico, *as.* Diffiteor aliquid.
Żapieram komu żego! Abnego deponitum, Inficior, credi-
 tum fraudo.
Żapieram sie pod przyśięga! Abiuro creditum.
Żapieránie! **preſente sie.** Inficiatio.
Żapieránie drzw! Obfirmatio, *qua ſeclè ſit.*
Żapierzenie! Cratitius paries.
Żapiam sie! Ebrietati aſueſco.
Żapinam col! Fibulis coniungo aliquid.
Żapis! **żapíſante żego w kóſgi publiczne.** Cautio, Inſcri-
 ptio, Tabulæ.

- ǰapisańte gospody/ Epimetaticum.
 ǰapisańte komu ego/ Donatio relata in acta.
 ǰapifute komu gospode/ Hospitium alicui publicitus assi-
 gno, inscribo.
 ǰapifute posag/ wiáno. Dico dotem filio, Doti obliqo bona,
 dorem infúndo, colloco.
 ǰapifute sie komu/ Caueo alicui pecuniam, cautionem facio.
 ǰapifute co testamentem/ Lego aliquid alicui, Scribo ali-
 quem heredem, seruo libertatem.
 ǰapifute sie komu ná zym/ Obligo mea bona scripto cui.
 ǰaptacemie/ Solutio, Luitio. (piam,
 ǰaplażác/ Illacrymare, vel illacrymari mortem alicuius.
 ǰaplażá/ Merces, pretium hortorum, agri.
 ǰaplátam co chrostem/ Obtexto frondibus.
 ǰaplata sie ieszé komu/ Lingua non constat ebrio.
 ǰaplata nogi wino/ Tentat vinum gressus.
 ǰaplonac sie/ Suffundi rubore.
 ǰaplugańic col. Inficere aliquid fordibus
 ǰaplusżác col. Luto diluto aliquid claudere.
 ǰapomagam kogo/ Proueho aliquem ad opes.
 ǰaponka/ Torulus aureus sub petalo.
 ǰaporá/ żaworá. Pessulus, Repagulum, Obex, m.
 ǰapowiadam co/ Indico ferias, festunia, nuptias.
 ǰapowiedz małżeństwą/ Banna, *oram*, Promulgatio spon-
 ǰapowiedz swieta/ postu. Indictio festi. (salium,
 ǰapowietrzam kogo/ Affero pestilentiam.
 ǰapowietrzony/ Contactus pestilentia, infectus peste.
 ǰapraşam kogo ná co/ Voco ad coenam aliquem.
 ǰapraşanie/ Inuitatio, Vocatio hospitum.
 ǰaprańiam sie w col. Exerceo arcum, me ad aliquid.
 ǰaprowadzam kogo gdzie/ Deduco colonias.
 ǰaprazagam kome/ Iungo equos ad currum.
 ǰaprzatam col. Occupo locum subfellis.
 ǰaprowac col. Vitio imbuere aliquid.
 ǰapust w leście/ Incardus lucus, intonsi montes.
 ǰapuşżam las/ Arbusto arborius agrum
 ǰapuşżam zapust zynie. Carnispruium ordior.
 ǰapuşżam sie ná col. Impetum faciendi aliquid *capio*.
 ǰapuşżam

- Zápustzone wlosy nóbacy/ Intonsus Cato.
 Zarábiam eo/ Labore aliquid lucror.
 Záróbić ná nieláste/ Exulcerare gratiam alicuius.
 Zarástaiacy młodziemiec/ Vesticeps, *cipis*. Puberis.
 Zarástam młodo/ Pubesco, Gallulasco, Imbarbesco.
 Zarásta rana w ciiele/ Obducitur cicatrix, Inolesco.
 Zaráz/ zarázem/ tudziest. Statim, confestim, sine mora.
 Zarázá/ Pectus, pestilentia, lues arborum, contagium morbi.
 Zarázám Bogal/ Inficio aliquem luxu, Vitio auras.
 Zarázám sie gym/ Concipio morbum, Inficior.
 Zarázenie powietrzem/ *Side Páraliz*.
 Zarázliwy/ Morbidus, pestilens ager, locus, pestifer aer.
 Zarázony powietrzem/ *Side Zápowietrzony*.
 Zárdzewiady/ Æruginosus, Rubiginosus.
 Zárdzewiam eo/ *toze gymie*. Obduco rubiginem ferro.
 Zárébuie co ná obiadi/ Concludo, parior carnes.
 Zárégam sie *Side Kefopnia dáie*.
 Zárégony/ Vadatus, vadimonium obstrictus.
 Zárékwie/ Mamæ non assutæ vesti.
 Zárliwy/ przerażaiacy. Edax vultur.
 Zárłok/ obżerca. Heluo, Catillo, Come *onis, mo*
 Zárná nazywie/ Incusus lapis, Mola tr *tilis*.
 Zárná mieszcet/ Pistrinum, pistrilla, Moletrina.
 Záróbel/ *Side Wyróbel*.
 Zárosty/ zároste mieszcet. Saliosa loca.
 Zárosty mchem/ obrosty. Lanuginosus, Puber, *eris; gen, omis*
 Zárt/ zártowanie. locatio, ludus, iocus.
 Zárt/ mowa zártowná. Pleni loci fabula, Dictum ridiculum.
 Zárt wżeciwy/ tágodny. Urbanitas, festiuitas sermonis.
 Zárt hienżeciwy/ Triscurria, *oribus*. Lepos scurrilis.
 Zárttem/ iua zárt. Iocum dicere, ioculariter aliquid obijcere.
 Zártli/ Agilis. *Præli/ Zresti*.
 Zártownie/ Facere & urbane aliquem irridere. Salsè, festiue,
 aliquid dissoluere. Zártownie/ ioculator, simulator.
 Zártownosc/ Urbanitas, festiuitas facetosa, Zártowny/ *tree*
 Fay/ smieşay. Facetus, urbanus, iocosus homo.
 Zártutet/ iocor, Per iocum, per ludum dico, Ludo, *is*.
 Zárzacz/ zárzacz wol, Dare mugitum semel,

Żarze węgle. Inflammo carbones.

Żarzekam się! *Side* Odrzekam się.

Żarzucam! Abjicio, projicio procul. Żarzucam co Komu!
Objicio aliquid alicui, Oppono, Żarzucam cym Kogo!
Obrudo aliquid alicui, Żarzucam się! Demitto reticulum
in mare. Żarzucanie tego! Abiectio,

Żarzut! to co Żadania. Obiectamentum, crime n abiectum.

Żarzynam się w palec! Vulnere digitum.

Żarzysty! Candens carbo.

Żasi lepał. Postea, posthac, porro, Autem.

Żasadnik! Insidiator. subessor alieni matrimonij.

Żasadzam miejsce Ktem! Do vicarium.

Żasadzam pole winem! Vestio, obsero agrum vineis.

Żasadzam się na Kogo! Facio alicui insidias. Instruo, paro

Żasadzka! Insidia, insidiarum collocatio.

Żasacie w drogę! Itio obviam, occursum.

Żasępic się! Obducere frontem, Corruogo frontem.

Żasjadam miejsce! Capió locum, occupo.

Żasiewam col! Consero, obsero agrum lupinis.

Żasiew! Żasiewek. Confitura Sata, *orum*.

Żasforny! Intercus, *ut is, gen: omn.*

Żasłania col! Obtendo alicui velum, membranam.

Żasłaniam od słońca! Defendo solis ardorem.

Żasłanie Kogo przez! Amandatio, oblegatio.

Żasleptam Kogo! Obcecó aliquem.

Żasleptenie! Cœcitas mentis.

Żasłona! Velum integumentum. Stiparium, Tegumen pectus

Żasłona obrazu! ofna. Pendigo, velamen.

Żasłonienie! Obtentus, obiectus, obstructio parietum.

Żasługa! Promeritum, Merita eius in me.

Żasługie col! Mereó laudem, fauorem, odium.

Żasłuzony sługa! żołnierz. Meritus, bene meritus.

Żasłuzalam col! Oppico, *ut*. Żasłuzam się! Obsoletus.

Żasłuzam col! Contristo aliquem, infero molestiam alicui.

Żasłate col Kogo! gdyte! Deprehendo, incido in aliquem.

Żasłat me desza! Occupavit me pluvia.

Żasłanawiam col! Inhibeo, sisto profluvium sanguinis

Żasłanawiam się! Consisto, subsisto, reprimo, inversto.

- Zastánowiciel/** Stator, statilio.
Zastánowienie sie/ Constitio, consistitio.
Zastąpienie/ zastónienie. Interpositus terræ.
Zastąpienie v práwá/ Euictio.
Zastąpienie w drodze komu/ Occursus.
Zastárzec sie/ Inueterasce e, Occaluere mores.
Zastárzaly/ Inueteratus, inolitus, veterinosus.
Zastárzaly m gypse/ Inuetero medicamentum.
Zastárzenie. Inueteratio.
Zastáwá/ zastáwienie. Pignoratio, pignus.
Zastáwce biore/ Accipio aliquid pignori, Fiduciam accipio.
Zastáwiam miso/ łociet. Infero olam foco. Impono labem foco. Appono in fogo carnes coquendas.
Zastáwiam siec/ Tendo rete accipitri.
Zastáwiam co v fogo/ Pignoro, oppignoro libellos, pro vino.
Zastáwiam sie zá fogo/ Gpono, pugno pro aliquo.
Zastáwienie sie komu/ Intercessio.
Zastáwianie sie zá fogo/ Oppositus laterum.
Zastáwni/ Etory bierze zastáwe. Pignoraticius creditor.
Zastáwnik/ Etory zastáwia/ Pignorator. **Zastáwny/** Pignoraticius fundus, Fiduciarius seruus, oppignoratus.
Zastep/ Agmen, exercitus, Deus exercituum.
Zastepca ná drodze/ Obuarnicator, insidiator.
Zastepuce komu w drodze/ Obfulto alicui obuam.
Zastepuce mieysce/ Occupo locum.
Zastepuce fogo w sym/ Sustineo partes Prætoris.
Zawiecam swiece/ Accendo candelam.
Zawitnal dnies/ Illuxit dies.
Zawylani co pfez/ Amando, relego, ablego procul.
Zawypiam/ zasnac. Vide **Wsyptiam.**
Zawypiam/ al. Zaspalem. Somno arctiori oppressus fui.
Zawypowanie/ Aggestus, *us.* Aggeratio. **Zawypuce co/** Obruo aliquid arena Aggero, *us.* Superinduco terram.
Zawporowanie piaszkiem/ Aggestio fluminum. (runt.
Zawypwam w worze/ Infuo culeo, Infutum culeo demerice.
Zawchnac sie/ zadusic sie. Intercludere spiritum.
Zawchnienie/ Interclusio animæ, Suffocatio.
Zawkanie zego/ Obstructio, obturatio,

- Zatrąante/ zámulente. Opilatio aurium.
 Zatrúmiám co/ Spolio dolorem, obumbro,
 Zatrógysty/ Tortilis buccina, Tortuosus sinus.
 Zatrófirzeł/ ząkręty. Sinus fluminum, Mæander.
 Zatrófi wążowe/ kregi, Volumen, Tortus, *us*. Spira funium.
 Zatrąám co/ Fogo Perdo patriam, Eò perditum.
 Zatrąacám/ zątrąácié Fogo, Mactare fuste, saxo aliquem.
 Zątrąacénte/ Interitus, exitium, pernicies.
 Zątręty/ Vulnus in pede equi. Zątrętowáł sie kósi/ Perstrin-
 xit equus pedem vngula præferrata.
 Zątrędniam co/ Oficuro aliquid allegorijs. Offundo.
 Zątręwożenie/ Conturbatio, perturbatio, turbida mens.
 Zątręzymóg/ Retentor, morator. Zątręzymánte/ Retentio,
 retardatio. continentia, detentio.
 Zątręzymánte tátemnice/ Taciturnitas. Zątręzymáwám co/
 Fogo, Retineo, detineo, demoror, teneo, retardo aliquem.
 Zątręzymáwám dech/ Comprimo, contineo animam.
 Zątręzymáwám co cudzego/ Supprimo pecuniam.
 Zątręzymáwám sie/ Teneo me, sustineo me à lapsu.
 Zątręzymáwám sie/ nie wychodze. Contineo se ruri, domi.
 Zątręwardziácacy/ Stypicus, adstrictorius.
 Zątręwardziám co/ Duro vngulas, indurat Boreas niues, eduro.
 Zątręwardziá co żywot/ Adstringo, adstringit labor alium, creat
 aliquid duritiem. Zątręwardziése zóladká/ Duritia, durities
 alii. Zątręwardziálose/ Durities animi. Zątręwardziály/ Du-
 rus, induratus. Zątręwardzięte. Obdureſco, induere duritatem
 Zątrężká piecowa/ Obscuramentum.
 Zątrężká niewieſcia/ Rricula, velum.
 Zątrężkám co/ Expleo rimas, obturo, obstruo. obſtippo, *us*.
 Zątrężkám gabel/ Obstruo fauces, os opprimo.
 Zątrężkám pteżęnta há rožen/ Figo, infigo veru carnes.
 Zą tym/ Consequenter. Zątrężnik/ Sulurro, sulurrator.
 Zątrężóá/ Offendiculú, obiectaculú, impedimétú, offensus, *us*.
 Zątrężóám zą co/ Inunco aliquid adhamo, ob, hæreo. inlamo.
 Zątrężóám komu/ Obſiſto, obſiſto fugient, impedio.
 Zątrężóalam co/ Fogo. Obruo, opprimo, obmollor, abobruo,
 Zątrężóacieł & Zątrężóacénte. Zątrężóaty/ Conclauatus, clausus.
 Zątrężóadnie o żywi/ Præſum negotio, fungor aliquo munere

- Żawiaśa! Cardio, *m.* Żawiaśowy! Cardinalis scapus.
 Żawiazanie! Alligatura infitionis, Illigatio.
 Żawicie do żawuanta! Inuolucrum. Żawicie! Sposob żawuanta! Redimitus, *us.* Obductio capitis, obuolutio, volucrum. Żawicie białogłowski! *Side Podwiká.*
 Żawieraiacy ciáto! Adstrictorius, stypicus.
 Żawiesam co! Suspendo aliquid collo, appendo, affigo, figo.
 Żawieszenie gegokawie! Suspendio, dicatio. [do.
 Żawiezute co! Obligo vulnus, colligo vulnera, ligo, conne-
 Żawiam co! Velo, conuelo caput. Obuoluo os, inuoluo.
 Żawikántel! Contorrio orationis, cõplexio mira verborum.
 Żawikántel! Contortè, implicite, perplexè loqui, inextricabiliter. Żawikánty! Contortus, inextricabilis.
 Żawity pleń! Contortus, intortus caudex.
 Żawity táto kog! Camurus, camerus.
 Żawisc malżeństa! Zelotypia, riuualitas.
 Żawisnie! Emulus riuualis.
 Żawity to! Peremptorius terminus, annus.
 Żawod! wśof. Curfus rapidus, incitatus, curriculum celer. Abire curriculo. Żawod! plác. Agon, *m.* Stadium currere.
 Żawod! miesce Stadium curriculum, circus, xyttus, agonium. Żawodniacy! Agonalis, agonales dies.
 Żawodnie! Stadiodromus, cursor.
 Żawodze łogo! Impedio, fallo spem alicuius.
 Żawodze jra! Inanem conatum cupio, irritum laborem suscipio, spe frustror, fefelli t me fortuna.
 Żawoléc! Exclamare. Żawolanie! Exclamatio, proclamatio, excitus vocis. Żawolány! *Side Stawny.*
 Żawov! turbant. Tiara, *e, f.* Tiaras, *e, m.*
 Żawoże co! łogo dośad. Deucho, deporto aliquid nauibus
 Żawoże row! doś. Aduecta terra foss in obruo.
 Żawrácám moz! Circumflecto currum.
 Żawrácámé głowe wino! Tentat caput vinum.
 Żawrácámé głowy! Vertigo.
 Żawrot! Żawrácámé. Flexus.
 Żawécragam łogo! *Side Żaczynywam! Wstagam! Żawmle.*

- Zawstydzam kogo!** Infero alicui verecundiam, lædo os ali-
Zawstydzeniej *vide* **Wstyd.** (cui.
Zawżel **zawżdy.** Semper, Æternum.
Zawzięco cudzego. Auferre alienum per impedimentum.
Zawział sie ogień! Conualuit flamma, assumpsit flamm.
Zamianie **zarte.** Abactus, *iii.* (viresa,
Zaymiate bydło! Abigo, abactu exercere.
Zayrze komin **zazdrośca** **czego.** Inuidio alicui aliquid.
Zazdrości Inuidia, inuidentia, zelotypia, vitiosa æmulatio
Zazdrościwy! Inuidus, liuidus, liuidulus, n.aleuolus.
Zazdrośay **zazdrości** **podległy.** Inuidiosus, inuidiæ subiectus
Zazywam **czego!** Fruor bonis, Potior patria commoda,
Zazyć **czasu** **pagody.** Occasionem arripere.
Zazywam sobie! *vide* **Zywwam sobie.**
Zbawiam! *sz* **Zbawia nas Bog.** Saluo, saluauit nos Deus.
Zbawiciel! Saluator, Seruator,
Zbawienie! Salus, saluatio hominum.
Zbawienay! Salutaris,
Zbieg! Profugus, refugus, fugitiuus. Perfuga, *iii.* transfuga *iii.*
Zbieg **elastrotny!** Apollata, *iii.* transfuga Monachus.
Zbiegam z gory! Decurro ab arce, deuolo de tribunali.
Zbiegam od Pana! Aufugio, profugio a Domino.
Zbiega dzień! Fugit tempus, effluxit dies. (rerum.
Zbieganie! **zbieżenie** **sie.** Concurfus hominum, concursio
Zbieganie! **zbieżenie** **sie** **rzek.** Confluxus, *iii.* Confluxus amni
Zbieganie **sie** **drog!** Viarum concursus. (niam.
Zbieram **co!** **pieniadze.** Colligo fructus, corrodo nummos.
Zbieranie **żołnierzy!** Cogo copias, m. litem contrahio.
Zbieram **owoc!** Fructus decerpo, lectito flores.
Zbieranie **czego!** Collectio, lectio lapidum
Zbieranie **wina!** Perceptio frugum, vindemia vuarum.
Zbieranie **z** **listog!** Excerptio, notatio.
Zbieranie! **Collecta,** *a.* Collectitia, collectanea, *or* *iii.*
Zbierany! Collectaneus. collatia slips.
Zbieżenie **z gory!** Decursus subitus,
Zbieżenie **do nieprzyjaciół!** Transitio ad hostes.
Zbiwam **papier!** Malleo, *iii.* Malleo tundo hartam.
Zbiwam **przeciwni!** Pugnis certo, contu-do.

- Zbitam** komu gebe/ Commulco, compauo, contundo nares.
Zbuam/ al. v. Stracam. Zbuam cytdowod/ Refello aliquem, refuto oratione, redarguo mendacia, diluo obiecta.
Zbitam sie/ Confligo, concurrunt milites paribus telis.
Zbitanie sie zego/ Conflictus nubium, conflictio, collisus.
Zbit/ zdeb. Meles, melis, f. Vel Malis.
Zbitor/ Collectum, quæsitum, collectaneum æs.
Zbity pãpser/ Malleatus, libri nondum malleati.
Zbity gozozni/ Clavis confixus, confixilis.
Zboleć/ Concruciari toto corpore.
Zbożel/ Frumentum, ador, adorcum, Ceres.
Zboże nã polu/ Seges, messis spicea, far in spicis.
Zbożem handlutacy/ Frumentarius negotiator.
Zbożowy/ ze zbożã. Frumentaceus, odoreus. (tiam.
Zbraniã sie zego/ Recuso, defugio munus, Detrecto militi.
Zbraniã sie zego/ Recusatio, detractatio, dedignatio pa-
Zbroń! Lorica ferrea, aenea arma inducere. (rendi.
Zbroć co/ Edere aliquod scetus.
Zbrote nożel/ Arma gesto. **Zbrote Fogol** Armo milites.
Zbrotowã! Gestaus. Armamentarium.
Zbroyy/ Armatus, loricacus.
Zbudowãny/ Situs, immolitus.
Zburzente mĩãstã/ Euerfio, excisio vrbis. **Zburzony/** Euerfius.
Zbytecny/ bezmierny. Immoderatus, immodicus, pãstus im-
 moderata tempestas. **Zbytek niemiãrã.** Nimitas pabuli
 luxuria humoris, immoderatio verborum.
Zbytek w żęciu w sããtech. Luxus.
Zbytylco zbywa. Superfluens pecunia, superuacaneus, exsu-
 peratorius mensis. **Zbytnie/** Immodicè, effusè, immoderate.
Zbywa co/ Superest aliquid alicui, superuacat.
Zbywã Fogol/ Fludo aliquem, fingo, necto causas.
Zdam sie/ zdamt sie, Videor restitutus, videre mihi videor.
Zdãte vrad/ Trado alicui Prouinciã munuus.
Zdãte nã smĩerã Fogol/ Codemno, damno, damnatus morti,
 damnare ad gladium. **Zdãte sie nã Fogol/** Causã meã
 alicui promitto, sto iudicio alicuius, Compromitto.
Zdãntel/ Censio, sensus, Ego de meo sensus iudico, Arbitrium,
 iudicium, **Zdãntel/ vide Glazãnie.**

- Zdante sie ná tednáce/** Compromissum, cōpositio amicabile.
Zdechliná/ Morticina, morticinium. **Zdechtý/** Morticinus.
Zdeymute co z gego/ Detraho anulum è daglto.
Zdeymute gapke przed niem/ Adaperio caput alicui, nuda-
 to capite sto coram. Adaperuit caput.
Zdeymute komu gapke/ Depono pileum.
Zdobte co/ Fogo. Orno aliquem, exorno orationem, coho-
 netto aliquem honore, condecoro. **Zdobte co falšywiel**
 Condio, coloro. **Zdobtenie/** Exornatio.
Zdobywámie sie ná co/ Conquiro historias, opes, Corradere
 opes, consecrari potentiam.
Zdolam komu/ mam sity. Per illi sum viribus, nulli cedo
 viribus, vires alicuius æquo. **Zdotny/** Sufficiens viribus.
Zdráda/ Dolus, fallacia, fraus, perfidia. **Zdrádlwte/** Dolosè,
 infidiosè, simulatè. **Zdrádlwte mysle/** Dolos machinor.
Zdrádlwy/ Fraudulentus, perfidiosus, subdolos.
Zdrádam Fogo/ Fraudo, defraudo aliquem. fraudem alicui
 facio, ne ad dolum alicui, prodere deludere aliquem.
Zdrádsiecti/ Proditorius, fraudatorius.
Zdráycá/ Proditor, traditor, insidiator.
Zdretwáły/ Torpens, callosus, torpidus stupore ac miraculo.
Zdretwtenie/ Torpor, stupor, torpedo.
Zdretwteci/ Sarpescere. **Zdrotewisko/** Scaturigo palustris.
Zdroiowy/ Fontanus, fontanalis aqua.
Zdrow iedzi/ Salus comede.
Zdrow badzi/ Salue, opto sanitatem, prosperitatem, lætitiã.
Zdrowem dobrze/ Valeo, vtor firma valetudine. }
Zdrowie/ Incolumitas, valetudo, salus, integritas corporis.
Zdrowo/ Salubriter, saluberrime, sane.
Zdrowia dawca/ Seruator, sospitator.
Zdrowość/ Salubritas loci, orationis. **Zdrowy/ zdrowie**
niáciy. Sanus, valens, sospes, incolumis, vegetus, vius.
Zdrowy/ zdrowiu flużacy. Salubris & salubre, salutifer.
Zdroy/ Scatebra, caput fontis, fluminis.
Zdrożny/ Deuius, deuiã gens, rura.
Zdrygam sie/ Horresco iudicium, horreo minas alicuius.
Zdrygámie sie/ Horrot. **Zdumiale/** Attonite.
Zdumialym szynel/ Obstupescio, stupefacio.

Zdmiewam się! Obstupeſco, obſtupeſco.

Zdmiewamie ſię! Stupor, torpeda, hebetudo ſenſuum.

Zdm! Vide **Garncaz**.

Zdybáć kogo! De improvizo intertrentre alicui.

Zdżolo! Culmus cercalis, calamus avenz, ſtipula milij.

Zozigáły! Efferatus. **Zozyciniáły!** Repueráſcens.

Zozieram co! zrywam. Deripere velamina.

Zozierca! Vide **Zuprzeca!** **Wyozierca!**

Zozierſtwo wzedowne! Repetundarum crimen a Cio.

Ze! teſtze. Eſtne vero, dum, quia.

Zebáły! zebal. Dentus vir, Dento, onis.

Zebáły! zebkowáły. Denticularus.

Zebna ſpilka! do zebow. Deniſcalpium, Cuspis frondea.

Zebrać! Mendicus, Rogator, egens.

Zebne kleſczyſki! Odomagra, z. Fortex.

Zebraćtwo! zebrańna. Mendicitas, Mendicimonium.

Zebraćły! Mendiculus. Instrumentum mendicum.

Zebrańna! Emendicatus cibus, Præcarius quaſtus.

Zebro! Coſta. Coſtula, Zebro.

Zebra! Mendico, cogo, colligo ſtipem, Præcario rogo.

Ze by kátni! Genuini, incini genuini.

Zeby trzonowe! Dentes maxillares, molares, Columellares.

Zeby orzdonie! Primores dentes, mordices.

Zeby paſzani! Dentio, is. Pueri dentientes.

Zedel! Sedes, ſed Sedile. **Zedele!** Sedicula.

Ze dnie! Ora luce. **Zegar!** godziny. Horologium.

Zegara ſtoneg nego pret! Gnomon, ſolis vmbilicus.

Zegareſcieſtacy! Clepsydra.

Zegarmiſtrz! Horologiorum faber.

Zeglarſki! Nauticus panis, clauicus, nauicularis.

Zeglarſtwo! zeglowanie. Nauticarum rerum ſcientia.

Zeglar! Nauta, nauita, Nauclerus, clauicus.

Zeglowanie! Navigatio, velificatio, curſus per mare.

Zeglowny! Nauigabilis, nauigabile mare, flumen.

Zeglute goźie! Nauigo, Remigo, Remigo Roman.

Zegnam kogo! Iubeo valere aliquem, ſalutem, incolumita-
tem, reditum alicui precor, ſaluto aliquem.

Zegnam cie! Zegna cie Bog, Vale, viuite felices, fortes,

Zegnam

- Żegnani** *sic* **Żyżem**/ Signum crucis facio. Crucem fronti
Żegnani *sic* **Żyżacieł**/ Salutatio amica. (pono.
Żegnani *sic* **Żołu**/ Benedictio mensæ.
Żelazna *sic* **Żarbá**. Ferreus, ferrugineus color.
Żelazne *sic* **Żory**/ Ferrariæ. **Żelazne** *sic* **Żaczynie**/ Ferramenta.
Żelazny/ Ferreus, ferratilis, ferratus vectis.
Żeleznik/ Ferrarius institor.
Żelzente/**Żestromocente**. Dehonestamentum, contaminatio de-
 formatio tantæ maiestatis. **Żelżony**/ Ignominiam accepit,
 ignominiatuſ **Żelżywie**/Côtumeliosè, flagitiosè, probrosè
Żelżywośc/ *sic* **Żespekt**. Contumelia, ignominia, dedecus, ma-
 cula, probrum, opprobrium.
Żelżywy/ Ignominiosus, probrosus, dedecore plenus.
Żemnia/ Mecum.
Żesica/ Mellor. *quiligat manipulos.*
Żesicy/ Mellorius, melloria corbis, falx.
Żente *sic* **Żogo**/ De alio vxorem, iungo alicui aliquem, coniun-
 go conubia, nubito amicus, vxorem duco nuptias celebros.
Żente *sic* **Że drugi raz**/ Secundò nubo, secundas nuptias facio.
Żemni/**Żesiseł** Vxorius, vxorium leuamentum,
Żaprzáły/**Żaprzáło** *sic*. Granum viciatum corruptum, Quæ
 non satis sicca conduntur, inclusa concepta calore putre-
Żerel/ Hastile, „ Ridica, temo, pertica. [scunt.
Żerwac *sic* **Że bieżac**/**Żobiac**. Rupi me currendo, nimio labore
 fractus, frango humerum, brachium, spinam dorsi.
Żerwani *sic* **Że ciełe**/ Conuulsio, distentio neruorum,
Żerwany/ Ruptus & conuulsus, Fractus.
Żerwad/ Vndique, hinc, inde, hinc & illinc.
Żeznawáciacy/ Confessorius, confessiuſ.
Żeznawam *sic* **Żo**/ Confiteor, agnosco. *Sic* **Żyżnawam**.
Żezowáty/**Żwidrem** **Żátracy**. Strabo, strabus.
Żezwolam *sic* **Że** **Żo**/ Consensio, conspiro.
Żezwolenie/ Consensio, consensus omniũ gentium.
Żgadżáciacy *sic* **Że** **Żem**/ Consentaneus, concors.
Żgadżam *sic* **Że** **Żem**/ Consensio cum aliquo, consono.
Żgadżani *sic* **Że**/ Conuenientia, consensio, conspiratio.
Żgága/ Cholera sicca.
Żgáni *sic* **Że** **Żopy**/ Compello, Cogo agmen.

- Żagániam przę** / Depello loco, Abigo auferes de frumento.
Żagánianie / Congregatio, depulsio.
Żagárnac / Conuertere. **Żagánienie** / Extinctio.
Żagázenie / Extinctus, *us*. **Żagestlego co**. Crassamen.
Żgestnienie / Densatio in bitumen, condensitas.
Żgeżcam? Condensio, compisso, densio, *us*. Addensio.
Żgieł / Tumultus, strepitus forensis.
Żgieł gynie / Tumultuor, Concutio, trepido tumultu.
Żginanie / Flexis anguis sinuosus.
Żgliżce / **Żgorzeliżo**. Rogus, Bustar, *aris*.
Żgniośc / Putredo, putrilago.
Żgnity / Putris, putrefactus, rancidus, prærancidus.
Żgodá / Concordia, concentus, vnanimitas, consonantia.
Żgodnie / Concorditer, vnanimiter, sine controuersia.
Żgodny / Concors, consentiens, vnanimis.
Żgodny diwieł / Consonantia vocum.
Żgoodzi sie ná co / Conuenit, valet hoc in te.
Żgolá / Prorsus, penitus, planè, absolute.
Żgon / Piscium ad retia compulsio, coactus.
Żgontny / Glumæ, acus duræ.
Żgorzenie / Scandalum. offensio, imitatio visio.
Żgorzeć / **Żgorzát**. Deflagro, conflagro, consumi incendio.
Żgorzenie / Deflagratio. **Żgorzeliná** / Combustum aliquid.
Żgorzenie żego / Rancor. **Żgorzeniáły** / Rancidus.
Żgráá / *Side Orzáł* / **Żromáda ludzi**.
Żromázenie / *Side* / **Żuptienie sie**.
Żromázenie person / Collegium, congregatio, consessus, concilium, coetus, conuentus Senatorum.
Żrzebiány / **Żrzebny**. Stupeus, stupea vincula.
Żrzebie imáne / Eonopne. Stupa.
Żrzybiałość / Ætas decrepida, extrema ætas.
Żrzybiáły / Decrepitus senex, anus decrepita.
Żrzytam / Frendeo, *es*. Dentios strideo, *vel* strido.
Żrzytanie / Stridon dentium. inuidia.
Żgubá / Interitus patriæ, exitium vrbs, internecio, interitio.
Żgube przynofacy / Pernicialis, internecinus hostis.
Żgubic co / *Side Żátracam* / **Żubte**.
Żgwáteente żego / Violatio templi, profanatio.

- Źgwałcente białygłowy** / Vitiatio, deuirginatio.
Źgwałeniu podległy / Violabilis.
Źgwałcić kościół / Violo loca religiosa, funestare templa-
 aras. *Fædo, as.* **Źgwałcić post** / święto. Frangere ieiun-
 ium, legem de ieiunio latam, Violare diem festum.
Źgwałcić Panne / Stupro, *as.* Constuprare aliquem, vitare
 filia alicuius. **Źgwałcona** / Corrupta virgo, præflorata
Źiáchánie z Kad do Kad / Diuicellus, (mulier,
Źiáchánie sie z Kiem / Congressus euntium curru, equis.
Źiadam co / ziesć co. Consumere, commanduco.
Źiadam / tr. ziadles mie. Occidisti, perdidisti me tuis falla-
Źiatacy / Hiulus, hictans. (cijs.
Źiate / ziete. Hió, *as.* Huco, hiasco, inhio.
Źiarna z bierániel / Granatus, *us.* **Źiarna z bierániacy** / Granifer,
Źiarnisty / Granatus, granatum malum.
Źiarno / Granum tritici. **Źiarno rodze** / Semento, *as.*
Źiatszente / Apóst-ma, *n.* Abscessus, *us.*
Źiazd / *Vide* **Źgomádzenie,**
Źiebál / Fringila, fringillago.
Źiebiacy / *Vide* **Źimny.**
Źiebie / Frigefacto, hiemo aquas decoctas, congeló,
Źiebnel / Frigeo, frigesco, inalgescó, algeo.
Źieć / Gener, *ri.* Filia mæz vir.
Źiednác co Komu / Conciliare alicui beneuolen-iam.
Źiednocemiel / Vnitas, conciliatus, *us.* **Źiednocony** / Vnitus.
Źiednocyc co / Coadunate aliquid, vnitas facta est, aduno, &
 in vnum congregó, Vnio, *is.*
Źieleniete sie / Virco, viresco, virescunt gramina, herbesco.
 Verno, *as.* EuireSCO. **Źielono zynie** / Viridem reddo.
Źielisty / ziol pelny. Herbidus locus, herbifer mons.
Źielniel / miesce ziol / Floralia, *stum, n. plural.*
Źielniel / kszegá o ziolách. Herbarius liber.
Źieloná farbál / Chrysicolla piárum.
Źielonáwy / Subuiridis gemma, **Źielone** / Viride, *subst. as.*
Źielono / Viride pallens, nil viridius viret.
Źielonomodrá farbál / Armenium, armeniacum.
Źielonosć / Viriditas, viror, *oris* **Źielony** / Viridis, lignum vi-
 ride, virens agellus, galbus. herbidus color, viridus gra-
 men,

Zielsko! *Side Chwast.*

Ziemeł! tegoż miastá. Municeps, municipalis homo, popularis, conterraneus, nostras, Ciuis meus.

Ziemiá! Terra, altrix nostra, orbis terrarum, humus, tellus, ops, solum, ferax. **Ziemiá!** *aliter Side Zkámá.*

Ziemiá gerwona! Rubrica terra, ager rubricosus.

Ziemiánin! słáchétc. Nobilis, Terrigena.

Ziemiánka! Nobilis viripriuati vxor, Nobilis fámína.

Ziemny! Terrenus humor, terrestris, terrigena.

Ziemski! Grodzki. Magistratus terrestris,

Ziewąg! ziewągke ćierpiacy. Oscitabundus oscitator, panderulator. **Ziewągka!** poziewáne! Oscedo, *f.*

Ziewam! *Side Poziewam!* & **Ziáte.**

Ziewáne! Inhiatio. *Side Poziewáne.*

Ziewnienie! Hiatus oris, oscitatio.

Zieżdżáta sie! Conueniunt vndiq; multi, confluunt plurimi.

Zimá! Hyems, Bruma, & brumis, *in plur.*

Zimá test y bedźte. Hyemat cum frigore.

Zimá vstáte! Hyems desinit.

Zimiel! Hyberno, hyeme peragraré montes.

Zimna wodá! *Side Wodá zimna.*

Zimnicá! febrá! Febris frigida, Querquera.

Zimno! Frigus, *n.* Algor, *oris, m.* Frigiditas.

Zimno mi! Ledit, ferit me frigus acré, laboro frigore.

Zimny! zlebiacy. Frigidus, gelidus, algidus, [nalis.

Zimny zimowy. Brumalis dies, hyemalis, hibernus, hiber-

Zimorodek! morszi ptak. Halcedo, *inis. f.* Alcyon.

Zimostradki! Duracina, cerasa, ferocina ficus.

Zimowáne! Hyematio.

Zimowáne bydla! Stabulatio.

Zimute gdzie! Hyemo, hiberno.

Zioká zbieram! Herbas lego, colligo. **Ziokko!** [Herbula.

Ziotoptis! Herbarius, collector, scriptor herbarum.

Zlaczec! Malum inopinatum, ingens, pernicies, labes, ca-

Zlaczacy! Connexus, copulatiuus. (lamitas.

Zlaczam col! Contungo, copulo, *ingo,* connecto, socio, ne-

cto, adiungo, gemino, implecto manus.

Zlaczam sie! Coniungor alicui, cohaereo.

- Złazęte gęgo/** Coniunctio, confociatio, conciliatio & confociatio hominum. **Złazęte.** Copulate, cohaerenter.
Złazony/ Coniunctus, confutalis.
Złamáne/ Fractura, contractio.
Złamány/ Infractus, præfractus.
Złatam ná doł/ Deuoluo deorsum.
Złatuto sie/ Conuolant.
Złaynikł złaynk. Hybrida canis.
Złazę ná doł/ Derepo, duco me de arbore.
Złe/ Male est, malè cogitare, describere, Praue facta.
Złe gęynie/ Improbè ago, malis artibus vtor.
Złe mi tákos/ Pereo ad animo, cordolium mihi est, ægrescit animus. Doleo ab animo, ab ægritudine.
Złe o nim mowia/ Male audit, infamia laborat, flagrat, Minus commode audit, habet infamiam.
Złecam co kęmu/ *Side Porucam.*
Złecic wode/ *piwo.* Tapefacere aquam.
Złegęnie/ Delegatio nominis, debiti.
Złegęnie/ Sanatio malorum, curatio.
Złegony/ *zgoisty.* Sanabilis homo, medicabilis herbis, arte Præsanatus **Złegyc/** Præsanare, percurare, resonare.
Złeniacy/ Besidia deditus. **Złenięc/** Elanguescere, Otio, languore, desidia animum inficere.
Złepiam col/ Conglutino, solido aliquid.
Złewacy olesu/ Capulator.
Złewacy Pręszow/ Fusor, flaturarius.
Złewam Pręszę/ *topis co.* Conflare statuas argenteas, Liquefacio, **Złewam co pospołu/** Confundo vina in vas.
Złewam z wierzchu/ Defundo, dehaurio.
Złewam w beęki wino/ Diffundo vinum, transfundo in vasa.
Złewanie/ *odlewanie Pręszow.* Conflatura, conflatio, futura, liquatio auri.
Złigony/ Numerabilis, *qui numerari potest.*
Złigyc co/poligyc. Inire numerum, pernumerare pecuniam, subducere rationem. Comprehendere aliquid numero.
Złob/ Præsepe, *s. n.* Præsepium, præsepes, *s. f.*
Złobkowanie/ *Side Łaskowanie.*
Złobkowatość/ Concaua pars, concauum.

- Stobkowaty wewnartz/** Concauus, cauatus.
Stocel/ *Side* Pozloce. **Stocze sie/** Aureasco.
Stycisty/ *Side* Pozloćisty.
Stocyńca/ Maleficus, malefactor, noxialis.
Stocyństwo/ Maleficium.
Stod/ Gelicidium, Conglaciatus, concretus imber.
Stodziey/ Fur, turunculus, Clepta, *e, m.*
Stodziey wielki/ Trifur, Trifureifer.
Stodziey bydła/ *Side* Bydłokradzka.
Stodziey dobrz pospolstych/ Peculator, depeculator.
Stodziey złicem/ Autophorus. fur manifestarius.
Stodziey zli/ Furinus, furinum forum.
Stodziey zli/ po stodziey zli. Furiacissime, furtiuè.
Stodzieystwo/ Furtum, Teneri, condemnare furti.
Storzege/ przeklinam. Maledico, maledictis aliquem onero,
 differo. **Storzezenie/ storzezeniestwo.** Maledictio, maledi-
 ctum, conuicium, imprecatio. **Storzeźliwość/** Male-
 dicentia. **Storzeźliwy/** Maledicus, maledictor.
Stość/ złośliwość. Malicia, prauitas, peruersitas hominum,
 malenolentia, improbitas. **Stośliwie/** Malitiose, proterue.
Stośliwie postępuje/ złość wyrzadzam. Malitiose agere.
Stośliwy/ Malitiosus, sceleratus, sceleris pleuus. Nequam
 & improbus homo, proteruus, malignus.
Stora gorą/ Aurifodina, auraria. Arrugia, *e.*
Stora rudą/ Aurarium metallum.
Stotarnia/ złotnicy warsztat. Aurificina.
Stotnik/ Aurifex, faber auri.
Stotnik robaczeł s, Jaua. Cicindela, Lampyris, *f.*
Stotnik rybą/ Chryus, Hyppocampus piscis.
Stoto/ Aurum. **Stoto szere/** Aurum elutum, Obryzum.
Stotogłowi/ Tela aurea, tela auro texta.
Stotokradzka/ Aurifur. **Stoto przyprawne/** Electrum.
Stotokroony/ Aurifer amnis. **Stotousty/** Aurea verba fundens.
Stotowierzby/ Salix Græca, aurifalix.
Stotożyła ziemią/ Segullum, alutatio.
Stoty/ Aureus currus, funis, auratus imber, aurosus.
Stoty polski/ Florenus Polonicus.
Stoty szwony/ Aureus nummus,

- Zloženie pápiery / šaty. Plicatura, [gnitacis.
 Zloženie Fogo 3 vřzedu / Abrogatio magistratus, depositio di-
 Zložony 3 Gego / Constat ex mendacijs, coagmentatus.
 Zložony 3 vřzedu / Exutus honoribus, magistratu abdicatus.
 Zlupčé / vide Lupčel odžieram. Zlupčenie Fogo / Compilatio
 alicuius. Zlupčenie 3 Gego / Spoliatio. Consulatus.
 Zly / Malus, improbus, nequam homo, prauus, & peruersus.
 Zly aspekt / vide Aspekt zly. Zly duch / vide Čzár.
 Zly ná mte očtec / Durus pater. Mala, facta, iniusta nouerca
 Zmacác Fogo / Præterito sinum alicuius, [est mihi.
 Zmarš / Ruga hominis, contractio frontis, rugæ palpebrarum
 Zmaršžony / Rugosus, rugatus, corrugatus, contractus.
 Zmartwáty / vide Zoretwáty.
 Zmartwienie 3 lonká / ábo ciála. Sideratio.
 Zmartwychwstác / Excitari morte, ab inferis.
 Zmartwychwstáty / Reduiuus.
 Zmartwychwstánie / Reditus, reuersio ad vitam.
 Zmarznác. / vide Marnac.
 Zmárzly / zámárzly. Congelatus. glaciatus.
 Zmárzlym 3 yntel / Congelo lacrymas
 Zmárznieie / Congelatio.
 Zmawiam co / zmowčé. Recito, percurro legendo aliquid.
 Zmawiam co ná Fogo / vide Sřládám ná Fogo.
 Zmawiam šie ná Fogo / Oppugno aliquem clandestinis con-
 silijs, Conspiro.
 Zmawčenie ná Fogo / Translatio criminis, Transcriptio.
 Zmawčenie šie ná Fogo / Conspiratio, Conspiratus, etc.
 Zmázá. Macula, labes & macula in vestimento.
 Zmázác co nápisánego / Delere legatá digito. [quinare.
 Zmázác šie 3 ym / Contaminare se sanguine, scelere, Coin-
 Zmázánie / Deletio alicuius rei. Maculatio.
 Zmázániu podlegty / Debilis, deletitius.
 Zmázániu šušacy / Deletilis.
 Zmázám co 3 gory / vide Žezucám.
 Zmázám co do kupy / Conuerro. Zmázám / Emollio.
 Zmienni / vide Ždrayčá.
 Zmierzam do celal / Collineo aliquo hastem. Peto caput.
 Zmierzanie / Collineatio. Zmierzchem / vide Zmierzám.
 Zmierzám

- Zmierzcho sie/** Conenebrauit.
Zmiesci sie tu tylo/ Capax est circus populi, capiet nos domo.
Zmiešaci zmiešša sie wodá z winem. Concorporatur aqua cum vino unitas fit. (Zmindaš.
Zmigrošš/ Arulator, arulator, Coctio, *omn, m.* Vide Škapy!
Zmija/ Cerastes *a. Vel is, m* Serpens cornutus, Alps, *idá, f.*
Zmitowý/ Viperinus, vipereus.
Zmitowiec kánteň/ Echites, lapis viperæ.
Zmilžeć komu/ Demuffare, silentio præterire.
Zminda/ Sordes, illiberalitas.
Zmindaš/ Sordidus illiberalis.
Zmocnić ocet/ Exacuere acetum.
Zmazony/ Madidus, madidatus. **Zmogel/** Vide Zdolam.
Zmokly od deššu/ Complutus. *Vide Mokne.*
Zmowá/ práktyká přečtw koma. Collusio, compactum.
Zmowe z ktem w zymie v sadu/ Colludere cum aliquo. liri.
Zmowiny/ Vide Zrekowiny. (garc.
Zmowni sedzowie/ Collutores, perlusorium iudicium.
Zmownie/ De compacto aliqua agere. Ex denuntiatio.
Zmužam ogy/ Vide Mreugam.
Zmužek/ grá bábká. Myinda, musca ærea, *Vel alba.*
Zmudá/ Vide Omieššá.
Zmuoži/ Samogitia regio, samogitæ populi.
Zmudžin/ Samogita.
Zmudžineš kón/ Pumbilio equus. Mannus.
Zmyleme/ Erratio, **Zamyšl/** Vide Smyšl.
Zamyšláž/ Fictor legum, dissimulator, dormitator.
Zmyslam co/ Fingo, confingo rationes, comminiscor.
Zmyslam co faššywie/ Ementior, commentior aliquid.
Zmyšlánie žartowne/ Ironia, dissimulancia, dissimulatio.
Zmyšlánie škodliwe/ Simulatio, confictio criminis.
Zmyšlánie/ Fictè, dissimulanter, simulate, verniliter.
Zmyšluy/ Vide Dowápnuy.
Zmyslona rzecz/ Commentum.
Zmyslony/ Fictus, commentarius, adumbratus, res ficta.
Znáć co/ Comparat aliquid, signo est.
Znáć dáte/ Vide Dáte znáć Qnáymute.
Znáć po głošte/ Vox hominem sanat,

- znák dawánie!** Significatio voluntatis.
znáczacy! Significatiuus, Adnuntius.
znáczacy co ztego! Ominosus, ominosa res accidit.
znáczacy co! Significo, valeo, noto, designo, volo, Quid sibi vult istud? *To znácy.* (Signo.
znáče co! **znák przykładam.** Appono notam, signo, con-
znáče po czym! Cognosco signis, colligo ex signis.
znáczemie! Significatio verbi, scripti, signatio.
znácznie! Insigniter, insignite improbus. Enormiter.
znáczny! Insignis genere, insignis latro. Notabilis fauor.
znáczacy sie ná czym! Intelligens in aliqua re.
znátomosc! Notitia, venire in notitiam alicui.
znátomny! Notus latro, gnarus, spectatus.
znák! Signum amoris, pudoris, doloris, notia veritatis, Vestigium liberalitatis.
znák woremny! *Side Zásto.*
znák pewny zego! Specimen popularis iudicij.
znák pogody! **niepogody.** Prælagium futuræ tempestatis, Prognosticum, præciturum.
znák tego ten test! Argumentum huius rei hoc est.
znák przyślego przypadku! Prodigiū, præmonstrum.
znák dobry! **szczęśliwy.** Omen bonum, auspiciū dextrum.
znák zły! **niešťzestliwy.** Omen malum, dirum, sinistrum.
znák dâte! Signum datur buccina, signum do profectiois.
znákomy! Notabilis candore, insignis maculis.
znákowány! Signatus, notatus, notatissimus.
znám co! **ko** Noico aliquem, cognosco alicuius bonitatem.
znám sie do czego! Agnosco meam culpam, nomen, debitum.
znám kogo z powtesci! Noui de nomine, de facie.
známie niebieskie! **figurá.** Sidus, Signa Zodiaci.
známie przyrodzone! **Náuus** est corporis macula, **Náuu-** lus, **Náuius** Insigne naturæ, Genitiua nota.
známienicie! *Side Dobrze!* **Grzesy!** **Wybornie.**
zna! Meto frumentum, messem, Facio messem, Demeto
znędzić kogo! *Side Wynędzić kogo.* (Carua.
znieobaczá! Deimproviso, *Side Nieostrożnie.*
zniesucie czego! Sublatio, abrogatio legis. (aliquem.
zniewala n sobie kogo! Deuincio, obligo. obstringo malá
zniewolony! *Side Obowiazány.* **znícius**

- Zniſam** 3 **ocui** Euanefco, difpareo, oblitico, oblitefco.
Zniſcica gwiazdy Obſcurantur ſid̄ra.
Znioſcãk koſciãte Edidit, peperit galina ouum.
Zniſzente *Side* Zgubã.
Zniwo 3 **zẽcã** Metus, meſſio, meſſura.
Zniſzam zego 3 **wniſzam** Deprimo vitem, d̄ mitto.
Zniſzam ſie D̄ mitto me ad maiora.
Zniſzãnie 3 **zniſzente zego** Sumiſſio, depreſſio.
Znoie ſie *A*ltuo.
Znoãnie Tolerabiliſter fero aliquid. Toleranter aliquid fero.
Znoãny Tolerabilis ſeneſtus, patibilis dolor labor.
Znoſze co do ſupy Conſero aliquid in commune, congero,
 3 *comporto. Side* Gromãdze.
Znoſze co nã dol Deorium fero.
Znoſze co nã gore Surium fero.
Znoſze kogol Fero aliquem, tolero mores alicuius.
Znoſze co precã Tollo ſolem de mundo, legem, errorem.
Znoſze ſie 3 kien *Side* Wãrãdzãni ſie. *Kãdze ſie*
Znoſzente zego do ſad Congeſtus, comportatio, collatio.
Znoſzente zego Toleratio, perfunctio laborum, tolerantia.
Znowã D̄ nuò recito, Rurſus, in arma feror. (doloris.
Znowu co zynie Integro pugnã, certamen, Retexo.
Znoy *Side* Goroaco.
Zob pãſãl poſyplã Cibarium, eſca gallinarum.
Zobie Coligendo edo, Singula grana ort̄ indo.
Zolãde Ventrículus, venter, aluus, ſtomachus reſpuit ci-
 [buã.
Zolãdłowy Ventralis humor.
Zolãdłute 3 **gniewãni ſie** Stomachari.
Zolãdz Glans querna, fagea. **Zolã** Fel. n.
Zolãce col Rutillo capillos, irruſo capillum.
Zolãciãny 3 **zolãciowy** Felleus ſudor.
Zolãciete 3 **zgerwonõci** Rutilefco.
Zold Stipendium Caitrenſe, æs militare.
Zoldãk *Side* Zolnierz p̄nieteſny.
Zoldowy Stipendioſus miles, ſtipendiarius.
Zoldã zolnierſkiego vzywãnie Stellatura.
Zoldute 3 **zolnierſka ſuſze** Mereo ſub aliquo, ſtipendior ali-
 cui, Milito, militare militiam.

- Zołedny/ Żołedziowy.** Glandifer, glandarius.
Zołna/ Merops, *m.* Apialtra.
Zołnierska/ żołnierszwoj, rycerska nauka. Res militaris,
 Rei militaris scientia. Militia, res bellica.
Zołnierski/ Militaris ætas, industria, Ars duellica.
Zołnierski nauczyciel/ Campidoctor, campiductor, Tribunus
 armaturarum, Armidoctor.
Zołnierskie/ Militariter, militariè casus.
Zołnierszwoj/ żołnierze. Miles, Manus.
Zołniersz/ Miles, Maricola, *a. m.*
Zołniersz dobrowolny/ Voluntarij, Evocati milites.
Zołniersz dwoj zold bioracy/ Duplices armaturæ, duplicarij
Zołniersz lekki/ Veles, *itis.* Miles levis armaturæ (milites.
Zołniersz nowotny/ Tiro, Neptolemus.
Zołniersz osadzony na zamku/ Præliarius miles.
Zołniersz piętężny/ Ararius, argentatus miles.
Zołniersz podły/ Gregarius miles.
Zołniersz przedni/ Triarij, Decumani milites.
Zołniersz przodkowy/ Antesignani, Antepilani.
Zołniersz stary/ Veteranus miles.
Zołniersz tytułowy/ Adscripticius miles.
Zołniersz wodny/ Classiarius, Numachiarius.
Zołniersz wytrawiony/ Exanctoratus miles.
Zołniersz wyzwolony/ Immunes, & beneficiarij milites.
Zołta choroba/ Icterus, Morbus arquatus.
Zołta choroba cierpiacy/ Ictericus, Arquatus.
Zołta choroba cierpie/ Ictero laboro.
Zołtarz/ Liber Psalmorum sacrorum.
Zołtawy/ Żółtoblady. Luteus pallor, flauus crinis.
Zółtef/ Vitellus, *m.* Luteum oui.
Zółtebrzech/ Epulo. Albus, pinguisque vitijs. (color.
Zółtegermany/ Żółtogeracy. Rutilus capillus, Subrutilus
Zółtosci/ Flauus color, Luror. **Zółtomłoty/** Flauo capite.
Zółty/ żółty/ żółty. Luteus color, Luteola viola.
Zółty rabeł/ Flammentum, flammeolum.
Zółw/ Testudo animal in terra & aqua degens.
Zółwi/ Testudineus gradus. [testudinis.
Zółwia/ żółwia. Chelonum, Cortex, putamen, regumentū.
Ee
Żółty

- Żolzy**/ Abscessus equinus, Apostema equinum.
Żona/ małżonka. Vxor, nupta, Coniunx, & Coniunx.
Żonaty/ Maritus, Nuptus. *Żone*/ *vide* *Proze*.
Żoraw ptak/ Grus, f.
Żoraw v studnie/ Tolleno *anis*, Antlia, a.
Żorawiatá mlode/ Vipiones. **Żorza zaránna**/ Aurora.
Żorza wieczorna/ Crepusculum.
Żostate gdzie/ *żostawam*. Remaneo, maneo, resideo.
Żostate gym/ *Жыца*. Peruenio in Senatum, Venio in ordinem Senatorum. Proferri iuriscultum.
Żostate ná plácu/ Occumbo in vestigio.
Żostate sie przy prawdzie/ Retinco veritatem, virtutem.
Żostanie gozie/ Remansio, mansio.
Żostanie ná lighie/ Reliquatio.
Żostanie przy zdrowiu/ Incolumitas.
Żostawiam/ *żostawiam* *gdzie* *komu*. Reliquo, relinquo.
Żowie łogo iáko/ *vide* *Wazywam*.
Żowiamie chytym/ Audio calidus, sustinco, refero nomen publici. **Żrab**/ Cælio arborum.
Żrab dla obrony/ Munitio lignea.
Żrabic co/ *z* *rabis*. Contruncare.
Żrabic/ *aliter*, *vide* *Żrabie*.
Żraniente/ Sauciatio, Vun-ratio. (scit.
Żrasta sie co/ Coalescit vulnus, concrescit bitumen, fonde.
Żrastanie sie/ *żroszenie*. Concretio corporis, Concretus, *scit*
Żrazam łogo/ *vide* *Spycham*/ *Stracam*.
Żra/ *Łoze*. Ligurio, *vel* Ligurrio. Voro, lurco lardum.
Żrabie/ *żrabic* *co*. Iugamentare trabes.
Żrebowác corze komu/ Pacifici filiam alicui. Destino alicui filiam.
Żrebowána/ Pacta contux, Desponsata.
Żrebowány/ *ślub*. Pactio connubialis, Sponsalia.
Żrobic co/ Conficere opus, absolvere penum.
Żrozonny/ *rodzacy* *sie*. Nativus. **Żroszenie**/ Concretio.
Żrownác z niem/ Adæquare vitam decorum, *æ*quari alicui.
Żrozumienie/ *żego*. Cognitio, perceptio, intellectio.
Żrozumiwam co/ Sentio, percipio, cognosco aliquid.
Żrywam co/ *łogo*. Deripio aliquem de curru capillo.

- Żrzadzam co/** *Side* Sporadzam.
Żrzebie/ Pulus equinus, equa, Equuleus.
Żrzebiec/ żrzebek. *Side* Konik.
Żrzemica/ Pupilla, pupula, pupillæ dilatatio.
Żrzodliſko/ Fons muſcoſus. **Żrzodliſty/** Scaturiginofus.
Żrzodło/ zdroj. Fons viuus, aquæ perennes.
Żrzucam co z gory/ Deijcio aliquid deorfum, (onus.
Żrzucam z ſtebie co/ Pogo. Excuffit equus equitem, Abijcio
Żrzucam moſt/ przerywam. Intercido pontem, Rumpo.
Żrzucam poſaram/ *Side* Womituræ.
Żrzucam kontrakt/ targ. Reſeindo paſſiones, ſœdus.
Żrzucam co w kupel/ Conijcio in medium ſarcinas.
Żrzucam Pogo z godnoſci/ Moueo aliquem, ordine Senato-
 rio, Deijcio aliquem adilitate, honore, prætura.
Żrzucenie gego/ Deieccio, deiectus grauis.
Żrzucenie kontraktu/ Reſcillio emptionis, renuntiatio.
Żrzynam co/ Cutello, *re*. Reſcindo.
Żrzadzam Pogo/ Depono aliquem de ſede, ex equo. (cib us.
Żrzadzam Pogo z ſtebie/ Depellere, deijcere aliquem a cerui-
Żrzada ſie mleko/ Coagulat ur lac, ſpiſſatur, denſatur.
Żrzadanie z tonia/ z wozu. Defilio ex equo *ſed* ab equo.
Żrzadanie oliwy mleka. Coagulatio, coagulum olei.
Żrzadanie mleko/ Schiſtum, coactum lac, coagulatum.
Żrzadanie zymie/ Coagulo, contraho lac.
Żrzekac co/ Conſecrare minutati in aliquid, contruncio.
Żrzekante/ Concilio, *a*
Żrzekanie/ z rzekwante. Deſ lura, *a*.
Żrzekute/ Defilio ex alto, de nauibus.
Żrzeczaly/ *Side* Żgrybiaty.
Żrzeczec ſie na zym/ Inſenefcere negotijs.
Żrzepowanie na dol/ Deſceniſ ſpeluncæ.
Żrzepowanie z drogi/ Declinatio, diuerticulum.
Żrzepute na dol/ Deſcendo, degreſſo ad pedes.
Żrzepute z drogi/ Deſlecto ex itinere, diuerto via, declino,
 decedo itinere declino de via dextram.
Żrzepute ſie ſukno/ Contrahitur pannus madefactus.
Żrzyha ſie mur ſtatek. Succedeſcendo te contrahit paries, mu-
Żrzywanu co/ Conſuo, reſarcio veſtem. (ius.

- Żwárdżstaj**/ Obſolidatus, obduratus.
Żubożec *Vide* Podupadam.
Żubożyc Łogo/ Depauperare aliquem. Redigere ad inopiam.
Żubr/ Biſon, *ontis* Vrum vocat *Galenius*. vide **Tur**.
Żubrżyna/ Caro biſontis.
Żuchwäle/ Proterue loqui, contumaciter ſpernere, proca-
 citer, ferociter, audacter, confidenter.
Żuchwałstwo/ Audacia, petulantia, proteruitas, procacitas,
 temeritas ſuſoſia. **Żuchwały**/ Petulans & audax homo,
 temerarius, proteruus, præſidens, contumax, ferox.
Żute/ Mando cibum, manſito, *us*. Conficio cibum.
Żupa/ Salis fodinæ. Emporium, forum ſalinarium.
Żupan/ Tunica talaris, toga virilis.
Żupelnie/ Plane perfectum, plane perfectæ res, penitus noſce
Żupelny/ Integer plenus annus, ſolidus dies.
Żupniel/ Salinarum Præfectus, ſalmator.
Żut/ Farina aqua & fermento ſubacta.
Żu./ *żwany*. Manſus cibus.
Żusel rozmaita/ Scoria æris, argenti, plumbi.
Żwada/ Lis, *ris*, *f*. Litigium. **Żwadliwy**/ Litigioſus domi-
 nus, concitus ad rixam pugnam, rixoſus gallus.
Żwadzca/ Sator litis, Litigator.
Żwalam co/ Deuoluo, prouoluo, proturbo. Detrudo naues
 ſcopulo, demoueo aliquid. **Żwalam co na Łogo**/ Auerto,
 culpam in aliquem, deriuo crimen, inclino culpam in.
Żwalżyc Łogo/ Debellare aliquem, expugnare oppida.
Żwane/ *żucie*. Subactio ciborum dentibus.
Żwåtżyc żelazo/ Coadunare igne ferrum fractum.
Żwatlenie/ Debilitatio. **Żwatlony**/ Quaffatus, *Vide* **Staby**.
Żwatpienie o gym/ Deſperatio victoriæ, vitæ.
Żwatpieny/ Deſperatus, exſpes, deſoſitus, deſoſita vrbs.
Żwany/ *żebaty*. Litigioſus, deſenſor, Dicax,
Żwezam gego/ Anguſto, coanguſto.
Żwiadstawanie p. Maryey. Annuntiatio.
Żwiazanie/ *powiazanie*. Coniugatio, colligatio capitum.
Żwiazany/ Laqueatus, conſtrictus.
Żwiazek/ *żwiazka*. Vinculum, ligamen, nexus.
Żwiazek/ *żwiazka*. Vietus, marcens, exſuccus.

Zwledźcie! *zlezdźcie* *kráse*. Peragrare ultimas terras, perambulare, peruagari orbem terrarum.

Zwieram co! *Cuneco*, *as*. Figo aliquid clavis.

Zwieram koniá ostrogami! *bode*. Adhibeo calcaria, subdere calcar equo, adiuuere calcar, Calce tundo, stimulo.

Zwierciádło! Speculum.

Zwierciec tramy! *dyle*. Configere clavis ligneis.

Zwierz dźiki! Fera bestia, bellua immanis, tetra.

Zwierzatko! Bestiola, animalculum.

Zwierzam sie komu gego! Concredo aliquid taciturnitati alicuius, conscium facio aliquem rei alicuius, communico aliquid cum aliquo, credere consilia sua alicui.

Zwierzchni! Supernus, res superæ. **Zwierzchnosc!** Imperiũ.

Zwierzchnosc dase komu! Præficio aliquem custodem, præpono aliquem alicui numeri, negotio. (sum.

Zwierzchnosc mam nád gym! Præsideo Vrbi, iudicio præ-

Zwierzona rzec! Commissum.

Zwierze wśelákie! Animal, *n*. Animans, *n*. *Ń f*.

Zwierzeczy! Animalis sonus, ferinus victus.

Zwierzyná! Ferina, caro feriná.

Zwierzyniec! Teriortrophium, viuarium.

Zwierzyniec niebteski! *ábo pás*. Zodiacus signifer orbis.

Zwierzynny! Ferinus sapor, ferina caro.

Zwierzute co! Deuincio aceruatim multa, constringo, conuecto rates, vincio, stringo, neco brachia.

Zwiam śniurek! *powroz/nici*. Conuoluo, complico, euoluo fusos, deuoluo pensa fusis. **Zwia sie waś!** Inspiram ie colligit serpens. **Zwiam ná wrzecond!** In fusum colligo.

Zwia sie kto w klab! In semet conuoluitur draco.

Zwiam nici! Glomero, conglomero fila.

Zwia mi sie! *cknie mi sie*. Nauseo, fastidio stomachi laboro.

Zwiánte! Tortus, *as*. Glomeratio.

Zwiánte wnetrine! Nausea, nauseola.

Zwiánte gego w trable! Tubulatio.

Zwionny powroz! Conuolutus.

Zwiazam gas! Dirimo tempus, Diem de die duco, extraho, Trado negotium, Pro lato, eximo diem. (mani.

Zwiazam logo! Produco, ducto aliquem frustra derineo spe-

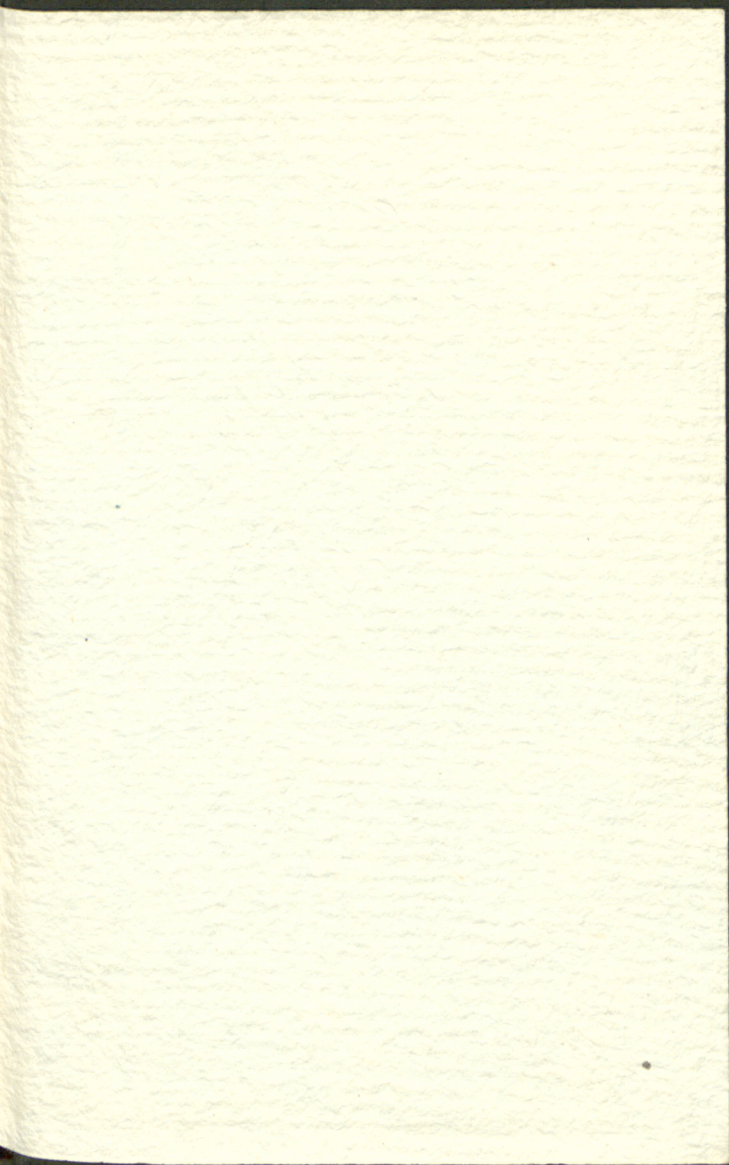
- Żwłażka!** ile. Praesertim, atque, maximè
Żwłogony dzień! ne tutro odłożony. Diffusus, prolatus dies.
Żwłogę co/ abo żogo nã doł. Detraho aliquem.
Żwłogę żate! Exuo vestem, exuias facio.
Żwłogę nã doł. Detraatio.
Żwłokã! Vide **Wdwołkã.**
Żwodżiciel/ żwodnit! Deceptor, seductor.
Żwołanie! Conuocatio. [dinem.
Żwołymam żogo! Conuoco ad societatem, conueco multitu.
Żwora! sponsa. Confibula, &
Żwoże co! Conuehere xs plaustris, conuectare praedas.
Żwożenie! Conuectio annonæ.
Żwyciężka piosukã! Pœan, *anis m.* Epinicion.
Żwyciężki! Triumphalis currus, victrix palma, victoriosus,
 palmarius. **Żwyciężki w pominek!** Niceterium.
Żwyciężki żnã! Trophæum.
Żwyciężki wierż! Piosukã, Ballistica carmina, Mille, mille
 uiuat, qui mille occidit.
Żwycięstwo! Victoria, trophæum.
Żwyciężam co/ żogo. Vingo, supero aliquem constantiã,
Żwyciężcã! Victor hominũ, gentium, Demitor, debellator
 alicuius. **Żwyciężny!** do **żwyciężenia łacny.** Vincibilis,
 superabilis vlli non est.
Żwyciężny! **nałog.** Consuetudo institutum, vsus est magister
 optimus, assuetudo. **Żwyciężny tãżi test!** Mos est, consue-
 tudo patitur, fert consuetudo, assolet, more fit.
Żwyciężny! **żwyżly.** Consuetus amor, vsitatus honor, mos,
 Familiaris arbor Italiae, Sollemnis, solitus mos.
Żwyżli! **żwyżtem.** Soleo, Solito &. Solitus sum.
Żybet! Zibethum, &el Sibeum.
Żyćie! **Żywot.** Vfsura lucis, vitæ. Propagatio temporis, cur-
 sus viuendi. Vita actus vitæ, curriculum vitæ exiguum.
Żyżę łomu żego! Opto, exopto alicui exitum, precor alicui
 salutem, Voueo, volo, malo. Volo vobis quæ vultis.
Żyżliwie! **Żyżliwość.** Vide **Spzyżliżnienie!** **Spzyżliżnie.**
Żyd! Iudæus, Sabbatharius, Verpus, Hebræus.
Żydowżli! Iudaicus, Hebraicus liquor.

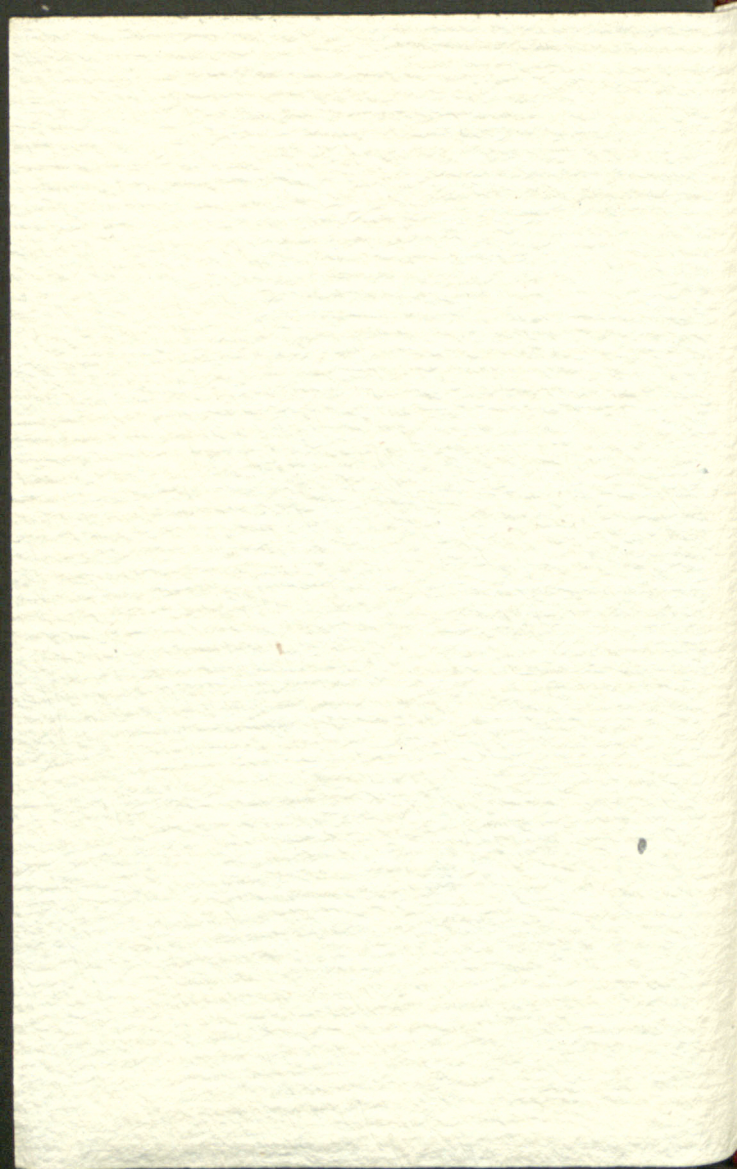

- Zywienie!** Sustentatio, alimonium, nutritio.
Zywio! Elementum, natura.
Zywiołowy! Elementalıs, elementarius.
Zywnośc! Alimonia, alimentum corporis, victus annuus.
 Ciba ia alicui dare, præbere, commeatu, annona salaria.
Zywności! fluzacy! Victualis, alimentaria lex.
Zywo! Viue. **Zywoćina!** **Zywa rzec!** Animatum.
Zywokost! Symphytum, consolida, alum, alus.
Zyworoony! Viuiparus.
Zywosci! Vitalitas, vigor animi, viuacitas.
Zywot miasto dusze! Anima apum.
Zywot! **Zycie zdrowie.** Vita, ætas, æuum.
Zymot niewiesci! Vterus mulieris, matrix, bulga, vulua suis
Zywotny! S. lutaris calor, litera, stella, Animalis animus
 Vitalis & salutaris calor, vitalis vita, sanguis.
Zywy! Viuus, viuens, vitalis, incolumis, viuudus, vegetus,
 Actuosus, actiuosa virtus, animosus.
Zyzyym Zywie! Fecundo, vbero, ~~us~~, Consero effecundo.
Zyzo! Fecunde, fertiliter. [coli
Zyzości! Vbertas, fecunditas terra, fertilitas loci, bonitas
Zyzy! Fecundus, præfecundus, ferax, fructuosus, frugifer
 vbertus, optimus ager, optima arua, vber, *om gen.*
Zuwam łogo! Excalceo pedes alicui, discalceatus a discal-
 ceo. **Zuwam sie!** **abo trzewiki!** Depono soleas, excalce-
 or me, detraho faccos, exuo ocreas, feminalia.
Zuwálnia! Apodyterium, Spoliarium.
Zyzyam sie! Contraho humeros.

F I N I S.

Konserwacja przez prowadzącego:

Delimata Irene

Wrocław, dnia 16 V 1995

(oprawy wykonała)

Gregorz Lukowski

Wrocław, dnia 30 V 1995

